

Savukoski koillisosa kulttuuriperintöinventointi 2012

Savukoski koillisosa

KUVAILEHTI

JULKAISIJA	Metsähallitus	JULKAISUAIKA	2013
TOIMEKSIANTAJA	Metsähallitus	HYVÄKSYMISPÄIVÄMÄÄRÄ	
LUOTTAMUKSELLISUUS	Julkinen	ASIANUMERO	6253/41/2012
SUOJELUALUETYYPPI/ SUOJELUOHJELMA			
ALUEEN NIMI	Savukosken kunnan koillisosa		
NATURA 2000 -ALUEEN NIMI JA KOODI			
ALUEYKSIKKÖ	Metsätalous, ympäristötoimi		
TEKIJÄ(T)	Piritta Häkälä		
JULKAISUN NIMI	Savukoski koillisosa kulttuuriperintöinventointi 2012		
TIIVISTELMÄ	<p>Savukosken kunnan koillisosassa suoritettiin Metsähallituksen metsätalouden toimesta kulttuuriperintöinventointi 21.5. – 22.8.2012 välisenä aikana. Inventoinnin suoritti Piritta Häkälä. Inventointi liittyy osana Kansalliseen Metsäohjelmaan 2015, jonka yhtenä tavoitteena on ottaa huomioon metsien kulttuuriarvot ja edistää metsien kestävää käyttöä. Ohjelmaan kuuluvia inventointeja on tehty Savukosken kaakkois- ja lounaisosissa kesällä 2011.</p> <p>Inventointialueeseen kuului lähes 147 000 hehtaaria valtion omistamaa ja Metsähallituksen hallinnoimaan metsätalousmaata. Tavoitteena oli saada käsitys siitä, minkälaiset kulttuuriperintökohteet ovat tyypillisiä tutkittavalle alueelle. Inventointi käsitti kaikki aikakaudet vanhimmasta kivikaudesta aina 1960 -luvulle asti, jonka lisäksi tarkastettiin joitain nuorempiakin kohteita.</p> <p>Inventoinnissa tarkastettiin kaikkiaan 193 kohdetta, joista yksi on rakennusperintökohde. Erilaisia kulttuuriperintökohteita on 183, joista suurin osa on erilaisia metsätalouteen liittyviä kohteita. Inventoinnissa tarkastettiin yhdeksän ennestään tunnettua kiinteää muinaisjäännettä tai mahdollista muinaisjäännettä, minkä lisäksi inventoinnissa tarkastettiin kolme uutta kiinteäksi muinaisjäännekseksi luokiteltavaa kohdetta.</p>		
AVAINSANAT	Savukoskia, arkeologia, kulttuuriperintö, kansallinen metsäohjelma, Metsähallitus		
MUUT TIEDOT	Kannen kuva: Petäjä-Raatelmaselkä 1. E. Heikkinen tarkastelee partisaanitukokohdan pesäkettä nro. 84. Kuva P. Häkälä, Metsähallitus		
SARJAN NIMI JA NUMERO			
ISSN		ISBN (NIDOTTU)	
		ISBN (PDF)	
SIVUMÄÄRÄ	643 + 1	KIELI	SUOMI
KUSTANTAJA	Metsähallitus, metsätalous	PAINOPAIKKA	
JAKAJA	Metsähallitus, metsätalous	HINTA	

Arkisto- ja rekisteritiedot

Tutkimuskohteen koko nimi	Savukoski koillisosa
Kunta/kaupunki, kylä/kaupunginosa, tila/kortteli tontti	Savukoski
Tutkimuksen laji (inventointi, kartoitus)	Kulttuuriperintöinventointi
kohteen ajoitus	Esihistoriallinen aika – uusi aika
peruskarttalehti/-lehdet	471406, 472307, 472304, 472305, 471212, 471211, 471402, 471403, 472110, 472301, 472111, 472108, 471208, 471209, 472107, 472109, 373409, 373405, 373406, 373408, 374304, 471205, 471206, 374305, 374306, 373403, 373402, 374301
Kohteen sijainti yhteiskoordinaatistossa	
Maanomistaja	Suomen valtio/Metsähallitus, metsätalous
Tutkimuslaitos	
kenttätyönjohtaja	Piritta Häkälä
Tutkitun alueen laajuus	Noin 147 000 ha
Tutkimuksen kustantaja ja tutkimuskustannukset	Metsähallitus
löydöt (nrot), diarointi pvm. kokoelma, tallennuspaikka	
rahakammioon toimitetut rahat	
rakennusfragmentit (nrot)	
mustavalkonegatiivit, diapositiivit ja digitaaliset kuvatallenteet	Kuvat on tallennettu Metsähallituksen arkistoon. Tekijänoikeus kuviin on kuvaajalla ja käyttöoikeus Metsähallituksella.
aikaisemmat tutkimukset ja tarkastuskäynnit	<p>Carpelan, Christian 1988. Tarkastus (ei tarkastusraporttia)</p> <p>Kankaanpää, Jarmo 1989. <i>Soklin kaivosalueen rikasteputken vaikutusalueen arkeologinen inventointi. Savukoski-Kemijärvi-Rovaniemi-Tervola-Kemi</i>. Museoviraston arkisto</p> <p>Kankaanpää, Jarmo 1988. <i>Soklin rikasteputkilinjan arkeologinen inventointi. (Kemi) – Keminmaa – (Tervola) – Rovaniemi – Kemijärvi – Pelkosenniemi – Savukoski</i>. Museoviraston arkisto</p> <p>Tallavaara, Miikka & Varonen, Meri 2008. <i>Savukoski, Soklin kaivosalueen arkeologinen inventointi</i>. Museoviraston arkisto</p>
arkistoitu kirjeenvaihto (tutkimusluvan diaarino, lausunnot)	
mahdolliset tutkimuskohdetta koskevat julkaisut	
tutkimuskertomuksen sivumäärä	643 + 1
Alkuperäisen tutkimuskertomuksen säilytyspaikka ja kopioiden säilytyspaikat	Metsähallitus arkisto. Asianumero 6253/41/2012

Sisällys

ARKISTO- JA REKISTERITIEDOT

1. JOHDANTO	1
2. INVENTOINTIALUE JA SEN LUONTO	2
3. TUTKIMUSHISTORIA SEKÄ KÄYTETYT LÄHTEET	4
4. INVENTOINTIHAVAINNOT	5
4.1 Alueen esihistoriasta ja historiasta	7
4.2 Inventoinnissa tarkastetut kiinteät muinaisjäänökset	8
4.3 Varhainen metsäteollisuus	9
4.4 Inventoinnissa tarkastetut metsätalouden kohteet	10
4.5 Alueen poro- ja erätalous	11
4.6 Inventoinnissa tarkastetut porotalouden ja erätalouden kohteet	13
4.7 Toinen maailmansota Savukoskella	13
4.8 Inventoinnissa tarkastetut sotahistorialliset kohteet	14
4.9 Inventoinnissa tarkastetut muut kohteet	15
5. KOHTEET JA LUETTELO VALOKUVISTA	16
6. KÄYTETYT LÄHTEET	35
Kirjallisuus	35
Arkistolähteet	35
www-lähteet	36
Suulliset tiedonannot	36
7. KOHDEKUVAUKSET	37
7.1 Kiinteät muinaisjäänökset	37
7.1.1 Inventoinnissa löydetty uudet kiinteät muinaisjäänökset	37
7.1.2 Inventoinnissa tarkastetut ennestään tunnetut kiinteät muinaisjäänökset	48
7.2 Kulttuuriperintökohteet	77
7.2.1 Metsätalouteen liittyvät kohteet	77
7.2.2 Porotalouteen liittyvät kohteet	400
7.2.3 Erätalouteen liittyvät kohteet	534
7.2.4 Sotahistorialliset kohteet	543
7.2.5 Liikennekohteet	573
7.2.6 Taide- ja muistomerkit	608
7.2.7 Muut kohteet	620
7.3 Rakennusperintökohteet	641
LIITTEET	

1. Johdanto

Metsähallituksen metsätalouden toimesta suoritettiin Savukosken kunnan koillisosan kulttuuriperintöinventointi kesällä 2012. Inventointi liittyy osana Kansalliseen Metsäohjelmaan 2015, jonka yhtenä tavoitteena on ottaa huomioon metsien kulttuuriarvot ja edistää metsien kestäväää käyttöä. Ohjelmaan kuuluvia inventointeja on tehty Savukosken kaakkois- ja lounaisosissa kesällä 2011.

Kenttätyöt suoritettiin 21.5. – 22.8.2012 välisenä aikana. Kenttätöistä ja tulosten raportoinnista vastaa Piritta Häkälä. Inventoinnin aikana maastotöihin osallistui myös harjoittelijana toiminut Verne Tervaharju. Lisäksi mukana oli suunnittelumetsuri Erkki Heikkinen, joka osallistui inventoinnin kenttätöihin kuukauden ajan 21.5 – 20.8.2012 välisenä aikana. Yhtenä päivänä mukana maastotöissä olivat myös Metsähallituksen Savukosken toimipisteellä kesätöissä ollut Anniina Kauppila sekä TET-harjoittelija Valteri Pitkänen.

Nyt inventoitu Savukosken kunnan koillisosa käsittää noin 147 000 hehtaaria metsätalousmaata. Alueella sijaitsee myös useita laajoja suojelualueita, jotka eivät kuitenkaan kuuluneet inventoitavaan alueeseen. Yksityisomistuksessa olevia maita alueella on suhteellisen vähän. Ottaen huomioon inventointialueen huomattavan laajuuden, ei tarkkaan maastoinventointiin päästy kuin murto-osassa aluetta. Tämä on otettava huomioon myös suunniteltaessa alueen maankäyttöä että arvioitaessa tuloksia.

Inventoinnin tarkoituksena oli tehdä perusselvitys siitä, minkälaiset kulttuuriperintökohteet ovat tyypillisiä tutkittavalle alueelle. Inventointi käsitti kaikki aikakaudet vanhimmasta kivilaudesta aina 1960 -luvulle asti. Paikoin mukaan otettiin myös selvästi nuorempia kohteita. Inventoinnin luonteesta johtuen pääpaino oli selvästi metsien uudemmassa kulttuuriperinnössä, mikä näkyy myös tuloksissa. Inventoinnin aikana tarkastettiin myös ennestään tunnettuja kiinteitä muinaisjäännöksiä siltä osin kun se katsottiin tarpeelliseksi. Systemaattisesti kaikkia ennalta tunnettuja kohteita ei tarkastettu.

Raportissa kohteet esitellään luokiteltuina eri kategorioihin. Käytetyt kategoriat ovat muinaisjäännöskohteet, metsätalouskohteet, liikennekohteet, poro- ja erätalouskohteet, sotahistorialliset kohteet sekä muut kohteet. Viimeksi mainittuun on laitettu kohteita, joita eivät ole olleet liitettävissä muihin kategorioihin. Kohdetiedoissa koordinaatit on esitetty KKJ:n yhtenäiskoordinaatistossa.

Piritta Häkälä

Lahdessa 26.11.2012 Piritta Häkälä

2. Inventointialue ja sen luonto

Inventointialue sijaitsee Savukosken kunnan koillisosassa (kartta 1), jossa se kaakossa rajautuu Värriön luonnonpuistoon sekä Tuntsan erämaa-alueeseen ja lounaassa Sodankylän ja Savukosken väliseen kuntarajaan. Pohjoisessa inventointialueen rajana ovat Urho Kekkonen kansallispuiston eteläraja sekä Kemihaaran erämaa-alue. Koillisessa inventointialueeseen kuuluu vajaan 17 kilometrin kaistale rajavyöhykettä.

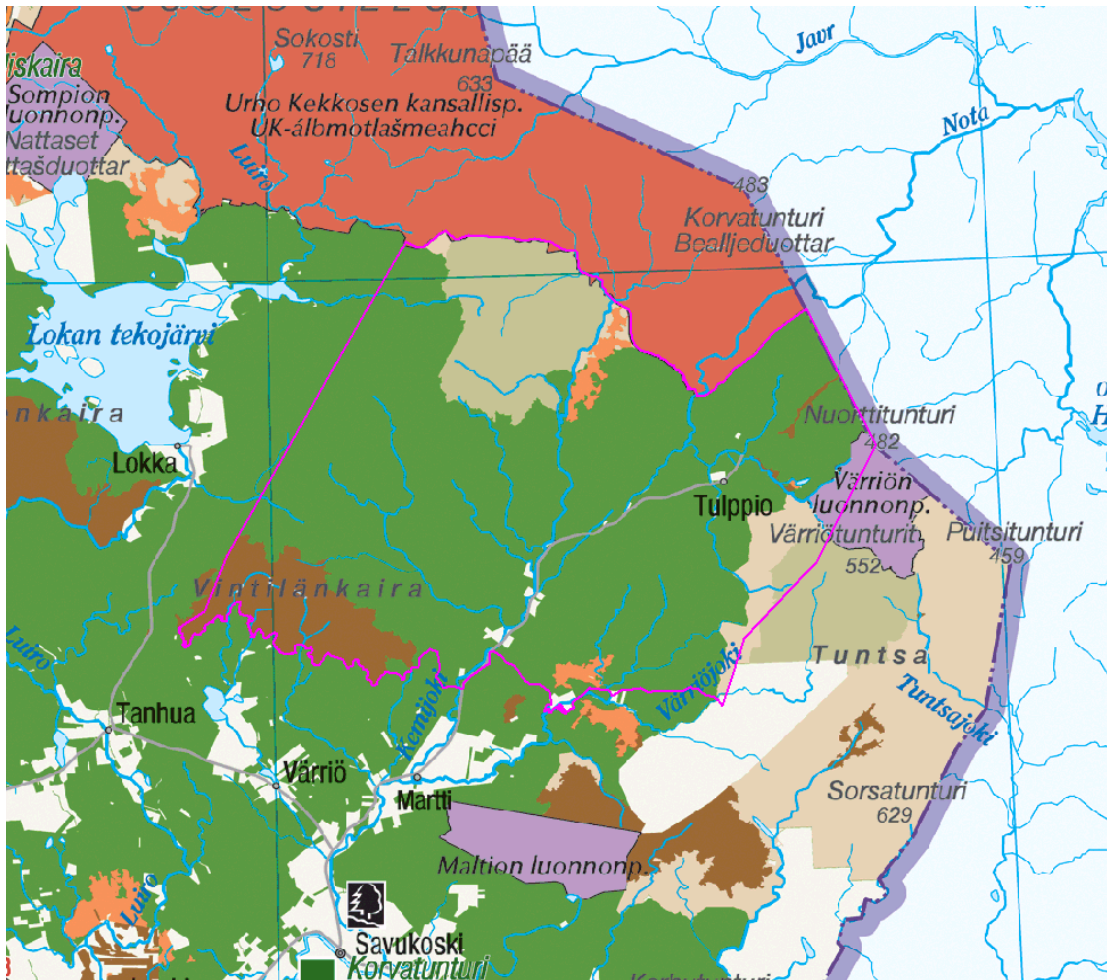
Inventointialueen merkittävin elementti on koillis-lounaissuunnassa virtaava Kemijoki ja tähän laskevat lukuisat sivujoet. Vesistön kannalta merkittävä ympäristöllinen tekijä on Itäkairan alue, jonka koillispuolella vedet laskevat Venäjälle kun taas sen lounaispuolella vedet virtaavat lounaaseen. Näin esimerkiksi Nuortti ja tähän laskevat Sotaja Tulppionjoki virtaavat Venäjälle, kun taas Kemijoki latvavesineen virtaa lounaaseen. Lukuista joet ja purot toimivat alueella sekä erottavana että yhdistävän tekijänä. Perinteisesti vesistöt ovat toimineet reitteinä, mutta jalkamatkalaiselle ne ovat joskus vaikeitakin esteitä ylitettäväksi. Isoja järviolueita ei inventointialueella ole lainkaan. Ainijärvi lähellä Sallan rajaa on suurin, minkä lisäksi erikokoisia lampia on muutamia siellä täällä. Asutuksen kannalta nämä eivät kuitenkaan ole olleet niin potentiaalisia alueita kuin jokivarret.

Inventointialueelle tyypillisiä ovat tunturit, jotka usein ovat rinteiltään hyvin kivisiä, sekä erilaiset suoalueet. Maisemallisesti merkittäviä tuntureita inventointialueen keskivaiheilla ovat mm. Rannimmainen Sotatunturi, Lattunavaara sekä Niekka. Johtuen korkeista tuntureista ja vaaroista alueen kasvillisuus on havupuuvaltaista, pääasiassa mäntyä.

Inventointialue on suurilta osin asumaton aluetta. Asutus sijoittuu pääasiassa alueen etelärajalla olevalle Ruuvaajalle ja sen lähiympäristöön. Muualla asutusta on Kemihaarassa sekä Tulppiossa, joissa on myös majoituspalveluita matkailijoille. Alueen ihmistoiminta on keskittynyt jokivarsiin, etenkin Kemijoen varteen. Kemijoen varteen sijoittuu myös suurin osa alueen yksityisomistuksessa olevista maa-alueista. Myös alueen varhainen asutus on keskittynyt jokivarsiin muun alueen toimiessa lähinnä nautinta-alueena.

Merkittävä osa varhaisesta metsätaloudesta on keskittynyt Lattunan ja Tulppion väliselle alueelle, mikä näkyy myös tarkastettujen kohteiden määrässä alueella. Täällä näkyy selvimmin mm. Nuortin konesavotan merkit. Merkittävä yksittäinen kulttuuriperintökohteiden keskittymä on Vintilänkairan koillispuolella, jossa on sijainnut alueen yksi suurimmista poroerotuspaikoista.

Koko inventointialue pyrittiin läpikäymään edes karkealla tasolla, mutta etenkin alueen länsiosan tunturialueet jäivät selvästi vähemmälle huomiolle. Samoin Isoselän alue itärajan tuntumassa jäi suurimmaksi osaksi huomiotta.

Kartta 1. Inventointialue on rajattu karttaa purppuralla viivalla. Inventointialue käsittää karttaan tummanvihreällä merkityn metsätalousmaan, muilla väreillä on merkitty erilaisia suojelualueita.

3. Tutkimushistoria sekä käytetyt lähteet

Vuoden 2012 kulttuuriperintöinventoinnin alueella aiemmin tehty arkeologinen tutkimus on hyvin vähäistä. Alueella on tehty vain kolme arkeologista inventointia ja ne kaikki liittyvät suunniteltuun Soklin kaivosalueeseen. Varhaisimmat inventoinnit Soklin alueella ovat vuodelta 1988 ja 1989, jolloin inventoitiin sekä kaivosaluetta että Soklin ja Kemin välistä rikasteputkilinjausta (Kankaanpää 1988, 1989). Uusin inventointi on vuodelta 2008, jolloin inventointiin 280 km² kokoinen alue Soklin suunnitellulla kaivosalueella (Tallavaara & Varonen 2008).

Metsähallituksen luontopalveluiden hallinnoimilla alueilla on tehty myös jonkin verran arkeologista tutkimusta, mutta näissä inventoinneissa uusia kohteita ei ole löytynyt. Vuonna 1983 Metsähallitus inventoi UK-puistoa, jossa kartoitettiin mm lukuisia pyyntikuoppakohteita.

Vuonna 2005 alueella inventoitiin kulttuuriperintöä Lapin kulttuuriympäristöt tutuksi – hankkeen puitteissa. Inventoinnin tulokset on julkaistu Tiina Elon ja Sirkka-Liisa Sepälän (2012) kirjassa *Entistä Keminkylää. Savukosken kulttuuriympäristöohjelma*.

Inventoinnin valmistelussa perehdyttiin alueen historiaan, jossa tärkeänä apuvälineenä oli Suur-Sodankylän historia osat 1-2 (Kehusmaa & Onnela 1995, Onnela 2006). Lisäksi tutustuttiin alueen aiempien arkeologisten inventointien raportteihin. Merkittävänä inventoinnin suunnittelun apuvälineenä olivat kartat, etenkin peruskartat sekä Ylikemin hoitoalueen metsätalouuskartat. Viimeksi mainittuihin avulla etsittiin mm. uittotammia. Metsätalouuskarttoihin ei kuitenkaan ole piirretty savottakämppeä, sen sijaan sinne on merkitty poroaitoja ja porokämppeä. Merkittävä kirjallinen lähde alueelta on myös Samuli Paulaharjun (1939) teos *Sompio*, josta saatiin paljon alueen historiasta sekä yksityiskohtia elinkeinoista, tavoista ja paikoista.

Inventoinnin lähtökohtana olivat metsureiden ja suunnittelijoiden keräämät havainnot alueella olevista erilaisista kulttuuriperintökohteista, joista osa oli myös talletettu Metsähallituksen Sutigis-järjestelmään. Suurin osa havainnoista liittyi savottakämppeihin, mutta myös muunlaisia kohteita saatiin. Lisäksi käyttöön saatiin Siiri Tolosen vuoden 2011 inventoinnin yhteydessä keräämä kohdelistaus, joka pohjautui hänen haastattelujen ihmisten antamiin tietoihin.

Seuraavat ihmiset ovat antaneet tietoja alueen kohteista sekä auttaneet inventoinnin onnistumisessa, kiitokset heille: Tuomo Ahola, Erkki Heikkinen, Aimo Kakkinen, Jari Kantia, Erkki Karvonen, Seppo Kellokumpu, Viljo Koskenniemi, Rauno Martin, Juhani Niemelä, Juha Nousu, Mikko Parviainen, Risto Reinvuo, Sirpa Ristijärvi, Vesa Savukoski, Seppo Tarkka, Erkki Vitikka.

4. Inventointihavainnot

Savukosken koillisosan inventoinnissa tarkastettiin kaikkiaan 193¹ kohdetta, joista yksi on rakennusperintökohde (taulukko 1 sekä taulukot 2-11, luku 5). Näistä kohteista yhdeksän oli ennestään tunnettuja kiinteitä muinaisjäännöksiä tai mahdollisia muinaisjäännöksiä, uusi kiinteiksi muinaisjäännöksiksi luokiteltavia kohteita löydettiin kolme. Kohteet painottuvat selkeästi Lattunan ja Tulppion ympäristöön (kartta 2).

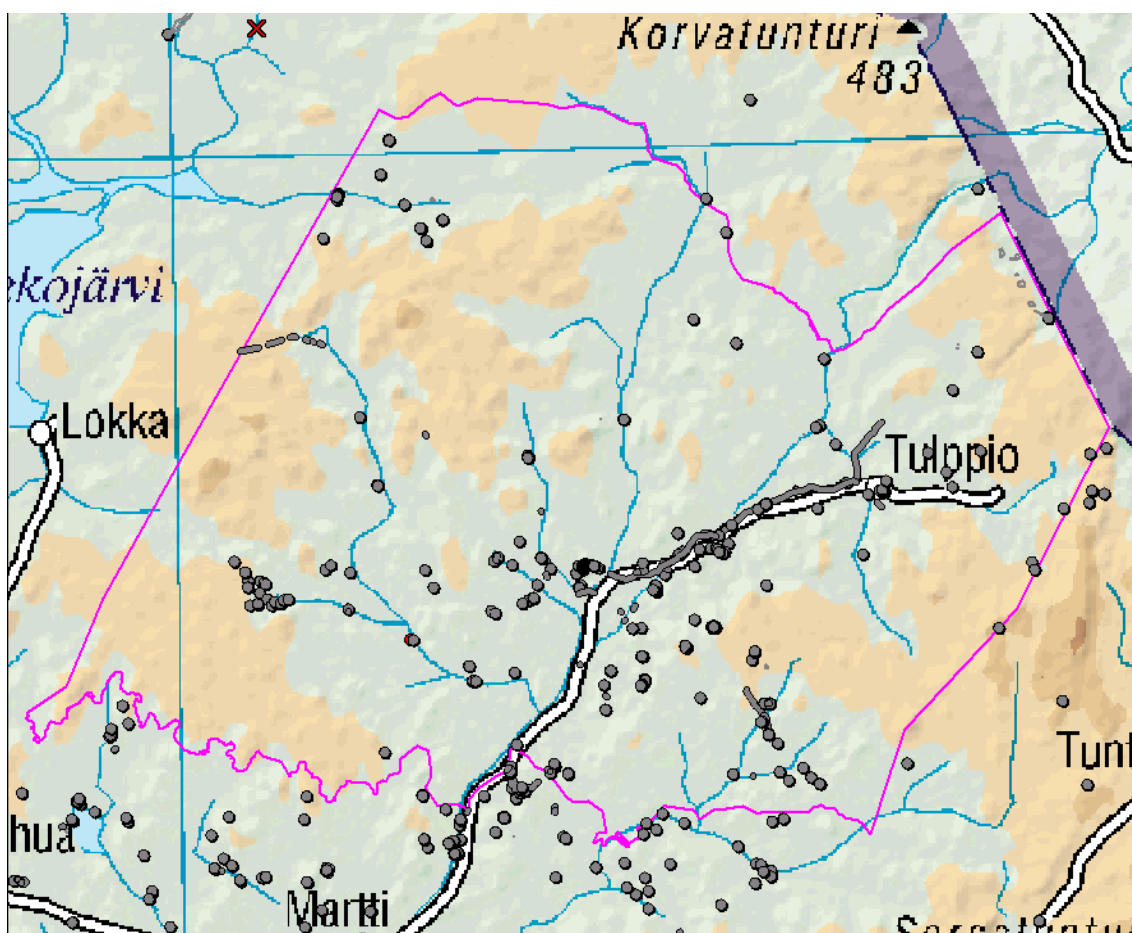
Suurin osa, 54,9 %, tarkastetuista kohteista liittyy metsätalouteen. Näitä kohteita ovat mm. savottakämppien jäänteet, uittoon liittyvät rakenteet sekä yksittäiset savotoista kertovat kohteet kuten parkkuupukit tai ristikot. Seuraavaksi suurin ryhmä on porotalouteen liittyvät kohteet, joita on kaikkiaan 21,8 %. Inventoinnissa tarkastettiin myös erätalouteen liittyviä kohteita, joita tosin on vain 3 kappaletta. Näitä kohteita ovat ansat ja saihot, joita on rakennettu lihan tilapäiseen säilytykseen. Inventoinnin lopussa saadun tiedon mukaan erätalouteen liittyviä kohteita on inventointialueella säilyneenä enemmänkin. Muita tarkastettuja kohteita ovat erilaiset liikkumiseen liittyvät kohteet, kuten sillat ja kapulatiet. Mielenkiintoisia ovat myös erilaiset merkkipuut sekä kuriositeetteina kaksi dokumentoitua patsasta, jotka ilahduttivat inventoijaa suuresti. Merkittäviä dokumentoituja kohteita ovat myös alueen sotahistorialliset kohteet, joissa on laajoja ja hyvin säilyneitä kokonaisuuksia. Liitteessä 1 on esitetty ne Sutigistietokantaan merkityt kohteet, joita maastotarkastuksessa ei havaittu.

Tässä inventointikohteita käsitellään teemanmukaisina ryhminä. Käytetyt ryhmä ovat samat, mihin yksittäiset kohdekuvaukset on järjestetty luvussa 7. Ennen inventointihavaintojen käsittelyä käsitellään lyhyesti aiheeseen liittyvää aiempaa tutkimusta.

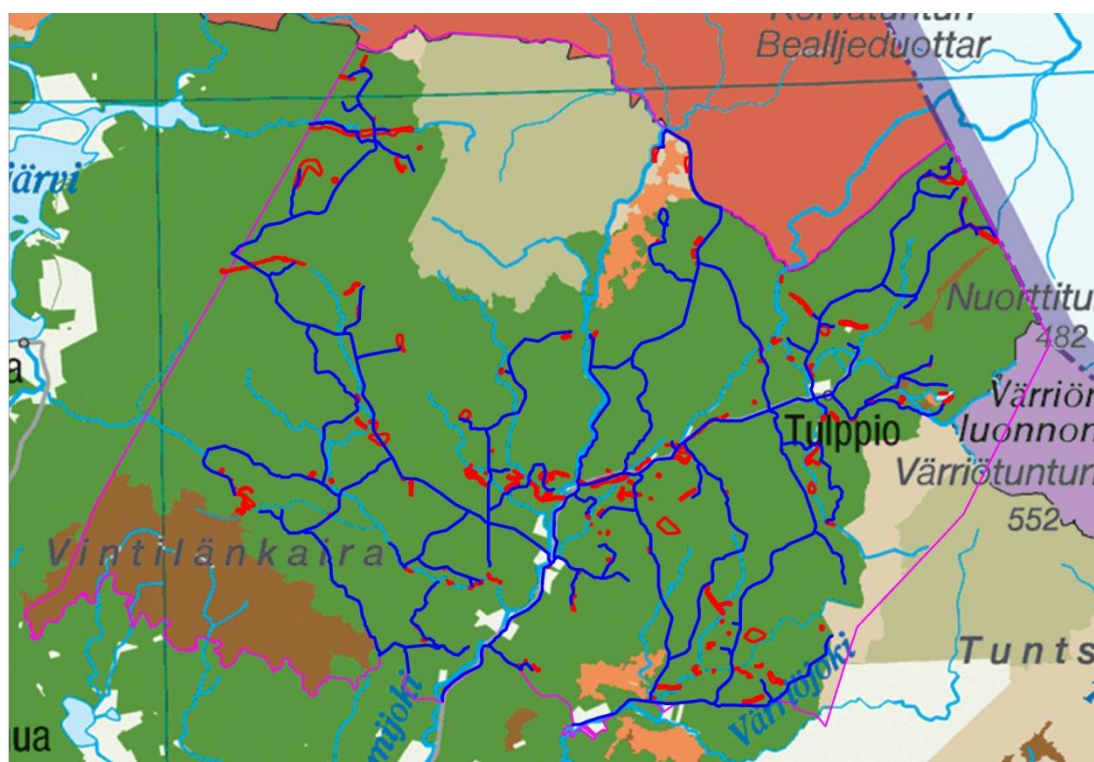
Taulukko 1. Tarkastetut kohteet ryhmittäin

Kohdekategoriat	kpl	%
erätalouskohteet	3	1,6 %
liikennekohteet	11	5,6 %
metsätalouskohteet	106	54,9 %
MJ-kohteet uudet	3	1,6 %
MJ-kohteet vanhat	9	4,7 %
Muut	7	3,6 %
porotalouskohteet	42	21,8 %
sotahistorialliset kohteet	7	3,6 %
taide- ja muistomerkit	4	2,1 %
rakennusperintö	1	0,5 %
Yht.	193	100,0 %

¹ Vaikka veturitie sekä selkääita muodostavatkin omat yksittäiset kohteensa, on ne tässä jaettu useammaksi kohteeksi säilyneisyyden perusteella. Tämän vuoksi veturitie muodostuu neljästä kohteesta ja selkääita 13 kohteesta, mikä myös kohottaa tarkastettujen kohteiden kokonaislukumäärää.

Kartta 2. Kohteiden sijoittuminen inventointialueelle. Kartassa myös inventointialueen ulkopuolella olevat kulttuuriperintökohteet.

Kartta 3. Sinisellä on merkitty ne reitit, joita inventoinnin aikana ajettiin. Punaisella on merkitty maastossa tarkemmin tarkastetut (koepistot ja tarkempi kävely) alueet. Siirtymäreittejä autolta kohteelle ei ole merkitty tarkemmin inventoiduiksi alueiksi.

4.1 Alueen esihistoriasta ja historiasta

Jääkauden jälkeen Ancylusjärvi on ulottunut nykyisen Martin läheisyyteen, jossa korkein rantavaihe on 190 metrin tienoilla (Elo & Seppälä 2012). Tästä koilliseen oleva alue ei ole koskaan ollut veden alla, joten on mahdollista että tällä alueella on merkkejä hyvin varhaisesta pioneeriasutuksesta. Vuoden 2008 inventoinnissa saatiin mielenkiintoisia tuloksia, joiden perusteella on mahdollista esittää väite, että osa Soklin kaivosalueilla sijaitsevista asuinpaikoista on sijainnut vesistön äärellä (Tallavaara & Varonen 2008). Väitteen todistaminen paikkansapitäväksi vaatisi laajempia tutkimuksia alueella ja niihin pitäisi liittyä myös geologisia tutkimuksia.

Kaikki alueen tunnetut muinaisjäännökset ovat ajoittamattomia, mutta näiden joukossa on asuinpaikkoja, jotka löytömaalinsa perusteella voidaan ajoittaa kivi- tai varhaismetallikaudelle. Periaatteessa on mahdollista että osa kohteista voisi ajoittua myös vanhimpaan, mesoliittiseen kivikauteen, mutta tämä vaatisi ajoitustuloksia, joita tähän mennessä ei ole yhtään.

Nyt inventoidulta alueelta ei myöskään tunneta yhtään asuinpaikkaa, josta olisi löytynyt keramiikka – tosin sama tilanne on koko Savukosken alueella. Lähikunnista esihistoriallista keramiikkaa on, joten tilanteen korjaantuminen vaatisi lisää nimenomaan esihistorialliseen aikaan keskittyvää kenttätutkimusta. Myöskään rautakaudelle ajoitettavia löytöjä inventointialueelta ei ole. Lähimmät löydöt ovat Martista, josta on rautainen nuolenkärki.

Historialliselle ajalle ajoittuvia kohteita alueelta on yksi, nimittäin Pihtilammen rannalla olevat kodanpohjat, jotka muistuttavat Inarin Nukkumajoen talvikylän 1500-1600 – luvuille ajoittuvia kodanpohjia (Elo & Seppälä 2012, 35). Inventointialue on kuulunut Keminkylän lapinkylään, joka mainitaan ensimmäisen kerran historiallisissa lähteissä vuonna 1563 (Onnela 1995,84). Muita saamelaisasutukseen viittaavia kohteita alueelta ei varmuudella ole havaittu. Tulppiossa on kuitenkin tarkastettu vuoden 1988 inventoinnissa kohde, jossa tuolloin havaittiin mahdollinen kohdanpohja (Kankaanpää 1988). Havaintoa ei kuitenkaan ole varmistettu myöhemmissä inventoinneissa (Tallavaara 2008).

Inventoinnin aikana käytiin myös tarkastamassa Kyörtesnotkon sekä Kyörteslammen aluetta, joita pidetään mahdollisina saamelaisten talvikylän alueina (Tallavaara 2008). Tulkinta perustuu Savukosken alueella 1800-luvun lopussa liikkuneen G. A. Anderssonin kirjaamiin tietoihin (Tallavaara 2008). Kyörtesnotkon tai Kyörteslammen alueilta ei kuitenkaan havaittu mitään merkkejä saamelaisten talvikylästä.

Inventointialueelta tunnettiin ennen kenttäkauden alkua 24 kiinteää muinaisjäännöstä, kuusi irtolöytöpaikkaa sekä viisi mahdollista muinaisjäännöstä. Kiinteistä muinaisjäännöksistä seitsemän on pyyntikuoppakohteita ja loput esihistoriallisen tai historial-

lisen ajan asuinpaikkoja. Mahdolliset muinaisjäännökset ovat yhtä asuinpaikkaa lukuun ottamatta pyyntikuoppakohteita.

4.2 Inventoinnissa tarkastetut kiinteät muinaisjäännökset

Inventoinnin aikana löydettiin kolme uutta kiinteäksi muinaisjäännökseksi luokiteltavaa kohdetta (taulukko 2), jotka ovat ajoittamattomia, mutta rakenteensa puolesta kiinteiksi muinaisjäännöksiksi luokiteltavia. Näistä Ylimmäisenlamminharju 2 on kuudesta pyyntikuopasta koostuva pyyntikuoppaketju. Tämä kohde on erittäin hyvin säilynyt ja hyvä tyyppinsä edustaja. Pyyntikuoppajärjestelmä löydettiin Samuli Paulaharjun Sompio kirjassa olleen viittauksen perusteella. Paulaharju (1939, 157) oli tallentanut tiedon, jonka mukaan:

”Tällaisia viepperhautoja oli pitkin metsäperiä järvien välisissä sekä jänkien ja aapojen välisissä kannaksissa, missä peurat liikkuvat omia polkujaan. Oli niitä Luiron latvoilla sekä Kopsusjoella, Nattasten tyvillä Hietaojalla, Jaurujoen latvoilla, Repoovan takana, Pihtijoella, oli Kokonvaarassa Kairalan takana – oli kuoppia kohta joka maassa ja vosassa ja tievannokassa.”

Kaksi muuta kohdetta on kivilatomuksia, joiden funktio ja ajoitus ovat epäselvät. Niivatunturin kohteessa on kaksi kivilatomusta vierekkäin. Joskus tällaisia kohteita on pidetty kivimateriaalin tilapäisenä säilytyspaikka, josta kivet olisi myöhemmin, esim. talvella, viety lopulliseen sijoituspaikkaansa. Kuitenkin on myös mielipiteitä, joiden mukaansa kiviä ei koskaan ole lähdetty hakemaan kovin kaukaa. Lisäksi on myös tietoa siitä, ettei esimerkiksi saunan kiuaskiviä olisi koskaan kerätty rakkakivikosta (H-P. Schulz suullinen tiedonanto).

Uusien kiinteiden muinaisjäännösten osuus kaikista tarkastetuista kohteista on huomattavan vähäinen. Merkillepantavaa on myös se, ettei inventoinnissa löydetty yhtään uutta esihistorialliselle ajalle ajoittuvaa asuinpaikkaa. Tähän yhtenä selkeänä syynä on se, että inventointi painottui selkeästi kulttuuriperintökohteiden dokumentointiin. Tämä ei kuitenkaan ole täysin kattava selitys, sillä varsinkin jokivarsilla liikuttaessa asuinpaikoiksi sopiviin kohtiin pyrittiin tekemään koepistoja asuinpaikkojen löytämiseksi. Sopivista paikoista huolimatta asuinpaikkoja ei löydetty. Varsinkin Kemijoen osalta on todettava, että alueella harjoitetun intensiivisen metsätalouden myötä osa juuri asuinpaikoille soveltuvista alueista on raivattu lansirakennuksiksi. Sama ilmiö todettiin myös Kairijoen varrella. On toki mahdollista, että alue on aina ollut periferiaa, joka on kiinnostanut vain erätalouden puitteissa. Toisaalta asia on mahdollista selvittää vain laajalla esihistoriallisiin kohteisiin keskittyvällä laajalla inventoinnilla.

Inventoinnissa tarkastettiin myös kahdeksan ennestään tunnettua kiinteää muinaisjäännöstä sekä yksi mahdollinen muinaisjäännöskohde. Kohteista Pihtilammella ha-

vaittujen kodanpohjien paikkatieto tallennettiin samoin kuin Järvimuotka kaakko nimisen kohteen pyyntikuopat. Vitta-Apajalehto –nimistä kohdetta tarkastettaessa todettiin, että aiempi paikkatieto kohteesta oli väärä ja osoitti useita satoja metriä liian etelään. Paikkatieto korjattiin ja samalla kohteen kohdekuvausta tarkennettiin. Soklin alueen kohteista ei todettu muutoksia.

4.3 Varhainen metsäteollisuus

Savukosken alueelle on kertynyt merkittävää varhaiseen metsäteollisuuteen liittyvää kulttuuriperintöä. Alueella on lukuisien savottakämppien jäänteitä aina 1900-luvun alusta 1990-luvulle ja viimeisiin Kemijoen uittoihin. Osa kohteista liittyy myös aikansa poliittisiin ja sosiaalisiin tapahtumiin, kuten esimerkiksi Saporosokan kämppäkartano, johon liittyy ns. Laskikapinan tapahtumia (ks. esim. Elo & Seppälä 2012, 43, jossa tietolaatikko laskikapinan tapahtumista). Saporosokan kämppäkartano liittyy Värriön hakkuutyömaahan, joka oli käynnissä talvella 1921-1922. Tämän hakkuutyömaan koko oli kymmeniä neliökilometrejä ja siihen liittyviä kämppiä on kaikkiaan kolmisenkymmentä (Kotala et al 2000, 16). Myös Siurujoen tammot liittyvät tähän työmaahan. Inventointialueella on merkittävä varhaisen koneellisen metsäteollisuuden kohde, nimittäin Nuortin konesavottaan liittyvä Samperin veturitie, jonka Tulppion puoleinen osa ja siellä säilytettävä veturi, ovat osa valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä.

Nuortin konesavotan myötä saatiin ensimmäistä kertaa puutavaraa tuotettua kauempaa, kuin niiltä jokivarsien alueita, joilta aiemmin puuta oli hakattu. Käytössä olleiden kahden höyryveturin avulla puutavara saatiin kuljetettua Kyörtesselän ja Maskaselän alueilla olevilta hakkuualueilta. Konesavotta oli toiminnassa vuosien 1913-1916 välisenä aikana. Nuortin konesavottaa eli Samperin savottaa on käsitellyt laajasti Juhani Pelkonen, joka on tehnyt aiheesta pro gradu –tutkielman, joka myös on julkaistu Lapin Metsämuseon julkaisusarjassa (Pelkonen 1989). Myöhemmin aiheesta on käsitellyt mm. Olli Sandström, jonka kirja *Tukkeja tunturin takaa* oli toimi merkittävänä apuvälineenä inventoitaessa veturitien linjausta. Muuten suomalaisen metsäteollisuuden historiaa, puunhankintaa yms. on käsitelty laajalti erilaisissa akateemisissa tutkimuksissa, joihin ei tässä kuitenkaan viitata.

Alueen savottahistoriaa on aiemmin dokumentoitu mm. 1970-luvun alussa, jolloin julkaistiin teos *Tukkikämppejä ja ruukinpiirtejä Lapin savotoilta ajalta 1880-1930* (Junttila, Pasanen & Teppo 1972). Kyseessä on Lapin Metsämuseoyhdistykselle tehty tilaustyö, jonka tarkoituksena oli dokumentoida varhaisiin savotoihin liittyviä kämppejä. Työn aikana valituista kohteista tehtiin mm. mittapiirustukset. Kirjassa käsiteltyjä, inventointialueella sijaitsevia, kohteita ovat Saporosokka, Kauniinmaanoja, Kuttusoja ja Tulppio. Näistä kohteista vain Sapororokat tarkastettiin inventoinnin yhteydessä.

4.4 Inventoinnissa tarkastetut metsätalouden kohteet

Inventoinnissa tarkastettiin kaikkiaan 106 metsätalouteen liittyvää kohdetta (taulukko 4). Tämän ryhmän sisällä merkittävimmän kokonaisuuden muodostavat savottakämppien jäänteet, joita on kaikkiaan 64. Savottakämppien osalta niiden ajoitus on problemaattista, mutta ainakin Saporosokan ja Savinotkonselän ajoitus tiedetään. Joissain tapauksissa kämppien ikä pystytään ajoittamaan suurin piirtein. Inventointihavaintojen perusteella voidaan kuitenkin todeta, että alueella on hyvin eri-ikäisiä kämppiä. Vanhimmat kämpät ajoittuvat 1900-luvun alkuun, 1910- ja 20-luvuille, ja nuorimmat kämpät ajoittuvat jopa 1980-luvulle. Nuoremmat kämpät ovat olleet ns. parakkikämppiä ja nämä voidaan erottaa selkeästi vanhemmista kämpistä. Mielenkiintoisina kohteina nostaisin esille Saporosokat, Junsulpun, Savinotkonselän sekä Lipakkaselkä 2.

Merkittävimmän metsätalouden kokonaisuuden muodostaa Nuortin konesavottaan kuuluvat kohteet. Näihin kuuluvat itse veturitien lisäksi sen varrella olevat rakenteet kuten kämpät, pumppuasemat sekä halkopinot. Samperin veturitie käveltiin lähes koko matkalta Lattunasta Tulppioon. Tällä välillä veturitien linjaus on merkitty myös peruskarttaan, mutta tämä on myös se väli, jossa veturitie näkyy edelleen kaikkein selvimmin. Tulppiosta Saunavuotsolle jatkuva pätkä näkyy maastossa jotenkuten, mutta Maskaselässä linjaus katoaa kokonaan. Lisäksi Tulppion kaakkoispuolella pystyttiin dokumentoimaan pätkä veturitietä.

Parhaiten veturitien rakenteet ovat säilyneet soilla, jossa ne ovat pääosin saaneet olla rauhassa metsätalouden toimilta. Kuivalla maalla rakenteet ovat parhaiten säilyneet Rannimmaisen Sotatunturin lounaispuolella oleva Vouhtunaavan reunalla, missä veturitie ja tähän liittyvät rakennusten jäänteet muodostavat hyvän kokonaisuuden. Olen tulkinnut kohteen Vouhtunaapa 3 yhdeksi veturitien pumppuasemista. Lähteiden (mm Elo & Seppälä 2012, 118; Sandström 2009, 21) perusteella veturitien pumppuasemat ovat sijainneet Tulppiassa, Sotataipaleessa ja Jänesojalla. Tämän perusteella tulkintani kohteesta voi olla väärä. Jänesojan pumppuasema tarkastettiin myös inventoinnin aikana, mutta tämä kohde on luokiteltu rakennusperintökohteeksi (taulukko 11 sekä kappale 7.3).

Veturitietä seuraamaan on rakennettu retkeilyreitti Jänesojan pumppuaseman ja Tulppion välille. Tällä pätkällä veturitien linjaus erottuu hyvin, mutta se on paikoin päässyt pusikoitumaan. Lisäksi reitin varrella on suoritettu hakkuuta, joiden hakkuujätettä on kasattu veturitielle ja sen varrella olevien rakenteiden päälle. Tällainen toiminta ei edesauta reitin käyttöä retkeilytarkoituksessa ja lisäksi se nopeuttaa sekä veturitien että siihen liittyvien rakenteiden tuhoutumista.

Alueelta dokumentoitiin myös parkkuupukkeja, ristikoita sekä leimapuita. Varsinkin rajavyöhykkeellä ja Kyörtesselässä on säilyneenä laajoja kruununleimalla leimattuja

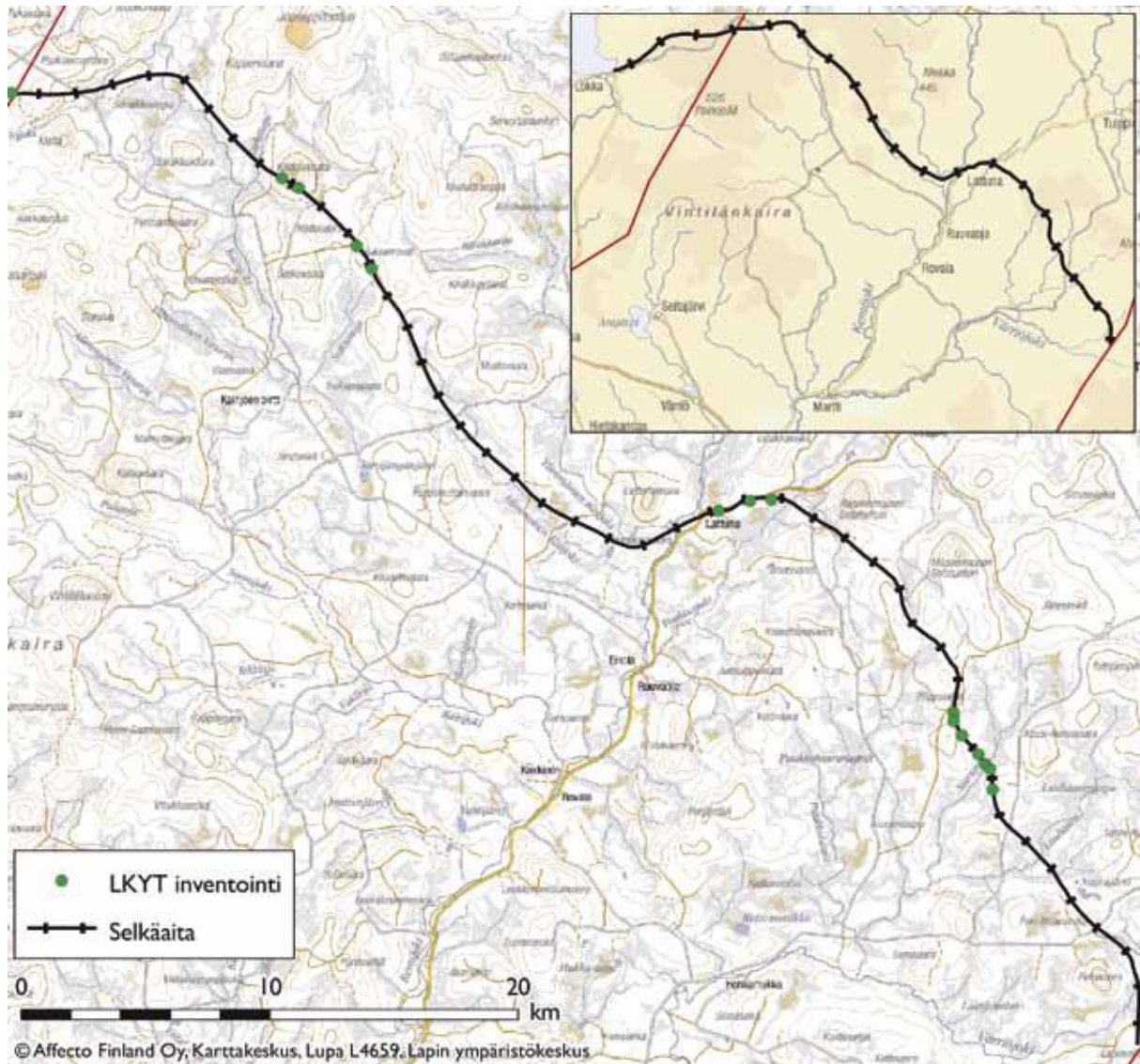
aloja. Inventoinnissa dokumentoitiin myös yksi vesipasa sekä mahdollisen vesireen runko.

4.5 Alueen poro- ja erätalous

Saamelaisten poronhoidon osalta pidetään lähes varmana käsitystä siitä, että puolimadinen elämäntapa on vanhempi kuin täyspaimentolaisuus. Puolipaimentolaisuudessa poronhoidon merkitys oli suhteellisen vähäistä ja poroja käytettiin lähinnä kuljetusjuhtina tai houkutuseläiminä peuroja metsästettäessä. Täyspaimentolaisuus puolestaan levisi Suomeen melko myöhään saavuttaen Länsi-Lapin vasta 1600-luvun aikana. (Onnela 1995, 184).

Itä-Lapissa poronhoito kuului osana niin suomalaisten uudisasukkaiden kuin saamelaisperäisen väestönkin elinkeinoja ja 1700-luvulla se muuttui yhä tärkeämmäksi. 1800-luvun loppupuolella poronhoito muuttui yhä järjestäytyneemmäksi, kun sovittiin poronhoidon järjestäytymisestä ja perustettiin paliskunnat (Onnela 2006, 185-193). Heti 1800-luvun lopulla paliskuntien välille pyrittiin myös rakentamaan poroaitoja ja 1891 kemikyläläiset halusivat rakentaa poroaidan Kuolajärveltä Lokan alueelle, josta aitaa olisi jatkettu aina Kittilään asti (Onnela 2006, 196). Myöhemmin tämä hanke toteutuikin ja ”suuren selkäaidan” jäänteitä on edelleen nähtävissä inventointialueella (kuva 4). Suurimmaksi osaksi aita on jo pahoin hajonnut, mutta paikoin sitä on jopa maastossa pystyssä. Selkäaidan jäänteet ovat vanhinta porotalouden kerrostumaa inventointialueella. Selkäaita liittyy myös ensimmäisen maailmansodan tapahtumiin, sillä siitä muodostui Muurmannin alueella pidettävien sotavankien pakoreitti Ruotsiin (Elo & Seppälä 2012, 106).

Saamelaisilla porotaloutta tärkeämpi elinkeino oli peuranpyynti, mikä jatkui alueella aina 1800-luvun alkupuoliskolle asti (Onnela 2006, 203). Viimeiset merkinnät peuranpyynnistä Lapin kruununvoudin vuosikertomuksissa ovat vuosilta 1856-1870, jonka jälkeen merkintöjä ei enää ole (Elo & Seppälä 2012, 42). Peuranpyynnin merkkinä alueella on paljon pyyntikuoppia eli peurakuoppia eli viepperhautoja. Pyyntikuopat voivat esiintyä yksittäisinä tai niitä on useampia järjestettynä linjaan. Yleensä yksittäisiä pyyntikuoppia on käytetty houkutuspyynnissä, jolloin kuopan eteen on asetettu houkutusporo.

Kartta 4. Selkäaidan linjaus Savukosken ja Sodankylän alueella. (Kartta: Elo & Seppälä 2012, 108.)

Samuli Paulaharju (1939, 160) kuvaa kirjassaan Sompio kuinka Sompion peuranpyytäjät kokoontuivat syyspyyntiä varten Kairijoella sijaitsevalle Rantakankaalle. Tämä alue tarkastettiin inventoinnissa, mutta rakenteita, jotka kertoisivat tämän ”liittopaikan” olemassaolosta, ei havaittu.

Metsästyksellä ja kalastuksella on aina ollut merkittävä osa alueen asukkaiden taloutta. Valitettavasti nämä elinkeinot jättävät hyvin vähän arkeologisia merkkejä maastoon. Kalastukseen liittyvillä välineillä on tietysti mahdollisuus säilyä joissa ja puroissa, mutta tällaisia pyyntivälineitä ei alueelta ole dokumentoitu. Lisäksi kun ottaa huomioon alueen vesistöjen voimakkaan raivaamisen, sellaisia tuskin löytyykään. Alueen paikannimistö kuitenkin kertoo erätaloudesta sillä saiho- ja lauttas- alkuisia paikannimiä alueella on paljon. Nimistön ikään tuskin kannattaa pitää mitenkään vanhana, mutta ne kertonevat ainakin erätaloudesta 1800- ja 1900-luvuilla.

4.6 Inventoinnissa tarkastetut porotalouden ja erätalouden kohteet

Inventoinnissa tarkastettiin kaikkiaan 42 porotalouteen liittyvää kohdetta (taulukko 5). Näistä merkittävin on selkääidan linjaus, josta nyt saatiin tarkastettua isompi ala kuin mitä vuoden 2005 Lapin kulttuuriympäristöt tutuksi –hankkeen inventoinnissa. Selkääita on nykyisin pääosin huonossa tai hyvin huonossa kunnossa. Poikkeuksiakin on, sillä Huuhkajavaarassa se näkyy paikoin erinomaisen hyvin samoin kuin Lipakkaselän poroerotuksen kohdalla. Piippuseljässä aita on edelleen lyhyen matkaa pystyssä, jonka jälkeen aidan jäänteitä pystyy seuraamaan maastossa Siurujoelle asti. Täältä selkääita jatkaa Petäjä-Nurusvaaran poikki, missä aita näkyy paikoin erittäin hyvin. Näiltä osin kuin aita on edelleen nähtävissä maastossa, olisi sen suojelu ensiarvoisen tärkeää kohteen merkittävän kulttuurihistoriallisen arvon takia.

Aivan 1900-luvun alkuun ajoittuvia poroaitoja alueelta dokumentoitiin kaksi kappaletta, nimittäin Lipakkaselässä (Lipakkaselkä 3) ja Jaaravaarassa (Jaaravaara 3). Jälkimmäiseen on mahdollista myös liittää kahden porokämpän jäänteet.

Merkittävä porotaloudesta kertova kohde sijaitsee Vintiläkairassa, jossa on 1930-luvulle ajoittuvan poroerotuspaikan jäänteet. Erotukseen liittyy myös 16 porokämpää poroerotuksen ympäristössä. Porokämppien kunto vaihtelee hyvin huonosta hyvään. Kokonaisuutena kohde on merkittävä. Lisäksi inventointialueelta dokumentoitiin kahden vasotuskodan jäännökset.

Erätaloudesta kertovia kohteita inventoinnissa dokumentoitiin kolme (taulukko 6). Näistä kaksi on karhunpyyntiin liitettäviä ansoja ja yksi lihan tilapäissäilytykseen tarkoitettu maan päälle rakennettu saiho. Nämä kohteet tuskin ovat kovinkaan vanhoja, mutta ovat oleellinen osa alueen historiaa. Mikäli muita tällaisia kohteita tulee alueella vastaan, on ne suojeltava.

4.7 Toinen maailmansota Savukoskella

Talvisotaan liitettäviä kohteita ei inventointialueelta ole, mutta joitakin jatkosodan aikaisia kohteita dokumentoitiin. Jatkosodan aikana Savukosken alueella toimi Rajajääkäripataljoona 7, jonka yksi tukikohta oli Martissa (Vuorio & Lönnström 1993, 7). Savukosken kirkolla on vuonna 2011 tarkastetut Saunakankaan varuskunta sekä ilmeisesti Salpalinjan pohjoisin osa.

Jatkosodan aikana Savukosken traagisimmat tapahtumat liittyvät venäläisten partisaanien tekemiin iskuihin Kuoskussa ja Seitajärvellä. Kesän 1944 Seitajärven ja Lokan partisaani-iskuihin liittyy myös osa kesän 2012 inventoinnissa tarkastetuista ohjeista. Lapin sodassa Savukoski poltettiin lähes täysin saksalaisten vetäytyessä alueelta.

Kirjallisuuden perusteella Savukosken sodan aikaisista tapahtumista on vaikea saada tietoa, paitsi partisaani-iskujen osalta, josta viime vuosina on kirjoitettu enemmän (mm. Erkkilä 1998, 2011). Saatavilla olleessa kirjallisuudessa ei esimerkiksi saksalaisten toimista alueella ollut minkäänlaisia mainintoja. Inventoinnin jälkitöiden puitteissa ei valitettavasti ollut aikaa tutustua sota-arkiston materiaaliin.

4.8 Inventoinnissa tarkastetut sotahistorialliset kohteet

Inventoinnissa dokumentoitiin kaikkiaan seitsemän sotahistoriallista kohdetta (taulukko 7). Näistä kaksi on taistelupaikkoja ja kolme erityyppisiä puolustusvarustuksia. Sotahistoriallisiin kohteisiin luokiteltiin myös Reutuvaaran rajavartioasema ja tähän liittyvä ampumarata.

Lattunavaarassa toimi jatkosodan aikana ilmapuolustuksen tukikohta, johon liittyen Lattunavaarassa olevan palovartijan mökin vierestä dokumentoitiin kaksi ampumapesäkettä sekä kaksi kivirakennetta, joiden tarkempaa funktiota ei kentällä kyetty määrittämään. Lattunavaaran eteläpuolella on Huuhkajavaara, josta dokumentoitiin kokonainen tukikohta, joka koostuu korsuista ja näitä suojaavista ampumapesäkkeistä ja taisteluhaudasta. Ilmeisesti kyseessä on saksalaisten rakentamasta vartioasemasta, jolla pyrittiin ehkäisemään vihollisen saarrostusyrietykset sekä Lapin sodan loppussa varmistamaan vetäytyminen (Jarkko Sipola suullinen tiedonanto 25.10.2012).

Huuhkajavaaran tukikohta sijaitsee puolustuksellisesti hyvällä paikalla. Alue on merkittävä myös siksi, että kesällä 1944 iskettyään Seitajärvelle venäläiset partisaanit ylittivät Kemijoen Huuhkajavaaran pohjoispuolelta Ylimmäisen Lattunakosken kohdalla.

Partisaanien toimintaa liittyvät Järvijängänjärven ja Tahkomännikön kohteet. Näistä ensimmäinen liittyy ilmeisesti partisaanien vetäytymiseen Lokan ja Seitajärven iskujen jälkeen. Paikalliset sotahistorian harrastajat ovat 2011 käyneet paikalla metallinilmalasin kanssa ja löytäneet mm. ammusten hylsyjä. Inventoinnissa kohde dokumentoitiin pistemäisenä, sillä kohteen laajuudesta ei ole tietoa eikä alueelta havaittu merkkejä taistelutoiminnasta. Kahdessa kuviolla olevassa isossa männyssä tosin havaittiin vaurioita, jotka on mahdollista tulkita luotien jättämiksi.

Tahkomännikkö nimiseen kohteeseen liittyy alueella paljon perimätietoa. Useammaltakin taholta kuultiin, että alueelta oli löydetty ihmisten luita tai jopa kokonainen luuranko. Kohdetta tarkastettaessa paikalta havaittiin kivistä tehty rakenne, joka on voinut toimia jonkinlaisena varastopaikkana. Lisäksi alueelta havaittiin kiväärin hylsyjä sekä huopatossujen kappaleita. Kotalan et alin (2000, 40-41) mukaan Tahkomännikön taistelussa syntyi kaksinkertainen motti, jossa suomalaiset sotilaat motittivat ensin venäläiset sotilaan, mutta joutuivat myöhemmin itse motitetuiksi. Taistelu on käyty talvella, mutta tekstissä ei sen tarkemmin ajoiteta tapahtunutta.

Merkittävin partisaanien toimintaan liittyvä kohde dokumentoitiin Petäjä-Raatelmaselässä. Paikalla on ollut partisaanien tukikohta, joka on ollut käytössä ilmeisesti useammassakin iskussa vuosien 1940-1944 aikana. Paikalta dokumentoitiin 103 kivistä ladottua puolikaaren muotoista pesäkettä, jotka muodostavat ison kaaren Petäjä-Raatelmaselän kiviselle laelle.

Inventoinnin aikana saatiin myös tieto, että Rannimaisen Sotatunturin ja Maaimaisen Sotatunturin välissä olevassa kurussa oli nähty partisaanien käyttämä varusteipiilo. Kertoja oli nähnyt tämän kerran, mutta ei myöhemmissä etsintäyrityksissään sitä enää ollut havainnut. Inventoinnin aikana kuru tarkastettiin, mutta intensiivisestä etsinnästä huolimatta saihoa ei löydetty.

4.9 Inventoinnissa tarkastetut muut kohteet

Inventoinnissa tarkastettiin myös erilaisia liikenne- ja taide- ja muistomerkkikohteita. Näistä jälkimmäisiin on luettavissa kaksi merkkipuuta sekä kaksi patsasta (taulukko 9). Liikennekohteita (taulukko 8) ovat kapulatiet ja pitkospuut sekä erilaisten siltojen jäännökset. Näiden lisäksi liikennekohteiksi laskettiin Lattunavaaran laelta dokumentoidut kahden puhelinlinja jäänteet. Linjat on laitettu kahdeksi kohteeksi, koska ne vaikuttaisivat olevan keskenään eri-ikäiset. Puhelinlinjat liittyvät Lattunavaaran palovartijan majan toimintaan sekä todennäköisesti myös jatkosodan aikana paikalla olleeseen ilmapuolustuksen tukikohtaan.

Lisäksi inventoinnissa tarkastettiin myös 7 kohdetta, joita ei pystytty luokittelemaan mihinkään raportin kohdekategoriaan (taulukko 10). Näistä kohteista yksi on sellainen, jolla ei ole suojeluarvoa, nimittäin Luuhaaran varrella havaitun pöydän jäännös. Kohde otettiin mukaan kuriositeettina. Kohteissa on mukana yksi kivirakenne, jonka on tulkittu liittyvä Samperin veturitiehen, mistä syystä kohde ei ole laitettu muinaisjäännöskategoriaan. Mukana on myös yhden kolmiomittaustornin jäänteet sekä kolme rajavyöhykkeellä sijaitsevaa laavua.

5. Kohteet ja luettelo valokuvista

Alla olevissa taulukoissa kohteet on lajiteltu kohdetyypeittäin, niin että esimerkiksi taulukossa 4 kaikki tarkastetut kämpät ovat peräjälkeen. Esitystapa poikkeaa luvun 7. Kohdekuvaukset esitystavasta, jossa kohteet on järjestetty Metsähallituksen Reiska-tietokannan kohdenumeron (reiskatunnus) mukaan ylenevässä järjestyksessä.

Kohteista otettuja valokuvia säilytetään Metsähallituksessa, mutta ne ovat katsottavissa Reiska-tietokannassa, jossa kuvat on lisätty kohdekorteille. Valokuvan tunnus muodostuu kohteen Reiska-numerosta sekä tämän jälkeen olevasta juoksevasta numeroinnista. Taulukossa kohdekohtaiset kuvat on järjestetty kohteen Reiska-tunnuksen mukaisessa järjestyksessä. Kaikissa kuvissa kuvaajana on ollut P. Häkälä, joten kuvaajaa ei erikseen mainita kuvien yhteydessä.

Taulukko 2. Inventoinnissa tarkastetut uudet kiinteiksi muinaisjäännöksiksi luokiteltavat kohteet.

Nimi	Tyyppi	x (i)	y (p)	Reiskatunnus	S.
Kuopslauttainvaara	kivirakennelma	3566342	7516393	145353	37
Nivatunturi	kivirakennelma	3574292	7526987	147788	44
Ylimmäisenlamminharju 2	pyyntikuoppa jäännös	3554594	7543468	147411	40

Taulukko 3. Inventoinnissa tarkastetut ennestään tunnetut kiinteät muinaisjäännökset

Nimi	Tyyppi	x (i)	y (p)	Reiska-tunnus	S.
Järvimuotka kaakko	pyyntikuoppa jäännös	3557634	7522026	145082	48
Korvahauta	pyyntikuoppa jäännös	3591908	7525102	150670	60
Pihtilampi	kodanpohja jäännös	3571885	7500586	146697	52
Vitta-Apajanlehto	asuinpaikka jäännös	3591058	7531475	150667	56
Sotataival	asuinpaikka jäännös	3582525	7518230	150671	62
Rannimmainen Sotajoensuuvaa- ra	asuinpaikka jäännös	3589444	7525874	150673	65
Sokliaavan aita	asuinpaikka jäännös	3601014	7532536	150674	68
Rouvoivan porokämpä	asuinpaikka jäännös	3601033	7532273	150675	71
Hotikaisenmaa	asuinpaikka jäännös	3590425	7526351	150676	74

Taulukko 4. Inventoinnissa tarkastetut metsätalouden kohteet

Nimi	Tyyppi	x (i)	y (p)	Reiska- tunnus	S.
Sotataival 3	halkopino jäännös	3582126	7518325	146698	266
Suurkovanselkä 2	Kruununleimapuu jäännös	3600667	7522050	146747	314
Nuorttinsilta	kruununleimapuu jäännös	3600168	7522929	145124	112
Kyörtesselkä	kruununleimapuu jäännös	3595393	7521687	145427	167
Kolttalaakso	kruununleimapuu jäännös	3553558	7540422	146740	303
Viheltämäaapa	kruununleimapuu jäännös	3595106	7520769	147367	364
Vesioja 4	kruununleimapuu jäännös	3607166	7534908	147368	366
Rajavaarat 1	kruununleimapuu jäännös	3605494	7537749	147369	368
Rajavaarat 2	kruununleimapuu jäännös	3605797	7537087	147370	370
Rajavaarat 3	kruununleimapuu jäännös	3606544	7535542	147371	372
Poropirtinoja 1	kruununleimapuu jäännös	3604327	7539344	147372	374
Poropirtinoja 2	kruununleimapuu jäännös	3605308	7539027	147373	376
Kalkovaara	kämpä jäännös	3553712	7515761	144771	77
Kalko-oja	kämpä jäännös	3554139	7516096	144774	80
Karppisen pirtti	kämpä jäännös	3555578	7515542	145070	83
Tahkomännikkö 2	kämpä jäännös	3583599	7517105	145093	86
Sotatunturin alus 1	kämpä jäännös	3582573	7517378	145094	89
Sotatunturin alus 2	kämpä jäännös	3583005	7517364	145099	92
Sotatunturin alus 3	kämpä jäännös	3583113	7517297	145105	95
Sotatunturin alus 4	kämpä jäännös	3583472	7516987	145106	98
Vouhtunaapa	kämpä jäännös	3581712	7517280	145110	104
Kolkuttamavaara 1	kämpä jäännös	3581787	7506240	145351	118
Mustanvaaranselkä	kämpä jäännös	3568255	7517860	145354	124
Ylimmäinen Kivijoki 2	kämpä jäännös	3568892	7524095	145363	127
Kärjämaa	kämpä jäännös	3579119	7515432	145369	132
Ruupalampi	kämpä jäännös	3574697	7505343	145372	136
Junsulpunpalo	kämpä jäännös	3575065	7508257	145380	148
Pihtijoki	kämpä jäännös	3559636	7542923	145394	151
Paksumaanvaara	kämpä jäännös	3577377	7511439	145398	154
Paksumaa	kämpä jäännös	3576716	7511402	145399	157
Junsulppu	kämpä jäännös	3577440	7509308	145409	160
Hotikaisenmaa 2	kämpä jäännös	3590709	7526504	145414	164
Lipakkaselkä 2	kämpä jäännös	3580104	7518509	145442	170
Kettuvaara	kämpä jäännös	3581275	7534395	145444	174
Sormijoki 1	kämpä jäännös	3555435	7512828	145527	186
Vilkköjänpää	kämpä jäännös	3566130	7512694	145540	189
Korteselkä	kämpä jäännös	3566444	7512524	145542	192
Saparosokat	kämpä jäännös	3586905	7503523	145554	195
Petäjä-Nurusvaara 1	kämpä jäännös	3586421	7504475	145555	200
Petäjä-Nurusvaara 2	kämpä jäännös	3586328	7504438	145556	203
Siuruaapa 1	kämpä jäännös	3586569	7505839	146921	316
Siuruaapa 3	kämpä jäännös	3587005	7505860	145562	206

Siuruaapa 4	kämpä jäännös	3587017	7505798	145563	209
Naavajärvi 1	kämpä jäännös	3590090	7500314	145565	212
Naavajärvi 2	kämpä jäännös	3590753	7499844	145569	215
Vuossuvaara 1	kämpä jäännös	3588395	7500099	145570	218
Luuhaara 3	kämpä jäännös	3587723	7500714	145574	221
Naavajärvenoja	kämpä jäännös	3589488	7501038	145578	224
Taplama-auvakonvaara 1	kämpä jäännös	3561815	7514434	145580	227
Ylimmäinen Kivijoki 3	kämpä jäännös	3570599	7515832	145582	233
Alimmainen Kivijoki 2	kämpä jäännös	3567710	7516119	145584	236
Kivijoenpalo 1	kämpä jäännös	3568901	7513476	145586	239
Kivijoenpalo 2	kämpä jäännös	3568485	7513251	145587	242
Kivijoenpalo 3	kämpä jäännös	3569318	7513676	145592	245
Piippuselkä 1	kämpä jäännös	3585636	7509040	145593	248
Piippuselkä 2	kämpä jäännös	3585851	7509680	145596	251
Lattunavaara 1	kämpä jäännös	3572492	7515481	145610	254
Lattunavaara 2	kämpä jäännös	3572838	7514654	145611	257
Pihtilampi 2	kämpä jäännös	3571897	7500666	146691	263
Kaakkurikonelo	kämpä jäännös	3576051	7526933	146711	271
Jänesoja 2	kämpä jäännös	3586692	7520645	146715	278
Rantakankaat	kämpä jäännös	3557852	7545147	146719	281
Iso Sorvusselkä	kämpä jäännös	3558484	7547734	146725	284
Ylimmäisenlamminharju 1	kämpä jäännös	3554706	7543745	146726	287
Kulusjoki 1	kämpä jäännös	3560861	7541150	146730	290
Taltukkaselkä	kämpä jäännös	3562479	7541785	146733	294
Kulusjoki 2	kämpä jäännös	3561308	7540181	146738	297
Kulusjoki 3	kämpä jäännös	3561265	7540256	146739	300
Suurkovanselkä	kämpä jäännös	3600645	7521920	146746	311
Kuritsa	kämpä jäännös	3560308	7510538	146979	324
Morottaja 2	kämpä jäännös	3564483	7508594	146983	327
Savinotkonselkä	kämpä jäännös	3569876	7516645	146995	333
Tohromaselkä	kämpä jäännös	3593959	7516905	147312	338
Kuopslauttainvaara 3	kämpä jäännös	3566630	7516727	148942	383
Tulppionjoki	kämpä jäännös	3594344	7521373	145374	142
Hangasselkä	parakkikämpä jäännös	3584459	7532619	145350	115
Sotatunturin alus 5	parkkuupukki jäännös	3583186	7517073	145108	101
Leukkuhamaranvaara	parkkuupukki jäännös	3570560	7500631	146687	260
Petäjä-Raatelmaselkä 2	parkkuupukki jäännös	3581356	7512061	147313	341
Vouhtunaapa 3	pumppuasema jäännös	3580133	7516860	145118	107
Morottaja 1	puomivarasto jäännös	3564859	7507476	146978	321
Iskemävaara	rakennus jäännös	3586739	7514619	145352	121
Tulppionkariste	rakennus jäännös	3592710	7522237	146743	308
Tahkomännikkö 3	rakennus jäännös	3584131	7519096	145373	139
Ahmavaara 1	ristikko jäännös	3574586	7507191	145377	145
Kolkuttamavaara 2	ristikko jäännös	3580690	7510035	145474	177
Kuruvaara 1	ristikko jäännös	3577613	7507587	145505	180

Kuruvaara 2	ristikko jäännös	3577409	7507165	145506	183
Ruuvaoja	tammi jäännös	3574699	7506429	147316	344
Sormijoki 2	tammi jäännös	3555394	7512714	148227	381
Siuruaapa 2	tammi jäännös	3586848	7505831	147317	348
Luuhaara 2	tammi jäännös	3585686	7500499	147318	351
Alimmainen Kivijoki 1	tammi jäännös	3569580	7514645	145581	230
Ruuvaoja 2	tammi jäännös	3572703	7508716	147319	354
Vouhtunaapa 4	tammi jäännös	3579085	7515980	147321	357
Ylä-Kairi	tammi jäännös	3556287	7527109	146741	305
Kuopslauttainvaara 2	tammi jäännös	3566525	7516725	147322	361
Ylimmäinen Kivijoki 4	tammi jäännös	3569839	7520169	146974	318
Ylimmäinen Kivijoki 5	tammi jäännös	3570270	7516514	146994	330
Pottuvaara	uittovastuu jäännös	3568035	7502757	147421	378
Pultoselkä 1	vesipasa jäännös	3590536	7520319	146712	375
Sotajoki	vesireki jäännös	3583171	7518312	146707	268
Samperin savotta Lattuna-Sotajoki	veturitie jäännös	3580120	7516874	150638	386
Samperin savotta Sotajoki-Tulppio	veturitie jäännös	3590095	7521983	150639	390
Samperin savotta Tulppio-Saunavuotso	veturitie jäännös	3593902	7525129	150640	394
Samperin savotta Viheltämä-aapa	veturitie jäännös	3595167	7520653	150641	397

Taulukko 5. Inventoinnissa tarkastetut porotalouden kohteet

Nimi	Tyyppi	x (i)	y (p)	Reiskatunnus	S.
Jaaravaara 3	erotusaita jäännös	3570415	7500869	147432	482
Saarikahleenmaa	erotusaita jäännös	3561763	7543292	145391	412
Kontionluuharju	poroaita jäännös	3586672	7508690	146770	443
Lattunavaara 3	poroaita jäännös	3573777	7515968	147326	449
Lipakkaselkä 3	poroaita jäännös	3577500	7515695	146972	446
Saparosokat 2	poroaita jäännös	3587591	7502855	145560	418
Selkäaita Harijängänlehto	poroaita jäännös	3570211	7515392	151547	512
Selkäaita Huuhkajavaara	poroaita jäännös	3573181	7514177	151548	515
Selkäaita Jänesvaaranselkä	poroaita jäännös	3547897	7532145	151523	491
Selkäaita Kuhaäjän Lautasmaa	poroaita jäännös	3561221	7525835	151534	509
Selkäaita Lipakkaselkä 4	poroaita jäännös	3576984	7515611	151549	520
Selkäaita Lipakkaselkä 5	poroaita jäännös	3577580	7515724	151550	523
Selkäaita Muotkamännikkö 1	poroaita jäännös	3552486	7532835	151530	500
Selkäaita Muotkamännikkö 2	poroaita jäännös	3552799	7532757	151531	503
Selkäaita Paskalomavaara 1	poroaita jäännös	3550005	7532754	151528	494
Selkäaita Paskalomavaara 2	poroaita jäännös	3551246	7533109	151529	497
Selkäaita Petäjä-Nurusvaara 3	poroaita jäännös	3586755	7504413	151552	530
Selkäaita Piippuseljät	poroaita jäännös	3585554	7506183	151551	526

Selkäaita Sarakkoapa	poroaita jäännös	3553305	753261	151533	506
Vouhtunaapa 2	poroaita jäännös	3580475	7517127	145112	406
Vintilän erotusaita	poroerotus	3549060	7513810	133324	400
Jaaravaara 2	porokämpä jäännös	3570855	7501343	146693	425
Lipakkaselkä 1	porokämpä jäännös	3577481	7516257	145364	409
Vintilä 11	porokämpä jäännös	3547944	7514940	145533	415
Vintilä 1	porokämpä jäännös	3548831	7514917	149063	485
Vintilä 10	porokämpä jäännös	3550940	7513549	147347	473
Vintilä 12	porokämpä jäännös	3547937	7514452	147428	476
Vintilä 13	porokämpä jäännös	3547721	7515583	147429	479
Vintilä 14	porokämpä jäännös	3548101	7513112	146700	429
Vintilä 15	porokämpä jäännös	3548677	7513177	146701	433
Vintilä 16	porokämpä jäännös	3548686	7513241	146702	436
Vintilä 2	porokämpä jäännös	3549146	7514794	147329	452
Vintilä 3	porokämpä jäännös	3549238	7514678	149068	488
Vintilä 4	porokämpä jäännös	3548813	7514000	147338	455
Vintilä 5	porokämpä jäännös	3549384	7513577	147340	458
Vintilä 6	porokämpä jäännös	3549717	7513114	147341	461
Vintilä 7	porokämpä jäännös	3549928	7513379	147342	464
Vintilä 8	porokämpä jäännös	3550361	7513233	147343	467
Vintilä 9	porokämpä jäännös	3550603	7513490	147345	470
Jaaravaara 1	porokämpä jäännös	3570896	7501151	146692	421
Ettisselkä	vasotuskota jäännös	3546907	7516363	144667	403
Kyörtesselkä 2	vasotuskota jäännös	3595701	7522382	146744	439

Taulukko 6. Inventoinnissa tarkastetut erätalouteen liittyvät kohteet

Nimi	Tyyppi	x (i)	y (p)	Reiskatunnus	S.
Isoselkä	Saiho jäännös	3602753	7524599	145120	534
Rouvoivanselkä	loukku jäännös	3600683	7529147	146745	537
Orposenkumpu	loukku jäännös	3567892	7508118	146984	540

Taulukko 7. Inventoinnissa tarkastetut sotahistorialliset kohteet

Nimi	Tyyppi	x (i)	y (p)	Reiskatunnus	S.
Lattunavaara 6	ampumapesäke jäännös	3572986	7515814	149642	570
Reutuvaara 1	ampumarata jäännös	3578379	7514188	146706	551
Reutuvaara 2	kämppä jäännös	3578412	7514575	145483	547
Huuhkajavaara	puolustusvarustus jäännös	3572729	7514408	147324	558
Petäjä-Raatelmaselkä 1	puolustusvarustus jäännös	3582785	7511513	147325	564
Tahkomännikkö	taistelupaikka jäännös	3583887	7517713	145090	543
Järvijängänjärvi	taistelupaikka jäännös	3561174	7515726	146968	555

Taulukko 8. Inventoinnissa tarkastetut liikennekohteet

Nimi	Tyyppi	x (i)	y (p)	Reiskatunnus	S.
Pullikankuusikko	kapulatie jäännös	3575825	7512657	146767	591
Alatammenmaa 2	kapulatie jäännös	3576068	7512066	147427	605
Sotataival 2	pitkospuu jäännös	3582458	7518303	145349	573
Alatammenmaa	pitkospuu jäännös	3576869	7513085	146768	594
Lattunavaara 4	puhelinlinja jäännös	3572842	7515949	146969	597
Lattunavaara 5	puhelinlinja jäännös	3573385	7516146	146993	601
Ylimmäinen Kivijoki 1	silta jäännös	3568874	7524269	145355	576
Lainaselkä 4	silta jäännös	3576283	7492123	146713	585
Jänesoja 1	silta jäännös	3586092	3586092	146714	588
Jänesoja 3	Silta jäännös	3586534	7520534	145375	579
Vouhtujoki	silta jäännös	3579110	7516161	145559	582

Taulukko 9. Inventoinnissa tarkastetut taide- ja muistomerkkikohteet

Nimi	Tyyppi	x (i)	y (p)	Reiskatunnus	S.
Seitainseljät	merkkipuu jäännös	3583703	7540875	150588	617
Kyörtesselkä 1	merkkipuu jäännös	3595435	7521745	145426	611
Hotikaisenmaa 1	patsas	3590652	7526502	145413	608
Rouvoiva	patsas	3602521	7531961	147311	614

Taulukko 10. inventoinnissa tarkastetut muut kohteet

Nimi	Tyyppi	x (i)	y (p)	Reiskatunnus	S.
Marjavuotso	kivirakenne jäännös	3588902	7521793	145573	623
Rannimmainen Sotatunturi	kolmiomittaustorni jäännös	3581349	7516005	147314	638
Vesioja 1	laavu jäännös	3607803	7534549	147308	629
Vesioja 2	laavu jäännös	3607820	7534505	147309	632
Vesioja 3	laavu jäännös	3607861	7534468	147310	635
Pihtilampi 1	lautakehikko jäännös	3571885	7500560	146688	626
Luuhaara 1	pöytä jäännös	3584250	7500568	145571	620

Taulukko 11. Inventoinnissa tarkastetut rakennusperintökohteet

Nimi	Tyyppi	x (i)	y (p)	Reiskatunnus	S.
Jänesojan pumppuasema	rakennusperintö	3586725	7520686	151814	641

Taulukko 12. Luettelo kohteista otetuista valokuvista

Nimi	Valokuvan tunnus	Kuvateksti
Ettiselkä	144667_1	Ettiseljän vasotuskota, kuvattu lounaasta.
	144667_2	Ettiseljän vasotuskota, kuvattu idästä.
Kalkovaara	144771_1	Kalkovaaran kämpä. Etualalla oviaukko ja taustalla kaksi rakennuksen piisiä, kuvattu kaakosta.
	144771_2	Yksityiskohta salvoksesta.
Kalko-oja	144774_1	Kämpässä on kaksi piisiä, joista etualalla lounaiskulman piisi. Kuvattu lounaasta.
	144774_2	Kämpän väliseinät erottuvat selkeästi maastossa, kuvattu koillisesta.
Karppisen pirtti	145070_1	Päärakennus, eli Karppisen pirtti. Rakennus on ollut vielä 1970-luvulla pystyssä. Kuvassa talon eteläpää, jonka keskellä iso tulisija. Kuvattu etelästä.
	145070_2	Kämpän pohjoisosa, jossa L-kirjaimen muoto näkyy hyvin. Kämpän parhaiten pystyssä olevassa seinässä näkyy vielä ikkuna. Kuvattu pohjoisesta.
	145070_3	Kämpän itäseinää, kaakkoispään piisi näkyy hyvin kuvan vasemmassa laidassa. Kuvattu idästä.
	145070_4	Yksityiskohta Karppisen pirtin seinäkirjoituksen kaiveruksesta. Kaiverukset TT.I.H sekä VR30.1.58
	145070_5	Karppisen pirtin sauna tuo pienempi kämpä, josta näkyvillä kaksi piisiä. Rakennuksen ympärillä jokivarren laavuun ulkovessa sekä puuliiteri. Kuvattu etelästä.
Järvimuotka kaakko	145082_1	Yleiskuva alueesta, kuvattu etelästä.
Tahkomännikkö	145090_1	Kallioseinä, jonka kivien välistä kuulemma joskus löytynyt partisaanien pääkalloja. Varsinainen taistelupaikka sekä partisaanien varastot (?) ylhäällä tasanteella ja metsässä. Kuvattu koillisesta.
	145090_2	Jäänteitä huopatuksista sekä säilykepurkeista, alueelta löytyi myös hylsyjä. Kuvattu pohjoisesta.
	145090_3	Alueelta löydetty kivirakenne, joka voi olla partisaanien ruuansäilytyskuoppa. Kuvattu pohjoisesta.
Tahkomännikkö 2	145093_1	Kaksiosainen kämpä, etualalla oviaukot. Kuvattu lounaasta.
	145093_2	Kämpän kattorakenteet erottuvat vielä selvästi. Kuvattu lounaasta.
Sotatunturin alus 1	145094_1	Parakkikämpä, josta jäljellä vain kamina sekä oluttölkkejä sekä viinapulloja. Kuvattu idästä.
Sotatunturin alus 2	145099_1	Yleiskuva, vasemmalla kämpä 1 ja oikealla kämpä 2. Kuvattu etelästä.
	145099_2	V. Tervaharju dokumentoimassa kämpää 2, taustalla kämpä 1. Kuvattu koillisesta.
	145099_3	Yksityiskohta kämpän 1 romahtaneista kattorakenteista. Tässä seinustalla myös oviaukot.
Sotatunturin alus 3	145105_1	Yleiskuva kohteesta. Kuvattu lounaasta.
Sotatunturin alus 4	145106_1	Yleiskuva kohteesta, kuvattu etelästä.
	145106_2	Kämpän länsiosa, jossa kattorakenteet hyvin näkyvillä. Kuvattu etelästä.
Sotatunturin alus 5	145108_1	Nauloin koottu parkkuupukki.
Vouhtunaapa	145110_1	Yleiskuva kohteesta, kuvattu kaakosta.
	145110_2	Yksityiskohta salvoksesta.
Vouhtunaapa 2	145112_1	Poroaidan jäännös, kuvattu kaakosta.
Vouhtunaapa 3	145118_1	Pumppuaseman paikka, kuvattu idästä.

	145118_2	Yleiskuva pumppuaseman vieressä sijaitsevasta kämpän pohjasta, kuvattu lännestä.
	145118_3	Pumppuaseman kämpän kaakkoiskulman piisi.
	145118_4	Veturitie erottuu maastossa Vouhtunaavan pumppuaseman vieressä hyvin, kuvattu koillisesta.
Isoselkä	145120_1	Saiho, kuvattu kaakosta.
	145120_2	Saiho, kuvattu koillisesta.
Nuortinsilta	145124_1	Alueen isoin petäjä, josta kruununleima havaittiin. Petäjä sijaitsee aivan Nuortinsillan tulipaikan vieressä.
Sotataival 2	145349_1	Yleiskuva pitkospuista, oikealla Heiniselkään menevä varsitie. Kuvattu kaakosta.
Hangasselkä	145350_1	Yleiskuva. Parakkikämpän pohja erottuu vain heikosti maastossa. Kuvattu kaakosta.
Kolkuttamavaara 1	145351_1	Kämpän pohja erottuu vain heikosti maastossa, kuvattu etelästä.
	145351_2	Kämpän koillishuoneen piisi, kuvattu etelästä.
Iskemävaara	145352_1	ns. Pahvikämpä, kuvattu pohjoisesta.
	145352_2	Sisäkuva. Siirappipurkin parasta ennen päiväys on vuodelta 1994
Kuopslauttainsaara	145353_1	Yleiskuva, kuvattu lounaasta.
	145353_2	Kivirakenne kuvattuna luoteesta.
Mustanvaaran-selkä	145354_1	Yleiskuva, kuvattu pohjoisesta.
	145354_2	Kämpän piisi, kuvattu etelästä.
Ylimmäinen Kivijoki 1	145355_1	V. Tervaharju dokumentoimassa sillan jäännöstä. Kuvattu idästä.
	145355_2	Yksityiskohta siltaan tehdystä kaiverruksesta.
Ylimmäinen Kivijoki 2	145363_1	Kämpä 1, jossa kattorakenteet erottuvat hyvin. Kuvattu idästä.
	145363_2	Etualalla kämpä 1 ja taustalla kämpä 2. Kuvattu pohjoisesta.
	145363_3	Kämpä 2. Länsiosan jatke, mahdollinen terävääpää. Kuvattu koillisesta.
	145363_4	Terävääpää? Huomaa kehikkomainen rakennelma kuvan keskivaiheilla. Kuvattu koillisesta.
	145363_5	Yksityiskohta kämpän 2 kattorakenteista.
	145363_6	Kämpän 2 laatiikorakennelma.
	145363_7	Yleiskuva kämpästä nro 2. Kuvattu koillisesta
	145363_8	Lato. Kuvattu pohjoisesta.
	145363_9	Etualalla sauna, taustalla ojan takana lato. Kuvattu pohjoisesta.
Lipakkaselkä 1	145364_1	Yleiskuva, kuvattu koillisesta.
	145364_2	Yksityiskohta piisistä ja sen rakenteista. Kuvattu pohjoisesta.
	145364_3	Yksityiskohta luoteiskulma salvoksesta.
Kärjämaa	145369_1	Yleiskuva, kämpä. Kuvattu pohjoisesta.
	145369_2	Kämpän hyväkuntoinen lounaisosa, kuvattu lännestä.
	145369_3	Kämpän lounaispäätty, jossa ikkuna.
	145369_4	Kämpän koillispäässä sijaitseva "elämänluukku" sekä piisi.
	145369_5	Kämpän piisi.
	145369_6	Kämpä, yksityiskohta salvoksesta.
	145369_7	Rakennus 2, mahdollinen varasto. Taustalla kämpä1. Kuvattu koillisesta.

	145369_8	Talli. Kuvan vasemmassa laidassa matala kiviröykkiö, mahdollisesti raivausröykkiö. Kuvattu lännestä.
	145369_9	Talli, etualalla rehevämpi alue, jossa kasvaa mm nokkosta. Kuvattu pohjoisesta.
	145369_10	Rakennus 4, taustalla kämpä. Kuvattu kaakosta.
Ruuvlampi	145372_1	Yleiskuva kämpän pihapiiristä, kuvattu lännestä.
	145372_2	Kämpää 2 mitataan.
	145372_3	Kämpä 2. Etualalla luoteisnurkka, V. Tervaharju kämpän lounaisnurkassa.
Tahkomännikkö 3	145373_1	Yleiskuva kohteesta. Kuvassa näkyy myös Samperin veturitien linjaus selvästi. Kuvattu pohjoisesta.
	145373_2	Rakenne kuvattuna etelästä. Taustalla kulkee Tulppion tie.
	145373_3	Yksityiskohta rakenteesta.
Tulppionjoki	145374_1	Osaksi tien alle jäänyt savottakämpä, kuvattu lounaasta.
Jänesoja 3	145375_1	Todennäköisesti Samperin veturitiehen kuuluneen sillan purettuja rakenteita.
Ahmavaara1	145377_1	V. Tervaharju mittaamassa ristikon puiden pituutta.
Junsulpunpalo	145380_1	Kämpän 1 pohja. Kuvattu luoteesta.
	145380_2	Kämpän 2 pohja. Kuvattu luoteesta.
Saarikahleenmaa	145391_1	Saarikahleenmaan käytöstä poisjäänyttä poroaitaa. Kuvattu idästä.
Pihtijoki	145394_1	Kämpä 1, kuvattu koillisesta.
	145394_2	Kämpän 1 seinähirteen uitossa käytetty rautahaka.
	145394_3	Kämpä 2, kuvattu lännestä.
	145394_4	Etualalla kämpä 2, taustalla kämpä 1. Kuvattu koillisesta.
Paksumaanvaara	145398_1	Yleiskuva, kuvattu luoteesta.
	145398_2	Yleiskuva, kuvattu koillisesta.
	145398_3	Yksityiskohta luoteiskulman salvoksesta.
	145398_4	Mahdollisesti vesireen jalaksien jäännös kämpänvieressä.
Paksumaa	145399_1	Yleiskuva, kuvattu idästä.
Junsulppu	145409_1	Saunan pohja, kuvattu etelästä.
	145409_2	Päärakennuksen pohja, kuvattu luoteesta.
	145409_3	Rakennuksen 3 pohja, kuvattu etelästä.
	145409_4	Ulkovessa, kuvattu koillisesta.
	145409_5	Rakennuksen 4 pohja, taustalla huussi. Kuvattu lännestä.
	145409_6	Vaja, jonka edessä jonkinlainen polttokattila. Kuvattu lounaasta.
	145409_7	Funktioltaan epävarma rakennelma, johon johtaa matalat portaat. Kuvattu kaakosta.
Hotikaisenmaa 1	145413_1	Kooltaan 160 cm patsas, joka tehty pääasiassa moottorisahalla. Kuvattu idästä.
	145413_2	Patsaan taakse kaiverrettu teksti MH 24, 7, 75, jolla viitataan päivämäärään ja vuoteen.
Hotikaisenmaa 2	145414_1	Kämpän jäännös, kuvattu kaakosta.
Kyörtesselkä 1	145426_1	Poroaidan sisäpuolella oleva mänty, johon kaiverrettu vuosiluku 1968.
Lipakkaselkä 2	145442_1	Yleiskuva, kuvattu kaakosta.
	145442_2	Kaivo ja sen ja läheisen puron välille kaivettu kanava. Kuvattu etelästä.
	145442_3	Kaivon syvyyttä mitataan. Kuvassa V. Tervaharju ja E. Heikkinen.

Kettuvaara	145444_1	Kettuvaaran kämppä, kuvattu koillisesta.
Kolkuttamavaara 2	145474_1	Suunnittelumetsuri Erkki Heikkilä ja harjoittelija Verne Tervaharju mittaamassa yhtä alueen ristikoista.
Reutuvaara 2	145483_1	Etualalla sauna ja taustalla kellarin jäänteet. Vasemmalla virtaa Sotahaara. Kuvattu lounaasta
	145483_2	Reutuvaaran vartion purettu päärakennus, kuvattu lounaasta.
Kuruvaara 2	145506_1	Yksi alueen ristikoista, jossa on tavanomaisesta poiketen kahden pituisia puutavaraa.
Sormijoki 1	145527_1	Etualalla rannassa olevan saunan kiuas ja taustalla itse kämppä, kuvattu lounaasta
Vintilä 11	145533_1	Yleiskuva lusmalaisten kämpästä, kuvattu lounaasta.
	145533_2	Lusmalaisten kämpän etuosa, kuvattu luoteesta.
Vilkkojänkä	145540_1	Edessä rakennus 2 ja taustalla rakennuksen 1 jäänteet, kuvattu kaakosta.
Korteselkä	145542_1	Rakennuksen 2 jäänteet, kuvattu koillisesta.
Saparosokat	145554_1	Sauna ja sen kiukaat, kuvattu etelälounaasta.
	145554_2	Läntisempi kiukaista, joka on paremmin säilynyt ja jossa pesä on edelleen näkyvässä, kuvattu koillisesta.
	145554_3	Romahtanut päreestä tehty ulkovessa. Vielä joitain vuosia sitten se on ollut pystyssä. Kuvattu etelästä.
	145554_4	Talli, kuvattu kaakosta.
	145554_5	Pääpirtti, josta erottuu enää vain piisikiveykset. Kuvattu lounaasta
Petäjä-Nurusvaara 1	145555_1	Yleiskuva, kuvattu kaakosta.
Petäjä-Nurusvaara 2	145556_1	Yleiskuva alueesta, kuvattu kaakosta.
Vouhtujoki	145559_1	Samperin veturitien Vouhtujoen ylittävä silta, kuvattu lounaasta.
	145559_2	Samperin veturitien Vouhtujoen ylittävä silta, kuvattu lännestä.
	145559_3	Yksityiskohta Vouhtujoen sillan rakenteesta.
Saparosokat 2	145560_1	Mahdollisesti tämä aita on osa suurta selkäaitaa.
Siuruaapa 4	145562_1	Kämpän pohja kuvan voikeassa laidassa kuusien, kouivujen ja kattajien keskellä. Kuvattu lännestä.
Siuruaapa 3	145563_1	Kämpän pohja, kuvattu koillisesta.
Naavajärvi 1	145565_1	Yleiskuva, kuvattu lounaasta.
Naavajärvi 2	145569_1	Yleiskuva alueesta, kuvattu koillisesta.
	145569_2	Ulkona ollut tulisija, kuvattu lounaasta.
Vuossuvaara 1	145570_1	Kämpän jäännökset, kuvattu kaakosta.
Luuhaara 1	145571_1	Yksinäinen pöytä metsässä, mutta missä on kämppä?
Marjavuotso	145573_1	Yleiskuva kohteesta, kuvattu luoteesta.
	145573_2	Eteläisempi kivirakenne, kuvattu lounaasta.
	145573_3	Eteläisempi kivirakenne, kuvattu lännestä.
Luuhaara 3	145574_1	Yleiskuva, kuvattu lounaasta.
Naavajärvenoja	145578_1	Yleiskuva alueesta, kuvattu lounaasta.
	145578_2	Yleiskuva alueesta, kuvattu etelästä. Talli jää kuvan oikeaan laitaan.
	145578_3	Yksityiskohtakuva seinärakenteesta.
	145578_4	Yksityiskohtakuva kaiverruksesta.
	145578_5	Yksityiskohtakuva kaiverruksesta.
	145578_6	Yksityiskohtakuva kaiverruksesta.

Taplama- auvakonvaara 1	145580_1	Yleiskuva kohteesta, kuvattu kaakosta.
Alimmainen Ki- vijoki 1	145581_1	Tammen säilynyttä patovallia joen toisella puolella, vallin päällä kasvaa kuusta ja koivua. Kuvattu kaakosta.
Ylimmäinen Ki- vijoki 3	145582_1	Yleiskuva kohteesta, kuvattu etelästä.
Alimmainen Ki- vijoki 2	145584_1	Yleiskuva kohteesta, kuvattu kaakosta.
	145584_2	Yleiskuva kohteesta, kuvattu idästä.
Kivijoenpalo 1	145586_1	Yleiskuva kämpästä, kuvattu koillisesta.
	145586_2	Kämpän eteläisempi huone, jossa kattorakenteet ovat hyvin näkyvissä. Kuvattu
Kivijoenpalo 2	145587_1	Kämpän kaksi läntisintä huonetta, muut kaksi jäävät kuvan ulkopuolelle. Kuvattu koillisesta.
Kivijoenpalo 3	145592_1	Pärestä rakennettu ulkoahuusi, kuvattu lännestä.
	145592_2	Rakennus 2, kuvattu lounaasta
	145592_3	Rakennuksen 2 seiniä on tilkitty ohuilla riuilla.
	145592_4	Rakennus 1, kuvattu etelästä.
	145592_5	Rakennuksen 1 toinen piiseistä. Piisi on hyvin säilynyt ja sen ladottu seinämä näkyy hyvin.
Piippuselkä 1	145593_1	Kuvassa kämpän keskiosaa, taustalla erottuu myös porstuaksi tulkittu tila. Kuvattu etelästä.
Piippuselkä 2	145596_1	Kämpä 2, kuvattu lounaasta.
	145596_2	Kämpä 1. Parhaiten kämpästä erottuu sen piisi, kuvattu lounaasta.
Lattunavaara 1	145610_1	Rakennuksen 1 jäänteet. Taustalla kohoaa Lattunavaaran rinteet. Kuvattu lännestä.
	145610_2	Rakennus 2, joka on todennäköisesti ollut talli. Kuvattu etelästä.
	145610_3	Etualalla rakennus 2 ja taustalla rakennus 1, kuvattu lännestä
Lattunavaara 2	145611_1	Rakennuksen 2 jäänteet, kuvattu kaakosta.
	145611_2	Rakennuksen 3 jäänteet, kuvattu idästä.
Leukkuhama- ranvaara	146687_1	Parkkuupukki, kuvattu pohjoisesta.
	146687_2	Yksityiskohtakuva parkkuupukin jalkojen ja poikkipuun kiinnityksestä.
Pihtilampi 1	146688_1	Paikalla havaittu, funktioltaan tuntematon, lautakehikko. Kuvattu koillisesta.
Pihtilampi 2	146691_1	Etualalla rakennuksen 2 jäänteet, taustalla rakennus 1. Kuvattu luoteesta.
Jaaravaara 1	146692_1	Yleiskuva kohteesta, kuvattu etelästä.
	146692_2	Hirren kaiverrus "AIMO"
	146692_3	Hirren kaiverrus "1905 ja luvun keskellä numero 9/?"
Jaaravaara 2	146693_1	Kämpän eteläseinä ja mahdollinen oviaukko, kuvattu etelästä.
	146693_2	Kämpän sisään romahtaneita rakenteita sekä piisi oikeassa kulmassa, kuvattu pohjoisesta.
	146693_3	Yksityiskohta seinähirren kirjoituksista. "K HIETA" sekä sinisellä vuosiluku 1897 joka on mahdollista tulkita myös 1926
	146693_4	Hirren alalaidassa kaiverrus "MAO", joka näkyy kuvassa vain osittain sekä heikko kaiverrus 1899
Pihtilampi	146697_1	Kodanpohja 1, kuvattu lounaasta.
	146697_2	Kodanpohja 2. Koivut kasvavat tulisijan päällä. Kuvattu idästä.
	146697_3	Kodanpohja 3, kuvattu etelästä.
	146697_4	Kuvan keskivaiheilla kodanpohja 2 ja taustalla Pihtilampi. Kuvattu

		luoteesta.
Vintilä 14	146700_1	Seitajärveläisten kämppä eli pottukämppä, kuvattu koillisesta.
	146700_2	Pottukämpän ikkunallinen itäseinä, kuvattu idästä.
	146700_3	Välikatto on romahtanut sisälle kämppään.
Vintilä 15	146701_1	Petteri Värriön, Hihna-Matin ja Albert Laukkasen porokämppä, yleiskuva. Kuvattu kaakosta.
	146701_2	Yksityiskohta porokämpän ikkunanpuitteista.
Vintilä 16	146702_1	Osvald Pekkalan, Matti Oinosen ja Anselmi Saukosken porokämppä, kuvattu lounaasta.
	146702_2	Osvald Pekkalan, Matti Oinosen ja Anselmi Saukosken porokämppä, kuvattu koillisesta.
Reutuvaara 1	146706_1	Reutuvaaran maalitauluna toiminut rakenne, kuvattu etelästä.
	146706_2	Maalitaulun etuosa, kohdat joihin tähdättiin, kuvattu pohjoisesta.
	146706_3	Maalitaulu on rakennettu rinteeseen, kuvattu lounaasta.
	146706_4	Ampumapaikkana toiminut lavetti, joka on korotettu maasta hirsikehikon avulla.
Sotajoki	146707_1	Yleiskuva kohteesta. Taustalla Sotajoen kämppä ja Tulppiontie.
	146707_2	Yleiskuva kohteesta. Taustalla Tulppiontie.
	146707_3	Yksityiskohtakuva viistetystä reen jalaksesta.
	146707_4	Yksityiskohtakuva reen poikkipuiden kiinnityksestä ja mahdollisesta aisan kiinnitysreiästä
	146707_5	Lähikuva reestä
Kaakkurikonelo	146711_1	Yleiskuva alueesta. Äärioikealla rakennuksen 1 jäänteet, etualan on saattanut olla muita rakennuksia.
	146711_2	Kellari, kuvattu lännestä.
	146711_3	Alueella havaittu kuoppa, kuvattu lounaasta.
Pultonselkä 1	146712_1	Yleiskuva kohteesta.
	146712_2	Yleiskuva kohteesta.
	146712_3	Yksityiskohtakuva päädyssä olevasta vuosiluvusta 1951
Lainaselkä 4	146713_1	Yleiskuva kohteesta, kuvattu idästä.
Jänesoja 1	146714_1	Yleiskuva kohteesta, vasemmalla kulkee Tulppion tie. Kuvattu lännestä.
Jänesoja 2	146715_1	Kämpän pohjoisnurkan piisi, kuvattu pohjoisesta.
	146715_2	Kämpän edestä kulkeva veturitie, kuvattu koillisesta.
Rantakankaat	146719_1	Kämpän kaakkoiskulman piisi ja romahtanut kurkihirsi, kuvattu kaakosta.
	146719_2	Sauna ja taustalla kämppä, kuvattu pohjoisesta.
	146719_3	Yksityiskohta saunan lauteiden kiinnitystavasta.
Iso Sorvusselkä	146725_1	Kaivo, kuvattu koillisesta.
	146725_2	Mahdollinen kämpän paikka. Purossa havaittiin puurakenteita, jotka voivat kuulua kaivoon. Kuvattu pohjoisesta.
	146725_3	Ulkohuussi, kuvattu koillisesta.
	146725_4	Oletettu kämpän paikka tai pihapiisi, kuvattu luoteesta.
Ylimmäisen-lamminharju 1	146726_1	Kämpän raunio kuvan oikean laidan metsikössä. Kuvattu etelästä.
Kulusjoki 1	146730_1	Kämppä 1, kuvattu luoteesta.
	146730_2	Kämppä 2, kuvattu luoteesta
	146730_3	Etualalla kämppä 2 ja taustalla kämppä 1, kuvattu kaakosta.
	146730_4	Puron varteen rakennettu lato, kuvattu luoteesta.

Taltukkaselkä	146733_1	Kämpä, kuvattu etelästä.
	146733_2	Yksityiskohtakuva kämpän kattorakenteista.
	146733_3	Talli, kuvattu kaakosta.
Kulusjoki 2	146738_1	Talli ja sen pohjoisseinällä oleva ovi. Kuvattu pohjoisesta.
	146738_2	Yleiskuva kämpästä, kuvattu idästä.
	146738_3	Yksityiskohtakuva kämpän kattorakenteista.
Kulusjoki 3	146739_1	Etualalla talli ja taustalla kämpä, kuvattu koillisesta.
	146739_2	Tallin itäseinän paskaluukku, kuvattu idästä.
	146739_3	Kämpä. Maassa etualalla ovi. Kuvattu kaakosta.
Kolttalaakso	146740_1	Kruununleima kelossa.
	146740_2	Kelo, jossa kruununleima.
Ylä-Kairi	146741_1	Ylä-Kairin tie ja silta, kuvattu idästä.
	146741_2	Tammen betonisia rakenteita sekä puinen luukku, kuvattu luoteesta.
	146741_3	Tammen itäpuolella oleva puinen, väliaikaiseen käyttöön tarkoitettu silta.
Tulppionkariste	146743_1	Rakenteen jäänteet veturitien vieressä, kuvattu lännestä.
	146743_2	Yleiskuva rakenteesta ja sen vieressä kulkevasta veturitiestä. Kuvattu lännestä.
	146743_3	Rakenteen vieressä olevia jätepuukasoja.
Kyörtesselkä 2	146744_1	Yleiskuva kohteesta, kuvattu pohjoisesta.
	146744_2	Vasotuskota kuvattuna kaakosta.
	146744_3	Vasotuskota kuvattuna lounaasta.
	146744_4	vasotuskoda rakenne merkkipuun kyljessä.
	146744_5	Merkkipuun, jossa päiväys 22/4 1935
Rouvoivanselkä	146745_1	Loukku kuvattuna idästä.
	146745_2	Loukku kuvattuna pohjoisesta.
	146745_3	Loukku kuvattuna lounaasta.
Suurkovanselkä	146746_1	Kämpä kuvattuna luoteesta.
	146746_2	Kämpä kuvattuna idästä.
Pullikankuusikko	146767_1	Kapulatien pohjoispäässä oleva pilkkapuu, jossa pilkat molemmin puolin puuta.
	146767_2	Kapulatien reunoilla oli paalut, joiden tyvet on teroitettu. Kuvassa suunnittelumetsuri Erkki Heikkinen.
Alatammenmaa	146768_1	Pitkospuut muuttuvat kapulatieksi suon pohjoispäässä. Linjaus näkyy paikoin leveänä avoimena kaistaleena suolla, kuvattu pohjoisesta.
	146768_2	Pitkospuut erottuvat suolla paikoin hyvinkin selvästi, kuvattu etelästä.
Kontionluuharju	146770_1	Harjun laitaa rakennettua poroaitaa.
	146770_2	Poroaidan pohjoispään karsinaa, kuvattu pohjoisesta.
Järvijängänjärvi	146968_1	Taistelupaikkaa. Maastossa taisteluista ei enää ole merkkiäkään. Kuvattu idästä.
Lattunavaara 4	146969_1	Lattunavaaran laella olevan puhelinlinjan pystyssä oleva tolppa.
	146969_2	Kaakko-luoteissuuntaisen puhelinlinjan linjausta Lattunavaaran rinteellä. Täällä on vielä yksi pystyssä oleva tolppa.
	146969_3	Lattunavaaran rinteellä pystyssä oleva puhelintolppa.
	146969_4	puhelintolppa.
Lipakkaselkä 3	146972_1	Yleiskuva alueesta. Vanhaa aitaa näkyvillä.

	146972_2	Yksityiskohta alueen vanhasta perkkä-aidasta.
	146972_3	Yksityiskohta perkkä-aidan kulmarakenteesta.
	146972_4	Kohteella on myös nuorempaa riukuaitaa.
Ylimmäinen Kivijoki 4	146974_1	Tammen säilynyttä uittokanavaa.
Morottaja 1	146978_1	Uittopuomeja lanssialueella, kuvattu idästä.
	146978_2	Lanssin ja puomivaraston reunaa, jossa myös uittopuomiankkuri. Kuvattu kaakosta.
Kuritsa	146979_1	Yleiskuva kohteesta, kuvattu idästä.
Morottaja 2	146983_1	Rakennusta 3 dokumentoidaan. Kuvassa V. Tervaharju, E. Heikkinen ja J. Niemelä. Kuvattu pohjoisesta.
	146983_2	Rakennus 2, kuvattu luoteesta.
	146983_3	Kuvassa etualla rakennus 1 ja vasemmalla rakennus 2, kuvattu luoteesta.
Orposenkumpu	146984_1	Yleiskuva kohteesta, kuvattu koillisesta.
	146984_2	Lähikuva jo hajonneesta karhuansasta. Syöttinä käytettyjen hevosten luita on edelleen ympäristössä näkyvillä. Kuvattu koillisesta.
Lattunavaara 5	146993_1	Pohjois-eteläsuuntaisen puhelinlinjan pystyssä säilynyt tolppa Lattunavaaran laella.
Ylimmäinen Kivijoki 5	146994_1	Uittokanavaa.
	146994_2	Tammen patovallin kivisiä tukirakenteita.
Savinotkonselkä	146995_1	Rakennus 2 kuvattuna koillisesta.
	146995_2	Yksityiskohtakuva rakennuksen 2 hyvin säilyneestä piisikiveyksestä.
	146995_3	Yleiskuva kämppäkartanon pihapiiristä kuvattuna rakennuksien 1 ja 2 luota pohjoisesta.
	146995_4	Kämppäkartanon pääpirtti kuvattuna etelästä. Selvimmin rakennuksesta erottuu romahtanut piippu.
	146995_5	Pääpirtin romahtanut piippu.
	146995_6	Kellari 1, kuvattu luoteesta.
	146995_7	Kellarin 2 ovenpielessä oleva kiveys.
	146995_8	Mahdollisen tallin jäänteet. Kuvattu etelästä.
	146995_9	Mahdollisen saunan (rakennus 6) jäänteet, kuvattu kaakosta.
Vesioja 1	147308_1	Yleiskuva kohteesta, kuvattu koillisesta.
	147308_2	Yksityiskohtakuva kaiverruksesta E. Halonen
Vesioja 2	147309_1	Ylesikuva kohteesta, kuvattu luoteesta.
	147309_2	Yksityiskohta laavun rakenteesta, kuvattu kaakosta.
Vesioja 3	147310_1	Yleiskuva kohteesta, kuvattu luoteesta.
Rouvoiva	147311_1	Rouvoivan patsas, kuvattu idästä.
	147311_2	Rouvoivan patsas, kuvattu luoteesta.
Tohromaselkä	147312_1	Yleiskuva kohteesta, kuvattu idästä.
Petäjä-Raatelmaselkä 2	147313_1	Parkkuupukki
	147313_2	Parkkupukki, kuvassa näkyvät hyvin lovet, joihin poikkipuun lovet, joihin jalat on kiinnitetty.
Rannimmainen Sotatunturi	147314_1	Rannimmaisen Sotatunturin päältä avautuva maisema. Tunturin laella oli runsaasti kuvassa näkyviä kivistä ladottuja torneja.
	147314_2	Kolmiomittaustornin paikka. Isolla laakealla kivellä, jossa V. Tervaharju istuu, on hakkauksia.
Ruuvaoja	147316_1	Uittokanava, kuvattu lounaasta.

	147316_2	Tammen uittokanava, kuvattu koillisesta.
	147316_3	Tammi ja länsipuoleista patovallia, kuvattu lounaasta.
	147316_4	Yksityiskohta padon tukirakenteista uittokanava kohdalta.
	147316_5	Padon itäpuolen tukirakenteita, kuvattu pohjoisesta.
	147316_6	Tammen idänpuoleista patovallia ja sen tukirakenteita.
Siuruaapa 2	147317_1	Tammen itäosan tukirakenteita sekä uittokanavaa, kuvattu koillisesta.
	147317_2	Yleiskuva tammen itäosasta, kuvattu koillisesta.
	147317_3	Tammen länsiosan uittorännin rakenteita, kuvattu etelästä.
	147317_4	Yksityiskohta tammen länsiosan uittorännistä.
	147317_5	Siurujoen ja sen läntisen haaran väliin jääviä tammen patovallin tukirakenteita, kuvattu lännestä.
	147317_6	Yksityiskohta tammen länsiosan patovallin puisista tukirakenteista.
Luuhaara 2	147318_1	Tammen ja uittokanavan jäänteet, kuvattu idästä.
	147318_2	Tammen patovallia Luuhaaran eteläpuolella, kuvattu lounaasta.
	147318_3	Erkki Heikkilä tutkii patovallin puisia tukirakenteita, kuvattu eteläkaakosta.
	147318_4	Patovallin puiset rakenteet erottuvat maastossa edelleen hyvin, kuvattu eteläkaakosta.
Ruuvaoja 2	147319_1	Tammen patovallia, kuvattu koillisesta. Kuvassa myös harjoittelija Verne Tervaharju.
	147319_2	Itse tammi on purettu, mutta Ruuvaojaan on jätetty tukkien uittoränni.
	147319_3	Työkuva. V. Tervaharju poraa patovallin päällä kasvavaa mäntyä selvittääkseen sen iän.
	147319_4	Porasta saadusta puunäytteestä lasketaan vuosilustojen avulla puun ikä.
Vouhtunaapa 4	147321_1	Tammen päälle rakennettu tie. Patovallin tukirakenteita näkyvissä kuvan oikeassa laidassa. Taustalla kohoaa Rannimmainen Sotatunturi.
	147321_2	Patovallin puisia ja kivisiä tukirakenteita.
	147321_3	Patovallin puisia ja kivisiä tukirakenteita.
	147321_4	Vanhan Tulppiontien laidasta löytyi muutamia vanhoja puhelintolppoa, jotka on tuettu suohon puilla.
Kuopslauttainsaara 2	147322_1	Padon tukirakenteita, kuvattu lounaasta.
	147322_2	Länsipuolinen patovalli ja sen tukirakenteita, kuvattu idästä.
	147322_3	Padon itäpuoleisia rakenteita. Puukasan tukit todennäköisesti purettu tammesta. Kuvattu lännestä.
	147322_4	Padon itäpuolen puisia tukirakenteita.
Huuhkajavaara	147324_1	Taisteluhautaa Huuhkajavaaralla.
	147324_2	Yleiskuva alueesta. Kuvassa taisteluhautaa sekä korsu.
	147324_3	Jokivarressa oleva ampumapesäke.
	147324_4	Korsu 3 kuvattuna lännestä.
	147324_5	Neliömäinen ampumapesäke 1 alueen keskellä, kuvattu luoteesta.
	147324_6	Isokokoinen ampumapesäke 2 alueen keskellä, taustalla näkyvissä korsu 4. Kuvattu pohjoisesta.
	147324_7	Korsu 4 kuvattuna lounaasta. Taustalla muita korsuja.
	147324_8	Korsu 5 kuvattuna koillisesta. Seinän puurakenteet ovat tässä hyvin säilyneet.
	147324_9	Korsu 6, kuvattu luoteesta.

Petäjä-Raatelmaselkä 1	147325_1	pesäke 24. Kuvassa V. Tervaharju ja E. Heikkinen.
	147325_2	pesäkkeet 19-21.
	147325_3	pesäke 19.
	147325_4	pesäke 14,
	147325_5	Partisaanien pesäkettä dokumentoidaan ja se merkitään maastoon punaisella nauhalla.
	147325_6	Pesäke 41, jonka päädyssä olevan puun juuresta löytyi tyhjiä säilyketölkkejä.
	147325_7	Kaksi vierekkäistä pesäkettä, joista toinen on pesäke 78
	147325_8	Pesäke 84.
	147325_9	Pesäke 92, joka on isoin kohteen pesäkkeistä.
Lattunavaara 3	147326_1	Säilynyttä poroaitaa, kuvattu pohjoisesta.
Vintilä 2	147329_1	Poltettu Moskun kämppä. Kuvattu pohjoisesta.
Vintilä 4	147338_1	Alakorvan Jennin kioskikauppa, kuvattu lounaasta.
	147338_2	Alakorvan Jennin kioskikauppa, kuvattu lännestä.
Vintilä 5	147340_1	Lennulaisten kämppä, kuvattu etelästä.
	147340_2	Lennulaisten kämppä, kuvattu idästä.
Vintilä 6	147341_1	Kuuskulaisten kulotuksessa palanut kämppä, kuvattu lännestä.
Vintilä 7	147342_1	Junttilaisten kämppä, kuvattu pohjoisesta.
	147342_2	Junttilaisten kämppä, kuvattu kaakosta.
Vintilä 8	147343_1	Jokelalaisten kämppä, kuvattu pohjoisesta.
	147343_2	Jokelalaisten kämppä, kuvattu lounaasta.
Vintilä 9	147345_1	Poikkelaisten kämppä, kuvattu etelästä.
	147345_2	Poikkelaisten kämppä, kuvattu lounaasta.
Vintilä 10	147347_1	Marja-Jussin kämppä, kuvattu luoteesta.
Ylimmäisen-lamminharju	147411_1	Pyyntikuoppa 1, kuvattu lounaasta.
	147411_2	Pyyntikuoppa 6, kuvattu koillisesta.
Pottuvaara	147421_1	Betoninen uittovastuu Kemijoessa. Kuvattu idästä.
Alatammenmaa 2	147427_1	Kapulatie, jossa useampia kerroksia. Tie edelleen ainakin osin käytössä.
Vintilä 12	147428_1	Yleiskuva savukoskelaisten kämpästä, kuvattu idästä.
	147428_2	Savukoskelaisten kämppä, kuvattu koillisesta.
	147428_3	Savukoskelaisten kämpän fasadi, kuvattu kaakosta.
Vintilä 13	147429_1	Lokkalaisten porokämpän paikka. Paikalla vain kaivon kansi ja ulkohuussi. Kuvattu lounaasta
	147429_2	Lokkalaisten kämpän vieressä ovat kaksi kivikasaa, joiden merkitys tuntematon.
Jaaravaara 3	147432_1	Yleiskuva Jaaravaaran aidan vanhimmasta ja parhaiten säilyneestä osasta. Erotusaitaa kuvan oikeassa laidassa. Kuvattu idästä.
	147432_2	Yksityiskohta säilyneestä aidasta.
Nivatunturi	147788_1	Kivirakenteet rakkakivikon laidassa, kuvattu pohjoisesta.
	147788_2	Kivirakenteet rakkakivikon laidassa, kuvattu etelästä.
	147788_3	Lähikuva läntisemmästä kivirakenteesta.
Kuopslauttainvaara 3	148942_1	Rakennuksen 2 pohjoispää, kuvattu idästä.
	148942_2	Rakennus 1.

	148942_3	Rakennuksen 1 kaakkoishuone.
Vintilä 1	149063_1	Pyhäselmin kämppä, rakennus 1. Kuvattu lännestä.
	149063_2	Pyhäselmin kämppä, rakennus 1. Kuvattu etelästä.
	149063_3	Pyhäselmin kämppä, rakennus 2, taustalla rakennus 1. Kuvattu idästä.
Vintilä 3	149068_1	Marttilaisten kämppä, rakennus 1. Kuvattu etelästä.
	149068_2	Marttilaisten kämppä, rakennus 2. Kuvattu lännestä.
Lattunavaara 6	149642_1	Lattunavaaran laella oleva ampumapesäke.
Seitainseijät	150588_1	Kelo, jossa vuosiluvut ovat.
	150588_2	Kirjoitus YL 1932
	150588_3	Kirjoitus VEK 32
Samperin savotta Lattuna-Sotajoki	150638_1	Veturitien rakenteita on edelleen nähtävissä varsinkin soilla. Tässä puisia tukirakenteita Jänesaavalla.
Samperin savotta Sotajoki-Tulppio	150639_1	Jänesojan pumppuaseman ja Tulppion välissä veturitien linjauksella kulkee myös yleinen retkeilyreitti. Tässä veturitien tukirakenteet näkyvät reitin pitkospuiden vieressä.
	150639_2	Veturitien vieressä ollu tolppa, jonka merkitys on tuntematon.
Samperin savotta Viheltämäaapa	150641_1	Viheltämäaavalla UKK-reitti kulkee osan matkaa veturitien linjauksella.
Vitta-Apajanlehto	150667_1	Yleiskuva alueesta, kuvattu etelästä.
	150667_2	Yleiskuva alueesta, kuvattu kaakosta.
	150667_3	Yleiskuva ylärinteestä. Tällä alueella paljon moderneja tulipaikkoja. Kuvattu pohjoisesta.
	150667_4	Rannan tuntumassa havaittu kivirakennelma, kuva kaakosta.
	150667_5	Etualalla kasvillisuudeltaan ympäristöstä poikkeava neliömäinen alue. Taustalla näkyvät myös kivirakennelmat. Kuvattu koillisesta.
Hotikaisenmaa	150676_1	Yleiskuva alueesta, kuvattu kaakosta.
Selkäaita Jänesaavanselkä	151523_1	Selkäaidan kulkulinja. Aita on jo pahoin hajonnut. Kuvattu lounaasta.
	151523_2	Kasa yksittäisiä selkäaidan puita hakkuualueen laidalla.
Selkäaita Paskalomavaara 1	151528_1	Viimeisiä havaintoja selkäaidasta Paskalomavaarasta, kuvattu koillisesta.
Selkäaita Muotkamännikkö 2	151531_1	Säilynyttä selkäaitaa rakkakivikossa.
	151531_2	Selkäaitaa rakkakivikossa. Aidan vasemmalla puolella olevassa mänyssä näkyy kruununleima.
	151531_3	Linjauksen länsipäässä selkäaitaa on vielä pystyssä muutaman metrin pätkä.
	151531_4	Linjauksen länsipäässä selkäaitaa on vielä pystyssä muutaman metrin pätkä.
Selkäaita Sarakkoaapa	151533_1	Säilynyttä selkäaitaa Sarakkoaavalla, kuvattu länteen.
Selkäaita Harijängänlehto	151547_1	Havaittua selkäaitaa Harijängän laidalla.
Selkäaita Huuhkajavaara	151548_1	Perkka-aidan jäänteitä Huuhkajavaaralla, linjan länsiosassa. Kuvattu itään.
	151548_2	Selkäaidan jäänteitä Huuhkajavaaran rinteellä, kuvattu itään.
	151548_3	Romahtanutta mutta edelleen selvästi maastossa erottuvaa selkäaitaa.
	151548_4	Paikoin selkäaidan puut ovat jo pahon lahonneet, mutta linja näkyy edelleen.

	151548_5	Huuhkajavaaran kivikossa selkäaitaa oli myös hieman pystyssä.
	151548_6	Yksityiskohtakuva pystyssä olevasta selkäaidasta.
	151548_7	Yksityiskohtakuva pystyssä olevasta selkäaidasta.
	151548_8	Linjan itäpäässä maasto muuttuu tasaisemmaksi ja avoimemmaksi, selkäaidan linjaus on kuitenkin edelleen nähtävissä.
Selkäaita Lipakkaselkä 4	151549_1	Säilynyttä selkäaitaa Tulppion tien vieressä.
	151549_2	Selkäaitaa.
Selkäaita Lipakkaselkä 5	151550_1	Selkäaitaa Tulppion tien eteläpuolella, Lipakkaselän poroerotuksen alueella.
	151550_2	Selkäaitaa Tulppion tien eteläpuolella, Lipakkaselän poroerotuksen alueella.
	151550_3	Joko selkäaidan tai siihen myöhemmin kiinni rakennetun Lipakkaselän poroerotuksen aita, yksityiskohta.
Selkäaita Piipuseljät	151551_1	Yleiskuva suolla pystyssä olevasta selkäaidasta.
	151551_2	Säilynyttä selkäaitaa.
	151551_3	Kuivalla kankaalla selkäaita on jo pahoin maatonut.
	151551_4	Hakkuualueella selkäaidan jäänteet ovat kärsineet pahoin mm. metsäkoneen ajettua sen päältä.
Selkäaita Petäjä-Nurusvaara 3	151552_1	Selkäaidan linjaus Petäjä-Nurusvaaran eteläpuolella, vain rippeet ovat jäljellä aidasta. Kuvattu pohjoiseen.
	151552_2	Pätkä säilynyttä selkäaitaa Petäjä-Nurusvaaran eteläosassa, metsäkone on paikoin ajanut aidan päältä.
	151552_3	Aitaa Petäjä-Nurusvaaran keskivaiheilla, tiheämmässä metsässä.
	151552_4	Paikoin aita näkyy Petäjä-Nurusvaaran keskivaiheilla hyvinkin selvästi.
	151552_5	Yksityiskohta aidasta, jossa oli paikoin palon merkkejä.
	151552_6	Selkäaidan linjaus Petäjä-Nurusvaaran pohjoisreunalla, suon laidassa.
Jänesojan pumppuasema	151814_1	Jänesojan pumppuasema keskikesällä. Kuvattu pohjoisesta

6. Käytetyt lähteet

Kirjallisuus

Erkkilä, Veikko 1998. *Vaiettu sota. Neuvostoliiton partisaanien iskut suomalaisiin kyliin*. Arator Oy, Hämeenlinna.

Erkkilä, Veikko 2011. *Viimeinen aamu. Neuvostopartisaanien vaietut jäljet*. Otava, Keuruu.

Junttila, Juhani; Pasanen, Juha & Teppo, Jorma 1972. *Tukkikämpätutkimus. Tukki-kämppejä ja ruukinpirttejä Lapin savotoilta ajalta 1880-1930*. Oulun yliopiston arkkitehtiosaston rakennustaiteen historian osastolla vv. 1970-1972 Lapin Metsämuseoyhdistys ry:lle suoritettu erikoistyö.

Kehusmaa, Aimo & Onnela, Samuli 1995. *Suur-Sodankylän historia 1*. Jyväskylä.

Kotala, Kauko; Rautiainen, Pirjo; Itkonen Pertti & Kemppainen, Timo 2000. *Värriön alue-ekologinen suunnitelma*. Metsähallitus, metsätalous.

Onnela, Samuli 1995. Sodankylä, Sompio ja Kemikylä osana Kemin Lappia vuoteen 1747. Teoksessa Kehusmaa, Aimo & Onnela, Samuli 1995. *Suur-Sodankylän historia 1*. Jyväskylä.

Onnela, Samuli 2006. *Suur-Sodankylän historia 2*. Porvoo.

Paulaharju, Samuli 1939. *Sompio. Luiron korpien vanhaa elämää*. Porvoo

Pelkonen, Juhani 1989. Nuortin konesavotta 1913-1916. Suomen historian pro gradu -tutkielma, Tampereen yliopisto 1976. *Lapin Metsämuseoyhdistys ry:n julkaisusarja* n:o 5.

Sandström, Olli 2009. *Tukkeja tunturin takaa. Luton peruuntunut autosavotta 1939 ja muita hankkeita*. Lapin Metsämuseo.

Vuorio, Antero & Lönnström, Sulo 1993. *Rajajääkäripataljoona 7 1941-1944. Salla, Kiestinki-Uhtua, Tolvajärvi*. Rajajääkäripataljoona 7:n perinnetoimikunta.

Arkistolähteet

Carpelan, Christian 1988. Tarkastus (ei tarkastusraporttia)

Kankaanpää, Jarmo 1989. *Soklin kaivosalueen rikasteputken vaikutusalueen arkeologinen inventointi. Savukoski-Kemijärvi-Rovaniemi-Tervola-Kemi*. Museoviraston arkisto

Kankaanpää, Jarmo 1988. *Soklin rikasteputkilinjan arkeologinen inventointi. (Kemi) – Keminmaa – (Tervola) – Rovaniemi – Kemijärvi – Pelkosenniemi – Savukoski*. Museoviraston arkisto

Tallavaara, Miikka & Varonen, Meri 2008. *Savukoski, Soklin kaivosalueen arkeologinen inventointi*. Museoviraston arkisto

www-lähteet

Elo, Tiina & Seppälä, Sirkka-Liisa 2012. Entistä Keminkylää. Savukosken kulttuuriympäristöohjelma. *Suomen ympäristö* 31/2012, rakennettu ympäristö.
<http://www.ymparisto.fi/default.asp?contentid=419254&lan=fi>

Suulliset tiedonannot

Hans-Peter Schulz 24.7.2012

Jarkko Sipola 25.10.2012

7. Kohdekuvaukset

7.1 Kiinteät muinaisjäännökset

7.1.1 Inventoinnissa löydetyt uudet kiinteät muinaisjäännökset

Kuopslauttainvaara kivirakennelma	MH-tunnus: 145353
--	-----------------------------

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maara- kenteet	Haltija:	191 Metsätalous Itä- Lappi
Ajoitus:	7199 Ajoitus epä- selvä	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä- Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		

Koordinaatti- selitys:		Geometria tuo- tettu:	4 Gps-mittaus, kor- jaamaton
Koordinaatit:	X 7516393, Y 3566342, Z 240	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty Metsähallituksen Sutigis-järjestelmään.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Ruuvaojalta Kairijoelle menevän tien pohjoispuolella, Kuopslauttainvaaran koillisrinteellä. Kohteen eteläpuolella kulkee huonokuntoinen metsäautotie. Alue on kuivaa mäntykangasta, jossa kasvaa nuorta mäntyä.

Kohteen kuvaus

Paikalla on kiviroykkiö, jonka koko on 1,5x2,2 metriä korkeuden ollessa 40 cm. Röykkiön reunalla on isompia kiviä ja keskellä pienempiä. Röykkiö on muodoltaan säännöllinen ja erottuu maastossa selvästi.

Kohteen rajaus

Kohde on pistemäinen. Maastossa kohde on rajattu punaisella kuitunauhalla talvella 2012 suoritettavaa puuston harvennusta varten.

Tulkinta

Kyseessä on ihmisen tekemä kivirakenne, jonka ajoitus ja tarkoitus ovat epävarmoja. Kohde esitetään suojeltavaksi muinaisjäännöslain perusteella.

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
Tarkastuspvm: 19.6.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 1 Hyvä

Olotila: 2 Ei käytössä

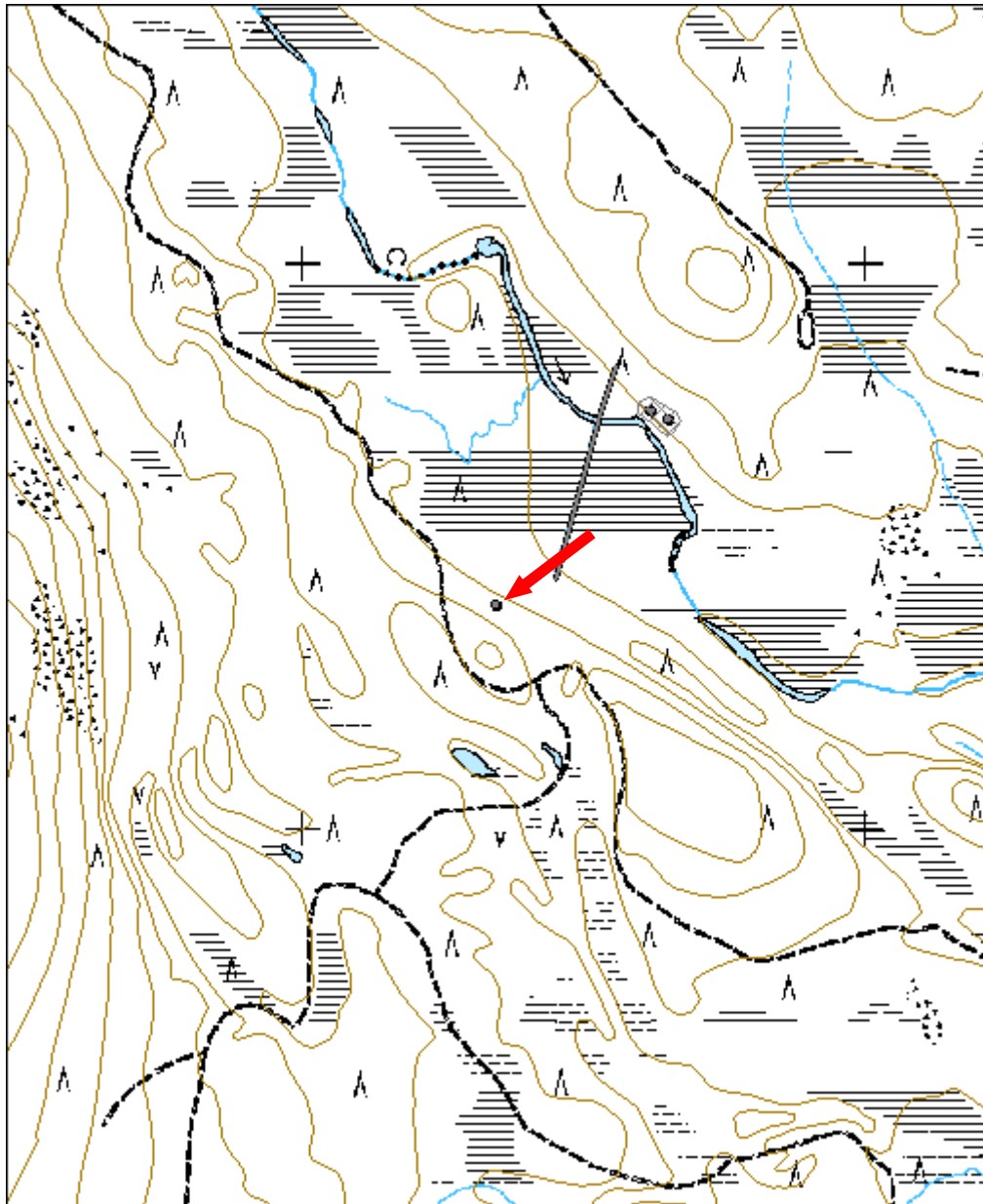
Arvotus: 3 Esitys mj-
luokka II

**Kohteen suo-
jelu:** 9 Muu suojelu-
arvo

Kuva 1. Kuopslauttainvaaran kivirakenne, kuvattu lounaasta.

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7516393, Y 3566342, Z 240	Mittakaava:	1:10000

Ylimmäisenlamminharju 2 pyyntikuoppa jäännös	MH-tunnus: 147411
---	-----------------------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7199 Ajoitus epäselvä	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	6		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7543468, Y 3554594, Z 255	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi ilman ennakkotietoja. Samuli Paulaharjun Sompio –kirjassa, on kuitenkin maininta siitä, että Pihtijoella on ollut paljon pyyntikuoppia.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Savukosken kunnan luoteisosassa, Mukkajoenrovan pohjoispuolella. Alueella kulkee itä-länsisuuntaisesti pitkä harjujakso, jonka katkaisee Pihtijoki. Nyt havaitut pyyntikuopat sijaitsevat Pihtijoen eteläpuolella sijaitsevan Ylimmäisenlamminharjun länsiosassa, harjun kapeimmassa kohdassa. Kohteelta on Sodankylän kunnanrajalle 500 metriä.

Alue on kuivaa kangasmetsää, jossa kasvaa nuorta kasvatusmetsää, jossa valtapuuna on mänty.

Kohteen kuvaus

Paikalla havaittiin kuusi pyyntikuoppaa, joiden koko vaihtelee 2,5-3 metriin. Osa kuopista on pyöreitä ja osa enemmän soikean muotoisia. Kuoppien syvyys vaihtelee 0,5-0,7 metrin välillä. Kairattaessa jokaisen kuopan vierestä havaittiin kaksoismaannos. Samoin jokaisessa kuopassa havaittiin selkeä huuhtoutumiskerros. Joidenkin pyyntikuoppien ympärillä havaittiin myös selkeä valli. Kuopat erottuvat maastossa hyvin.

Pyyntikuopat muodostavat lähes suoran, pohjois-eteläsuuntaisen linjan, joka kulkee Ylimmäisenlamminharjun pohjoisreunasta eteläreunaan niin, että ne katkaisevat koko harjun. Kuopat on järjestetty maastoon tasaisin välimatkoin, vain kahden eteläisimmän kuopan (pyyntikuopat 5 ja 6) välillä on hieman pi-

dempi välimatka.

Nyt havaitut pyyntikuopat ovat säilyneet hyvin ja ne muodostavat hienon kokonaisuuden. Tulevissa metsänhoidollisissa toimenpiteissä alue on syytä ottaa huomioon jo hyvissä ajoin.

Pyyntikuoppa 1: (x= 7543666 y= 3554644) on kooltaan 2,5x1 metriä ja muodoltaan pitkulainen kuoppa, jonka syvyys on 0,6 metriä. Pyyntikuoppa erottuu maastossa selvästi. Kuopan keskelle tehtiin koepisto, jossa havaittiin selvä huuhtoutumiskerros, jonka paksuus vaihteli 2-5 cm välillä. Kuopan ympärillä on matalahkot vallit, johon tehtiin koepisto. Pistossa havaittiin kaksoismaannos noin 15 cm nykyisen maanpinnan alla.

Pyyntikuoppa 2: (x= 7543621 y= 3554638) on kooltaan 2,5x1,5 metriä ja sen syvyys on 0,6 m. Kuoppa on muodoltaan soikea ja sen länsipäässä kasvaa mänty. Itäpää on loivaseinäisempi kuin muut seinämät. Vallista havaittiin kairattaessa kaksoismaannos. Kuoppa erottuu maastossa selvästi.

Pyyntikuoppa 3: (x= 7543561 y= 3554617) on kooltaan 2,6x1,6 metriä ja sen syvyys on 0,5 metriä. Kuoppa on muodoltaan neliskulmainen ja sisälle suipeneva. Kuoppa erottuu maastossa hyvin.

Pyyntikuoppa 4: (x= 7543493 y= 3554602) on kooltaan 3x 2 metriä ja sen syvyys on 0,7 metriä. Kuopan ympärillä on selkeät vallit, joista kairattaessa havaittiin kaksoismaannos. Kuoppa erottuu maastossa hyvin.

Pyyntikuoppa 5: (x= 7543413 y= 3554590) on kooltaan 2x1,6 metriä ja sen syvyys on 0,6 metriä. Kuopan ympärillä on valli, josta kairattaessa havaittiin kaksoismaannos. Kuopan keskeltä havaittiin kairattaessa selvä likaisenruskea sekoittunut maa. Kuoppa erottuu maastossa hyvin.

Pyyntikuoppa 6: (x= 7543285 y= 3554552) on kooltaan 3,5x3,2 metriä ja sen syvyys on 0,5 metriä. Pyyntikuoppa 6 on selkeästi isompi kuin muut kuopat. Sen keskeltä havaittiin kairattaessa vajaa 10 cm kerros likaisenharmaata sekoittunutta hiekkaa, jonka alla näyttäisi olevan puhtaampaa hiekkaa. Kuopan ympärillä on valli, jota kairattiin kolmeen otteeseen ja yhden kerran havaittiin kaksoismaannos. Kuoppa sijaitsee suon laidassa ja se erottuu selvästi maastossa.

Kohteen rajaus

Kohde on rajattu näkyvien rakenteiden perusteella.

Tulkinta

Kohteessa on todennäköisesti kuuden kuopan pyyntikuoppaketju. Kuoppien ajoitus ja tarkka käyttötarkoitus selviää vain tarkemmilla tutkimuksilla. Kuoppien koko, muoto ja sijainti kuitenkin tukevat tulkintaa pyyntikuoppaketjusta.

Myös Samuli Paulaharju kirjoittaa kirjassaan Sompio alueen miesten muisteleen, että Pihtijoella on paljon pyyntikuoppia.

Lisätietoja

Paulaharju, Samuli 1939. Sompio.

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
Tarkastuspvm: 17.7.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 1 Hyvä

Olotila: 2 Ei käytössä

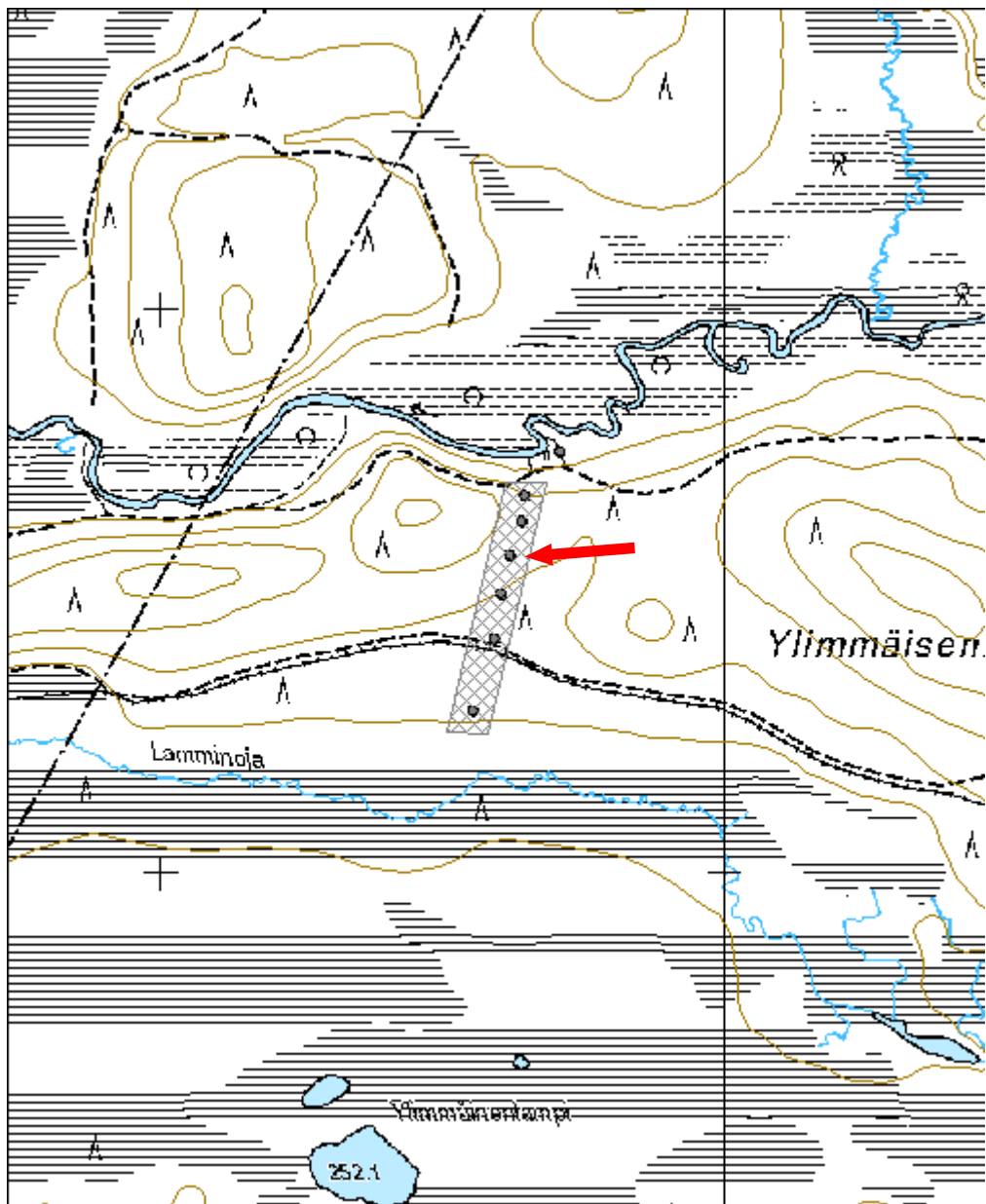
Arvotus: 3 Esitys mj-
luokka II

**Kohteen suo-
jelu:** 9 Muu suojelu-
arvo

Kuva 2. Pyyntikuoppa 1, kuvattu lounaasta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copy-right:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7543468, Y 3554594, Z 255	Mittakaava:	1:10000

Nivatunturi kivirakennelma	MH-tunnus: 147788
-----------------------------------	-----------------------------

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7199 Ajoitus epäselvä	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamivuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	2		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7526988, Y 3574291, Z 245	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty Metsähallituksen Sutigis-järjestelmään.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Nivatunturin kivisellä koillisrinteellä. Savukoskella on kaksi Nivatunturia, tämä on niistä pohjoisempi, joka sijaitsee Niekan koillispuolella. Alue on kivistä, kasvillisuus on pääasiassa eri-ikäistä mäntyä ja aluskasvillisuutena erilaisia varpukasveja.

Kohteen kuvaus

Metsähallituksen Sutigis-tietojärjestelmään kohde oli merkitty kuvion tarkkuudella. Paikalta havaittiin kaksi kivistä ladottua rakennelmaa, joiden koko on 1,5x1,5 metriä korkeuden ollessa metrin. Kivirakenteet on koottu tasaisista kivillaoista ja ne erottuvat maastossa selkeästi. Kivirakenteiden väli toisiinsa on viitisen metriä. Koordinaatti kivirakenteiden välistä on $x=7526986$ $y=3574291$

Aivan kivirakenteiden vieressä ylärinteessä on rakkakivikko ja sata metriä alarinteeseen alkaa nuori aurasmännikkö.

Kohteen rajaus

Kohde on rajattu näkyvien rakenteiden perusteella, kuitenkin niin että rakenteiden ympärille on rajattu runsaasti suoja-aluetta.

Tulkinta

Kyseisten rakenteiden ajoitus ja funktio ovat epäselvät ja niiden selvittäminen vaatisi lisätutkimuksia kohteella. Rakenteet ovat kuitenkin selkeästi ihmisten

tekemiä ja vastaavantyyppisiä rakenteita on aiemmin havaittu mm. Pudasjärveltä. Koska nykyisen tiedon valossa ei voida sulkea pois sitä, että kohteet ajoittuisivat esihistorialliselle ajalle tai olisivat historiallisen ajan kiinteitä muinaisjäännöksiä, esitetään nämä rakenteet suojeltavaksi muinaismuistolain pohjalta.

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
 Tarkastuspvm: 19.6.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
 Kuvaus: KMO-inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	3 Esitys luokka II	Kohteen suo- jelu:	9 Muu suojelu- arvo

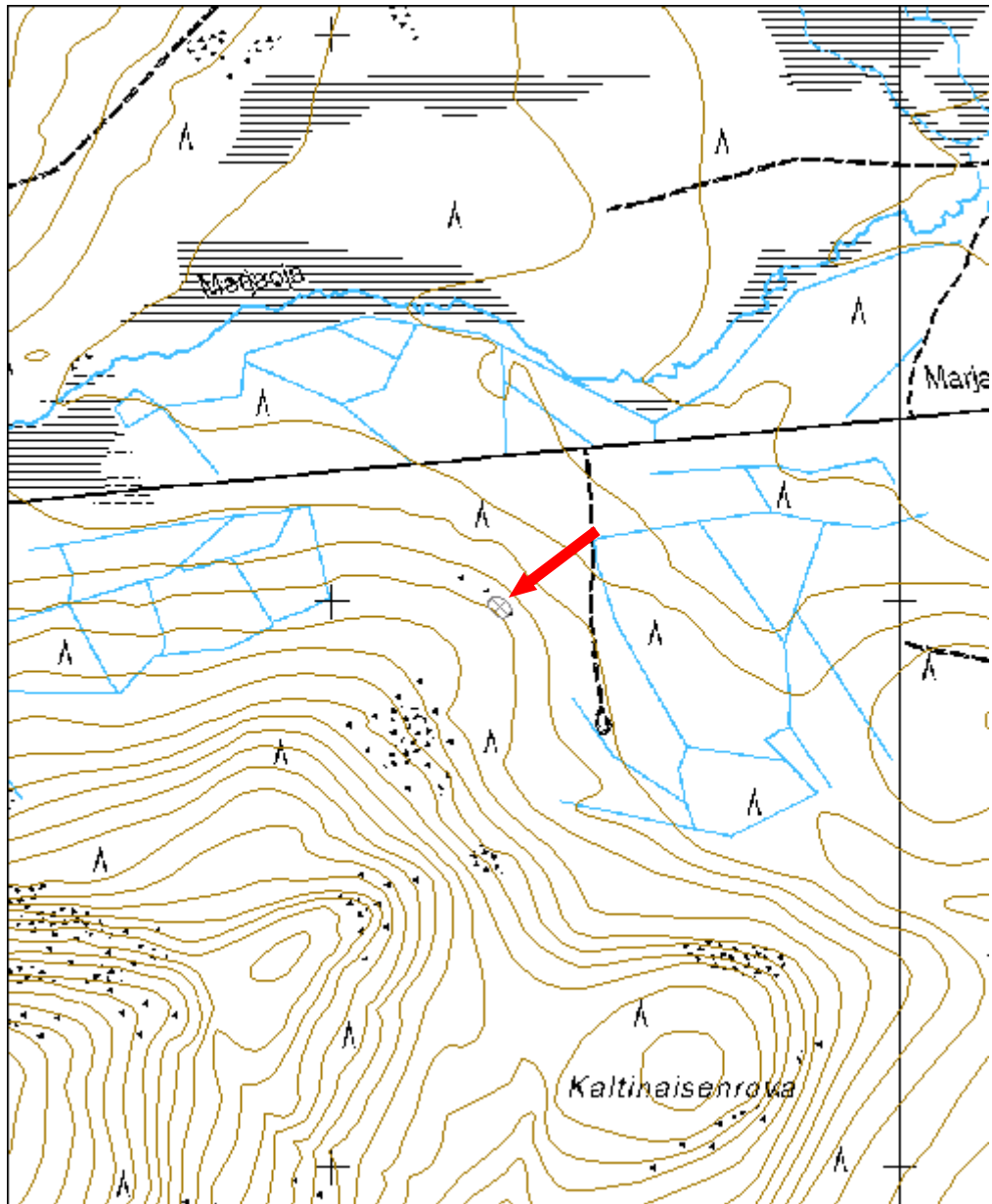

Kuva 3. Kivirakenteet rakkakivikon laidassa, kuvattu etelästä.

Kuva 4. Lähikuva läntisemmästä kivirakenteesta.

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7526988, Y 3574291, Z 245	Mittakaava:	1:10000

7.1.2 Inventoinnissa tarkastetut ennestään tunnetut kiinteät muinaisjäännökset

Järvimuotka kaakko pyyntikuoppa jäännös		MH-tunnus: 145082	
Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7199 Ajoitus epäselvä	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	11		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7522036, Y 3557635, Z 250	Löydöt:	
<i>Taustatiedot</i>			
Kohde on merkitty Museoviraston ylläpitämään muinaisjäänösrekisteriin. Kohteen ovat aiemmin tarkastaneet Pirjo Rautiainen 1998 sekä Mika Sarkkinen 2001.			
<i>Ympäristön kuvaus</i>			
Kohde sijaitsee Kairiojen länsipuolella, Järvimuotka nimisen tunturin kaakkois-puolella. Lännessä kohdetta rajaa laaja suoalue, jonka länsipuolella virtaa Ylimmäinen Vasaoja. Aivan kohteen länsipuolella kulkee soratie, joka erkanelee Vuoltisentiestä ja päättyy Permantovaaraan. Alue on uudistuskypsää mäntymetsää. Maaperä alueella on moreenia.			
<i>Kohteen kuvaus</i>			
Inventoinnissa alueelta havaittiin 11 kuoppaa, jotka ovat osin jononmaisessa muodostelmassa. Osa kuopista erottuu maastossa selvästi osan ollessa matalampia ja heikommin erottuvia. Alueen halki kulkevalta tieltä on aiemmin havaittu kvartsi-iskoksia sekä palaneita kiviä, tällaisia ei vuoden 2012 inventoinnissa havaittu.			
Pyyntikuoppa 1: (x= 3557635 y= 7522027) Laakea, halkaisija 2 metriä, syvyys 0,4-5 metriä.			
Pyyntikuoppa 2: (x= 3557636 y= 7522039) Laakea, halkaisija 2 metriä, sy-			

vyys 0,4 metriä.

Pyyntikuoppa 3: (x= 3557644 y=7522040) Halkaisija 2 metriä, syvyys 0,4 metriä.

Pyyntikuoppa 4: (x= 3557649 y= 7522046) Laakea, halkaisija 3 metriä, syvyys 0,5 metriä.

Pyyntikuoppa 5: (x= 3557634 y= 7522060) Laakea, halkaisija 2 metriä, syvyys 0,5 metriä.

Pyyntikuoppa 6: (x= 3557608 y= 7522072) Halkaisija 2 metriä, syvyys 0,5 metriä. Kuopan muoto on hieman neliömäinen.

Pyyntikuoppa 7: (x= 3557614 y= 7522055) Hieman neliömäinen, kooltaan 2x2,5 metriä ja syvyydeltään 0,7 metriä oleva kuoppa. Pyyntikuoppa erottuu selvästi ja se sijaitsee aivan polun laidassa.

Pyyntikuoppa 8: (x= 3557611 y= 7522041) Selkeästi maastossa erottuva, muodoltaan pyöreä kuoppa, jonka halkaisija on 3 metriä ja syvyys 0,7 metriä.

Pyyntikuoppa 9: (x= 7522036 y= 7522036) Laakea, halkaisija 2,5 metriä, syvyys 0,4 metriä.

Pyyntikuoppa 10: (x= 3557661 y= 7521999) Halkaisija 2 metriä, syvyys 0,5 metriä. Kuoppa on hieman epämääräisen muotoinen ja vieressä on ilmeisesti vanha tuulenkaato.

Pyyntikuoppa 11: (x= 3557649 y= 7522008) Halkaisija 2 metriä, syvyys 0,5 metriä oleva kuoppa. Vieressä kulkeva tie menee osin kuopan päältä.

Kohteen rajaus

Alue on rajattu maastossa erottuvien kuoppien perusteella.

Tulkinta

Kyseessä voi olla pyyntikuoppajärjestelmä, joskin kuoppien ikää ja käyttöajankohtaa suhteessa toisiinsa ei voida sanoa ilman tarkempia tutkimuksia.

Tarkastukset

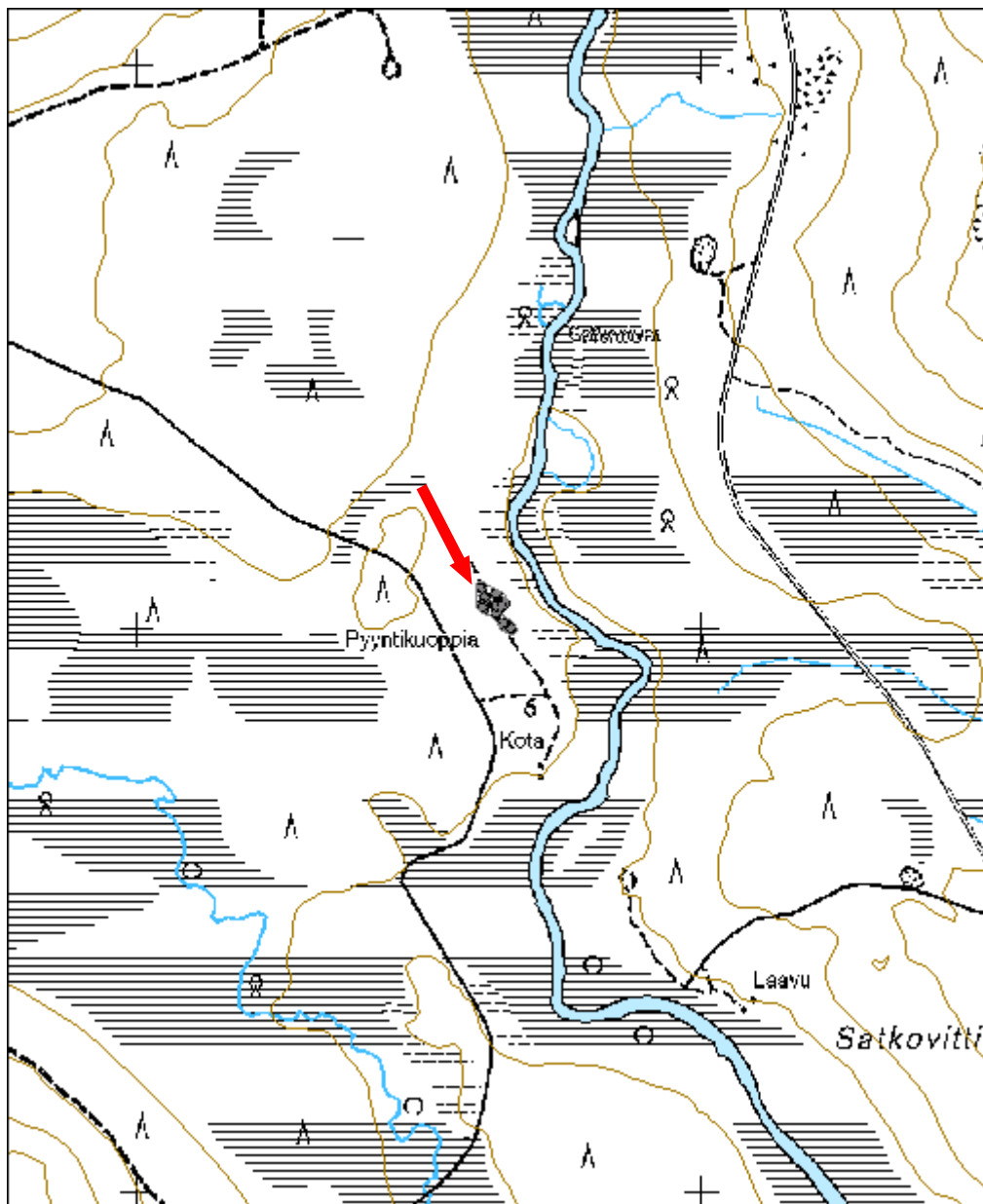
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
Tarkastuspvm: 29.5.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
Kuvaus: KMO-inventointi/Itä-Lappi, Savukoski

Viranomais- rekisterinro:	1000012183	Kunto:	1 Hyvä
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	3 Esitys mj- luokka II	Kohteen suojelu:	2 Muinaisjäännösrekiste- ri II

Kuva 5. Yleiskuva alueesta, kuvattu etelästä.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7522036, Y 3557635, Z 250	Mittakaava:	1:10000

Pihtilampi kodanpohja jäännös	MH-tunnus: 146697
--------------------------------------	-----------------------------

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7118 Historiallinen aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	3		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7500588, Y 3571884, Z 225	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on muinaisjäännösrekisterissä luokiteltuna kiinteäksi muinaisjäännökseksi.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Leukkuhamaranvaaran itäpuolella olevan Pihtilammen luoteisrannalla. Alue on kangasmetsää, jossa kasvaa mäntyä ja koivua. Alueen maaperä on melko kivinen.

Kohteen kuvaus

Kohde on ennestään tunnettu kiinteä muinaisjäännös, joka tarkastettiin vuoden 2012 inventoinnin yhteydessä koska kohteesta ei ollut aluerajausta eikä koordinaattitietoja yksittäisistä kodanpohjista. Kohteen ovat aiemmin tarkastaneet Christian Carpelan 1988 ja Jarmo Kankaanpää 1989. Aiempien tarkastusten ja inventointien mukaan paikalla pitäisi olla neljä kuusikulmaista kodanpohjaa, joista vuoden 2012 KMO-inventoinnissa löydettiin vain kolme.

Kodanpohja 1: (x= 7500580 y=3571898) Kodanpohja erottuu heikosti matalana painanteena, jonka ympärillä on kivikehä. Osa kehän kivistä on isokokoisia. Kodan ympärillä ei ole selkeitä valleja ja sen muoto voi olla joko neliö tai kuusikulmio. Kodan halkaisija on 6.5 metriä. Keskellä kotaa havaittiin kiveys, joka voi olla tulisija. Kairattaessa tästä tuli tummanruskeaa likaista hiekkaa, jonka alla havaittiin vanha huuhtoutumiskerros. Muualta kodanpohjan alueelta kairattaessa ei havaittu merkkejä likamaasta.

Kodanpohja 2: (x= 7500586 y= 3571891) Kota sijaitsee kolme metriä luotee-

seen kodasta 1. Kodanpohja erottuu matalana painanteena, jonka ympärillä on kapea kivikehä. Sen halkaisija on viisi metriä ja sen muoto on lähempänä nelikulmiota kuin kuusikulmiota. Kodan keskellä on todennäköisesti liesi, mutta sen päällä kasvaa koivu, joten havainnointi oli vaikeaa. Lieden länsipäässä oli kuitenkin havaittavissa suorakaiteen muotoa. Kairattaessa tästä havaittiin 10 sentin paksuinen hiiltä sisältävä hiekkakerros, jonka alla on rikastumiskerros. Muualta lattiatasosta kairattaessa havaittiin 5 cm paksuinen likamaakerros.

Kodanpohja 3: (x= 7500596 y= 3571873) Kodanpohja 3 sijaitsee 14 metriä luoteeseen kohdanpohjista 1 ja 2. Kodan halkaisija on 6 metriä ja sen muoto on lähestulkoon neliö. Kota erottuu matalana painanteena, jonka ympärillä on kivikehä. Osa kehän kivistä on suuria ja paikoitellen kivet on ladottu useampaan kerrokseen. Liesikiveys on lähestulkoon huomaamaton, mutta kairattaessa tästä havaittiin hiiltä. Muualta kohdanpohjan alueelta ei kairattaessa havaittu likamaata. Kehärakenteessa kasvaa koivua ja kodan sisäpuolella pieni mänty.

Kohteen rajaus

Kohde on rajattu näkyvien rakenteiden perusteella.

Tulkinta

Christian Carpelanin mukaan kyseessä on saamelaisten talvikylä.

Lisätietoja

Carpelan, Christian 1988. Tarkastus (ei tarkastusraporttia)
Kankaanpää, Jarmo 1989. Soklin kaivosalueen rikasteputken vaikutusalueen arkeologinen inventointi. Savukoski-Kemijärvi-Rovaniemi-Tervola-Kemi. Museoviraston arkisto

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
Tarkastuspvm: 11.7.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

Viranomais- rekisterinro:	742010046	Kunto:	2 Kesinkertainen
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	3 Esitys mj- luokka II	Kohteen suojelu:	2 Muinaisjäännösrekisteri II

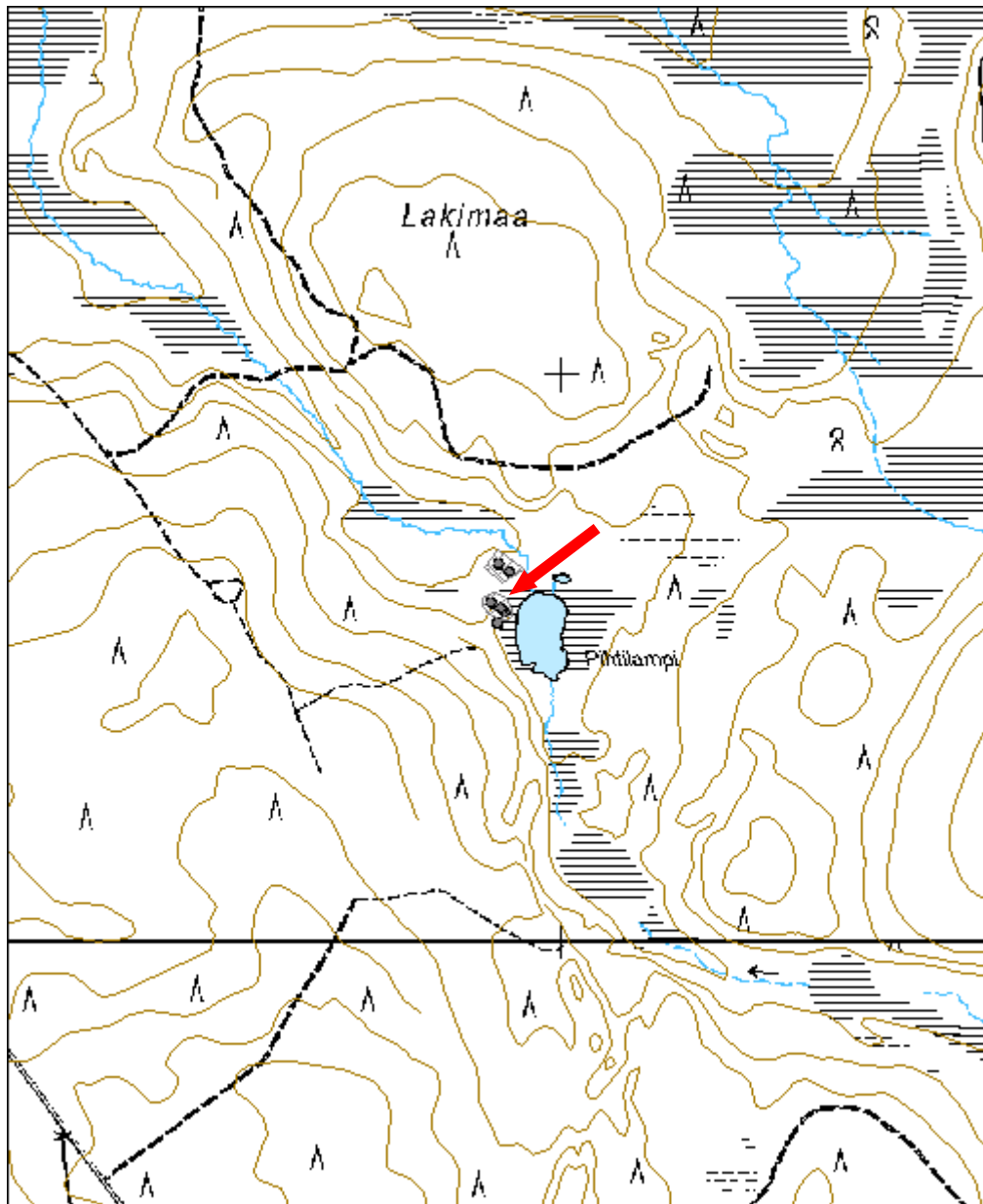

Kuva 6. Kodanpohja 2. Koivut kasvavat tulisijan päällä. Kuvattu idästä.

Kuva 7. Kuvan keskivaiheilla kodanpohja 2 ja taustalla Pihlilampi. Kuvattu luoteesta.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7500588, Y 3571884, Z 225	Mittakaava:	1:10000

Vitta-Apajanlehto asuinpaikka jäännös	MH-tunnus: 150667
--	-----------------------------

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7118 Historiallinen aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	2		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7531475, Y 3591058, Z 210	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on muinaisjäännösrekisterissä luokiteltuna kiinteäksi muinaisjäännökseksi.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Nuortin varressa, UK-puiston rajasta vajaa kilometri lounaaseen. Alue on niittymäinen. Niittyalueen vieressä on mäntykangasta. Alempana jokirannassa on myös tulvaniittyä.

Kohteen kuvaus

Kohde käytiin tarkastamassa vuoden 2012 inventoinnin yhteydessä. Vuoden 1989 inventoinnissa oli havaittu useita kiveyksiä, joita pidettiin mahdollisina talonpohjina.

Tämän inventoinnin yhteydessä todettiin useita erilaisia kiveyksiä, joista osa on selvästi nuoria ja alueella käyneiden kalastajien tekemiä. Rannasa tavattiin kooltaan 1,5x1 metrin kokoinen kiveys, josta kairattaessa havaittiin sekoitunutta maata mutta ei selvää hiiltynyttä kerrosta. Lisäksi rannassa havaittiin 15-20 metrin pituinen kivivalli, joka on mahdollisesti jonkinlainen raivausröykkiö.

Kohteen rajaus

Kohde on rajattu näkyvien rakenteiden sekä topografian perusteella.

Tulkinta

Kohde saattaa olla historialliseen aikaan ajoittuva asuinpaikka, mutta ilman kaivaustutkimuksia asiasta ei saada selvyyttä.

Lisätietoja

Kankaanpää, Jarmo 1989. Soklin kaivosalueen rikasteputken vaikutusalueen arkeologinen inventointi. Savukoski-Kemijärvi-Rovaniemi-Tervola-Kemi. Museoviraston arkisto.

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
Tarkastuspvm: 21.8.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
Kuvaus: KMO-inventointi 2012/ Itä-Lappi, Savukoski

Viranomais- rekisterinro:	742010045	Kunto:	2 Kesinkertainen
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	3 Esitys mj- luokka II	Kohteen suojelu:	2 Muinaisjäännösrekiste- ri II

Kuva 8. Yleiskuva alueesta, kuvattu etelästä.

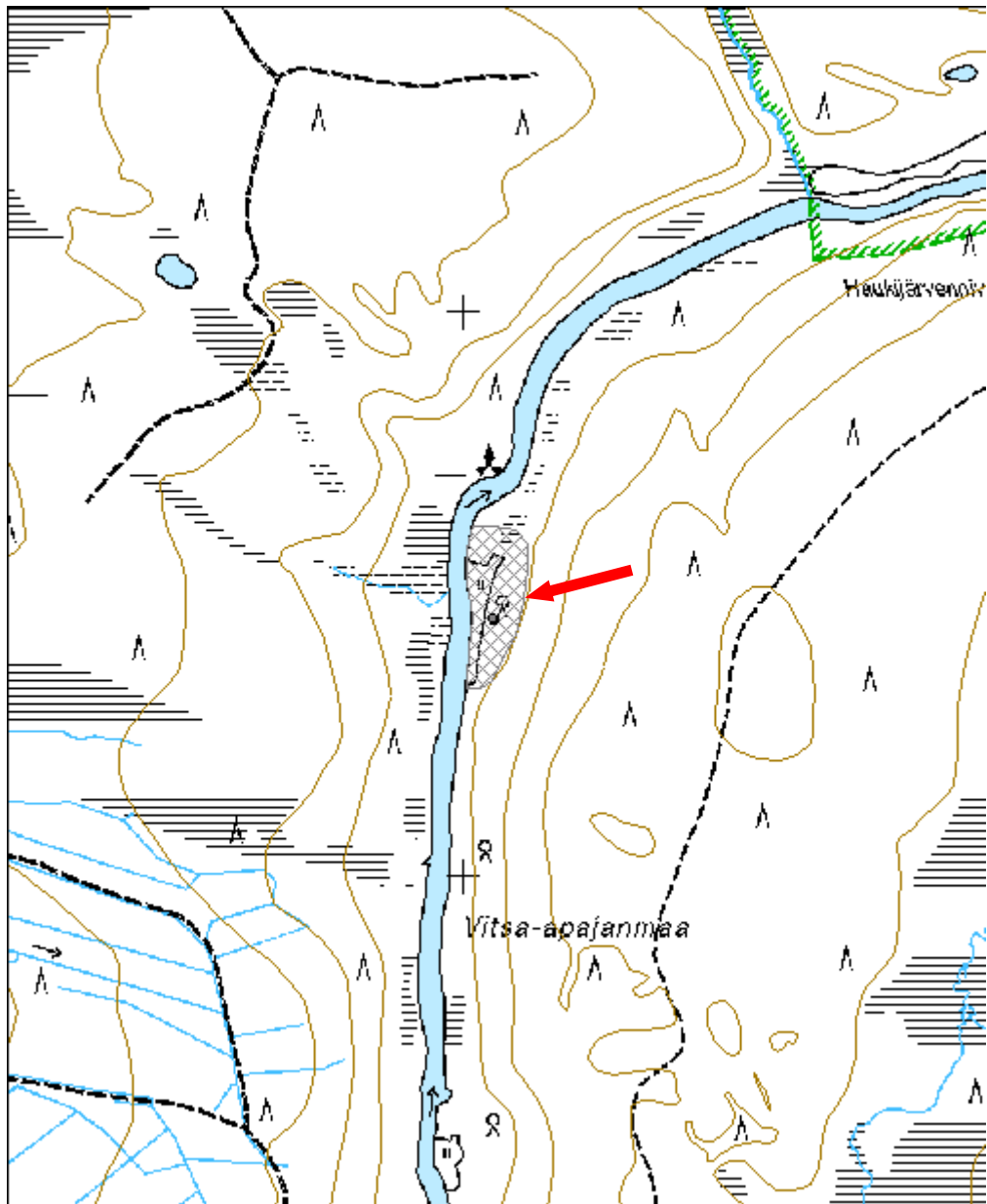

Kuva 9. Rannan tuntumassa havaittu kivirakennelma, kuvattu kaakosta.

Kuva 10. Etualalla kasvillisuudeltaan ympäristöstä poikkeava neliömäinen alue. Taustalla näkyvät myös kivirakennelmat. Kuvattu koillisesta.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7531475, Y 3591058, Z 210	Mittakaava:	1:10000

Korvahauta pyyntikuoppa jäännös	MH-tunnus: 150670
--	-----------------------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7199 Ajoitus epäselvä	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7525102, Y 3591908, Z 215	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on muinaisjäännösrekisterissä luokiteltuna kiinteäksi muinaisjäännökseksi.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Nuortin itäpuolella, Tulppiosta 3,5 kilometriä luoteeseen. Alue on kuivaa ja helppokulkuista mäntymetsää.

Kohteen kuvaus

Alueella on raportoitu olevan yksittäinen soikea pyyntikuoppa. Yhtäkään selkeää, pyyntikuopaksi määriteltävää kuoppaa alueelta ei löydetty.

Kohteen rajaus

Kohteen koordinaatit ovat muinaisjäännösrekisteristä.

Tulkinta

Alueelta ei havaittu mitään kiinteään muinaisjäännökseen viittaavaa..

Lisätietoja

Kankaanpää, Jarmo 1989. Soklin rikasteputkilinjan arkeologinen inventointi. (Kemi) - Keminmaa - (Tervola) - Rovaniemi - Kemijärvi - Pelkosenniemi - Savukoski. Museoviraston arkisto

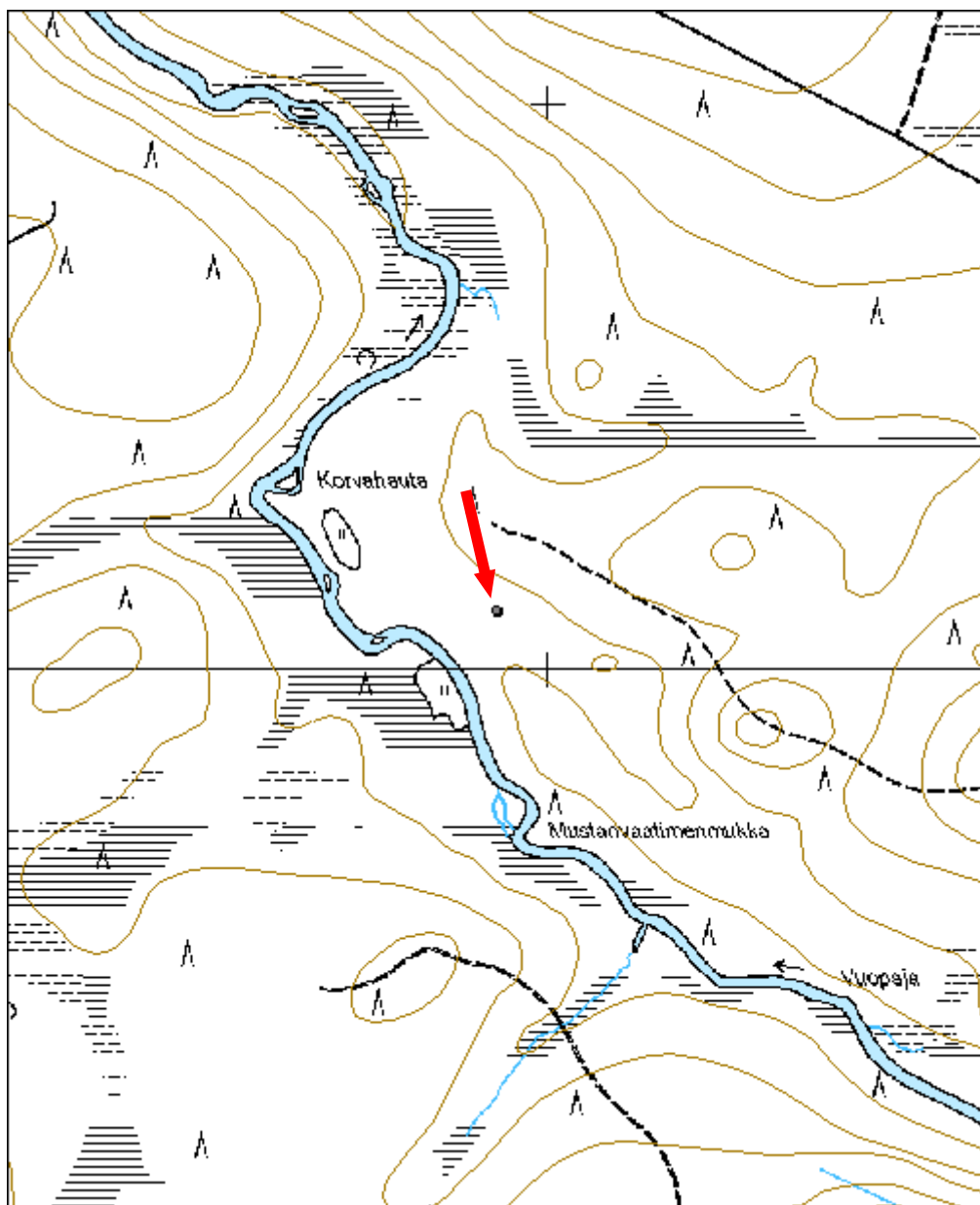
Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
Tarkastuspvm: 15.8.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
Kuvaus: KMO-inventointi 2012/ Itä-Lappi, Savukoski

Viranomaisrekisterinro:	742010027	Kunto:	0 Ei määritelty
Arvotus:	3 Esitys mj-luokka II	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suojele:	2 Muinaisjäännösrekisteri II

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7525102, Y 3591908, Z 215	Mittakaava:	1:10000

Sotataival asuinpaikka jäännös	MH-tunnus: 150671
---------------------------------------	------------------------------

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7117 Esihistoriallinen aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7518241, Y 3582527, Z 225	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on muinaisjäännösrekisterissä luokiteltuna kiinteäksi muinaisjäännökseksi.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee suon laidalla suosta nousevan selvän törmän päällä Heiniselkään vievän tien molemmin puolin 350 metriä Tulppioon vievän tien ja Heiniselkään vievän tien risteyksestä.

Kohteen kuvaus

Vuoden 2008 Soklin kaivosalueen inventoinnin yhteydessä paikalta tavattiin runsaasti kvartseja sekä tienleikkauksesta että paikalle tehdyistä koekuopista. Vuoden 2012 inventoinnin yhteydessä kohteen todettiin säilyneen ennallaan. Tieleikkauksista havaittiin edeleen joitain kappaleita kvartsi-iskoksia ja -esineitä.

Kohteen rajaus

Kohteen rajaus perustuu vuoden 2008 inventoinnissa tehtyyn rajaukseen.

Tulkinta

Kyseessä on esihistorialliselle ajalle ajoittuva asuinpaikka.

Lisätietoja

Tallavaara, Miikka & Varonen, Meri 2008. Savukoski, Soklin kaivosalueen arkeologinen inventointi. Museoviraston arkisto

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012

Tarkastuspvm: 11.6.2012 Tarkastaja: P. Häkälä

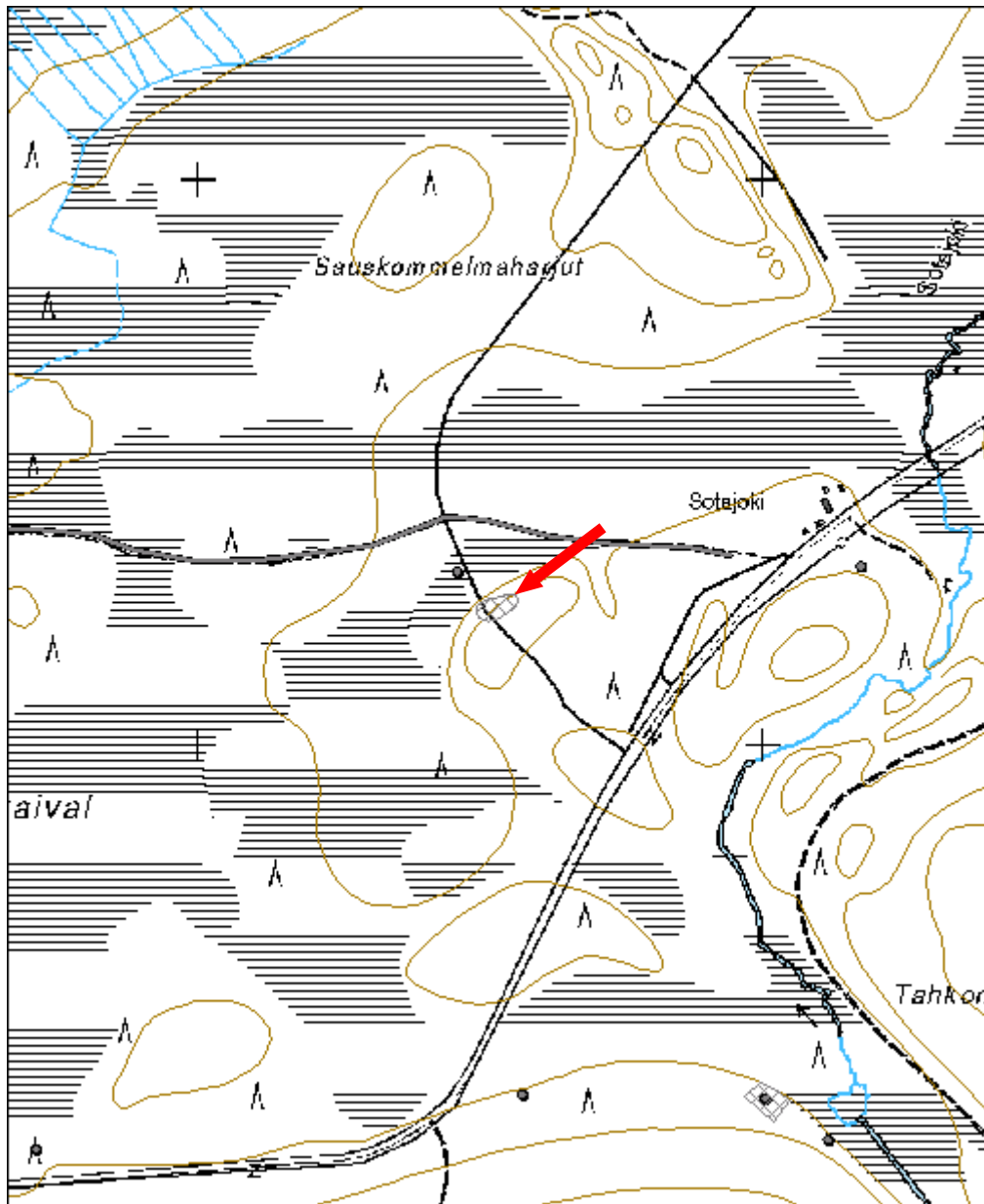
Kuvaus: KMO-inventointi 2012/ Itä-Lappi, Savukoski

Viranomais- 1000012698 **Kunto:** 2 Keskinertainen
rekisterinro:

Olotila: 2 Ei käytössä

Arvotus: 3 Esitys mj- **Kohteen** 2 Muinaisjäännösrekiste-
luokka II **suojaus:** ri II

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7518241, Y 3582527, Z 225	Mittakaava:	1:10000

Rannimmainen Sotajoensuuvaara asuinpaikka jäännös	MH-tunnus: 150673
--	------------------------------

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7117 Esihistoriallinen aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7525874, Y 3589444, Z 220	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on muinaisjäännösrekisterissä luokiteltuna kiinteäksi muinaisjäännökseksi.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Sotajoen pohjoisrannalla, joen korkean törmän päällä olevalla tasanteella, Kemihaaraan johtavan tien länsipuolella, 140 metriä Sotajoen ylittävästä sillasta pohjoisluoteeseen. Alue on mäntykangasta.

Kohteen kuvaus

Kohde on löydetty vuoden 1988 inventoinnissa, jonka jälkeen se on tarkastettu vuonna 2008. Vuoden 1988 inventoinnissa paikalta löytyi epämääräiseksi määriteltäviä kvartsi-iskoksia tulistelupaikalta ja sinne johtavalta polulta. Vuonna 2008 löytöjä (kvartsia ja palanutta luuta) havaittiin myös koekuopissa. Vuoden 2012 inventoinnissa kohteen todettiin säilyneen ennallaan.

Kohteen rajaus

Aluerajaus perustuu vuoden 2008 inventoinnin tuloksiin.

Tulkinta

Kyseessä on kivi-tai pronssikaudelle ajoittuvasta asuinpaikasta.

Lisätietoja

Tallavaara, Miikka & Varonen, Meri 2008. Savukoski, Soklin kaivosalueen arkeologinen inventointi. Museoviraston arkisto

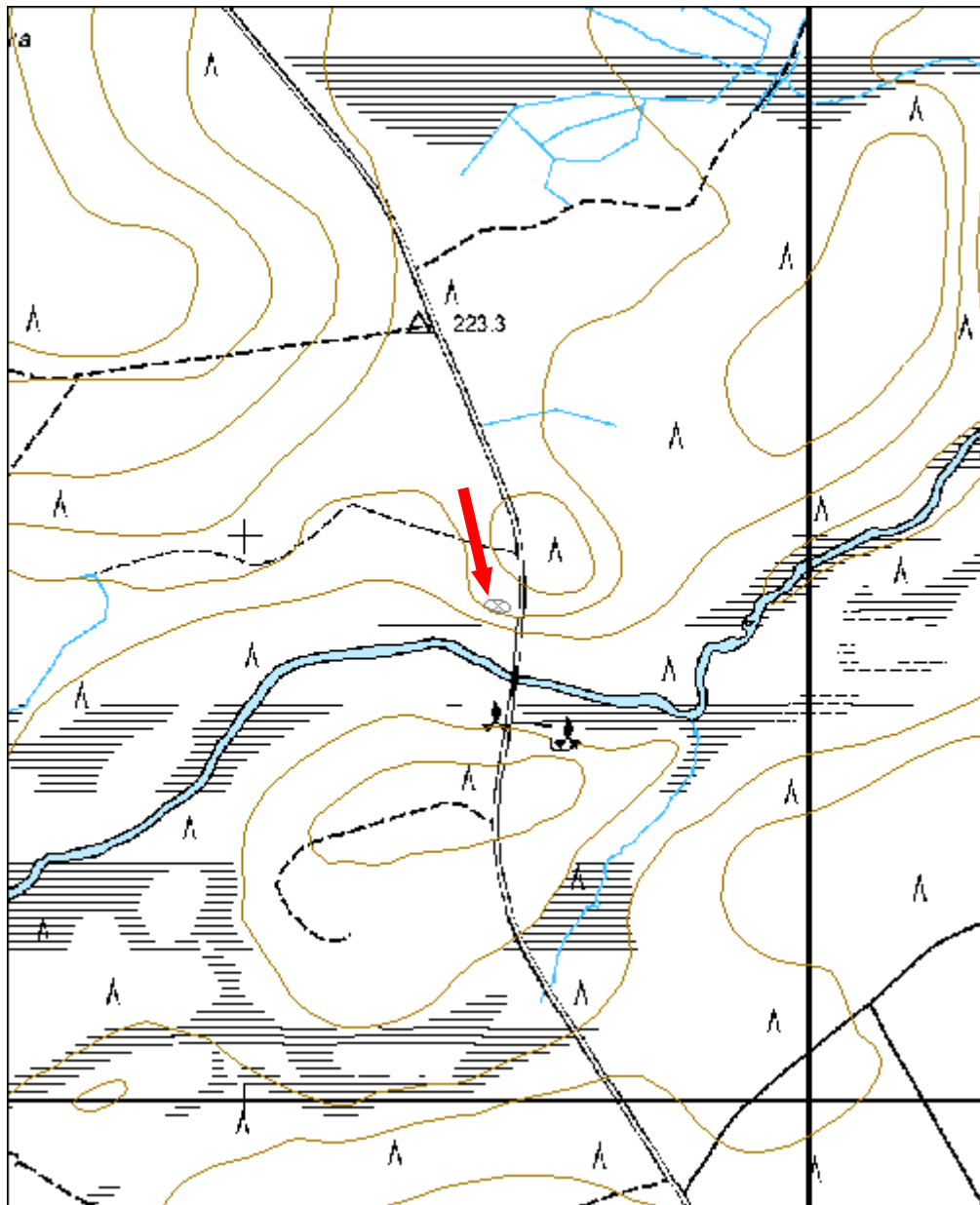
Kankaanpää, Jarmo 1988. Soklin rikasteputkilinjan arkeologinen inventointi. (Kemi) - Keminmaa - (Tervola) - Rovaniemi - Kemijärvi - Pelkosenniemi - Savukoski. Museoviraston arkisto.

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
 Tarkastuspvm: 28.6.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
 Kuvaus: KMO-inventointi 2012/ Itä-Lappi, Savukoski

Viranomais- rekisterinro:	1000012699	Kunto:	0 Ei määritelty
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	3 Esitys mj- luokka II	Kohteen suojelu:	2 Muinaisjäännösrekiste- ri II

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7525874, Y 3589444, Z 220	Mittakaava:	1:10000

Sokliaavan aita asuinpaikka jäännös	MH-tunnus: 150674
--	-----------------------------

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7117 Esihistoriallinen aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7532536, Y 3601014, Z 250	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on muinaisjäännösrekisterissä luokiteltuna kiinteäksi muinaisjäännökseksi.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee 12,8 kilometriä Tulppiosta pohjoiskoilliseen Sokliaavan itälaidalla aavalle pistävällä hiekkaisella niemekkeellä 300 metriä Sokliojasta itään.

Kohteen kuvaus

Kohde on löydetty vuoden 2008 inventoinnissa, joilloin alueella kulkevalta mönkijäuralta havaittiin runsaasti kvartseja. Vuoden 2012 inventoinnissa kohde tarkastettiin eikä siinä havaittu mitään uutta. Kvartseja oli edelleenkin runsaasti näkyvillä paljailla hiekkaisilla kohdilla.

Kohteen rajaus

Kohteen rajaus perustuu vuoden 2008 inventointiin.

Tulkinta

Kohde on kivi- ja pronssikauteen ajoittuva asuinpaikka.

Lisätietoja

Tallavaara, Miikka & Varonen, Meri 2008. Savukoski, Soklin kaivosalueen arkeologinen inventointi. Museoviraston arkisto

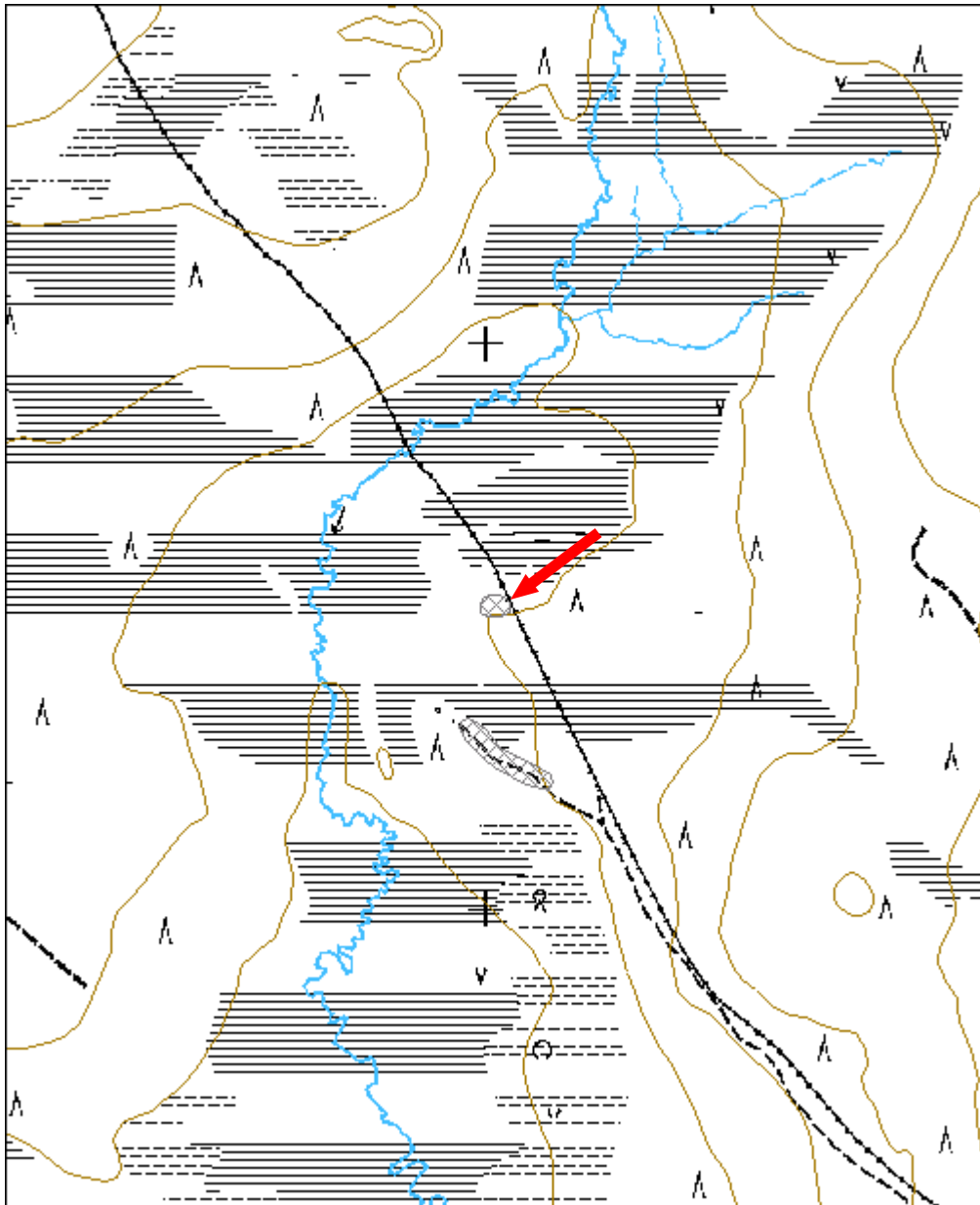

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
 Tarkastuspvm: 26.7.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
 Kuvaus: KMO-inventointi 2012/ Itä-Lappi, Savukoski

Viranomais- rekisterinro:	1000012697	Kunto:	2 Keskinertainen
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	3 Esitys mj- luokka II	Kohteen suojelu:	2 Muinaisjäännösrekiste- ri II

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7532536, Y 3601014, Z 250	Mittakaava:	1:10000

Rouvoivan porokämppä asuinpaikka jäännös	MH-tunnus: 150675
---	-----------------------------

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7117 Esihistoriallinen aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7532273, Y 3601033, Z 250	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on muinaisjäännösrekisterissä luokiteltuna kiinteäksi muinaisjäännökseksi.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Sokliaavan itälaidalla aavalle pistävällä matalahkolla hiekkaisella niemekkeellä 300 metriä Sokliojasta itään. Alue on kuivaa kangasmetsää, jossa kasvaa mäntyä.

Kohteen kuvaus

Kohde löydettiin vuoden 2008 inventoinnissa, jolloin porokämpälle johtavalta ajouralta havaittiin kvartsi-iskoksia, -esineitä ja -ytimiä kolmesta eri keskittymästä. Vuoden 2012 inventoinnin yhteydessä kohde tarkastettiin, mutta mitään uusia havaintoja ei tehty.

Kohteen rajaus

Kohteen rajaus perustuu vuoden 2008 inventoinnin tuloksiin.

Tulkinta

Kohde on kivi- tai pronssikaudelle ajoittuva asuinpaikka.

Lisätietoja

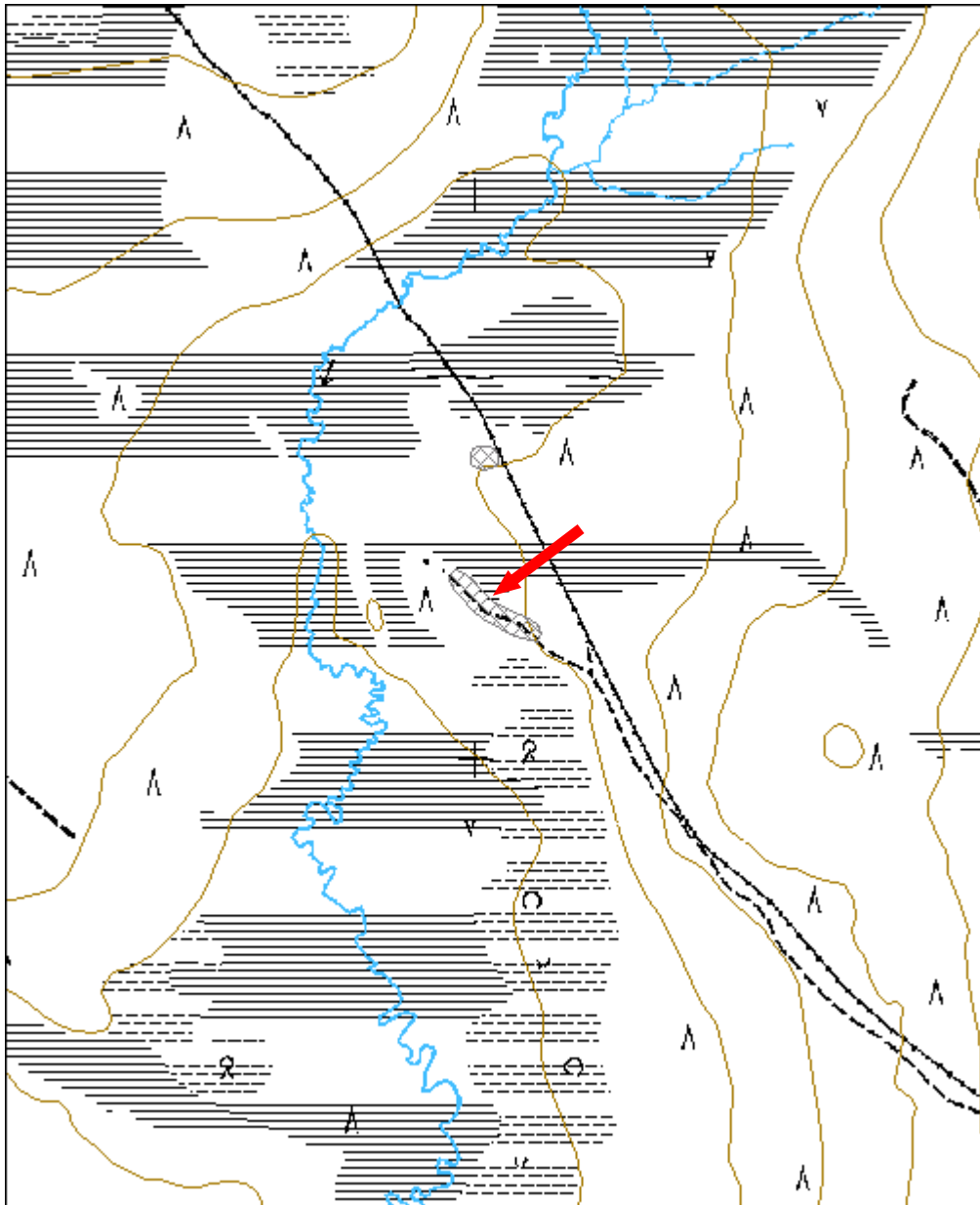
Tallavaara, Miikka & Varonen, Meri 2008. Savukoski, Soklin kaivosalueen arkeologinen inventointi. Museoviraston arkisto

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
 Tarkastuspvm: 26.7.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
 Kuvaus: KMO-inventointi 2012/ Itä-Lappi, Savukoski

Viranomais- rekisterinro:	1000012696	Kunto:	2 Keskinertainen
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	3 Esitys mj- luokka II	Kohteen suojelu:	2 Muinaisjäännösrekiste- ri II

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7532273, Y 3601033, Z 250	Mittakaava:	1:10000

Hotikaisenmaa asuinpaikka jäännös	MH-tunnus: 150676
--	-----------------------------

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7199 Ajoitus epäselvä	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	6 Digitointi, mittakaava $\geq 1:10000$
Koordinaatit:	X 7526351, Y 3590425, Z 210	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty Muinaisjäännösrekisteriin mahdollisena muinaisjäännöksenä.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Tulppion pohjoispuolella Nuortin itärannalla. Kohteen itäpuolella kohoaa Kiimaselkä. Alue on jokivarsiniittyä.

Kohteen kuvaus

Vuoden 1988 inventoinnissa kohdetta pidettiin mahdollisena lapinkenttänä vaikka mitään siihen viittaavia merkkejä ei maastossa havaittu. Vuoden 2012 inventoinnissa kohde tarkastettiin. Alue on jokivarsiniitty, jossa maaperä on hyvin epätasaista. Paikalla on myös Metsähallituksen ylläpitämä tulipaikka. Aluetta kairattiin laajalti, mutta mitään likamaahan viittaavia merkkejä ei havaittu. Alue vaikuttaa enemmänkin tulvaniityltä kuin asuinpaikalta.

Kohteen rajaus

Kohde on pistemäinen.

Tulkinta

Mielestäni alue on tulvaniitty, ei historiallisen ajan asuinpaikka. Vastaavanlaisia niittyjä on alueella enemmänkin.

Lisätietoja

Kankaanpää, Jarmo 1988. Soklin rikasteputkilinjan arkeologinen inventointi. (Kemi) - Keminmaa - (Tervola) - Rovaniemi - Kemijärvi - Pelkosenniemi - Savukoski. Museoviraston arkisto

Tarkastukset

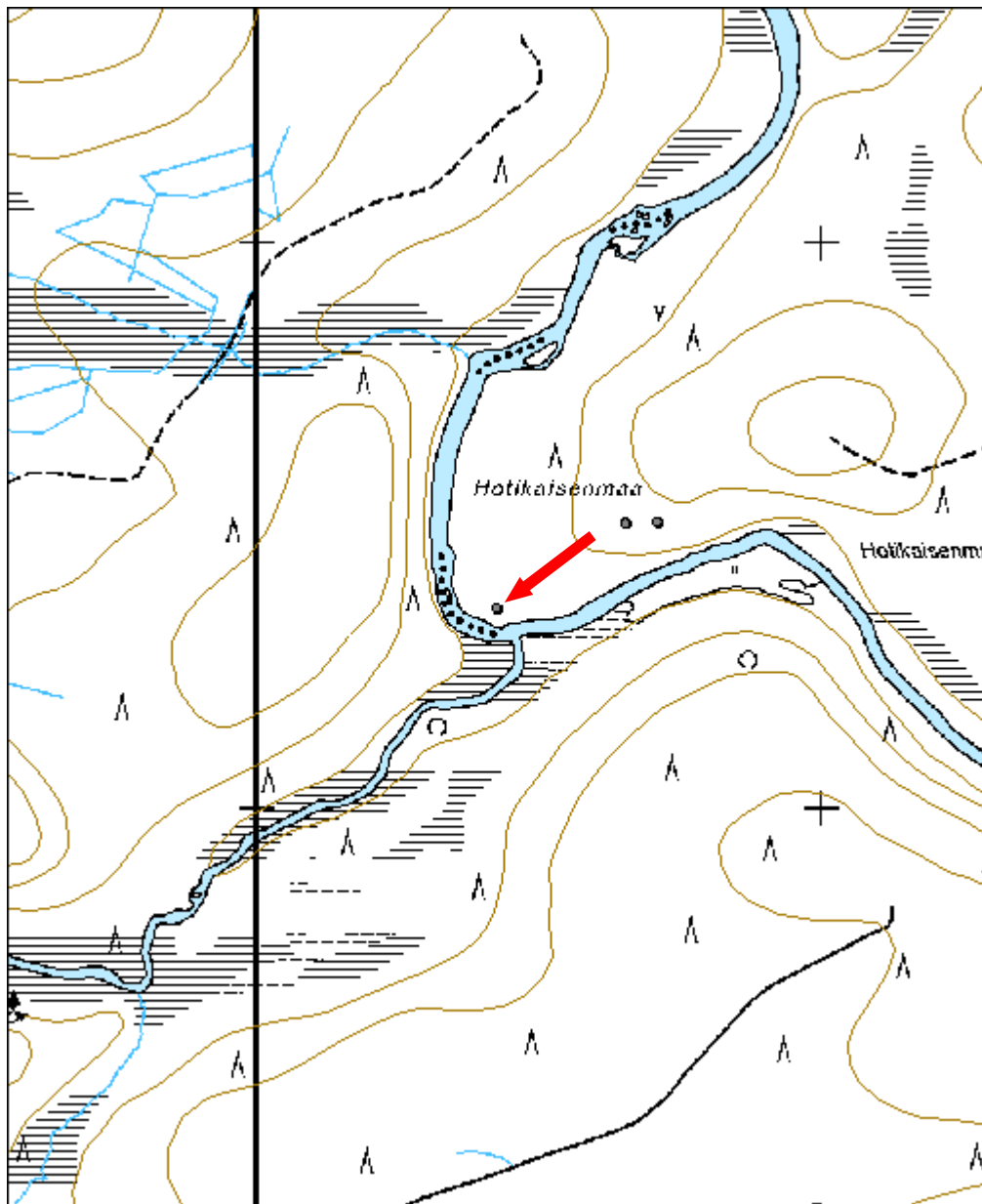
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
 Tarkastuspvm: 28.6.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
 Kuvaus: P. Häkälä

Viranomais- rekisterinro:	1000012995	Kunto:	2 Keskinertai-
			nen
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	0 Ei määritel-	Kohteen suoje-	0 Ei määritelty
	ty	lu:	

Kuva 11. Yleiskuva alueesta, kuvattu kaakosta.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7526351, Y 3590425, Z 210	Mittakaava:	1:10000

7.2 Kulttuuriperintökohteet

7.2.1 Metsätalouteen liittyvät kohteet

Kalkovaara kämpä jäännös		MH-tunnus: 144771	
Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7515761, Y 3553712, Z 245	Löydöt:	
Taustatiedot			
Kohde on merkitty Metsähallituksen sutigis-tietokantaan.			
Ympäristön kuvaus			
Kohde sijaitsee Kalkovaaran kaakkoispuolella noin sata metriä Vuoltisentie- tä pohjoiseen. Kohteen pohjoispuolella virtaa Kalko-ojan latvapuroja. Paikalla kasvaa nuorta kasvatusmetsikköä, jossa valtapuuna on mänty, mutta kämpän ympäristössä kasvaa myös koivua. Ympäristö on avaraa ja kämpän jäänteet erottuvat maastossa selvästi.			
Kohteen kuvaus			
Paikalla sijaitsee kooltaan 13,5x16,5 metrin kokoisen rakennuksen jäännök- set. Rakennuksessa on ollut neljä huonetta sekä kaksi piisiä, jotka sijaitsevat rakennuksen koillis- ja luoteisnurkissa. Ovien ja ikkunoiden sijainnin määritte- leminen on hankalaa, mutta mahdollisesti ne ovat sijainneet piisien vieressä itä- ja länsiseinillä. Rakennus on tehty pyöröhirsistä, jossa on käytetty koiran- kaulasalvosta, kuitenkin niin että lovi on tehty hirren yläreunaan. Rakennuk- sesta on näkyvillä pari alinta hirsikertaa.			
Kohteen rajaus			
Kohde on pistemäinen.			

Tulkinta

Kyseessä on vanha savottakämppä.

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
Tarkastuspvm: 28.5.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
Kuvaus: KMO-inventointi/Itä-Lappi

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 3 Huono

Olotila: 2 Ei käytössä

Arvotus:

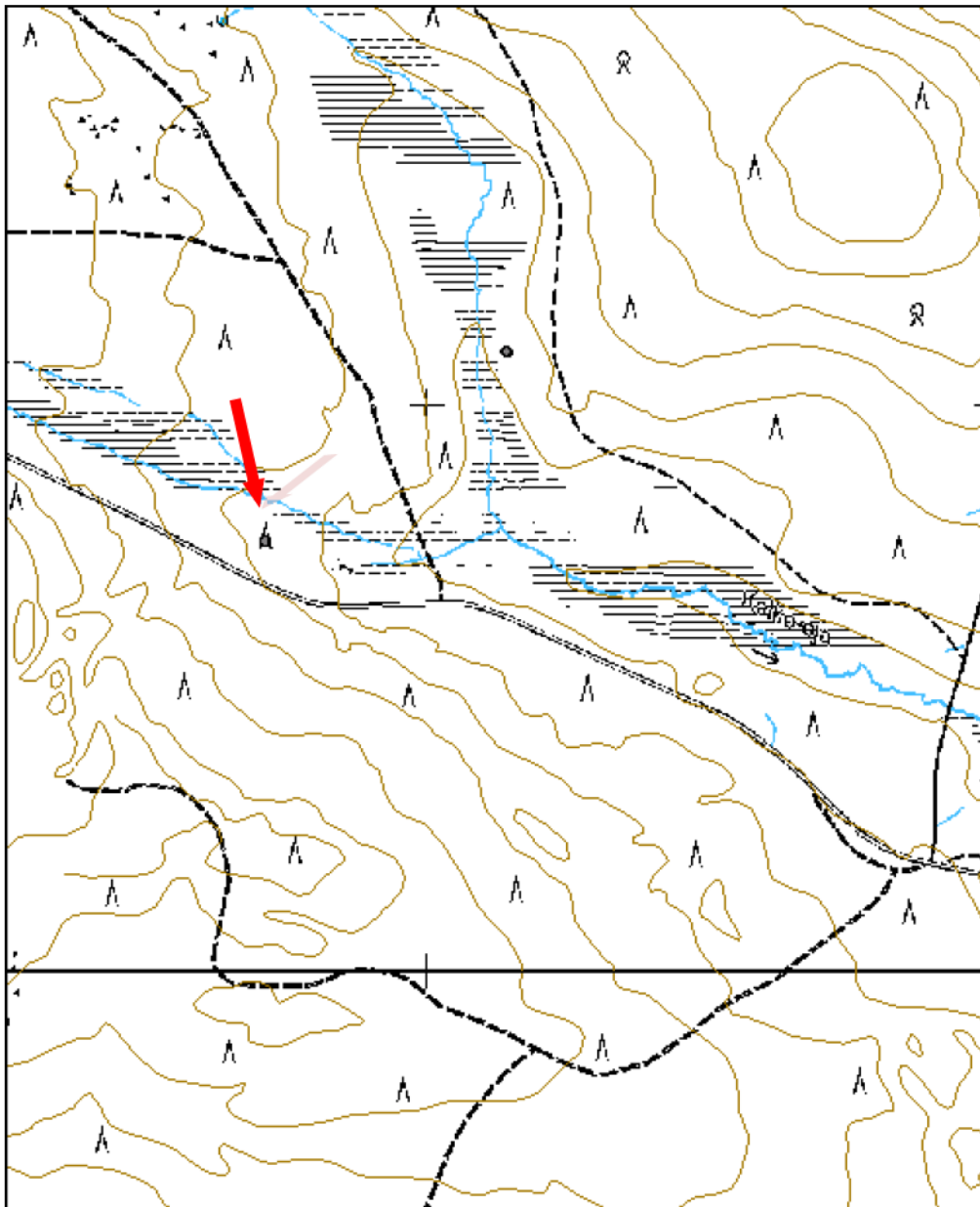
8 Muu suoje-
lunarvo

**Kohteen suo-
jelu:** 9 Muu suoje-
lunarvo

Kuva 12. Kalkovaaran kämppä. Etualalla oviaukko ja taustalla kaksi rakennuksen piisiä, kuvattu kaakosta.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7515761, Y 3553712, Z 245	Mittakaava:	1:10000

Kalko-oja kämppä jäännös	MH-tunnus: 144774
---------------------------------	-----------------------------

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		

Koordinaatti- selitys:		Geometria tuo- tettu:	4 Gps-mittaus, kor- jaamaton
Koordinaatit:	X 7516096, Y 3554139, Z 240	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty Metsähallituksen sutigis-tietokantaan.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Malmettivaaran eteläpuolella virtaavan Kalko-ojan itärannalla. Kohteen eteläpuolella kulkee Vuoltisentie. Maasto kohteen länsipuolella on kosteikkoa ja itäpuolella taimikkoa.

Kohteen kuvaus

Paikalla on kooltaan 16,5x12,7 m kokoisen rakennuksen jäänteet, jossa piisit sijaitsevat lounais- ja luoteisnurkissa. Rakennuksessa on neljä erillistä huonetta, joissa ovet ovat ilmeisesti sijainneet etelä- ja pohjoisseinillä. Rakennus on tehty pyöröhirsistä ja hirret on salvottu koirankaulasalvoksella. Rakennuksen sisällä kasvaa koivua.

Kohteen rajaus

kohte on pistemäinen.

Tulkinta

Kyseessä on savottakämpän jäännös. Samanlainen rakennus on myös läheinen Kalkovaaran kämppä.

Tarkastukset

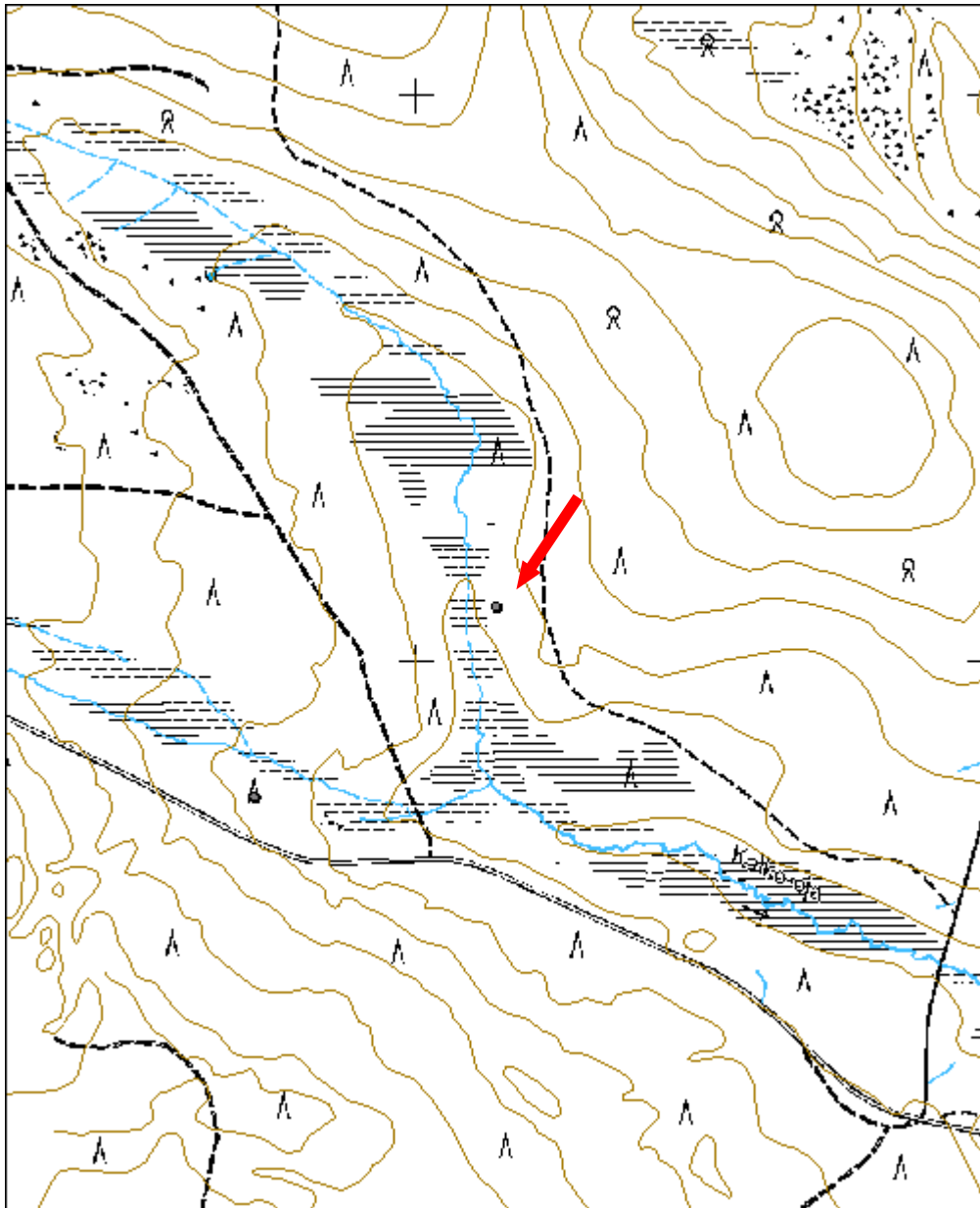
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
Tarkastuspvm: 29.5.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
Kuvaus: KMO-inventointi/Savukoski 2012

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	3 Huono
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suoje- lunarvo	Kohteen suo- jelu:	9 Muu suoje- lunarvo

Kuva 13. Kämpän väliseinät erottuvat selkeästi maastossa, kuvattu koillisesta.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7516096, Y 3554139, Z 240	Mittakaava:	1:10000

Karppisen pirtti kämppä jäännös	MH-tunnus: 145070
--	------------------------------

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	3		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7515549, Y 3555567, Z 220	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty Metsähallituksen SutiGis-tietokantaan, jossa myös maininta kämpän ajoittumisesta 1920-luvulle.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Kairijoen ja Kalko-ojan välisellä niemekkeellä, jonne johtaa ajotie Vuoltisentieltä. Paikka on kuivaa mäntykangasta, jossa maaperä on so-
raa. Kohde on merkitty myös peruskarttaan. Paikalla on myös laavu sekä ulkokuussi sekä puuliiteri.

Kohteen kuvaus

Alueella sijaitsee kolmen eri rakennuksen jäänteet. Rakennus 1, x=7515541 y= 3555578, on L-kirjaimen muotoinen, kolmesta erillisestä huoneesta muodostuva rakennus. Rakennuksessa on kaksi tulisijaa, joista yksi sijaitsee rakennuksen kaakkoispäässä ja toinen rakennuksen eteläosassa, kahden huoneen keskellä. Rakennuksen pituus on 13 metriä ja lisäosan koko on 8,5x8,5 m. Rakennuksen koillispään hirsissä on kaiveruksia mm MIX ja VR 30.1.58, mikä todennäköisesti tarkoittaa 30. tammikuuta 1958. Rakennuksen ympärillä on nuotioiden jäänteitä, joiden ympärille on nostettu rakennuksen hirsiiä istuimiksi. Ilmeisesti hirsiiä on käytetty myös polttopuuna. Vielä 1970-luvulla rakennuksessa on ollut katto päällä, mutta nyt se on romahtanut alas.

Rakennuksesta 1 25 metriä länteen sijaitsee rakennus 2, x=7515522 y=3555551, jonka koko on 8x8 metriä. Tässä rakennuksessa ei ole näkyvää tulisijaa.

Lähempänä rantaa, ulkokuuussin ja liiterin välissä, sijaitsee rakennus 3, x=7515580 y=3555566, jonka koko on 7,8x8 metriä. Rakennuksen eteläseinällä on kaksi kiuasta ja näiden välissä on mahdollisesti ollut ovi.

Kohteen rajaus

Kohde on rajattu näkyvien rakenteiden perusteella, joskin rajauksen sisään osuu myös edelleen käytössä olevaa tietä.

Tulkinta

Kyseessä on savottakämpän jäännös (rakennus 1) sekä mahdollisesti tallin (rakennus 2) ja saunan jäännökset (rakennus 3).

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
Tarkastuspvm: 29.5.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
Kuvaus: KMO-inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 2 Keskinertainen

Olotila: 2 Ei käytössä

Arvotus: 8 Muu suojeluarvo

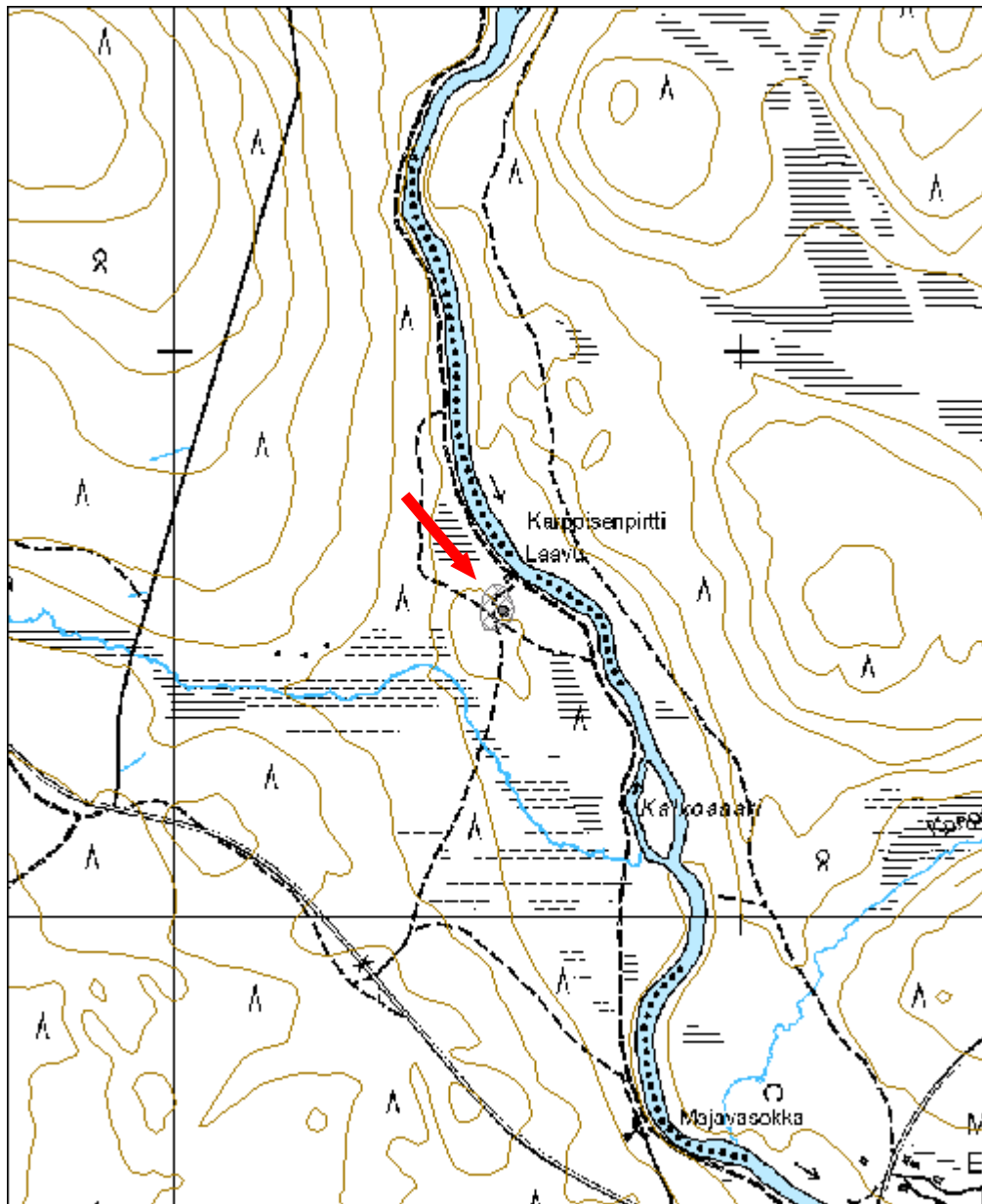
Kohteen suojelu: 9 Muu suojeluarvo

Kuva 14. Kämpän pohjoisosa, jossa L-kirjaimen muoto näkyy hyvin. Kämpän parhaiten pysyvässä olevassa seinässä näkyy vielä ikkuna. Kuvattu pohjoisesta.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7515549, Y 3555567, Z 220	Mittakaava:	1:10000

Tahkomännikkö 2 kämppä jäännös	MH-tunnus: 145093
---------------------------------------	-----------------------------

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		

Koordinaatti-selitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7517105, Y 3583599, Z 225	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi ilman ennakkotietoja.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Tahkomännikön etelälaidalla maan laidassa. Kohteen ympärillä kasvaa nuorta, harvahkoa mäntymetsää ja koivuja.

Kohteen kuvaus

Kohde on 16x8.5m 2-osainen kämppä, jossa on väliseinä 8.7m kohdalla. Ovet ovat eteläseinällä. Kämpän sisällä ei ole näkyvää piisikiveystä, todennäköisesti kämpässä on ollut kaminalämmitys. Hirret on salvottu "ryssänkaulasalvoksella" kirvestä ja sahaa käyttäen ja tilkkeenä on käytetty kunttaa. Kohteen sisällä kasvaa puustoa.

Kohteen rajaus

Kohde on pistemäinen.

Tulkinta

Kyseessä on savottakämpä.

Tarkastukset

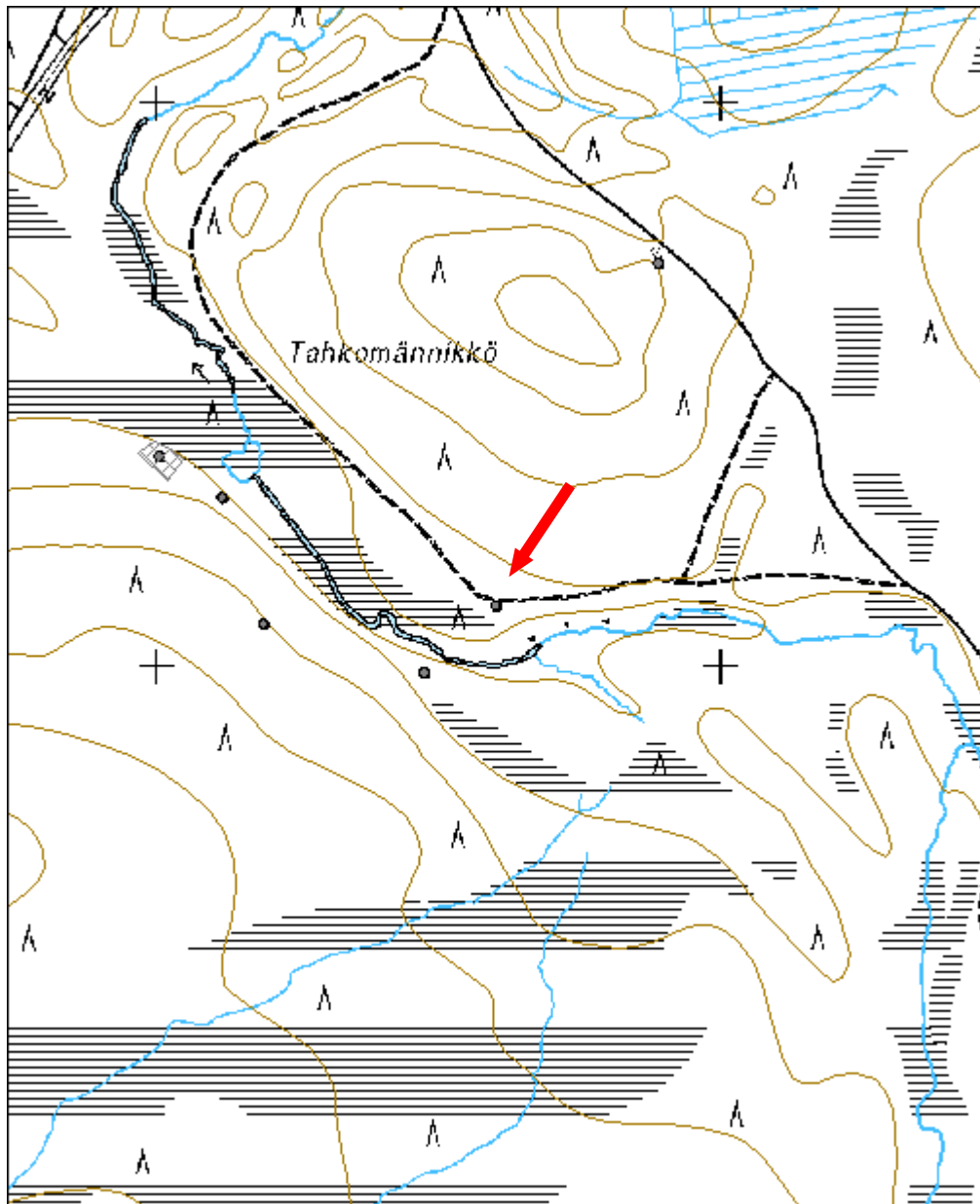
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
Tarkastuspvm: 11.6.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
Kuvaus: KMO-inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suoje- lunarvo	Kohteen suo- jelu:	9 Muu suoje- lunarvo

Kuva 15. Kämpän kattorakenteet erottuvat vielä selvästi. Kuvattu lounaasta.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7517105, Y 3583599, Z 225	Mittakaava:	1:10000

Sotatunturin alus 1 kämppä jäännös	MH-tunnus: 145094
---	-----------------------------

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7517378, Y 3582573, Z 225	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi ilman ennakkotietoja.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Rannimmaisien Sotatunturin koillispuolella Tulppion tiestä 150m itään. Kohde sijaitsee suon laidassa. Kohteen ympärillä on vanhoja mäntyjä ja nuorta kasvatusmetsää.

Kohteen kuvaus

Paikalla on ollut parakkikämppä, joka erottuu poikkeavana ja heinittyneenä alustana. Paikalla on oluttölkkejä, konjakkipullo, tynnyrinpuolikkaasta tehty kamina sekä laveri. Alueella havaittiin 3x5m rakennuksen pohja, jonka funktio on epäselvä.

Kohteen rajaus

Kohde on pistemäinen.

Tulkinta

Kyseessä on parakkikämpän jäännös, joka ajoittuu todennäköisesti 1970-luvulle.

Tarkastukset

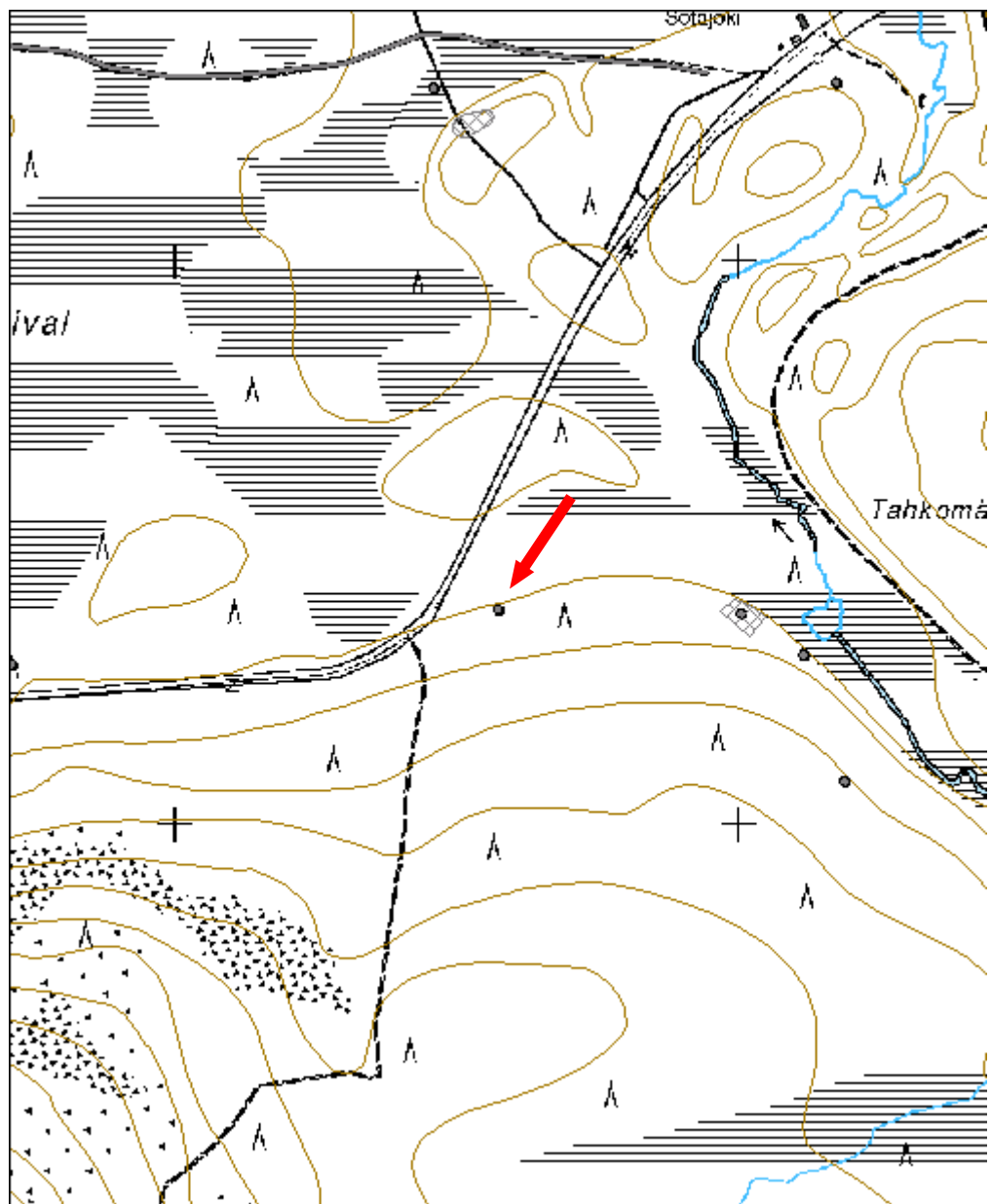
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
Tarkastuspvm: 18.6.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
Kuvaus: KMO-inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	3 Huono
		Olutila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suoje- lunarvo	Kohteen suo- jelu:	9 Muu suoje- lunarvo

Kuva 16. Parakkikämppä, josta jäljellä vain kamina sekä oluttölkkejä sekä viinapulloja. Kuvattu idästä.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7517378, Y 3582573, Z 225	Mittakaava:	1:10000

Sotatunturin alus 2 kämpppä jäännös	MH-tunnus: 145099
--	------------------------------

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	2		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7517364, Y 3583005, Z 225	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty Metsähallituksen Sutigis-järjestelmään.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Rannimmaisesta Sotatunturista koilliseen. Kohteen pohjoispuolella virtaa Sotajoki ja ympärillä on nuorta männikköä. Maaperä on karkea.

Kohteen kuvaus

Kohteella on kaksi kämpän rauniota. Kämpä 1 on 14.5x7.2m ja siinä on väliseinä 7.5m kohdalla. Oviaukot ovat pohjoisseinällä. Länsipuoli on todennäköisesti ollut talli. Kämpässä on ollut kaminalämmitys. Pyöröhirret on salvottu "ryssänkaulasalvoksella" sahaa käyttäen ja hirsien välit tiivistetty kuntalla. Salvoksia on tuettu kiiloilla. Hirsikertoja on säilynyt 4-5.

Kämpä 2 (X=3583012, Y=7517356) on 2-osainen rakennelma, jossa asuinosa on 6x6m ja talli 4.5x9m. Asuinosan kaakkoisnurkassa on piisi. Yhdistelmä on huonokuntoinen ja oletettavasti vanhempi kuin viereinen kämpä. Myös kämpä 2 hirret on salvottu "ryssänkaulasalvoksella" sahaa käyttäen.

Kohteen rajaus

Kohde on rajattu näkyvien rakenteiden perusteella.

Tulkinta

Kyseessä on todennäköisesti savottakämppien jäännökset.

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
 Tarkastuspvm: 11.6.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
 Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 1 Hyvä

Olotila: 2 Ei käytössä

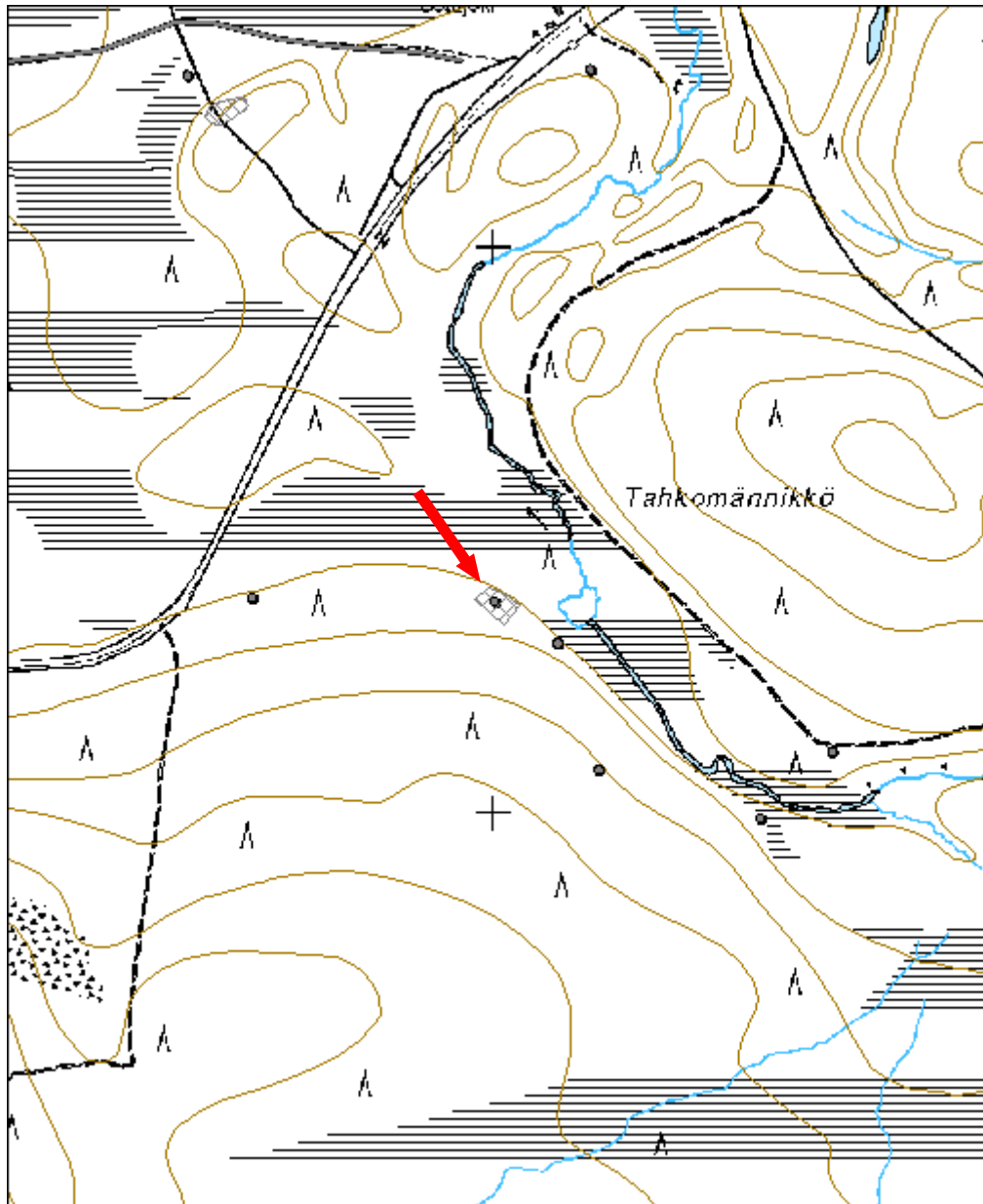
Arvotus: 8 Muu suoje-
lunarvo

**Kohteen suo-
jelu:** 9 Muu suoje-
lunarvo

Kuva 17. V. Tervaharju dokumentoimassa kämppää 2, taustalla kämppä 1. Kuvattu koillisesta.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7517364, Y 3583005, Z 225	Mittakaava:	1:10000

Sotatunturin alus 3 kämppä jäännös	MH-tunnus: 145105
---	-----------------------------

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7517297, Y 3583113, Z 225	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty Metsähallituksen Sutigis-järjestelmään.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Rannimmaisena Sotatunturin koillispuolella, Sotajoen eteläpuolella, aivan suon laidassa. Kohteen pohjoispuolella sijaitsee Tahkomännikkö niminen mäki. Paikalla kasvaa nuorta mäntymetsää. Maaperä paikalla on karkeaa soraa.

Kohteen kuvaus

Paikalla on kooltaan 7x13m oleva kaksiosainen rakennus, jossa väliseinä on 7 metrin kohdalla. Rakennuksen länsiosassa havaittiin oviaukko pohjoispuolella. Rakennuksessa ei havaittu näkyvää lämmityslaitetta, mahdollisesti käytössä on ollut kamina.

Rakennuksessa on käytetty "ryssänkaulasalvosta", jossa isot salvokset tehty sahalla. Rakennus on huonokuntoinen, eikä sen huoneiden käyttötarkoitusta voi eritellä tarkemmin.

Kohteen rajausta

Kohde on pistemäinen.

Tulkinta

Kyseessä on todennäköisesti savottakämpän jäännös. Yleensä tällaiset kaksiosaiset kämpät muodostuvat asuinosa sekä talliosasta.

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
 Tarkastuspvm: 11.6.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
 Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 3 Huono

Olotila: 2 Ei käytössä

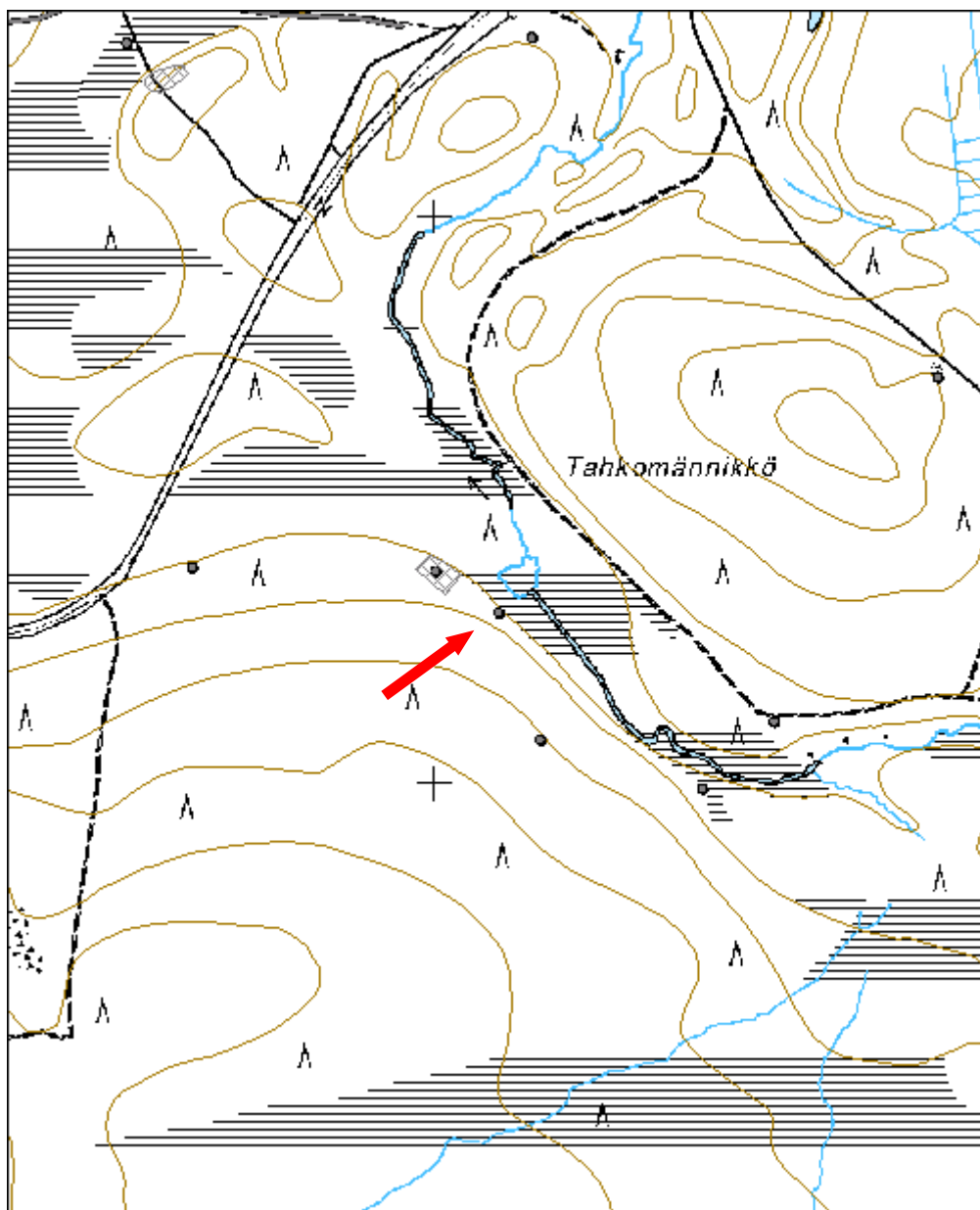
Arvotus: 8 Muu suoje-
lunarvo

**Kohteen suo-
jelu:** 9 Muu suoje-
lunarvo

Kuva 18. Yleiskuva kohteesta. Kuvattu lounaasta.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7517297, Y 3583113, Z 225	Mittakaava:	1:10000

Sotatunturin alus 4 kämpppä jäännös	MH-tunnus: 145106
--	-----------------------------

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		

Koordinaatti- selitys:		Geometria tuo- tettu:	4 Gps-mittaus, kor- jaamaton
Koordinaatit:	X 7516987, Y 3583472, Z 225	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty Metsähallituksen Sutigis-järjestelmään.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Rannimaisen Sotatunturin koillispuolella ja Tahkomännikkö nimisen mäen eteläpuolella. Kohteen pohjoispuolella virtaa Sotajoki, jonka soistuneella rannalla kohde sijaitsee. Paikalla kasvaa nuorta mäntymetsää. Maaperä paikalla on karkeaa soraa.

Kohteen kuvaus

Paikalla sijaitsee kaksiosaisen kämpän jäännös, jonka koko on 8.5x15m. Kämpän itäosassa ovi on sijainnut koillisseinällä. Kämpän länsipäädystä katkorakenteet ovat edelleen selvästi näkyvissä, katossa on käytetty halkaistuja puita. Itse kämpppä on tehty pyöröhirsistä "ryssänkaulalle" salvomalla ja hirsien välit on tilkitty kuntalla. Kämpässä ei havaittu näkyvää tulisijaa, mahdollisesti käytössä on ollut kaminalämmitys.

Kohteen rajaus

Kohde on pistemäinen.

Tulkinta

Kyseessä on savottakämpän jäännös. Yleensä tällaisessa kaksiosaisessa rakenteessa toinen osa on toiminut asuinosa ja toinen tallina.

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012

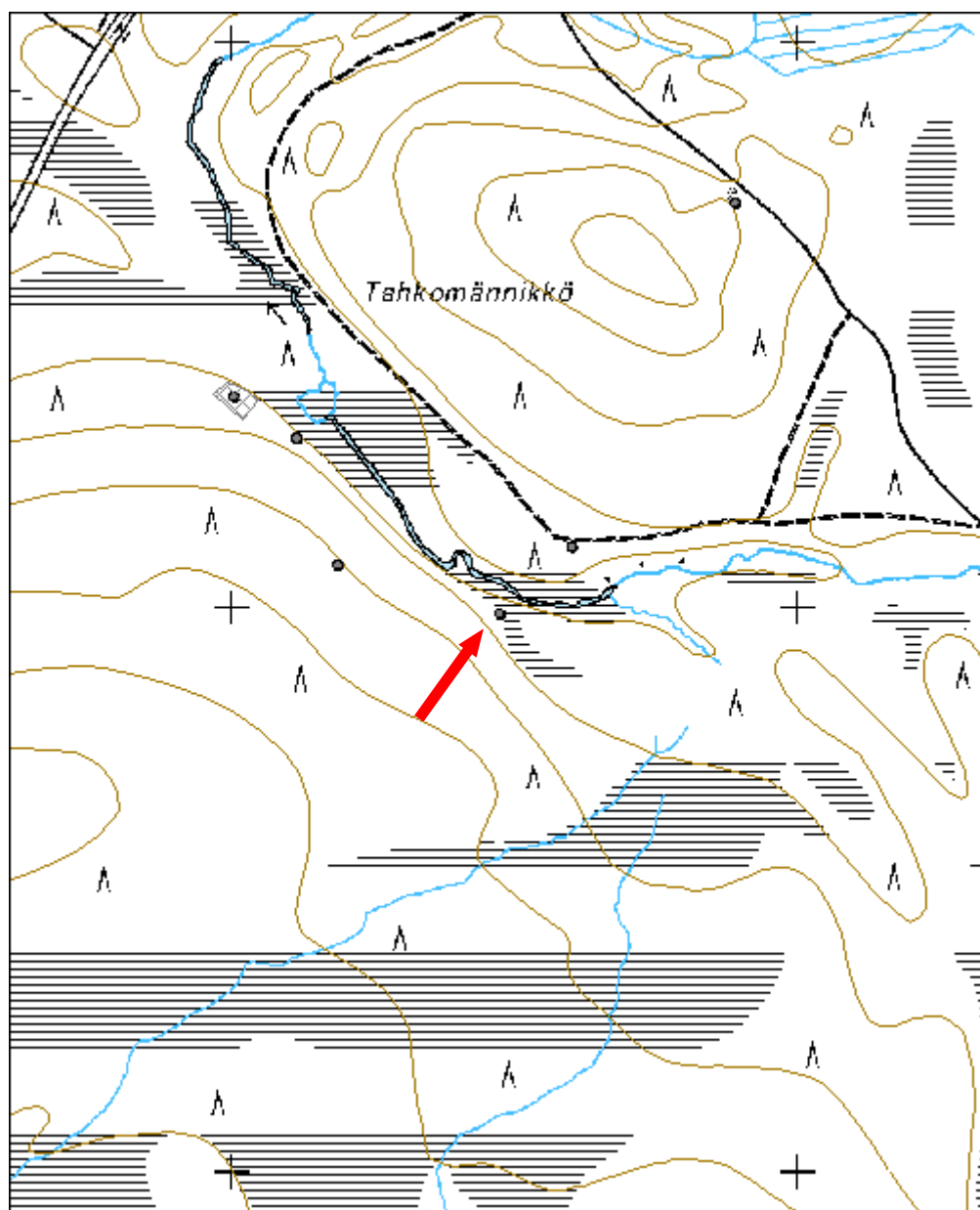
Tarkastuspvm: 11.6.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	3 Huono
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suoje- lunarvo	Kohteen suo- jelu:	9 Muu suoje- lunarvo

Kuva 19. Yleiskuva kohteesta, kuvattu etelästä.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7516987, Y 3583472, Z 225	Mittakaava:	1:10000

Sotatunturin alus 5 parkkuupukki jäännös	MH-tunnus: 145108
---	------------------------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7517073, Y 3583186, Z 235	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi ilman ennakkotietoja.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Rannimaisen Sotatunturin koillispuolella. Paikalla kasvaa nuorta mäntymetsää. Maaperä paikalla on karkeaa soraa.

Kohteen kuvaus

Paikalla on edelleen pystyssä oleva parkkuupukki, joka on tehty pyöröpuista jotka on kiinnitetty toisiinsa nauloin.

Kohteen rajaus

Kohde on pistemäinen.

Tulkinta

Kyseessä on puutavaran kuorimisessa käytetty parkkuupukki.

Tarkastukset

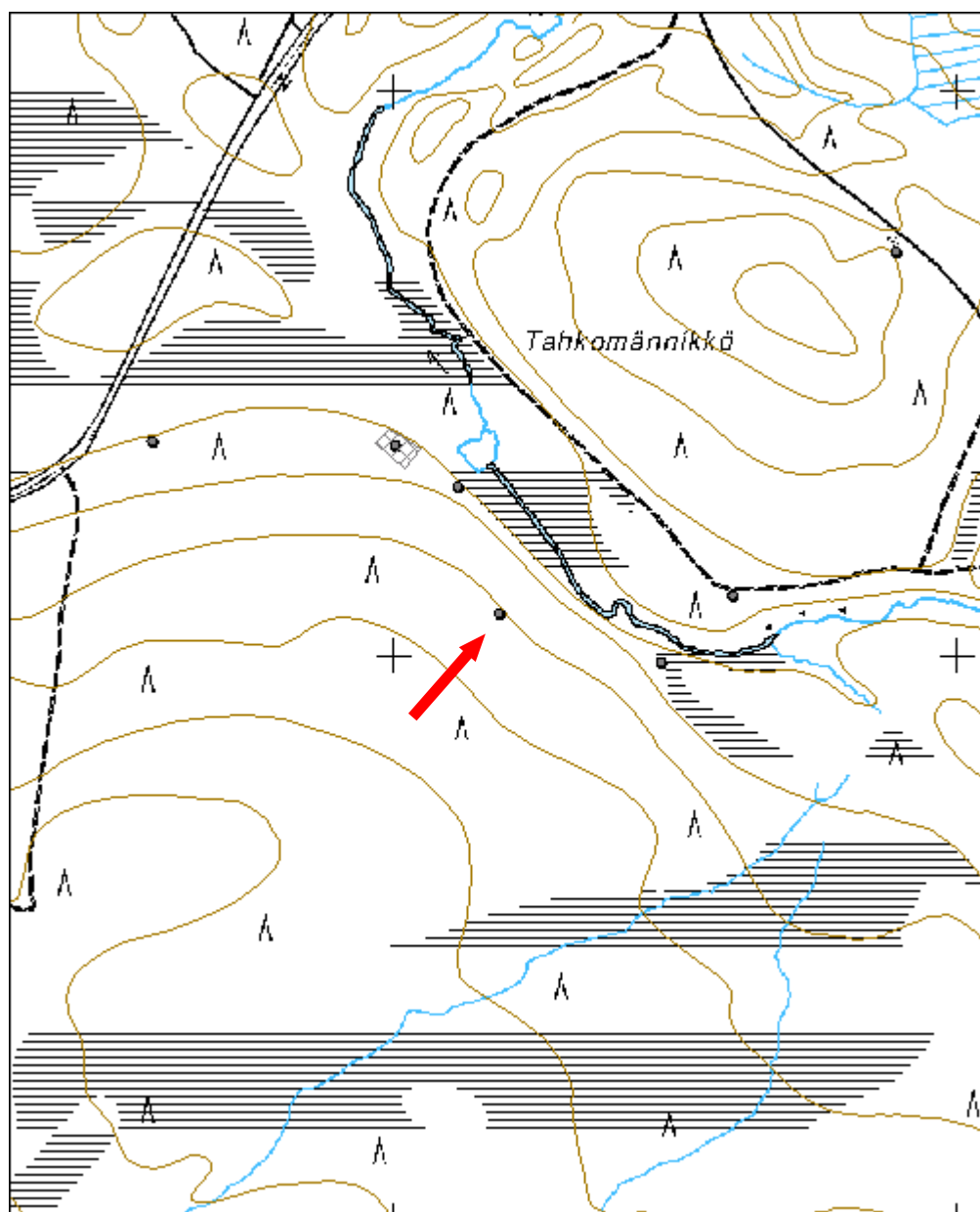
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
Tarkastuspvm: 11.6.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suoje- lunarvo	Kohteen suo- jelu:	9 Muu suoje- lunarvo

Kuva 20 . Nauloin koottu parkkuupukki.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7517073, Y 3583186, Z 235	Mittakaava:	1:10000

Vouhtunaapa kämppä jäännös	MH-tunnus: 145110
-----------------------------------	-----------------------------

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamivuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7517280, Y 3581712, Z 220	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi ilman ennakkotietoja.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Tulppion tien ja Sotataipaleen välisellä maakaistalla, aivan suon laidassa. Kohteesta tielle on 60 metriä. Paikalla kasvaa nuorta mäntyä.

Kohteen kuvaus

Paikalla sijaitsee kooltaan 7.5x15.5m oleva kämpän jäännös, jossa ovet ovat sijainneet kaakkoisseinällä. Kämpä on kaksiosainen, joka on rakennetty pyöröhirsistä "ryssänkaulasalvosta" käyttäen. Salvokset on ainakin osin sahattu, mutta hirsien käsittelyssä näkyy myös kirveen jälkiä. Hirsien välit on tilkitty kuntalla. Kämpässä ei havaittu lämmityslaitetta, mahdollisesti käytössä on ollut kamina. Kämpän luoteisseinän alalaidassa havaittiin sahattu matala aukko, joka liittyyneen osan käyttöön tallina.

Kämpä on huonokuntoinen ja siitä on säilyneenä vain muutamia alimpia hirsikertoja.

Kohteen rajaus

Kohde on pistemäinen.

Tulkinta

Kyseessä on todennäköisesti savottakämpän jäännös. Yleensä tällaisissa rakenteissa toinen osa on toiminut asuinosa ja toinen tallina.

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
 Tarkastuspvm: 11.6.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
 Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 3 Huono

Olotila: 2 Ei käytössä

Arvotus:

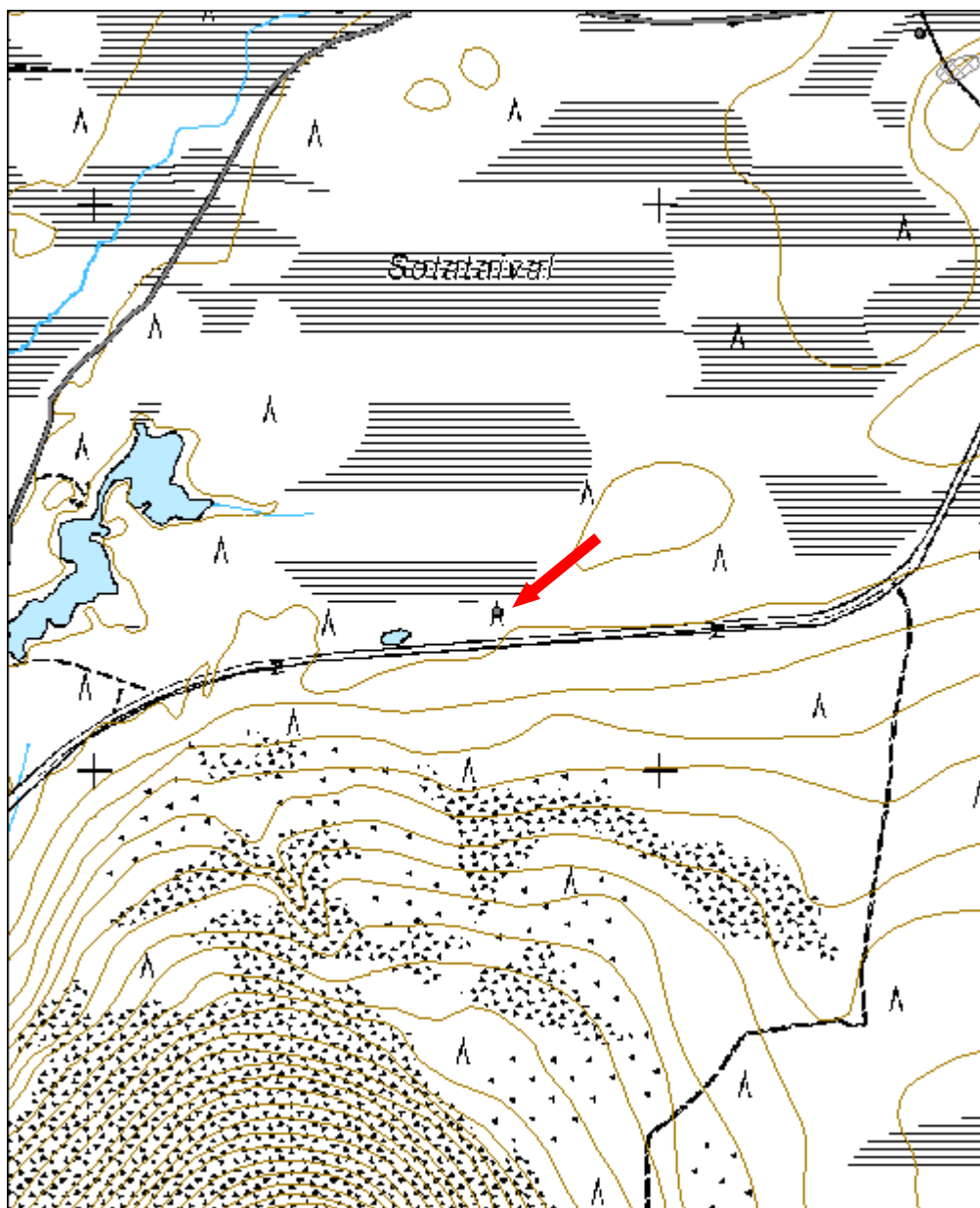
8 Muu suoje-
lunarvo

**Kohteen suo-
jelu:** 9 Muu suoje-
lunarvo

Kuva 21. Yleiskuva kohteesta, kuvattu kaakosta.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7517280, Y 3581712, Z 220	Mittakaava:	1:10000

Vouhtunaapa 3 pumppuasema jäännös	MH-tunnus: 145118
--	-----------------------------

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	5		

Koordinaatti-selitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7516860, Y 3580133, Z 215	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohdetta etsittiin kirjallisuudesta saadun tiedon perusteella.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Vouhtunaavan koillispuolella, kohdassa missä Vouhtunjoki kulkee Rannimaisen Sotatunturin ja Teskurinmännikön läpi menevässä soistuneessa notkossa. Kohde sijaitsee aivan Vouhtujoen vieressä, sen eteläpuolella. Paikalta on Tulppion tielle puoli kilometriä. Paikalla kasvaa nuorta mäntymetsää, jota on harvennettu ilmeisesti vuoden 2012 alussa.

Kohteen kuvaus

Paikalla havaittiin kämpän pohja sekä aivan Vouhtujoen vieressä tasainen alue, joka todennäköisesti on myös rakennuksen pohja. Paikan läpi kulkee Samperin veturitie. Havaittu kämpä ($x=7516872$ $y=3580160$) on kooltaan 6,5x11 metriä. Piisikiveykset sijaitsevat rakenteen kaakkois- ja luoteiskulmissa. Näistä kaakkoiskulman piisi on säilynyt erinomaisesti ja siinä on edelleen nähtävissä tulipesä. Rakenteen sisällä kasvaa isoja mäntyjä sekä muutama koivu. Kämpän koillispuolella havaittiin ison tukkipinon jäänteet.

Kämpästä 50 metriä länteen, aivan Vouhtujoen rannassa, havaittiin kooltaan 5,5x5,7 olevan rakennuksen pohja ($x=3580119$ $y=7516875$). Rakenteen vieressä havaittiin yksittäinen metalliputken pätkä. Rakenteen lounaispuolella havaittiin myös halkopinon jäänteet.

Paikan halki kulkee Samperin veturitie, joka tässä kohtaan näkyy maastossa erinomaisen selvästi koska aluetta on jouduttu tasoittamaan. Veturitie jatkuu

selvänä aivan Vouhtuaavan reunalle asti.

Kohteen rajaus

Kohde on rajattu näkyvien rakenteiden mukaan, joihin on laskettu mukaan myös paikan halki kulkeva veturitie.

Tulkinta

Kyseessä voi olla Samperin veturitiehen liittyvä pumppuasema, joita on alun perin ollut kaikkiaan kolme. Tästä Vouhtunaavan pumppuasemasta on jäljellä vain pumppuaseman pohja, joka kuitenkin erottuu maastossa edelleen. Kohteen kämppä on pumppuasemaan liittyvä. Kohteen tulkintaa pumppuaseman heikentää se, että kirjallisuudessa pumppuasemien on sanottu sijaitsevan Tulppiossa, Jänesojalla sekä Sotataipaleessa.

Lisätietoja

Pelkonen, Juhani 1976. Nuortin konesavotta 1913-1916. Suomen historian pro gradu - tutkielma, Tampere. Lapin Metsäyhdistys ry:n julkaisusarja N:o 5

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
Tarkastuspvm: 11.6.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 3 Huono

Olotila: 2 Ei käytössä

Arvotus: 8 Muu suojelu-
arvo

**Kohteen suo-
jelu:** 9 Muu suojelu-
arvo

Kuva 22. Veturitie erottuu maastossa Vouhtunaavan pumppuaseman vieressä hyvin, kuvattu koillisesta.

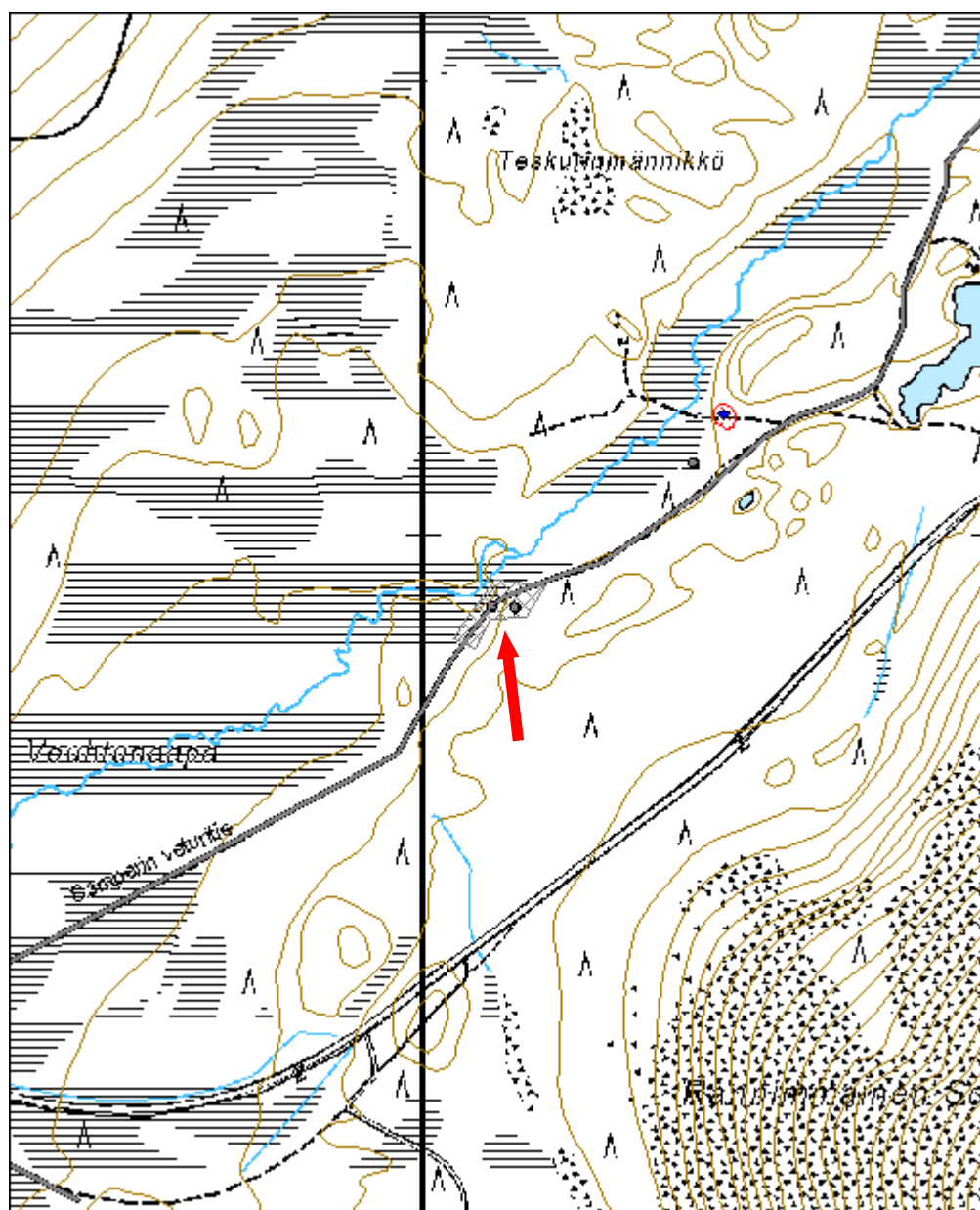

Kuva 23. Pumppuaseman paikka, kuvattu idästä.

Kuva 24. Yleiskuva pumppuaseman vieressä sijaitsevasta kämpän pohjasta, kuvattu lännestä.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7516860, Y 3580133, Z 215	Mittakaava:	1:10000

20780 Yli-Nuortti (nat), Nuorttinsilta Kruununleimapuu jäännös	MH-tunnus: 145124
---	------------------------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	5		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7522929, Y 3600168, Z 225	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi ilman ennakkotietoja.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Tulppiosta Pierkulinmurustalle menevän metsäautotien varressa kohdassa, jossa tie ylittää Ylä-Nuortin. Ylä-Nuortin yli menevän sillan vieressä on Metsähallituksen ylläpitämä tulipaikka, Kaulusharju. Paikalla kasvaa mäntyä ja hieskoivua, maaperän ollessa hienojakoista hiekkaa. Kasvillisuus paikalla on paikoin runsasta.

Kohteen kuvaus

Tulipaikan läheisyydessä, tien itäpuolella havaittiin iso, halkaisijaltaan 68 cm. mänty, jossa on kruununleima. Vastaavia leimoja havaittiin myös muissa lähistön isoimmista männyissä.

Kohteen rajaus

Kohde on rajattu havaittujen kruununleimapuiden perusteella.

Tulkinta

Kohteessa on kruununleimapuu. Kruununleimaa on käytetty 1960-luvulle asti.

Tarkastukset

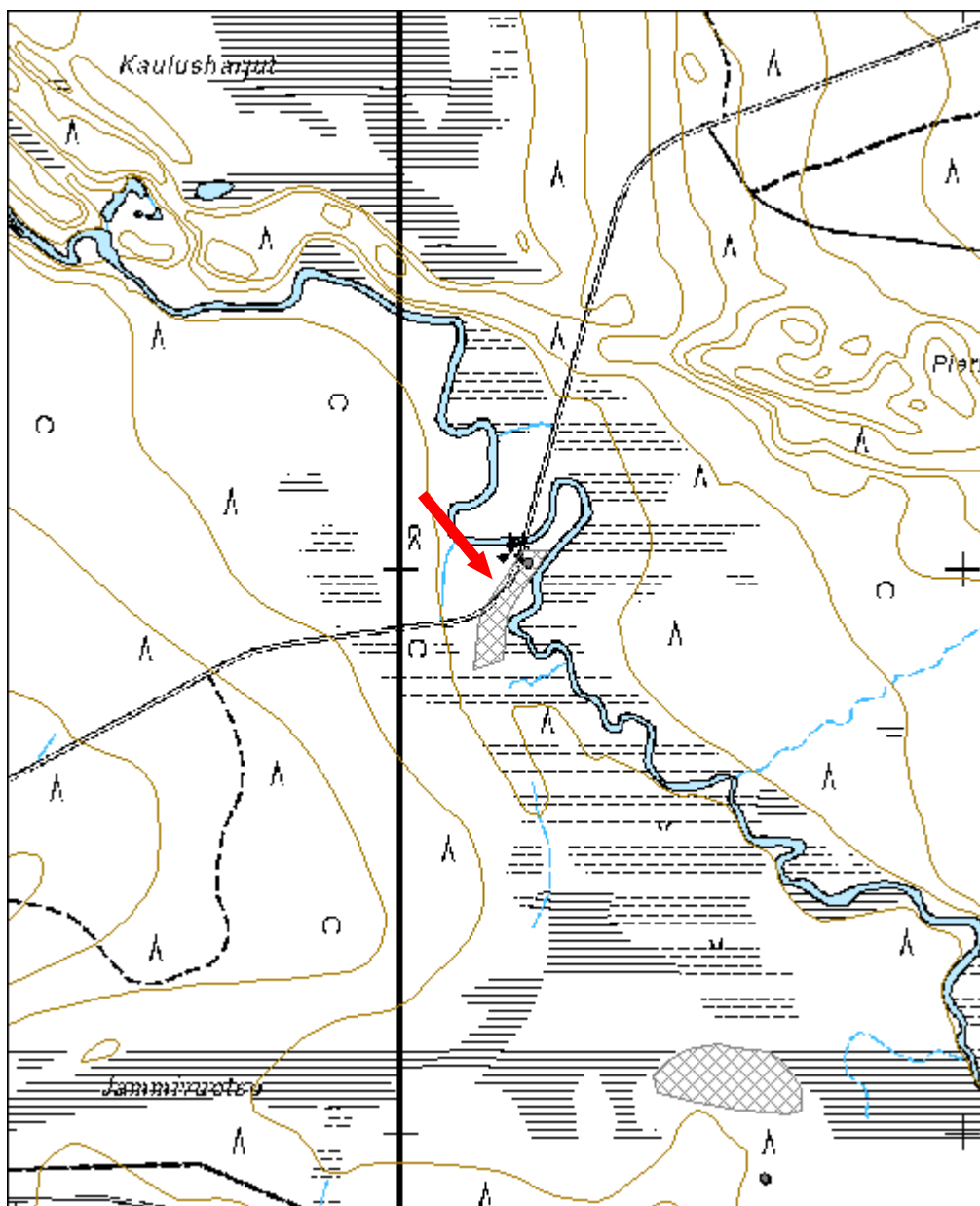
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
Tarkastuspvm: 12.6.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suoje- lunarvo	Kohteen suo- jelu:	9 Muu suoje- lunarvo

Kuva 25. Alueen isoin petäjä, josta kruununleima havaittiin. Petäjä sijaitsee aivan Nuortinsillan tulipaikan vieressä.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7522929, Y 3600168, Z 225	Mittakaava:	1:10000

Hangasselkä kämppä jäännös	MH-tunnus: 145350
-----------------------------------	-----------------------------

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		

Koordinaatti- selitys:		Geometria tuo- tettu:	4 Gps-mittaus, kor- jaamaton
Koordinaatit:	X 7532619, Y 3584459, Z 270	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde tuli esille haastattelussa.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee aivan Tulppiosta Kemihaaraan menevän tien länsipuolella, likan Junnun saihomaan lounaispuolella. Alue on avointa, kuivaa kangasmet-
sää, jossa kasvaa uudistyskypsää mäntyä.

Kohteen kuvaus

Paikalla on puretun parakkikämpän jäännökset, josta erottuu vain perustukset ja nekin heikosti. Havaitun perustuksen koko on 8x20 metriä ja sen päältä kulkee koneura. Kemihaaran tien itäpuolella, vastapäätä parakkikämpän poh-
jaa on pystyssä metsäkoneiden huollossa käytetty lavetti.

Kohteen rajaus

Kohde on pistemäinen.

Tulkinta

Kyseessä on metsäkamppien historian viimeisintä vaihetta edustavan parak-
kikämpän jäänteet. Kämpä on ollut käytössä vielä 1970-luvulla. Kämpän jää-
tyä pois käytöstä se purettiin.

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
Tarkastuspvm: 13.6.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

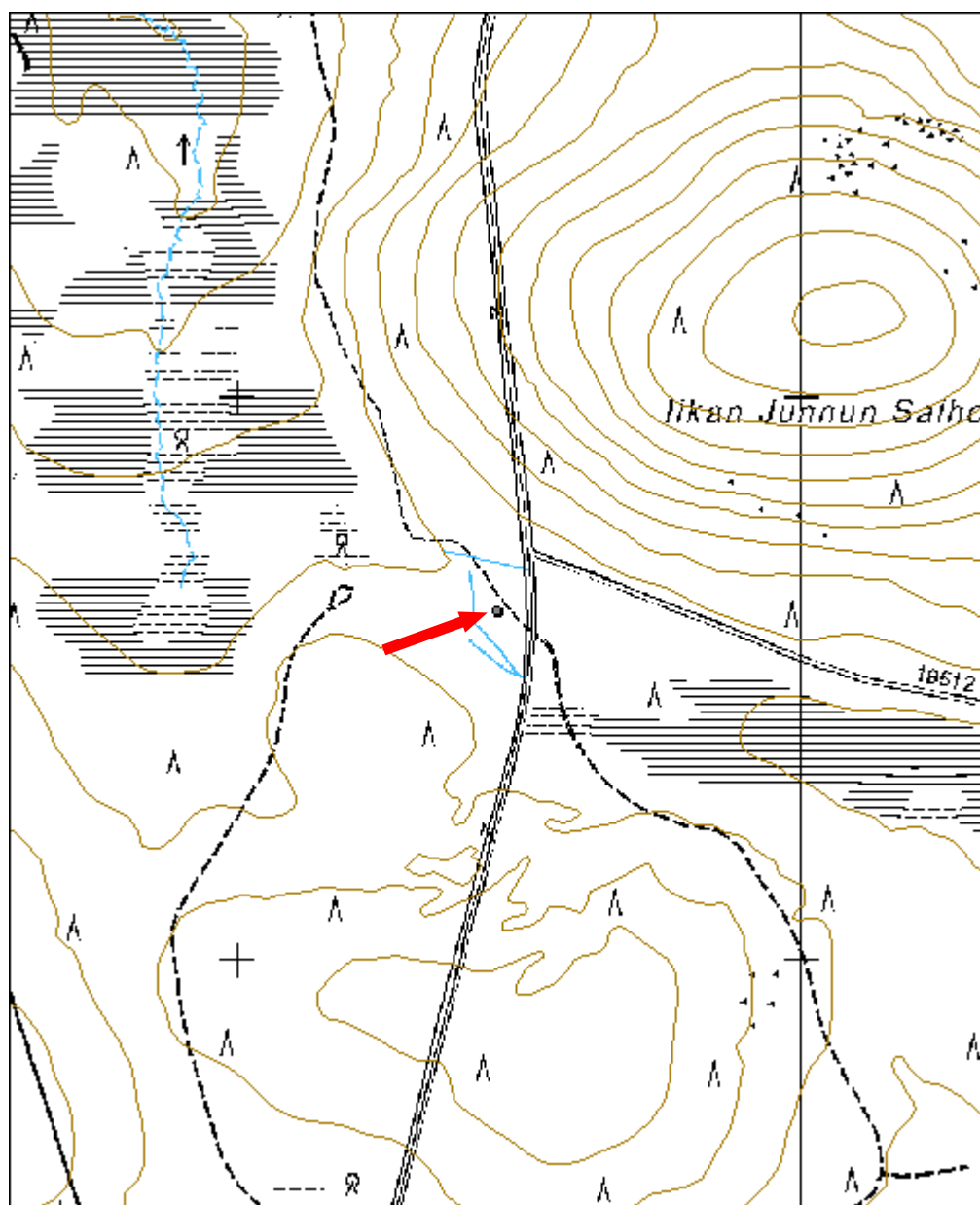
Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	3 Huono
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suoje- lunarvo	Kohteen suo- jelu:	9 Muu suoje- lunarvo

Kuva 26. Yleiskuva. Parakkikämpän pohja erottuu vain heikosti maastossa. Kuvattu kaakosta.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7532619, Y 3584459, Z 270	Mittakaava:	1:10000

Kolkuttamavaara 1 kämppä jäännös	MH-tunnus: 145351
---	------------------------------

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamivuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7506240, Y 3581787, Z 260	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty Metsähallituksen Sutigis-järjestelmään.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Reutuvaaran tien itäpuolella, Kolkuttamavaaran kaakkoispuolella. Kohteen itäpuolitse virtaa Puukkohaara -niminen joki. Kohteen ympäristö on melko aukea ja se on heinittynyt, minkä lisäksi alueella kasvaa nuorta kuusta ja koivua. Alue on hyvin koste.

Kohteen kuvaus

Paikalla sijaitsee nelihuoneisen kämpän jäännös, jonka koko on 7x29 metriä. Kämpässä on ollut kaksi piisiä, jotka ovat sijainneet päätyhuoneissa. Kämpän koillispäädyn piisi on sijainnut huoneen koillisnurkassa; tämä piisi erottuu edelleen selkeästi. Lounaispäädyn piisin tulkittiin sijaitsevan huoneen keskellä. Kämpä on huonokuntoinen ja siitä on näkyvillä vain perustus, joka osin on jo kauttaaltaan maatunut ja heiniköitynyt varsinkin kämpän keskiosien osalta. Kämpä on rakennettu hyvin kosteaan ympäristöön.

Kohteen rajaus

Kohde on pistemäinen.

Tulkinta

Kyseessä on savottakämpän jäännökset

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
 Tarkastuspvm: 14.6.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
 Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 3 Huono

Olotila: 2 Ei käytössä

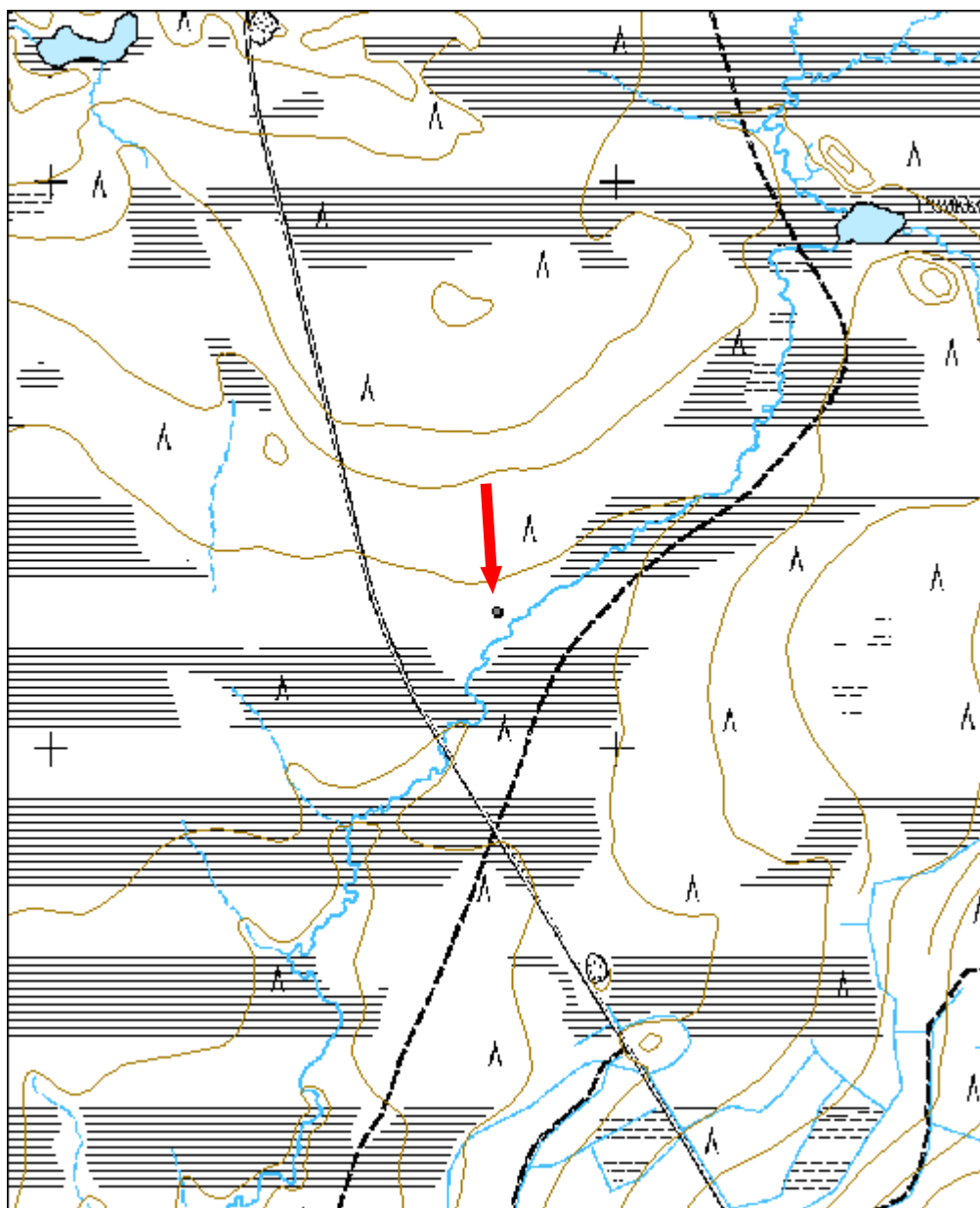
Arvotus: 8 Muu suoje-
lunarvo

**Kohteen suo-
jelu:** 9 Muu suoje-
lunarvo

Kuva 27. Kämpän koillishuoneen piisi, kuvattu etelästä.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7506240, Y 3581787, Z 260	Mittakaava:	1:10000

Iskemävaara rakennus jäännös	MH-tunnus: 145352
-------------------------------------	-----------------------------

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7514619, Y 3586739, Z 265	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde tuli esille haastattelussa.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Maaimmaisen Sotatunturin koillispuolella. Kohteen länsipuolella kulkee metsäautotie, joka erkanelee Tulppion tiestä Tahkomännikön kohdalla ja yhdistyy myöhemmin Reutuvaaran tiehen. Paikalla kasvaa koivua, mäntyä ja kuusta, aluskasvillisuutena on erilaisia varpukasveja. Paikalla on myös isoja siirtolohkareita.

Kohteen kuvaus

Paikalla on ison siirtolohkareen viereen rakennettu tilapäinen asumus. Rakennusmateriaalina on käytetty jonkinlaista pressua tms. Rakennuksen koko on 2,5x4,5 metriä ja siinä on harjakatto, joka on peitetty muovilla. Kämpän pohjoispäädyssä on muovilla peitetty ikkuna. Rakennuksen sisällä on laverit kahdessa kerroksessa, pöytä, penkki ja erilaisia ruuantekovälineitä. Pöydällä olevan siirappipurkin parasta ennen päiväys on 1994. Rakennus on jo selvästi homeessa.

Kohteen raja

Kohde on pistemäinen.

Tulkinta

Saadun tiedon mukaan rakennusta on käytetty metsätyökämpänä, minkä jälkeen se on ilmeisesti toiminut muunlaisena suojana. Kämpän sisällä on edelleen puita, lisäksi muut merkit viittaavat siihen, että paikkaa on käytetty vielä ainakin 1990-luvun alussa. Kohde on kaiken kaikkiaan hyvin nuori.

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
 Tarkastuspvm: 15.6.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
 Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 1 Hyvä

Olotila: 2 Ei käytössä

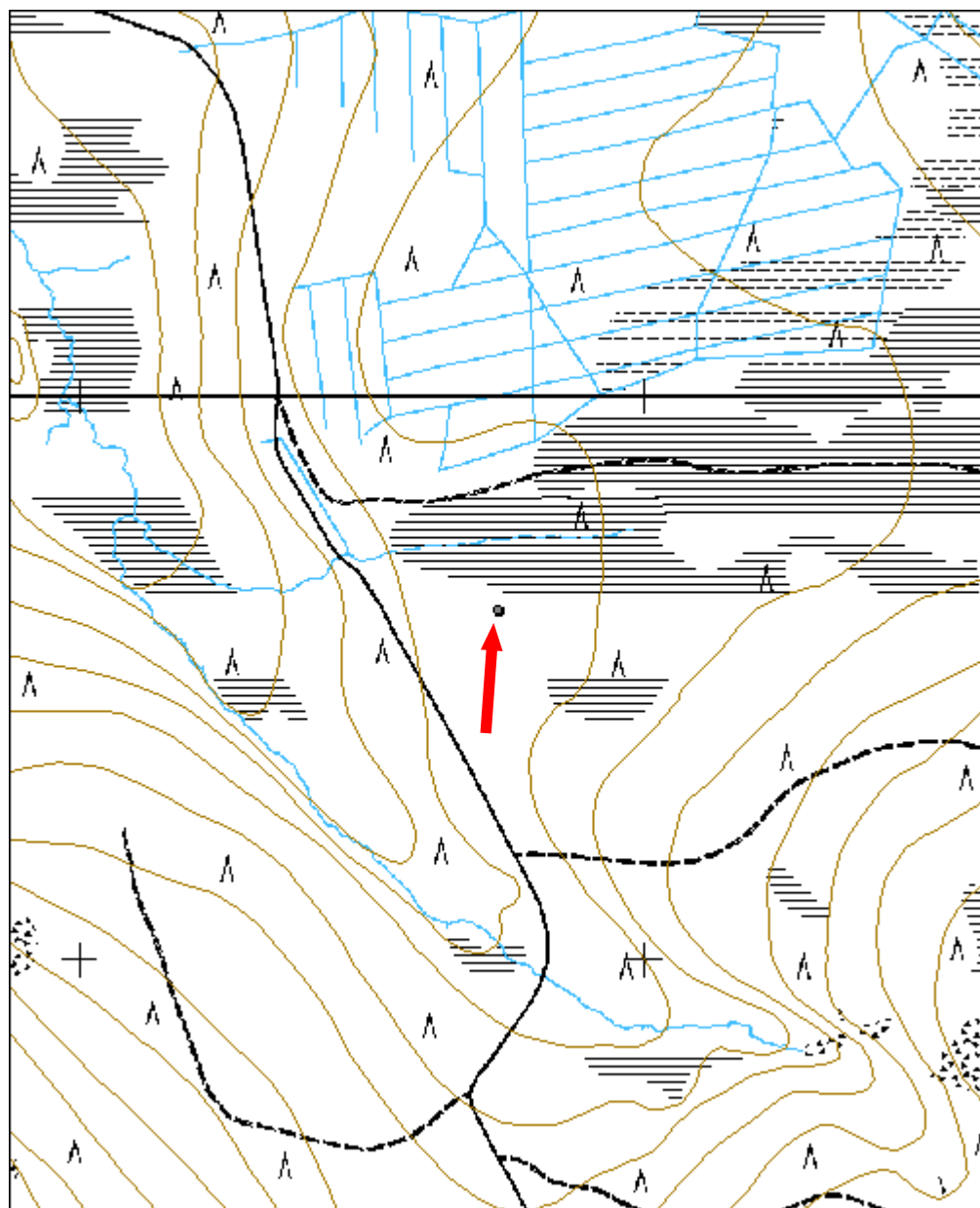
Arvotus: 8 Muu suoje-
arvo

**Kohteen suo-
jelu:** 9 Muu suoje-
arvo

Kuva 28. ns. pahvikämpä, kuvattu pohjoisesta.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7514619, Y 3586739, Z 265	Mittakaava:	1:10000

Mustanvaaranselkä kämpä jäännös	MH-tunnus: 145354
--	-----------------------------

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7517860, Y 3568255, Z 245	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty Metsähallituksen Sutigis-järjestelmään.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Ruuvaojalta Kairijoelle menevästä tiestä pohjoiseen erkanevan Paasitien itäpuolella, Mustavaaranselän kaakkoispuolella. Alue on kosteaa, jossa kasvaa koivua, mäntyä ja kuusta. Kohde rajautuu idässä suohon ja sen länsipuolella on hakkuuaukea.

Kohteen kuvaus

Paikalla havaittiin kooltaan 8,2x15,5 metrin kokoisen kämpän jäänteet. Kämppään on kuulunut myös länsiseinään liittyvä, kooltaan 2,7x4 m, erillinen rakennelma, joka tulkittiin porstuaksi. Piisi on sijainnut kämpän kaakkoiskulmassa ja se erottuu edelleen hyvin maastossa. Kämpä itse on huonosti säilynyt, vain porstuan kohdalla on säilyneenä hirsä. Säilyneen osan perusteella kämpä on tehty pyöröhirsistä "ryssänkaulasalvoksella" käyttäen sahaa ja kirvestä. Kämpän sisällä kasvaa iältään 50-60 -vuotiaita koivuja.

Kohteen rajaus

Kohde on pistemäinen.

Tulkinta

Kyseessä on todennäköisesti savottakämpän jäänteet. Poikkeuksellisen tästä kämpästä tekee se, että siinä on erillinen, porstuaksi tulkittu osa, jota yleensä ei savottakämppiin ole rakennettu.

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
 Tarkastuspvm: 19.6.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
 Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 3 Huono

Olotila: 2 Ei käytössä

Arvotus:

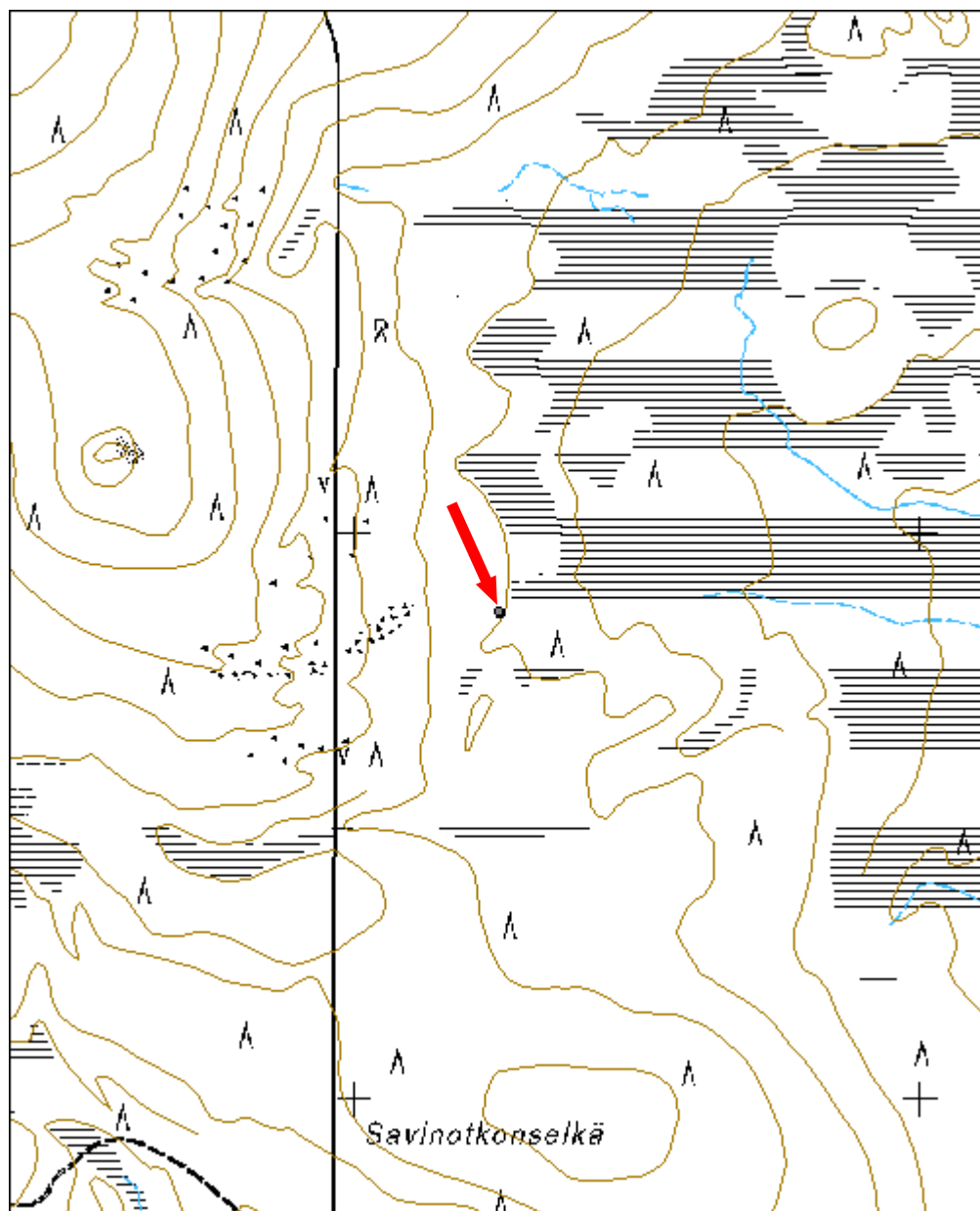
8 Muu suoje-
lunarvo

**Kohteen suo-
jelu:** 9 Muu suoje-
lunarvo

Kuva 29. Yleiskuva, kuvattu pohjoisesta.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7517860, Y 3568255, Z 245	Mittakaava:	1:10000

Ylimmäinen Kivijoki 2 kämppä jäännös	MH-tunnus: 145363
---	-----------------------------

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	4		

Koordinaatti- selitys:		Geometria tuo- tettu:	4 Gps-mittaus, kor- jaamaton
Koordinaatit:	X 7524095, Y 3568892, Z 260	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty Metsähallituksen Sutigis-järjestelmään.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Niekan kaakkoispuolella, kohdassa jossa Ylimmäinen Kivijoki kulkee Kirakkavaaran ja Niekan välitse. Lähelle kohdetta pääsee metsäauto-tietä pitkin, joka erkanee länteen Kairijoelta Marjavaaraan kulkevalta tieltä. Alue on kuivaa mäntykangasta, jossa kasvaa nuorta mäntyä. Kämppien kohdalla kasvaa lisäksi kuusta ja koivua.

Kohteen kuvaus

Paikalta havaittiin neljän rakennuksen jäänteet sekä yksi jo pahoin maaton tukkipino.

Kämppä1: (x= 7524123 y= 3568891) on kooltaan 8,8x8 m. Piisi on kämpän lounaiskulmassa. Kämpän kattorakenteet ovat edelleen hyvin näkyvissä; katto on joko malkakatto, jossa ruoteiden päälle on ladottu tuohilevyjä ja näiden päälle halkaistuja puita tai sitten kyseessä on lautakatto. Muuten kämpän kunto on huono.

kämppä2: (x= 7524101 y=3568899) on kooltaan 13x10,5 m ja se on itä-länsisuuntainen. Kämpän länsipään eteläseinään kiinni on rakennettu erillinen huone, jonka koko on 5,8x7,7 metriä. Tässä huoneessa havaittiin kehikomainen rakenne, joka voi olla huonekalun, kuten arkun tai pöydän, osa. Mahdollisesti tämä osa kämppää on ns. teräväpää. Kämpän 2 piisi sijaitsee keskimmaisessa huoneessa, keskellä eteläseinää. Itäosa kämppää on toiminut todennäköisesti tallina. Kämpässä 2 näyttäisi olleen malkakatto. Kämpän kunto on huono ja sen sisällä kasvaa pieniä kuusia.

Lato: (x= 7524072 y= 3568891) on melko hyväkuntoinen, kooltaan 6x6 metriä oleva rakennus, jossa säilyneenä 4-5 hirsikertaa. Oviaukko sijaitsee pohjoisseinällä, ei näkyvää lämmitysmuotoa. Rakennus on tehty pyöröhirsistä. Ulkoasunsa perusteella kyseessä on lato. Kämppien 1 ja 2 sekä ladon länsipuolitse kulkee oja, joka menee ladosta vain reilun metrin päässä.

Sauna: (x= 7524089 y= 3568873) Sijaitsee muista rakennuksista hieman syrjemmässä, ojan länsipuolella. Rakenne on lähes kokonaan maatunut, mutta sen kooksi arvioitiin 5,5x5,8 metriä. Rakenteessa on kaksi piisiä, koillis- ja luoteisnurkissa, joiden välissä on ovi. Rakenteen sisällä kasvaa iältään 70-80 vuotta vanhoja mäntyjä. Rakenne tulkittiin saunaksi.

Kohteen rajaus

Kohde rajattiin näkyvien rakenteiden perusteella.

Tulkinta

Kyseessä on todennäköisesti savottakämppien jäännökset (kämpät 1 ja 2) sekä näihin liittyvät sauna ja lato. Kämppään 2 liittyy erillinen lisäosa, joka on mahdollista tulkita teräväpääksi. Puuston perusteella kohteen ikä on vähintään 70 vuotta.

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
Tarkastuspvm: 19.6.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 3 Huono

Olotila: 2 Ei käytössä

Arvotus: 8 Muu suoje-
lunarvo

**Kohteen suo-
jelu:** 9 Muu suoje-
lunarvo

Kuva 30. Etualalla kämppä 1 ja taustalla kämppä 2. Kuvattu pohjoisesta.

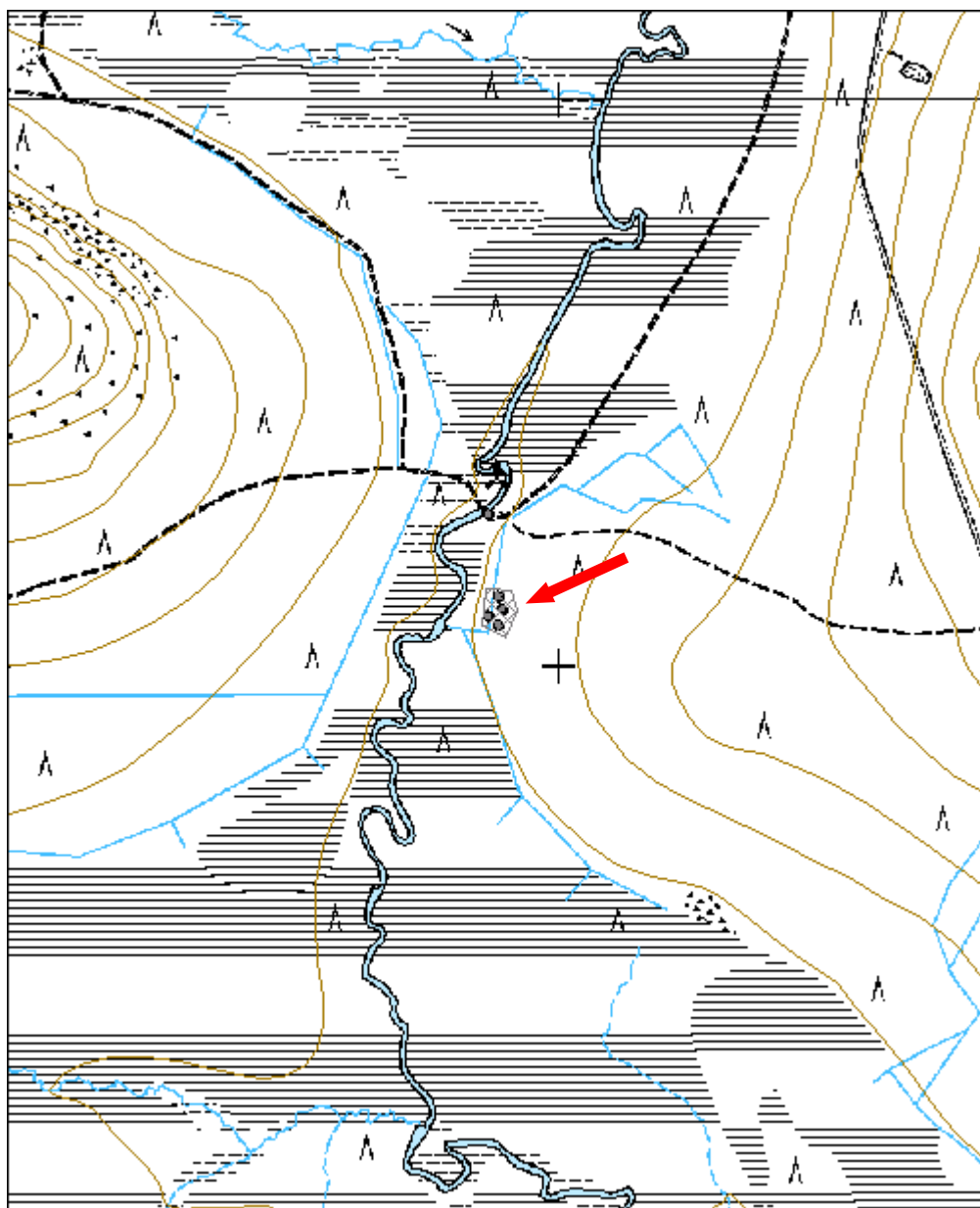

Kuva 31 Lato. Kuvattu pohjoisesta.

Kuva 32. Etualalla sauna, taustalla ojan takana lato. Kuvattu pohjoisesta.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7524095, Y 3568892, Z 260	Mittakaava:	1:10000

Käräjämaa kämppä jäännös	MH-tunnus: 145369
---------------------------------	-----------------------------

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	4		

Koordinaatti-selitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7515432, Y 3579119, Z 220	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty Metsähallituksen Sutigis-järjestelmään.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Rannimaisen Sotatunturin länsipuolella sijaitsevan Käräjämaan pohjoisosassa, Sonniojan eteläpuolella. Alue on kuivaa mäntymetsää, jota on raivattu joskus parin viime vuoden aikana.

Kohteen kuvaus

Paikalla havaittiin neljän rakennuksen jäänteet.

Kämpä 1: (x= 7515427 y= 3579073) on kooltaan 10,3x6 m. Kyseessä on kaksiosainen kämppä, jossa on piisi molemmissa huoneissa pohjoisseinällä. Kämpä on rakennettu pelkkahirsistä tasasalvosta käyttäen. Hirsiseinän sisäseinä on tasainen ja ulkoseinä pyöreä, hirsien välit on tilkitty kuntalla. Huoneiden välissä olevassa seinässä on aukko, mahdollisesti ns. elämän luukku. Kämpän lounaiskulma on paremmin säilynyt, siinä on jäljellä 7 hirsikertaa, kun taas koillisosassa ei hirsii ole säilynyt lainkaan. Ovi sijaitsee kämpän pohjoisseinällä.

Rakennus 2: (x= 7515455 y= 3579129) on heikosti säilynyt, kooltaan 4,5x4,3 olevan rakennuksen pohja. Rakenteen keskellä on kuoppa ja lounaiskulmassa mahdollisesti piisikiveys. Mahdollisesti kyseessä on varasto tai riihi. Rakenteen sisällä kasvaa puita.

Rakennus 3: (x= 7515440 y= 3579157) on kooltaan 4,5x4,8 metriä, jossa ovi on mahdollisesti sijainnut länsiseinällä. Rakenne on melko huonosti säilynyt, vain kulmissa on säilyneitä hirsii, joiden perusteella hirsii on hieman pelkattu. Rakennuksessa on käytetty tasasalvosta ja hirsien välit on tilkitty kuntalla.

Rakennuksessa ei ole näkyvää lämmityslaitetta.

Rakennuksen 3 ympäristö on selkeästi heinittynyt, minkä lisäksi rakennuksen koilliskulmalla kasvaa runsaasti nokkosta. Lisäksi rakennuksen koillis- ja luoteisnurkissa havaittiin kiviä, jotka voivat olla kivijalkaa. Rakennuksen pohjoispuolella havaittiin 1,5x 1 metrin kokoinen matala kivikasa, joka kuitenkin erottuu maastossa selkeästi. Kivet eivät näytä palaneilta, joten kyseessä voi olla jonkinlainen raivausröykkiö.

Rakennus 4: (x= 7515407 y= 3579134) on kooltaan 4,3x3,8 metriä. Rakenne on huonokuntoinen, hirret ovat lahonneet lähes kauttaaltaan. Rakennuksen koillisnurkassa on isoista kivistä rakennettu piisi. Rakennuksen sisällä kasvaa puita.

Kohteen rajaus

Kohde on rajattu näkyvien rakenteiden perusteella.

Tulkinta

Kyseessä on savottakämpän jäännökset. Kämpä 1 on ilmeisesti pääkämpä, jossa myös emäntä on asunut. Muut rakennukset voivat olla erilaisia varasto- tai piharakennuksia tai sitten pienempiä kämppiä. Runsaan kasvillisuuden perusteella rakennus 3 vaikuttaa tallilta, mitä tukee myös se, ettei siinä havaittu lämmityslaitetta.

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
Tarkastuspvm: 20.6.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 2 Keskinertainen

Olotila: 2 Ei käytössä

Arvotus: 8 Muu suojeluarvo

Kohteen suojelu: 9 Muu suojeluarvo

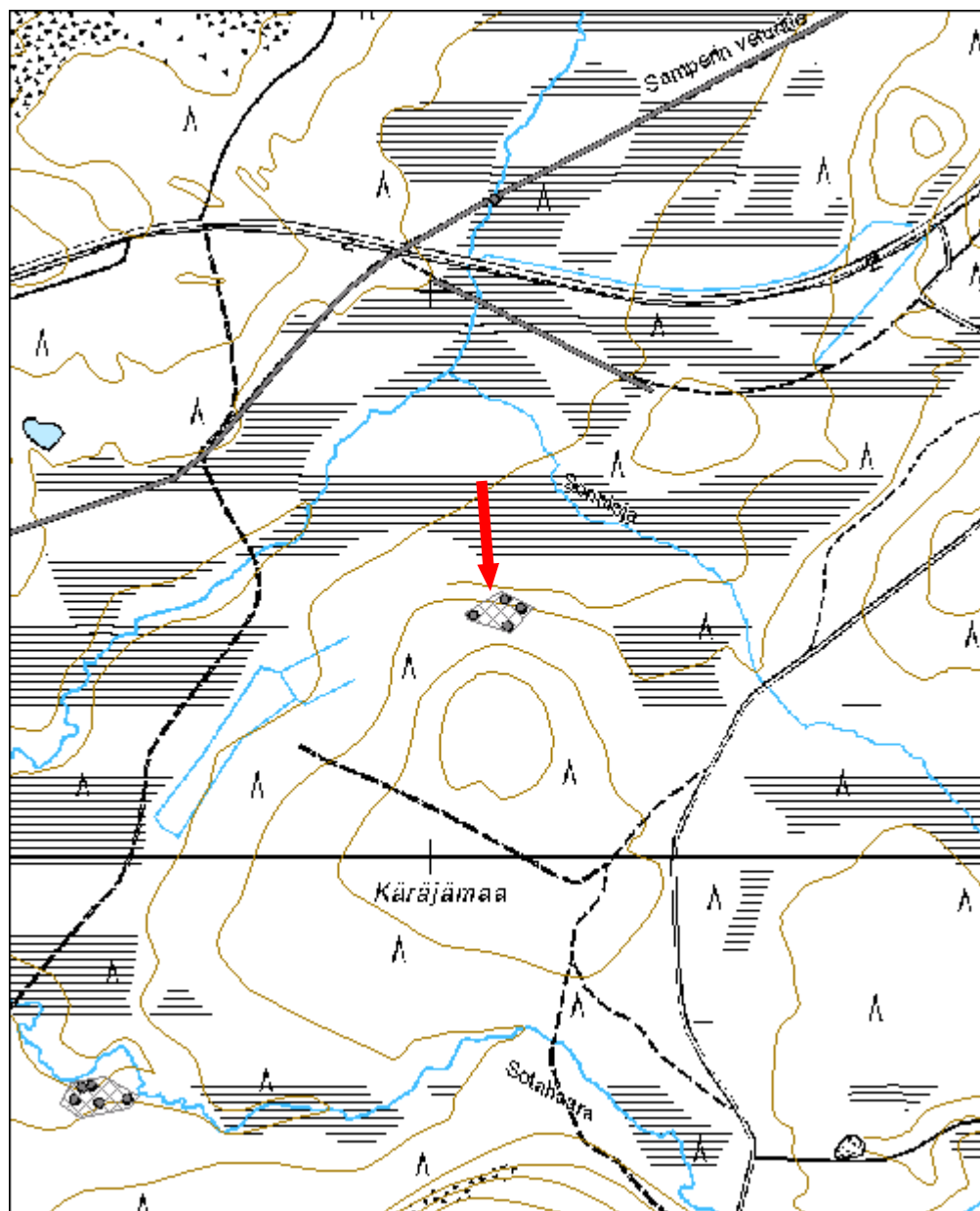

Kuva 33. Kämpän koillispuolella sijaitseva "elämänluukku" sekä piisi.

Kuva 34. Talli, etualalla rehevämpi alue, jossa kasvaa mm nokkosta. Kuvattu pohjoisesta.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7515432, Y 3579119, Z 220	Mittakaava:	1:10000

Ruualampi kämppä jäännös	MH-tunnus: 145372
---------------------------------	-----------------------------

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	2		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7505343, Y 3574697, Z 230	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi ilman ennakkotietoja.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Ruuvaajan eteläpuolella olevan Ahmavaaran itäpuolella olevan Ruualammen eteläpuolella. Paikka on avoin ja nurmettu alue.

Kohteen kuvaus

Paikalla havaittiin kaksi rakennuksen pohjaa sekä runsaasti erilaista metallijätettä, kuten kurkku- ja punajuuripurkkeja, öljykanistereita ja ämpäreitä.

Rakenne 1: (x= 7505347 y= 3574707) on kooltaan 7,5x17 rakennuksen jäännös, jossa kattorakenteet ovat edelleen osin näkyvissä. Paikalla on lautasahatavaraa ja kattohuovan paloja.

Rakenne 2: (x= 7505377 y= 3574679) sijaitsee rakenteen 1 pohjoispuolella. Rakennus on ollut kolmeosainen ja sen koko on 8,4x25 metriä.

Kohteen rajaus

Kohde on rajattu näkyvien rakenteiden perusteella.

Tulkinta

Säilyneiden rakenteiden ja romun perusteella kyseessä lienee nuoremman savottakämpän, ns. parakkikämpän jäänteet.

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
Tarkastuspvm: 21.6.2012 Tarkastaja: P. Häkälä

Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 3 Huono

Olotila: 2 Ei käytössä

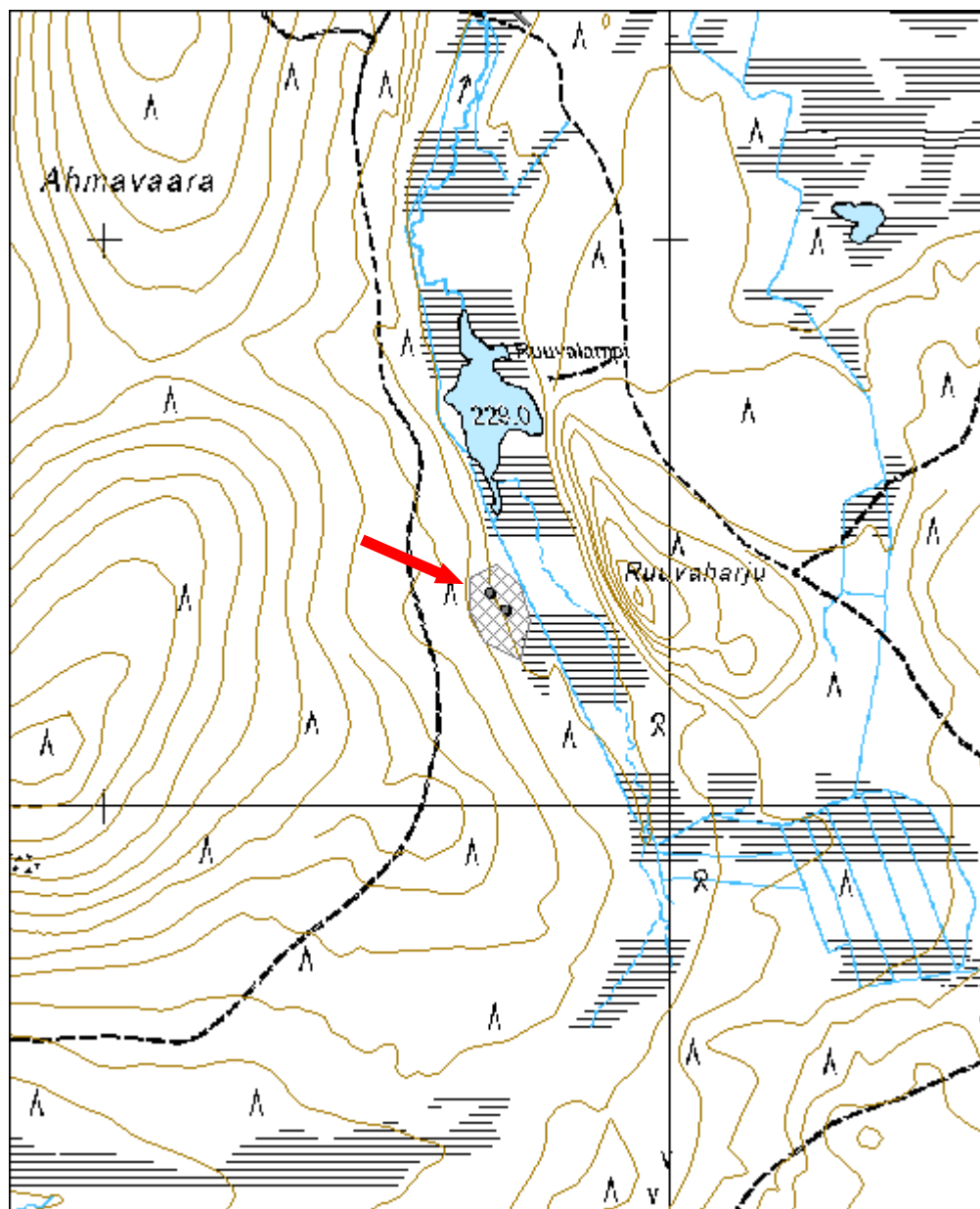
Arvotus: 8 Muu suoje-
lunarvo

**Kohteen suo-
jelu:** 9 Muu suoje-
lunarvo

Kuva 35. Kämpää 2 mitataan.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7505343, Y 3574697, Z 230	Mittakaava:	1:10000

Tahkomännikkö 3 rakennus jäännös	MH-tunnus: 145373
---	-----------------------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7519096, Y 3584131, Z 220	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi ilman ennakkotietoja.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Tulppiontien eteläpuolella, Sotajoen ja Jänesaavan väliin jäävällä pienellä maakaistaleella. Alue on kuivaa kangasmetsää, jossa kasvaa nuorta mäntyä.

Kohteen kuvaus

Maakaistaleella kulkee Samperin veturitie, joka tällä paikalla näkyy selvästi maastossa parin metrin levyisenä avoimena kaistaleena. Veturitien vieressä havaittiin huonokuntoinen lautakehikko, jonka päälle on aikoinaan kaatunut isokokoinen mänty, mikä on myös rikkonut rakennelmaa.

Rakennelma on tehty laudasta ja sen kokoamiseen on käytetty nauvoja. Sen koko on 3,3x3,6x1,9 metriä. Rakenteen pohjoispuolella on hirsien pintapuita, jotka ovat ilmeisesti laudanvalmistuksen ylijäämää ja mahdollisesti myös Samperin veturin polttopuuta. Rakenteen funktio on epäselvä.

Kohteen raja

Kohde on pistemäinen.

Tulkinta

Kohteen funktio on epäselvä, mutta todennäköisesti se liittyy vieressä kulkevaan veturitiehen. Vastaavantyyppinen rakennelma havaittiin myös Tulppiossa, kohde Tulppionkariste 146743.

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
 Tarkastuspvm: 16.7.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
 Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 3 Huono

Olotila: 2 Ei käytössä

Arvotus:

8 Muu suoje-
lunarvo

**Kohteen suo-
jelu:** 9 Muu suoje-
lunarvo

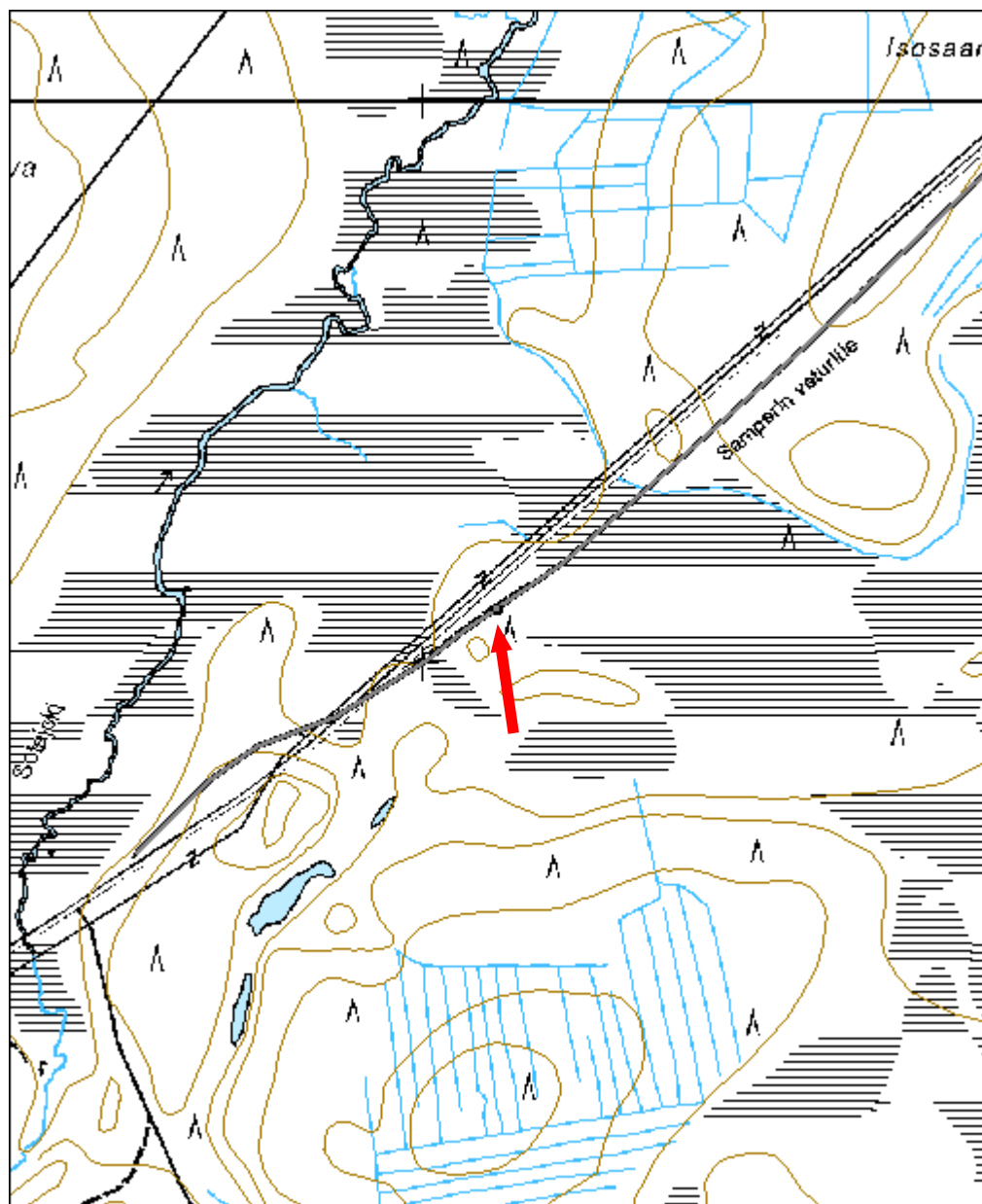
Kuva 36. Yleiskuva kohteesta. Kuvassa näkyy myös Samperin veturitien linjaus selvästi. Kuvattu pohjoisesta.

Kuva 37. Yksityiskohta rakenteesta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7519096, Y 3584131, Z 220	Mittakaava:	1:10000

Tulppionjoki kämppä jäännös	MH-tunnus: 145374
------------------------------------	-----------------------------

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamivuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7521373, Y 3594344, Z 215	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi ilman ennakkotietoja.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Tulppion itäpuolella, Tulppionjoen pohjoisrannalla. Aivan kohteen vierestä kulkee metsäautotie, jota pitkin pääsee läheiselle autiotuvalle. Alue on kosteaa kangasmetsää, jossa kasvaa kuusta ja koivua. Aluskasvillisuutena on mustikkaa ja erilaisia sammalia.

Kohteen kuvaus

Paikalla on osin tuhoutuneen kämpän jäänteet. Kämpä on ollut kaksiosainen, mutta sen koillispää on jäänyt osin tien alle. Lounaisimman huoneen koko on 4x5 metriä ja siinä ovi on sijainnut mahdollisesti lounaisseinällä. Lämmityslaitetta ei havaittu. Kämpä on huonokuntoinen ja vain osia hirsirakenteista on näkyvillä. Kämpän ympärillä on leimapuita.

Kohteen rajaus

Kohde on pistemäinen

Tulkinta

Kyseessä on savottakämpän jäänteet. Kämpä voi ajoittua 1900-luvun alkuun ja se voi liittyä Nuortin konesavottaan.

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
 Tarkastuspvm: 25.7.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
 Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 3 Huono

Olotila: 2 Ei käytössä

Arvotus:

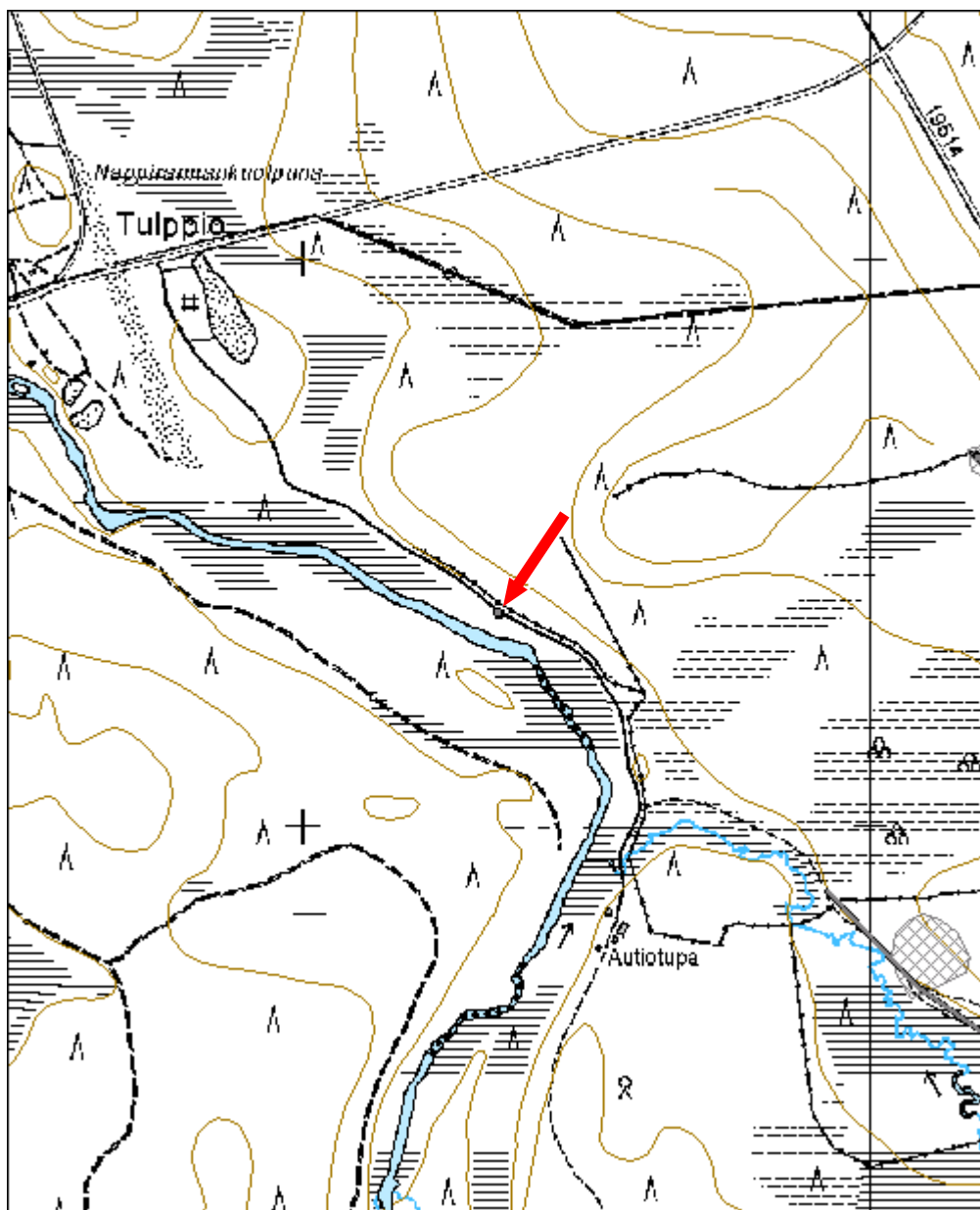
8 Muu suoje-
lunarvo

**Kohteen suo-
jelu:** 9 Muu suoje-
lunarvo

Kuva 38. Osaksi tien alle jäänyt savottakämpä, kuvattu lounaasta.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7521373, Y 3594344, Z 215	Mittakaava:	1:10000

Ahmavaara 1 ristikko	MH-tunnus: 145377
-----------------------------	-----------------------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7507191, Y 3574586, Z 235	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi ilman ennakkotietoja.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Ruuvaajan kaakkoispuolella olevan Ahmatunturin koillisrinteellä. Kohteen länsipuolitse kulkee metsäautotie, joka erkanee Tulppion tiestä Ruuvaajan kohdalla. Alue on kuivaa kangasmetsää, jossa kasvaa nuorta männikköä.

Kohteen kuvaus

Paikalla havaittiin kolmiomallinen ristikko, jossa osa puista on jo lahonnut. Puiden pituus on 2,7 metriä. Puita on ladottu ristikkoon kolmeen kerrokseen.

Kohteen rajaus

Kohde on pistemäinen.

Tulkinta

Kyseessä on puun tilapäiseen säilytykseen tarkoitettu rakenne, jossa parkatut puut asetetaan ristikkoon odottamaan noutoa.

Tarkastukset

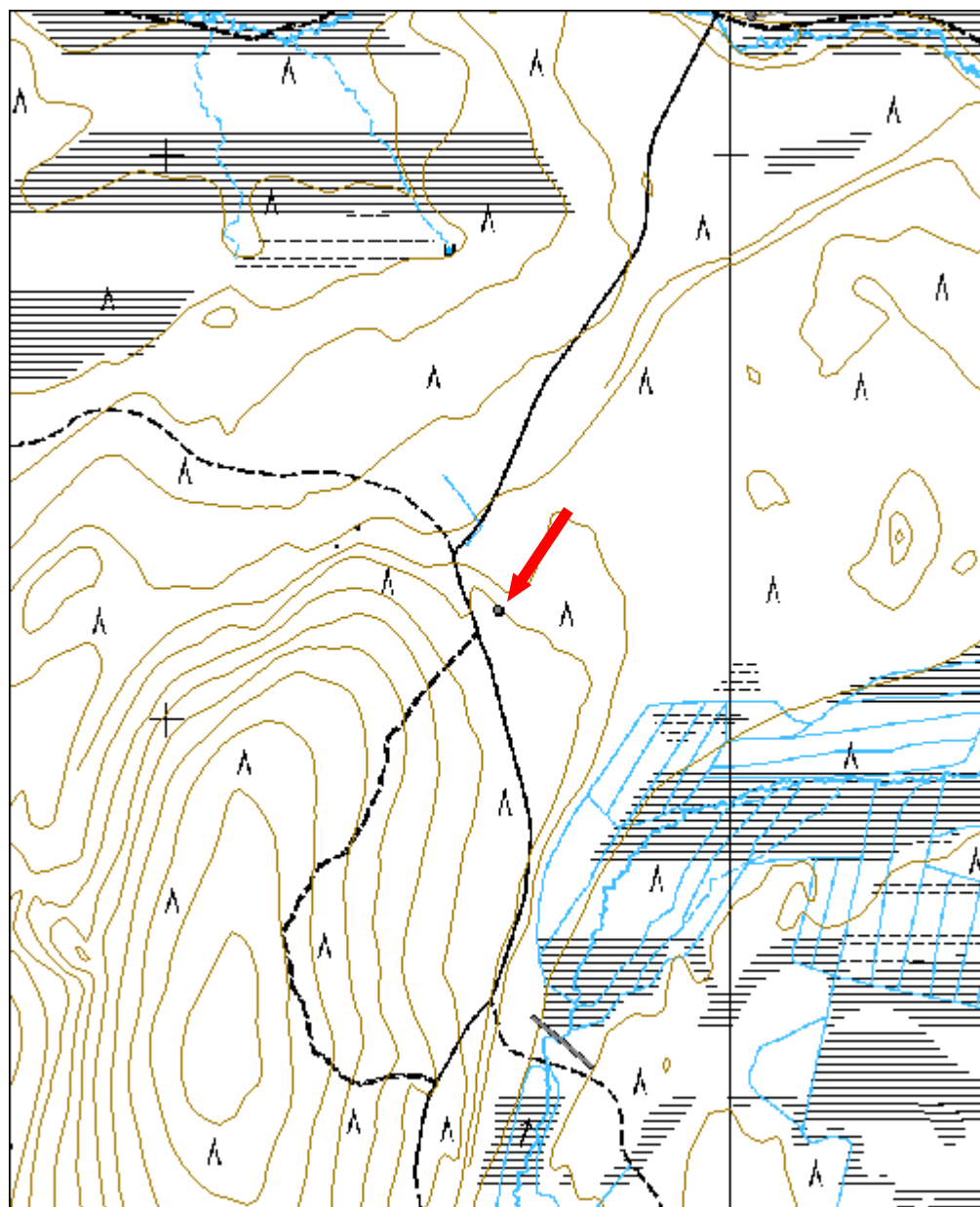
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
Tarkastuspvm: 21.6.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	2 Keskinertai- nen
		Olutila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suoje- luarvo	Kohteen suo- jelu:	9 Muu suoje- luarvo

Kuva 39. V. Tervaharju mittaamassa ristikon puiden pituutta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7507191, Y 3574586, Z 235	Mittakaava:	1:10000

Junsulpunpalo kämppä jäännös	MH-tunnus: 145380
-------------------------------------	-----------------------------

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamivuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	2		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7508257, Y 3575065, Z 235	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde tuli esille haastattelussa.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Ruuvaajan itäpuolella sijaitsevan Junsulpunpalo nimisen mäen etelärinteellä, Ruuvaajan pohjoispuolella. Alue on kuivaa kangasmetsää, jossa kasvaa nuorta männikköä. Maaperä on hiekkaa.

Kohteen kuvaus

Paikalta havaittiin kahden rakennuksen jäänteet 60 metrin päässä toisistaan. Rakennus 1: (x= 7508247 y=3575034) erottuu maastossa vain matalana kohoumana, jonka sisällä on kaksi suorakaiteenmuotoista kuoppaa. Rakenteen vieressä havaittiin kattohuovan kappaleita. Rakenteen koko on 6,4x5 metriä. Rakennus 2: (x= 7508262 y= 3575095) on kooltaan 8,4x7,7 metriä. Rakennuksesta on näkyvillä vain perustus, joka erottuu maastossa heikosti. Perustusten sisäpuolella on näkyvillä kaminan kappaleita sekä paloja kattohuovasta.

Kohteen rajaus

Kohde on rajattu näkyvien rakenteiden perusteella.

Tulkinta

Kyseessä on melko nuorien savottakämppien jäänteet. Mahdollisesti kämpät ovat olleet ns. parakkikämppiä, jotka on purettu myöhemmin pois.

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
 Tarkastuspvm: 21.6.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
 Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 3 Huono

Olotila: 2 Ei käytössä

Arvotus:

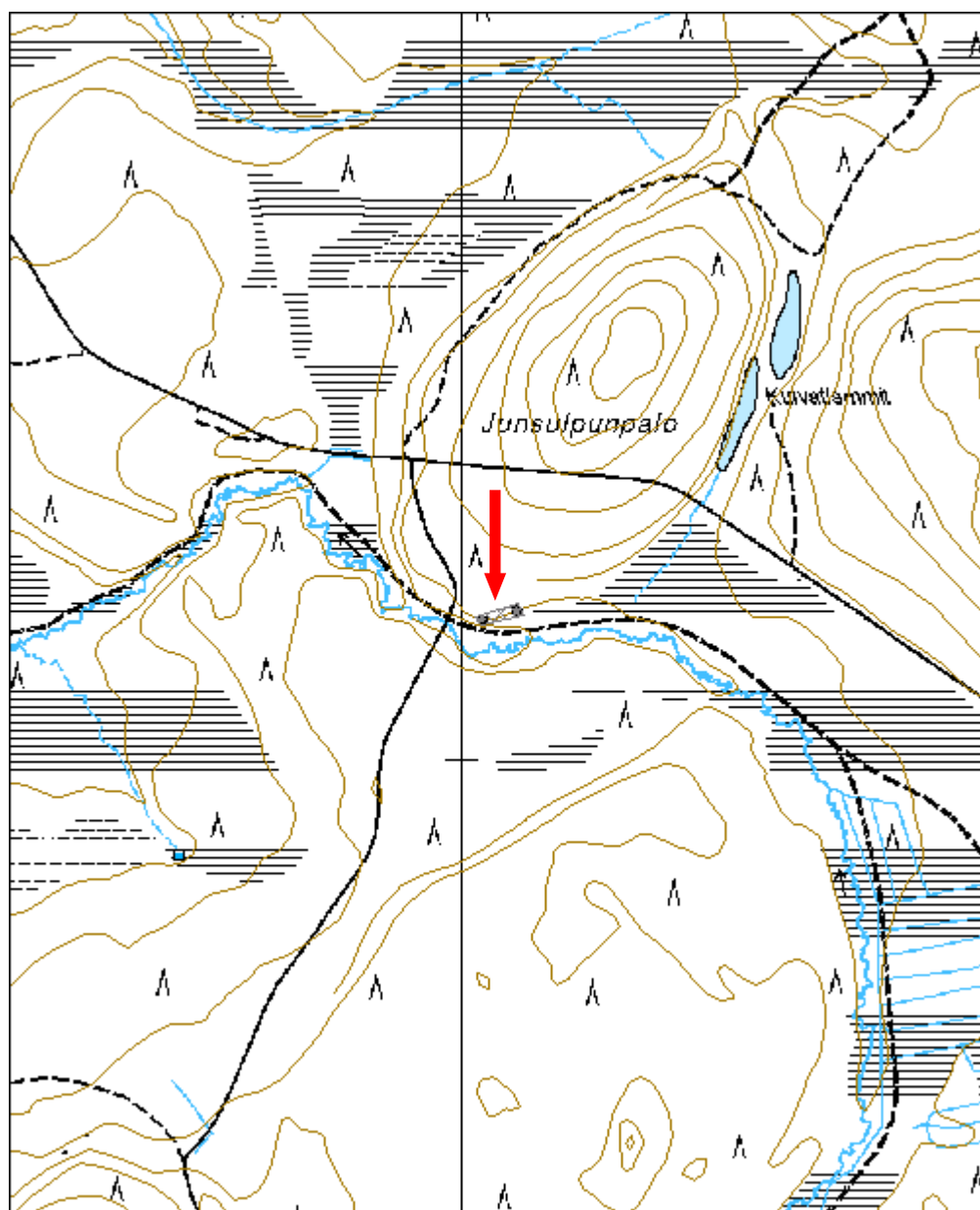
8 Muu suoje-
lunarvo

**Kohteen suo-
jelu:** 9 Muu suoje-
lunarvo

Kuva 40. Kämpän 2 pohja. Kuvattu luoteesta.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7508257, Y 3575065, Z 235	Mittakaava:	1:10000

Pihtijoki kämppä jäännös	MH-tunnus: 145394
---------------------------------	-----------------------------

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	2		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7542923, Y 3559636, Z 250	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi ilman ennakkotietoja.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Savukosken pohjoisosassa, Kemihaaran erämaa-alueen länsipuolella olevan Saarikahleenmaa nimisen harjujakson eteläreunalla, Pihtijoen pohjoisrannalla. Paikka on aukeaa ja nurmettunut, jossa kasvaa lähinnä eri-ikäistä koivua. Alue kohteen ja Pihtijoen välissä on soistunutta.

Kohteen kuvaus

Paikalla havaittiin kahden rakennuksen jäänteet, jotka sijaitsevat avoimessa, nurmettuneessa maisemassa.

Rakennus 1: (x= 7542915 y= 3559627) on yksiosainen kämppä, jonka koko on 7,8x8 metriä. Rakennuksesta on säilynyt 3-4 hirsikertaa ja se on tehty pyöröhirsistä ”ryssänkaulasalvosta” käyttäen. Hirret on tilkitty kuntalla. Myös kattorakenteita on hieman säilynyt rakennuksen sisäpuolelle romahtaneena. Rakennuksen oviaukko on itäseinällä eikä siinä ole näkyvää lämmityslaitetta. Rakennuksen sisällä kasvaa eri-ikäistä koivua. Rakennuksen yhdessä seinä-hirressä havaittiin rautainen, uittopuomien yhdistämiseen tarkoitettu, kiila sekä siihen kuuluva rautalenkki.

Rakennus 2: (x= 7542920 y= 3559632) on rakennusta 1 huonokuntoisempi, vain pari alinta hirsikertaa on säilynyt. Rakennuksen koko on 8x7 metriä, eikä siinä havaittu näkyvää lämmityslaitetta. Oviaukko on todennäköisesti sijainnut länsiseinällä. Rakennus on tehty pyöröhirsistä ”ryssänkaulasalvosta” käyttäen ja hirret on tilkitty kuntalla. Rakennuksen lounaiskulmassa havaittiin ulkoseinän läpi menevä puu, joka kuulune rakennuksen sisärakenteisiin. Raken-

nuksen sisällä kasvaa tiheä koivuvesakko.

Kohteen raja

Kohde on rajattu näkyvien rakenteiden perusteella.

Tulkinta

Kyseessä on todennäköisesti metsätöihin liittyvistä kämpistä, joskin muuhunkaan tilapäisasumiseen tarkoitettuja rakennuksia ei voi sulkea pois.

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
Tarkastuspvm: 25.6.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 3 Huono

Olotila: 2 Ei käytössä

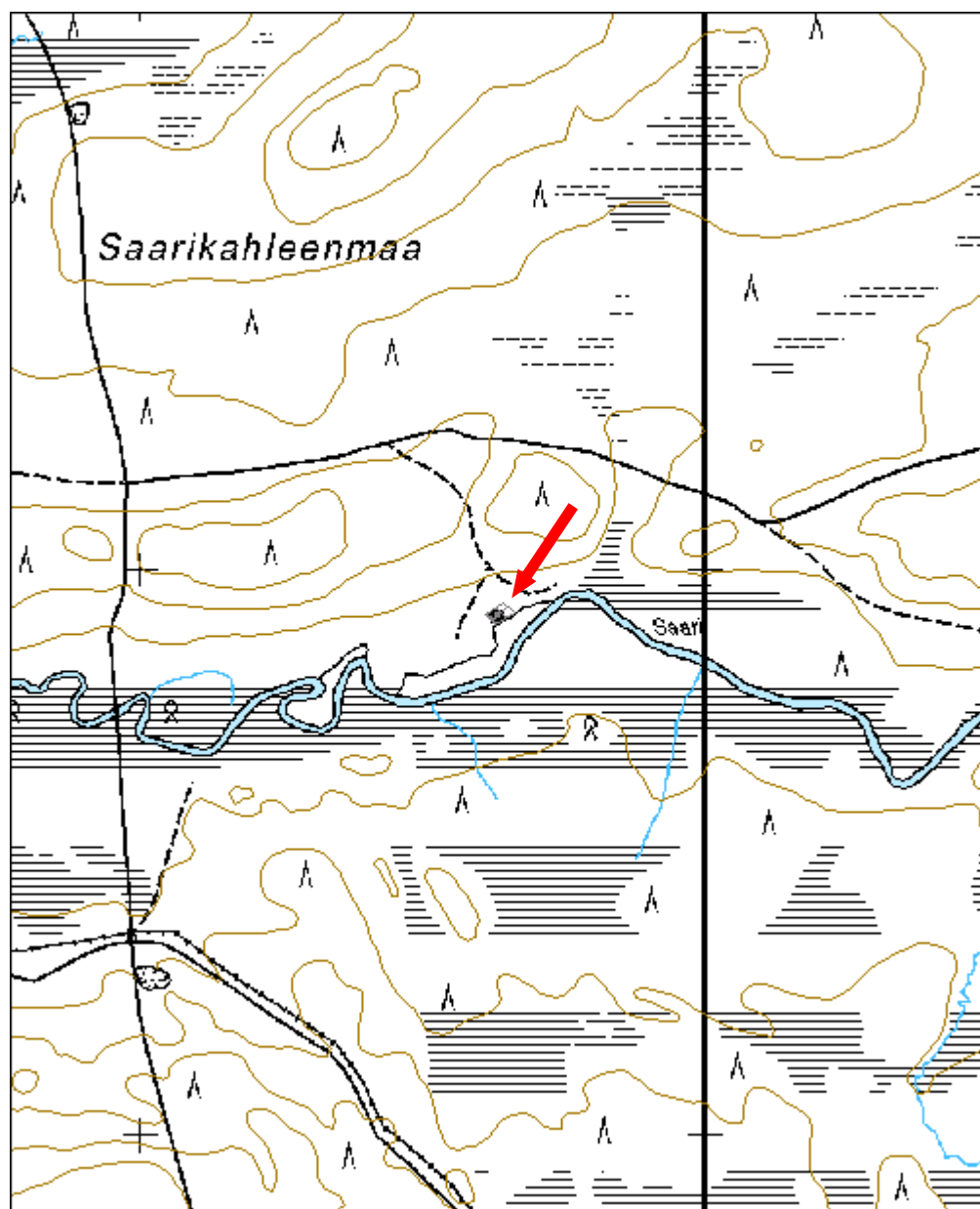
Arvotus: 8 Muu suoje-
lurvo

**Kohteen suo-
jelu:** 9 Muu suoje-
lurvo

Kuva 41. Etualalla kämppä 2, taustalla kämppä 1. Kuvattu koillisesta.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7542923, Y 3559636, Z 250	Mittakaava:	1:10000

Paksumaanvaara kämppä jäännös	MH-tunnus: 145398
--------------------------------------	-----------------------------

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7511439, Y 3577377, Z 235	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde tuli esille haastattelussa.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Ruuvaojasta koilliseen sijaitsevan Paksumaanvaara nimisen vaaran koillisreunalla, suon laidassa. Alue on nuorta mäntyä kasvava kangasmetsä, jossa aluskasvillisuutena on erilaisia varpuksveja.

Kohteen kuvaus

Paikalla havaittiin ison, nelihuoneisen kämpän jäänteet, josta on näkyvissä 2-3 hirsikertaa. Kämpän itäpuolitse kulkee metsätien pohja.

Kämpän kaakkoishuoneen länsiseinällä havaittiin rakenne, joka on koko seinän mittainen matala ja metrin levyinen kiveys, mahdollisesti kyseessä on tulisijan perusta. Muissa huoneissa ei havaittu näkyvää lämmityslaitetta. Kämpän pohjoisseinällä havaittiin kaksi oviaukkoa. Myös lounaisimman huoneen eteläseinällä havaittiin oviaukko, mutta kaakkoishuoneessa ovea ei ole selvästi erotettavissa. Kämpä on kooltaan 14x15 metriä ja se on rakennettu pyöröhirsistä ja siinä on käytetty ”ryssänkaulasalvosta”. Hirret on tilkitty kunnalla. Työkaluina on käytetty sekä sahaa että kirvestä. Koska kasvillisuus on lounaisimmassa huoneessa selvästi rehevämpää kuin muualla, on mahdollista että tämä tila on toiminut tallina.

Rakennuksen eteläseinustan vieressä havaittiin maassa kelkan tain reen jäännös, jonka koko on 1x2,2 metriä. Reestä on jäljellä vain vähän jalaksista sekä raudoin tuettu poikki-puu. Mahdollisesti kyseessä on vesipasan reki.

Kohteen rajaus

Kohde on pistemäinen.

Tulkinta

Kyseessä on savottakämpän jäänteet. Rakenteiden perusteella kämpä ajoittune 1900-luvun ensimmäiselle puoliskolle.

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
Tarkastuspm: 27.6.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 3 Huono

Olotila: 2 Ei käytössä

Arvotus:

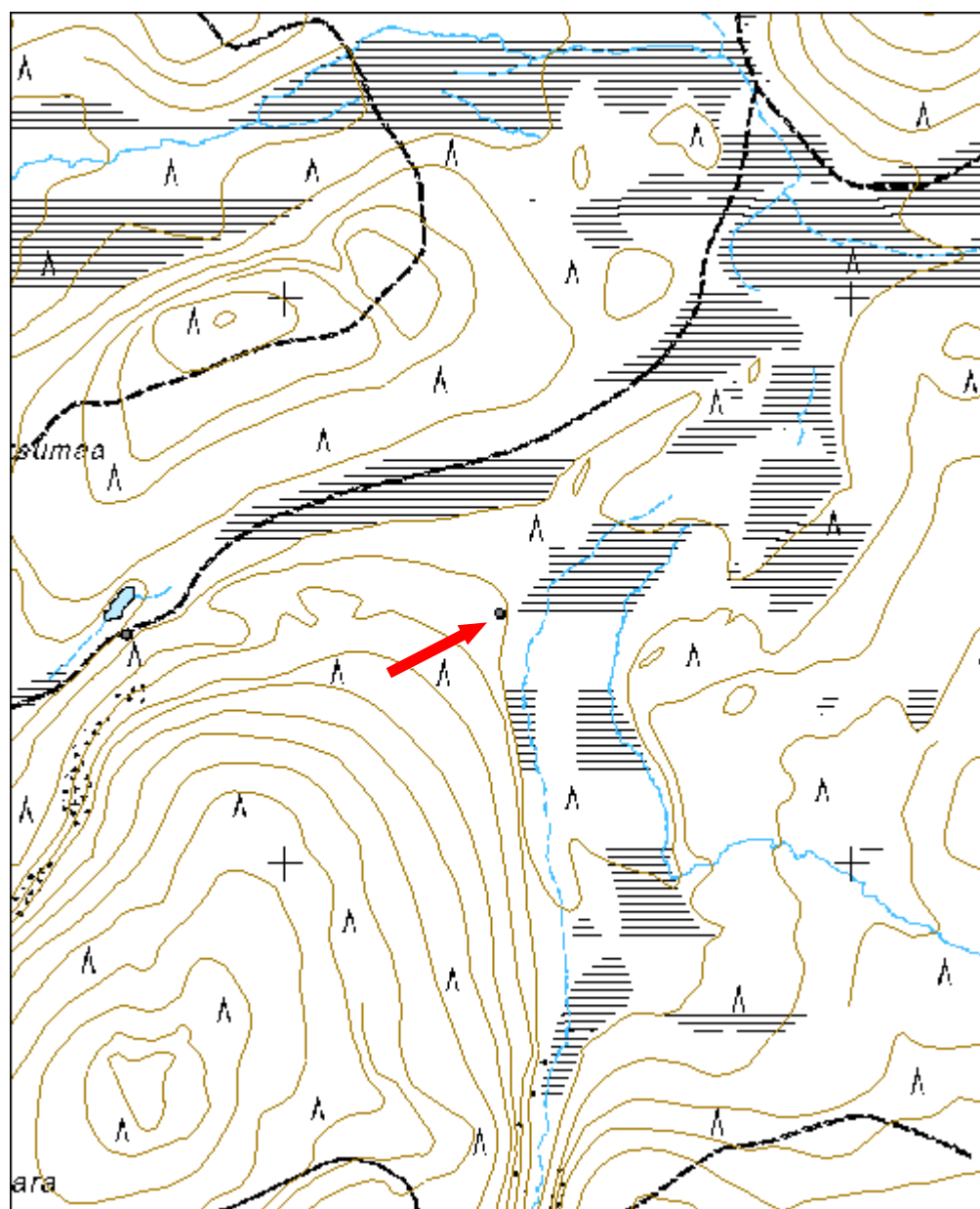
8 Muu suoje-
lunarvo

**Kohteen suo-
jelu:** 9 Muu suoje-
lunarvo

Kuva 42. Yleiskuva, kuvattu koillisesta.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7511439, Y 3577377, Z 235	Mittakaava:	1:10000

Paksumaa kämppä jäännös	MH-tunnus: 145399
--------------------------------	------------------------------

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7511402, Y 3576716, Z 225	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde tuli esille haastattelussa.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Ruuvaajan koillispuolella sijaitsevan Paksumaan eteläreunalla olevan lammen rannalla. Lammen ranta on soistunut. Paikalla kasvaa mäntyä, kuusta ja koivua. Kohteen itäpuolitse kulkee moottorikelkkareitti.

Kohteen kuvaus

Paikalla on nelihuoneinen kämppä, jonka koko on 14x14 metriä. Kämpässä ei ole näkyvää lämmityslaitetta. Lisäksi kämppä on melko huonokuntoinen, siitä on jäljellä osin vain kaksi hirsikertaa. Kämpässä on käytetty ”ryssänkaulasalvosta” ja sen tekemisessä on käytetty sekä kirvestä että sahaa. Lounaisin huone on voinut toimia tallina, sillä tässä tilassa on selvästi runsaampi kasvilisuus kuin muissa huoneissa.

Kohteen rajaus

Kohde on pistemäinen.

Tulkinta

Kyseessä on todennäköisesti 1900-luvun ensimmäiselle puoliskolle ajoittuvasta savottakämpästä.

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
 Tarkastuspvm: 27.6.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
 Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 3 Huono

Olotila: 2 Ei käytössä

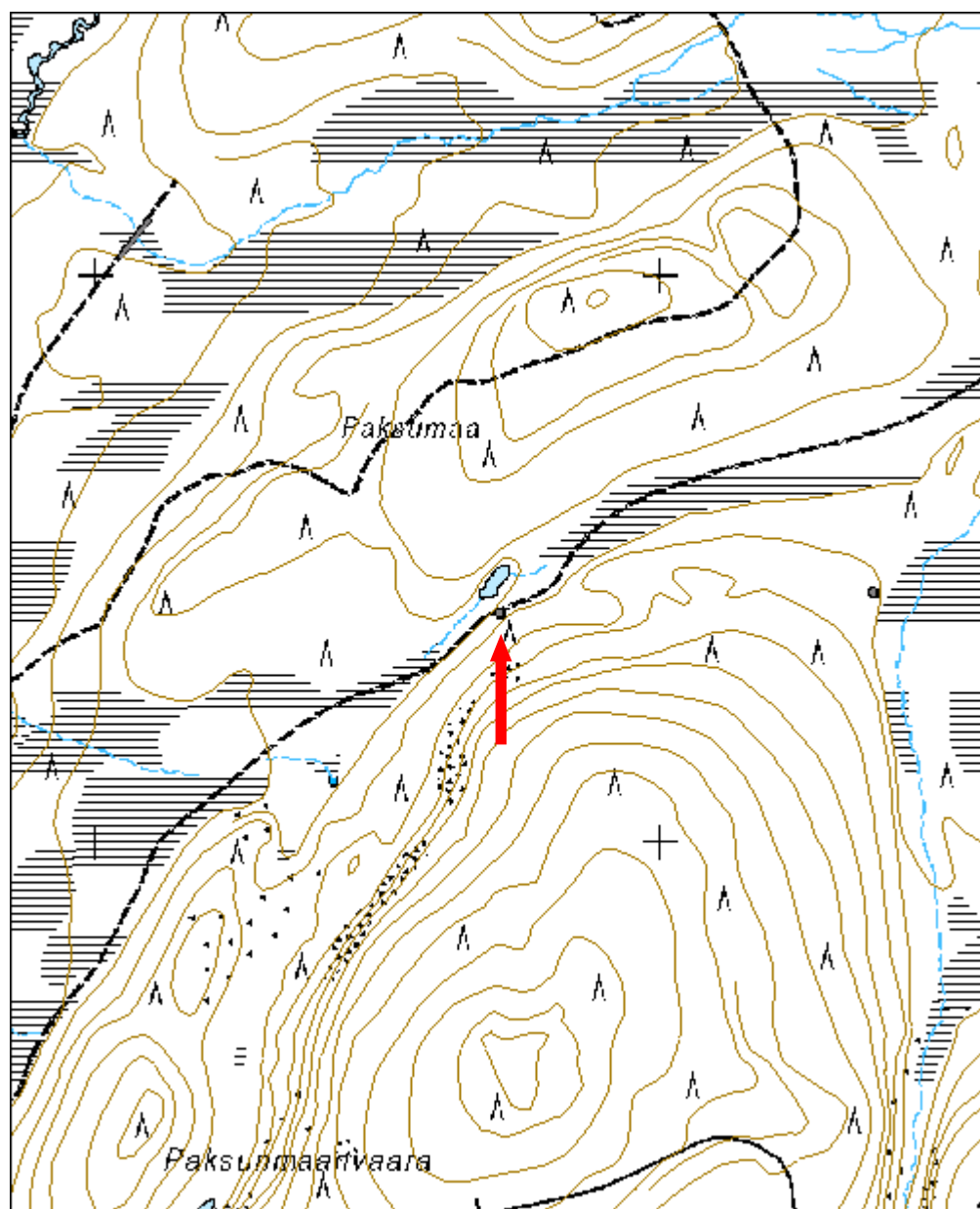
Arvotus: 8 Muu suoje-
lunarvo

**Kohteen suo-
jelu:** 9 Muu suoje-
lunarvo

Kuva 43. Yleiskuva, kuvattu idästä.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7511402, Y 3576716, Z 225	Mittakaava:	1:10000

Junsulppu kämppä jäännös	MH-tunnus: 145409
---------------------------------	-----------------------------

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	6		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7509308, Y 3577440, Z 235	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde tuli esille haastattelussa.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Ruuvaojan itäpuolella sijaitseva Junsulppu nimisen vaaran pohjoisreunalla, Paksumaanojan eteläpuolella. Alue on mäntykangasta. Kohteen ympäristö on avoimempaa ja nurmettunutta kenttää, jossa kasvaa männyin lisäksi myös kuusta ja koivua. Metsä alueella on nuorta.

Kohteen kuvaus

Paikalla havaittiin kaikkiaan kuuden eri rakennuksen jäänteet.

Rakennus 1: (x= 7509322 y= 3577485) on kooltaan 3,5x5,5 metriä. Rakennuksen kaakkoiskulmassa on valettu betonilattia, jonka päällä on ilmeisesti puisen savupiipun jäänteet. Rakennuksen ympärillä on kattohuovan palasia ja säilykepurkkeja sekä puupino, jossa on ilmeisesti rakennuksessa käytettyä sahatavaraa. Rakennus on todennäköisesti sauna.

Rakennus 2: (x= 7509310 y= 3577435) on iso, kooltaan 7x22 metriä, rakennuksen pohja, joka erottuu maastossa maastuneena maavallina. Rakennuksen pohjoisseinällä on osin kasassa oleva porraskennelma, ilmeisesti rakennuksen sisäänkäynti. Rakennuksen sisäosissa on havaittavissa kattorakenteita sekä kamina tai hellan metalliosia (teksti kenttäuuni no 96) kolmessa eri paikkaa. Mahdollisesti rakennuksessa on ollut ainakin kolme erillistä huonetta. Rakennuksen ympäristössä on paljon lautatavaraa ja ikkunan kehikoita, mikä viittaisi siihen, että rakennus on purettu. Rakennuksen lähellä oli myös arabian astioita. Puut rakennuksen sisällä ovat korkeintaan 30 -vuotiaita. Rakennus 2 on todennäköisesti päärakennus.

Rakennus 3: (x= 7509311 y= 3577385) On kooltaan 7x14 metrin kokoinen, jossa kattorakenteet ovat romahtaneet sisään. Rakennuksen kunto on huono ja se sisällä läheisyydessä on erilaista romua.

Huussi: (x=7509296 y= 3577398) on edelleen pystyssä, mutta huterasti. Huussissa on neljä paikkaa.

Rakennus 4: (x= 7509322 y= 3577384) pieni ja kaatumaisillaan paikalleen. Rakennuksen edessä on iso, tilavuudeltaan noin 200 litrainen polttouunia muistuttava rautakattila. Rakennus on ehkä jonkinlainen vaja.

Rakennus 5: (x= 7509329y= 3577416) on pieni, 1,5x1,5 metrin kokoinen ke-hikko, jossa on porrasaskelmat.

Kohteen rajaus

Kohde on rajattu näkyvien rakenteiden perusteella.

Tulkinta

Kyseessä on todennäköisimmin savottakämpän ja siihen kuuluvien ulkorakennusten jäännökset. Rakennukset ajoittuvat mitä ilmeisimmin 1950-1980 - luvuille. Myöhemmin käytöstä pois jäädessä, ne on purettu tarpeettomina.

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012

Tarkastuspvm: 27.6.2012 Tarkastaja: P. Häkälä

Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 3 Huono

Olotila: 2 Ei käytössä

Arvotus: 8 Muu suoje-lu-
arvo

**Kohteen suo-
jelu:** 9 Muu suoje-lu-
arvo

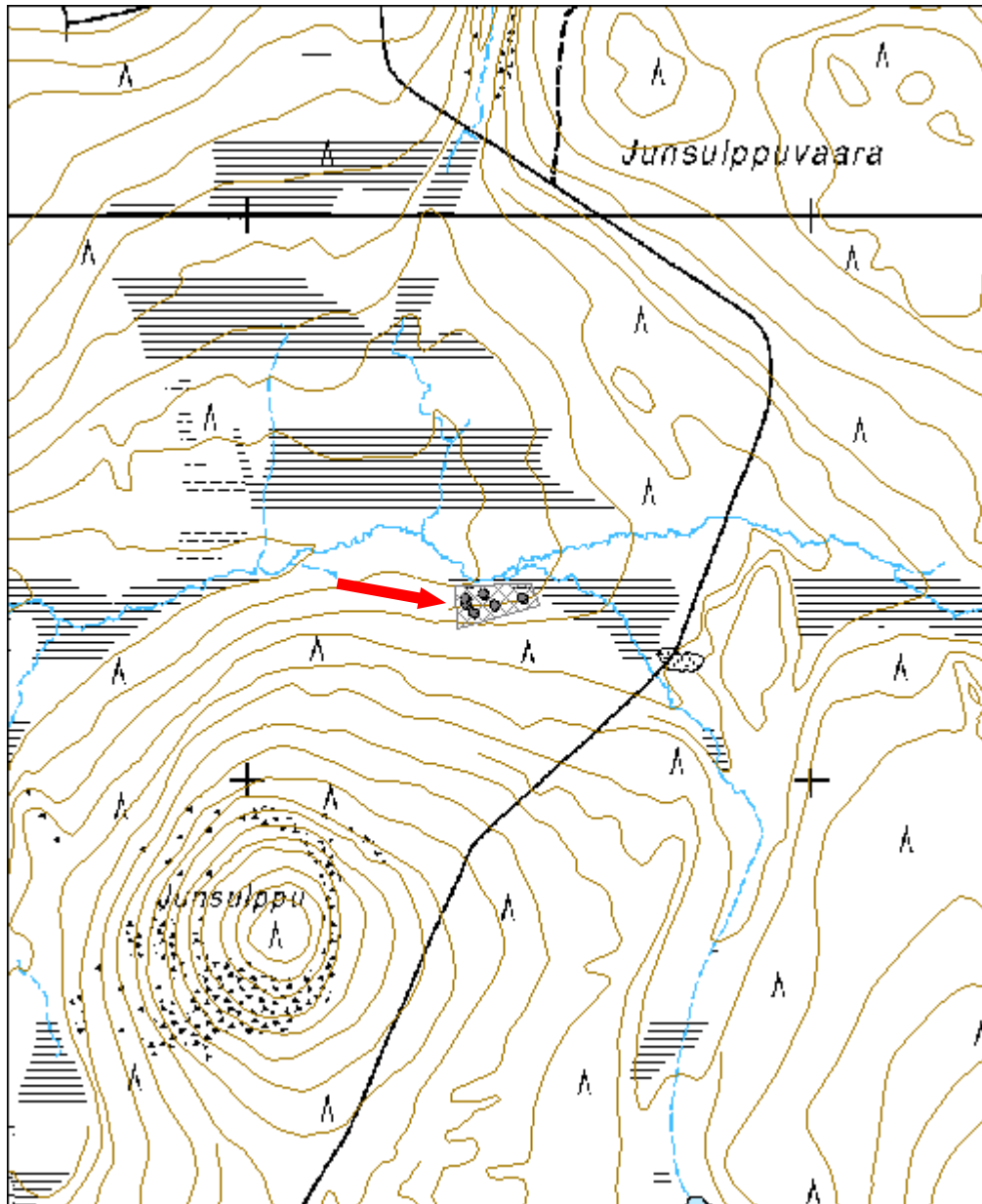

Kuva 44. Rakennuksen 4 pohja, taustalla huussi. Kuvattu lännestä.

Kuva 45. Päärakennuksen pohja, kuvattu luoteesta.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7509308, Y 3577440, Z 235	Mittakaava:	1:10000

Hotikaisenmaa 2 kämpmä jäännös	MH-tunnus: 145414
---------------------------------------	------------------------------

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7526504, Y 3590709, Z 210	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi ilman ennakkotietoja.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Tulppion pohjoispuolella sijaitsevalla Hotikaisenmaalla. Kohteen koillispuolella kohoaa Kiimaselkä. Alue on kangasmetsää, jossa kasvaa nuorta koivua ja mäntyä.

Kohteen kuvaus

Paikalla on pahoin lahonneen rakennuksen jäänteet. Rakennuksen koko on 3x3,5 metriä ja siinä on kiuas kaakkoiskulmassa. Rakennus on tehty koiran-kaulasalvoksella (ämmänsalvos) ja hirret on tilkitty kuntalla. Kiukaaseen on laitettu öljytynnyri.

Kohteen rajaus

Kohde on pistemäinen.

Tulkinta

Kohde on ilmeisimmin lyhytaikaiseen käyttöön tarkoitettu rakennus, se voi liittyä metsätöihin, metsästykseseen tai porotalouteen.

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
Tarkastuspvm: 28.6.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
Kuvaus: KMO-Inventointi/Itä-Lappi, Savukoski

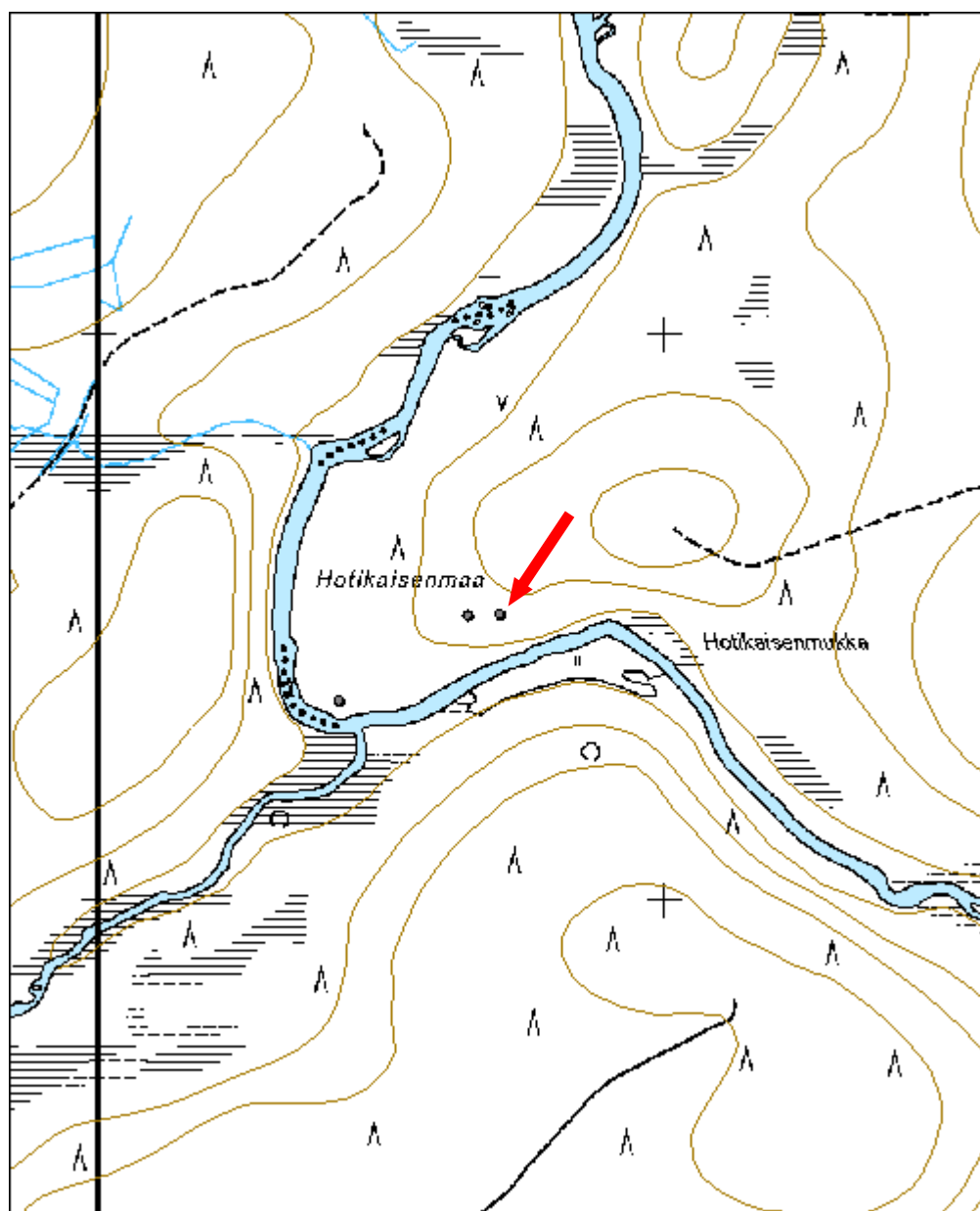

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	3 Huono
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suoje- lunarvo	Kohteen suo- jelu:	9 Muu suoje- lunarvo

Kuva 46. Kämpän jäännös, kuvattu kaakosta.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7526504, Y 3590709, Z 210	Mittakaava:	1:10000

Kyörtesselkä kruununleimapuu jäännös	MH-tunnus: 145427
---	-----------------------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	12		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7521687, Y 3595411, Z 230	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde tuli esille haastattelussa.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Tulppion itäpuolella olevan Kyörtesselän etelärinteellä. Kohteen koillispuolitse kulkee Ainijärven tie. Kohde on kangasmetsää, jossa kasvaa eri-ikäistä mäntyä.

Kohteen kuvaus

Paikalla on Kyörtesselän poroerotus, jonka sisäpuolella ja välittömässä läheisyydessä aidan ulkopuolella havaittiin kruununleimapuita. Kaikissa tämän alueen isommissa petäjissä havaittiin koro, mutta osa niistä on jo kasvanut umpeen. Osassa puista tavattiin useampiakin kruununleimoja, enimmillään jopa neljä kappaletta.

Kyörtesselän uudemman aidan sisäpuolelta havaittiin myös merkkipuu, johon on kaiverrettu päivämäärä 8.9.61. Tämä kohde on omalla Reiskatunnuksella 145426.

Kohteen rajaus

Kohde on rajattu havaittujen kruununleimapuiden mukaan. Leimapuut saattavat jatkaa rajatun alueen ulkopuolellekin. Aluerajauksen sisälle on merkitty pistekohteina yksittäisiä, alueen rajalta tavattuja, leimapuita Reiskatunnuksella 145415-145425.

Tulkinta

Kyseessä on kruununleimapuu. Itse kruununleima on ollut Metsähallituksen käytössä 1960-luvulle asti. Periaatteessa on mahdollista, että havaitut leima-

puut liittyisivät Nuortin konesavottaan I. Samperin savottaan.

Tarkastukset

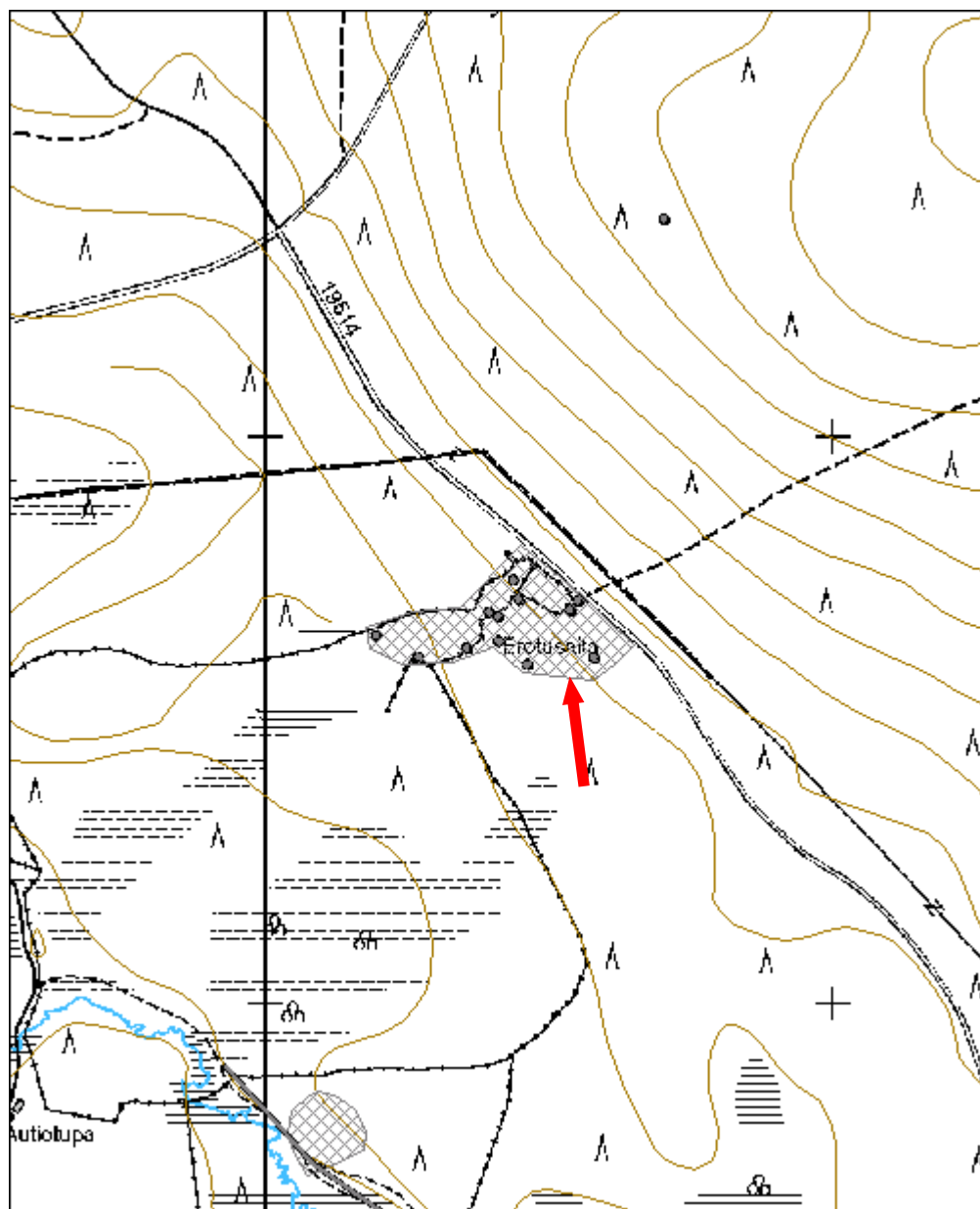
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012

Tarkastuspvm: 12.6.2012 Tarkastaja: P. Häkälä

Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

Viranomais-		Kunto:	2	Keskinkertai-
rekisterinro:				nen
		Olotila:	2	Ei käytössä
Arvotus:	8	Kohteen suo-	9	Muu suojeluar-
	Muu suojelu-	jelu:		vo
	arvo			

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7521687, Y 3595411, Z 230	Mittakaava:	1:10000

Lipakkaselkä 2 kämpä jäännös	MH-tunnus: 145442
-------------------------------------	-----------------------------

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamivuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	5		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7518509, Y 3580100, Z 230	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde tuli esille haastattelussa.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Lipakkaselän koillisosassa. Kohteen eteläpuolella sijaitsee Teskurinmäntikkö ja itäkaakossa Sotataival. Alue on kosteaa, valtapuuna on koivu. Kohteen halki kulkee pieni puro.

Kohteen kuvaus

Paikalla on kolmen kämpän jäänteet sekä kaivo ja tästä lähtevä kanava. Lisäksi alueen poikki kulkevassa purossa havaittiin mahdollinen patomainen rakenne.

Kämpä 1: (x= 7518528 y= 3580116) Kyseessä on kolmiosainen kämpä, joka on rakennettu koillis-lounaisuuntaan. Piisikiveykset sijaitsevat koillis- ja lounaishuoneiden nurkissa. Kämpän koko on 5x20 metriä. Kämpä on huonokuntoinen ja se erottuu maastossa vain matalana vallimaisena rakenteena, piisikiveykset sen sijaan näkyvät hyvin. Kämpän sisällä kasvaa runsaasti puita, joista suurin osa koivuja.

Kämpä 2: (x= 7518516 y= 3580126) Kämpä sijaitsee kämpän 1 koillispuolella. Kämpä 2 on yksiosainen, kooltaan 6x6 metriä. Piisikiveys sijaitsee kämpän koillisnurkassa. Kämpä on huonokuntoinen ja hirret ovat lahonneet lähes täysin, se erottuu maastossa vain vallimaisena rakenteena. Kämpän sisällä kasvaa useita koivuja.

Kämpä 3: (x= 7518497 y= 3580134) Sijaitsee kämpän 2 koillispuolella. Erottuu maastossa vain matalana vallina, jonka koko on 4,5x4 metriä. Tässä kämpässä ei ole näkyvää lämmityslaitetta.

Pato: (x= 7518490 y= 3580093) Kämpästä 1 50 metriä etelään purossa havaittiin puita, jotka voivat olla osa jonkinlaista patorakennelmaa tms., jolla puron virtausta on säädelty.

Kaivo ja kanava: (x= 7518485 y= 3580074) Kämpästä 1 70 metriä etelään havaittiin kaivo ja tästä lähtevä kanava. Kaivon koko on 2x2x2 metriä ja sen seinustat on tuettu hirsillä koko matkalta. Kaivosta lähtee 35 metriä pitkä pohjois-eteläsuuntainen kanava, joka yhdistyy pohjoispäässä puroon. Ei ole varmuutta onko kaivo ollut alun perin lähde, josta vesi johdetaan kanavaa pitkin puroon vai onko vettä johdettu purosta kanavaa pitkin kaivoon. Aivan kaivon eteläpuolella havaittiin mahdollinen rakennuksen pohja, mutta sen koosta ja muodosta ei voi sanoa mitään varmaa. Kyse voi olla myös maan luontaisesta epätasaisuudesta, joka johtuu routimisesta.

Kohteen rajaus

Kohde on rajattu näkyvien rakenteiden perusteella.

Tulkinta

Kyseessä on ilmeisesti 1900-luvun alkuun ajoittuvan savottakämpän ja siihen liittyvien muiden rakennusten jäänteet. Paikalla havaittu kaivo on mielenkiintoinen, sillä yleensä tällaisia ei ole tehty, ainakaan Savukosken koillisosan inventointialueella tällaisia ei havaittu montakaan. Mahdollisesti kaivo on tehty ruuan säilytykseen.

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
Tarkastuspvm: 13.6.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
Kuvaus: KMO-inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	3 Huono
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suoje-	Kohteen suo-	9 Muu suoje-
	ljarvo	jelu:	arvo

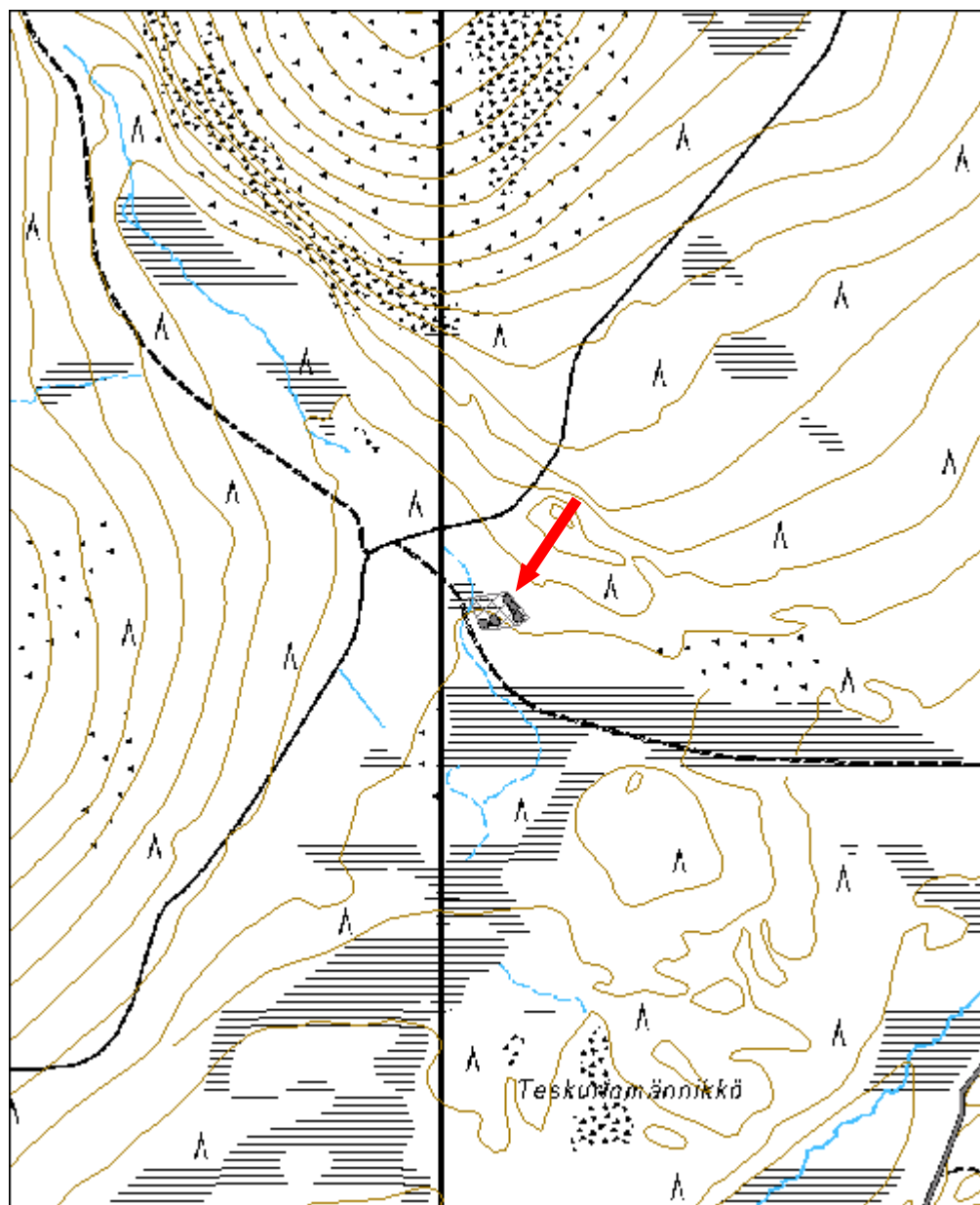
Kuva 47. Yleiskuva, kuvattu kaakosta.

Kuva 48. Kaivo ja sen ja läheisen puron välille kaivettu kanava. Kuvattu etelästä.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7518509, Y 3580100, Z 230	Mittakaava:	1:10000

1844 Uura-aavan soidensuojelualue, Kettuvaara kämpä jäännös	MH-tunnus: 145444
--	------------------------------

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamivuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7534395, Y 3581275, Z 235	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde tuli esille haastattelussa.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Savukosken koillisosassa, Uura-aavan soidensuojelualueen itäpuolella olevan Kettuvaaran länsirinteellä, aivan soidensuojelualueen rajalla. Alue on kuivaa kangasmetsää, jossa kasvaa nuorta mäntyä ja kohteen kohdalla myös koivua.

Kohteen kuvaus

Paikalla on kaksiosainen kämpän jäänteet. Kämpän koko on 7,5x14,5 metriä ja siinä on kaksi ovea pohjoisseinällä. Kämpän koillisnurkassa on piisi, joka on pahoin hajonnut. Kämpän länsiosa on melko hyvässä kunnossa, säilyneenä on 3-4 hirsikertaa. Kämpässä on käytetty pyöröhirsiiä, joissa salvoksena on käytetty koirankaula(ämmän)salvosta. Salvoksien teossa on käytetty sekä kirvestä että sahaa, hirret on tilkitty kuntalla. Kämpän itäosa on huomattavasti huonommin säilynyt, vain seinän vallimaiset rakenteet ovat säilyneet. Mahdollisesti kämpän seinät on tuettu maapenkoin. Kämpän sisällä kasvaa erikäistä mäntyä ja koivua.

Kohteen rajaus

Kohde on pistemäinen.

Tulkinta

Kyseessä on mitä ilmeisimmin savottakämpän jäänteet.

Tarkastukset

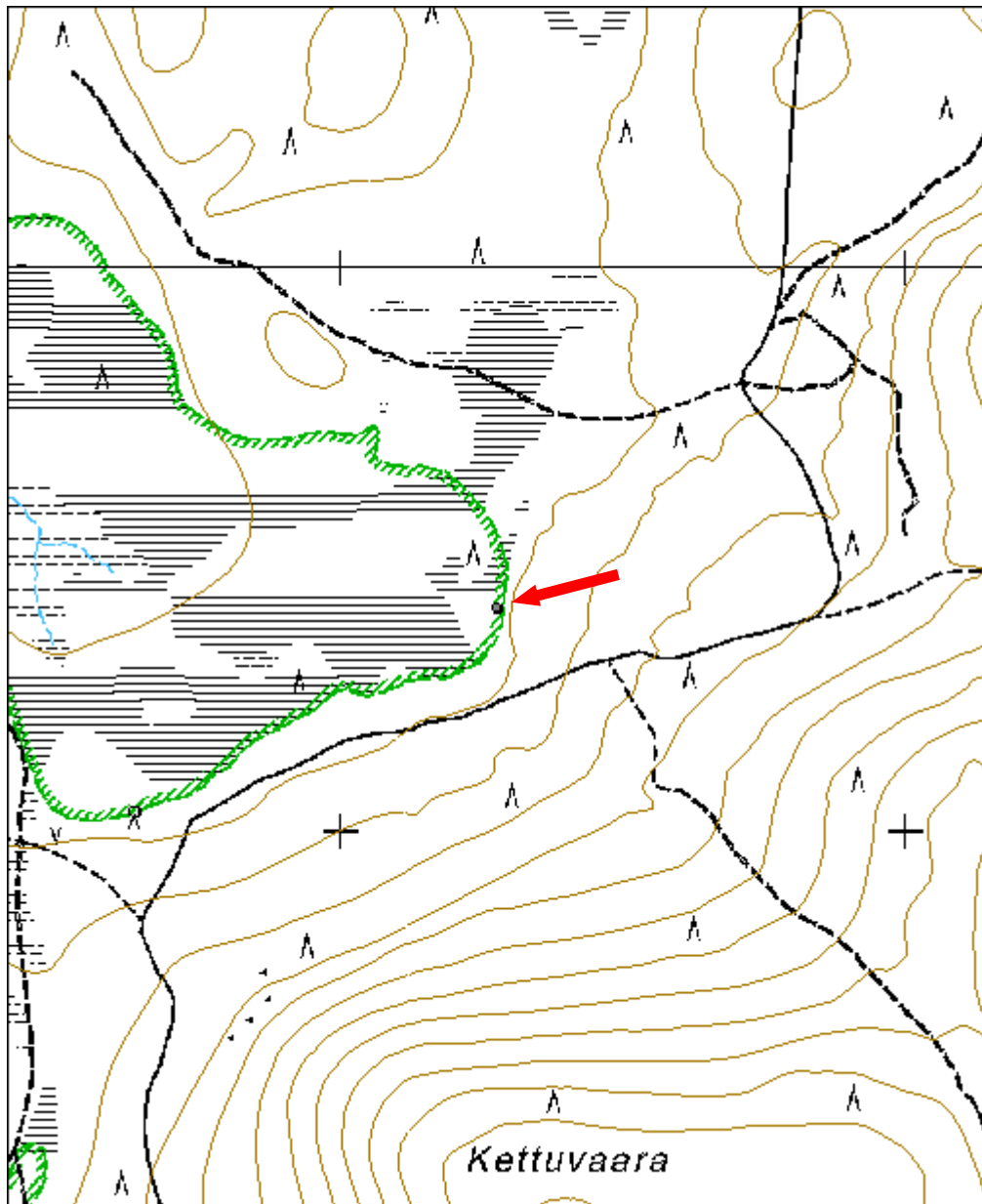
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
Tarkastuspvm: 13.6.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	3 Huono
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suoje- lunarvo	Kohteen suo- jelu:	9 Muu suoje- lunarvo

Kuva 49. Kettuvaaran kämpä, kuvattu koillisesta.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7534395, Y 3581275, Z 235	Mittakaava:	1:10000

Kolkuttamavaara 2 ristikko jäännös	MH-tunnus: 145474
---	------------------------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	11		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7509944, Y 3580611, Z 300	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde tuli esille haastattelussa.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Reutuvaaran tien varressa, Kolkuttamavaaran itärinteellä aivan tein vieressä. Alue on kosteaa kangasmetsää, jossa kasvaa kuusta ja mäntyä. Osa alueesta on kuivempaa männikköä, jossa on suoritettu hakkuut.

Kohteen kuvaus

Paikalla havaittiin 11 ristikkoa, jotka ovat joko kolmiomaisia tai neliömäisiä. Ristikoissa olevien puiden pituus vaihtelee 2 metristä 2,3 metriin. Inventoinnin jälkeen Metsähallituksen suunnittelija Tuomo Ahola havaitsi ristikkoalueen jatkuvan kauemmaksi kaakkoon, minkä lisäksi yksittäisiä ristikoita on myös Reutuvaaran tien itäpuolella. Ristikoiden lisäksi alueella havaittiin kruununleimapuita alueen isoimmissa männyissä.

Kohteen rajaus

Kohde on rajattu näkyvien rakenteiden perusteella. Havaitut ristikot on tallennettu myös pistekohteina. Rajaukseen on myös sisällytetty suurin osa Metsähallituksen suunnittelijan Tuomo Aholan havaitsemista ristikoista. Rajatun alueen ulkopuolelle jää muutamia yksittäisiä Aholan havaitsemia ristikoita, näistä kolme tien itäpuolella suon laidassa.

Tulkinta

Kyseessä on puiden väliaikaiseen säilytykseen tarkoitettut rakenteet. Parkatut puut on asetettu ristikkoon odottamaan poiskuljetusta.

Lisätietoja

Paikallisen tiedon mukaan ristikot on tehty ennen sotia ja ne ovat jääneet metsään miesten jouduttua rintamalle. Ei ole kuitenkaan selvää viitataanko sodalla Talvisotaan vai Jatkosotaan.

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
Tarkastuspvm: 14.6.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 2 Keskinertainen

Olotila: 2 Ei käytössä

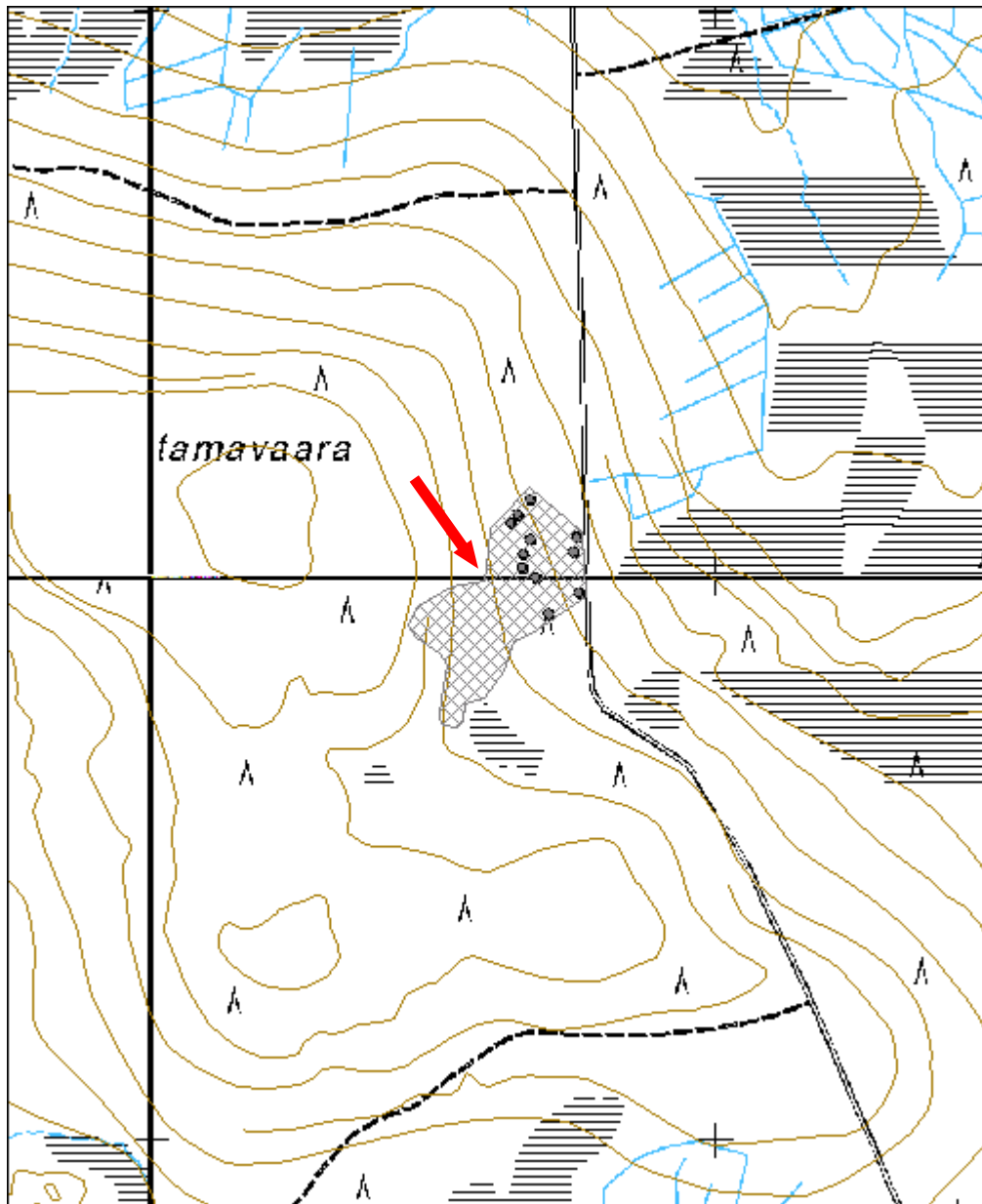
Arvotus: 8 Muu suoje-
arvo

**Kohteen suo-
jelu:** 9 Muu suoje-
arvo

Kuva 50. Suunnittelumetsuri Erkki Heikkilä ja harjoittelija Verne Tervaharju mittaamassa yhtä alueen ristikoista.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7509944, Y 3580611, Z 300	Mittakaava:	1:10000

Kuruvaara 1 ristikko jäännös	MH-tunnus: 145505
-------------------------------------	------------------------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	5		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7507587, Y 3577613, Z 250	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi ilman ennakkotietoja.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Ruuvaajasta itäkaakkoon olevan Kuruvaaran luoteispuolella. Kohteen pohjoispuolella kulkee Ruuvaajalta Paksumaanvaaraan menevä metsäautotie. Kohteen kaakkoispuolella on pieni metsälampi. Alue on kuivahkoa kangasmetsää sekä osin suota. Alueella kasvaa kuusta, mäntyä ja koivua, aluskasvillisuutena on varpukasveja.

Kohteen kuvaus

Paikalla havaittiin kolmion malliin ladottuja ristikoita. Puiden pituus ristikoissa on 2-2,3 metriä. Ristikoiden kunto on jo osin huono, etenkin niiden, jotka sijaitsevat kosteimmilla alueilla. Paikalla havaittiin viisi ristikkkoa, mutta niitä saattaa olla alueella enemmänkin.

Kohteen rajaus

Kohde on rajattu näkyvien rakenteiden perusteella.

Tulkinta

Kyseessä on puiden väliaikaiseen säilytykseen tarkoitettut rakenteet. Parkatut puut on asetettu ristikkoon odottamaan poiskuljetusta.

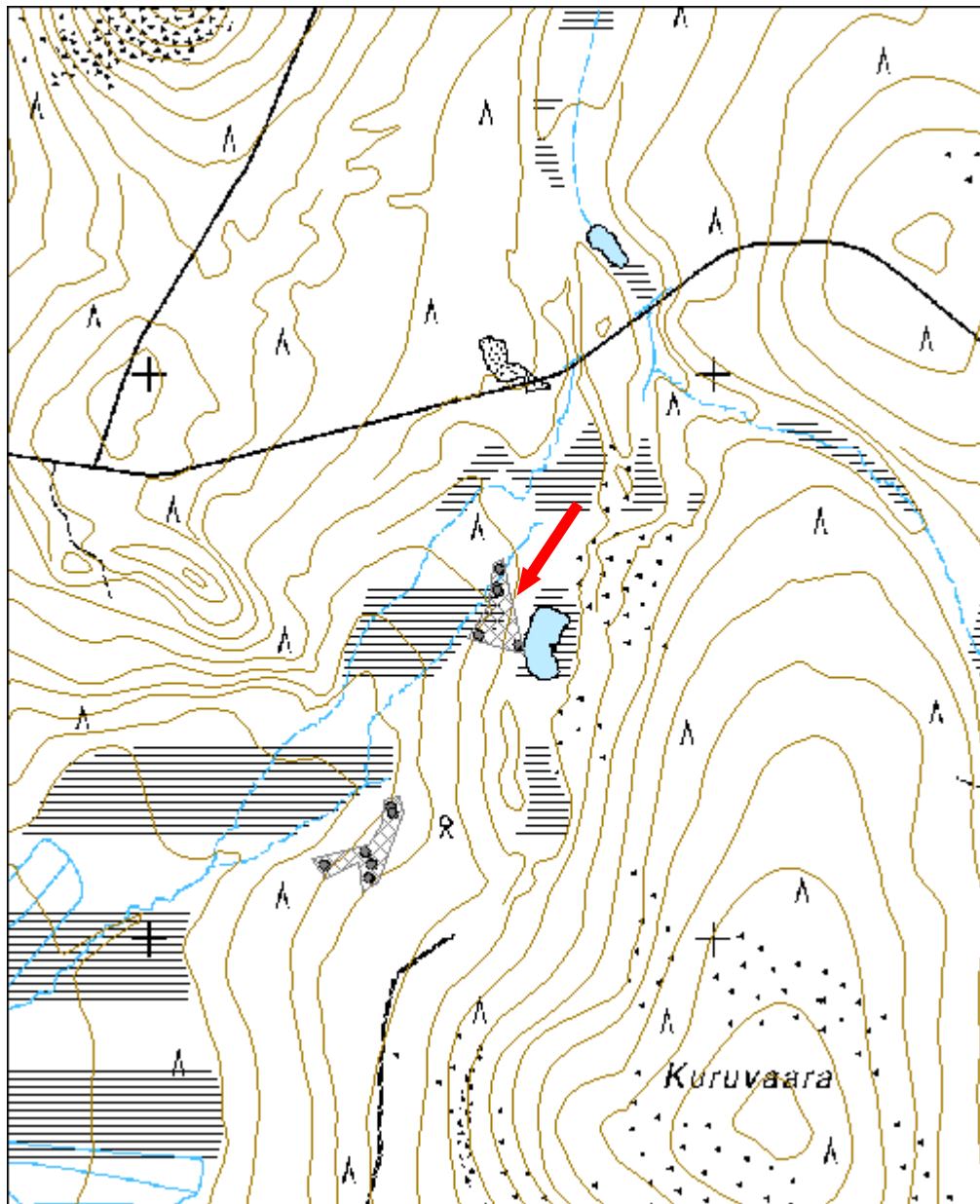

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
 Tarkastuspvm: 27.6.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
 Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	2 Keskinertai- nen
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suoje- lunarvo	Kohteen suo- jelu:	9 Muu suoje- lunarvo

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7507587, Y 3577613, Z 250	Mittakaava:	1:10000

Kuruvaara 2 ristikko jäännös	MH-tunnus: 145506
-------------------------------------	------------------------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	6		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7507165, Y 3577409, Z 245	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi ilman ennakkotietoja.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Ruuvaajasta itäkaakkoon olevan Kuruvaaran luoteispuolella. Kohteen pohjoispuolella kulkee Ruuvaajalta Paksumaanvaaraan menevä metsäautotie. Kohteen kaakkoispuolella on pieni metsälampi. Alue on kuivahkoa kangasmetsää sekä osin suota. Alueella kasvaa kuusta, mäntyä ja koivua, aluskasvillisuutena on varpukasveja.

Kohteen kuvaus

Paikalla havaittiin kolmion malliin ladottuja ristikoita. Puiden pituus ristikoissa on 2-2,3 metriä. Paikalla on yksi kolmiomallinen ristikko, johon on ladottu kah- ta eri pituutta olevia puita. Paikalla havaittiin kuusi ristikkoa, mutta niitä saat- taan olla alueella enemmänkin.

Kohteen rajaus

Kohde on rajattu näkyvien rakenteiden perusteella.

Tulkinta

Kyseessä on puiden väliaikaiseen säilytykseen tarkoitettut rakenteet. Parkatut puut on asetettu ristikkoon odottamaan poiskuljetusta.

Tarkastukset

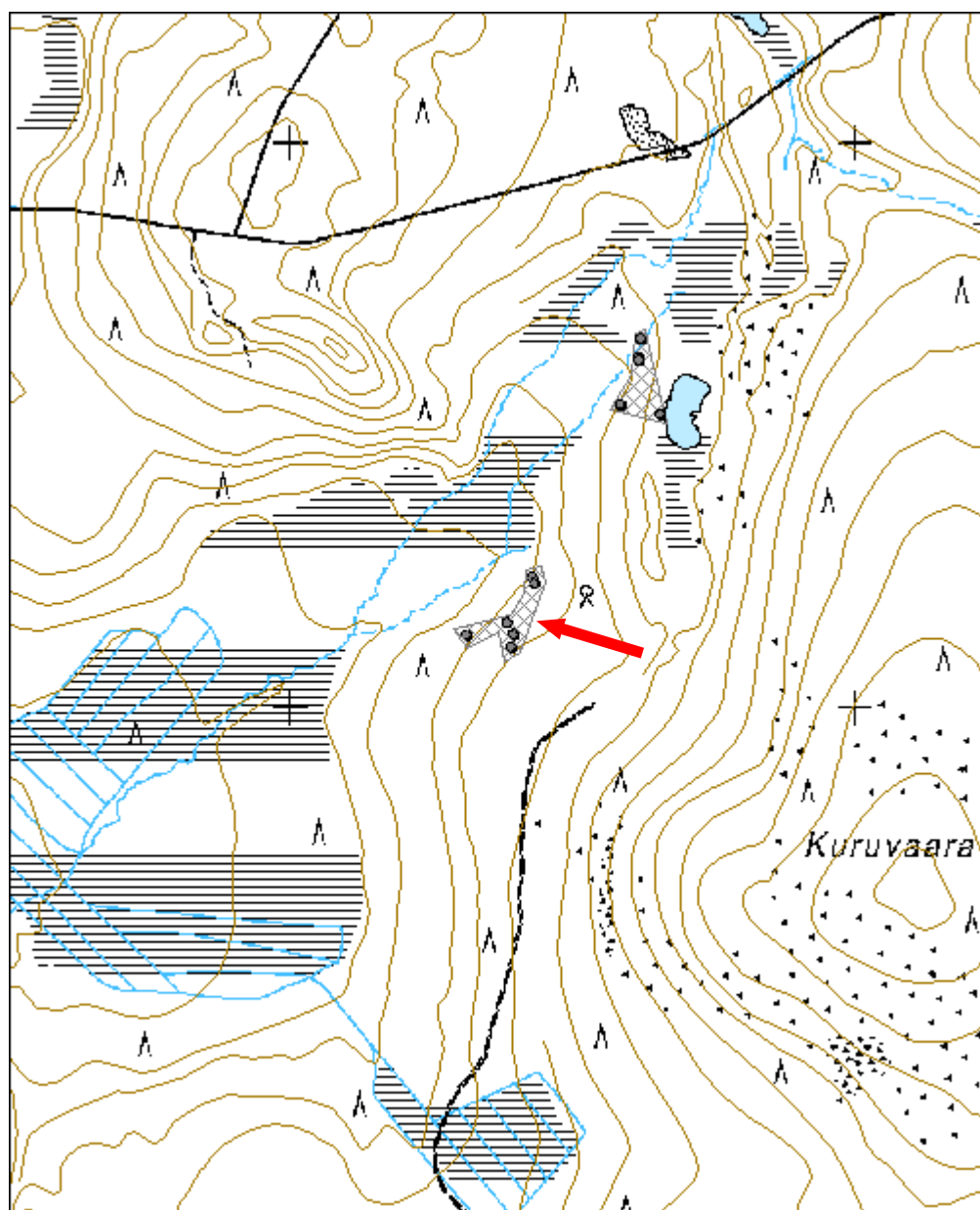
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
 Tarkastuspvm: 27.6.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
 Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

Viranomais-		Kunto:	2 Keskindertai-
rekisterinro:			nen
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suoje-	Kohteen suo-	9 Muu suoje-
	ljarvo	jelu:	vo

Kuva 51. Yksi alueen ristikoista, jossa on tavanomaisesta poiketen kahden pituista puutavaraa.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copy-right:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7507165, Y 3577409, Z 245	Mittakaava:	1:10000

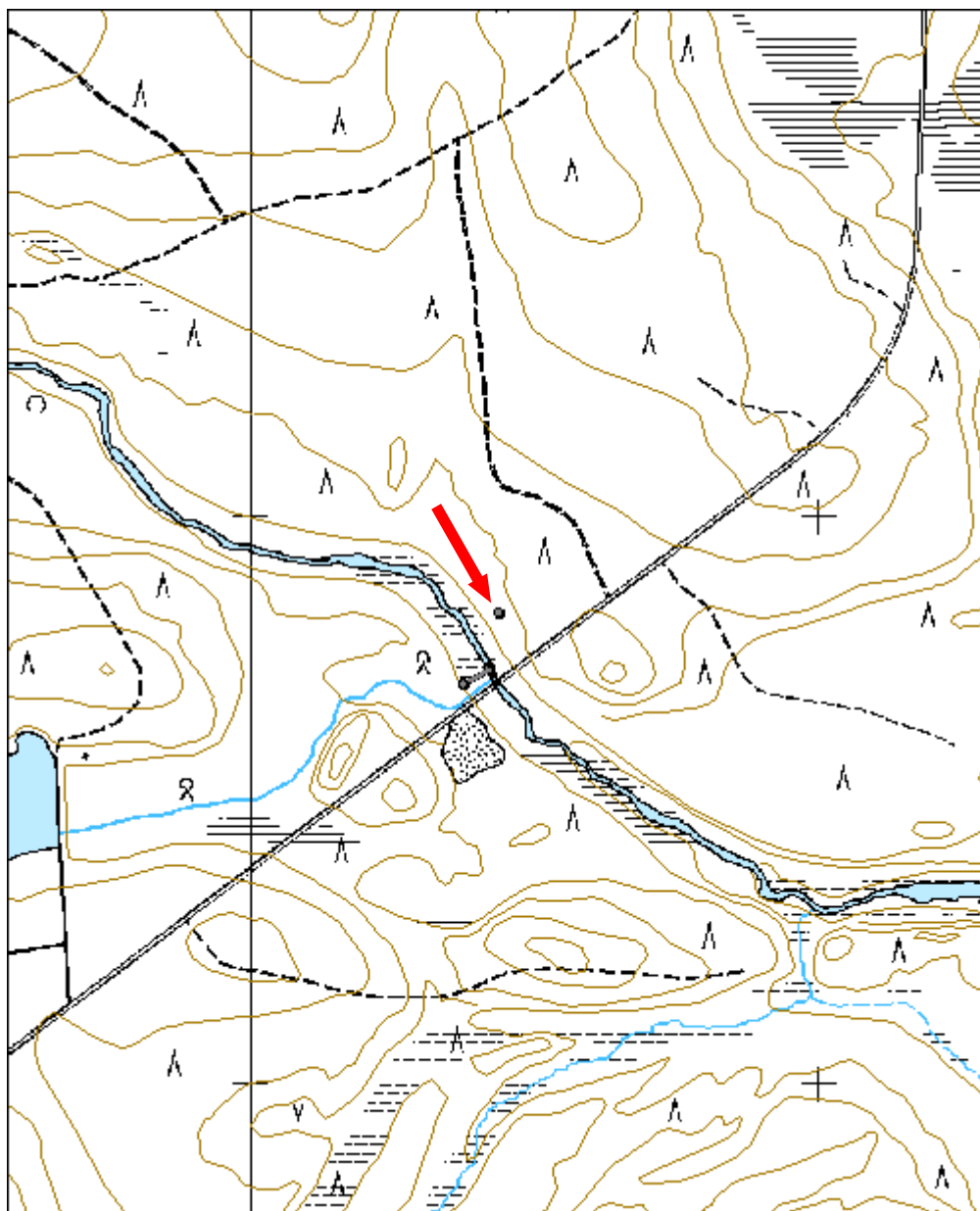
Sormijoki 1 kämpä jäännös		MH-tunnus: 145527	
Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7512828, Y 3555435, Z 225	Löydöt:	
<i>Taustatiedot</i>			
Kohde tuli esille haastattelussa.			
<i>Ympäristön kuvaus</i>			
Kohde sijaitsee Kairiujen lomakeskuksen eteläpuolella, Kairijoelle menevän tien länsipuolella, tiestä 100 metrin päässä. Kohteen eteläpuolella virtaa Sormijoki. Alue on kuivaa kangasmetsää, jossa kasvaa mäntyä. Kohteen välitön ympäristö on avoin ja heinittynyt loiva rinne, jossa rakenteet erottuvat hyvin.			
<i>Kohteen kuvaus</i>			
Paikalla havaittiin kaksiosaisen kämpän jäänteet. Kämpän koko on 6x23 metriä ja siinä on kaksi isoa piisikiveystä, joista pohjoispään piisi on länsiseinällä huoneen lounaiskulmassa ja eteläpään piisi huoneen itäseinällä, keskellä seinää. Oviaukkojen sijaintia ei voitu paikallistaa. Kämpästä on jäljellä vain muutamia huonosti säilyneitä hirsitä.			
Sauna on sijainnut aivan joen rannassa. Tästä rakennuksesta vain kiuas erottuu selvästi, seinälinjat sen sijaan erittäin huonosti.			
Aivan kämpän vieressä on tammi, josta on jäljellä vain joen eteläpuolinen patorakenne.			
<i>Kohteen rajaus</i>			
Kohde on rajattu näkyvien rakenteiden perusteella.			
<i>Tulkinta</i>			
Kyseessä on savottakämpän ja tähän liittyvän saunarakennuksen jäänteet.			
<i>Tarkastukset</i>			
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012			
Tarkastuspvm: 29.5.2012 Tarkastaja: P. Häkälä			
Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski			

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	3 Huono
Arvotus:	8 Muu suoje- lunarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suo- jelu:	9 Muu suoje- lunarvo

Kuva 52 Etualalla rannassa olevan saunan kiuas ja taustalla itse kämpä, kuvattu lounaasta

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7512828, Y 3555435, Z 225	Mittakaava:	1:10000

Vilkkojänkä kämpä jäännös		MH-tunnus: 145540	
Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	2		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7512694, Y 3566130, Z 245	Löydöt:	
<i>Taustatiedot</i>			
Kohde on merkitty Metsähallituksen Sutigis-järjestelmään.			
<i>Ympäristön kuvaus</i>			
Kohde sijaitsee Ruuvaoja-Kairijoki -tieltä etelään, Saunavaaralle kääntyvän tien itäpuolella, Vilkkojänkä nimisen suon reunalla. Kohteelta tielle on matkaa vajaa sata metriä. Kohteen pohjoispuolalla virtaa Morottajanoja. Alue on kuivaa kangasmetsää, jossa kasvaa mäntyä ja muutamia kuusia.			
<i>Kohteen kuvaus</i>			
Paikalla on kahden rakennuksen jäänteet. Rakennus 1: (x= 7512702 y=3566123) on kooltaan 9,8,3 metriä. Se on tehty pyöröhirsistä ja siinä on käytetty tasasalvosta. Hirsien päät on sahattu. Kämpässä on säilynyt vain kolme alinta hirsikertaa. Ovi on ollut kämpän koillisseinällä ja siinä on ollut ainakin yksi ikkuna kaakkoisseinällä. Kämpän katto on romahtanut sisään eikä siinä ole näkyvää lämmityslaitetta, mahdollisesti käytössä on ollut kamina. Kämpän hirsissä havaittiin sepän takomia nauvoja. Rakennus 2: (x= 7512692 y=3566136) on kaksiosainen ja kooltaan 8x9 metrin kokoinen. Rakennus on tehty pyöröhirsistä, joiden päät on hakattu kirveellä, ja siinä on käytetty koirankaulasalvosta. Tässäkään rakennuksessa ei ole näkyvää tulisijaa.			
<i>Kohteen rajaus</i>			
Kohde on rajattu näkyvien rakenteiden perusteella.			
<i>Tulkinta</i>			
Kyseessä on todennäköisesti savottakämpän ja siihen kuuluvan lisärakennuksen jäänteet. Todennäköisesti rakennus 1 on toiminut asuinrakennuksena ja rakennus 2 tallina.			

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
 Tarkastuspvm: 31.5.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
 Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 3 Huono

Olotila: 2 Ei käytössä

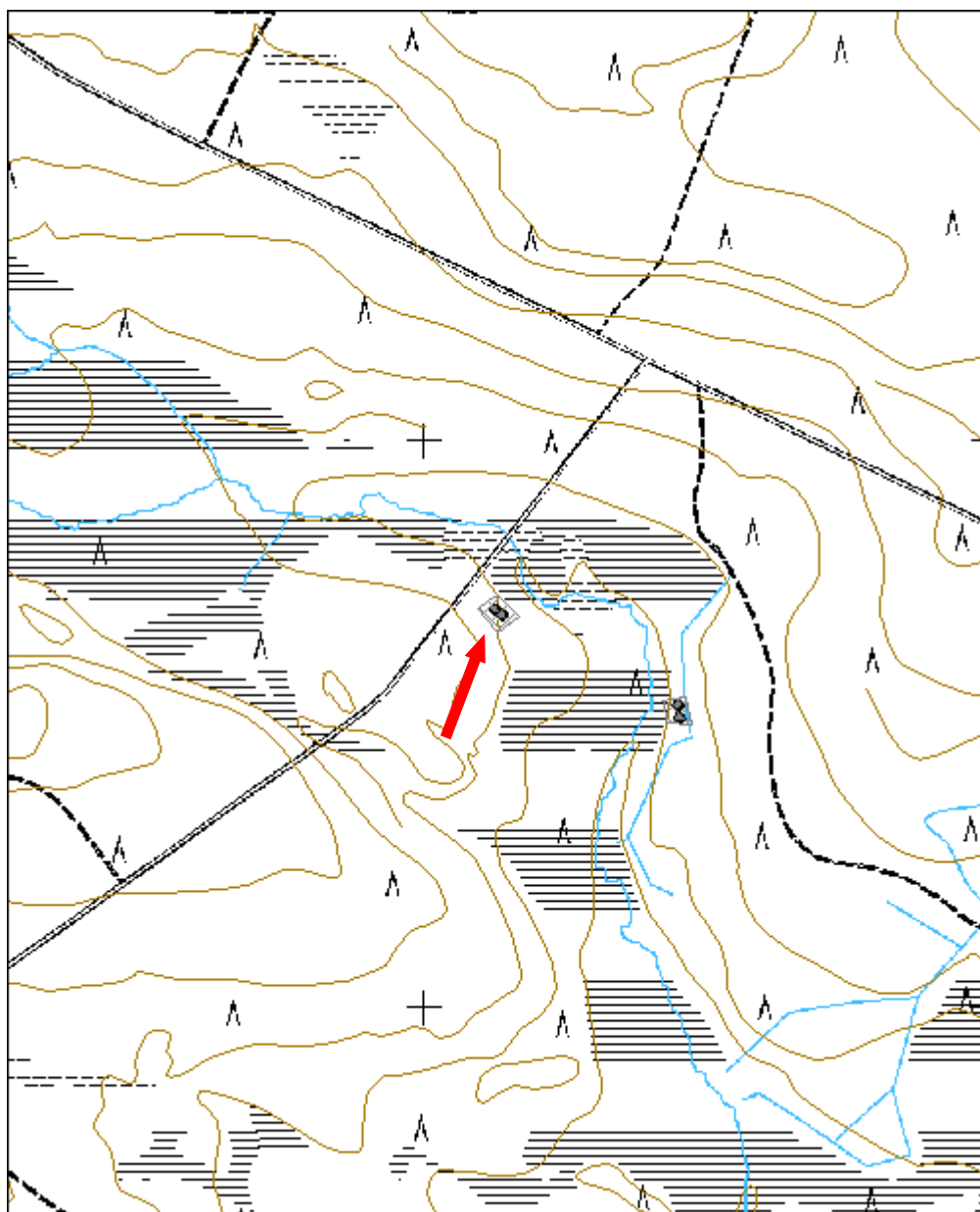
Arvotus: 8 Muu suoje-
lunarvo

**Kohteen suo-
jelu:** 9 Muu suoje-
lunarvo

Kuva 53. Edessä rakennus 2 ja taustalla rakennuksen 1 jäänteet, kuvattu kaakosta.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7512694, Y 3566130, Z 245	Mittakaava:	1:10000

Korteselkä kämppä jäännös	MH-tunnus: 145542
----------------------------------	------------------------------

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	2		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7512524, Y 3566444, Z 240	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde tuli esille haastattelussa.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Ruuvaoja-Kairijoki -tieltä etelään, Saunavaaralle kääntyvän tien itäpuolella. Kohteen kaakkoispuolella kohoaa Korteselkä ja sen länsipuolitse virtaa Morottajanoja. Alue on kuivaa kangasmetsää, jossa kasvaa nuorta mäntyä. Kohteen välittömässä ympäristössä kasvaa myös koivua.

Kohteen kuvaus

Paikalla on kahden rakennuksen jäänteet.

Rakennus 1: (x= 7512532 y= 3566446) on yksiosainen kämppä, jonka koko on 8x8,7 metriä. Kämpä on tehty pyöröhirsiä ja siinä on käytetty koiran-kaulasalvosta. Kämpässä ei havaittu tulisijaa. Oviaukko on ollut ilmeisesti kämpän länsiseinällä. Kämpä on huonosti säilynyt ja siitä on jäljellä vain kaksi alinta hirsikertaa.

Rakennus 2: (x= 7512511 y= 3566450) on kaksiosainen ja sen koko on 8,7x9,4 metriä. Rakennuksessa on käytetty pyöröhirttä ja siinä on koiran-kaulasalvos. Rakennuksesta on jäljellä kaksi alinta hirsikertaa eikä siinä ole näkyvää lämmityslaitetta.

Kohteen rajaus

Kohde on rajattu näkyvien rakenteiden perusteella.

Tulkinta

Kyseessä on todennäköisesti savottakämpän ja tähän liittyvän tallin jäänteet.

Tarkastukset

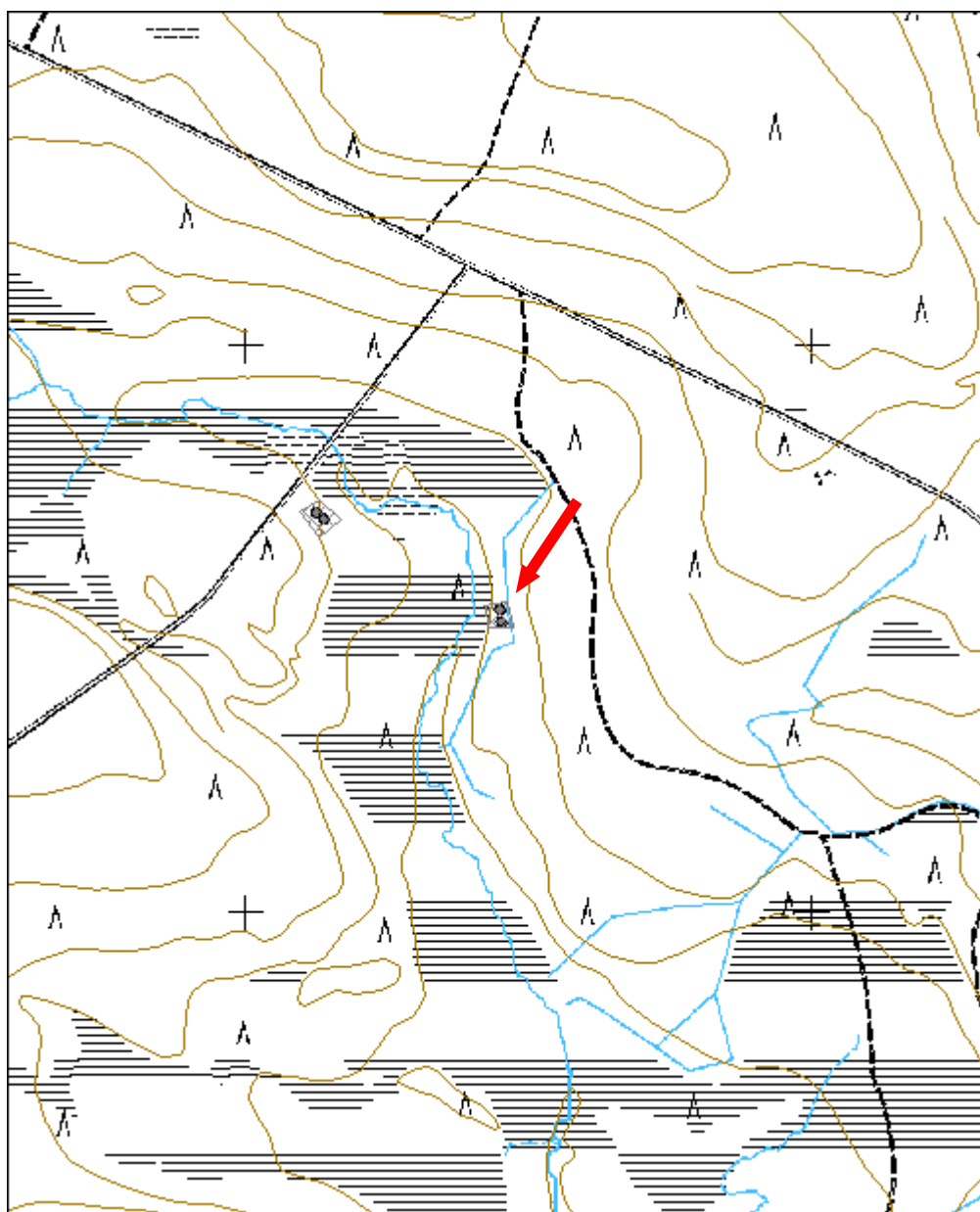
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
Tarkastuspvm: 31.5.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	3 Huono
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suoje- lunarvo	Kohteen suo- jelu:	9 Muu suoje- lunarvo

Kuva 54. Rakennuksen 2 jäänteet, kuvattu koillisesta.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7512524, Y 3566444, Z 240	Mittakaava:	1:10000

Saparosokat kämppä jäännös	MH-tunnus: 145554
-----------------------------------	------------------------------

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	6		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7503521, Y 3586899, Z 270	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty Metsähallituksen Sutigis-järjestelmään. Lisäksi kohde tuli esille haastatteluissa.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Värriöntien varrella. Kohteen pohjoispuolella on Petäjä-Nurusvaara ja eteläpuolella Kuusi-Nurusvaara. Alue on kuivahkoa kangasmetsää, jossa kasvaa mäntyä ja kuusta. Kohde rajautuu pohjoisessa, lännessä ja etelässä suohon.

Kohteen kuvaus

Paikalla on viiden eri rakennuksen jäänteet.

Kämpä: (x= 7503495 y= 3586867) on kostunut kuudesta erillisestä huonetilasta ja siinä on ollut kaikkiaan kolme piisikiveystä. Nykyisin kämpä on lähes kokonaan maaton, vain piisikiveykset näkyvät edelleen selvästi.

Talli: (x= 7503555 y= 3586881) on koostunut kolmesta eri karsinasta. Talli on kohteen rakennuksista parhaiten säilynyt, siitä on jäljellä jopa kuusi hirsiker-tää. Tallissa on käytetty pyöröhirsä.

Sauna: (x= 7503522 y= 3586928) Saunan jäänteet erottuvat maastossa ma-talana kumpuna sekä kahtena kiukaana, joista toinen on erinomaisen hyvin säilynyt. Oviaukko on ollut kiukaiden välissä.

Huussi: (x= 7503560 y= 3586903) Saparosokassa on ollut käytössä päreistä tehty ulkokuusi, joka on ollut vielä joitain vuosia sitten pystyssä. Nytemmin huussi on romahtanut paikalleen.

Kellari: (x= 7503474 y= 3586908) Kellari erottuu maastossa suorakaiteen-muotoisena kaivantona, jonka romahtaneet seinät ovat vielä paljaat kasvillisuudesta. Kellarissa on näkyvillä joitain puurakenteita.

Orsi: (x= 7503488 y=3586896) kyseessä on pystypuu, jonka toiselle sivulle on tehty lovi, jota vasten on asetettu toinen puu. Orren tarkempi funktio on epäselvä.

Kohteen rajaus

Kohde on rajattu näkyvien rakenteiden perusteella.

Tulkinta

Kyseessä on Kemi OY:n savottatyömaan savottakartano, joka on toiminut 1920-1923.

Lisätietoja

Junttila, Juhani; Pasanen, Juha & Teppo, Jorma 1972. Tukkikämpä tutkimus. Tukkikämppiä ja ruukinpirtejä Lapin savotoilta ajalta 1880-1930. Oulun yliopiston arkkitehtiosaston rakennustaiteen historian laitoksella vv. 1970-1972 Lapin Metsämuseoyhdistys ry:lle suoritettu erikoistyö.

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
Tarkastuspvm: 22.5.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 3 Huono

Olotila: 2 Ei käytössä

Arvotus: 8 Muu suoje-
lunarvo

**Kohteen suo-
jelu:** 9 Muu suoje-
lunarvo

Kuva 55. Sauna ja sen kiukaat, kuvattu etelälounaasta.

Kuva 56. Romahtanut päreestä tehty ulkovessa. Vielä joitain vuosia sitten se on ollut pystyssä. Kuvattu etelästä.

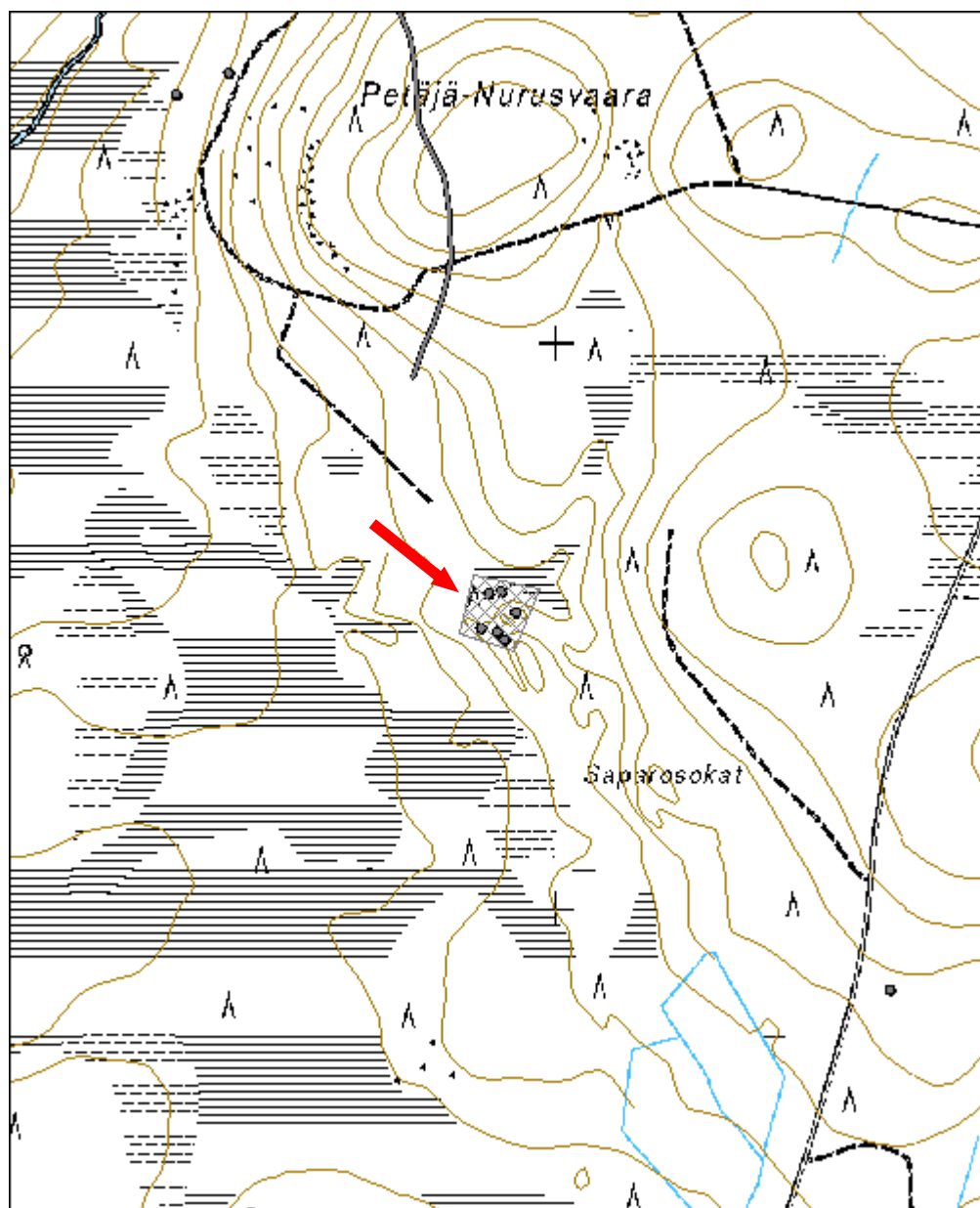

Kuva 57. Talli, kuvattu kaakosta.

Kuva 58. Pääpirtti, josta erottuu enää vain piisikiveykset. Kuvattu lounaasta.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7503521, Y 3586899, Z 270	Mittakaava:	1:10000

Petäjä-Nurusvaara 1 kämpä jäännös	MH-tunnus: 145555
--	------------------------------

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7504475, Y 3586421, Z 255	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty Metsähallituksen Sutigis-järjestelmään.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Petäjä-Nurusvaaran länsirinteellä. Kohteen länsipuolella virtaa Siurujoki länsipuolella kulkee Petäjä-Nurusvaaran kiertävä metsäautotie. Alue on tuoretta kangasmetsää, jossa kasvaa mäntyä, koivua ja kuusta.

Kohteen kuvaus

Paikalla on kämpän jäänteet. Kämpä on ollut kooltaan 5,5x4,4 metriä ja siinä on ollut ovi länsiseinällä. Kämpässä on ollut luonnonkivistä koottu piisi. Kämpän hirsien päät on pelkattu ja hirsien välit on tilkitty kuntalla ja sammalilla. Seinissä on käytetty ”ryssänkaulasalvosta”.

Kohteen rajaus

Kohde on pistemäinen.

Tulkinta

Kyseessä on savottakämpän jäänteet.

Tarkastukset

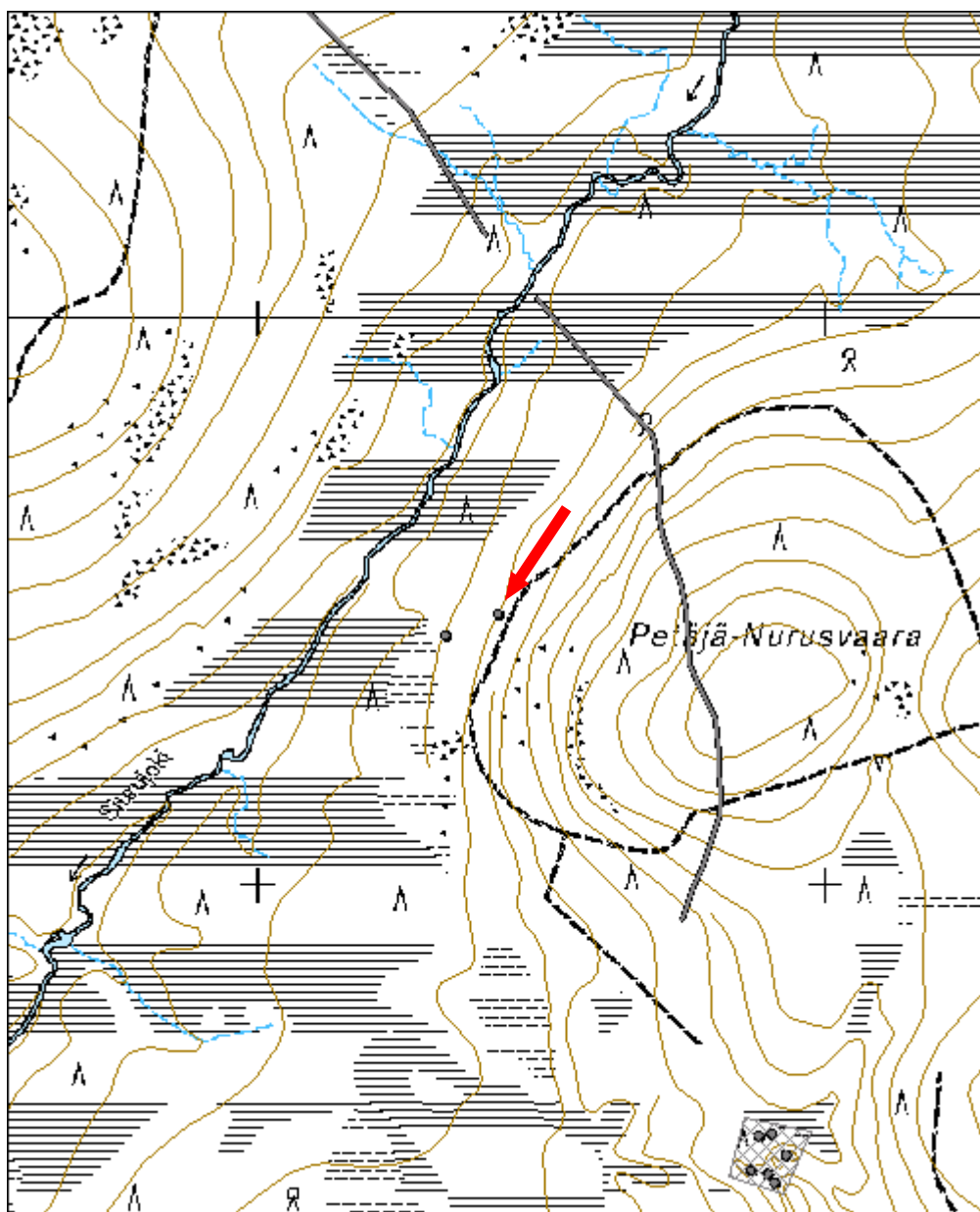
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
Tarkastuspvm: 22.5.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	3 Huono
Arvotus:	8 Muu suoje- lunarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suo- jelu:	9 Muu suoje- lunarvo

Kuva 59. Yleiskuva, kuvattu kaakosta.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7504475, Y 3586421, Z 255	Mittakaava:	1:10000

Petäjä-Nurusvaara 2 kämpä jäännös	MH-tunnus: 145556
--	------------------------------

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7504438, Y 3586328, Z 250	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty Metsähallituksen Sutigis-järjestelmään.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Petäjä-Nurusvaaran länsirinteellä. Kohteen länsipuolella virtaa Siurujoki länsipuolella kulkee Petäjä-Nurusvaaran kiertävä metsäautotie. Alue on tuoretta kangasmetsää, jossa kasvaa mäntyä, koivua ja kuusta. Kohteen välitön ympäristö on avoin ja osin heinittynyt.

Kohteen kuvaus

Paikalla on kaksiosaisen kämpän jäänteet. Kämpä on pohjois-eteläsuuntainen ja sen koko on 9,3x15,2 metriä. Kämpän lounaiskulmassa on piisikiveys, joka on pahoin hajonnut. Kämpä on huonosti säilynyt ja se erottuu maastossa vain vallimaisena rakenteena.

Kohteen rajaus

Kohde on pistemäinen.

Tulkinta

Kyseessä on savottakämpän jäänteet. Kämpä on koostunut asuinosaista sekä tämän pohjoispuolella olevasta tallista.

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
Tarkastuspv: 22.5.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

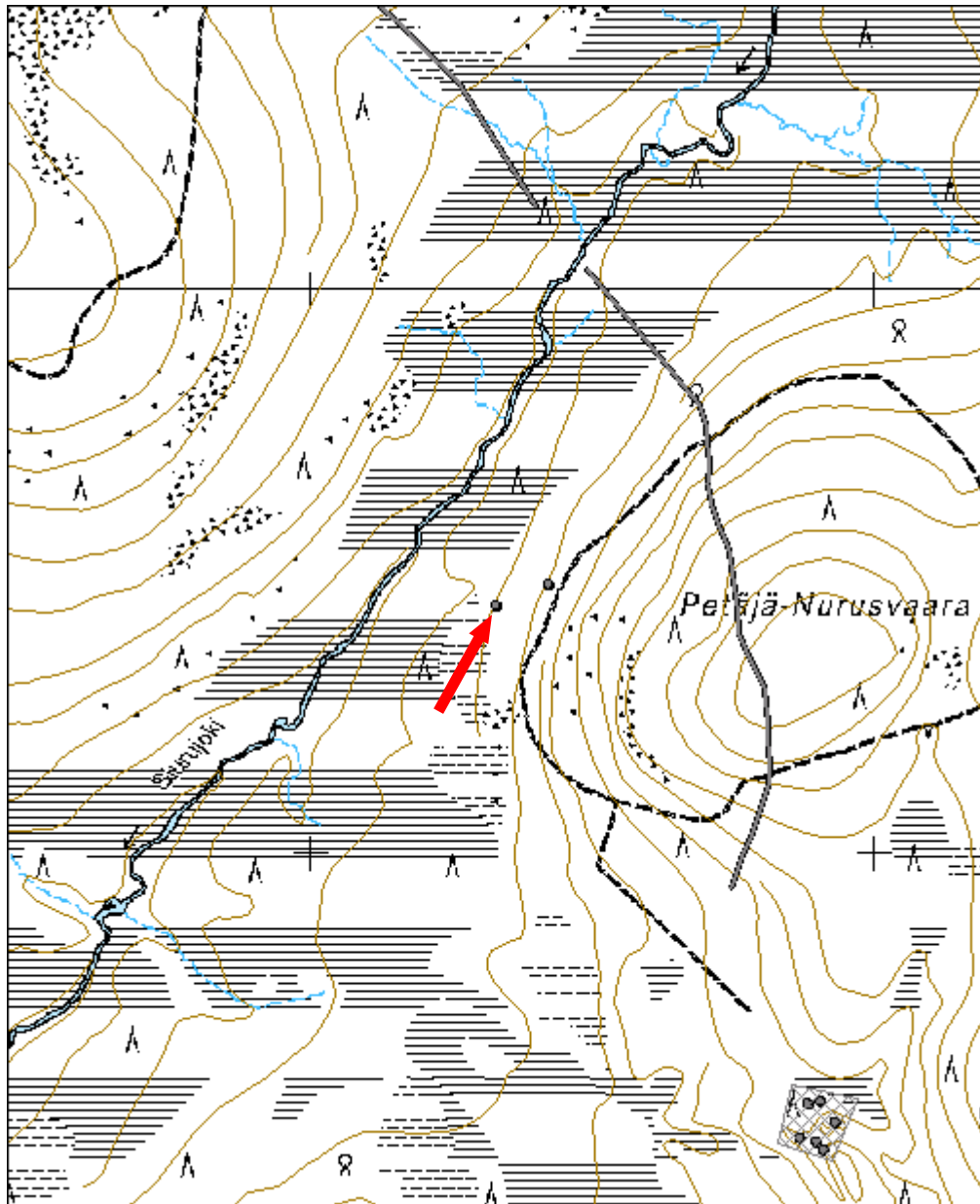
Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	3 Huono
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suoje-	Kohteen suo-	9 Muu suoje-
	arvo	jelu:	arvo

Kuva 60. Yleiskuva alueesta, kuvattu kaakosta.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7504438, Y 3586328, Z 250	Mittakaava:	1:10000

Siuruaapa 3 kämppä jäännös	MH-tunnus: 145562
-----------------------------------	------------------------------

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7505860, Y 3587005, Z 255	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi ilman ennakkotietoja.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Siuruaavalla, Siurujoen itäpuolella. Siuruaavassa on tällä kohden pieni maakumpu joen ja Kuusi-Nurusvaaran välillä. Alue on kuivahkoa kangasmetsää, jossa kasvaa mäntyä, kuusta ja koivua.

Kohteen kuvaus

Paikalla on kämpän jäänteet. Kämpän koko on 7x5,5 metriä ja siinä on piisi kaakkoisnurkassa. Piisikiveys on jo hajonnut. Kämpä pohja erottuu maastossa matalan vallina, piisi näkyy edelleen hyvin.

Kohteen rajaus

Kohde on pistemäinen.

Tulkinta

Kyseessä on todennäköisesti viereisen tammen kanssa samanaikaisesta kämpästä. Tammi on ollut käytössä ainakin vuosina 1915-1937.

Tarkastukset

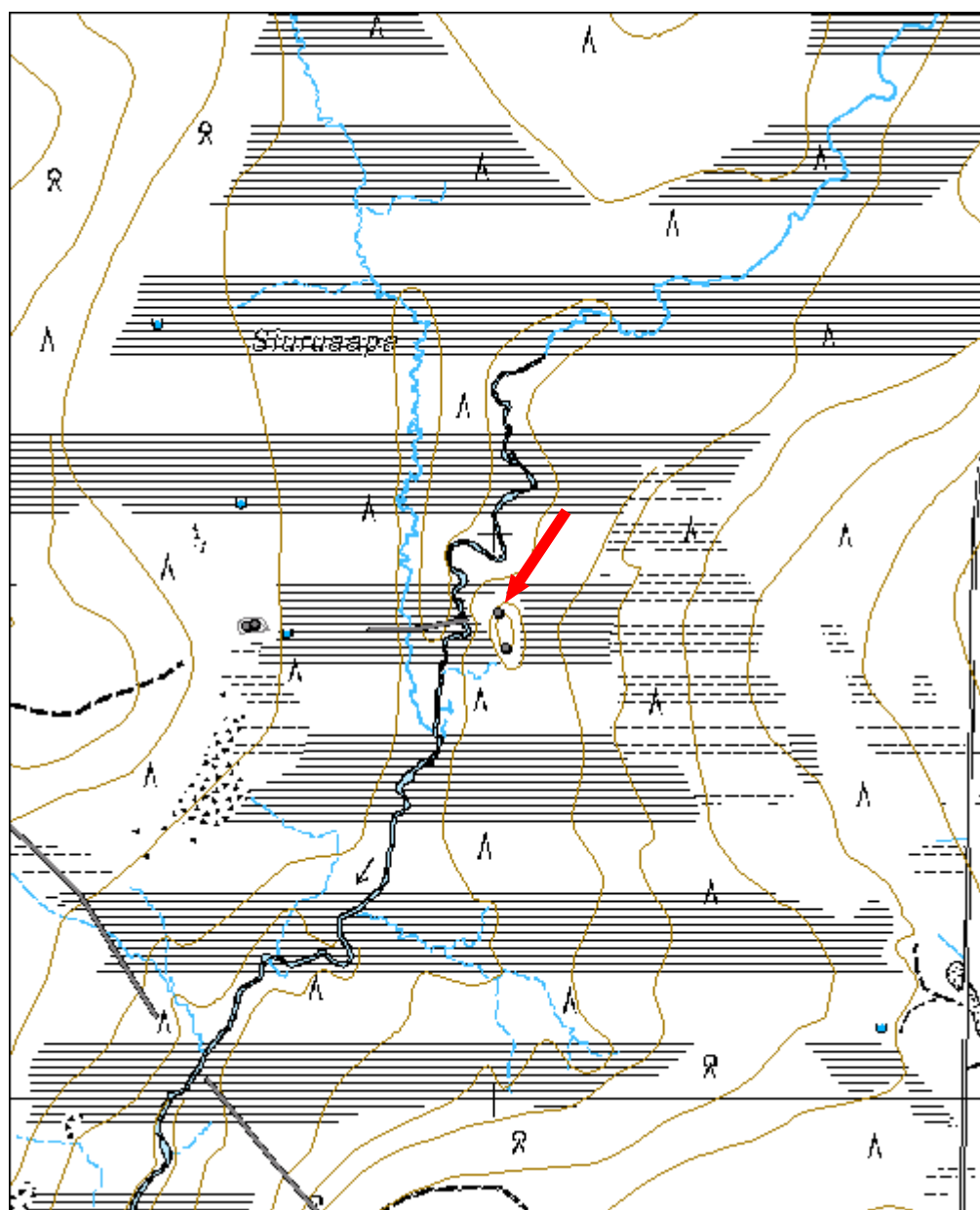
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
Tarkastuspvm: 22.5.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	3 Huono
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo

Kuva 61. Kämpän pohja, kuvattu koillisesta.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7505860, Y 3587005, Z 255	Mittakaava:	1:10000

Siuruaapa 4 kämppä jäännös	MH-tunnus: 145563
-----------------------------------	------------------------------

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7505798, Y 3587017, Z 260	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi ilman ennakkotietoja.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Kuusi-Nurusvaaran ja Piippuselkien välissä olevan Siuruaavalla olevalla pienellä mäennyppylällä. Kohteen länsipuolella virtaa Siurujoki. Alue on kuivahkoa kangasmetsää, jossa kasvaa mäntyä, kuusta ja koivua.

Kohteen kuvaus

Paikalla on kämpän jäännös, joka erottuu maastossa matalana vallimaisena rakenteena. Sen koko on 6x5,7 metriä ja siinä piisi koilliskulmassa. Myös piisi on täysin sammaleen peittämä. Kämpän länsipuolella on jyrkästi suohon laskeva rinne.

Kohteen rajaus

Kohde on pistemäinen.

Tulkinta

Kyseessä on todennäköisesti viereisen tammen kanssa samanaikaisesta kämpästä. Tammi on ollut käytössä ainakin vuosina 1915-1937.

Tarkastukset

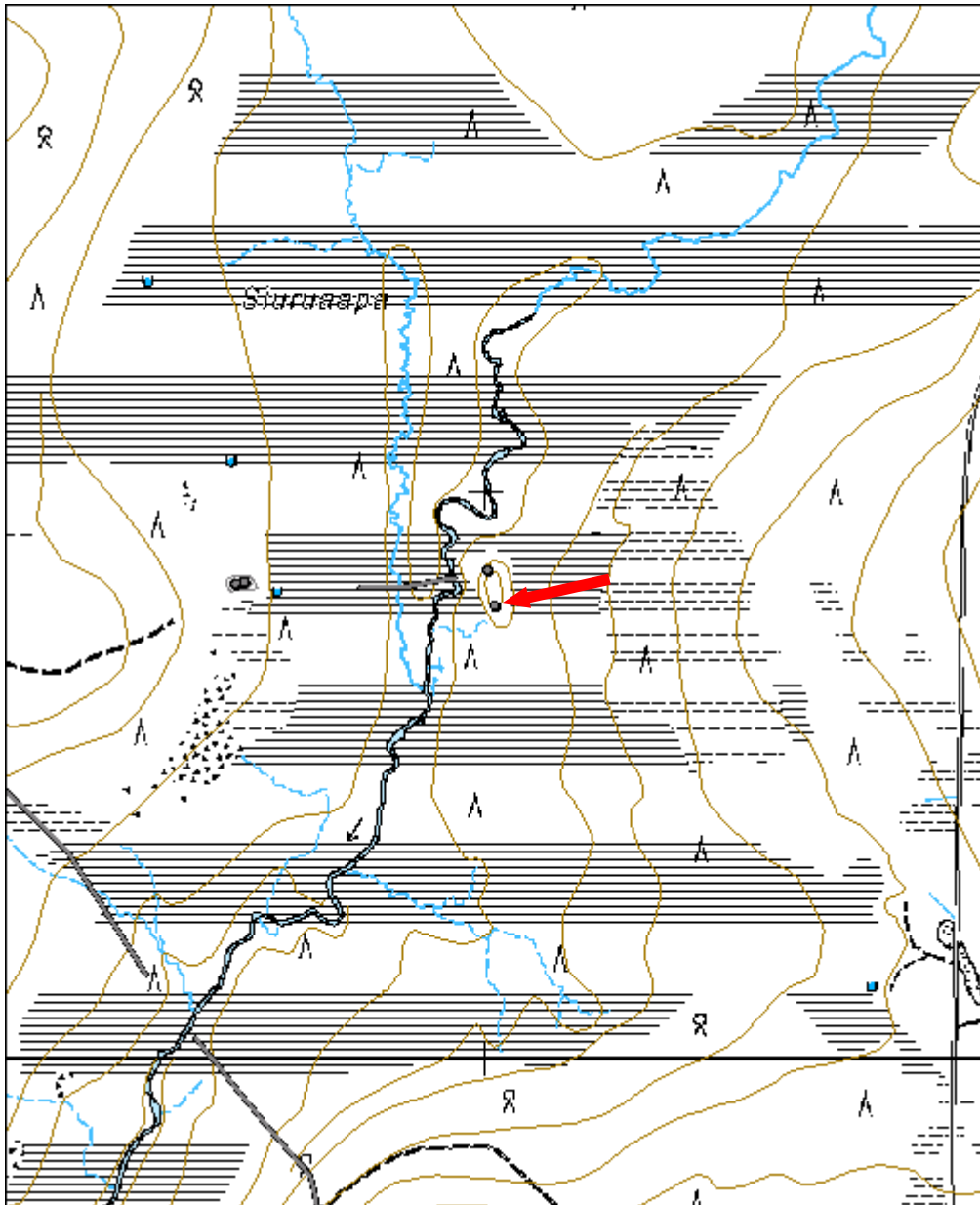
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
Tarkastuspvm: 22.5.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	3 Huono
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suoje- lunarvo	Kohteen suo- jelu:	9 Muu suoje- lunarvo

Kuva 62. Kämpän pohja kuvan voikeassa laidassa kuusien, kouivujen ja katajien keskellä. Kuvattu lännestä.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7505798, Y 3587017, Z 260	Mittakaava:	1:10000

Naavajärvi 1 kämppä jäännös	MH-tunnus: 145565
------------------------------------	------------------------------

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7500314, Y 3590090, Z 255	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty Metsähallituksen Sutigis-järjestelmään.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Tuore-Naavaselän lounaispuolella olevan Naavajärven pohjoispuolella olevan pienen lammen länsirannalla. Alue on kuivahkoa kangasmetsää, jossa kasvaa uudistuskypsää mäntyä.

Kohteen kuvaus

Paikalla sijaitsee kämpän jäänteet. Kämpä on pohjois-eteläsuuntainen ja sen koko on 7,5x14 metriä. Pohjoisemman huoneen koilliskulmassa on piisi. Kämpän eteläpuolella, kiinni eteläseinässä, on rakennettu pienempi erillinen tila, jonka koko on 4,3x3,8 metriä. Kämpä on rakennettu pyöröhirsistä ja siinä on käytetty koirankaulasalvosta. Vain 2-3 alinta hirsikertaa on säilynyt.

Kohteen rajaus

Kohde on pistemäinen.

Tulkinta

Kyseessä on savottakämpän jäänteet. Todennäköisesti tulisijallinen huone on toiminut asuintilana ja sen eteläpuolinen osa tallina. Pienempi, erillinen tila voi liittyä talliin tai se voi olla huussi tai varasto tms.

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
Tarkastuspvm: 23.5.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

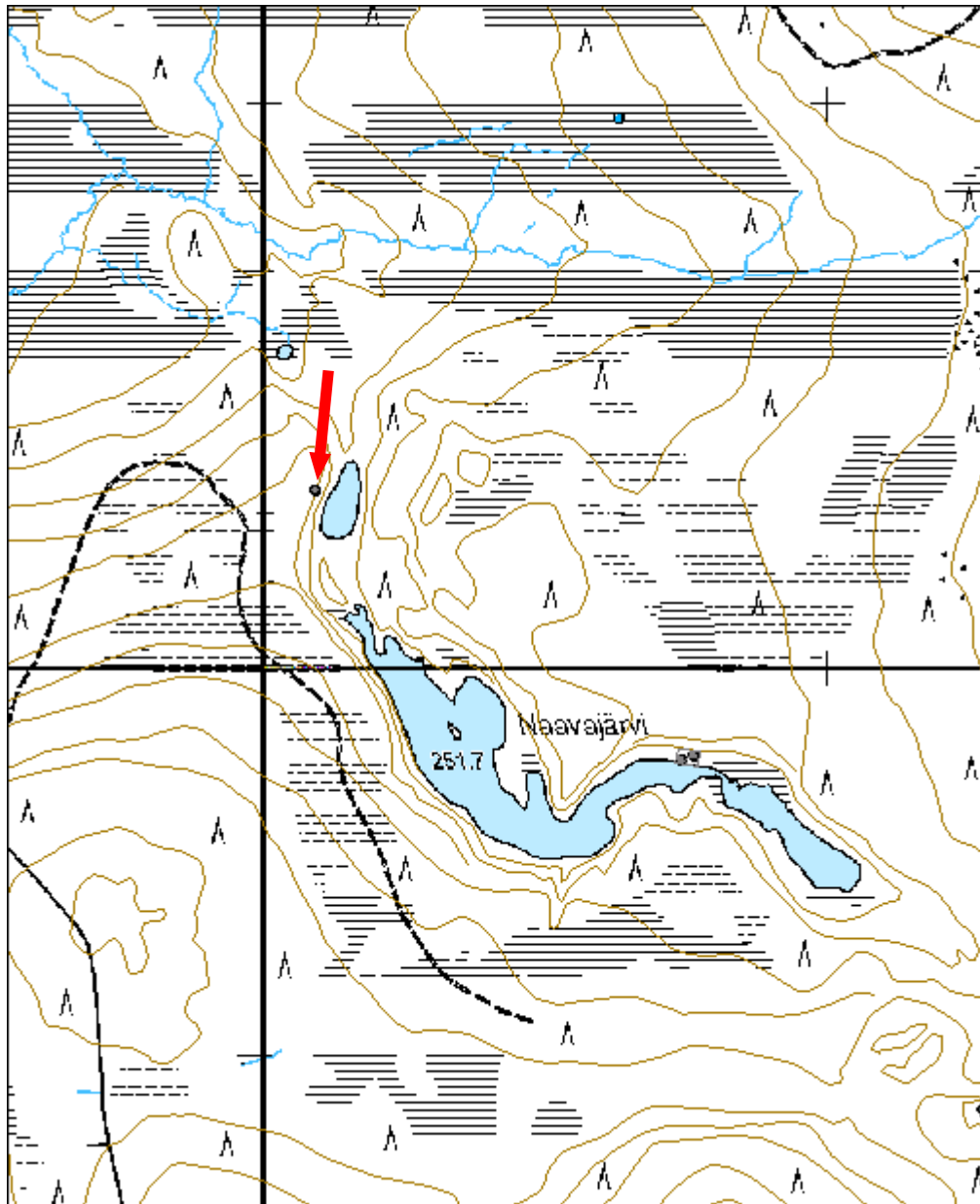

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	3 Huono
Arvotus:	8 Muu suoje- lunarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suo- jelu:	9 Muu suoje- lunarvo

Kuva 63. Yleiskuva, kuvattu lounaasta.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7500314, Y 3590090, Z 255	Mittakaava:	1:10000

Naavajärvi 2 kämppä jäännös		MH-tunnus: 145569	
Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	3		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7499841, Y 3590750, Z 250	Löydöt:	
Taustatiedot			
Kohde löytyi ilman ennakkotietoja.			
Ympäristön kuvaus			
Kohde sijaitsee Tuore-Naavaselän lounaispuolella olevan Naavajärven pohjoisrannalla. Aivan kohteen itäpuolella järvi on kapeimmillaan. Alue on tuoretta kangasmetsää, jossa mäntyä, koivua ja kuusta.			
Kohteen kuvaus			
Paikalta havaittiin kolme erillistä rakennetta: Kämppä: (x= 7499845 Y=3590760) on kooltaan 5x5,5 metrin kokoisen kämpän pohja, jonka lounaiskulmassa on piisi. Kämppä erottuu maastossa vain matalana vallimaisena rakenteena. Sauna: (x= 7499837 y= 3590738) sijaitsee kämpän lounaispuolella, aivan rannan tuntumassa. Saunan koko on 3,7x4,7 metriä ja sen lounaiskulmassa neliskulmainen kiuas. Tulisija: (x= 7499838 y=3590740) aivan saunan koillispuolella havaittiin neliskulmainen, luonnonkivistä ladottu tulisija, jonka suuaukko osoittaa järvelle. Kairattaessa tulisijan sisäpuolelta tuli palanutta ja likaista maata.			
Kohteen rajaus			
Kohde on rajattu näkyvien rakenteiden perusteella.			
Tulkinta			
Koska kyseessä on suhteellisen pienikokoisesta kämpästä, kyse voi olla eneminkin porokämpästä tai kalakämpästä tms. kuin savottakämpästä.			
Tarkastukset			
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012 Tarkastuspvm: 23.5.2012 Tarkastaja: P. Häkälä Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski			

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	3 Huono
Arvotus:	8 Muu suoje- lunarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suo- jelu:	9 Muu suoje- lunarvo

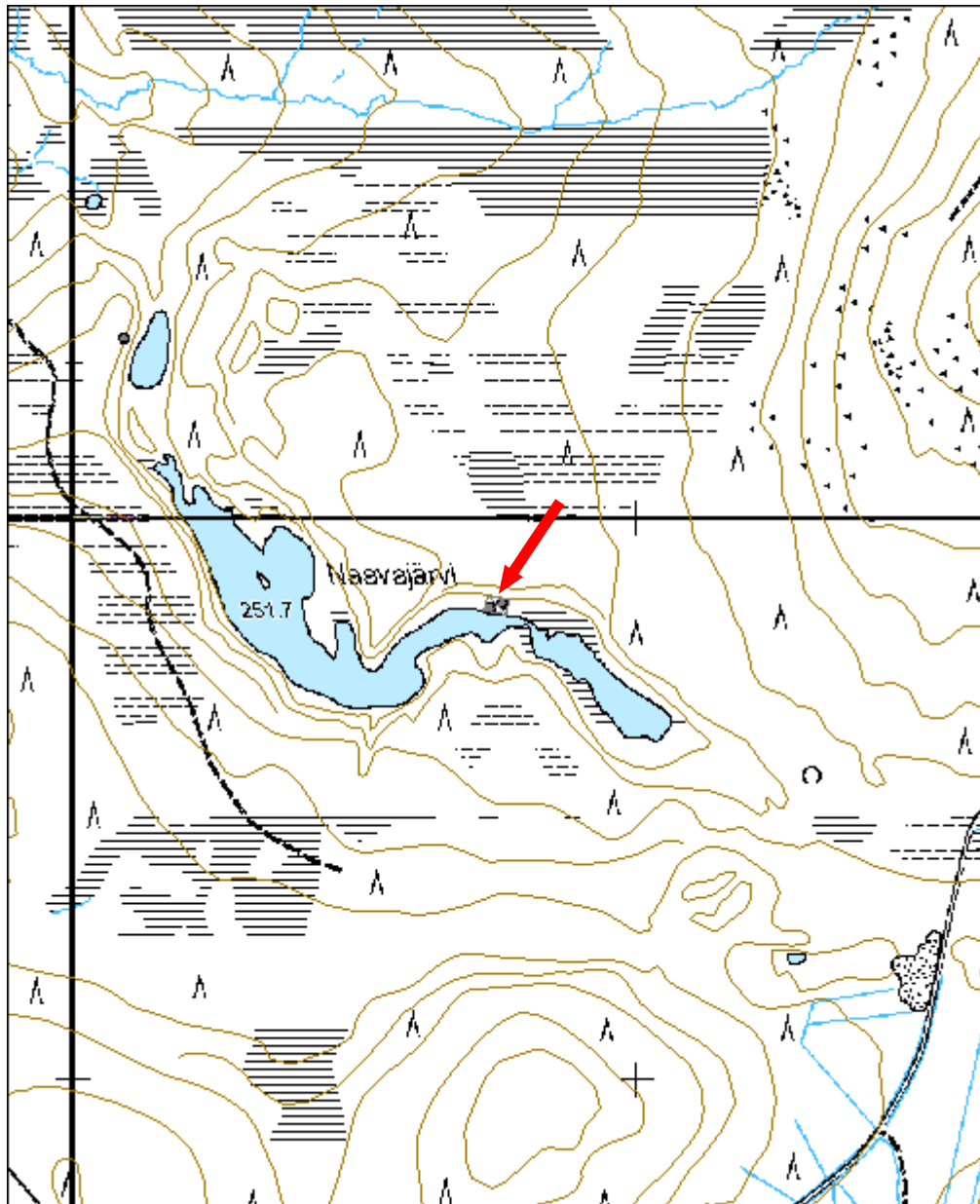

Kuva 64. Yleiskuva alueesta, kuvattu koillisesta.

Kuva 65. Ulkona ollut tulisija, kuvattu lounaasta.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7499841, Y 3590750, Z 250	Mittakaava:	1:10000

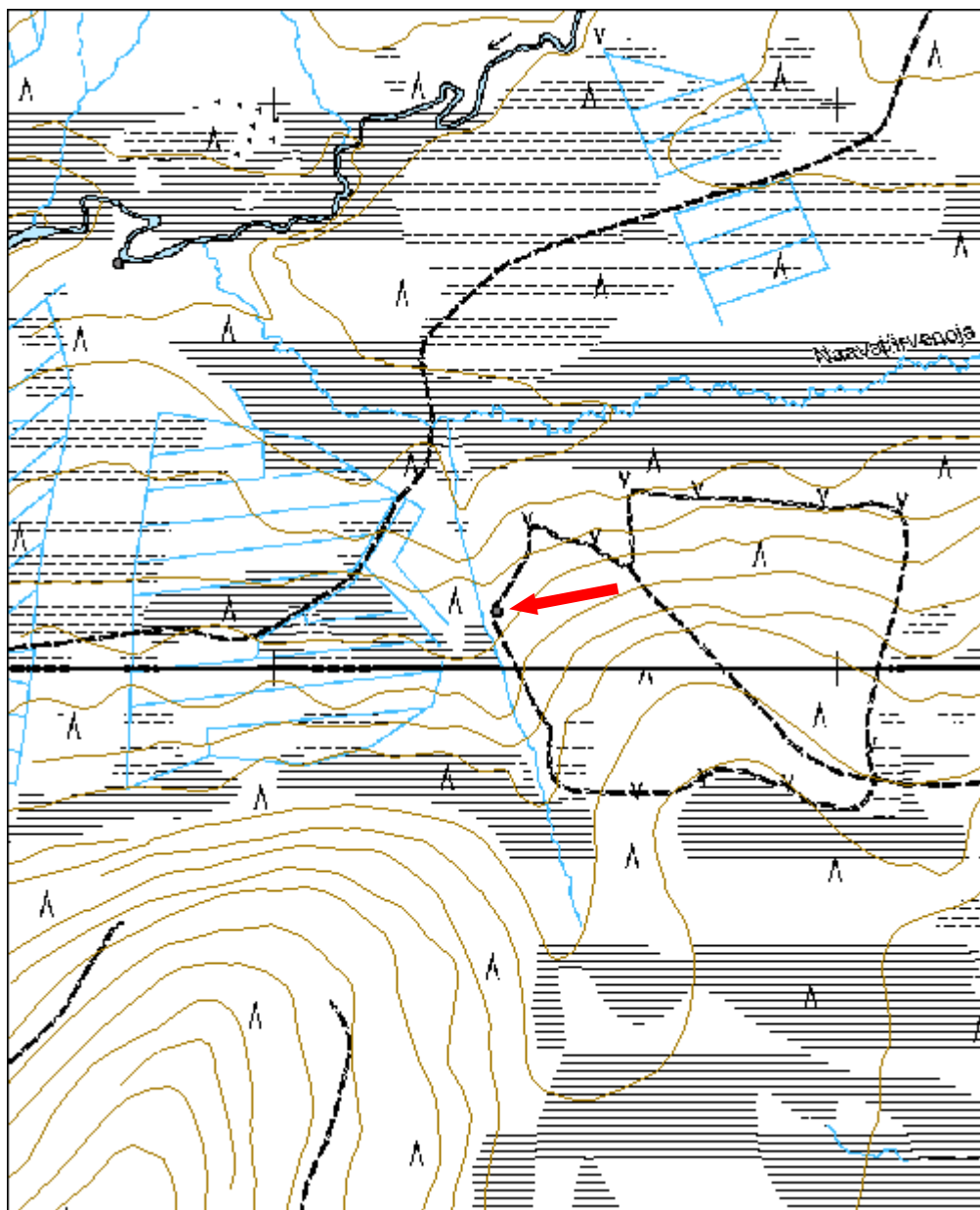

Vuossuvaara 1 kämppä jäännös		MH-tunnus: 145570	
Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7500099, Y 3588395, Z 245	Löydöt:	
Taustatiedot			
Kohde on merkitty Metsähallituksen Sutigis-järjestelmään.			
Ympäristön kuvaus			
Kohde sijaitsee Vuossuaavan pohjoispuolella ja Vuossuvaaran koillispuolella olevalla maalla, jolla ei kartalla ole omaa nimeä. Kohteen länsipuolella virtaa pohjois-eteläsuunnassa Naavajärvenojaan laskeva puro. Alue on kulotettu vuonna 1996 ja tässä yhteydessä alueelle on tehty palokanavat. Nyt paikalla kasvaa nuorta mäntyä.			
Kohteen kuvaus			
Paikalla on 7,6x6,4 metrin kokoisen kämpän jäänteet. Kämpän itäkulma on tuhoutunut palokanavaa tehdessä. Piisi on kämpän etelänurkassa ja se on edelleen hyvin säilynyt.			
Kohteen rajaus			
Kohde on pistemäinen.			
Tulkinta			
Kyseessä on ilmeisesti savottakämpän jäänteet.			
Tarkastukset			
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012 Tarkastuspvm: 23.5.2012 Tarkastaja: P. Häkälä Kuvaus: P. Häkälä			
Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	3 Huono
Arvotus:	8 Muu suoje- lunarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suo- jelu:	9 Muu suoje- lunarvo

Kuva 66. Kämpän jäännökset, kuvattu kaakosta.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7500099, Y 3588395, Z 245	Mittakaava:	1:10000

Luuhaara 3 kämppä jäännös	MH-tunnus: 145574
----------------------------------	------------------------------

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7500714, Y 3587723, Z 235	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty Metsähallituksen Sutigis-järjestelmään.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Luuhaaran varressa, sen etelärannalla. Kohteen länsipuolella puolen kilometrin päässä kulkee Värriöntie. Alueella kasvaa kuusta, koivua ja mäntyä. Metsätaloudessa alue on luokiteltu kitumaaksi.

Kohteen kuvaus

Paikalla on kaksiosaisen kämpän jäänteet. Kämpän koko on 5,7x12 metriä ja sen kaakkoispään koillisnurkassa on piisi. Kohde on huonosti säilynyt, se erottuu maastossa vallimaisena rakenteena, jossa hirsiä ei ole säilynyt lainkaan.

Kohteen rajaus

Kohde on pistemäinen.

Tulkinta

Kohteessa on ilmeisesti savottakämpän jäänteet, jossa piisillinen osa on toiminut asuinosa ja toinen puoli kämpästä tallina tms.

Tarkastukset

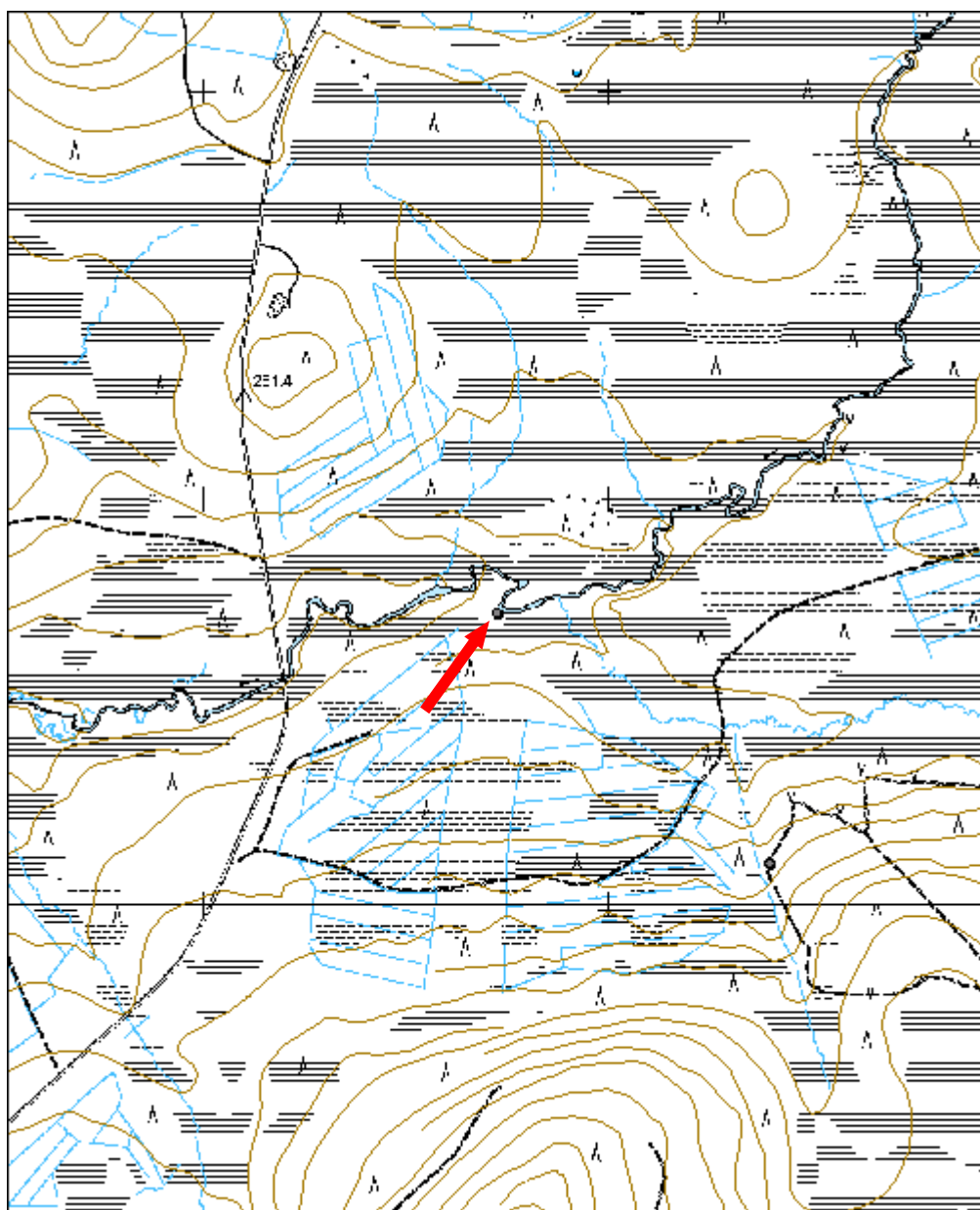
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
Tarkastuspvm: 25.5.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	3 Huono
Arvotus:	8 Muu suoje- lunarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suo- jelu:	9 Muu suoje- lunarvo

Kuva 67. Yleiskuva, kuvattu lounaasta.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7500714, Y 3587723, Z 235	Mittakaava:	1:13940

Naavajärvenoja kämppä jäännös		MH-tunnus: 145578	
Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	2		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7501038, Y 3589488, Z 245	Löydöt:	
Taustatiedot			
Kohde on merkitty Metsähallituksen Sutigis-järjestelmään.			
Ympäristön kuvaus			
Kohde sijaitsee Naavajärvenojan ja Luuharaan väliin jäävällä maasaarekkeella, jonka ympäröivät laajat suoalueet. Kohteelle menee huonokuntoinen mönkijä-metsäkoneura Värriöntieltä. Metsäsaareke on kangasmetsää, jossa kasvaa pääasiassa mäntyä ja jonkin verran koivua ja kuusta.			
Kohteen kuvaus			
Paikalla on kahden rakennuksen jäänteet, joista toinen on todennäköisesti talli ja toinen asuinkäyttöön tarkoitettu.			
Kämppä: (x= 7501030 y= 3589486) on kaksiosainen ja se on rakennettu isoista hirsistä aivan suon laitaan. Kämppä on tehty pyöröhirsiä, joiden päät on pelkattu. Kämpässä on käytetty tasasalvosta, joskin salvokset ovat hyvin viimeistelemättömät. Hirsien välit on tilkitty kuntalla. Kämpän koko on 11,2x7,4 metriä.			
Kämpän pohjoishuoneen ovi on pohjois- ja ikkuna itäseinällä. Tässä huoneessa on piisi huoneen luoteispuolella. Huoneissa olevien rautaosien perusteella on mahdollista, että molemmissa huoneissa on ollut myös kaminat. Eteläisempi osa kämppää on rakennettu erillisenä osiona eikä sitä ole liitetty pohjoisempaan osioon salvoksin. Eteläisemmän osan pohjoisseinä on tuettu pystypuvin, joiden läpi on laitettu puutapit hirsiseinään kiinni. Tämän eteläisemmän osan koko on 6,7x6,3 metriä.			
Pohjoisemman osan oven päällä on tekstejä, joista erottuu lähinnä kirjaimet MM ja MK 30\3 sekä vuosi, joka voi olla 1956 tai 1936			
Talli: (x= 7501044 y= 3589491) oletettu talli on hyvin huonosti säilynyt ja siitä on jäljellä vain alin hirsikerta. Tallin ovi on ollut eteläseinällä.			

Kohteen rajaus

Kohde on rajattu näkyvien rakenteiden perusteella.

Tulkinta

Kyseessä on mitä ilmeisimmin 1900-luvun ensimmäiselle puoliskolle ajoittuva savottakämpä ja tähän liittyvä talli.

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
Tarkastuspvm: 25.5.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 2 Kesinkertainen

Olotila: 2 Ei käytössä

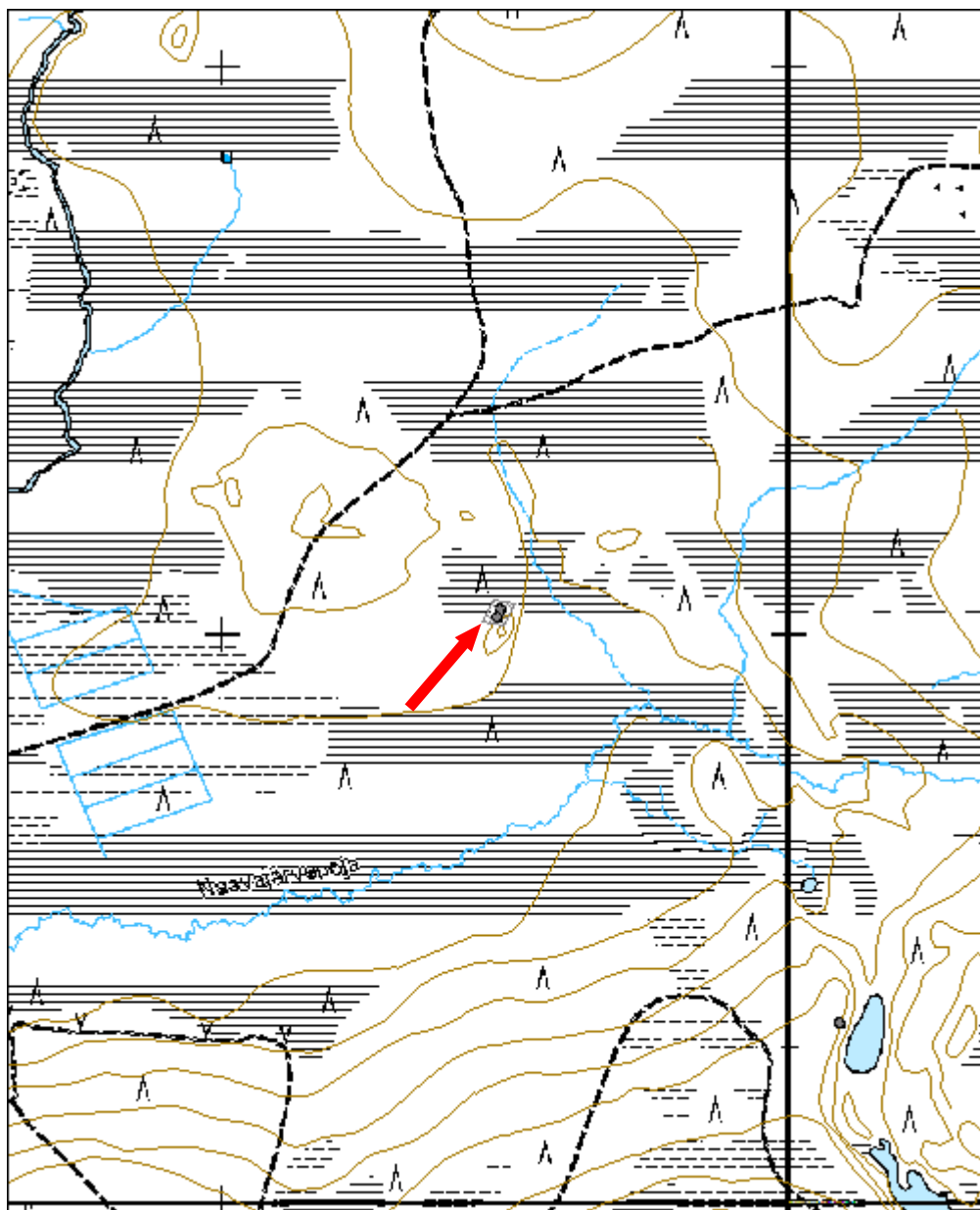
Arvotus: 8 Muu suojeluarvo

Kohteen suojelu: 9 Muu suojeluarvo

Kuva 68. Yleiskuva alueesta, kuvattu etelästä. Talli jää kuvan oikeaan laitaan.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7501038, Y 3589488, Z 245	Mittakaava:	1:10000

Taplama-auvakonvaara 1 kämppä jäännös		MH-tunnus: 145580	
Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7514434, Y 3561815, Z 255	Löydöt:	
<i>Taustatiedot</i>			
Kohde on merkitty Metsähallituksen Sutigis-järjestelmään.			
<i>Ympäristön kuvaus</i>			
Kohde sijaitsee Taplama-Auvamkonvaaran lounaisrinteellä. Kohteesta 1,2 kilometriä pohjoiseen kulkee tie Ruuvaajalta Kairille. Kohteen pohjoispuolella sijaitsee myös Järvijängänjärvi. Kohde sijaitsee aivan suon laidassa, mutta alue on melko kuivaa. Paikalla kasvaa runsaasti lehtipuita sekä kuusta ja mäntyä.			
<i>Kohteen kuvaus</i>			
Paikalla on kämpän jäänteet. Kämpä on kooltaan 15,5x17,5 metriä ja siinä on neljä erillistä huonetta. Kämpässä on kaksi piisikiveystä, jotka erottuvat edelleen hyvin, piisit ovat lounais- ja luoteiskulmissa. Itse kämpä on melko huonosti säilynyt ja vain muutama alin hirsikerta on säilynyt. Väliseinien kohdilla hirret ovat paremmin säilyneet, ja näiden perusteella kämpä on tehty pyöröhirsistä koirankaulasalvosta käyttäen.			
<i>Kohteen rajaus</i>			
Kohde on pistemäinen.			
<i>Tulkinta</i>			
Kyseessä on ilmeisimmin 1900-luvun alkuun ajoittuvan savottakämpän jäänteet.			
<i>Tarkastukset</i>			
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012 Tarkastuspvm: 31.5.2012 Tarkastaja: P. Häkälä Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski			

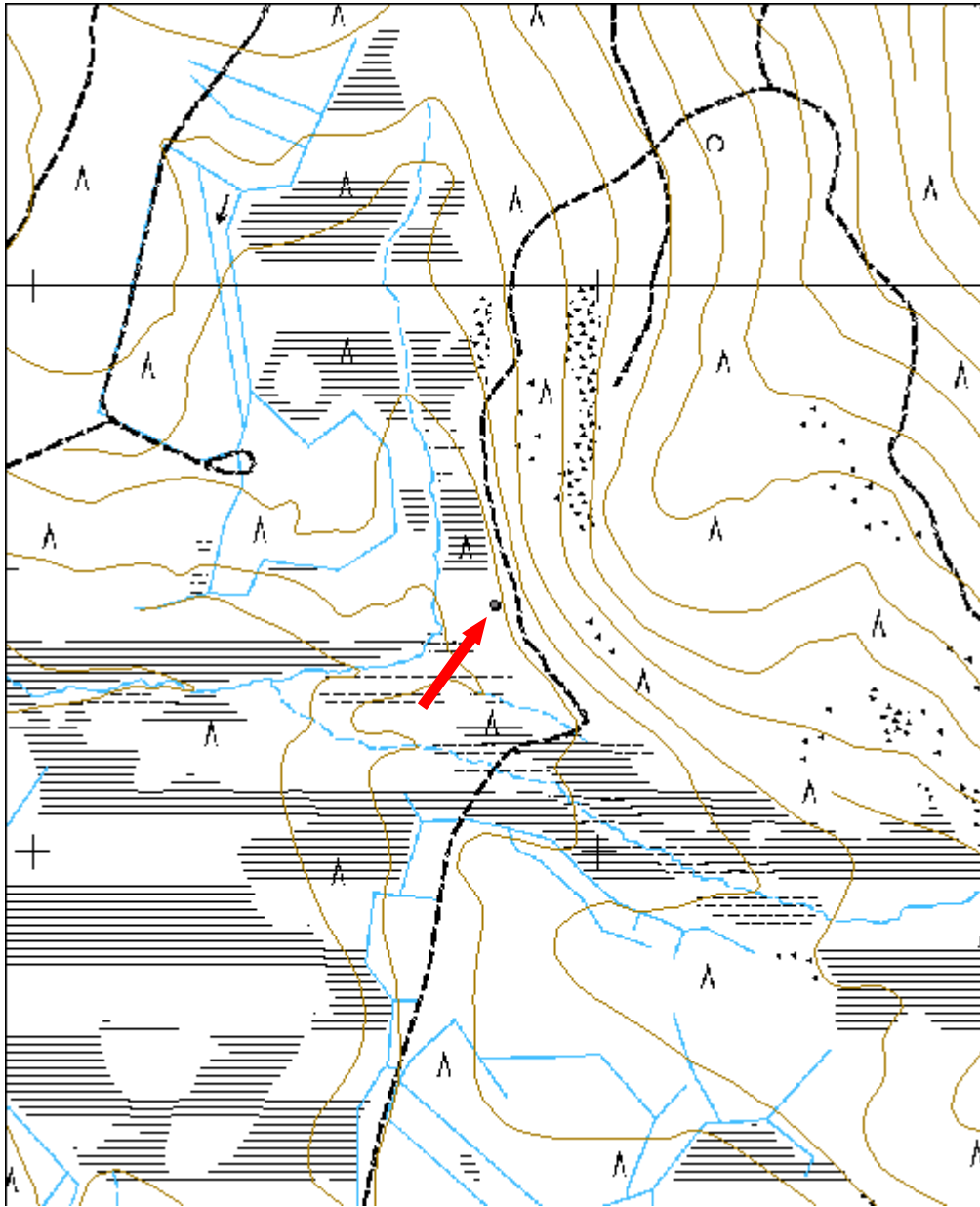
Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	3 Huono
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suoje- lunarvo	Kohteen suo- jelu:	9 Muu suoje- lunarvo

Kuva 69. Yleiskuva kohteesta, kuvattu kaakosta.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7514434, Y 3561815, Z 255	Mittakaava:	1:10000

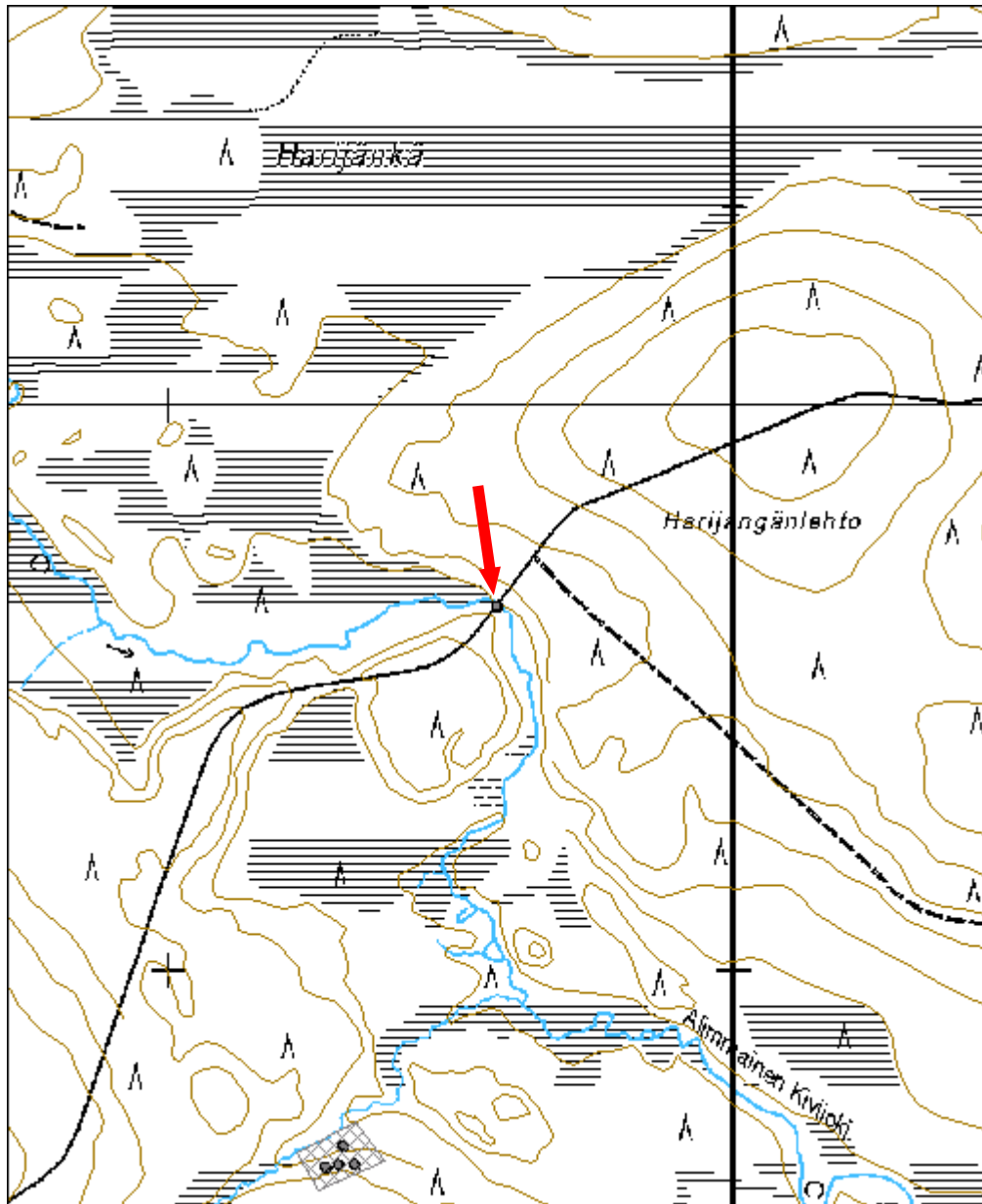
Alimmainen Kivijoki 1 uittotammi jäännös		MH-tunnus: 145581	
Kohdetyyppi:	9 Valmistuspai- kat/työpaikat	Haltija:	191 Metsätalo- us Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalo- us Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		
Koordinaatti- selitys:		Geometria tuo- tettu:	4 Gps-mittaus, kor- jaamaton
Koordinaatit:	X 7514645, Y 3569580, Z 220	Löydöt:	
<i>Taustatiedot</i>			
Kohde tuli esille haastattelussa.			
<i>Ympäristön kuvaus</i>			
Kohde sijaitsee Alimmaisessa Kiviojassa. Paikalla on nykyisin silta, jota kaut- ta pääsee joen yli Lattunaan. Alue on pääosin kuivaa kangasmetsää jokivar- ren ollessa rehevämpää.			
<i>Kohteen kuvaus</i>			
Paikalla on tammen jäännös, joka on pääosin jäänyt kohdalle rakennetun sil- lan alle. Joen pohjoisrannalla on kuitenkin edelleen näkyvissä tammeen kuu- lunutta patovallia. Joen eteläpuolella silta on rakennettu patovallin päälle. Tien molemmin puolin on nähtävissä tammen patovalliin kuuluneita tukiraken- teita.			
<i>Kohteen rajaus</i>			
Kohde on pistemäinen.			
<i>Tulkinta</i>			
Paikalla on uittotammen jäännös. Tammi näkyy ainakin vuoden 1937 Ylike- min metsätalouskartassa.			
<i>Lisätietoja</i>			
Metsätalouskartta Ylikemin hoitoalueelta 1937 3/9			
<i>Tarkastukset</i>			
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012 Tarkastuspvm: 31.5.2012 Tarkastaja: P. Häkälä Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski			

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	3 Huono
Arvotus:	8 Muu suoje- lunarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suo- jelu:	9 Muu suoje- lunarvo

Kuva 70. Tammen säilynyttä patovallia joen toisella puolella, vallin päällä kasvaa kuusta ja koi-
vua. Kuvattu kaakosta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspai- kat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslai- tos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7514645, Y 3569580, Z 220	Mittakaava:	1:10000

Ylimmäinen Kivijoki 3 kämppä jäännös	MH-tunnus: 145582
---	------------------------------

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7515832, Y 3570599, Z 220	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde tuli esille haastattelussa.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Savinotkonselän itäpuolella, Ylimmäisen Kivioja länsirannalla. Kohteen lähelle pääsee metsäautotietä pitkin, joka kääntyy itään Paasintieltä. Alue on kangasmetsää, jossa kasvaa nuorta mäntyä.

Kohteen kuvaus

Kohteessa on kämpän jäänteet. Kämpän koko on 6,5x5,5 metriä ja sen pohjoiskulmassa on iso piisikiveys. Kämpä on huonosti säilynyt ja se erottuu maastossa vain matalana vallimaisena rakenteena. Alueella on tehty ensiharvennus vuonna 2006, minkä yhteydessä kämpän päälle on kasattu harvennusjätettä.

Kohteen rajaus

Kohde on pistemäinen.

Tulkinta

Kämpä vaikuttaa liian pieneltä ollakseen savottakämpä.

Tarkastukset

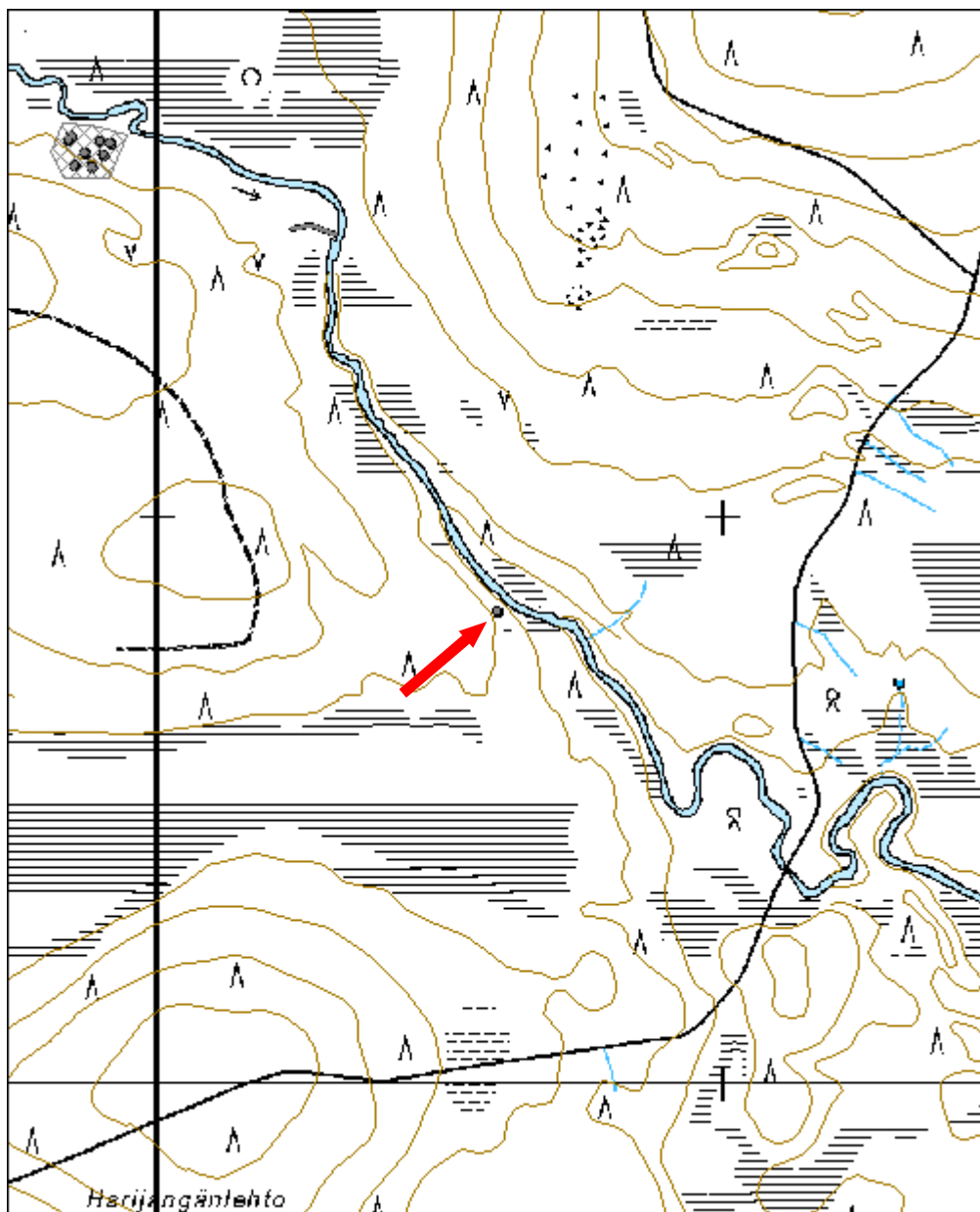
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
Tarkastuspvm: 2.6.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	3 Huono
Arvotus:	8 Muu suoje- lunarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suo- jelu:	9 Muu suoje- lunarvo

Kuva 71. Yleiskuva kohteesta, kuvattu etelästä.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7515832, Y 3570599, Z 220	Mittakaava:	1:10000

Alimmainen Kivijoki 2 kämppä jäännös		MH-tunnus: 145584	
Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7516119, Y 3567710, Z 225	Löydöt:	
<i>Taustatiedot</i>			
Kohde on merkitty Metsähallituksen Sutigis-järjestelmään.			
<i>Ympäristön kuvaus</i>			
Kohde sijaitsee Paasintien länsipuolella, tiestä 400 metrin päässä Alimmaisen Kivijoen pohjoisrannalla. Kohteen koillispuolella kohoaa Savinotkonseikä. Kohde sijaitsee aivan suon reunalla. Alue on kangasmetsää, jossa kasvaa mäntyä sekä kohteen välittömässä läheisyydessä koivua.			
<i>Kohteen kuvaus</i>			
Paikalla on kaksiosaisen kämpän jäänteet. Kämpän koko on 6x17 metriä. Ilmeisesti kämpän pohjoisosa on toiminut tallia ja tämä osa on jo pahoin maatunut. Asuinosa toimineessa etelähuoneen lounaiskulmassa on piisi. Tässä osassa kattorakenteet ovat edelleen näkyvillä. Katto on tehty halkaistuista puista, joko malkakaton tai lautakaton tapaan. Itse kämppä on tehty pyöröhir-sistä ja siinä on käytetty koirankaulasalvosta. Kämpän vieressä on kelo, jonka kylkeen on porattu reikä. Tämän tarkoitus on tuntematon.			
<i>Kohteen rajaus</i>			
Kohde on pistemäinen.			
<i>Tulkinta</i>			
Kyseessä on ilmeisesti savottakämpän ja tallin jäänteet.			
<i>Tarkastukset</i>			
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012 Tarkastuspvm: 2.6.2012 Tarkastaja: P. Häkälä Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski			

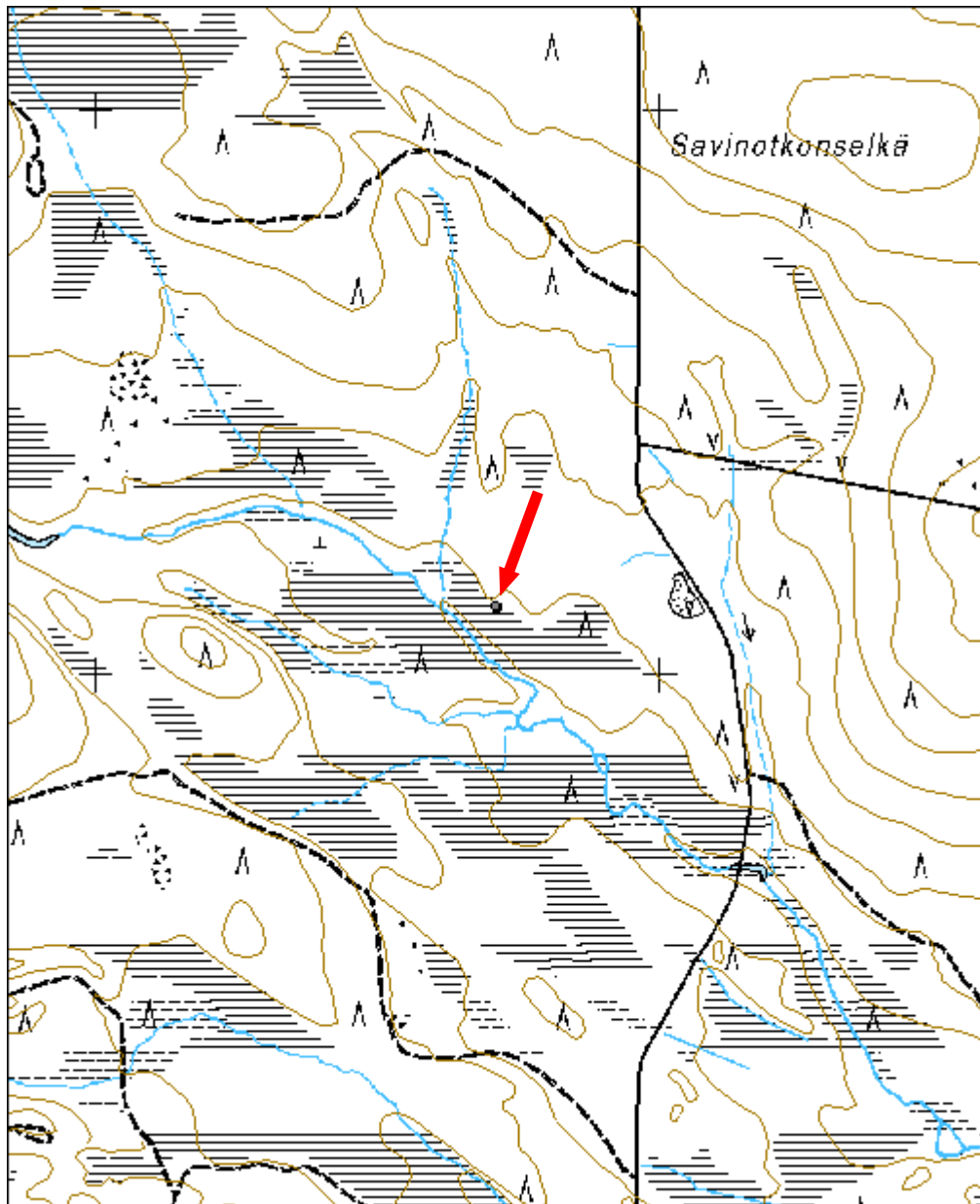

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	3 Huono
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suoje- lunarvo	Kohteen suo- jelu:	9 Muu suoje- lunarvo

Kuva 72. Yleiskuva kohteesta, kuvattu idästä.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7516119, Y 3567710, Z 225	Mittakaava:	1:10000

Kivijoenpalo 1 kämppä jäännös	MH-tunnus: 145586
--------------------------------------	------------------------------

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7513476, Y 3568901, Z 230	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty Metsähallituksen Sutigis-järjestelmään.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Kivijoenpalon pohjoispuolella. Kohteen eteläpuolella virtaa puro, joka laskee Alimmaiseen Kivijokeen. Kohteen koillispuolella sijaitsee Harijängänlehto. Alue on kuivaa kangasmetsää, jossa kasvaa mäntyä, sekä kohteen kohdalla ja kosteammalla puronvarrella koivua ja kuusta.

Kohteen kuvaus

Paikalla on kooltaan 8,7x15 metrin kokoisen, kaksiosaisen kämpän jäänteet. Kämpä on tehty pyöröhirsistä ”ryssänsalvosta” käyttäen. Salvokset on tehty hyvin isoiksi ja välejä on jouduttu tukemaan erillisillä kiiloilla. Kämpän ovet ovat itäseinällä eikä siinä ole näkyvää lämmityslaitetta, mahdollisesti käytössä on ollut kaminalämmitys. Eteläisemmässä huoneessa romahtaneet kattorakenteet ovat edelleen hyvin näkyvissä. Katto on tehty halkaistuista puista, ilmeisesti kyseessä on joko malkakatto tai lautakatto.

Kohteen rajaus

Kohde on pistemäinen.

Tulkinta

Kohteessa on savottakämpän jäänteet.

Tarkastukset

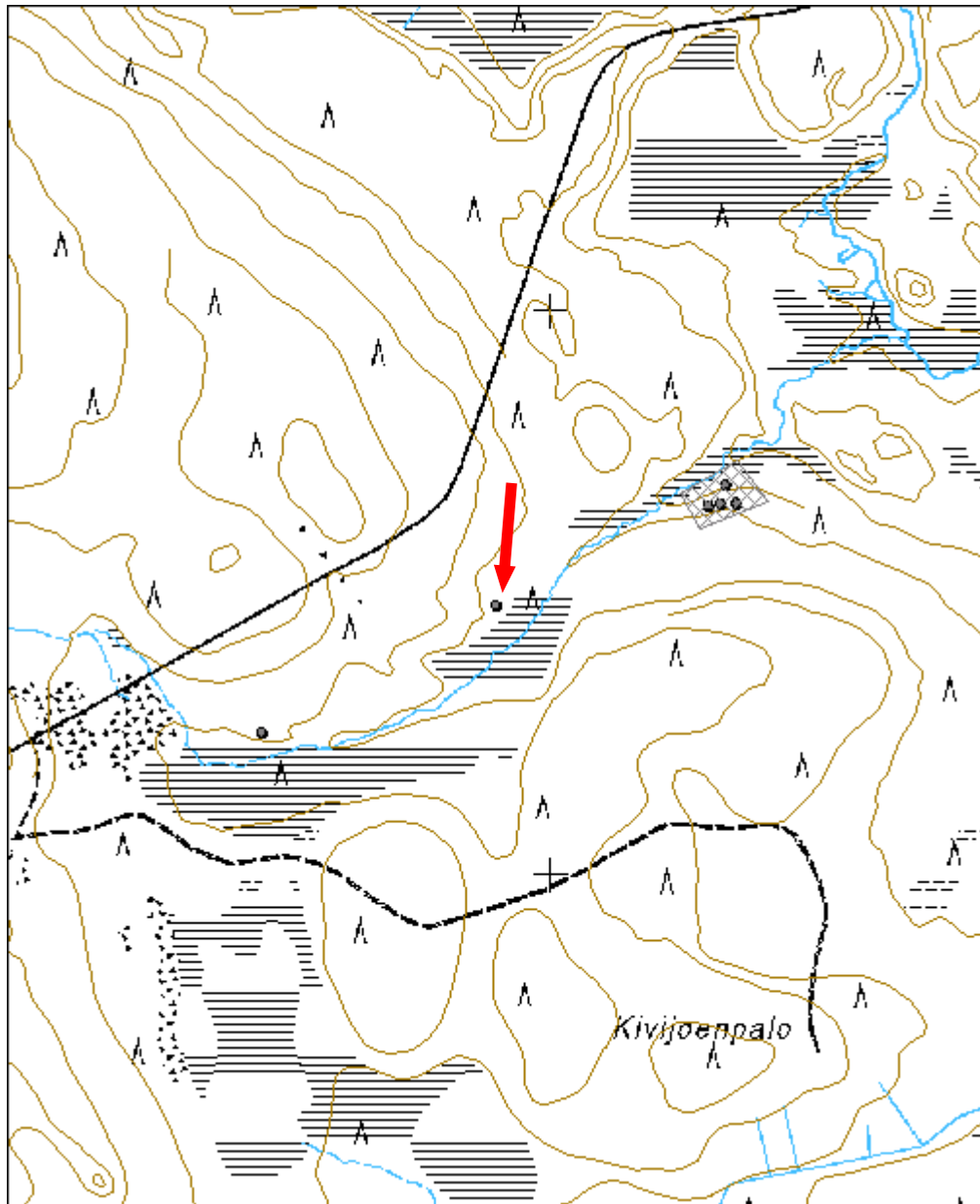
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
Tarkastuspvm: 2.6.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	2 Keskipertainen
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suoje- luarvo	Kohteen suo- jelu:	9 Muu suoje- luarvo

Kuva 73. Yleiskuva kämpästä, kuvattu koillisesta.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7513476, Y 3568901, Z 230	Mittakaava:	1:10000

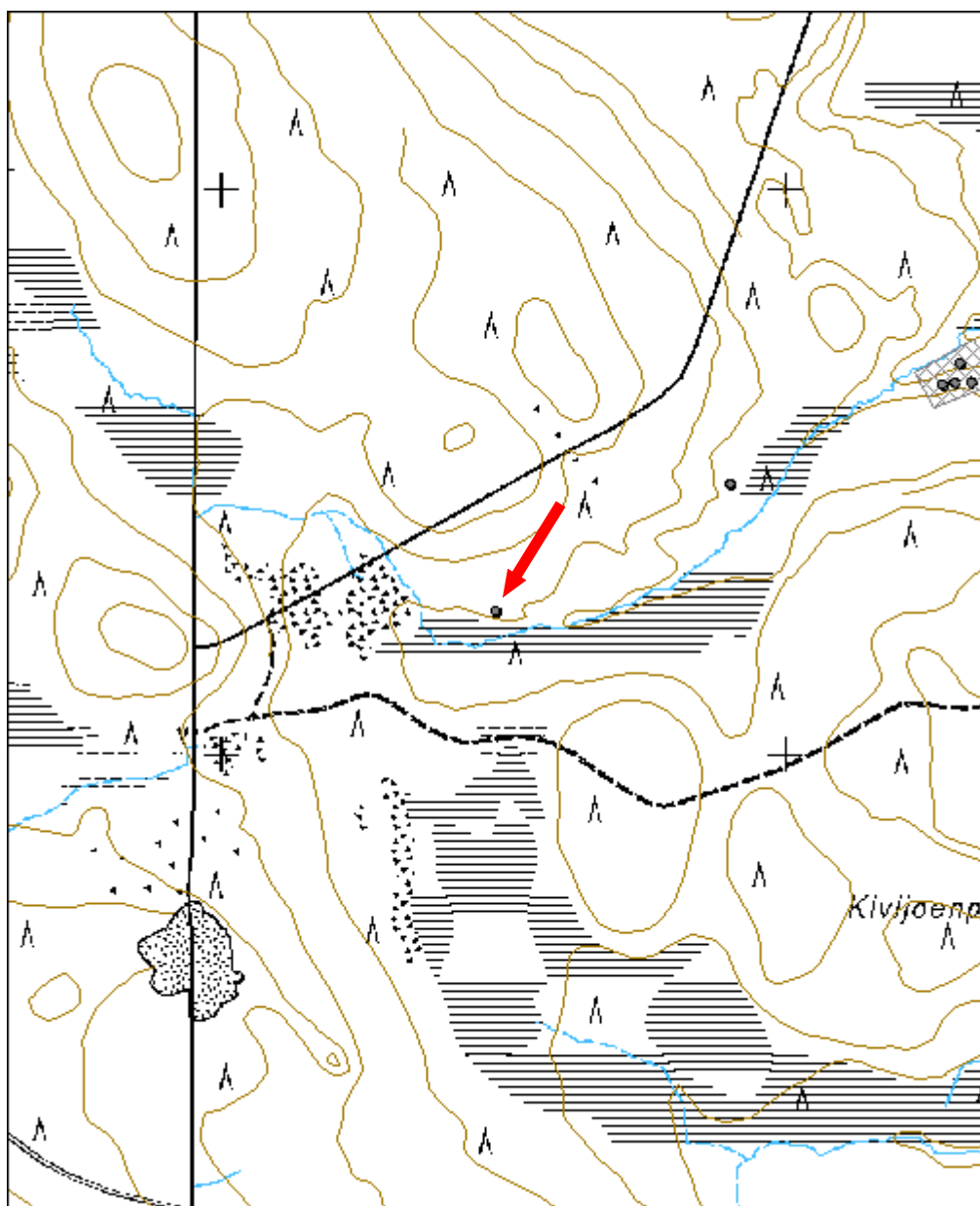
Kivijoenpalo 2 kämppä jäännös		MH-tunnus: 145587	
Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7513251, Y 3568485, Z 235	Löydöt:	
<i>Taustatiedot</i>			
Kohde on merkitty Metsähallituksen Sutigis-järjestelmään.			
<i>Ympäristön kuvaus</i>			
Kohde sijaitsee Ruuvaojalta Kairille menevän tien pohjoispuolella, Kivijoenpalon luoteispuolella. Kohteen eteläpuolella virtaa puro, joka laskee Alimmaiseseen Kivijokeen. Alue on kuivaa kangasmetsää, jossa kasvaa nuorta mäntyä. Itse kohteella kasvaa myös koivua ja kuusta.			
<i>Kohteen kuvaus</i>			
Paikalla on kooltaan 8,5x30 metrisen kämpän jäänteet. Kämpä on ollut nelihuoneinen ja siinä on ollut kaminalämmitys. Ovet ovat sijainneet pitkällä eteläseinällä. Kämpä on huonokuntoinen ja siitä on jäljellä vain joitain pahoin lahonneita hirsitä. Kämpä on kuitenkin tehty pyöröhirsistä ja siinä on käytetty ”ryssänsalvosta”.			
<i>Kohteen rajaus</i>			
Kohde on pistemäinen.			
<i>Tulkinta</i>			
Kohteella on savottakämpän jäänteet.			
<i>Tarkastukset</i>			
Tila: 3 Toteutettu		Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus	Tarkastusvuosi: 2012
Tarkastuspv: 2.6.2012		Tarkastaja: P. Häkälä	
Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski			

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	3 Huono
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suoje- lunarvo	Kohteen suo- jelu:	9 Muu suoje- lunarvo

Kuva 74. Kämpän kaksi läntisintä huonetta, muut kaksi jäävät kuvan ulkopuolelle. Kuvattu koillisesta.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7513251, Y 3568485, Z 235	Mittakaava:	1:10000

Kivijoenpalo 3 Kämpä jäännös	MH-tunnus: 145592
-------------------------------------	------------------------------

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	4		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7513673, Y 3569305, Z 220	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty Metsähallituksen Sutigis-järjestelmään.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Kivijoenpalon pohjoisosassa, kohteen koillispuolella virtaa Alimmainen Kivijoki ja pohjoispuolella tähän laskeva pieni puro. Alueella kasvaa nuorta mäntyä sekä koivua ja kuusta.

Kohteen kuvaus

Paikalla on kaikkiaan neljän rakennuksen jäänteet.

Rakennus 1: (x= 7513653 y=3569277) on kooltaan 6,7x17 metriä ja siinä on ainakin kaksi erillistä huonetta. Rakennuksessa on kaksi piisikiveystä, jotka sijaitsevat koillisseinällä, näistä toinen on edelleen hyvässä kunnossa ja kivirakenne näkyy selvästi. Rakennuksen seinälinjat erottuvat matalina maavalleina eikä hirsirakenteita ole näkyvissä. Rakennuksen sisällä kasvaa ainakin 70-vuotiaita mäntyjä.

Rakennus 2: (x= 7513657 y=3569299) on kooltaan 7,5x23,5 metriä ja siinä on kolme huonetta, joista ainakin kahdessa on ollut kaminat. Ovet sijaitsevat pohjoisseinällä. Rakennus on tehty pyöröhirsistä ja siinä on käytetty ”ryssänsalvosta” Seinähirsiä ei ole tilkitty kunnolla, vaan ulkoseinälle hirsien väliin on laitettu ohuita riukuja hirsien väliin jäävien hyvinkin isojen välien peitteeksi. Rakennuksesta on säilynyt enintään viisi alinta hirsikertaa.

Rakennus 3: (x=7513690 y=3569308) on kooltaan 7,5x7,5 metriä. Se on rakennettu pyöröhirsistä ja siinä on käytetty ”ryssänsalvosta”, nyttemmin vain muutama alin hirsikerta on jäljellä. Ovi sijaitsee kämpän lounaisseinällä. Kämpässä on ollut kivistä ladottu piisi, joka myöhemmin on purettu ja kivet heitetty kämpän ulkopuolelle. Tilalle on tuotu kamina.

Rakennus 4: (x=7513657 y=3569328) on päleistä tehty ulkokuussi, jonka koko on 3x2 metriä.

Kohteen rajaus

Kohde on rajattu näkyvien rakenteiden perusteella.

Tulkinta

Kohteella on savottakämppien jäänteet. Ottaen huomioon rakenteiden säilyneisyyden ja sen, että kämpissä on sekä piisejä että kaminoita, on todennäköistä, että kämpät ovat olleet pitkään käytössä. Edelleen pystyssä oleva päreessa on erikoisuus, joita alueella on todettu vain Saporosokkien savottakämpillä.

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
Tarkastuspvm: 2.6.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 2 Keskinertainen

Olotila: 2 Ei käytössä

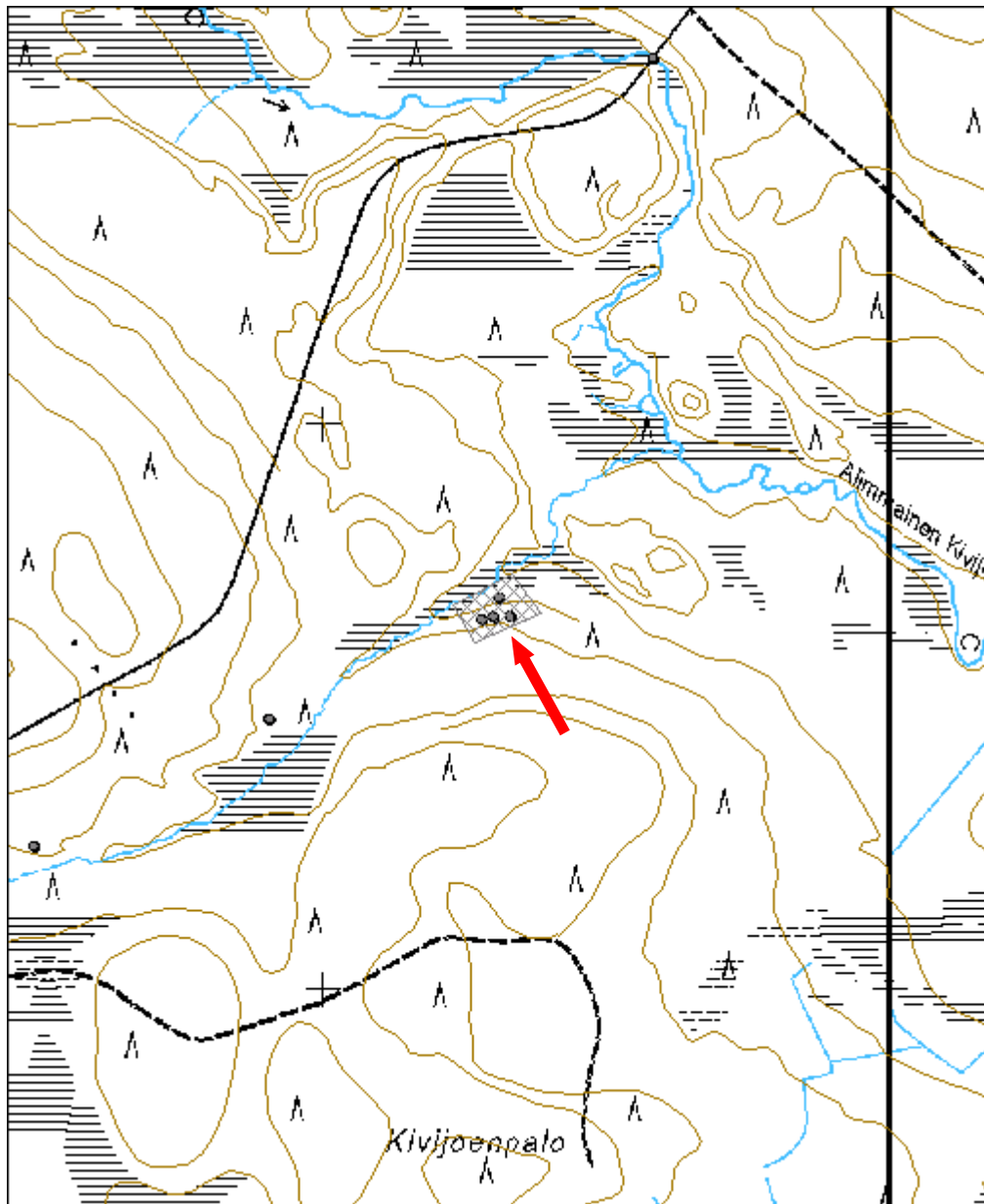
Arvotus: 8 Muu suojeluarvo

Kohteen suojelu: 9 Muu suojeluarvo

Kuva 75. Päreestä rakennettu ulkokuusi, kuvattu lännestä.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7513673, Y 3569305, Z 220	Mittakaava:	1:10000

Piippuselkä 1 kämppä jäännös	MH-tunnus: 145593
-------------------------------------	------------------------------

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7509040, Y 3585636, Z 280	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty Metsähallituksen Sutigis-järjestelmään.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Piippuselkien koillisreunalla. Kohteen itäpuolella kulkee metsäautotie, joka kulkee Tulppiontien ja Reutuvaarantien välillä. Alue on kangasmetsää, jossa kasvaa mäntyä, kuusta ja koivua.

Kohteen kuvaus

Paikalla sijaitsee kooltaan 7,5x31 metrin kokoinen kämppä, jossa on neljä huonetta. Koillisesta päin toisen huoneen kohdalle on rakennettu erillinen porstua, jonka koko on 5x7,5 metriä. Porstuan koillisseinällä on ovi. Kämpässä on kaksi piisiä, joista yksi kaakkoisnurkassa ja toinen lounaiskulmassa. Kämpä on tehty pyöröhirsistä ja siinä on käytetty koirankaulasalvosta.

Kohteen rajaus

Kohde on pistemäinen.

Tulkinta

Kohteessa on savottakämpän jäännös.

Tarkastukset

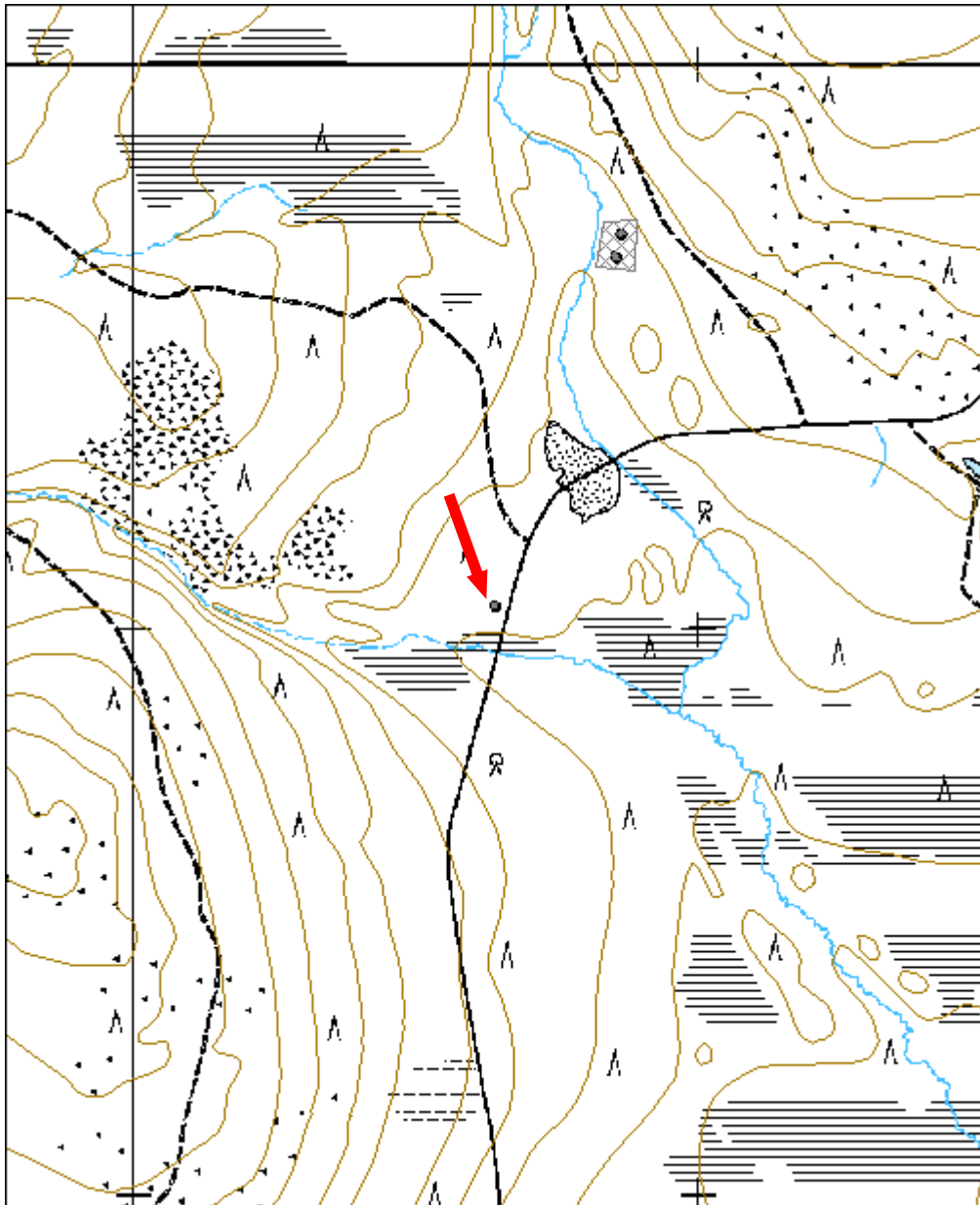
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
Tarkastuspvm: 4.6.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	3 Huono
Arvotus:	8 Muu suoje- lunarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suo- jelu:	9 Muu suoje- lunarvo

Kuva 76. Kuvassa kämpän keskiosaa, taustalla erottuu myös porstuaksi tulkittu tila. Kuvattu etelästä.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7509040, Y 3585636, Z 280	Mittakaava:	1:10000

Piippuselkä 2 kämppä jäännös		MH-tunnus: 145596	
Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	2		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7509680, Y 3585851, Z 285	Löydöt:	
<i>Taustatiedot</i>			
Kohde on merkitty Metsähallituksen Sutigis-järjestelmään.			
<i>Ympäristön kuvaus</i>			
Kohde sijaitsee Piippuselkien koillisosassa, Kirvesauvakonselän lounaispuolella. Kohteen länsipuolella virtaa puro, joka laskee Siurujokeen. Alue on rehevää, erirakenteista metsää, jossa kasvaa erilaisia lehti- ja havupuita.			
<i>Kohteen kuvaus</i>			
Paikalla sijaitsee kahden rakennuksen jäänteet. Rakennus 1: (x= 7509657 y= 3585850) on pohjois-eteläsuuntainen rakennus, jonka pohjoispäähän on tehty lisäosa, jota ei ole salvottu kiinni rakennukseen. Kämpän koko on 7,5x14 metriä ja lisäosan koko 4x7,5 metriä. Kämpän lounaisnurkassa on piisikiveys. Kämpän hirret ovat pahoin maatuneet jonka lisäksi kämpän päälle on kaatunut isoja kuusia. Rakennus 2: (x= 7509698 y=3585860) on pohjois-eteläsuuntainen rakennus, jonka koko on 7,5x19,5 metriä. Rakennuksen pohjoisosa on muuta osaa kapeampi, sen koko on 4x 7,5 metriä. Rakennus on tehty pyöröhirsistä, jotka ovat huonosti säilyneet, mahdollisesti tässä on ollut tasasalvos.			
<i>Kohteen rajaus</i>			
Kohde on rajattu näkyvien rakenteiden perusteella.			
<i>Tulkinta</i>			
Kohteessa on ilmeisesti savottakämppien jäännökset.			
<i>Tarkastukset</i>			
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012 Tarkastuspvm: 4.6.2012 Tarkastaja: P. Häkälä Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski			

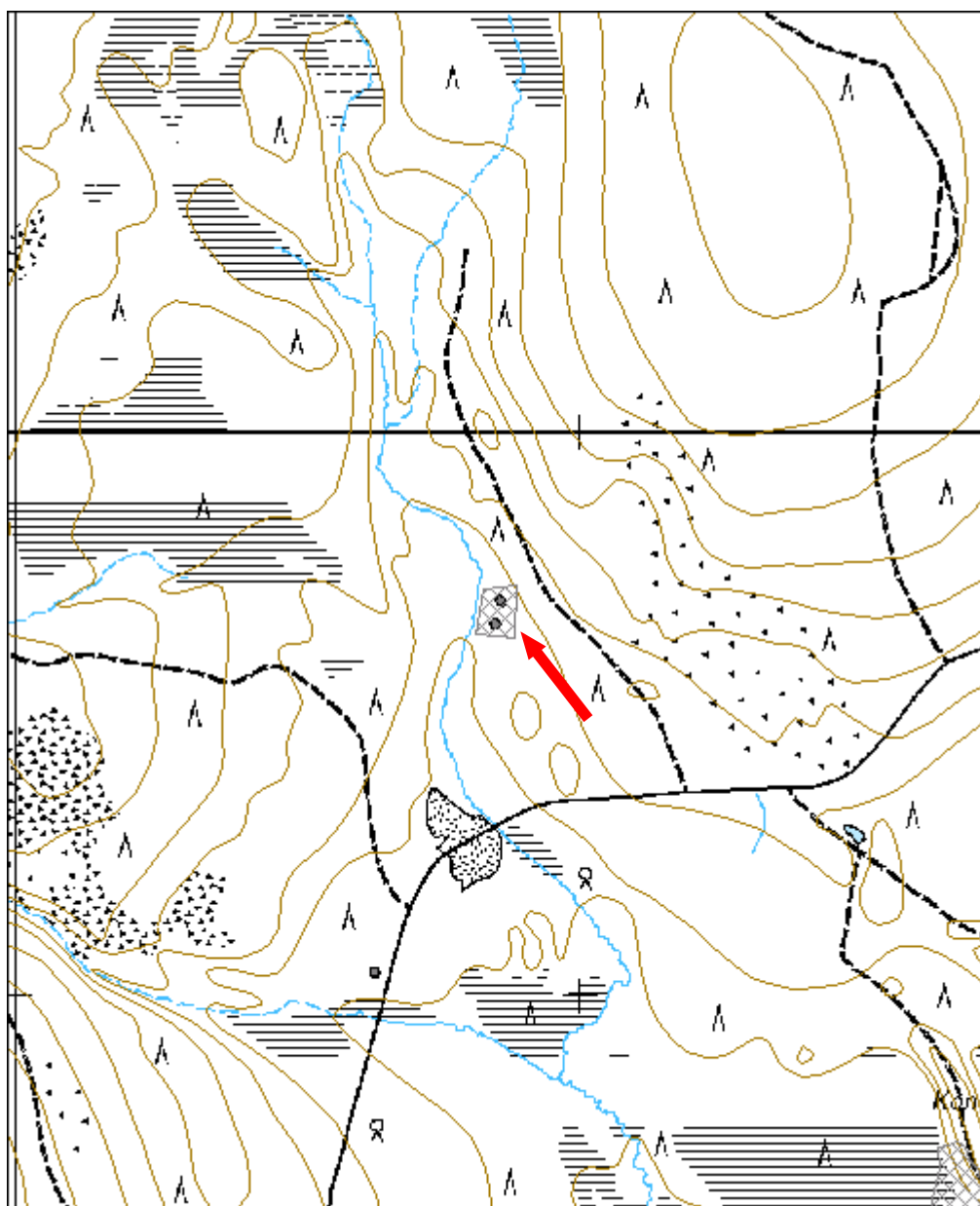
Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	3 Huono
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suoje- lunarvo	Kohteen suo- jelu:	9 Muu suoje- lunarvo

Kuva 77. Kämppä 1. Parhaiten kämpästä erottuu sen piisi, kuvattu lounaasta.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7509680, Y 3585851, Z 285	Mittakaava:	1:10000

Lattunavaara 1 kämppä jäännös		MH-tunnus: 145610	
Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	2		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7515481, Y 3572492, Z 250	Löydöt:	
<i>Taustatiedot</i>			
Kohde tuli esille haastattelussa.			
<i>Ympäristön kuvaus</i>			
Kohde sijaitsee Lattunavaaran länsirinteellä. Kohteen pohjoispuolella on puro ja lähde, jotka on merkitty peruskarttaan.			
<i>Kohteen kuvaus</i>			
Paikalla on kahden rakennuksen jäänteet. Rakennus 1: (x=7515493 y=3572509) on kooltaan 7,8x7,5 metriä. Kämpässä on ovi länsiseinällä, jossa mahdollisesti porstua. Ikkunat sijaitsevat kämpän etelä- ja pohjoisseinillä. Kämpä on tehty pyöröhirsistä ja siinä on käytetty tasasalvosta. Kämpässä ei havaittu tulisijaa. Rakennuksesta on säilynyt vain 2-3 alinta hirsikertaa. Rakennus 2: (x=7515484 y=3572487) on kooltaan 7,4x7,8 metriä. Rakennuksen ovi on itäseinällä ja sen länsiseinällä on maanrajassa pieni aukko. Rakennus on tehty pyöröhirsistä ja siinä on koirankaulasalvos, jotka on tehty sahalla. Hirsien välit on tilkitty sammaleella. Rakennusmateriaalina on käytetty osin palaneita hirsiiä.			
<i>Kohteen rajaus</i>			
Kohde on rajattu näkyvien rakenteiden perusteella.			
<i>Tulkinta</i>			
Kyseessä on savottakämpän ja tähän liittyvän tallin jäänteet.			
<i>Lisätietoja</i>			
Lattunavaarassa nykyisin kasvava metsä on hankikylvetty 1938, tätä ennen puusto on tuhoutunut palossa. Vaikuttaa siltä, että kohteen rakennukset on rakennettu palossa vähiten vaurioituneista puista.			

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
 Tarkastuspvm: 31.5.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
 Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto:

3 Huono

Olotila:

2 Ei käytössä

Arvotus:

8 Muu suoje-
lunarvo

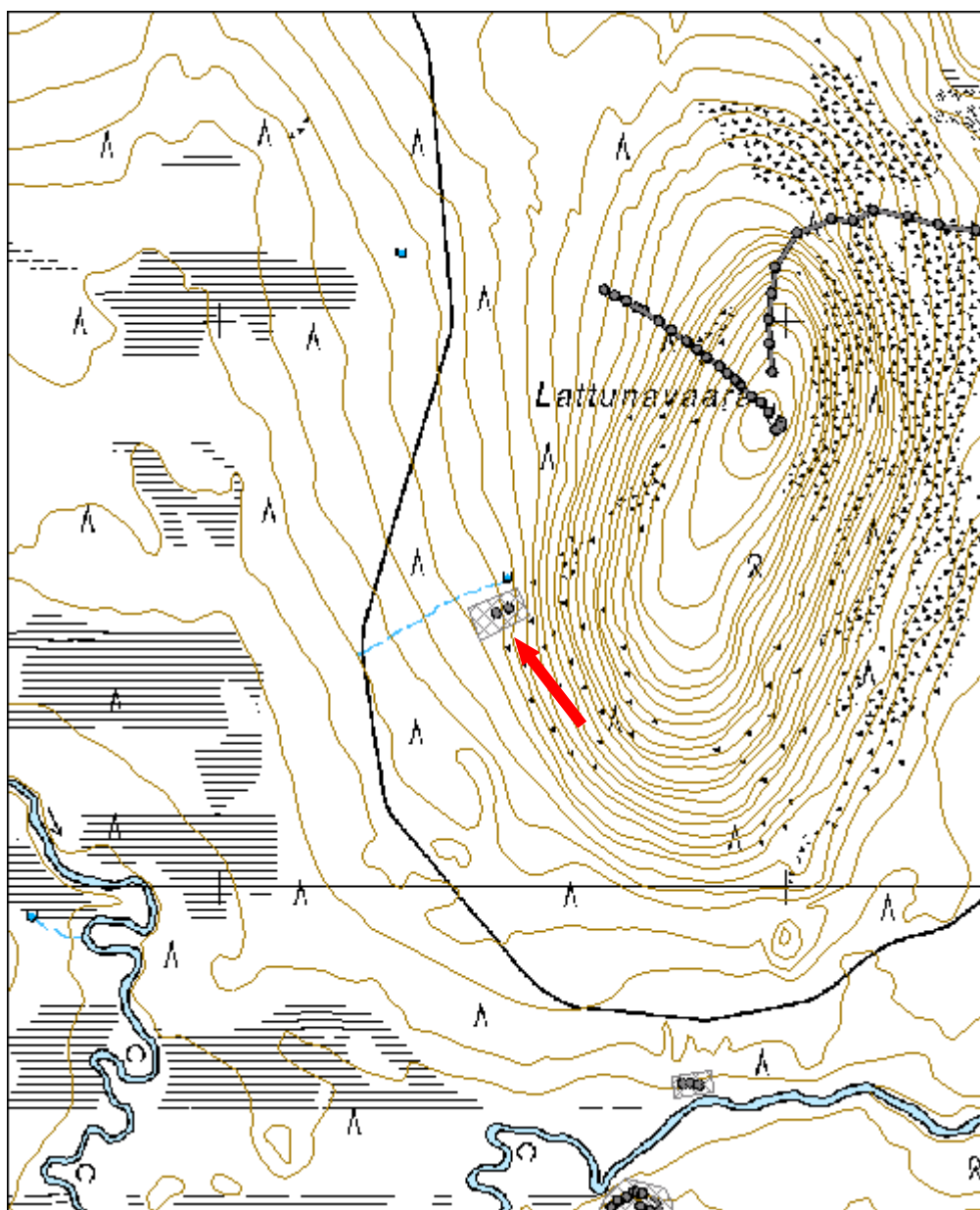
**Kohteen suo-
jelu:**

9 Muu suoje-
lunarvo

Kuva 78. Rakennuksen 1 jäänneet. Taustalla kohoaa Lattunavaaran rinteet. Kuvattu lännestä.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7515481, Y 3572492, Z 250	Mittakaava:	1:10000

Lattunavaara 2 kämppä jäännös		MH-tunnus: 145611	
Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	3		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7514652, Y 3572833, Z 210	Löydöt:	
<i>Taustatiedot</i>			
Kohde tuli esille haastattelussa.			
<i>Ympäristön kuvaus</i>			
Kohde sijaitsee Lattunavaaran etelärinteellä, Ylimmäisen Kivijoen pohjoisrannalla. Alue on jokivarsille tyypillistä koivumetsää, jossa kasvaa myös kuusi ja mäntyä.			
<i>Kohteen kuvaus</i>			
Paikalla on kolmen rakennuksen jäänteet. Rakennus 1: (x= 7514653 y= 3572817) on kooltaan 8x7,8 metriä ja sen kaakkoiskulmassa on piisi. Rakennus on huonokuntoinen ja se erottuu maastossa matala vallinmaisena rakenteena. Rakennus 2: (x= 7514655 y=3572831) on kooltaan 7,5x6,8 metriä ja sen eteläseinällä on pieni erillinen tila, mahdollisesti porstua, jonka koko on 3,2x3,5 metriä. Rakennuksen keskellä on 2x1 metrin kokoinen hiekkapenkki, joka vaikuttaisi tulisijan pohjalta. Paikka on kuitenkin tulisijalle hieman outo. Rakennuksen seinälinjat näkyvät matalina valleina, vain porstuan kaakkoiskulmassa on jäljellä hirsisalvosta, joka on koirankaulasalvos. Rakennus 3: (x= 7514652 y=3572844) on kooltaan 4x4,3 metriä ja sen luoteiskulmassa on havaittavissa matalaa kiveystä. Rakennus erottuu maastossa vain matalana vallinmaisena rakenteena.			
<i>Kohteen rajaus</i>			
Kohde on rajattu näkyvien rakenteiden perusteella.			
<i>Tulkinta</i>			
Kyseessä on ilmeisesti savottakämpän ja tähän liittyvien muiden rakennusten jäänteistä. Mahdollisesti rakennukset ovat tuhoutuneet Lattunavaaran metsäpalossa, joka on tapahtunut ennen vuotta 1938.			

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
 Tarkastuspvm: 1.6.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
 Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto:

3 Huono

Olotila:

2 Ei käytössä

Arvotus:

8 Muu suoje-
lunarvo

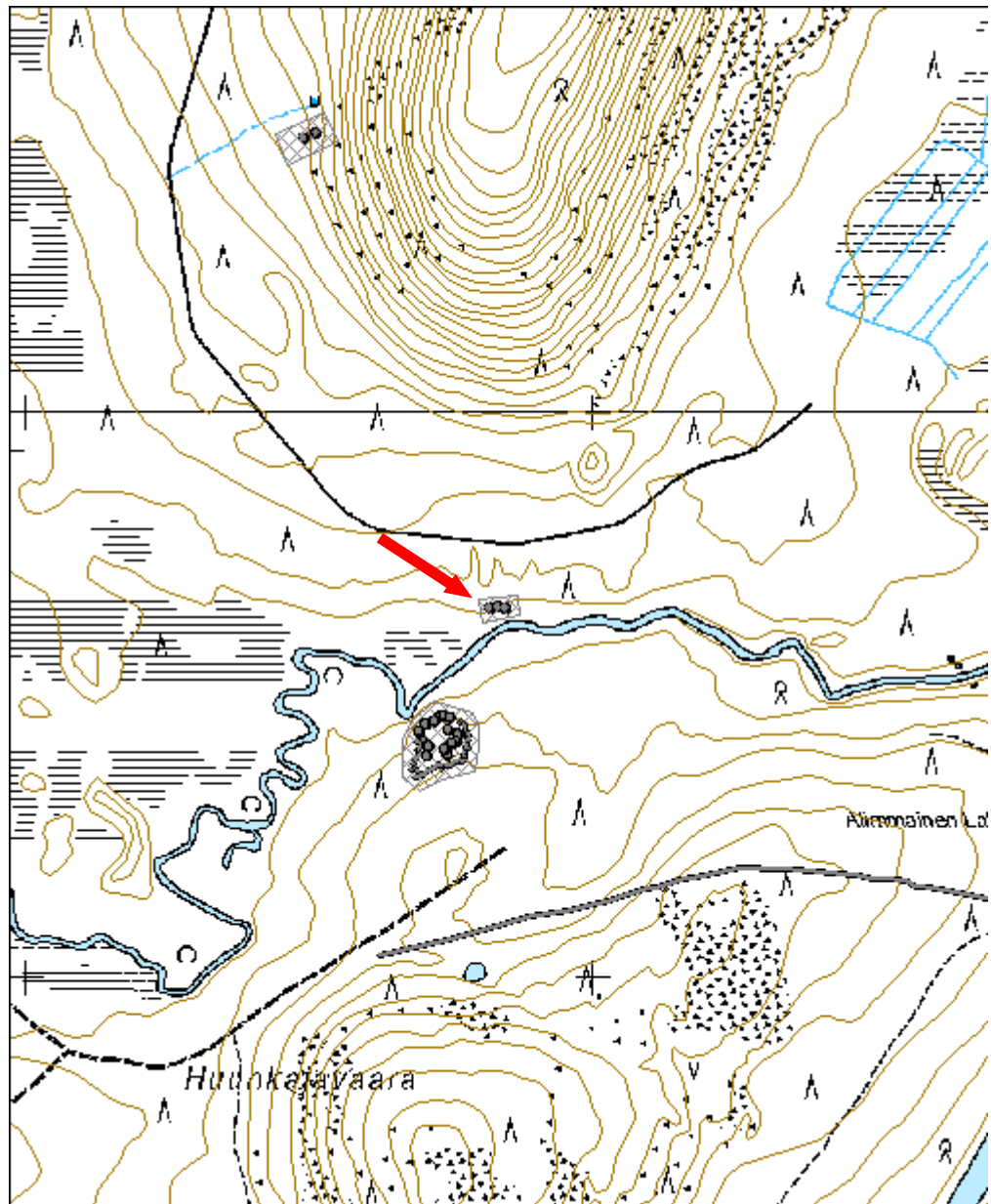
**Kohteen suo-
jelu:**

9 Muu suoje-
lunarvo

Kuva 79. Rakennuksen 3 jäänteet, kuvattu idästä.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7514652, Y 3572833, Z 210	Mittakaava:	1:10000

Leukkuhamaranvaara parkkuupukki jäännös		MH-tunnus: 146687	
Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7500631, Y 3570560, Z 230	Löydöt:	
<i>Taustatiedot</i>			
Kohde löytyi ilman ennakkotietoja.			
<i>Ympäristön kuvaus</i>			
Kohde sijaitsee Leukkuhamaranvaaran koillispuolella ja Jaaravaaran kaakkoispuolella. Kohteen eteläpuolitse kulkee tie Pottuvaarasta Värriöntielle. Alue on koivaa kangasmetsää, jossa kasvaa nuorta mäntyä.			
<i>Kohteen kuvaus</i>			
Paikalla on parkkuupukki, jossa tukipuut on kiinnitetty nauloin.			
<i>Kohteen rajaus</i>			
Kohde on pistemäinen.			
<i>Tulkinta</i>			
Kyseessä on puutavaran kuorimisessa käytetty parkkuupukki.			
<i>Tarkastukset</i>			
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012 Tarkastuspvm: 11.7.2012 Tarkastaja: P. Häkälä Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski			
Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo

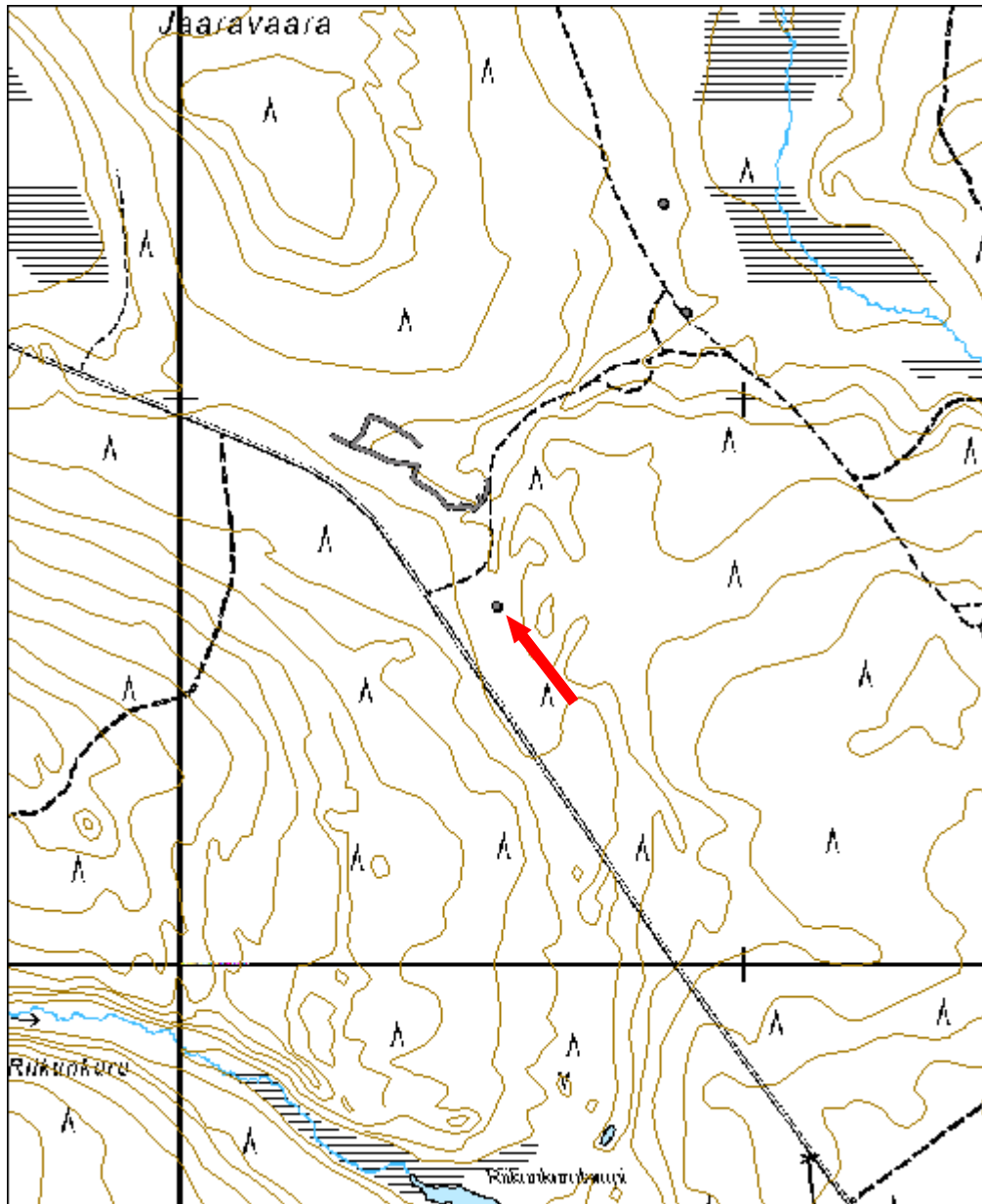

Kuva 80. Parkkuupukki, kuvattu pohjoisesta.

Kuva 81. Yksityiskohtakuva parkkuupukin jalkojen ja poikkipuun kiinnityksestä.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copy-right:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7500631, Y 3570560, Z 230	Mitta-kaava:	1:10000

Pihtilampi 2 kämppä jäännös	MH-tunnus: 146691
------------------------------------	------------------------------

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	2		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7500660, Y 3571897, Z 220	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty Metsähallituksen Sutigis-järjestelmään.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Jaaravaran koillispuolella olevan Pihtilammen luoteisrannalla. Alue on kangasmetsää, jossa kasvaa kuusta, koivua ja mäntyä.

Kohteen kuvaus

Paikalla on kahden rakennuksen jäänteet.

Rakennus 1: (x= 7500651 y= 3571906) on kooltaan 8,5x8,5 metriä, ovi on mahdollisesti sijainnut pohjoisseinällä. Rakennus on huonokuntoinen eikä siitä ole jäljellä kuin yksi hirsikerta. Rakennuksessa ei ole näkyvää lämmityslaitetta

Rakennus 2: (x= 7500665 y= 3571887) on kooltaan 8,3x8,5 metriä. Tässäkin vain alin hirsikerta on säilynyt.

Kohteen rajaus

Kohde on rajattu näkyvien rakenteiden perusteella.

Tulkinta

Kyseessä on ilmeisesti savottakämppien jäänteet.

Tarkastukset

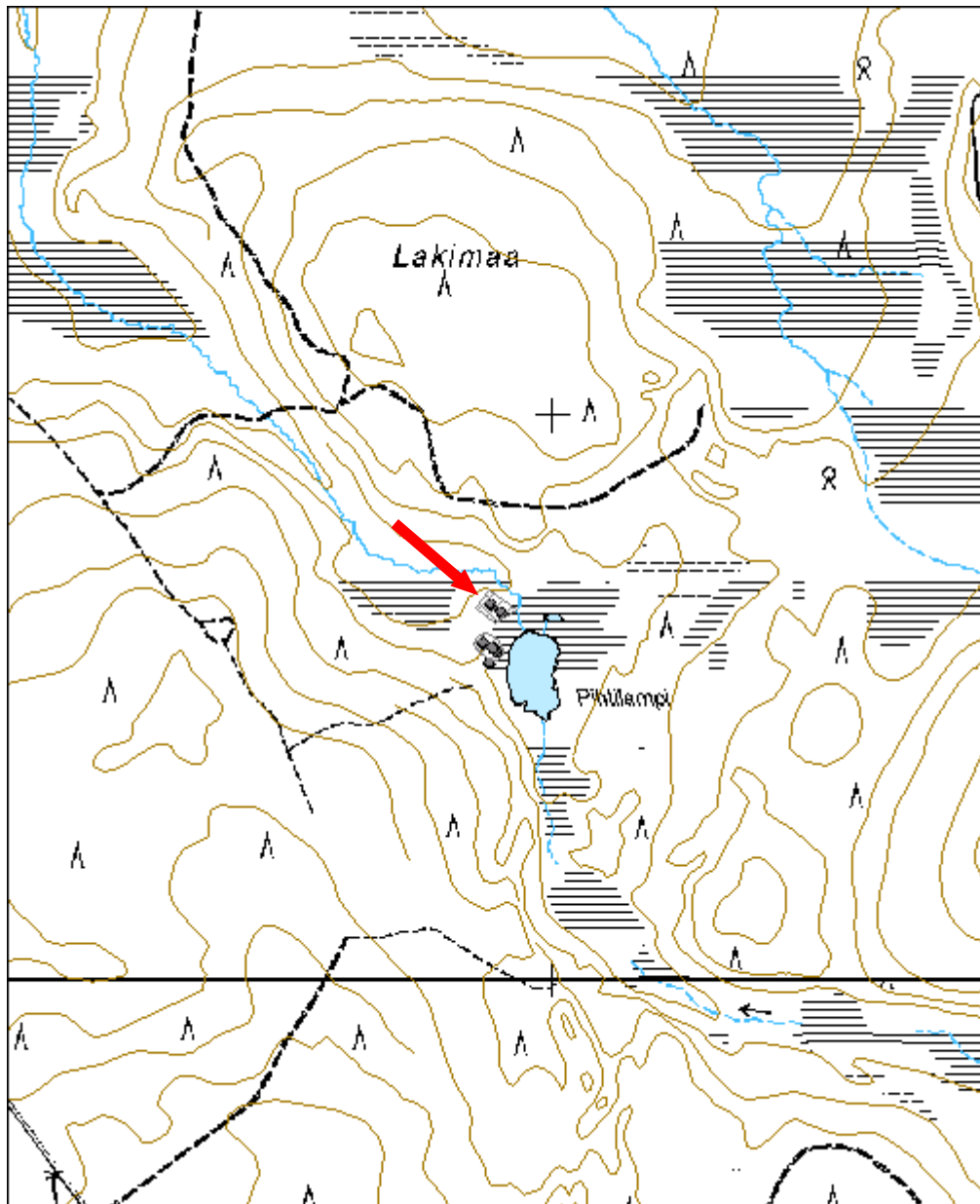
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
Tarkastuspvm: 11.7.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	3 Huono
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suoje- lunarvo	Kohteen suo- jelu:	9 Muu suoje- lunarvo

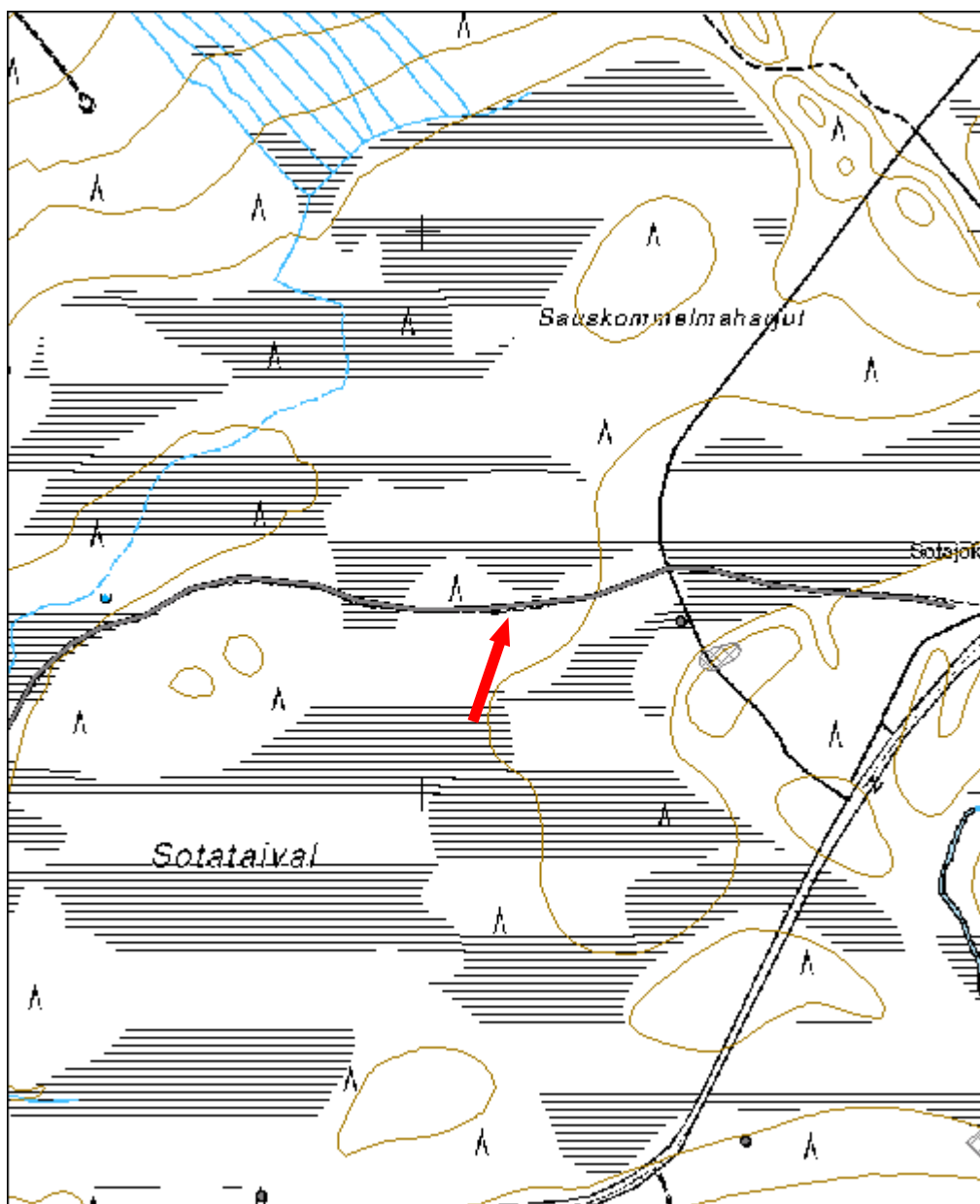
Kuva 82. Etualalla rakennuksen 2 jäänteet, taustalla rakennus 1. Kuvattu luoteesta.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7500660, Y 3571897, Z 220	Mittakaava:	1:10000

Sotataival 3 halkopino jäännös		MH-tunnus: 146698	
Kohdetyyppi:	9 Valmistuspai- kat/työpaikat	Haltija:	191 Metsätalo- us Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalo- us Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		
Koordinaatti- selitys:		Geometria tuo- tettu:	4 Gps-mittaus, kor- jaamaton
Koordinaatit:	X 7518325, Y 3582126, Z 220	Löydöt:	
<i>Taustatiedot</i>			
Kohde löytyi ilman ennakkotietoja.			
<i>Ympäristön kuvaus</i>			
Kohde sijaitsee Sotataipaleessa, Sauskommelmaharjujen eteläpuolella ole- valla maakaistaleella. Alue on melko tiheäpuustoista kangasmetsää, jossa kasvaa mäntyä ja koivua.			
<i>Kohteen kuvaus</i>			
Maakaistaleen poikki kulkee itä-länsisuunnassa Samperin veturitie, joka kui- tenkaan ei tällä kohden erotu enää lainkaan maastossa. Peruskarttaan merki- tyn veturitielinjauksen vierestä kuitenkin havaittiin noin 50 metriä pitkä halko- pino, joka mitä ilmeisimmin on tarkoitettu veturia varten.			
<i>Kohteen rajaus</i>			
Kohde on pistemäinen.			
<i>Tulkinta</i>			
Kohde liittyy Samperin veturitiehen. Vastaavanlaisia halkopinoja on edelleen myös Jänesojan pumppuaseman vieressä. Veturitien varteen kerättyjä halko- ja käytettiin veturin höyrykattilan lämmittämiseen.			
<i>Tarkastukset</i>			
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012 Tarkastuspv: 11.6.2012 Tarkastaja: P. Häkälä Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski			

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	3 Huono
Arvotus:	8 Muu suoje-lu- arvo	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suo- jelu:	9 Muu suoje-lu- arvo
Kohdetyyppi:	9 Valmistuspai- kat/työpaikat	Copy- right:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7518325, Y 3582126, Z 220	Mitta- kaava:	1:10000

Sotajoki vesireki jäännös		MH-tunnus: 146707	
Kohdetyyppi:	9 Valmistuspai- kat/työpaikat	Haltija:	191 Metsätalo- us Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalo- us Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		
Koordinaatti- selitys:		Geometria tuo- tettu:	4 Gps-mittaus, kor- jaamaton
Koordinaatit:	X 7518312, Y 3583171, Z 220	Löydöt:	
<i>Taustatiedot</i>			
Kohde tuli esille haastattelussa.			
<i>Ympäristön kuvaus</i>			
Kohde sijaitsee Sotajoen kämpän eteläpuolella, Tulppiontiestä 100 metriä etelään. Alue on kangasmetsää, jossa kasvaa nuorta mäntyä.			
<i>Kohteen kuvaus</i>			
Paikalla on reen jäännös. Reen pituus on 6,4 metriä ja jalasten leveys on 2,2 metriä. Jalasten toinen pää on viistetty, toinen pää sen sijaan on jo niin lahonnut, ettei tätä voitu todeta. Jalasten välissä on ainakin kaksi poikkipuuta, jotka on liitetty jalaksiin paksuilla rautapulteilla sekä rautalangalla. Viistetyssä päässä on poratut reiät, joihin on mahdollisesti kiinnitetty hevosen aisat tms.			
<i>Kohteen rajaus</i>			
Kohde on pistemäinen.			
<i>Tulkinta</i>			
Kyseessä on reen jäännökset. Mahdollisesti kyseessä on vesireki, jota on käytetty savotoilla teiden jäädyttämiseen. On mahdollista, että reki on Samperin savotan aikainen, sillä veturitie kulkee aivan kohteen vieressä. Lisäksi viereisen kesämökin isäntä kertoi, että alueella on ollut enemmänkin savotoihin liittyvää ”romua”, joka myöhemmin on siirretty pois. Reen rakenteen keveyden perusteella se ei sovi itse veturin vetämäksi tukkireeksi, jotka kuvien perusteella ovat olleet hyvin vankkatekoisia.			
<i>Tarkastukset</i>			
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012 Tarkastuspvm: 13.7.2012 Tarkastaja: P. Häkälä Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski			

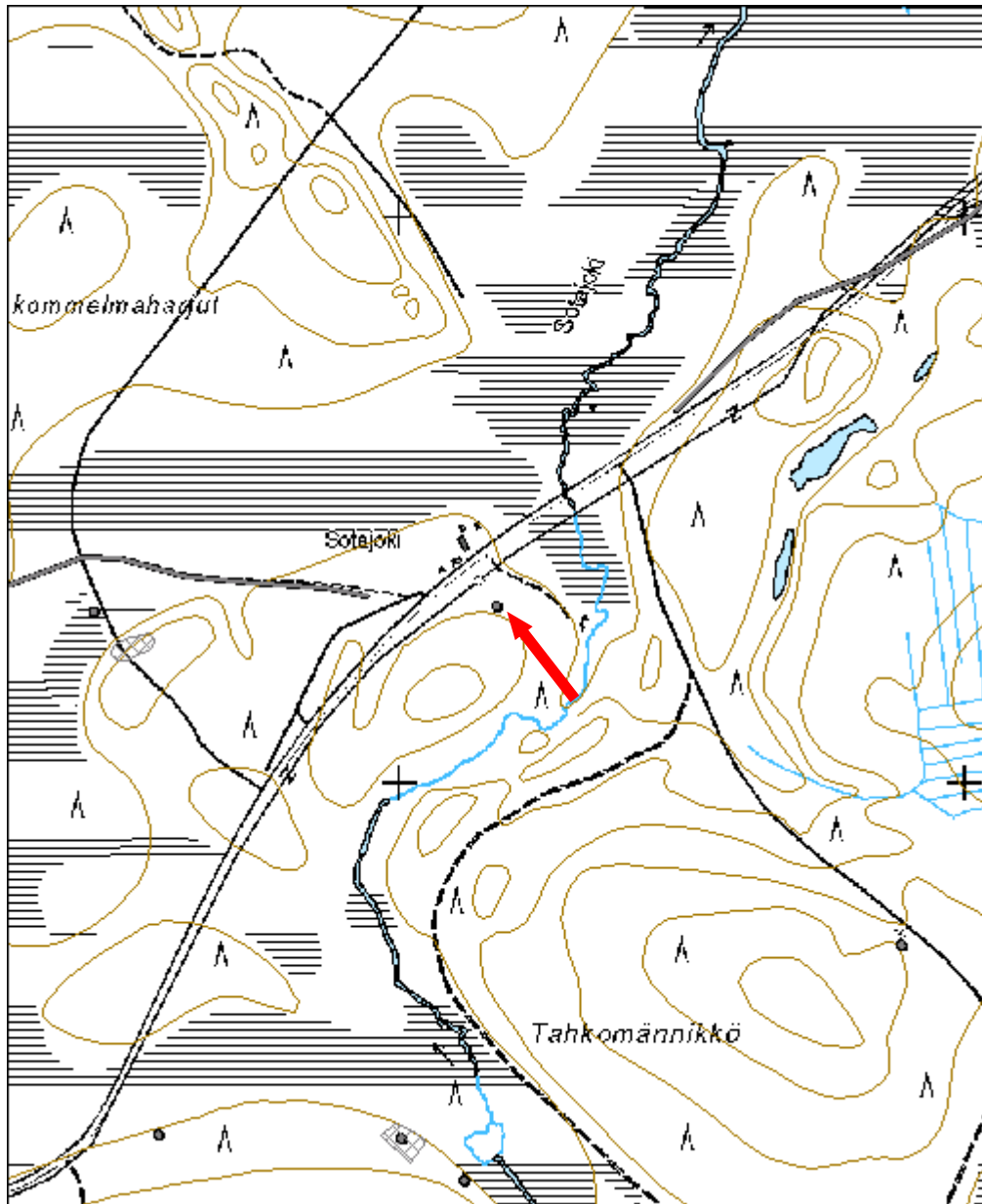

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	3 Huono
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suoje- lunarvo	Kohteen suo- jelu:	9 Muu suoje- lunarvo

Kuva 83. Yleiskuva kohteesta. Taustalla Tulppiontie.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspai- kat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslai- tos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7518312, Y 3583171, Z 220	Mittakaava:	1:10000

Kaakkurikonelo kämppä jäännös	MH-tunnus: 146711
--------------------------------------	------------------------------

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	3		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7526938, Y 3576050, Z 215	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty vuoden 1937 Ylikemin hoitoalueen metsätaloukartaan.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Kemijoen itärannalla, Kuttusvaaran luoteisrinteellä. Kohteen pohjoispuolella Kuttusoja laskee Kemijokeen. Paikalla kulkee useita teitä kohteen pohjoispuolella sijaitsevalle kodalle, jonka jälkeen tie muuttuu yksityistieksi. Paikalla käy paljon retkeilijöitä, jotka ovat tehneet kohteelle nuotioita. Alue on kuivaa kangasmetsää, jossa kasvaa mäntyä. Lähempänä jokea, paikalla kulkevien teiden välissä, puusto on rehevämpää ja siellä kasvaa männyn lisäksi kuusta ja koivua.

Kohteen kuvaus

Paikalla havaittiin kolmen eri rakenteen jäännökset.

Rakenne 1: (x= 7526945 y= 3576028) on rakennuksen pohja, jonka koko on 7,5x9 metriä. Rakenne erottuu erittäin heikosti, vain sen keskellä oleva suuri-kokoinen piisi erottuu selvästi.

Rakenne 2: (x= 7526933 y= 3576058) on kellarin jäännös. Sen koko on 5,5x5,5 metriä ja se erottuu maastossa hyvin. Kellarin etuseinän tukihirsiä samoin kuin ovirakennetta on edelleen näkyvissä. Kellarin luoteiskulmassa on kivirakenne, joka voi olla jonkinlainen ilmanvaihtohormi.

Kuoppa: (x= 7526945 y= 3576068) Kellarin vieressä on halkaisijaltaan 3,5 metriä ja syvyydeltään 1,7 metriä oleva kuoppa, jonka funktio on epäselvä.

Rakenteen 1 eteläpuolella on mahdollisesti joskus ollut rakennus. Kairattaessa tältä alueelta ei kuitenkaan havaittu mitään poikkeavaa. Lisäksi rakenteen 1 ja Kemijoen välissä on tasainen alue, joka vaikuttaa pihapiiriltä.

Kohteen rajaus

Kohde on rajattu näkyvien rakenteiden perusteella.

Tulkinta

Kohteessa on rakennuksen ja tähän liittyvän kellarin jäänteet. Vuoden 1937 metsätalouskarttaan paikalle on merkitty pirtti.

Lisätietoja

Metsätalouskartta Ylikemin hoitoalueelta 1937 3/9

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
Tarkastuspvm: 12.7.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 3 Huono

Olotila: 2 Ei käytössä

Arvotus: 8 Muu suojelu-
arvo

**Kohteen suo-
jelu:** 9 Muu suojelu-
arvo

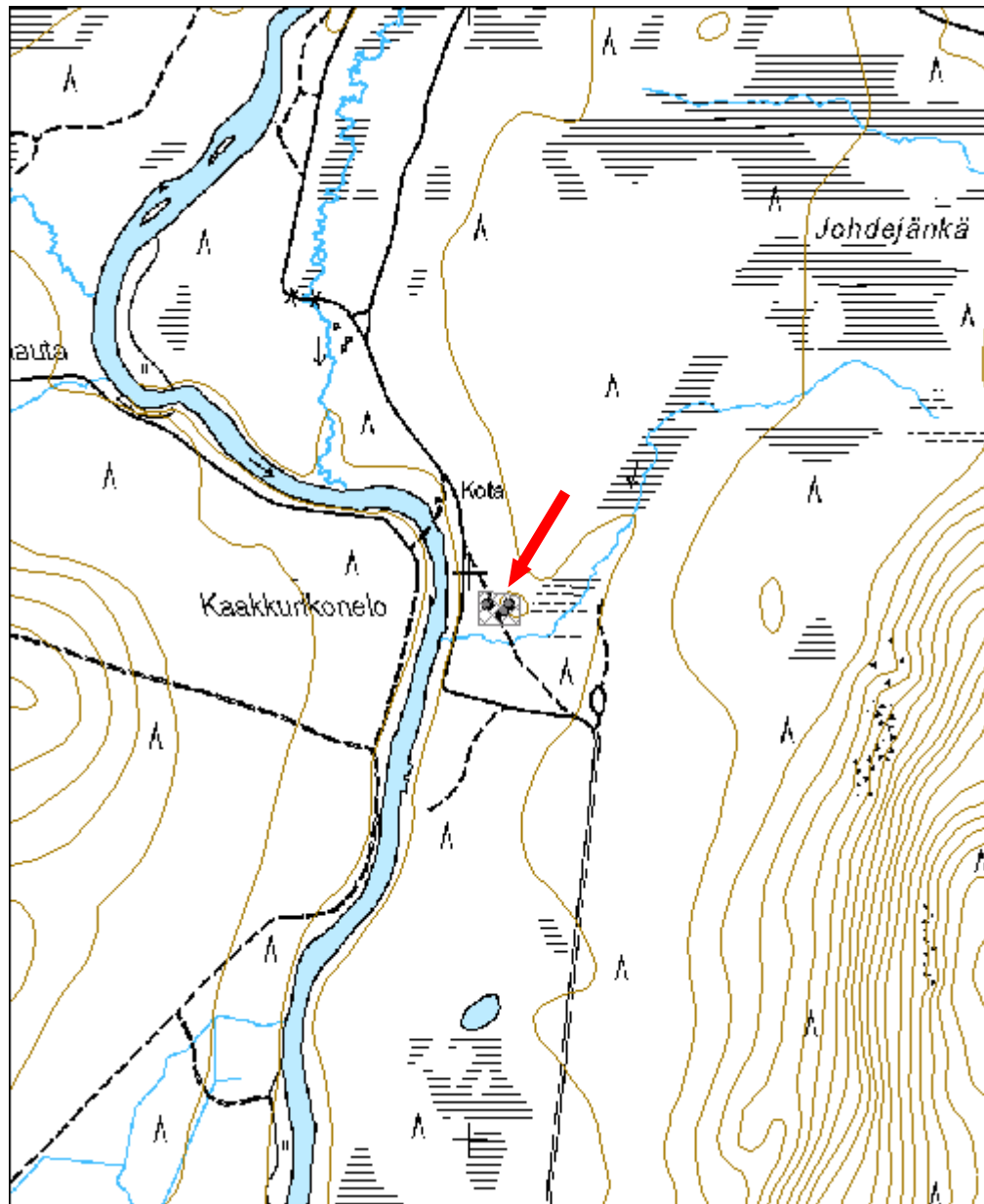

Kuva 84. Kellari, kuvattu lännestä.

Kuva 85. Alueella havaittu kuoppa, kuvattu lounaasta.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7526938, Y 3576050, Z 215	Mittakaava:	1:10000

Pultoselkä 1 vesipasa jäännös			MH-tunnus: 146712
Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7520319, Y 3590536, Z 255	Löydöt:	
<i>Taustatiedot</i>			
Kohde tuli esille haastattelussa.			
<i>Ympäristön kuvaus</i>			
Kohde sijaitsee Tulppion lounaispuolella olevan Pultoseljän itärinteellä. Kohteen länsipuolitse kulkee Värriölle menevä tie. Paikalla on tehty päätehakkuu 2011 ja paikalle on suunniteltu äestys, joka ilmeisesti toteutetaan 2012.			
<i>Kohteen kuvaus</i>			
Paikalla on vesipasa, jonka koko on 2,2 x 1,1 x 0,77 metriä. Vesipasan toiseen päähän on kaiverrettu vuosi 1951 ja takana on kirjaimet LKH ja TK.			
<i>Kohteen rajaus</i>			
Kohde on pistemäinen.			
<i>Tulkinta</i>			
Vesipasaa on käytetty metsätöissä teiden jäädyttämiseen.			
<i>Lisätietoja</i>			
Valokuvan perusteella vesipasan päädyssä oleva vuosiluku näyttää vuodelta 1931. Tämä johtuu siitä, että luvun 5 pystysakara on vaaleampi kuin muun osan. Kohdetta tarkastettaessa tätä efektiä ei havaittu. On kuitenkin mahdollista, että luku 3 on myöhemmin muutettu luvuksi 5.			
<i>Tarkastukset</i>			
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012 Tarkastuspvm: 13.7.2012 Tarkastaja: P. Häkälä Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski			

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	3 Huono
Arvotus:	8 Muu suoje- lunarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suo- jelu:	9 Muu suoje- lunarvo

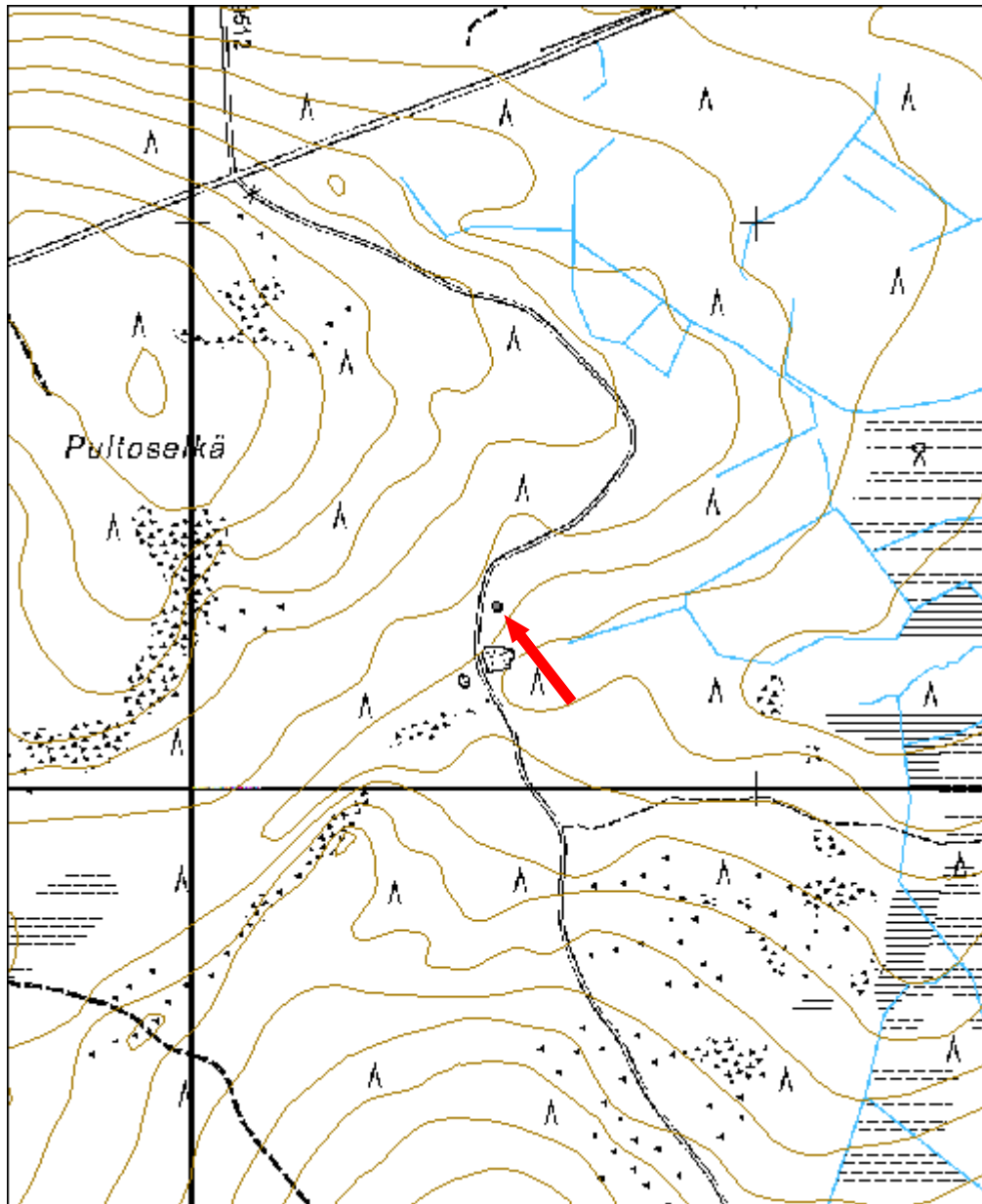
Kuva 86. Yleiskuva kohteesta.

Kuva 87. Yksityiskohtakuva päädyssä olevasta vuosiluvusta 1951.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copy-right:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7520319, Y 3590536, Z 255	Mittakaava:	1:10000

Jänesoja 2 kämppä jäännös	MH-tunnus: 146715
----------------------------------	------------------------------

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7520645, Y 3586692, Z 220	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi ilman ennakkotietoja.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Jänesojan pumppuaseman eteläpuolella. Kohteen pohjoispuolella kulkee Samperin veturitie. Alue on kangasmetsää, jossa kasvaa mäntyä, kuusta ja koivua.

Kohteen kuvaus

Paikalla on kaksiosaisen kämpän jäänteet. Kämpän koko on 7,5x12 metriä ja siinä on ovet etelä- ja länsiseinillä. Piisi on kämpän pohjoisnurkassa. Kämpä on huonokuntoinen ja vain alin hirsikerta on säilynyt, kämpä on tehty pyöröhirsistä nähtävästi tasasalvosta käyttäen. Kämpän vieressä on hirsiiä, jotka on mahdollisesti purettu tai ne ovat romahtaneet kämpästä.

Kohteen rajaus

Kohde on pistemäinen.

Tulkinta

Kyseessä on Samperin veturitien kanssa samanaikainen kämpä, joka on ollut ilmeisesti viereisen pumppuaseman väen käytössä. Kaksiosaisen kämpän toinen pää on toiminut tallina ja toinen asuintilana.

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
Tarkastuspvm: 16.7.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	3 Huono
Arvotus:	8 Muu suoje- lunarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suo- jelu:	9 Muu suoje- lunarvo

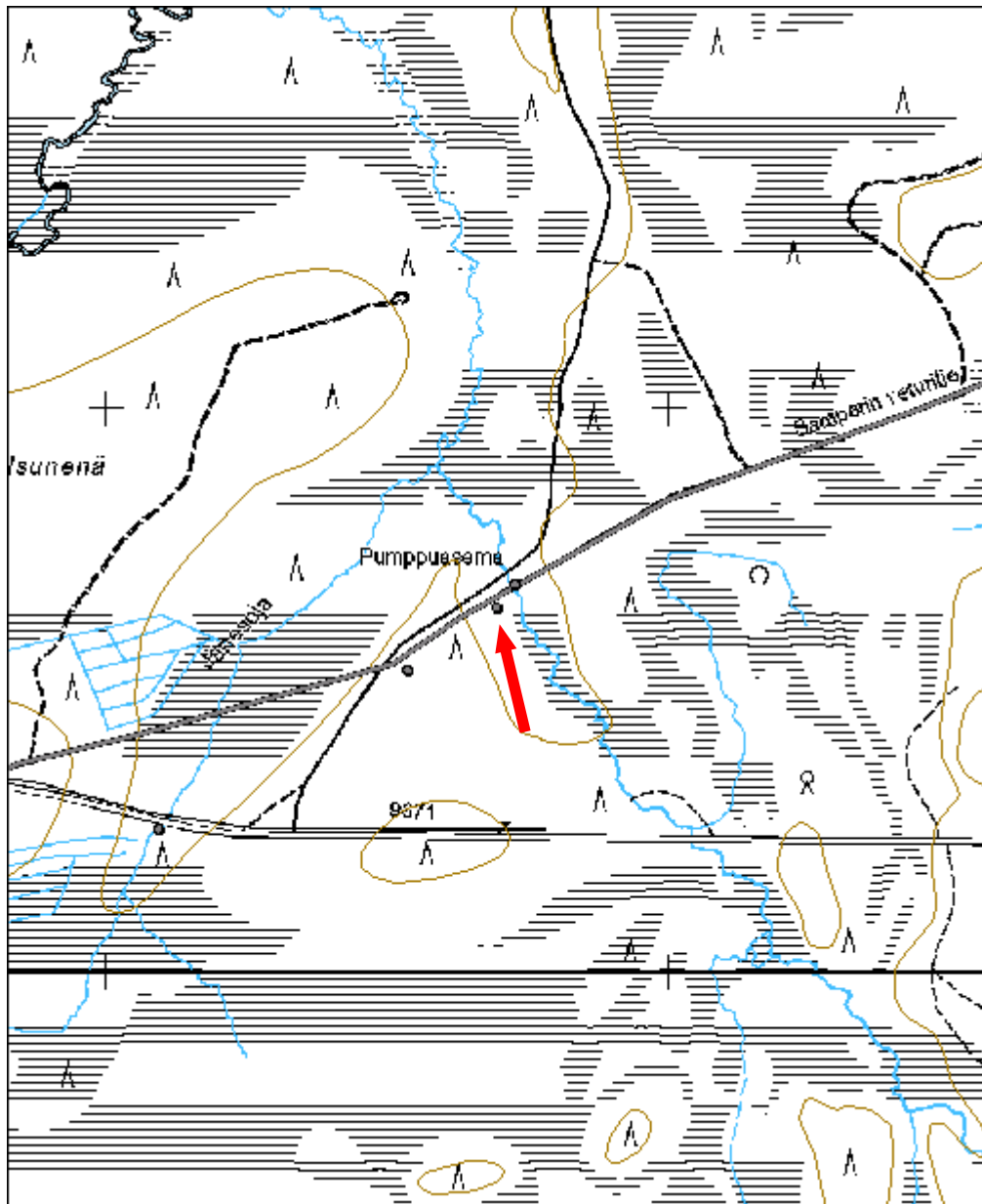

Kuva 88. Kämpän pohjoisnurkan piisi, kuvattu pohjoisesta.

Kuva 89. Kämpän edestä kulkeva veturitie, kuvattu koillisesta.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7520645, Y 3586692, Z 220	Mittakaava:	1:10000

Rantakankaat kämppä jäännös		MH-tunnus: 146719	
Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	2		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7545147, Y 3557852, Z 260	Löydöt:	
<i>Taustatiedot</i>			
Kohde on merkitty Metsähallituksen Sutigis-järjestelmään. Sutigis-tietokannassa kämpän rauniot on kuitenkin merkitty väärälle kuviolle.			
<i>Ympäristön kuvaus</i>			
Kohde sijaitsee lähellä Sodankylän rajaa, Pihtijoen pohjoispuolella olevan Rantakankaan eteläpuolella. Kohteen vieressä länsipuolella lähtee Lokan suunnalta ja jatkuu aina UK-puiston rajalle. Alue on kangasmetsää, jossa kasvaa varttunutta mäntyä.			
<i>Kohteen kuvaus</i>			
Paikalla on kahden rakennuksen jäänteet. Kämpä: (x= 7545136 y= 3557848) on neliosainen ja kooltaan 8,5x27,3 metriä. Kämpässä on kaksi piisikiveystä pohjoisemman huoneen koillisnurkassa ja eteläisimmän huoneen kaakkoisnurkassa. Ovet sijaitsevat itäseinällä. Kämpä on huonosti säilynyt ja siitä on jäljellä vain alin hirsikerta. Kämpä on tehty pyöröhirsistä ja siinä on käytetty ”ryssäkaulasalvosta”. Kämpän sisällä kasvaa koivua. Sauna: (x= 7545156 y= 3557856) on kooltaan 4,2x4 metriä. Saunan kiuas on lounaisnurkassa ja ovi eteläseinällä. Lauteet ovat pohjoisseinällä ja ne on rakennettu niin, että ne tulevat hirsien välistä seinän läpi. Saunan länsipuolella on kooltaan 1x1,5x0,6 metrin kokoinen kuoppa.			
<i>Kohteen rajaus</i>			
Kohde on rajattu näkyvien rakenteiden perusteella.			
<i>Tulkinta</i>			
Kohteella on savottakämpän ja tähän kuuluvan saunan jäännös.			

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
 Tarkastuspvm: 17.7.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
 Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 3 Huono

Olotila: 2 Ei käytössä

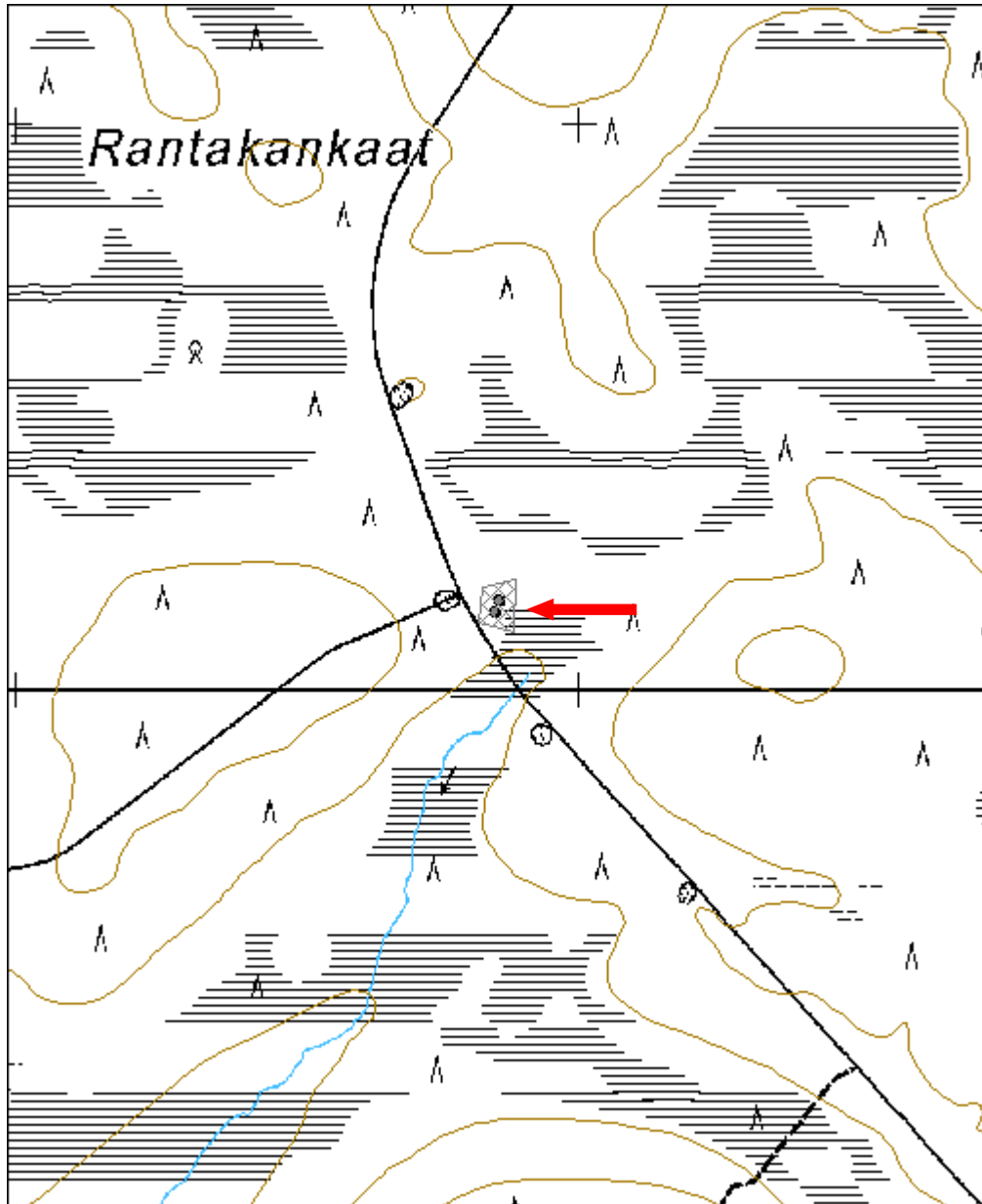
Arvotus: 8 Muu suojelu-
arvo

**Kohteen suo-
jelu:** 9 Muu suojelu-
arvo

Kuva 90. Sauna ja taustalla kämppä, kuvattu pohjoisesta.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7545147, Y 3557852, Z 260	Mittakaava:	1:10000

Iso Sorvusselkä kämpä jäännös	MH-tunnus: 146725
--------------------------------------	------------------------------

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	5		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7547734, Y 3558484	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi ilman ennakkotietoja.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Ison Sorvusselän lounaisrinteellä Savukosken pohjoisosassa lähellä Sodankylän rajaa. Kohteen koillispuolella kulkee tie, joka lähtee Lokasta. Kohde sijaitsee suon laidalla ja se on avoin, nurmeltu alue. Paikalla kasvaa koivua ja kuusta.

Kohteen kuvaus

Paikalla havaittiin useiden rakenteiden epämääräisiä jäänteitä.

Rakenne 1: (x= 7547743 y= 3558430) paikalla on hirsia epämääräisessä kassassa. Paikka näyttää kämpän pohjalta, joka myöhemmin on puskettu traktorilla kasaan. Kohteen vieressä on puro, jossa on puita, jotka voivat kuulua kaivoon.

Rakenne 2: (x= 7547708 y= 3558447) on kooltaan 1,5x1,5 metriä oleva kaivon kehikko. Kaivo on rakennettu virtaavaan veteen. Kohde erottuu hyvin maastosta.

Rakenne 3: (x= 7547713 y= 3558490) on saunan pohja, joka sijaitsee kaivosta 40 metriä itäkaakkoon. Saunan koko on 4,2x6,5 metriä ja siinä on kiuas eteläseinällä. Saunassa on ollut huopakatto, lisäksi paikalla on villoituksen jäämiä.

Rakenne 4: (x= 7547700 y= 3558510) on kaksipaikkainen ulkokuusi, jonka koko on 1,4x 2,2 metriä. Huussi on rakennettu laudoista ja sen ovissa on metallisaranat. Huussi on edelleen pystyssä.

Rakenne 5: (x= 7547713 y= 3558516) koostuu kahdesta kellarikuopasta, joiden vieressä kasvaa iso koivu. Kellarikuoppien koko on yhteensä 2,2x6,5 metriä ja niiden ympärillä on metrin levyiset vallit. Toisessa kellarikuopassa on edelleen puisia seinä- ja kattorakenteita näkyvillä.

Kohteella havaittiin myös kuoppa, jonka ympäristö oli heinittynyt, joten muita rakenteita ei voinut havaita sen ympärillä. Kuoppa on täytetty metalliromulla. Rakenne 1 poissulkien paikalta ei voinut todeta selvää asuinrakennuksen pohjaa. Paikalla on isoja avoimia alueita, jotka nyt ovat nurmeltuineet, mah-

dollisesti päärakennus on ollut jollain näistä alueista. Erilaista romua kohteella on runsaasti.

Kohteen rajaus

Kohde on rajattu näkyvien rakenteiden perusteella.

Tulkinta

Kyseessä on ilmeisesti 1950-1970 –luville ajoittuvan savottakämpän jäänteet. Paikalla on todennäköisesti ollut parakkikämppä.

Lisätietoja

Kohde näkyy vuoden 1975 topografisessa kartassa, joka perustuu vuonna 1970 tehtyyn kartoitukseen. Maanmittauslaitoksen topografinen kartta 3743 06 Mukkajoenrovat 1:20000

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
Tarkastuspvm: 17.7.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto:

3 Huono

Olotila:

2 Ei käytössä

Arvotus:

8 Muu suojelu-
arvo

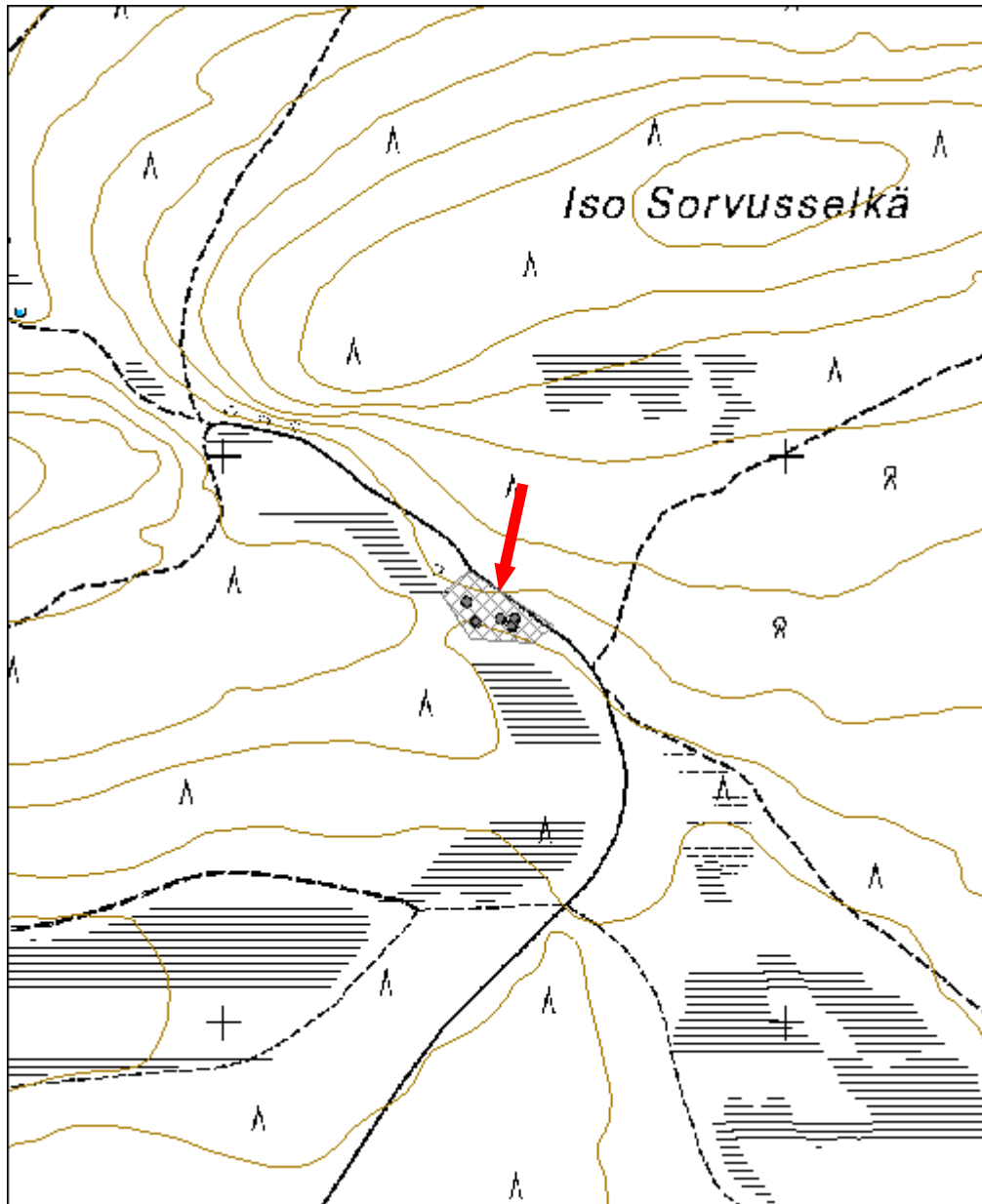
**Kohteen suo-
jelu:**

9 Muu suojelu-
arvo

Kuva 91. Kaivo, kuvattu koillisesta.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7547734, Y 3558484	Mittakaava:	1:10000

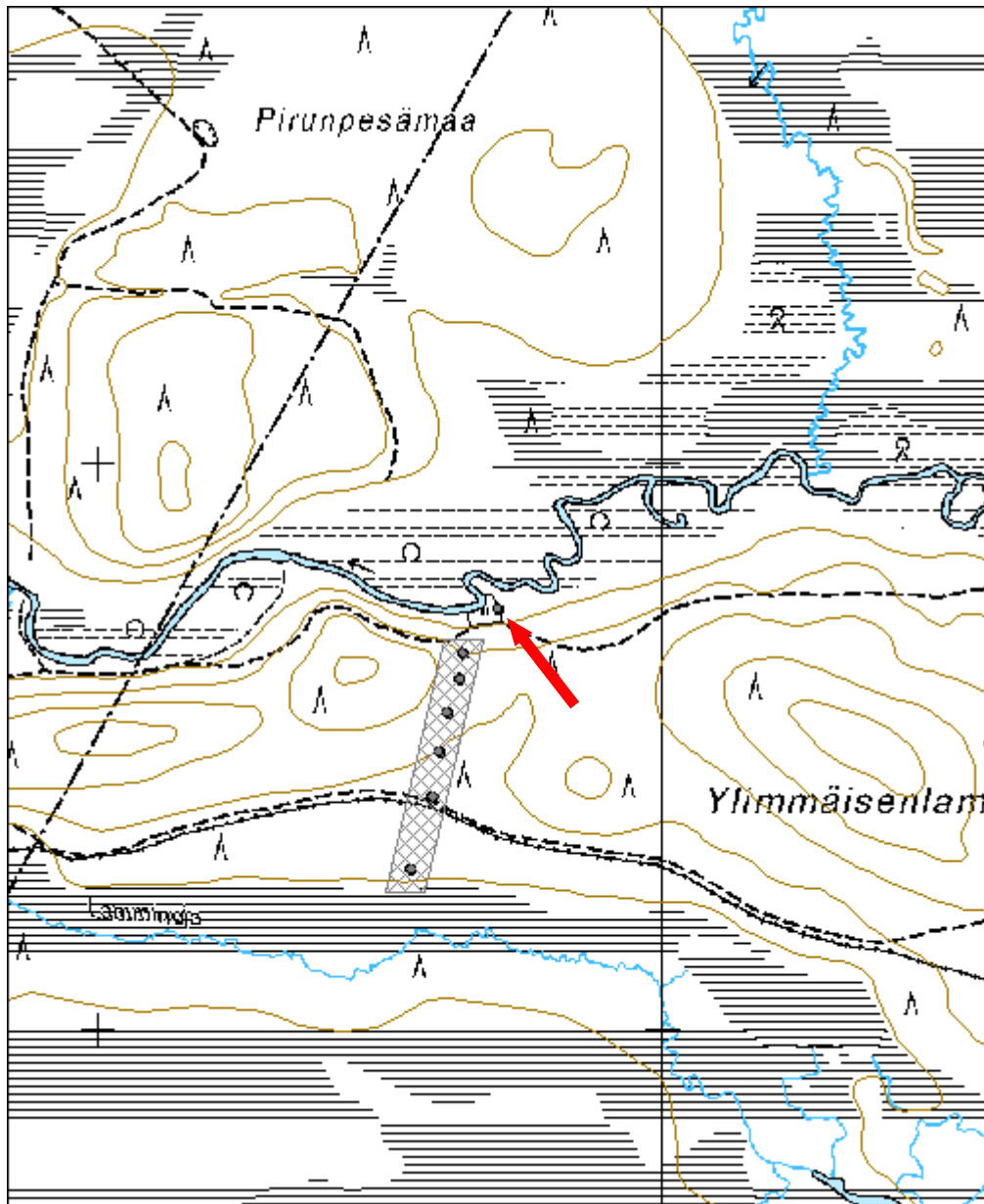
Ylimmäisenlamminharju 1 kämppä jäännös		MH-tunnus: 146726	
Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7543745, Y 3554706, Z 245	Löydöt:	
Taustatiedot			
Kohde löytyi ilman ennakkotietoja.			
Ympäristön kuvaus			
Kohde sijaitsee Ylimmäisenlamminharjun pohjoisreunalla. Aivan kohteen pohjoispuolella virtaa Pihtijoki. Kohteen pohjoispuolella sijaitsee Pirunpesämaa. Kohteelta on Sodankylän ja Savukosken kunnanrajalle puoli kilometriä. Kohteen eteläpuolella kulkee metsäautotie, joka kiertää koko Ylimmäisenlamminharjun. Kohteen välitön ympäristö on avoin eikä siinä kasva kuin matalaa heinää. Muuten alue on kuivaa kangasmetsää, jossa kasvaa nuorta mäntyä.			
Kohteen kuvaus			
Paikalla on kooltaan 6,8x8,2 metriä olevan rakennuksen jäänteet. Siinä on kaksi piisiä, lounais- ja luoteisnurkissa. Rakennuksen kurkihirsit on palanut. Rakennuksen ympäristössä, avoimella alueella, on merkkejä muusta ihmis-toiminnasta, mutta selviä rakenteita ei ole näkyvissä. Peruskartalla alue on merkitty niityksi.			
Kohteen rajaus			
Kohde on pistemäinen.			
Tulkinta			
Kyseessä voi olla savottakämpän jäännös tai se voi olla sauna.			
Tarkastukset			
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012 Tarkastuspvm: 17.7.2012 Tarkastaja: P. Häkälä Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski			

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	3 Huono
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suoje- lunarvo	Kohteen suo- jelu:	9 Muu suoje- lunarvo

Kuva 92. Kämpän raunio kuvan oikean laidan metsikössä. Kuvattu etelästä.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7543745, Y 3554706, Z 245	Mittakaava:	1:10000

Kulusjoki 1 kämpä jäännös	MH-tunnus: 146730
----------------------------------	------------------------------

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	3		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7541150, Y 3560861, Z 270	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty Metsähallituksen Sutigis-järjestelmään.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Mukkajoenrovan ja Taltukkaselän välissä virtaavan Kulusjoen itärannalla. Aivan kohteen pohjoispuolella kulkee metsäautotie. Kohde on jokivarsille tyypillisesti muuta aluetta rehevämpi ja kosteampi. Paikalla kasvaa mäntyä, kuusta ja koivua.

Kohteen kuvaus

Paikalla on kolmen rakennuksen jäänteet.

Rakennus 1: (x= 7541157 y= 3560878) on kaksiosainen, kooltaan 8,5x15,5 metrin kokoisen kämpän jäännös. Kämpän itäosan pohjois- ja eteläseinillä on ovi ja kämpän länsiosassa ovi on eteläseinällä. Kämpän kattorakenteet ovat romahtaneet niin, että ne ovat edelleen selvästi näkyvillä. Kämpässä on ollut halkaistuista puista tehty malkakatto. Kämpä on tehty pyöröhirsistä ja siinä on käytetty ”ryssänkaulasalvosta”, 2-3 alinta hirsikertaa on säilynyt. Kämpässä ei havaittu lämmityslaitetta.

Rakennus 2: (x= 7541135 y= 3560877) on edellistä huonompikuntoinen ja se on rakennettu selvästi kosteammalle maalle kuin rakennus 1. Rakennuksen koko on 7,5x15 metriä ja sen oviaukko on pohjoisseinällä. Rakennus on tehty pyöröhirsistä ja siinä on käytetty ”ryssänkaulasalvosta”. Kasvillisuus on tämän rakennuksen sisällä runsaampaa, mikä viittaisi siihen että sitä on käytetty talina.

Rakennus 3: (x= 7541166 y= 3560841) sijaitsee aivan purovarressa. Tämä rakenne on kooltaan 4x4,5 metriä ja se on rakennettu pienemmistä pyöröhirsistä kuin kaksi muuta kohteen rakennusta ja siinä on käytetty tasasalvosta. Hirsien liitokset ovat harvat. Ovi sijaitsee sen eteläseinällä. Rakennuksesta on säilynyt 3-4 alinta hirsikertaa. Sijainnin ja rakennustavan perusteella kyseessä on lato.

Kohteen rajaus

Kohde on rajattu näkyvien rakenteiden perusteella.

Tulkinta

Kyseessä on savottakämpän ja tähän liittyvän tallin ja ladon jäänteet.

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
Tarkastuspvm: 17.7.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto:

2 Keskinertainen

Olotila:

2 Ei käytössä

Arvotus:

8 Muu suojeluarvo

Kohteen suojelu:

9 Muu suojeluarvo

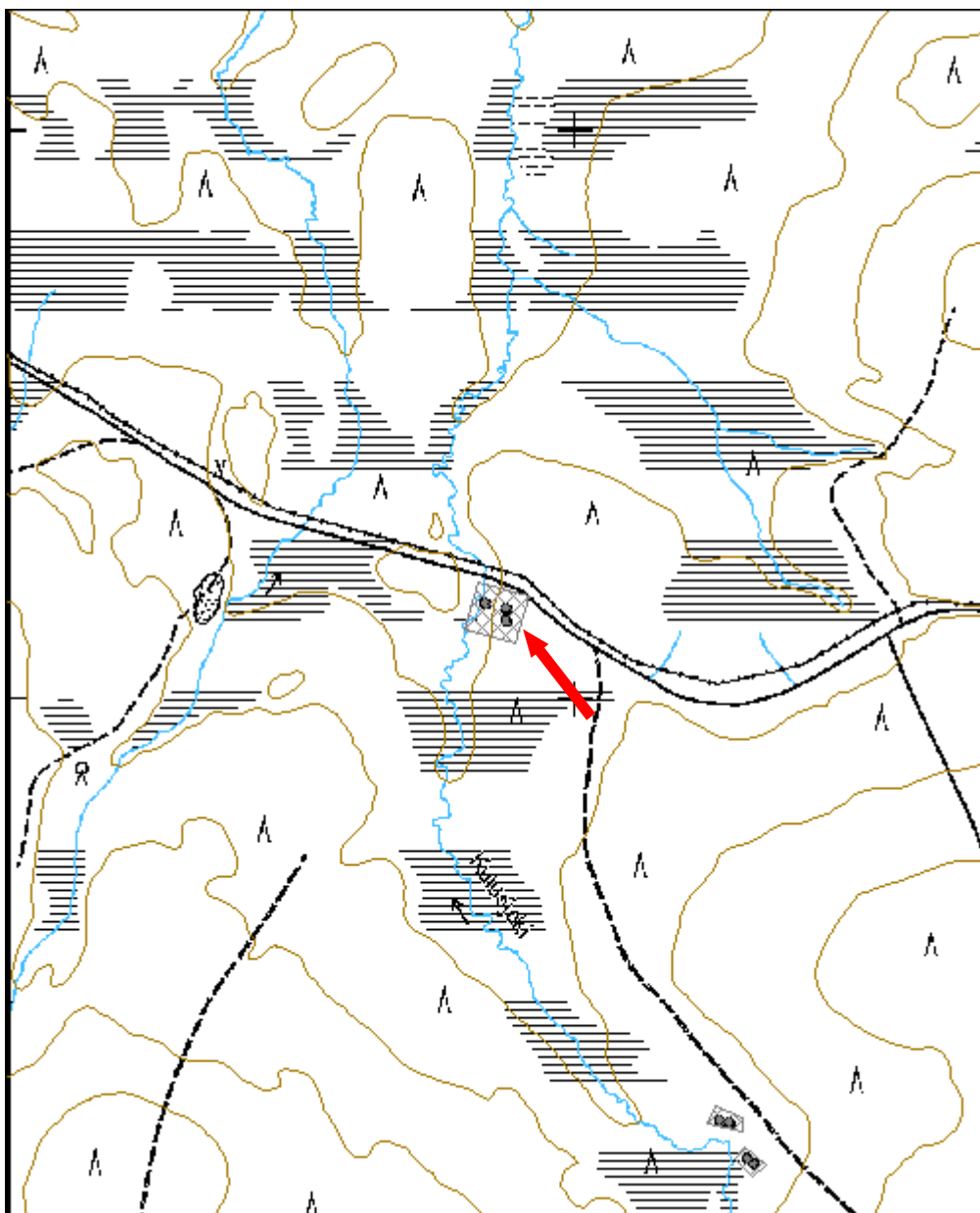
Kuva 93. Kämpä 2, kuvattu luoteesta

Kuva 94. Puron varteen rakennettu lato, kuvattu luoteesta.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7541150, Y 3560861, Z 270	Mittakaava:	1:10000

Taltukkaselkä kämppä jäännös		MH-tunnus: 146733	
Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	2		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7541785, Y 3562479, Z 275	Löydöt:	
<i>Taustatiedot</i>			
Kohde on merkitty Metsähallituksen Sutigis-järjestelmään.			
<i>Ympäristön kuvaus</i>			
Kohde sijaitsee Taltukkaselän pohjoisosassa, suon laidassa. Kohteen länsipuolella menee huonokuntoinen metsäkoneura. Alue on kangasmetsää, jossa kasvaa mäntyä, kuusta ja koivua.			
<i>Kohteen kuvaus</i>			
Paikalla on kahden rakennuksen jäänteet. Rakennus 1: (x= 7541776 y= 3562472) on kooltaan 8,5x15 metriä olevan kaksiosaisen kämpän jäännös. Kämpän ovet ovat länsiseinällä, lisäksi eteläosassa on toinen ovi vielä eteläseinällä. Pohjoisosan itäseinässä on ikkuna. Kämpässä ei ole piisiä, mahdollisesti käytössä on ollut kaminalämmitys. Kämpän 2-3 alinta hirsikertaa on säilynyt, mutta kattorakenteet ovat edelleen hyvin näkyvissä. Kämpässä on ollut malkakatto ja sen seinät on rakennettu pyöröhirsistä. Rakennus 2: (x= 7541798 y= 3562504) on kooltaan 7,5x15 metriä olevan kaksiosaisen kämpän jäännös. Kämpä on huonokuntoisempi kuin kämppä 1, se on rakennettu pyöröhirsistä ja siinä on ”ryssänkaulasalvos”, joka on tehty sahalla. Kämpän ovet sijaitsevat eteläseinällä kun taas pohjoisseinällä on näkyvissä lähellä maanrajaa pienet luukut. Kasvillisuus sekä pohjoisseinän luukut viittaavat siihen, että tämä rakennus on toiminut tallina.			
<i>Kohteen rajaus</i>			
Kohde on rajattu näkyvien rakenteiden perusteella.			
<i>Tulkinta</i>			
Kohteessa on savottakämpän ja tähän kuuluvan tallin jäänteet.			

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
 Tarkastuspvm: 17.7.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
 Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 3 Huono

Olotila: 2 Ei käytössä

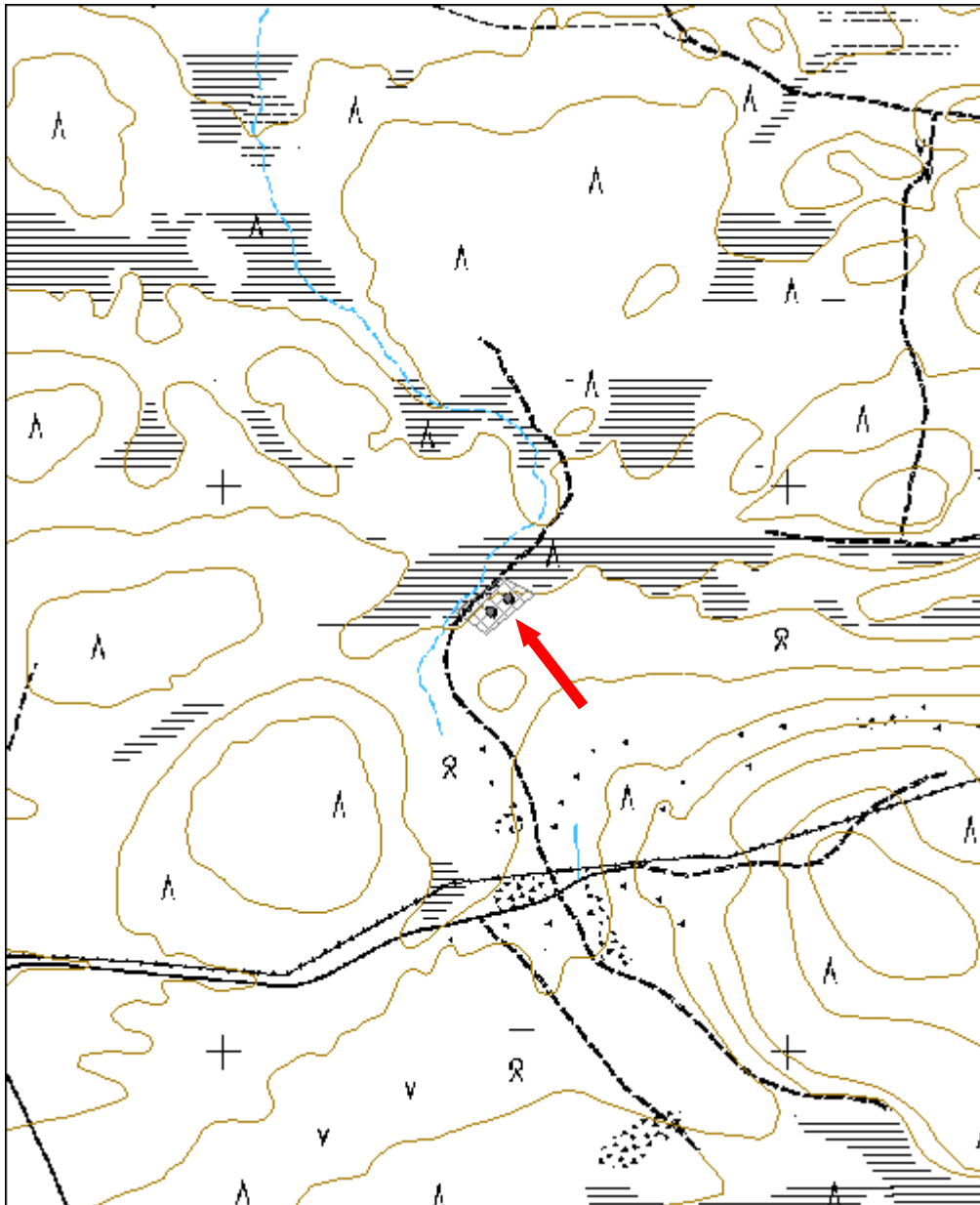
Arvotus: 8 Muu suoje-
lunarvo

**Kohteen suo-
jelu:** 9 Muu suoje-
lunarvo

Kuva 95. Kämpä, kuvattu etelästä.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7541785, Y 3562479, Z 275	Mittakaava:	1:10000

Kulusjoki 2 kämppä jäännös		MH-tunnus: 146738	
Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	2		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7540181, Y 3561308, Z 280	Löydöt:	
<i>Taustatiedot</i>			
Kohde on merkitty Metsähallituksen Sutigis-järjestelmään.			
<i>Ympäristön kuvaus</i>			
Kohde sijaitsee Savukosken pohjoisosassa, Taltukkaselän länsipuolella. Kohteen länsipuolella virtaa Kulusjoki. Alue on tuoretta kangasmetsää, jossa kasvaa mäntyä ja koivua. Kohteen luoteispuolella suolahdelman toisella rannalla on toinen kämppäkokonaisuus, Kulusjoki 3.			
<i>Kohteen kuvaus</i>			
Paikalla on kahden rakennuksen jäänteet. Rakennus 1: (x= 7540179 y= 3561315) on kooltaan 8x8 metriä. Rakennuksesta on jäljellä kolme alinta hirsikertaa. Rakennus on tehty pyöröhirsistä ja siinä on käytetty ”ryssänkaulasalvosta”, hirret on tilkitty kuntalla. Rakennuksen oviaukko on luoteisseinällä ja kaakkoisseinällä on maanrajassa pieni suorakaiteen muotoinen aukko. Kasvillisuus rakennuksen sisällä on ympäristöä rehevämpään, mikä yhdessä kaakkoisseinän aukon kanssa viittaavat siihen, että kyseessä on talli. Rakennus 2: (x= 7540187 y= 3561304) on kooltaan 7,5x8 metriä ja siinä on oviaukko kaakkoisseinällä sekä mahdollisesti myös luoteisseinällä. Ikkuna on sijainnut lounaisseinällä. Rakennuksesta on jäljellä 2-3 alinta hirsikertaa, mutta romahtaneet kattorakenteet näkyvät edelleen hyvin. Itse rakennus on tehty pyöröhirsistä ja siinä on käytetty ”ryssänkaulasalvosta”. Hirsissä havaittiin myös paljon käsin taottuja rautanuloja. Rakennuksessa ei havaittu lämmityslaitetta.			
<i>Kohteen rajaus</i>			
Kohde on rajattu näkyvien rakenteiden perusteella.			
<i>Tulkinta</i>			
Kyseessä on savottakämpän ja tähän liittyvän tallin rauniot.			

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
 Tarkastuspvm: 18.7.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
 Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto:

3 Huono

Olotila:

2 Ei käytössä

Arvotus:

8 Muu suoje-
lunarvo

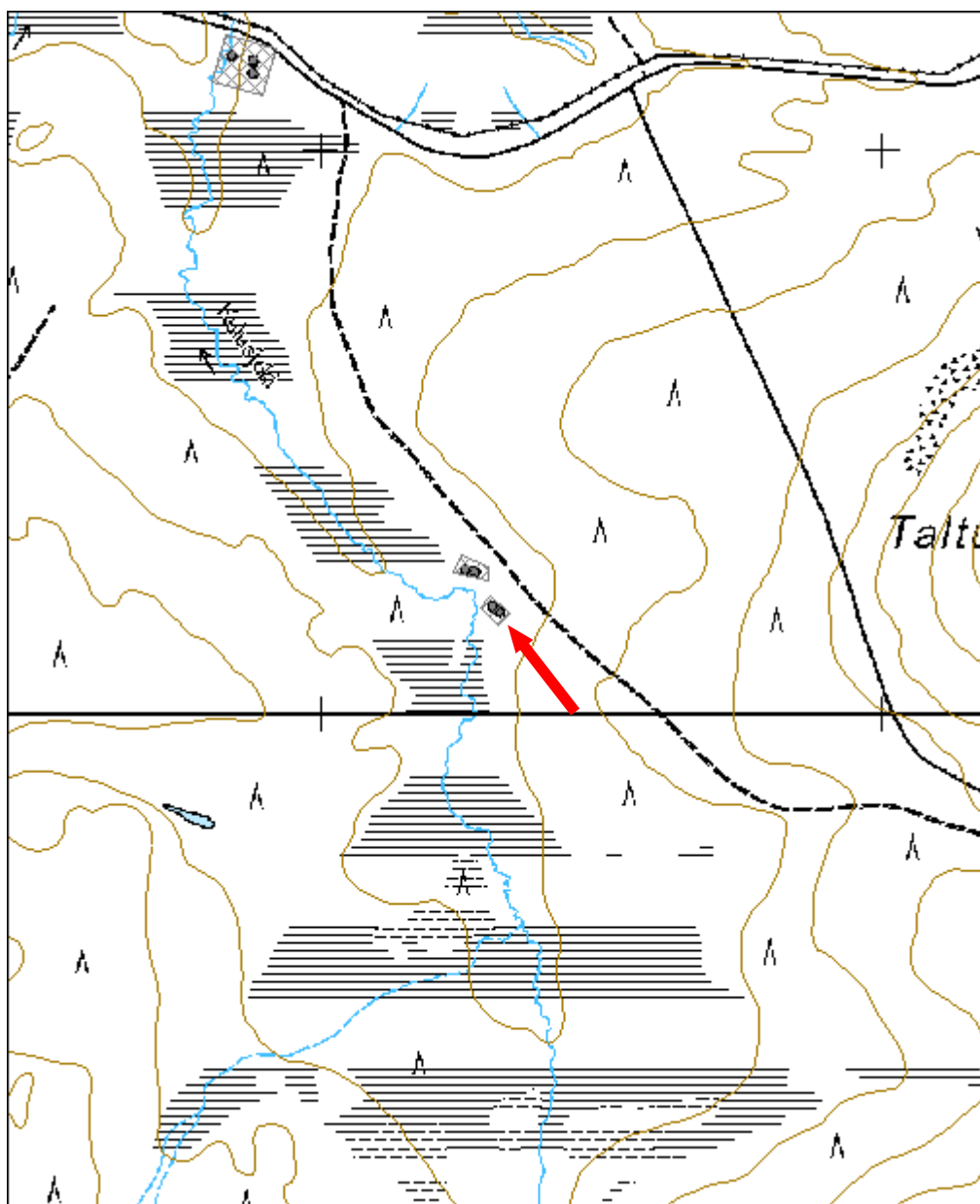
**Kohteen suo-
jelu:**

9 Muu suoje-
lunarvo

Kuva 96. Yleiskuva kämpästä, kuvattu idästä.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7540181, Y 3561308, Z 280	Mittakaava:	1:10000

Kulusjoki 3 kämpmä jäännös		MH-tunnus: 146739	
Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	2		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7540256, Y 3561265, Z 280	Löydöt:	
<i>Taustatiedot</i>			
Kohde löytyi ilman ennakkotietoja.			
<i>Ympäristön kuvaus</i>			
Kohde sijaitsee Savukosken pohjoisosassa, Taltukkaselän länsipuolella. Kohteen länsipuolella virtaa Kulusjoki. Alue on kangasmetsää, jossa kasvaa mäntyä, koivua ja kuusta. Kohteen kaakkoispuolella, pienen suolahdelman toisella rannalla on toinen kämpmäkokonaisuus, Kulusjoki 2.			
<i>Kohteen kuvaus</i>			
Paikalla on kahden rakennuksen rauniot. Rakennus1: (x= 7540251 y= 3561272) on kooltaan 7,6x6,7 metriä ja siinä on säilyneenä 3-4 hirsikertaa. Ovi sijaitsee luoteisseinällä ja kaakkoisseinällä on maarajassa pieni suorakaiteenmuotoinen aukko. Rakennus on tehty pyöröhirsistä, jotka on tilkitty kuntalla ja siinä on käytetty ”ryssänkaulasalvosta”. Rakennuksessa ei havaittu lämmityslaitetta. Sen sisällä kasvaa koivuja ja sinne on myös heitetty öljytynnyri. Kyseessä on talli. Rakennus 2: (x= 7540254 y= 3561255) on kooltaan 8x6,7 metriä ja siinä on säilyneenä 2-3 alinta hirsikertaa, romahtaneet kattorakenteet puolestaan näkyvät hyvin. Ovi sijaitsee kaakkoisseinällä. Tässäkään rakennuksessa ei havaittu lämmityslaitetta.			
<i>Kohteen rajaus</i>			
Kohde on rajattu näkyvien rakenteiden perusteella.			
<i>Tulkinta</i>			
Kyseessä on savottakämpän ja tähän liittyvän tallin jäänteet.			
<i>Tarkastukset</i>			
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012 Tarkastuspvm: 18.7.2012 Tarkastaja: P. Häkälä Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski			

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	3 Huono
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suoje- lunarvo	Kohteen suo- jelu:	9 Muu suoje- lunarvo

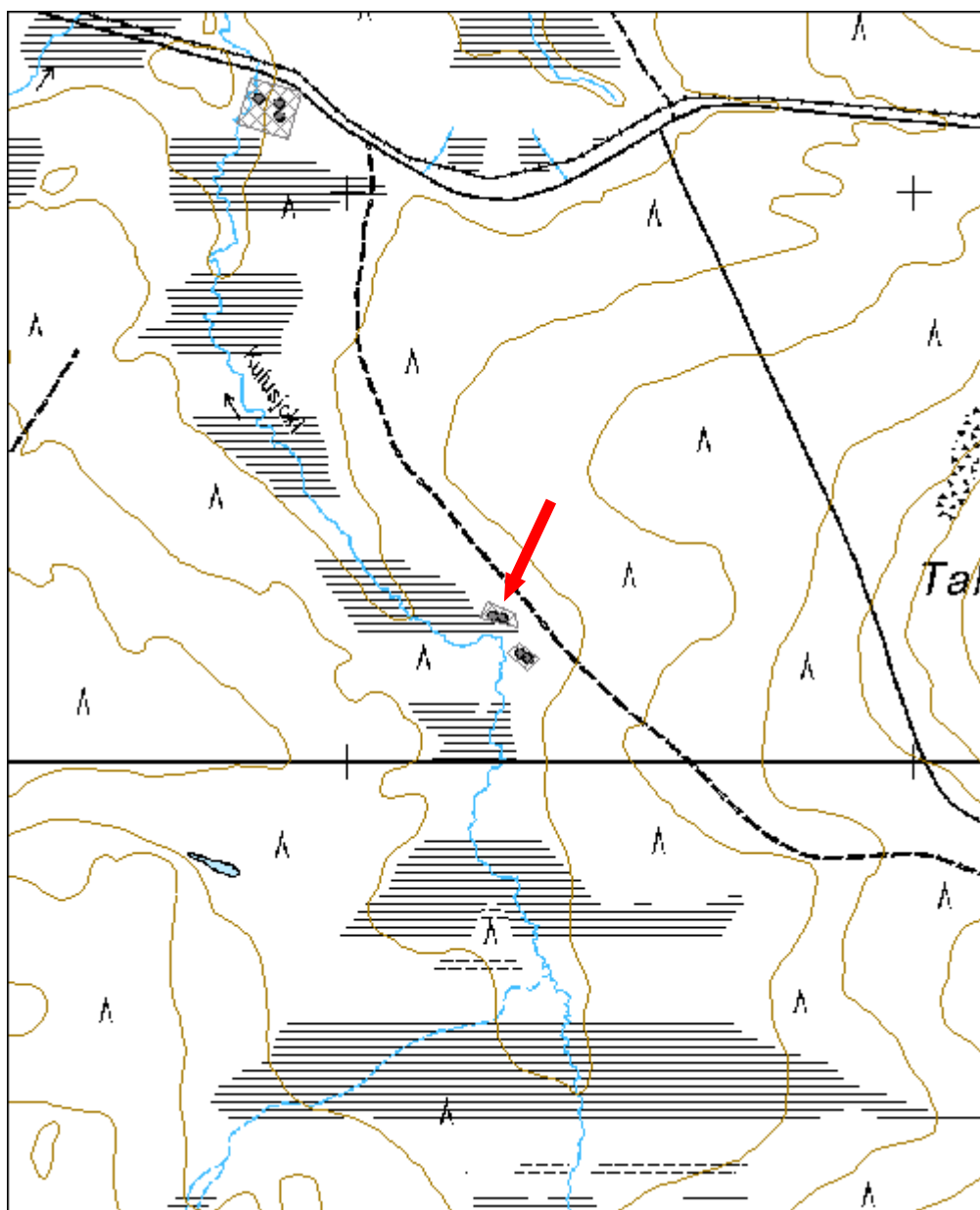

Kuva 97. Etualalla talli ja taustalla kämpä, kuvattu koillisesta.

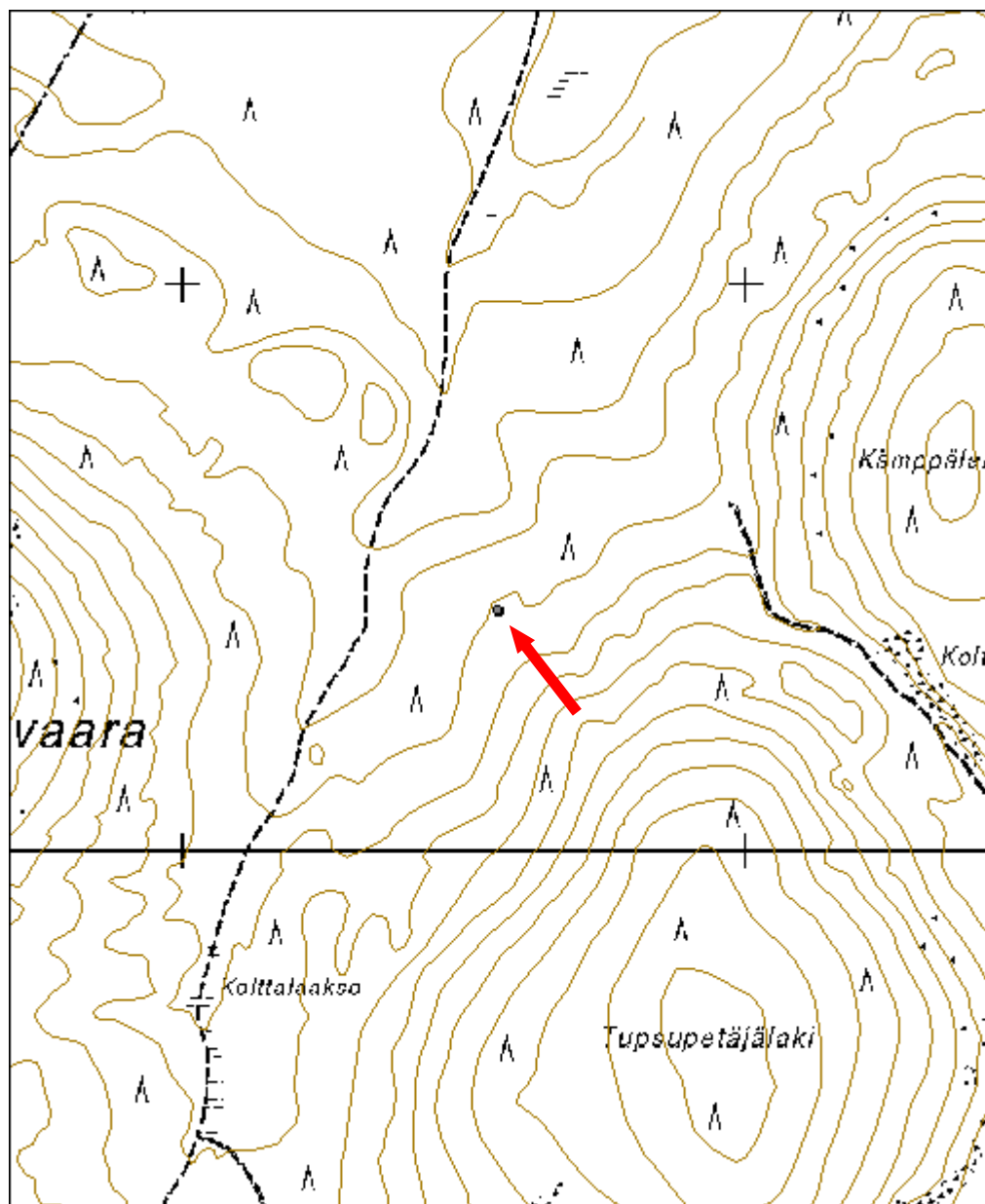
Kuva 98. Tallin itäseinän paskaluukku, kuvattu idästä.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7540256, Y 3561265, Z 280	Mittakaava:	1:10000

Kolttalaakso kruununleimapuu jäännös		MH-tunnus: 146740	
Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7540422, Y 3553558, Z 280	Löydöt:	
<i>Taustatiedot</i>			
Kohde löytyi ilman ennakkotietoja.			
<i>Ympäristön kuvaus</i>			
Kohde sijaitsee Savukosken ja Sodankylän kunnanrajalla olevan Aulekenevaaran itäpuolella olevan Kolttalaakson pohjoisosassa. Kohteen koillispuolella kohoaa Kämppälaki ja kaakkoispuolella Tupsupetäjälaki. Kohteen vierestä kulkee mönkijäura. Alue on kuivaa kangasmetsää, jossa kasvaa mäntyä.			
<i>Kohteen kuvaus</i>			
Paikalla havaittiin yhdessä kelossa kruunuleima, muissa alueen keloissa leimoja ei havaittu.			
<i>Kohteen rajaus</i>			
Kohde on pistemäinen.			
<i>Tulkinta</i>			
Kohteessa on kruununleimapuu.			
<i>Tarkastukset</i>			
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012 Tarkastuspvm: 18.7.2012 Tarkastaja: P. Häkälä Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski			
Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	8 Muu suoje- lunarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suo- jelu:	9 Muu suoje- lunarvo

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspai- kat/työpaikat	Copy- right:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7540422, Y 3553558, Z 280	Mittakaa- va:	1:10000

Ylä-Kairi tammi jäännös		MH-tunnus: 146741	
Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7527109, Y 3556287, Z 260	Löydöt:	
<i>Taustatiedot</i>			
Kohde tuli esille haastattelussa.			
<i>Ympäristön kuvaus</i>			
Kohde sijaitsee Kairijoessa. Kohteen itäpuolella on Ylä-Kairin vuokrakämpä sekä Permantovaara. Kohde on osa Kairille menevää tietä. Alue on nykyisin kalastajien suosimaa aluetta. Ilmeisesti kohteen pohjoispuoliset rannat ovat toimineet lansirakenteina ainakin 1970-luvulla. Kohde näkyy vuoden 1975 topografisessa kartassa, johon myös viereinen Ylä-Kairin kämpä on merkitty nimellä Tammikämpä.			
<i>Kohteen kuvaus</i>			
Paikalla on silta, jonka yhteydessä on betonista tehty tammi. Tammen luukku, jolla vedenpintaa on säädelty, on edelleen paikallaan. Sillan ja tammen purkua on suunniteltu.			
Tammen itäpuolella on puusta tehty väliaikainen siltä, joka ilmeisesti on ollut käytössä silloin kuin betonista siltaa ja tammea on tehty.			
<i>Kohteen rajaus</i>			
Kohde on pistemäinen.			
<i>Tulkinta</i>			
Kohteessa on uittotammi.			
<i>Lisätietoja</i>			
Maanmittauslaitoksen topografinen kartta 3743 04 Satkovaara, 1:20000 vuodelta 1975, kartoitus vuodelta 1970.			

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
 Tarkastuspvm: 23.7.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
 Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto:

1 Hyvä

Olotila:

2 Ei käytössä

Arvotus:

8 Muu suoje-
lunarvo

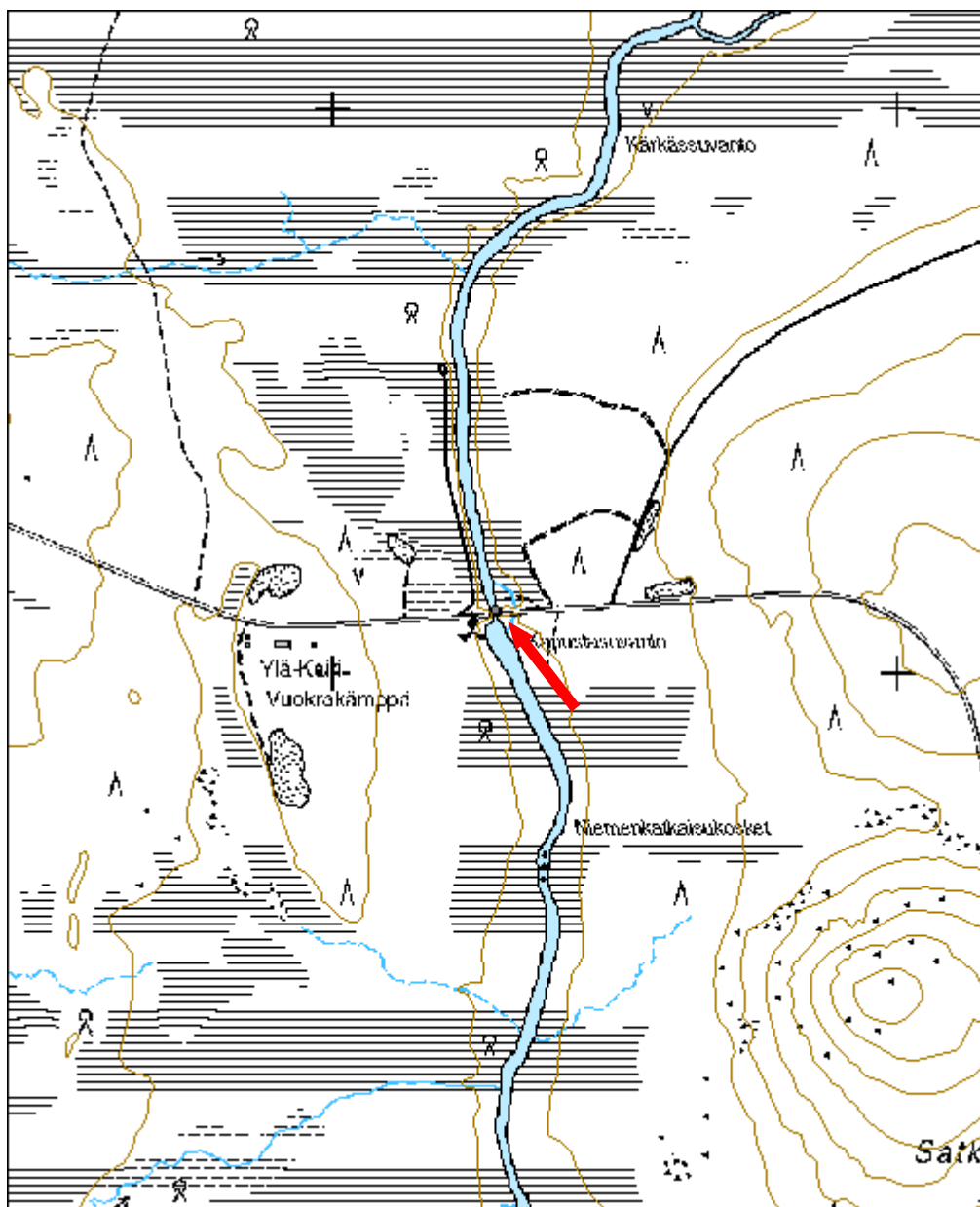
**Kohteen suo-
jelu:**

9 Muu suoje-
lunarvo

Kuva 99. Tammen betonisia rakenteita sekä puinen luukku, kuvattu luoteesta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspai- kat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslai- tos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7527109, Y 3556287, Z 260	Mittakaava:	1:10000

Tulppionkariste rakennus jäännös		MH-tunnus: 146743	
Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7522237, Y 3592710, Z 220	Löydöt:	
<i>Taustatiedot</i>			
Kohde löytyi ilman ennakkotietoja.			
<i>Ympäristön kuvaus</i>			
Kohde sijaitsee aivan Tulppion länsipuolella, Tulppionkaristeen kaakkoispuolella. Alue on kangasmetsää, jossa kasvaa mäntyä. Paikalla on suoritettu ensiharvennus 2008.			
<i>Kohteen kuvaus</i>			
Alueella kulkee Samperin veturitie, jonka eteläpuolella on 4x4 metrin kokoinen hirsikehikko. Kehikko on rakennettu hiekkakummun päälle tai sitten kehikon sisälle on tuotu hiekkaa, asiaa oli vaikea määrittellä paikalla. Alimpaan hirsikertaan on liitetty laudoista tehtyä kehikkoa, jonka vaakalaudat on kiinnitetty nauloin kulmissa olevaa pystylautaa. Tämä rakenne näkyy selvimmin rakenteen etelänurkassa. Tältä osin rakenne muistuttaa kohdetta Tahkomännikö 3 (Reiska 145373). Rakenteen päälle on kasattu hakkujätettä ilmeisesti vuoden 2008 ensiharvennuksen yhteydessä. Tarkastuksen yhteydessä isoimmat suurin osa oksista poistettiin kohteen päältä. Kohteen vieressä on kolme isoa puupinoa, joissa näyttäisi olevan pinta- ja muuta jätepuuta. Nämä kasat voivat liittyä myös veturitiehen, mahdollisesti ne ovat jätepuuta kun on valmistettu veturitien puuperustuksia lähisoille.			
<i>Kohteen rajaus</i>			
Kohde on pistemäinen.			
<i>Tulkinta</i>			
Rakenteen käyttötarkoitus on epäselvä. Todennäköisesti se liittyy aivan vieressä kulkeneeseen veturitiehen.			

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
 Tarkastuspvm: 25.7.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
 Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 3 Huono

Olotila: 2 Ei käytössä

Arvotus:

8 Muu suoje-
lunarvo

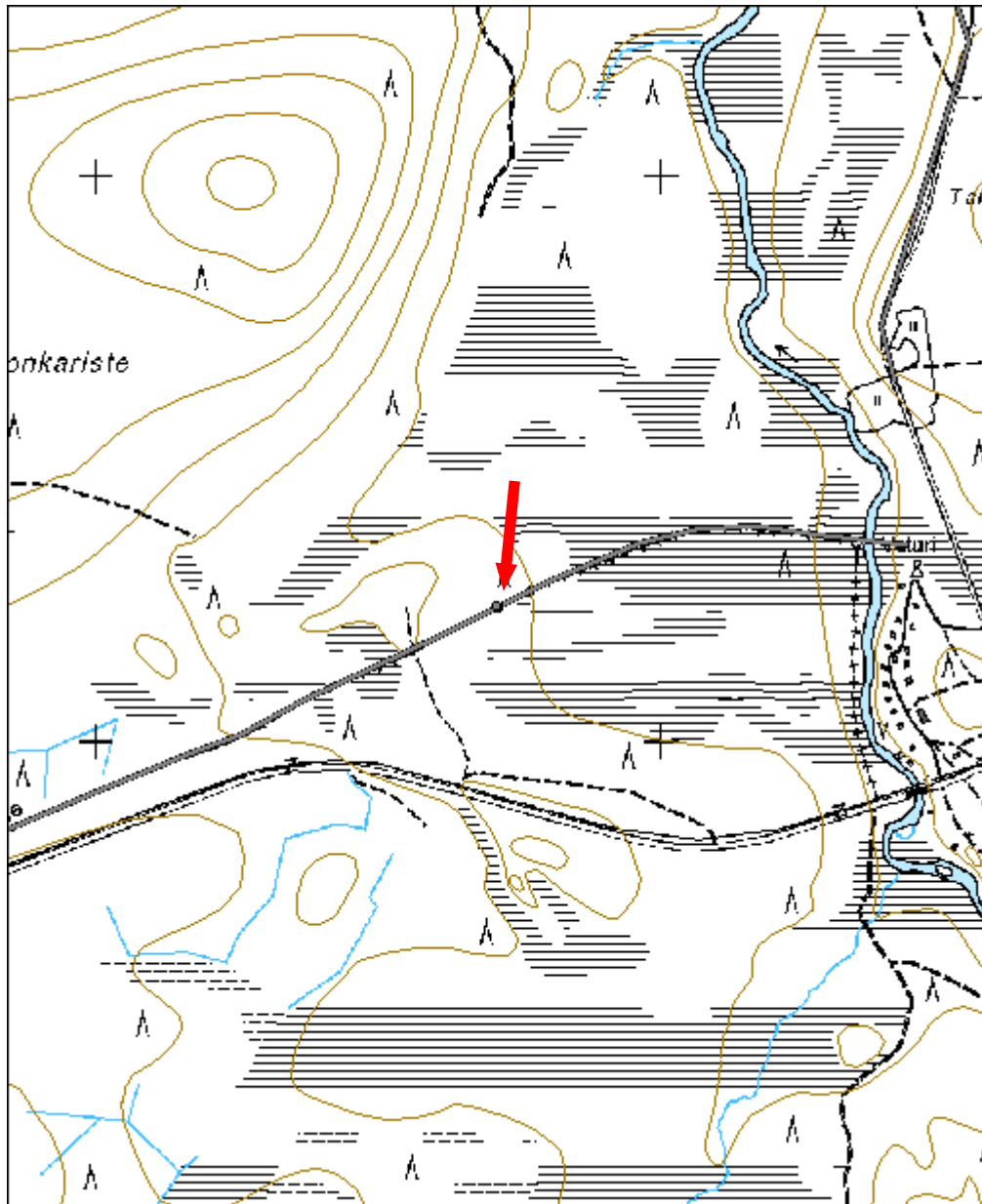
**Kohteen suo-
jelu:**

9 Muu suoje-
lunarvo

Kuva 100. Yleiskuva rakenteesta ja sen vieressä kulkevasta veturitiestä. Kuvattu lännestä.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspai- kat/työpaikat	Copy- right:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7522237, Y 3592710, Z 220	Mitta- kaava:	1:10000

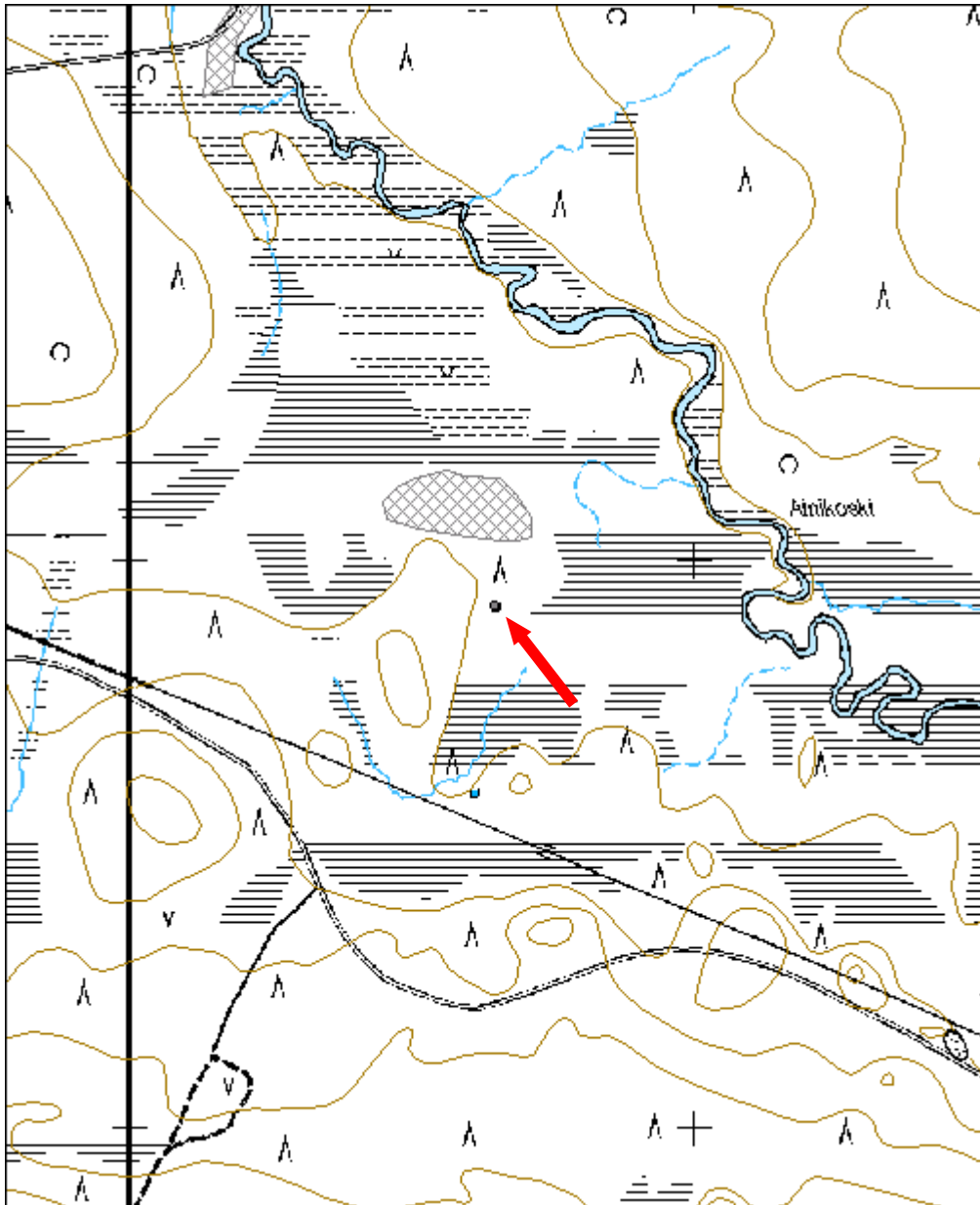
Suurkovanselkä kämpä jäännös		MH-tunnus: 146746	
Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7521920, Y 3600645, Z 230	Löydöt:	
Taustatiedot			
Kohde tuli esille haastattelussa.			
Ympäristön kuvaus			
Kohde sijaitsee Ainijärven ja Kyörteslammen väliin jäävälle maakaistalle. Pohjois- ja itäpuolella alue rajautuu Jammivuotsoon lisäksi kohteen koillispuolella virtaa Ylä-Nuortti. Alue on kangasmetsää, jossa kasvaa kuusta ja mäntyä.			
Kohteen kuvaus			
Paikalla on kämpän raunio, jonka koko on 3,6x3,8 metriä. Kämpä on tehty parkkaamattomista pyöröhirsistä, jotka on katkaistu moottorisahalla. Seinät ovat lähes pystyssä, mutta katto on romahtanut kämpän sisälle. Katon peittämiseen on käytetty kattohuopaa ja sisäseinissä on laudoitusta. Ovi sijaitsee pohjoisseinällä. Kämpän eteläpuolella on laudasta rakennettu erillinen rakennus, joka on hajonnut kelon kaaduttua sen päälle. Kämpässä ei havaittu lämmityslaitetta. Kämpän läheisyydessä ja suon laidassa havaittiin puutavarapinoja, jotka näyttävät pitkospuiden rakennusaineilta. Mahdollisesti joskus paikalle on suunniteltu Nuortin ylittäviä pitkoksia.			
Kohteen rajaus			
Kohde on pistemäinen.			
Tulkinta			
Kyseessä on ilmeisesti 1950-lukua nuorempi kämpän jäännös.			
Tarkastukset			
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012 Tarkastuspvm: 1.8.2012 Tarkastaja: P. Häkälä Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski			

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	2 Keskinertai- nen
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suoje- luarvo	Kohteen suo- jelu:	9 Muu suoje- luarvo

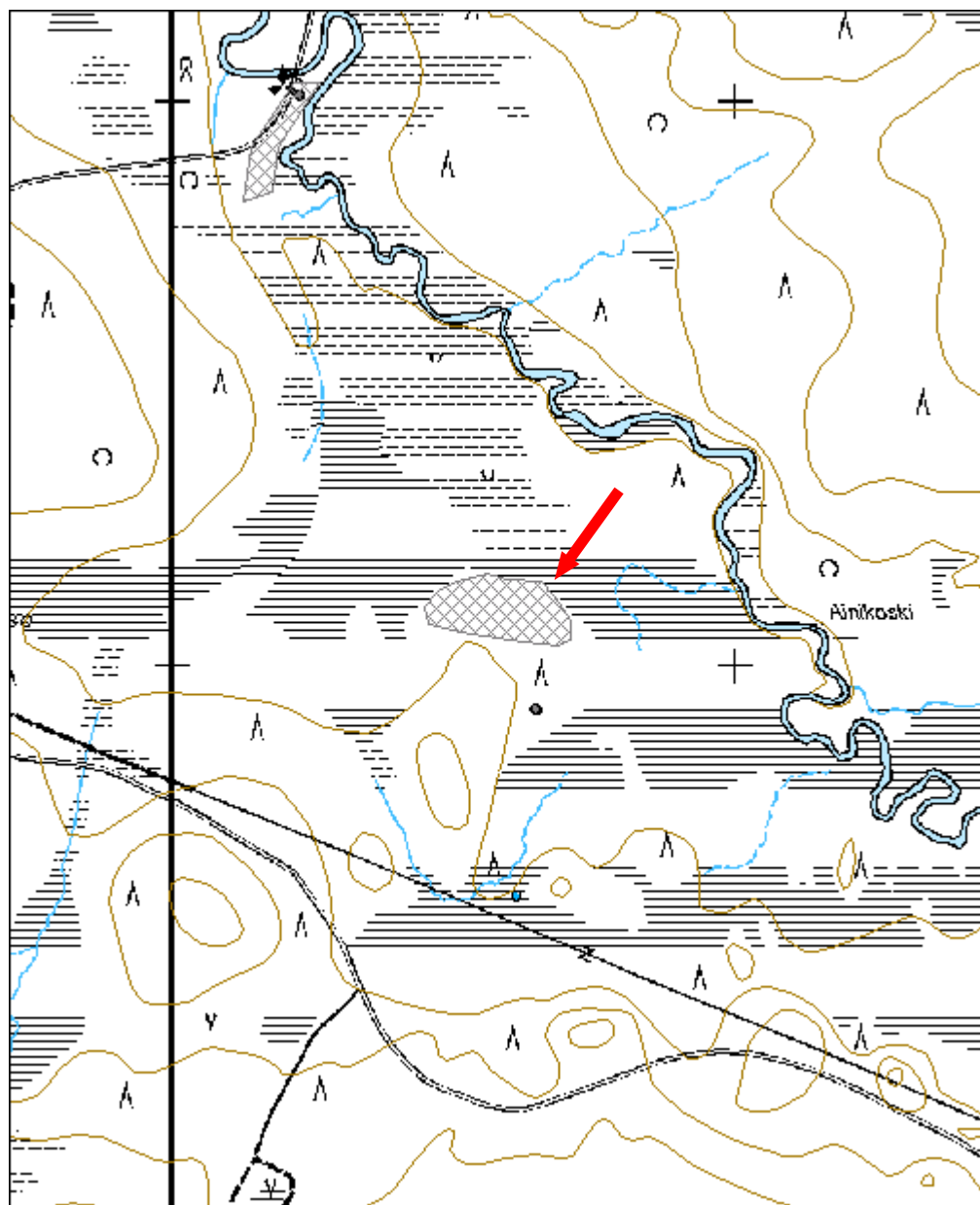
Kuva 101. Kämpä kuvattuna idästä.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7521920, Y 3600645, Z 230	Mittakaava:	1:10000

Suurkovanselmä 2 kruununleimapuu		MH-tunnus: 146747	
Kohdetyyppi:	9 Valmistuspai- kat/työpaikat	Haltija:	191 Metsätalo- us Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalo- us Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		
Koordinaatti- selitys:		Geometria tuo- tettu:	4 Gps-mittaus, kor- jaamaton
Koordinaatit:	X 7522098, Y 3600577, Z 230	Löydöt:	
<i>Taustatiedot</i>			
Kohde löytyi ilman ennakkotietoja.			
<i>Ympäristön kuvaus</i>			
Kohde sijaitsee Ainijärven ja Kyörteslammen väliin jäävälle maakaistalle. Pohjois- ja itäpuolella alue rajautuu Jammivuotsoon lisäksi kohteen koillispuo- lella virtaa Ylä-Nuortti. Alue on melko kosteaa ja siinä kasvaa mäntyä, kuusta ja koivua.			
<i>Kohteen kuvaus</i>			
Alueen isoimmissa männyissä havaittiin kruununleimoja.			
<i>Kohteen rajaus</i>			
Kohde on rajattu alueelle, josta leimapuita havaittiin.			
<i>Tulkinta</i>			
Kohteessa on kruununleimapuita.			
<i>Tarkastukset</i>			
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012 Tarkastuspvm: 1.8.2012 Tarkastaja: P. Häkälä Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski			
Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	8 Muu suoje- lunarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suo- jelu:	9 Muu suoje- lunarvo

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copy-right:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7522098, Y 3600577, Z 230	Mitta-kaava:	1:10000

Siuruaapa 1 kämppä jäännös	MH-tunnus: 146921
-----------------------------------	------------------------------

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	2		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7505839, Y 3586569	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty Metsähallituksen Sutigis-järjestelmään.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Piippuselkien itäpuolella olevan Siuruaavan reunalla. Kohteen itäpuolella virtaa Siurujoki. Alue on tuoretta kangasmetsää.

Kohteen kuvaus

Paikalla on kahden kämpän jäänteet.

Kämpä 1: (x= 7505837 y= 3586559) on kaksiosaisen kämppä, jonka koko on 7x13,7 metriä. Kämpän pohjoishuoneen koillisnurkassa on piisikiveys. Kämpä on huonosti säilynyt ja erottuu maastossa vain sammaloituneena matalana vallina.

Kämpä 2: (x= 7505840 y= 3586574) sijaitsee kämpän 1 itäpuolella ja sen koko on 6,5x5,8 metriä. Piisi on rakennuksen koilliskulmassa. Myös tämä on huonosti säilynyt ja erottuu maastossa matala vallimaisena rakenteena.

Kohteen rajaus

Kohde on rajattu näkyvien rakenteiden mukaan.

Tulkinta

Kyseessä on todennäköisesti savottakämpän jäänteet. Kämpä 1 koostuu todennäköisesti tallista ja asuinosa. Maastossa saadun vaikutelman perusteella kämpä 2 voi olla vanhempi kuin kämpä 1.

Tarkastukset

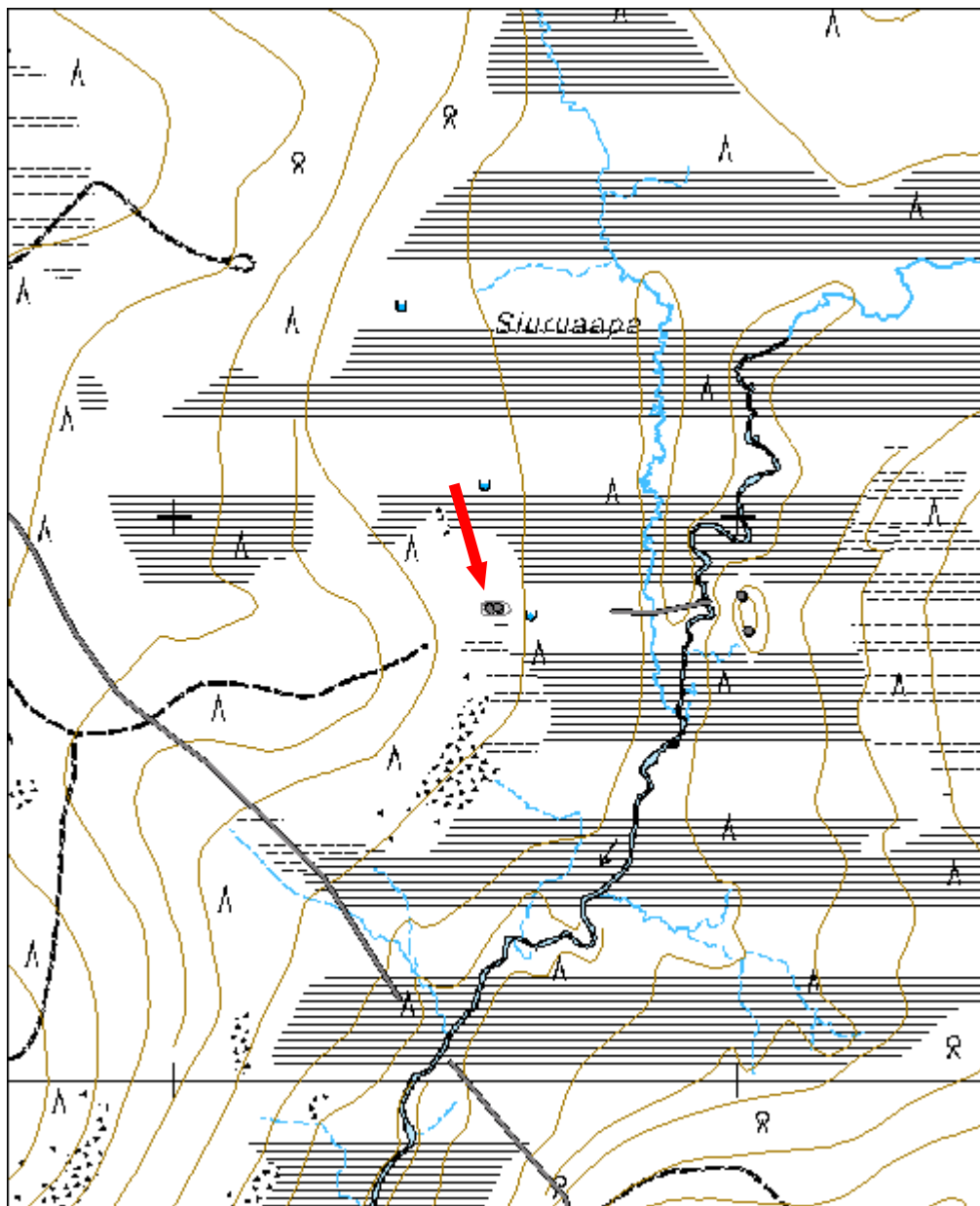
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012

Tarkastuspvm: 4.6.2012 Tarkastaja: P. Häkälä

Kuvaus: KMO-inventointi 2012/ Itä-Lappi, Savukoski

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	3 Huono
Arvotus:	8 Muu suoje- lunarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suo- jelu:	9 Muu suoje- lunarvo
Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7505839, Y 3586569	Mittakaava:	1:10000

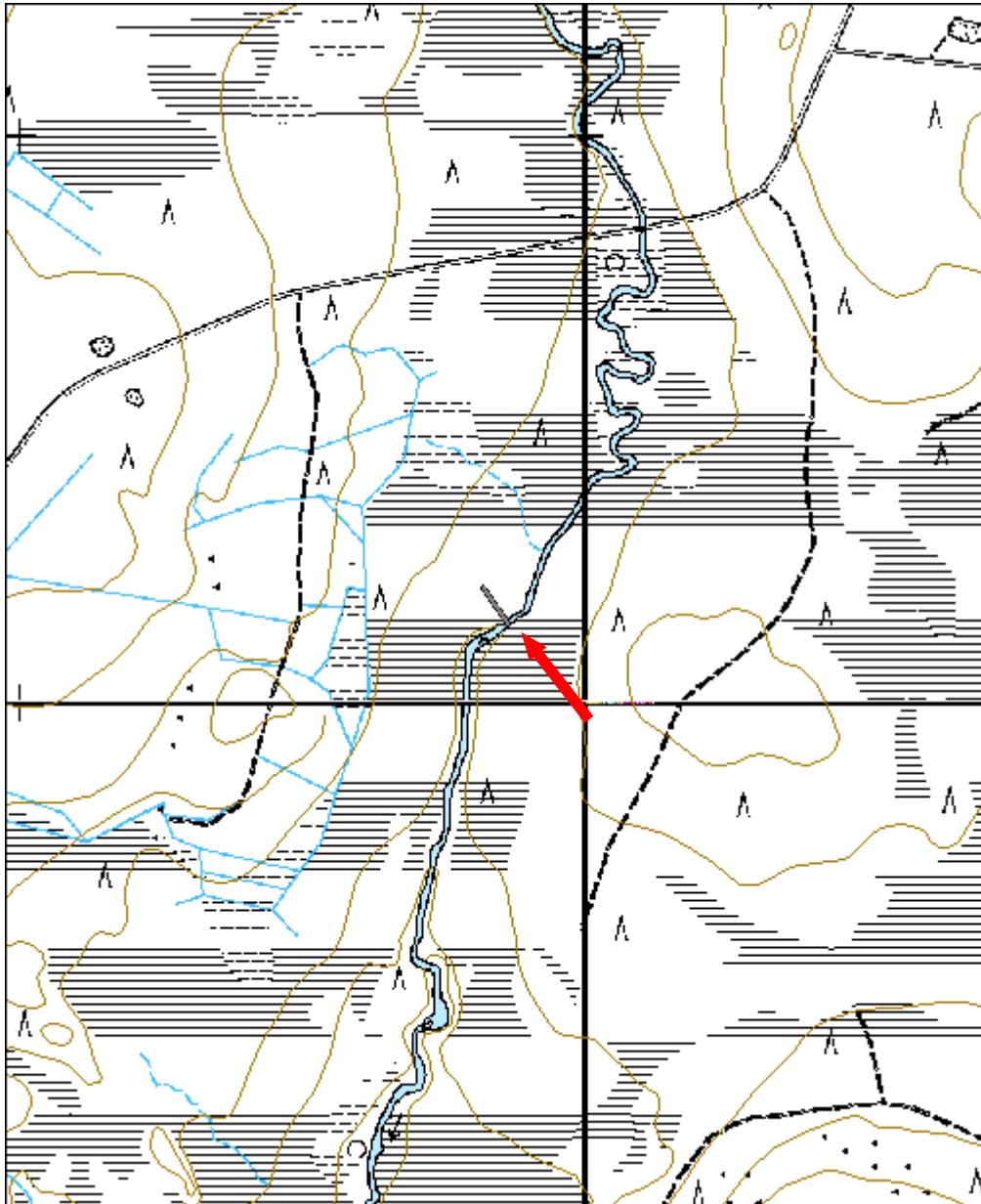
Ylimmäinen Kivijoki 4 tammi jäännös		MH-tunnus: 146974	
Kohdetyyppi:	9 Valmistuspai- kat/työpaikat	Haltija:	191 Metsätalo- us Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalo- us Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		
Koordinaatti- selitys:		Geometria tuo- tettu:	4 Gps-mittaus, kor- jaamaton
Koordinaatit:	X 7520169, Y 3569839, Z 250	Löydöt:	
<i>Taustatiedot</i>			
Kohde tuli esille haastattelussa. Kohde saattaa myös näkyä metsänhoitokartassa 1937, kohde näkyy myös metsänhoitokartassa vuodelta 1958.			
<i>Ympäristön kuvaus</i>			
Kohde sijaitsee Ylimmäisessä Kivijoessa, Mustavaaran ja Venehaarankarrän välissä. Kohteen pohjoispuolella kulkee Niekalle menevä metsäautotie. Alue on suota.			
<i>Kohteen kuvaus</i>			
Paikalla on uittotammen jäännös, josta itse tammi on purettu koneellisesti pois. Uittoränniä on hieman jäljellä, ehjänä se on ollut leveä, jopa neljä metriä. Patovalli on kaakkois-luoteissuuntainen ja se erottuu maastossa hyvin sen päällä kasvavan tiheän kasvillisuuden ja koivun ansiosta. Patovallissa näkyy vielä sen tukirakenteita, lähinnä kivikasoja, joilla on tuettu patovallin sivutukkeja. Joen itärannalla patovallia ei päästy tarkastamaan.			
<i>Kohteen rajaus</i>			
Kohde on viivamainen.			
<i>Tulkinta</i>			
Kyseessä on uittotammen jäännös.			
<i>Lisätietoja</i>			
Metsänhoitokartta Ylikemin hoitoalueelta 1937 3/9, Metsänhoitokartta Ylike- min alueelta 1958 5/8			
<i>Tarkastukset</i>			
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012 Tarkastuspvm: 6.8.2012 Tarkastaja: P. Häkälä Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski			

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	3 Huono
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suoje- lunarvo	Kohteen suo- jelu:	9 Muu suoje- lunarvo

Kuva 102. Tammen säilynyttä uittokanavaa.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspai- kat/työpaikat	Copy- right:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7520169, Y 3569839, Z 250	Mitta- kaava:	1:10000

Morottaja 1 puomivarasto jäännös		MH-tunnus: 146978	
Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	3		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7507476, Y 3564859, Z 205	Löydöt:	
<i>Taustatiedot</i>			
Kohde löytyi ilman ennakkotietoja.			
<i>Ympäristön kuvaus</i>			
Kohde sijaitsee Kairijoen rannassa, noin puolivälissä kohtia, missä Morottajanoja ja Vaklioja yhtyvät Kairijokeen. Kohde sijaitsee etelään näyttävän niememolemmiin puolin. Niemeke on heinittynyt ja tasainen alue, jossa kasvaa kuusta ja koivua. Alue on ollut uittojen aikaan lanskina. Koko ranta tällä puolen Kairijokea on usean kilometrin matkalla toiminut lanskialueena.			
<i>Kohteen kuvaus</i>			
Paikalla havaittiin ainakin seitsemän uittopuomia sekä yksi uittopuomin ankuri. Kaksi löydetyistä puomeista on edelleen kiinni toisissaan. Mukana olleen suunnittelumetsuri Erkki Heikkisen mukaan alue on todennäköisesti ollut puomien talvivarasto. Lisäksi Heikkinen arveli, että uittopuomeja on tällä kohden tarvittu siksi, että niemekkeen itäpuolella olevat saaret on niiden avulla voitu rajata pois jokialueesta ja siten estää uitettavien puiden sumppuuntuminen.			
<i>Kohteen rajaus</i>			
Kohde on rajattu näkyvien rakenteiden perusteella.			
<i>Tulkinta</i>			
Paikalla on uittossa tarvittuja uittopuomeja sekä todennäköisesti uittopuomien talvivarasto.			
<i>Tarkastukset</i>			
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012 Tarkastuspvm: 7.8.2012 Tarkastaja: P. Häkälä Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski			

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	2 Keskinertai- nen
Arvotus:	8 Muu suoje- luarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suo- jelu:	9 Muu suoje- luarvo

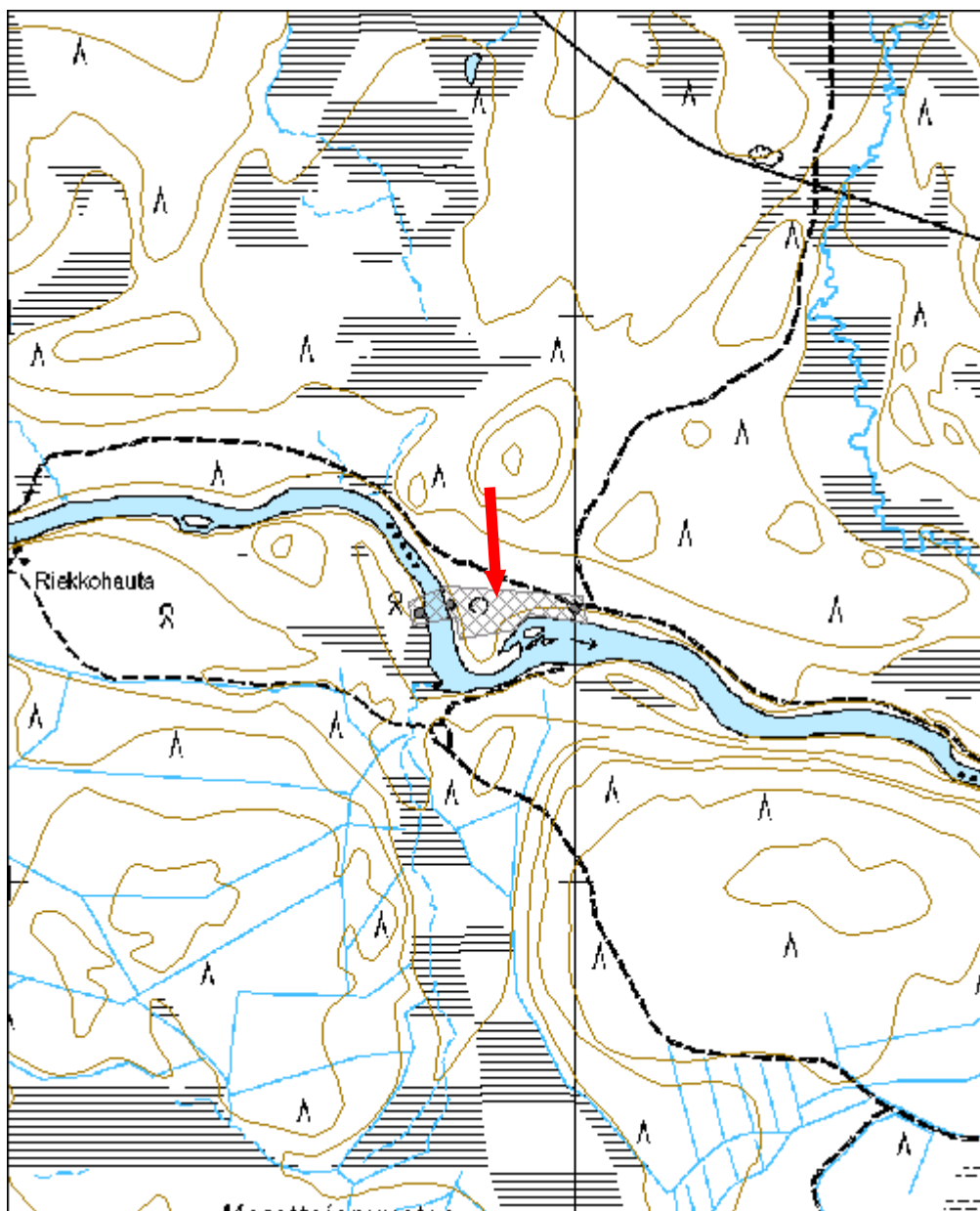

Kuva 103. Uittopuomeja lanssialueella, kuvattu idästä.

Kuva 104. Lanssin ja puomivaraston reunaa, jossa myös uittopuomiankkuri. Kuvattu kaakosta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspai- kat/työpaikat	Copy- right:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7507476, Y 3564859, Z 205	Mitta- kaava:	1:10000

Kuritsa kämppä jäännös	MH-tunnus: 146979
-------------------------------	------------------------------

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7510538, Y 3560308, Z 205	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty Metsähallituksen Sutigis-järjestelmään.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Kairijoen pohjoisrannalla, Saunavaaran luoteispuolella. Paikalta on kuusi kilometriä linnuntietä Kairivierin lomakeskukseen. Alue on tuoretta kangasmetsää, jossa kasvaa koivua, kuusta ja mäntyä.

Kohteen kuvaus

Paikalla on kaksiosaisen kämpän raunio. Kämpän koko on 7,3x4,4 metriä ja se on tehty pyöröhirsistä, jotka on tilkitty kuntalla. Kulmissa on käytetty ”rysänkaulasalvosta”. Kämpästä on jäljellä 4-5 alinta hirsikertaa. Ovet ovat sijainneet itä- ja länsiseinillä. Läntisemmässä huoneessa on ollut kaminalämmitys. Kämpän sisältä löytyi kattuhuovan palasia ja sinne on myös heitetty moottorisahan öljypurkkeja.

Kohteen rajaus

Kohde on pistemäinen.

Tulkinta

Kyseessä on savottakämpän jäännös.

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
Tarkastuspvm: 7.8.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

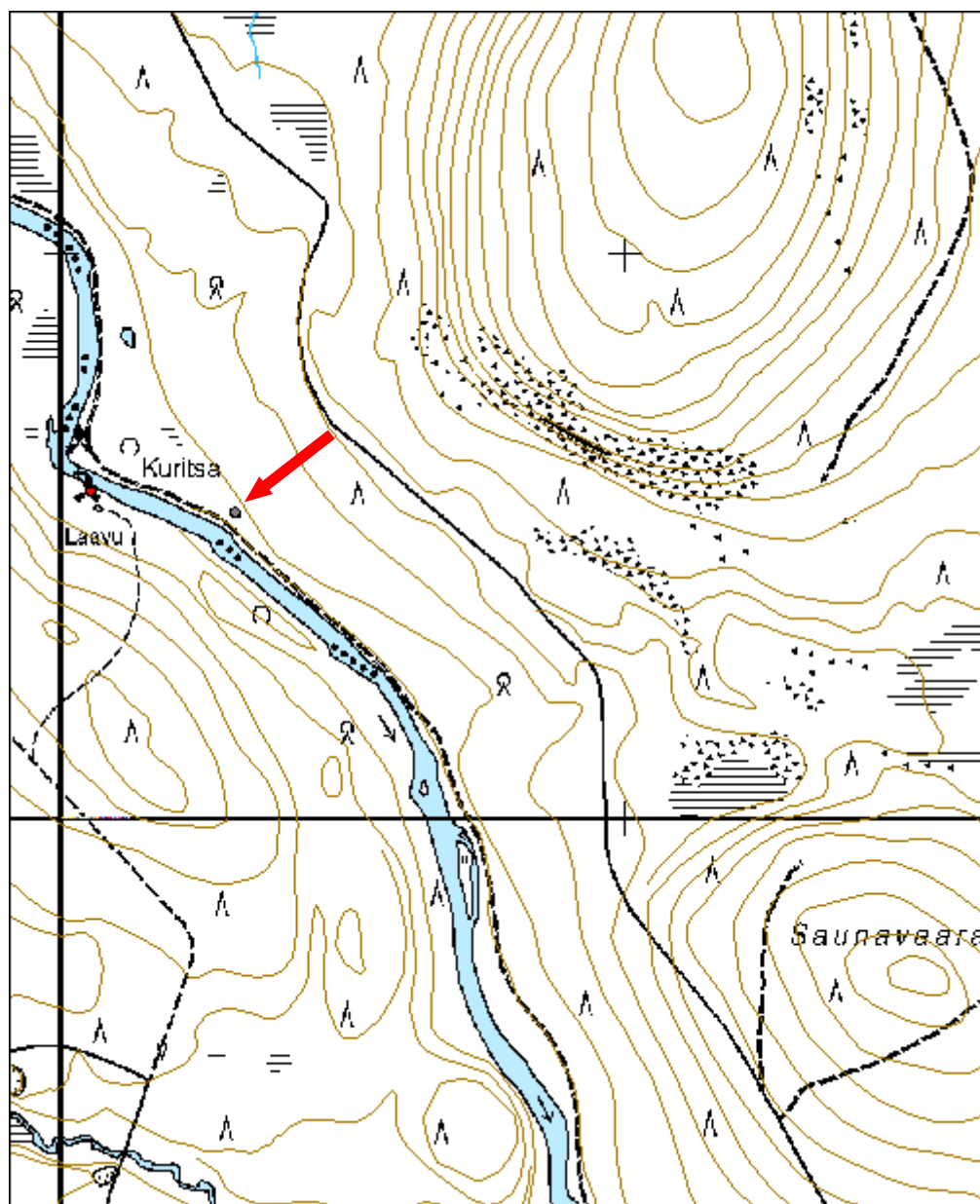

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	2 Keskihertainen
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suoje- luarvo	Kohteen suo- jelu:	9 Muu suoje- luarvo

Kuva 105. Yleiskuva kohteesta, kuvattu idästä.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7510538, Y 3560308, Z 205	Mittakaava:	1:10000

Morottaja 2 Kämpä jäännös	MH-tunnus: 146983
----------------------------------	------------------------------

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	3		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7508594, Y 3564483, Z 215	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty Metsähallituksen Sutigis-järjestelmään.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Peuranelämävaaran eteläpuolella, Kairijoen rannasta kilometri pohjoiseen. Kohteen länsipuolella on Petsliemijänkä ja itäpuolella, kilometrin päässä, kulkee Morottajanoja. Kohteen pohjoispuolitse kulkee metsäautotie Aartonivan lanskille. Paikka on tuoretta kangasmetsää, jossa kasvaa kuusta, koivua ja mäntyä.

Kohteen kuvaus

Paikalla on kolmen rakennuksen rauniot.

Rakennus 1: (x= 7508606 y= 3564472) on kooltaan 7x9,5 metriä oleva kaksiosaisen rakennuksen raunio. Rakennus on tehty pyöröhirsistä ja siinä on käytetty ”ryssänkaulasalvosta”. Sen oviaukot ovat sijainneet rakennuksen luoteis- ja kaakkoisseinillä. Rakennuksessa ei havaittu näkyvää lämmityslaitetta. Rakennuksen kunto on huono, siitä on säilynyt vain alin hirsikerta.

Rakennus 2: (x= 7508607 y= 3564483) on kooltaan 9,2x8,5 metriä. Rakennus on tehty pyöröhirsistä ja siinä on käytetty ”ryssänkaulasalvosta”. Ovi on sijainnut luoteisseinällä, kaakkoisseinällä on maanrajassa pieni suorakaitteenmuotoinen aukko. Rakennuksessa ei havaittu näkyvää lämmityslaitetta. Rakennus on huonokuntoinen ja siitä on säilynyt vain alimmat hirsikerrat. Joissain hirsissä havaittiin käsin taottuja nauloja.

Rakennus 3: (x= 7508579 y= 3564490) Rakennus on tehty pyöröhirsistä ja siinä on käytetty ”ryssänkaulasalvosta”. Ovi on sijainnut rakennuksen pohjoisseinällä ja piisi koillisnurkassa.

Kohteen rajaus

Kohde on rajattu näkyvien rakenteiden perusteella.

Tulkinta

Kyseessä on ilmeisesti savottakämpä ja siihen liittyvien muiden rakennusten

rauniot. Rakennus 3 on asuinkämppä ja rakennus 2 on talli.

Tarkastukset

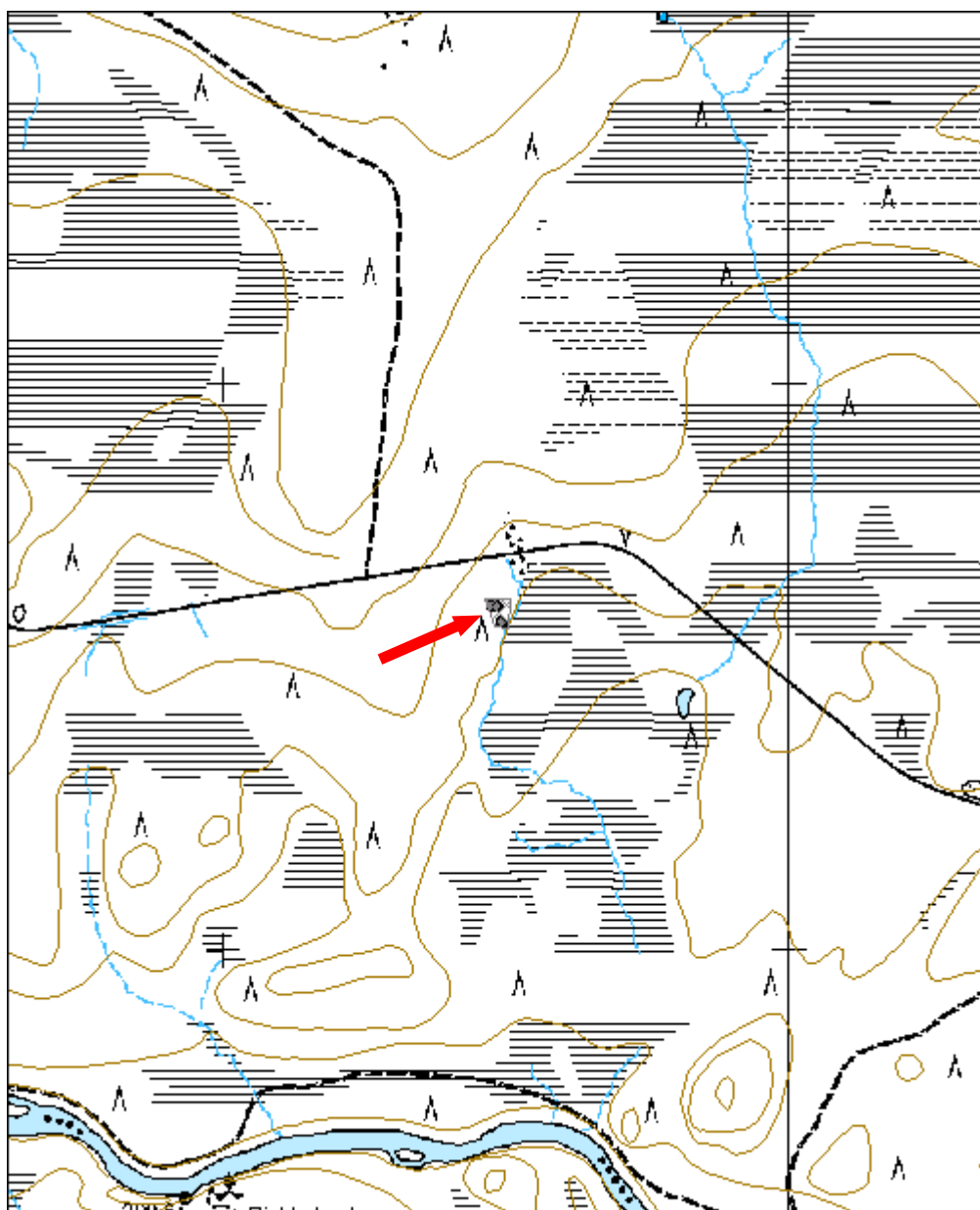
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
 Tarkastuspvm: 7.8.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
 Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	3 Huono
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suoje- lunarvo	Kohteen suo- jelu:	9 Muu suoje- lunarvo

Kuva 106. Rakennusta 3 dokumentoidaan. Kuvassa V. Tervaharju, E. Heikkinen ja J. Niemelä. Kuvattu pohjoisesta.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7508594, Y 3564483, Z 215	Mittakaava:	1:10000

Ylimmäinen Kivijoki 5 tammi jäännös		MH-tunnus: 146994	
Kohdetyyppi:	9 Valmistuspai- kat/työpaikat	Haltija:	191 Metsätalo- us Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalo- us Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		
Koordinaatti- selitys:		Geometria tuo- tettu:	4 Gps-mittaus, kor- jaamaton
Koordinaatit:	X 7516514, Y 3570270, Z 225	Löydöt:	
<i>Taustatiedot</i>			
Kohde tuli esille haastattelussa. Lisäksi tammi näkyy vuoden 1958 metsäta- louskartassa.			
<i>Ympäristön kuvaus</i>			
Kohde sijaitsee Ylimmäisessä Kivijoessa, Lattunavaaran ja Savinotkonselkän välissä. Alue on kangasmetsää, jossa kasvaa mäntyä. Jokirannat ovat avoi- met ja kasvavat heinää ja koivua.			
<i>Kohteen kuvaus</i>			
Itse tammin on purettu, mutta joen länsirannalla on edelleen näkyvissä 80 metriä pitkä patovalli. Patovalli erottuu maastossa leveänä heinittyneenä alu- eena, joka kapenee kuivalle maalle mentäessä. Patovallin puiset ja kiviset tukirakenteet ovat edelleen näkyvissä padon etelälaidalla. Poikkeuksellisen tästä tammesta tekee se, että sen patovalli lähtee jokirannasta ensin luotee- seen, jonka jälkeen sen tekee kulman ja kääntyy lounaaseen. Joen itäpuolel- la patovallin kulkua ei tarkastettu, mutta maaston perusteella pato on tällä puolella melko lyhyt. Patovallin lounaispuolella on maanottopaikka, josta on otettu maata vallin ra- kentamiseen.			
<i>Kohteen rajaus</i>			
Kohde on viivamainen.			
<i>Tulkinta</i>			
Kohteessa on uittotammen jäännös. Kohde ajoittune aikaisintaan 1940- luvulle, sillä tammea ei ole merkitty vuoden 1937 Ylikemin hoitoalueen metsä- talouskarttaan, mutta se näkyy kartassa vuodelta 1958.			
<i>Lisätietoja</i>			
Metsätalouskartta Ylikemin hoitoalueelta 1958 5/8			

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
 Tarkastuspvm: 8.8.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
 Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto:

3 Huono

Olotila:

2 Ei käytössä

Arvotus:

8 Muu suoje-
lunarvo

**Kohteen suo-
jelu:**

9 Muu suoje-
lunarvo

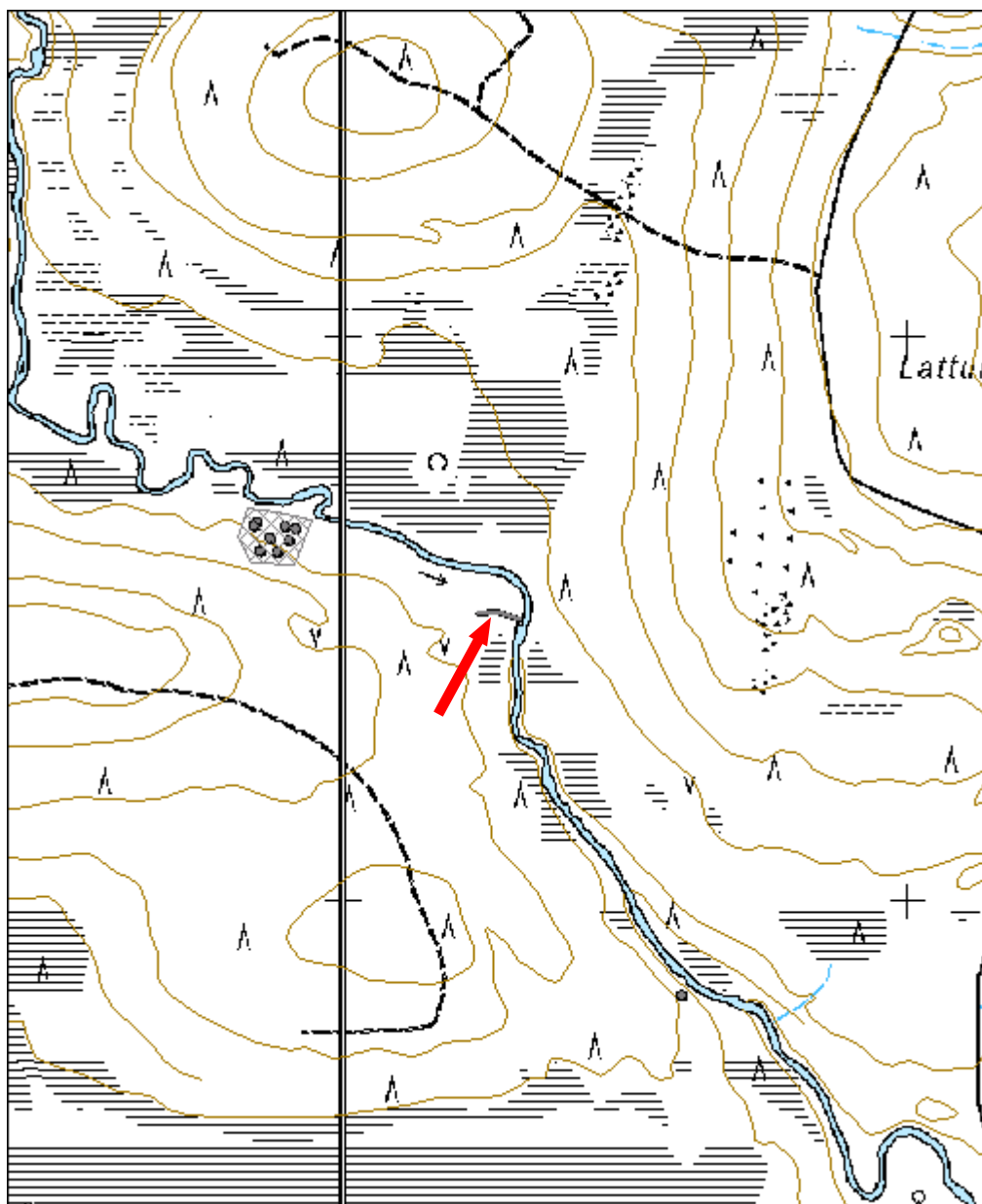

Kuva 107. Uittokanavaa.

Kuva 108. Tammen patovallin kivisiä tukirakenteita.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copy-right:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7516514, Y 3570270, Z 225	Mitta-kaava:	1:10000

Savinotkonselkä kämppä jäännös	MH-tunnus: 146995
---------------------------------------	------------------------------

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	8		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7516645, Y 3569876, Z 2250	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde tuli esille haastattelussa.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Ylimmäisen Kivijoen etelärannalla, Savinotkonselän itälaidalla. Kohteen itäpuolella, joen toisella puolella on Lattunavaaranselkä. Kohteen välitön ympäristö on avoin ja heinittynyt kenttä. Aivan joen rannassa kasvaa koivua ja kohteen eteläpuolella kasvaa kaistale mänty- ja koivumetsää, jonka takana alkavat hakkuaukeat, jotka nyt ovat taimella.

Kohteen kuvaus

Paikalla on kahdeksan rakennuksen jäänteet. Rakennukset on järjestetty pihan ympärille niin, että kellarit ovat päärakennuksen takana rinteessä ja talli (rakennus 4) ja rakennukset 5 ja 6 ovat pihan itälaidalla ja rakennukset 1 ja 2 pihan länsilaidalla.

Rakennus 1: ($x= 7516670$ $y= 3569846$) erottuu maastossa vain matalan, valimaisena rakenteena. Rakenteen koko on ainakin $6,4 \times 6,4$ metriä, mutta on mahdollista, että rakennus on itä-länsisuunnassa ollut 9 metriä pitkä. Rakennuksen pohjoisnurkassa on isokokoinen piisi, sen perustuksen koko on $2,8 \times 2,5$ metriä. Rakennuksen itäpuolella on kaksi kivikasaa, joiden kivet on mahdollisesti rakennuksen piisistä purettuja.

Rakennus 2: ($x= 7516664$ $y= 3569841$) on kooltaan 6×6 metriä ja siitä on säilynyt kaksi alinta hirsikertaa. Piisi sijaitsee rakennuksen kaakkoiskulmassa ja se on edelleen hyvässä kunnossa. Piisin perustuksen koko on 2×2 metriä. Ovi on sijainnut itäseinällä ja ikkuna pohjoisseinällä. Rakennuksessa on käytetty pyöröhirsiä ja siinä on ilmeisesti koirankaulasalvos.

Rakennus 3: ($x= 7516641$ $y= 3569870$) on kooltaan 8×22 metriä, rakennus on kuitenkin voinut olla pidempi itä-länsisuunnassa. Tämä rakennus on ollut ainakin kaksiosainen. Rakennuksen keskellä on ollut isokokoinen uuni, jonka piipun korkeus on ollut noin 4 metriä. Saadun tiedon mukaan uuni on ollut ehjä vielä joitain vuosia sitten. Uunin länsipuolella on kivinen perustus, jonka koko on $1,5 \times 2$ metriä. Tämä rakenne on kiinni seinässä, mutta sen funktio on

epäselvä. Lisäksi rakennuksen luoteiskulmassa on yksi kivikasa, mahdollisesti uunista purettuja kiviä tai romahtanut kivijalka. Rakennus 3 on kaikesta päätellen savottakartanon päärakennus.

Rakennus 4: (x= 7516638 y= 3569902) on kooltaan 13,5x7,4 metriä ja se on kaksiosainen. Rakennus erottuu matalana vallimaisena rakenteena eikä siinä ole näkyvää lämmityslaitetta. Mahdollisesti kyseessä on savotan talli.

Rakennus 5: (x= 7516659 y= 3569915) on 4,5x5 metrin kokoinen, hieman epämääräinen rakennelma tallin pohjoispuolella. Rakenteen itäreunassa on jonkinlainen kiveys ja sen vieressä kuoppa.

Rakennus 6: (x= 7516662 y= 3569896) on jokirannassa oleva rakennuksen pohja, jonka kokoa ja muotoa on vaikea tulkita. Sen ympärillä on paljon hirsin, joiden suhteesta rakennukseen ja seinälinjoihin on vaikea sanoa mitään varmaa. Rakennuksen minimimitat ovat 8x5 metriä ja sen eteläseinän keskellä on piisi/kiuas. Voi myös olla, että seinälinja jatkuu piisistä etelämmäksi, jolloin piisi sijoittuisi enemmän rakennuksen keskelle. Kattorakenteissa havaittiin huopaa.

Kellari 1: (x= 7516619 y= 3569852) on kooltaan 4x4 metriä ja sen ympärillä on selkeät vallit. Kellarin oviaukko avautuu pohjoiseen. Kellariin johtavan suuaukon pituus on 4,5 metriä. Kellarissa ei ole jäljellä näkyviä rakenteita, mutta sen taakse on kaivettu oja estämään rinteestä valuvan veden meneminen kellariin sisälle.

Kellari 2: (x= 7516617 y= 3569882) on kooltaan 5,5 metriä ja sen ovi aukeaa pohjoiseen. Kellarin ovirakenteita on hieman säilynyt ja koilliskulmassa havaittiin kiveys, mahdollinen ilmanvaihtohormi. Kellariin johtavan suuaukon pituus on 4 metriä.

Kohteen rajaus

Kohde on rajattu näkyvien rakenteiden perusteella.

Tulkinta

Kohde on 1920 ja 1930 –luvulle ajoittuva kämppäkartano, joka koostuu yhdestä päärakennuksesta sekä kahdesta pienemmästä lämmitetystä rakennuksesta, tallista ja muista ulkorakennuksista. Mahdollisesti rakennus 6 on toiminut saunana. Ajoitus perustuu J. Niemelän antamiin tietoihin sekä vuoden 1937 metsätalouuskarttaan, jossa kohde näkyy ja on nimetty Kivijoen pirtiksi.

Lisätietoja

Metsätalouuskartta Ylikemin hoitoalueelta 1937 3/9.

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
Tarkastuspvm: 8.8.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	3 Huono
Arvotus:	8 Muu suoje- lunarvo	Olutila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suo- jelu:	9 Muu suoje- lunarvo

Kuva 109. Rakennus 2 kuvattuna koillisesta.

Kuva 110. Yleiskuva kämppäkartanon pihapiiristä kuvattuna rakennuksien 1 ja 2 luota pohjoises-
ta.

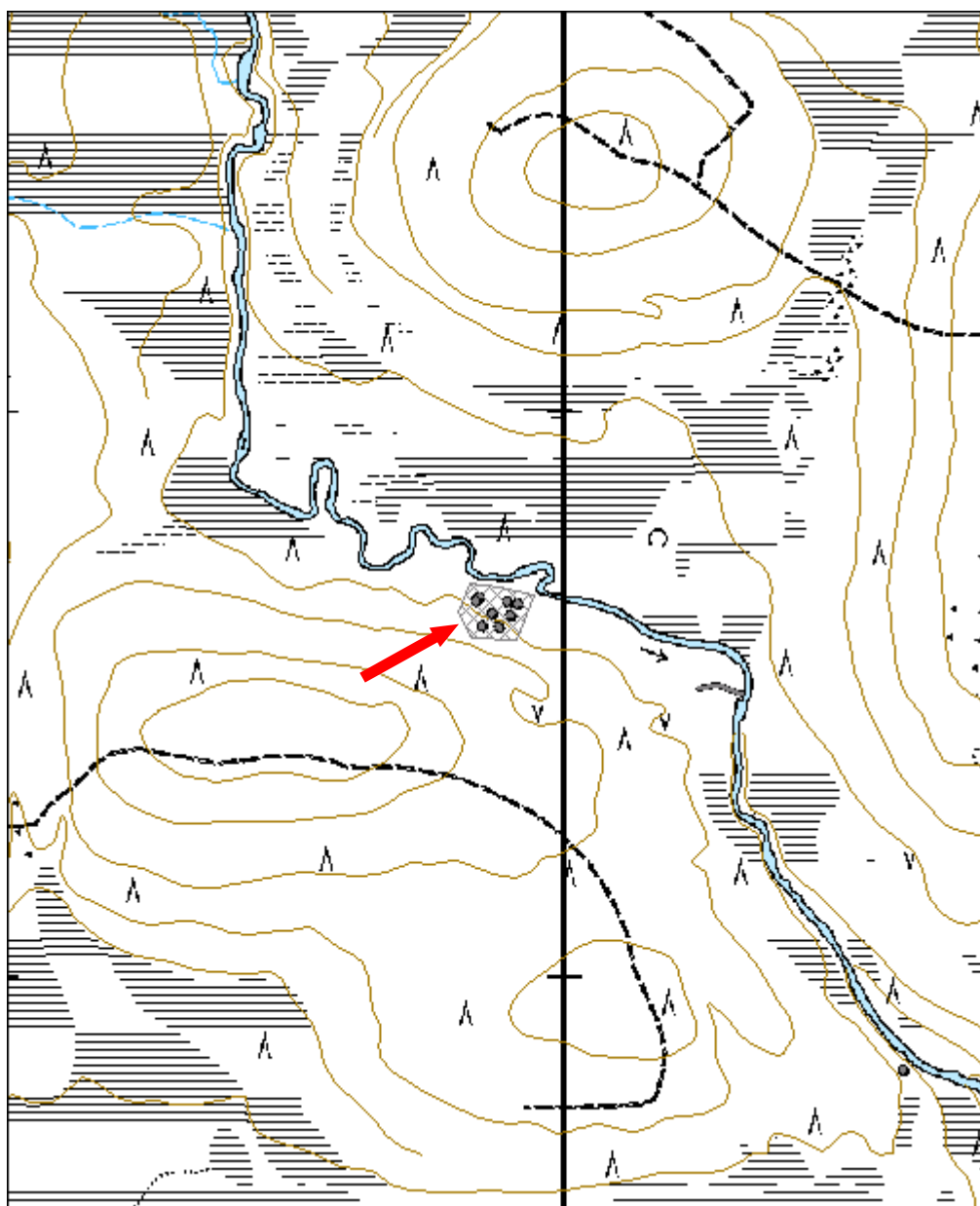

Kuva 111. Kämpäkartanon pääpirtti kuvattuna etelästä. Selvimmin rakennuksesta erottuu romahtanut piippu.

Kuva 112. Pääpirtin romahtanut piippu.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7516645, Y 3569876, Z 2250	Mittakaava:	1:10000

Tohromaselkä kämppä jäännös	MH-tunnus: 147312
------------------------------------	------------------------------

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7516905, Y 3593959, Z 245	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi ilman ennakkotietoja.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Tohromaselän lounaisreunalla, pienen suokaistaleen rannalla. Alue on kangasmetsää, jossa kasvaa nuorta koivua.

Kohteen kuvaus

Paikalla on yksiosaisen kämpän raunio, jonka koko on 6x6 metriä. Kämpästä on säilynyt vain parin alinta hirsikertaa. Kämpä on tehty pyöröhirsistä ja siinä on käytetty koirankaulasalvosta. Ovi on sijainnut koillisseinällä ja pohjoisnurkassa on piisi.

Kohteen rajaus

Kohde on pistemäinen.

Tulkinta

Kohteessa on savottakämpän jäänteet.

Tarkastukset

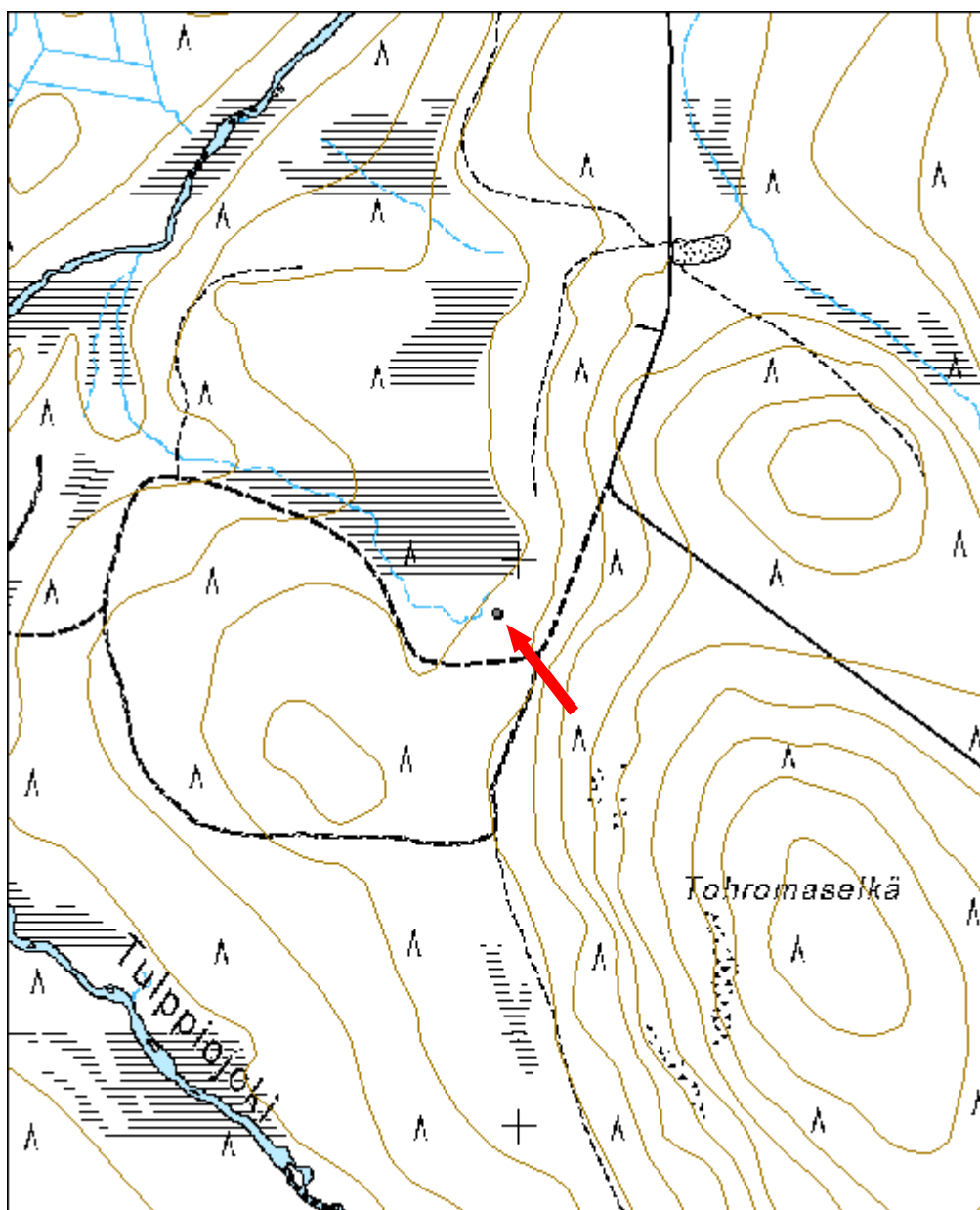
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
Tarkastuspvm: 16.8.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	3 Huono
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo

Kuva 113. Yleiskuva kohteesta, kuvattu idästä.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7516905, Y 3593959, Z 245	Mittakaava:	1:10000

Petäjä-Raatelmaselkä 2 parkkuupukki jäännös	MH-tunnus: 147313
--	-----------------------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspai- kat/työpaikat	Haltija:	191 Metsätalo- us Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalo- us Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		

Koordinaatti- selitys:		Geometria tuo- tettu:	4 Gps-mittaus, kor- jaamaton
Koordinaatit:	X 7512061, Y 3581356, Z 255	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi ilman ennakkotietoja.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Petäjä-Raatelmaselän länsirinteellä. Kohteen vieressä kulkee moottorikelkkareitti.

Kohteen kuvaus

Paikalla havaittiin parkkuupukin jäännös. Parkkuupukin toinen jalka on lahonnut, mutta kyseessä on vanhanmallinen pukki, jossa selkäpuuhun on veistetty lovet, joihin jalat on kiinnitetty. Selkäosaa on hieman tasoitettu yläpuolelta. Löydettyäessä parkkuupukki oli kaatunut maahan, mutta se nostettiin nojaamaan viereiseen mäntyyn.

Kohteen rajaus

Kohde on pistemäinen.

Tulkinta

Paikalla on puutavaran kuorimiseen käytetty parkkuupukki

Tarkastukset

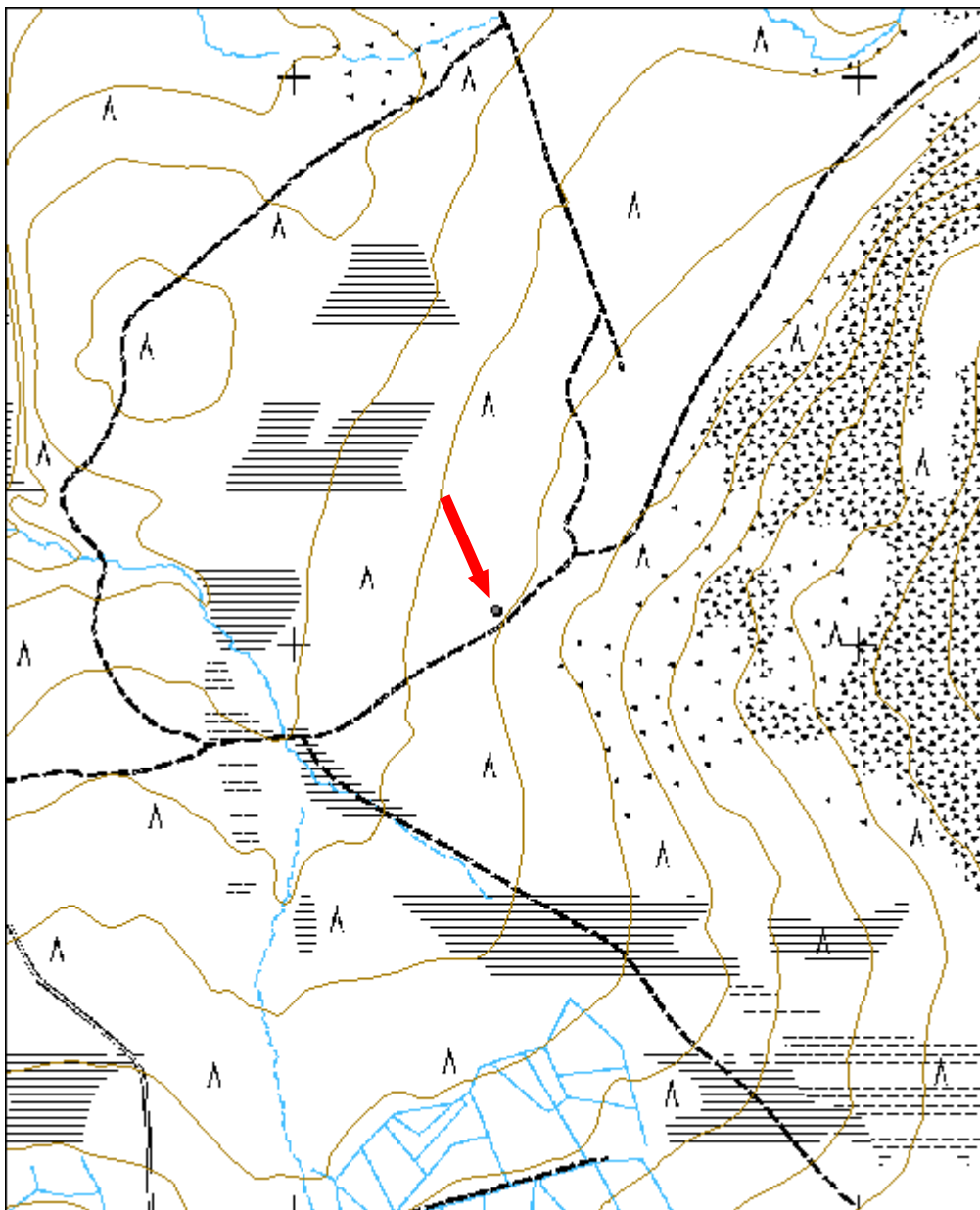
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
Tarkastuspvm: 20.8.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	3 Huono
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suoje- lunarvo	Kohteen suo- jelu:	9 Muu suoje- lunarvo

Kuva 114. Parkkuupukki, kuvassa näkyvät hyvin lovet, joihin poikkipuun lovet, joihin jalat on kiinnitetty.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspai- kat/työpaikat	Copy- right:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7512061, Y 3581356, Z 255	Mitta- kaava:	1:10000

Ruuvaaja tammi jäännös		MH-tunnus: 147316	
Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7506429, Y 3574699, Z 230	Löydöt:	
Taustatiedot			
Kohde tuli esille haastattelussa.			
Ympäristön kuvaus			
Kohde sijaitsee Ruuvaajan kylän kaakkoispuolella sijaitsevan Ahmavaaran itäpuolella. Kohde on rakennettu Ruuvaajaan, joka virtaa Ruuvalammesta Kemijokeen. Alue on kosteikkoa, jossa kasvaa koivua ja nuorta mäntyä.			
Kohteen kuvaus			
Paikalla on uittotammen jäännös, joskin muihin inventointialueen tammiin verrattuna kohde on erinomaisen hyvin säilynyt. Tammesta on jäljellä uittokanava sekä tammipadot, joiden puiset tukirakenteet ovat edelleen hyvin säilyneet, itse neulat on kuitenkin poistettu. Koko rakenteen pituus on 130 metriä ja patovalli ylittää Ruuvaajan luoteiskaakkosuunnassa. Uittokanava on rakennettu kahdesta ristikosta, jotka on tuettu sisältä käsin kivillä. Uittokanavan suu levenee pohjoiseen, joen virtaus suunnan mukaisesti. Patovallit ovat leveimmillään uittokanavan kohdalla ja kapenevat maalle mentäessä. Patovallit on tuettu patovallin suuntaisella puurakenteella että sen poikittain puurakenteilla, jotka on tuettu kivillä.			
Kohteen rajaus			
Kohde on viivamainen.			
Tulkinta			
Kyseessä on erinomaisen hyvin säilyneestä uittotammesta. Uittotammi on merkitty vuoden 1957 Ylikemin metsänhoitokarttaan.			
Lisätietoja			
Ylikemin hoitoalueen metsänhoitokartta vuodelta 1957 6/8,			

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
 Tarkastuspvm: 21.6.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
 Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto:

1 Hyvä

Olotila:

2 Ei käytössä

Arvotus:

8 Muu suoje-
lunarvo

**Kohteen suo-
jelu:**

9 Muu suoje-
lunarvo

Kuva 115. Tammi ja länsipuoleista patovallia, kuvattu lounaasta.

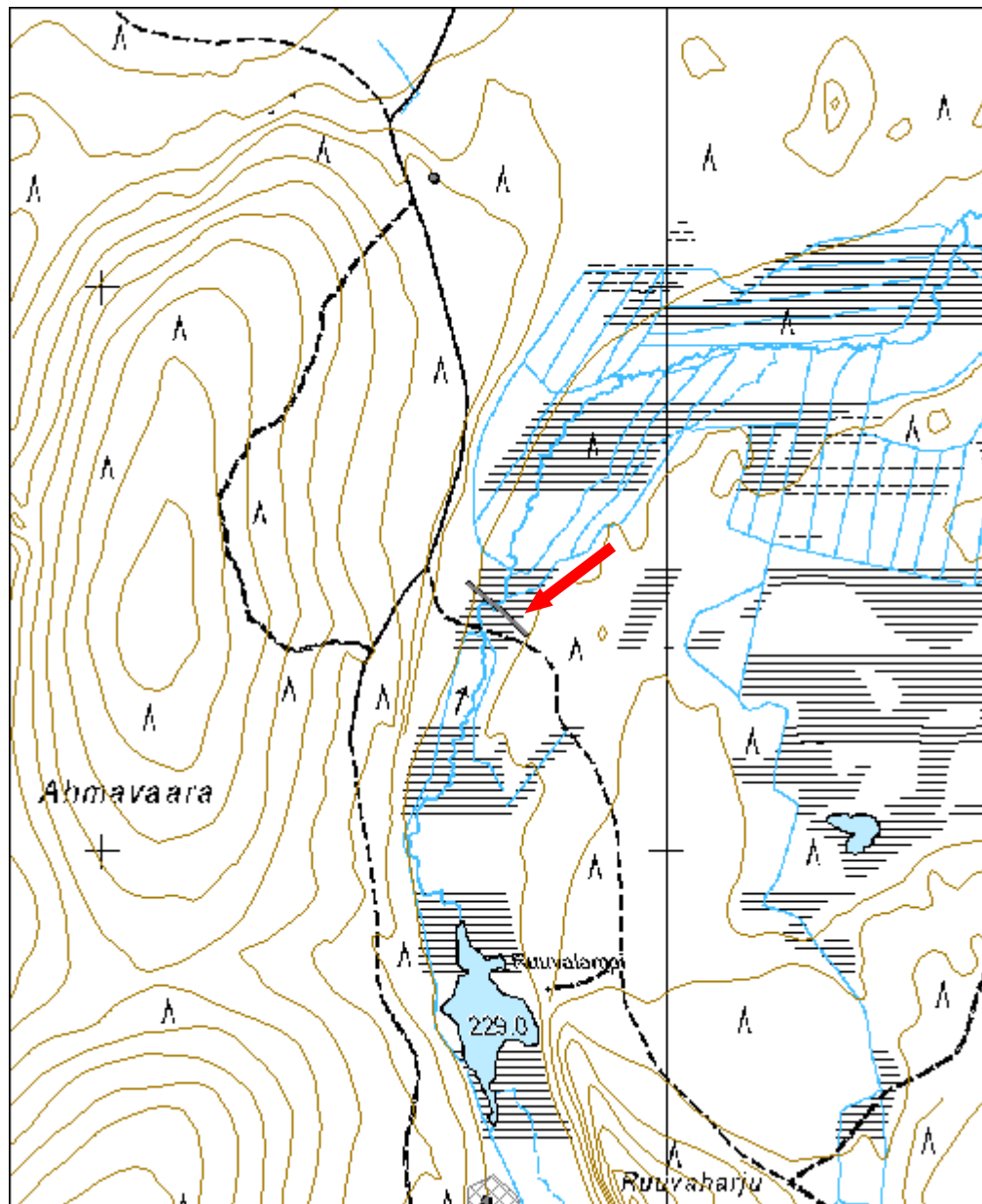

Kuva 116. Yksityiskohta padon tukirakenteista uittokanava kohdalta.

Kuva 117. Padon itäpuolen tukirakenteita, kuvattu pohjoisesta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copy-right:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7506429, Y 3574699, Z 230	Mittakaava:	1:10000

Siuruaapa 2 tammi jäännös	MH-tunnus: 147317
----------------------------------	------------------------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspai- kat/työpaikat	Haltija:	191 Metsätalo- us Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalo- us Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		

Koordinaatti- selitys:		Geometria tuo- tettu:	4 Gps-mittaus, kor- jaamaton
Koordinaatit:	X 7505831, Y 3586848, Z 255	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty vuoden 1915 Ylikemin metsätalouskarttaan.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Siurujoessa, kohdassa, jossa Kuusi-Nurusvaara ja Piippusel-
jät ovat lähellä toisiaan. Kohteen itäpuolella on pieni maasaareke, jossa on
kahden kämpän jäänteet. Alueen ympäristö on suota, mutta kohteella on kui-
vempaa ja siinä kasvaa niin kuusta, koivua kuin mäntyäkin.

Kohteen kuvaus

Paikalla on uittotammen jäänteet ja tähän liittyvä, 170 metriä pitkä, tammipa-
to. Leveimmillään padon leveys on viisi metriä. Patovallin tukemiseen tarkoi-
tetut puut ovat osin säilyneet, lisäksi tukemiseen tarkoitettut kivrakenteet erot-
tuvat selvästi. Itse tammi ja neulat ovat hävinneet. Joen itärannalla näkyy vie-
läkin patovallien maanottoaikat.

Kohteen rajaus

Kohde on viivamainen.

Tulkinta

Kyseessä on uittotammen jäänteet. Itse rakenteen vanhin ajoitus on 1915,
mutta nykyiset rakenteet voivat olla nuorempiakin mikäli tammea on korjattu
jälkeenpäin.

Lisätietoja

Metsätalouskartta Ylikemin hoitoalueelta 1915 4/9.
Metsätalouskartta Ylikemin hoitoalueelta 1937 4/9.

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
Tarkastuspvm: 4.6.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	2 Keskinertainen
Arvotus:	8 Muu suoje-luarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suo-jelu:	9 Muu suoje-luarvo

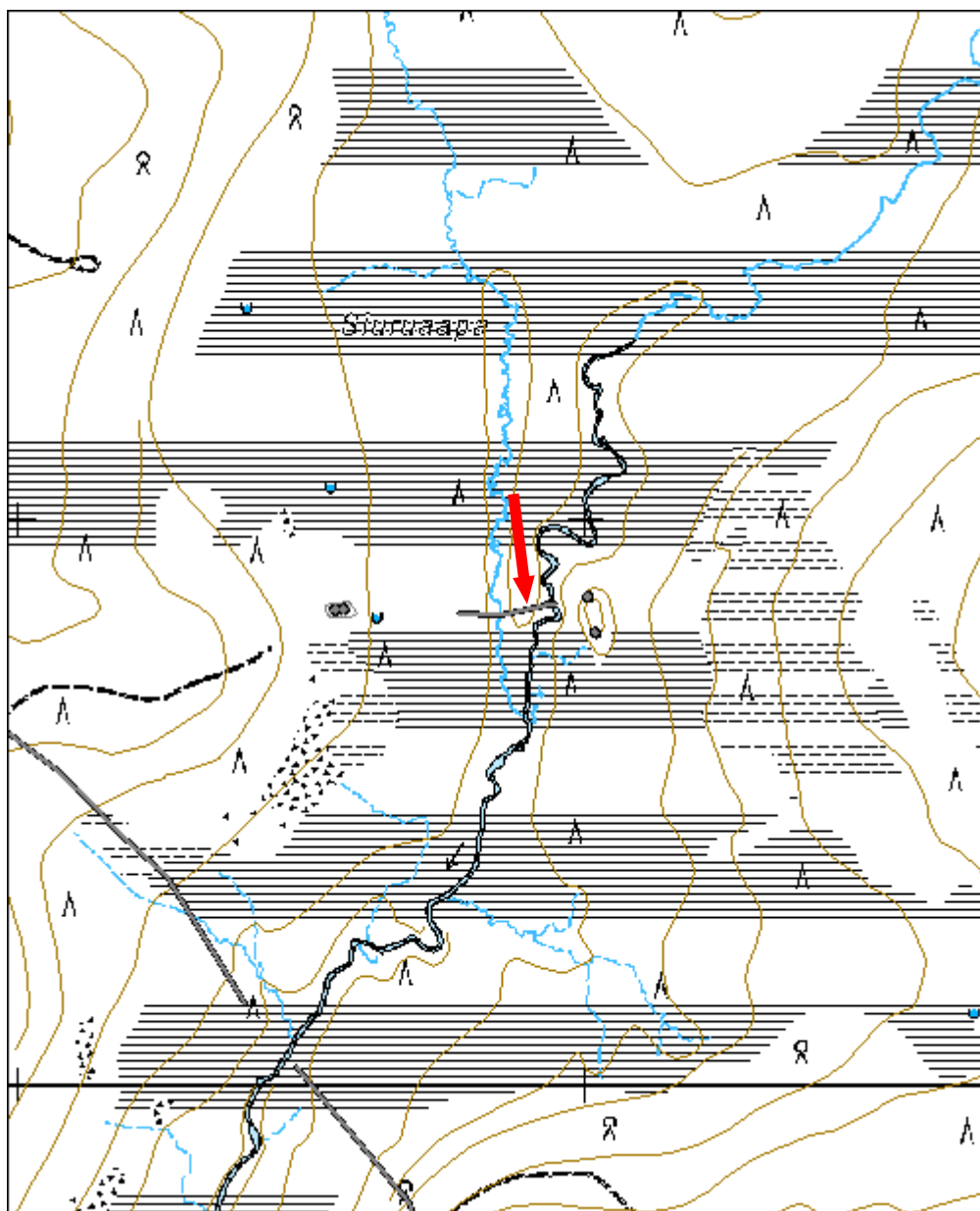

Kuva 118. Tammen itäosan tukirakenteita sekä uittokanavaa, kuvattu koillisesta.

Kuva 119. Yksityiskohta tammen länsiosan uittorännistä.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspai- kat/työpaikat	Copy- right:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7505831, Y 3586848, Z 255	Mittakaa- va:	1:10000

Luuhaara 2 tammi jäännös		MH-tunnus: 147318	
Kohdetyyppi:	9 Valmistuspai- kat/työpaikat	Haltija:	191 Metsätalo- us Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalo- us Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		
Koordinaatti- selitys:		Geometria tuo- tettu:	4 Gps-mittaus, kor- jaamaton
Koordinaatit:	X 7500499, Y 3585686, Z 230	Löydöt:	
<i>Taustatiedot</i>			
Kohde on merkitty Metsähallituksen Sutigis-järjestelmään.			
<i>Ympäristön kuvaus</i>			
Kohde sijaitsee Palo-Nurusvaaran eteläpuolella virtaavassa Luuhaarassa. Kohteen itäpuolella 1,5 km päässä kulkee Värriöntie. Alue on soistunutta jokivartta, jossa kasvaa koivua ja heinää.			
<i>Kohteen kuvaus</i>			
Paikalla on uittotammen jäännös. Itse tammi on ilmeisesti purettu, mutta tammen patovalli erottuu maastossa edelleen selvästi. Joen mutkassa on edelleen säilynyt uittokanavaa. Patovalli on pohjoispäässä melko matala ja metrin leveä, mutta joelle kuljettaessa pato muuttuu korkeammaksi ja leveämmäksi, leveimmillään pato on viisi metriä. Patovallin puiset ja kiviset tukirakenteen ovat osaksi säilyneet. Lisäksi alueella on patovallin pohjoispään itäpuolella maanottokuoppia, joista maata on otettu patovalliin. Luuhaaran eteläpuolista aluetta ei käyty tarkastamassa, joten patovallin kunnosta ei tällä alueella ole tietoa.			
<i>Kohteen rajaus</i>			
Kohde on viivamainen.			
<i>Tulkinta</i>			
Kohteessa on uittotammen jäänteet. Tällä paikalla oleva tammi on merkitty jo vuoden 1915 metsätalouuskarttaa. Edelleen tammi näkyy vuoden 1937 metsätalouuskartassa, mutta ei enää vuoden 1957 kartassa.			
<i>Lisätietoja</i>			
Metsätalouuskartta Ylikemin hoitoalueelta 1915 4/9 Metsätalouuskartta Ylikemin hoitoalueelta 1937 4/9 Metsätalouuskartta Ylikemin hoitoalueelta 1957 6/8			

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
 Tarkastuspvm: 24.5.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
 Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto:

2 Keskinertai-
nen

Olotila:

2 Ei käytössä

Arvotus:

8 Muu suoje-
lunarvo

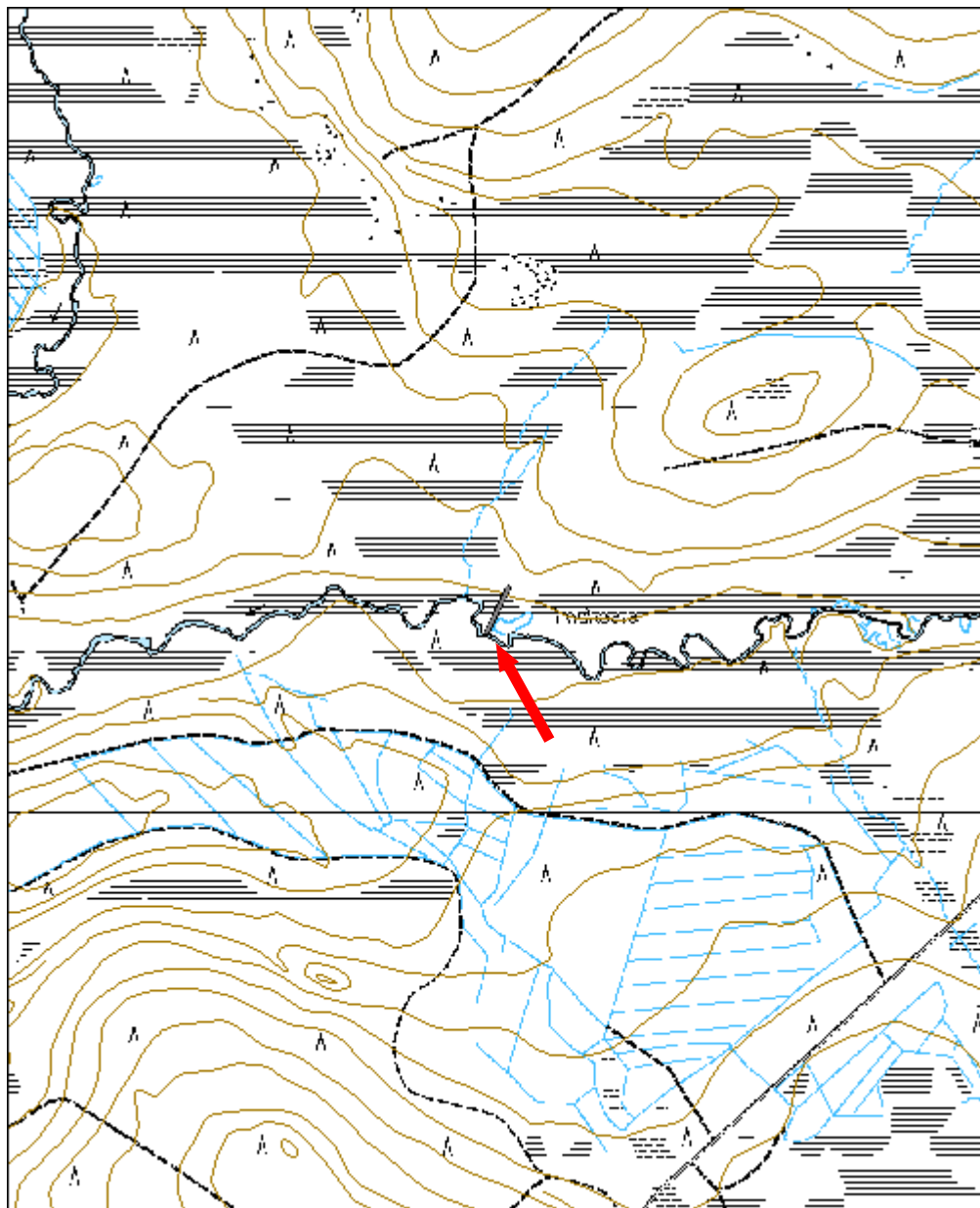
**Kohteen suo-
jelu:**

9 Muu suoje-
lunarvo

Kuva 120. Erkki Heikkilä tutkii patovallin puisia tukirakenteita, kuvattu eteläkaakosta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copy-right:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7500499, Y 3585686, Z 230	Mittakaava:	1:13940

Ruuvaoja 2 tammi jäännös		MH-tunnus: 147319	
Kohdetyyppi:	9 Valmistuspai- kat/työpaikat	Haltija:	191 Metsätalo- us Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalo- us Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		
Koordinaatti- selitys:		Geometria tuo- tettu:	4 Gps-mittaus, kor- jaamaton
Koordinaatit:	X 7508728, Y 3572698, Z 205	Löydöt:	
<i>Taustatiedot</i>			
Kohde tuli esille haastattelussa.			
<i>Ympäristön kuvaus</i>			
Kohde sijaitsee Ruuvaojalla, aivan Tulppiontien kaakkoispuolella. Alue on pääosin jokivartta, jossa kasvaa tiheää pajukkoa. Jokivarren ulkopuolella alue on kangasmetsää, jossa kasvaa mäntyä.			
<i>Kohteen kuvaus</i>			
Paikalla on tammen jäännös. Itse tammi on purettu koneellisesti ilmeisesti viimeisen viidentoista vuoden sisällä, jolloin tehtiin paljon vesistöjen kunnos- tustöitä. Patovallit erottuvat edelleen samoin kuin poikkeuksellisen hyvin säi- lynyt uittokanava. Patovallin pituus on kaikkiaan 120 metriä ja se on tehty pääosin sorasta ja kivestä. Puisia tukirakenteita ei ole näkyvissä. Patovalli vaikuttaa koneellisesti tehdyltä. Ruuvaojan itäpuolella patovalli ei ole säilynyt yhtä hyvin kuin länsi- puolella. Muutama metri puretun tammen kohdalta alkaa 40 metriä pitkä pui- nen uittokanava, joka on säilynyt erityisen hyvin.			
<i>Kohteen rajaus</i>			
Kohde on viivamainen.			
<i>Tulkinta</i>			
Kohteessa on uittotammen jäännökset.			
<i>Lisätietoja</i>			
Kohde näkyy Ylikemin hoitoalueen metsätaloustalokartassa 1958 5/8, tätä ai- emmissä kartoissa kohdetta ei näy.			

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
 Tarkastuspvm: 12.7.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
 Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto:

3 Huono

Olotila:

2 Ei käytössä

Arvotus:

8 Muu suoje-
lunarvo

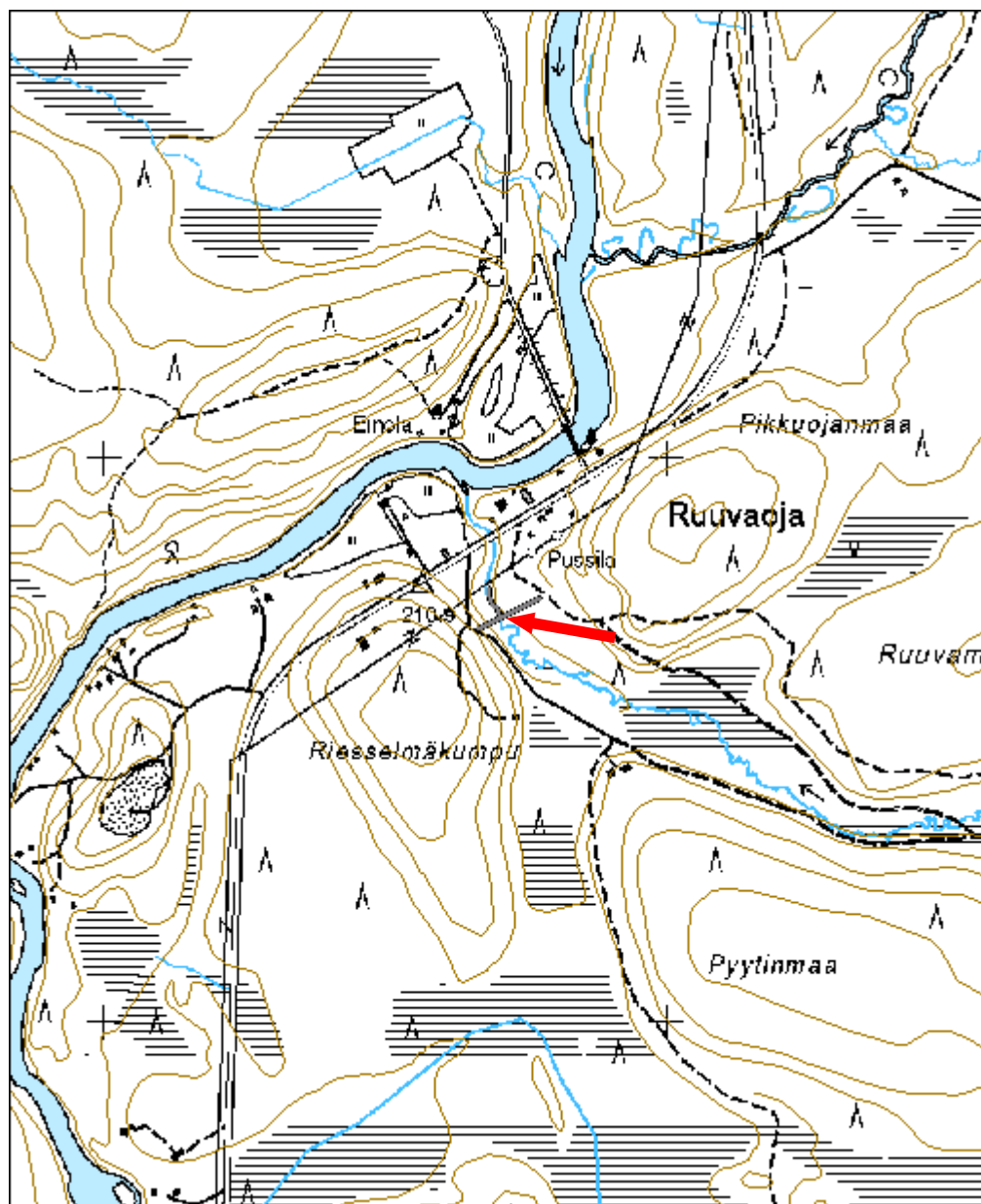
**Kohteen suo-
jelu:**

9 Muu suoje-
lunarvo

Kuva 121. Itse tammi on purettu, mutta Ruuvaajaan on jätetty tukkien uittoränni.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copy-right:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7508728, Y 3572698, Z 205	Mitta-kaava:	1:10000

Vouhtunaapa 4 tammi jäännös		MH-tunnus: 147321	
Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7515980, Y 3579085, Z 215	Löydöt:	
<i>Taustatiedot</i>			
Kohde tuli esille haastattelussa.			
<i>Ympäristön kuvaus</i>			
Kohde sijaitsee Lipakkaselän kaakkoispuolella ja Rannimaisen Sotatunturin länsipuolella. Tammi ylittää Vouhtujoen. Kohteen pohjoispuolelta kulkee nykyinen Tulppiontie. Kohteen päältä kulkee vanha Tulppiontie.			
<i>Kohteen kuvaus</i>			
Kohteessa on uittotammen jäännökset. Itse tammi on purettu ja näkyvillä on enää 420 metriä pitkä patovalli, jonka päällä kulkee vanha Tulppiontie. Suolla on kuitenkin edelleen näkyvissä patovalliin kuuluneita puisia ja kivisiä tukirakenteita, jotka ovat pääosin erittäin hyvin säilyneet. Itäisemmän patovallin länsipäässä on paikalla olleen sillan raidelankkuja. Tien pohjoispuolella suolla, puolestaan kulkee vanha puhelinlinja, josta on jäljellä vain tolppien puiset tukirakenteet.			
<i>Kohteen raja</i>			
Kohde on viivamainen.			
<i>Tulkinta</i>			
Kohteessa on osin purettu uittotammen jäänteet.			
<i>Lisätietoja</i>			
Kohde näkyy seuraavissa kartoissa: Ylikemin hoitoalueen metsätalouskartta 1915 4/9 Ylikemin hoitoalueen metsätalouskartta 1937 3/9 Ylikemin hoitoalueen metsätalouskartta 1958 5/8			

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
 Tarkastuspvm: 12.7.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
 Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 2 Keskinertai-
nen

Olotila: 2 Ei käytössä

Arvotus: 8 Muu suoje-
lunarvo

**Kohteen suo-
jelu:** 9 Muu suoje-
lunarvo

Kuva 122. Tammen päälle rakennettu tie. Patovallin tukirakenteita näkyvissä kuvan oikeassa laidassa. Taustalla kohoaa Rannimmainen Sotatunturi.

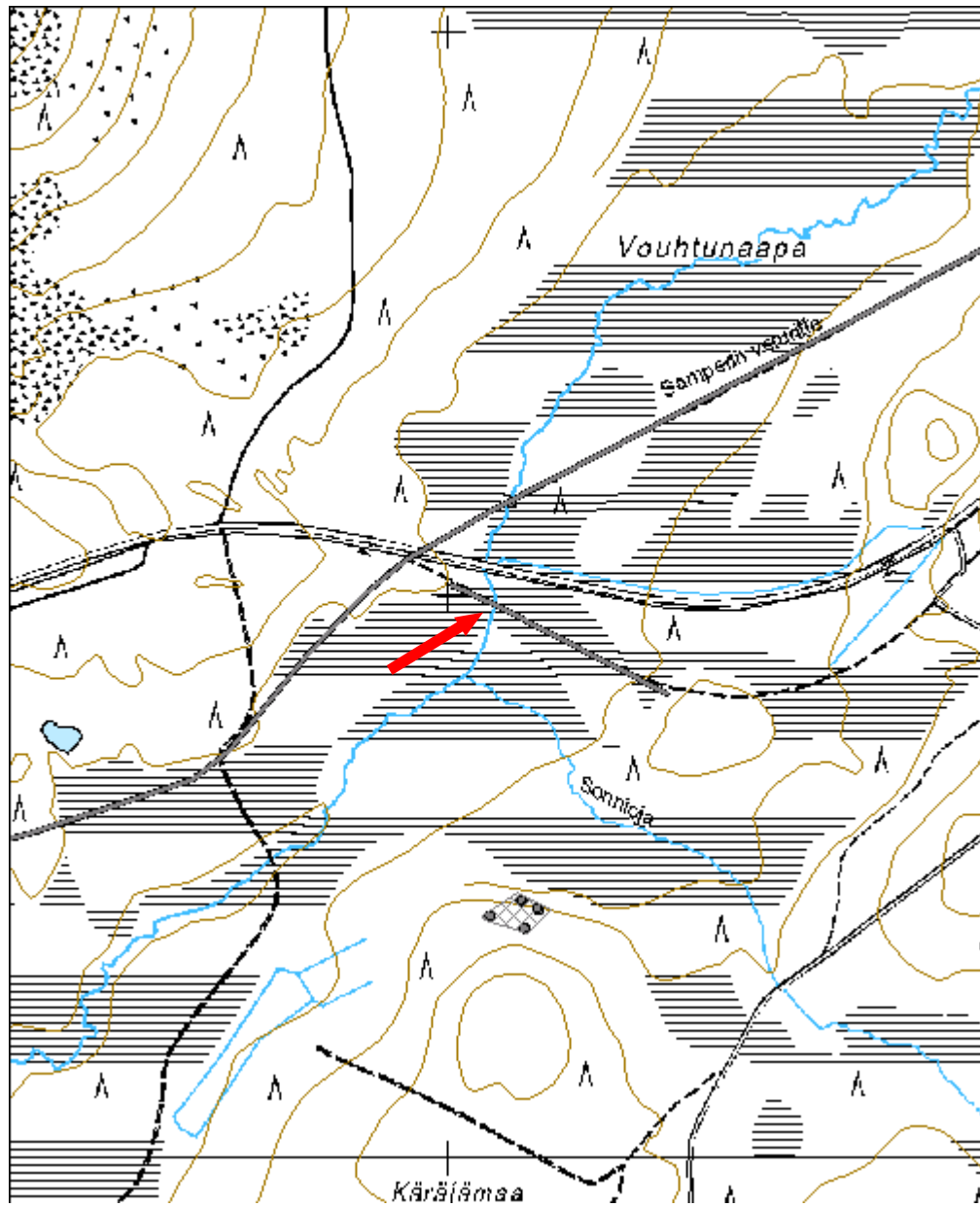

Kuva 123. Patovallin puisia ja kivisiä tukirakenteita.

Kuva 124. Vanhan Tulppiontien laidasta löytyi muutamia vanhoja puhelintolppoa, jotka on tuettu suohon puilla.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspai- kat/työpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7515980, Y 3579085, Z 215	Mittakaa- va:	1:10000

Kuopslauttainvaara 2 tammi jäännös		MH-tunnus: 147322	
Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7516725, Y 3566525, Z 235	Löydöt:	
<i>Taustatiedot</i>			
Kohde tuli esille haastattelussa. Lisäksi kohde näkyy Ylikemin hoitoalueen metsätalouuskartassa vuodelta 1958.			
<i>Ympäristön kuvaus</i>			
Kohde sijaitsee Kuopslauttainvaaran itäpuolella, Alimmaisessa Kivijoessa. Kohde on peruskarttaan merkitty ojaksi. Alue on suota, mutta tammen patovallin päällä kasvaa koivua.			
<i>Kohteen kuvaus</i>			
Paikalla on uittotammen jäännös. Itse tammi on purettu ja purettu puuosat on jätetty Alimmaisen Kiviojan etelärannalle. Padon kivistä ja puusta tehty tukirakenteet ovat säilyneet joen eteläpuolella. Patovallissa on ollut massiiviset tukirakenteet, jotka muodostuvat puisesta kolmionmallisesta kehikosta, joka on täytetty kivillä. Patovallien pituus pohjoisesta etelään on 400 metriä. Ehjänä tammi on ollut valtavan kokoinen. Pohjois- ja etelärannoilla on kaksi maanottokuoppaa, joista on otettu maata patovallin rakentamiseen. Kohteen itäpuolella, Alimmaisen Kiviojan pohjoisrannalla on kahden kämpän jäännökset (Kuopslauttainvaara 3). Kämpät liittyvät uittotammeen.			
<i>Kohteen rajaus</i>			
Kohde on viivamainen.			
<i>Tulkinta</i>			
Kohteessa on uittotammen jäännös.			
<i>Lisätietoja</i>			
Metsätalouuskartta Ylikemin hoitoalueelta 1968, 5/8.			

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
 Tarkastuspvm: 6.8.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
 Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto:

2 Keskinertainen

Olotila:

2 Ei käytössä

Arvotus:

8 Muu suojeluarvo

Kohteen suojelu:

9 Muu suojeluarvo

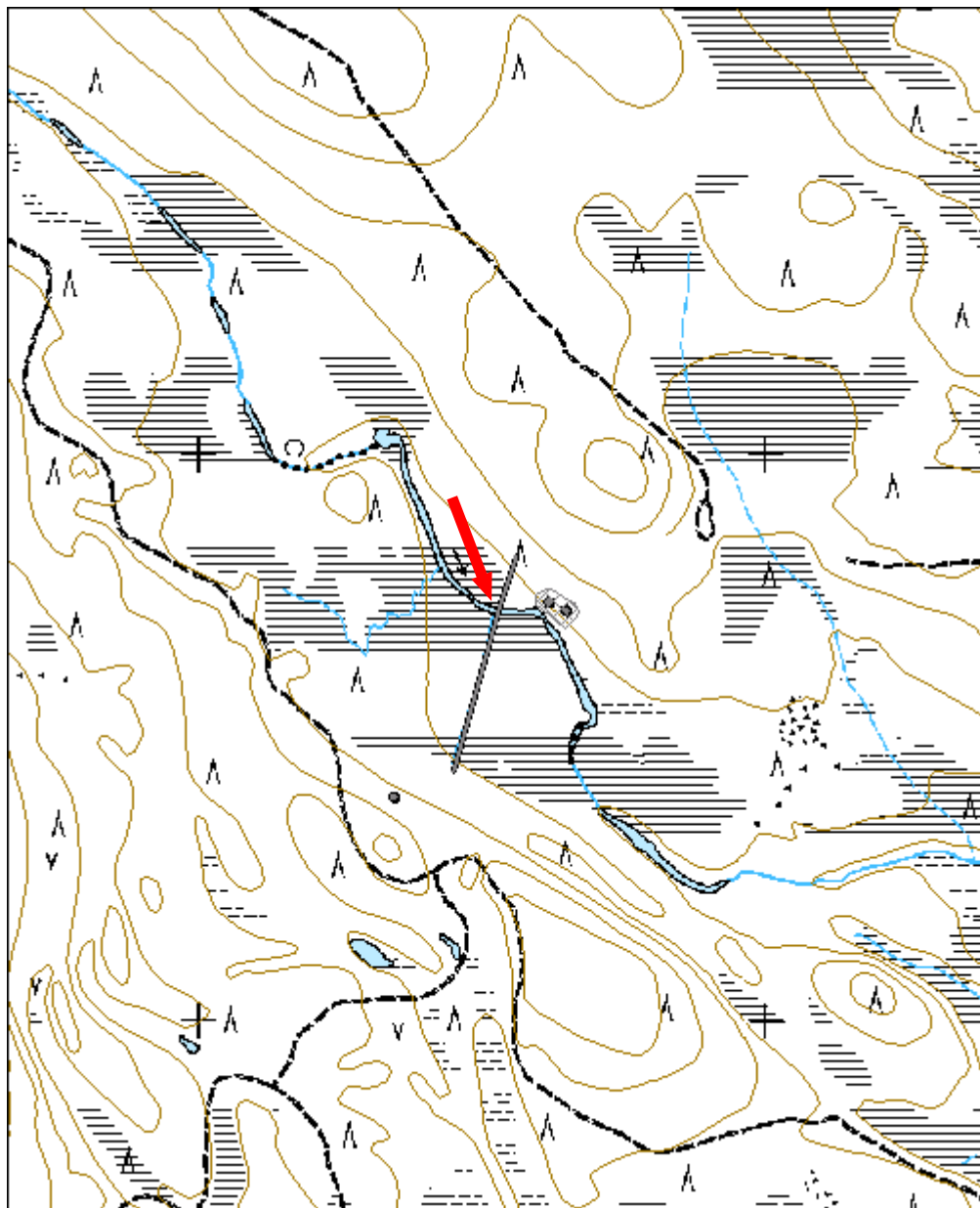

Kuva 125.
Länsipuolinen patovalli ja sen tukirakenteita, kuvattu idästä.

Kuva 126. Padon itäpuolen puisia tukirakenteita.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspai- kat/työpaikat	Copy- right:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7516725, Y 3566525, Z 235	Mitta- kaava:	1:10000

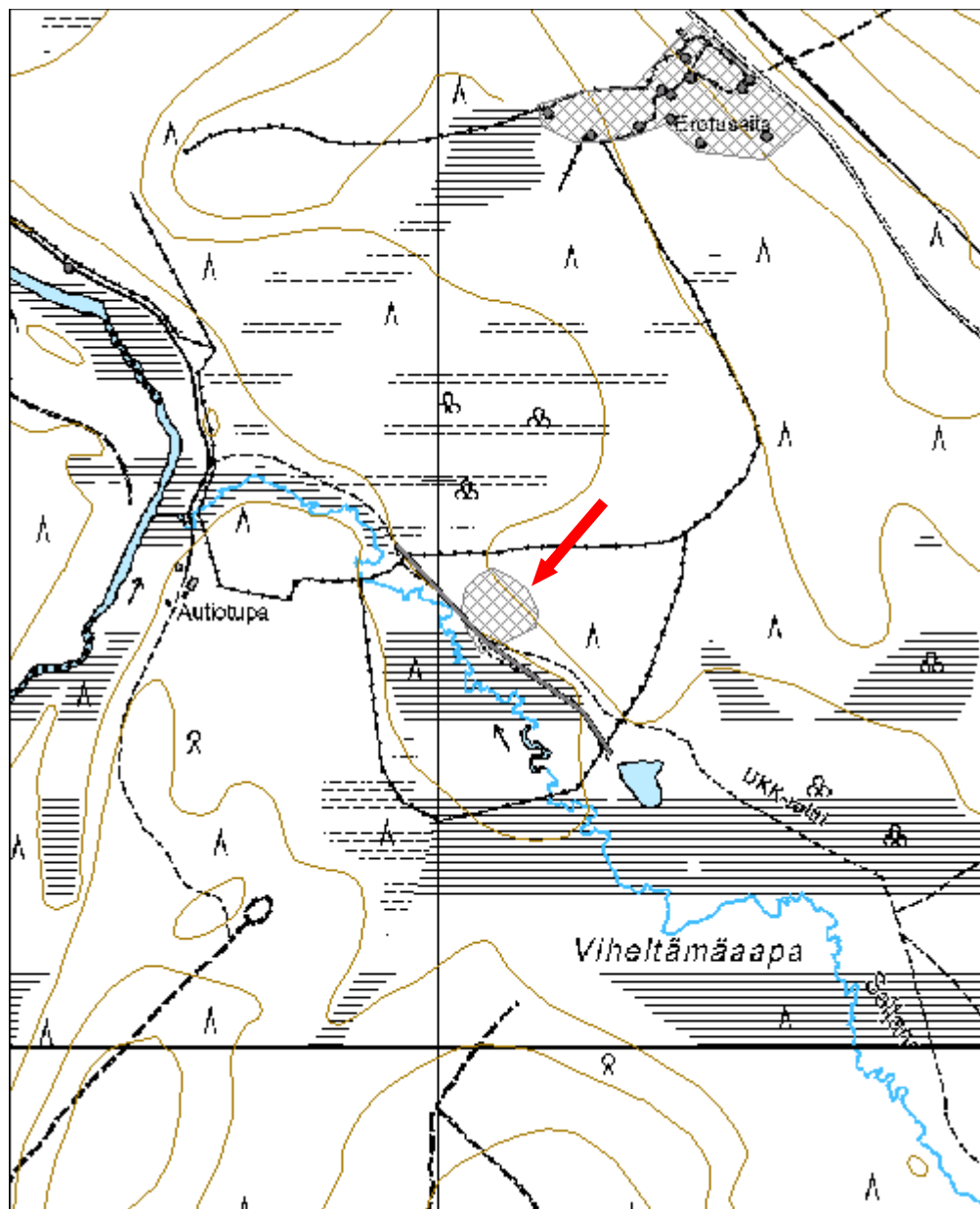

Viheltämääapa kruununleimapuu jäännös		MH-tunnus: 147367	
Kohdetyyppi:	9 Valmistuspai- kat/työpaikat	Haltija:	191 Metsätalo- us Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalo- us Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		
Koordinaatti- selitys:		Geometria tuo- tettu:	4 Gps-mittaus, kor- jaamaton
Koordinaatit:	X 7520769, Y 3595106, Z 220	Löydöt:	
<i>Taustatiedot</i>			
Kohde löytyi ilman ennakkotietoja.			
<i>Ympäristön kuvaus</i>			
Kohde sijaitsee Tulppion kaakkoispuolella, Viheltämääavan pohjoisosassa. Kohteen lounaispuolella virtaa Saijanoja. Alueen läpi kulkee myös UKK-reitti, joka noudattelee osin Samperin veturitien linjausta. Alue on mäntykangasta, jossa kasvaa varttunutta puustoa.			
<i>Kohteen kuvaus</i>			
Reilun hehtaarin kokoisella alueella tavattiin runsaasti vanhoja mäntyjä, joissa oli kruununleima. Alueella havaittiin myös haukan pesä.			
<i>Kohteen rajaus</i>			
Kohde on rajattu havaittujen leimapuiden perusteella. Nyt rajatun alueen ja pohjoisempana, Kyörtesselän erotusaidalle tehdyn aluerajauksen välissä on todennäköisesti lisää leimapuita.			
<i>Tulkinta</i>			
Alueella on kruununleimalla leimattuja puita.			
<i>Lisätietoja</i>			
Alue on kuulunut Samperin savotan leimikkoalueeseen ja leimat voivat olla Samperin aikaisia.			
<i>Tarkastukset</i>			
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012 Tarkastuspvm: 25.7.2012 Tarkastaja: P. Häkälä Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski			

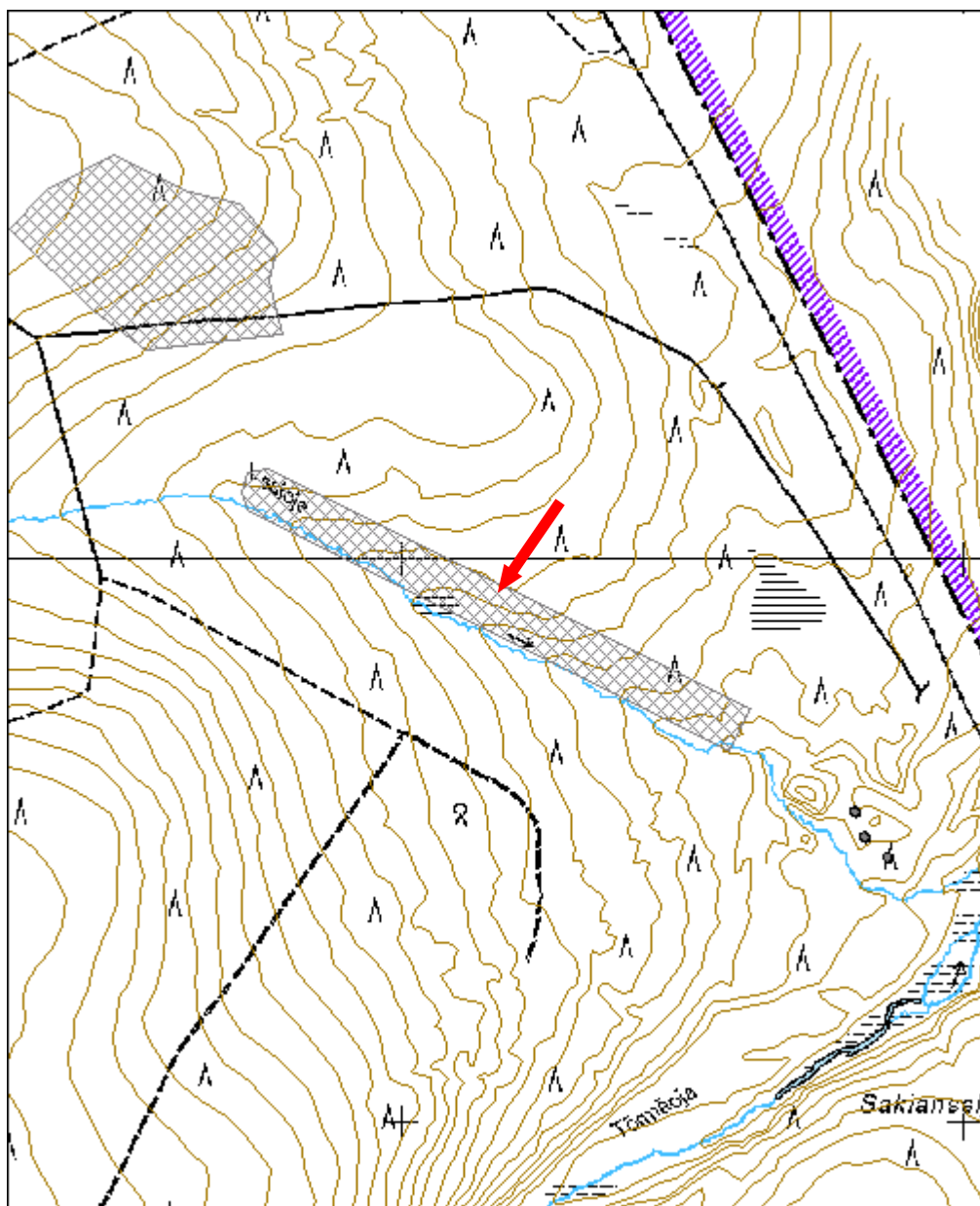
Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	2 Keskinertainen
Arvotus:	8 Muu suoje-luarvo	Olutila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suoje-lu:	9 Muu suoje-luarvo

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copy-right:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7520769, Y 3595106, Z 220	Mitta-kaava:	1:10000

Vesioja 4 kruununleimapuu jäännös		MH-tunnus: 147368	
Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7534908, Y 3607166, Z 230	Löydöt:	
<i>Taustatiedot</i>			
Kohde löytyi ilman ennakkotietoja.			
<i>Ympäristön kuvaus</i>			
Kohde sijaitsee rajavyöhykkeellä, Vesiojan pohjoisrannalla. Alue on puron tuntumassa kosteaa ja soistunutta, mutta ylempänä rinteessä kuivempaa mäntykangasta.			
<i>Kohteen kuvaus</i>			
Kilometrin pituisella ja 100 metriä leveällä kaistaleella Vesiojan pohjoisrannalla havaittiin isoimmissa männyissä kruununleimoja.			
<i>Kohteen rajaus</i>			
Kohde on rajattu havaittujen leimapuiden perusteella.			
<i>Tulkinta</i>			
Kohteella on kruununleimapuita.			
<i>Tarkastukset</i>			
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012 Tarkastuspvm: 15.8.2012 Tarkastaja: P. Häkälä Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski			
Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	2 Keskinertainen
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suo- jelu:	9 Muu suojeluarvo

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copy-right:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7534908, Y 3607166, Z 230	Mittakaava:	1:10000

Rajavaarat 1 kruununleimapuu jäännös	MH-tunnus: 147369
---	------------------------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspai- kat/työpaikat	Haltija:	191 Metsätalo- us Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalo- us Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		

Koordinaatti- selitys:		Geometria tuo- tettu:	4 Gps-mittaus, kor- jaamaton
Koordinaatit:	X 7537749, Y 3605494, Z 275	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi ilman ennakkotietoja.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee rajavyöhykkeellä, Rajavaaran koillispuolella olevalla mäenharjanteella. Alueen halki kulkee metsäautotie. Alue on nyt osin uudistusvaiheessa tai taimettumassa.

Kohteen kuvaus

Alueen keloissa havaittiin kruununleimoja, samoin niitä havaittiin alueelle jäte-tyssä hakkuutähteessä.

Kohteen rajaus

Alue on rajattu havaittujen leimapuiden ja leimapuiden osien perusteella.

Tulkinta

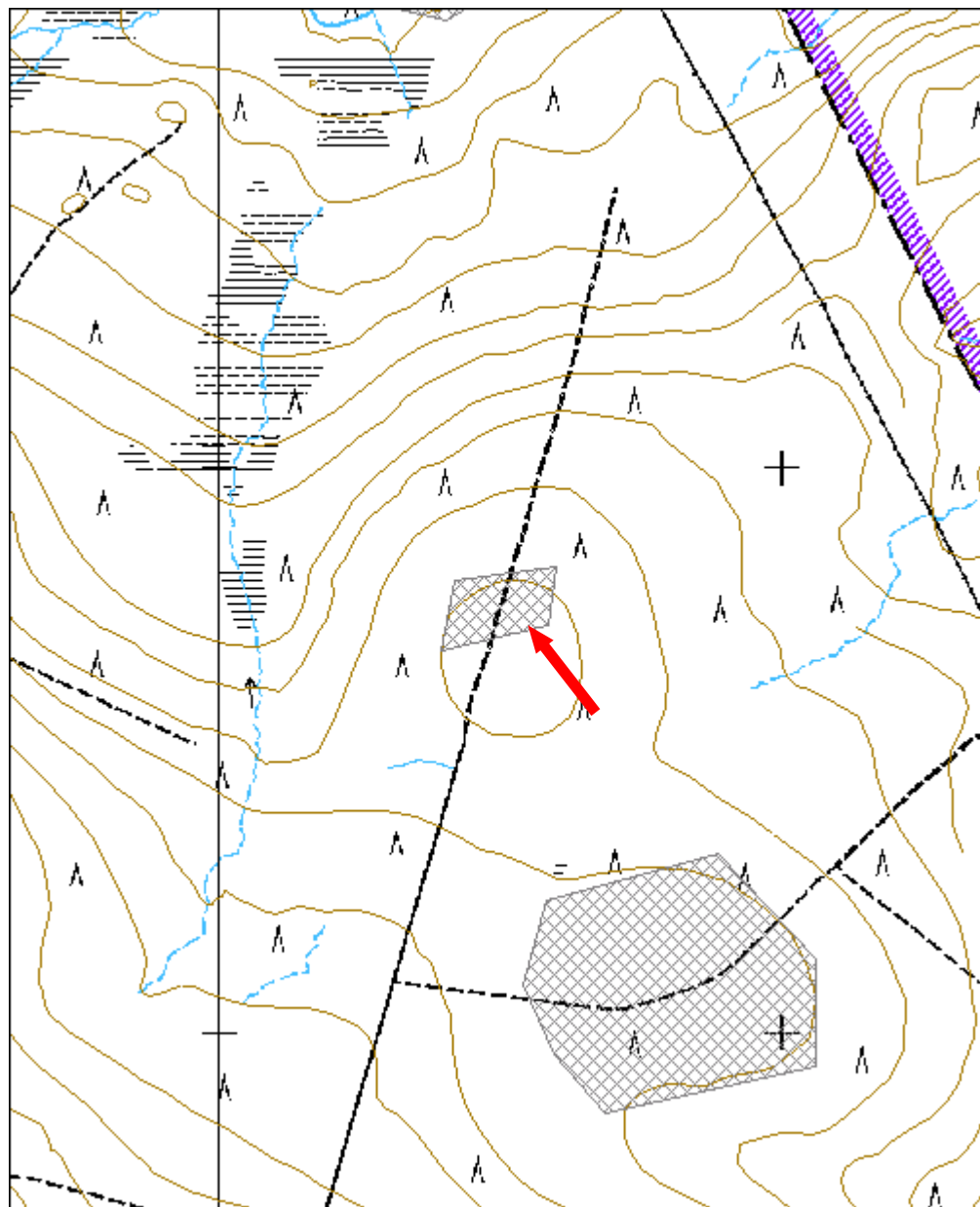
Kohteella on kruununleimapuita.

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
Tarkastuspvm: 24.8.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

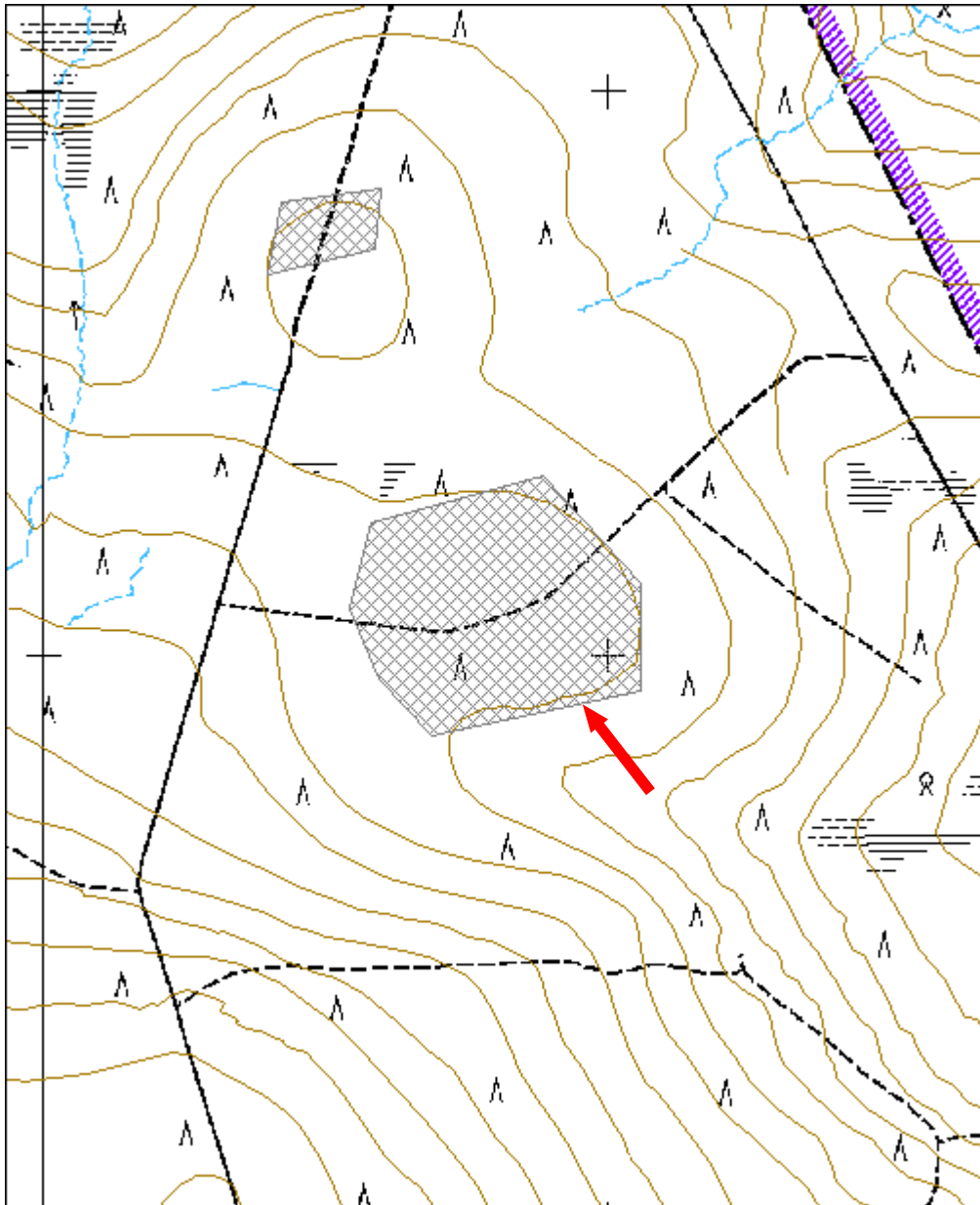
Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	2 Keskinertai- nen
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suoje- lurvo	Kohteen suo- jelu:	9 Muu suoje- lurvo

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copy-right:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7537749, Y 3605494, Z 275	Mitta-kaava:	1:10000

Rajavaarat 2 kruununleimapuu jäännös		MH-tunnus: 147370	
Kohdetyyppi:	9 Valmistuspai- kat/työpaikat	Haltija:	191 Metsätalo- us Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalo- us Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		
Koordinaatti- selitys:		Geometria tuo- tettu:	4 Gps-mittaus, kor- jaamaton
Koordinaatit:	X 7537087, Y 3605797, Z 275	Löydöt:	
<i>Taustatiedot</i>			
Kohde löytyi ilman ennakkotietoja.			
<i>Ympäristön kuvaus</i>			
Kohde sijaitsee rajavyöhykkeellä, Rajavaaran koillispuolella olevalla mäen- harjanteella. Alueen halki kulkee metsäautotie. Alue on uudistusvaiheessa.			
<i>Kohteen kuvaus</i>			
Alueen isoimmissa petäjissä havaittiin kruununleimoja.			
<i>Kohteen rajaus</i>			
Alue on rajattu havaittujen leimapuiden perusteella.			
<i>Tulkinta</i>			
Kohteella on kruununleimapuita.			
<i>Tarkastukset</i>			
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012 Tarkastuspvm: 15.8.2012 Tarkastaja: P. Häkälä Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski			
Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	2 Keskinertai- nen
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suoje- lunarvo	Kohteen suo- jelu:	9 Muu suoje- lunarvo

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspai- kat/työpaikat	Copy- right:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7537087, Y 3605797, Z 275	Mitta- kaava:	1:10000

Rajavaarat 3 kruununleimapuu jäännös	MH-tunnus: 147371
---	------------------------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspai- kat/työpaikat	Haltija:	191 Metsätalo- us Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalo- us Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		

Koordinaatti- selitys:		Geometria tuo- tettu:	4 Gps-mittaus, kor- jaamaton
Koordinaatit:	X 7535542, Y 3606544, Z 275	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi ilman ennakkotietoja.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee rajavyöhykkeellä, Rajavaaran kaakkoispuolella ja Vesiojan pohjoispuolella. Alue on mäntykangasta.

Kohteen kuvaus

Alueen isoimmissa petäjissä sekä keloissa havaittiin kruununleimoja.

Kohteen rajaus

Alue on rajattu havaittujen leimapuiden perusteella.

Tulkinta

Kohteella on kruununleimapuita.

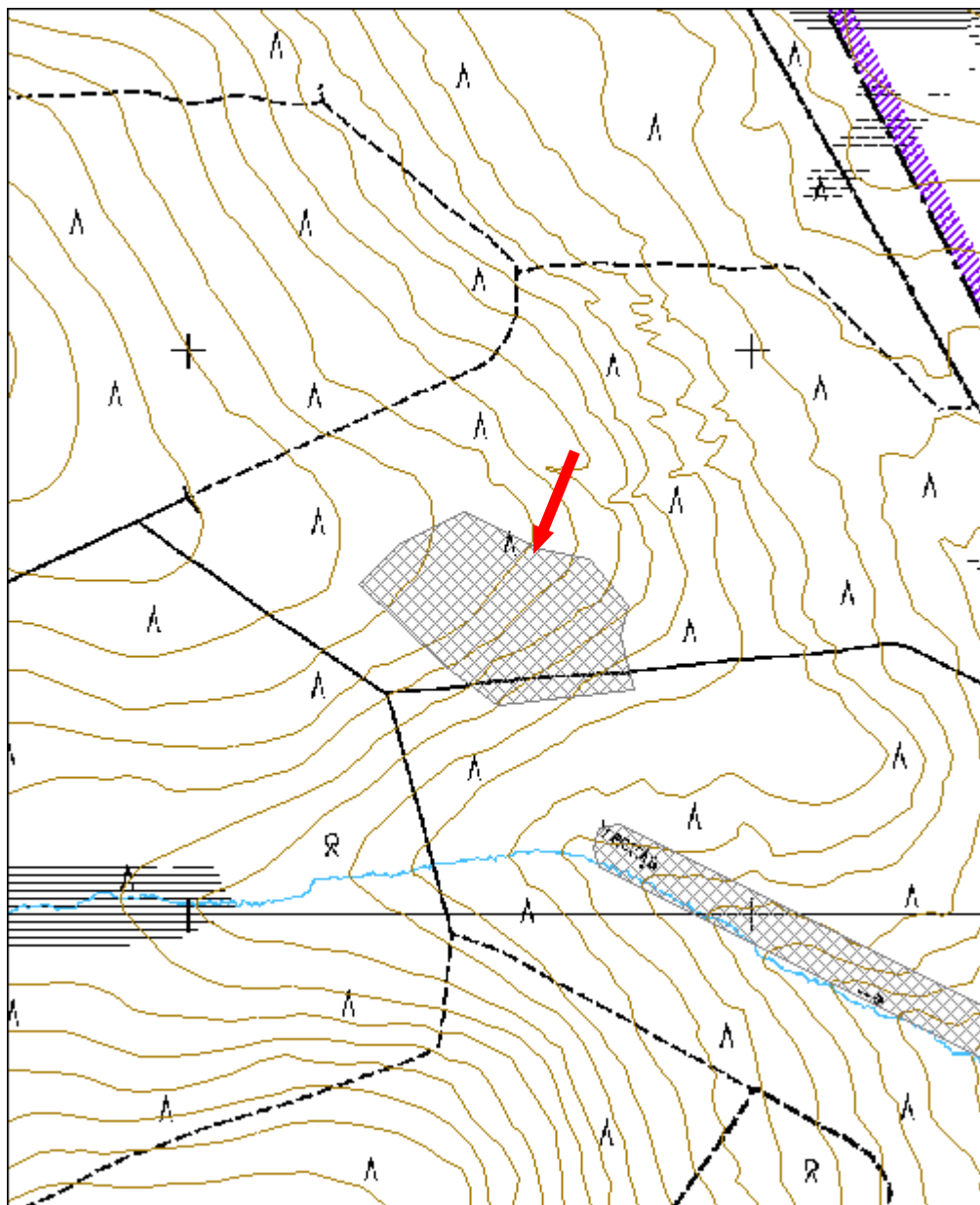
Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
Tarkastuspvm: 15.8.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	2 Keskinertai- nen
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suoje- lunarvo	Kohteen suo- jelu:	9 Muu suoje- lunarvo

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspai- kat/työpaikat	Copy- right:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7535542, Y 3606544, Z 275	Mitta- kaava:	1:10000

Poropirtinoja 1 kruununleimapuu jäännös	MH-tunnus: 147372
--	-----------------------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspai- kat/työpaikat	Haltija:	191 Metsätalo- us Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalo- us Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		

Koordinaatti- selitys:		Geometria tuo- tettu:	4 Gps-mittaus, kor- jaamaton
Koordinaatit:	X 7539344, Y 3604327, Z 255	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi ilman ennakkotietoja.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee rajavyöhykkeellä, Rannisvaaran kaakkoispuolella, Poropirtinojan pohjoisrannalla. Alue on kuivaa mäntykangasta.

Kohteen kuvaus

Alueen isoimmista petäjissä ja keloissa havaittiin kruununleimoja.

Kohteen rajaus

Alue on rajattu havaittujen leimapuiden perusteella.

Tulkinta

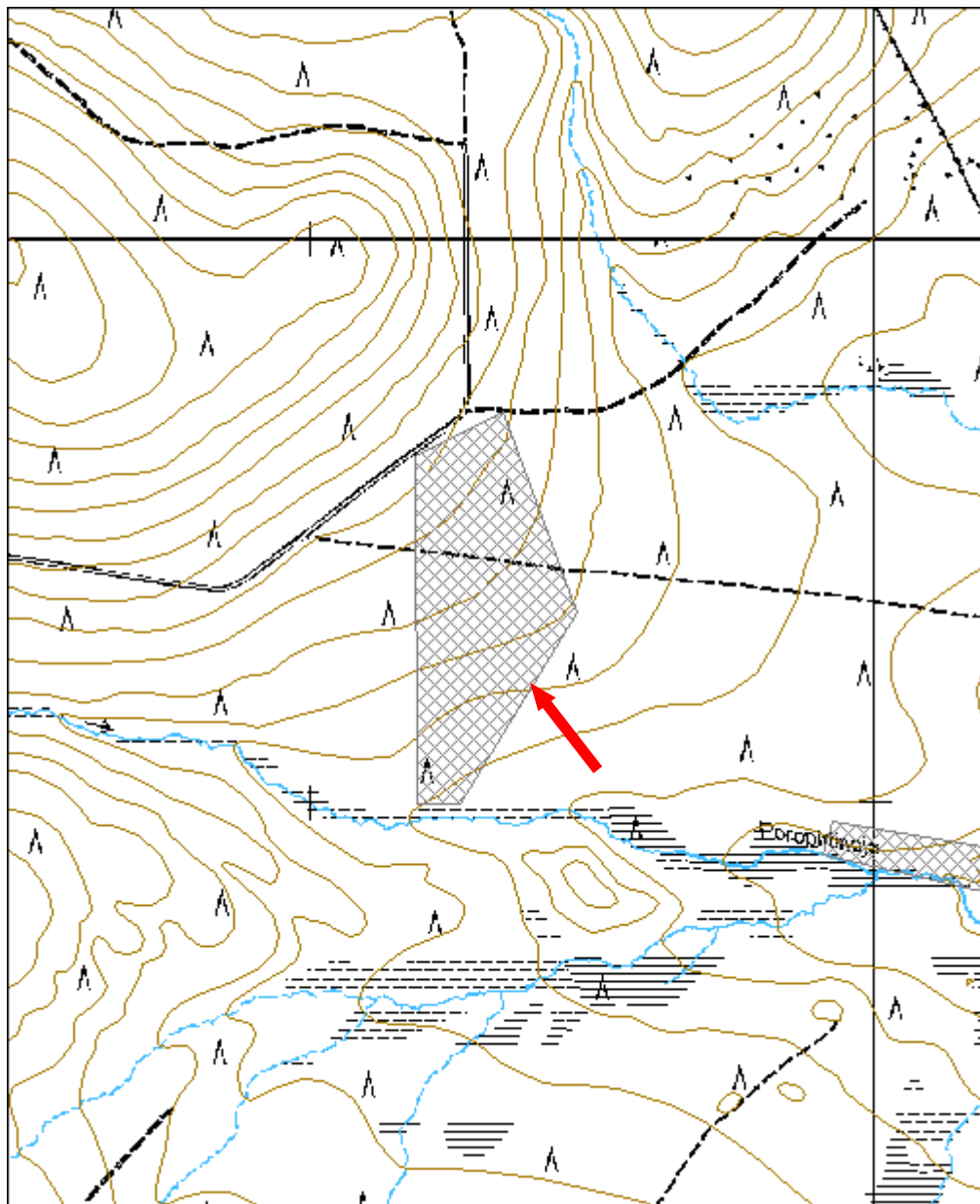
Kohteella on kruununleimapuita.

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
Tarkastuspvm: 14.8.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

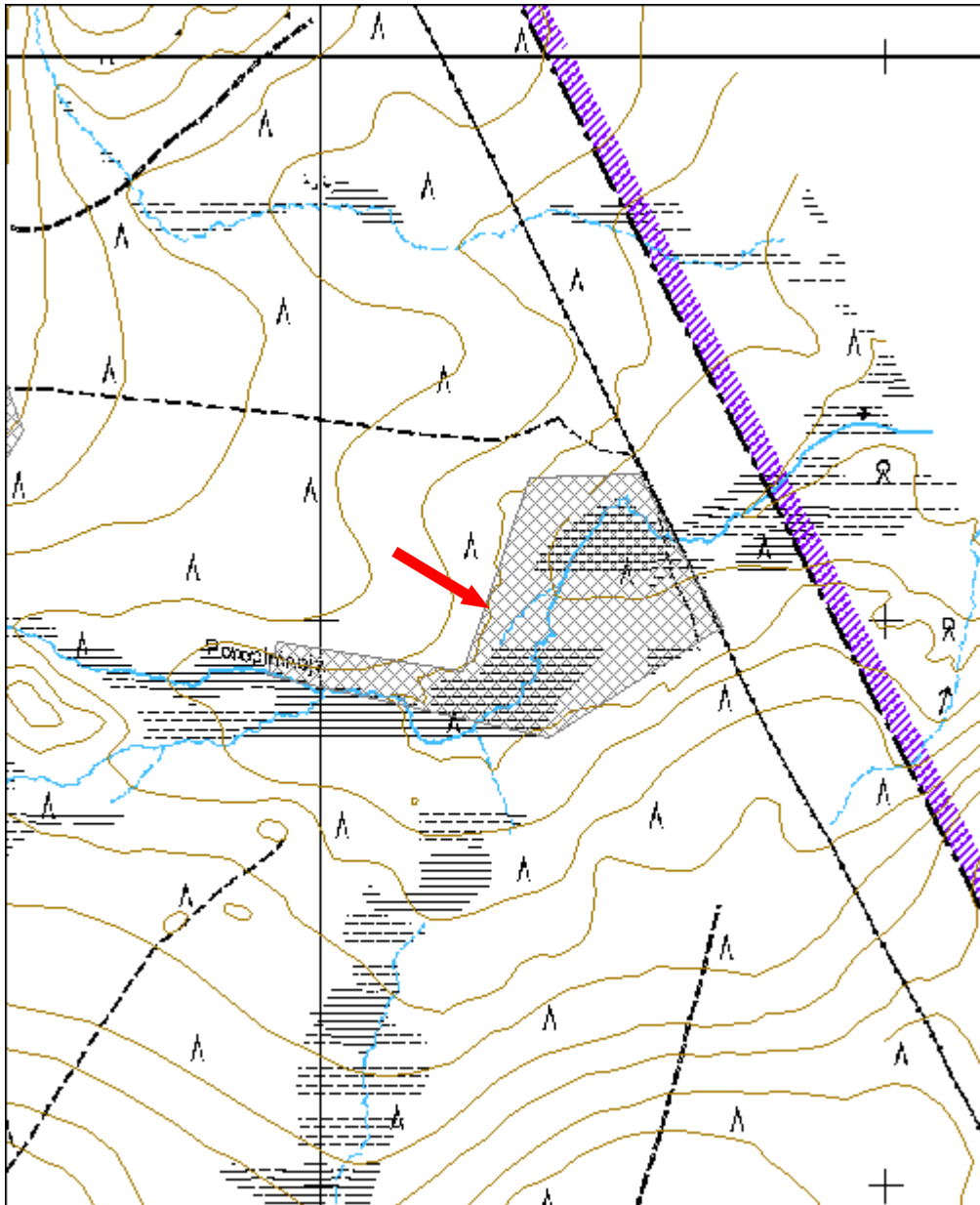
Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	2 Keskinertai- nen
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suoje- lunarvo	Kohteen suo- jelu:	9 Muu suoje- lunarvo

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspai- kat/työpaikat	Copy- right:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7539344, Y 3604327, Z 255	Mitta- kaava:	1:10000

Poropirtinoja 2 kruununleimapuu jäännös		MH-tunnus: 147373	
Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7539027, Y 3605308, Z 225	Löydöt:	
<i>Taustatiedot</i>			
Kohde löytyi ilman ennakkotietoja.			
<i>Ympäristön kuvaus</i>			
Kohde sijaitsee rajavyöhykkeellä, Rannisvaaran kaakkoispuolella olevan Poropirtinojan molemmilla rannoilla. Alue on puron rannoilla kosteaa ja rehevää, mutta kauempana rantavyöhykkeestä se muuttuu kuivaksi kangasmetsäksi.			
<i>Kohteen kuvaus</i>			
Alueen isoimmista petäjissä ja keloissa havaittiin kruununleimoja.			
<i>Kohteen rajaus</i>			
Kohde on rajattu havaittujen leimapuiden perusteella.			
<i>Tulkinta</i>			
Kohteella on kruununleimapuita.			
<i>Tarkastukset</i>			
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012 Tarkastuspvm: 14.8.2012 Tarkastaja: P. Häkälä Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski			
Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	2 Keskinertainen
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copy-right:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7539027, Y 3605308, Z 225	Mitta-kaava:	1:10000

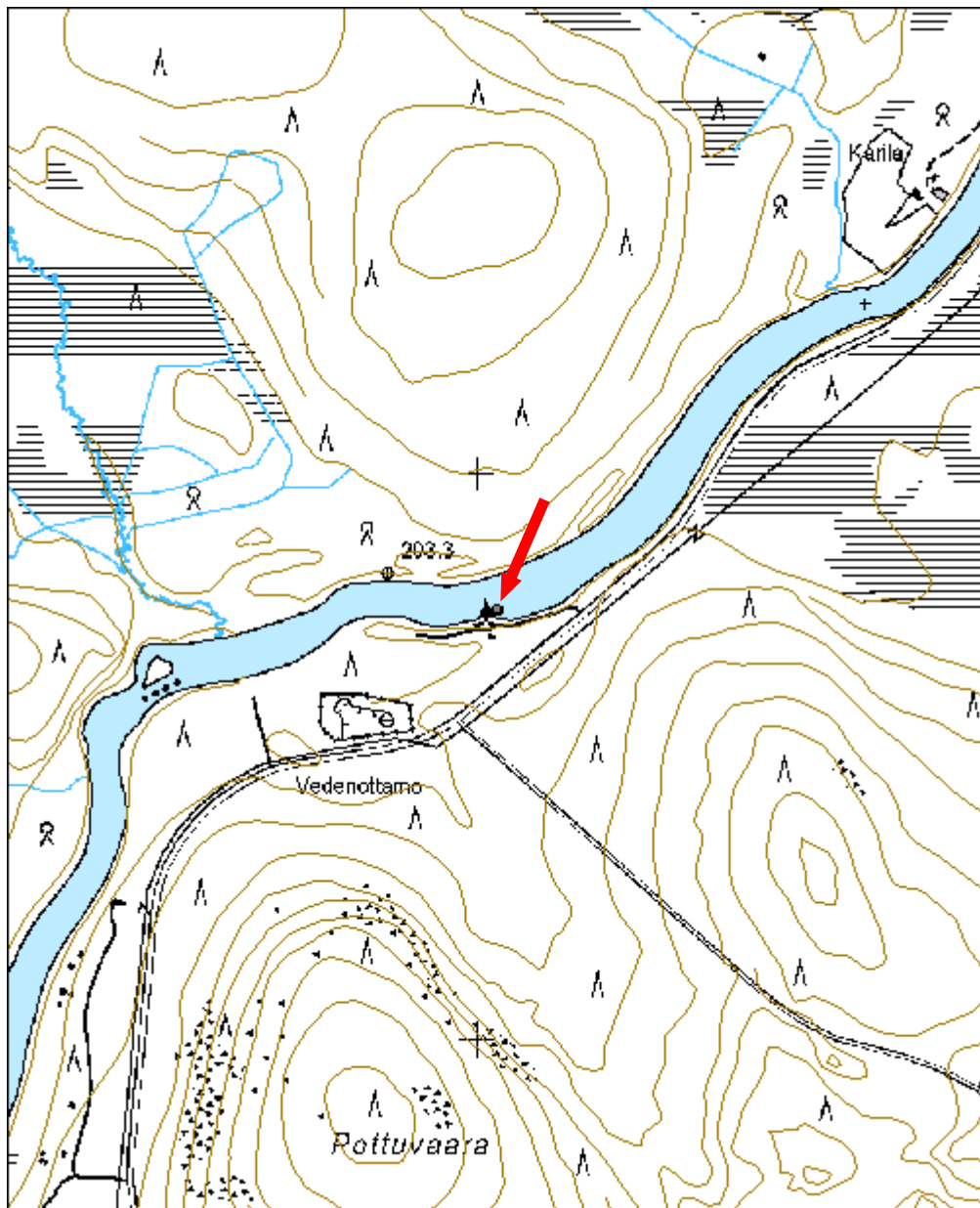
Pottuvaara uittovastuu jäännös		MH-tunnus: 147421	
Kohdetyyppi:	9 Valmistuspai- kat/työpaikat	Haltija:	191 Metsätalo- us Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalo- us Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		
Koordinaatti- selitys:		Geometria tuo- tettu:	4 Gps-mittaus, kor- jaamaton
Koordinaatit:	X 7502757, Y 3568035, Z 200	Löydöt:	
<i>Taustatiedot</i>			
Kohde löytyi ilman ennakkotietoja.			
<i>Ympäristön kuvaus</i>			
Kohde sijaitsee Martista 17,5 kilometriä koilliseen, Kemijoessa. Kohteen ete- läpuolelta lähtee tie kaakkoon, Leukkuhamaraan. Rannassa on Metsähalli- tuksen ylläpitämä tulipaikka, Pottuvaara. Kohde erottuu hyvin jo Tulppion tiel- tä katsottuna.			
<i>Kohteen kuvaus</i>			
Kemijoessa, parikymmentä metriä rannasta, on isokokoinen betonista valettu uittovastuu, johon kiinnitettiin uittopuomit puutavaran pysäyttämiseksi tarvit- taessa.			
<i>Kohteen rajaus</i>			
Kohde on pistemäinen.			
<i>Tulkinta</i>			
Kyseessä on puutavaran uittoon liittyvä vastuupaikka. Kohde on melko nuori ja ajoittunee lähelle uiton loppumista.			
<i>Tarkastukset</i>			
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012 Tarkastuspvm: 20.7.2012 Tarkastaja: P. Häkälä Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itälappi, Savukoski			

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	8 Muu suoje- lunarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suo- jelu:	9 Muu suoje- lunarvo

Kuva 127 Betoninen uittovastuu Kemijoessa. Kuvattu idästä.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspai- kat/työpaikat	Copy- right:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7502757, Y 3568035, Z 200	Mitta- kaava:	1:10000

Sormijoki 2 tammi jäännös	MH-tunnus: 148227
----------------------------------	------------------------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7512715, Y 3555395, Z 225	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde tuli esille haastattelussa.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Martti-Kairijoki -tien länsipuolella, Sormijoessa. Kohde näkyy joen yli menevältä sillalta. Kohteen pohjoispuolella sijaitsee Kairijoen loma-keskus. Alue on jokitöyrästä ja läheistä metsää, jossa kasvaa koivuja ja mäntyä.

Kohteen kuvaus

Tammesta on jäljellä vain patovalli ja tähän kuuluvat tukirakenteet. Tukirakenteina on käytetty tukkeja, jotka puolestaan on tuettu kivillä. Itse tammi ja siihen kuuluvat neulat on purettu. Tammivallia ei näy Sormijoen pohjoispuolella.

Kohteen rajaus

Kohde on viivamainen.

Tulkinta

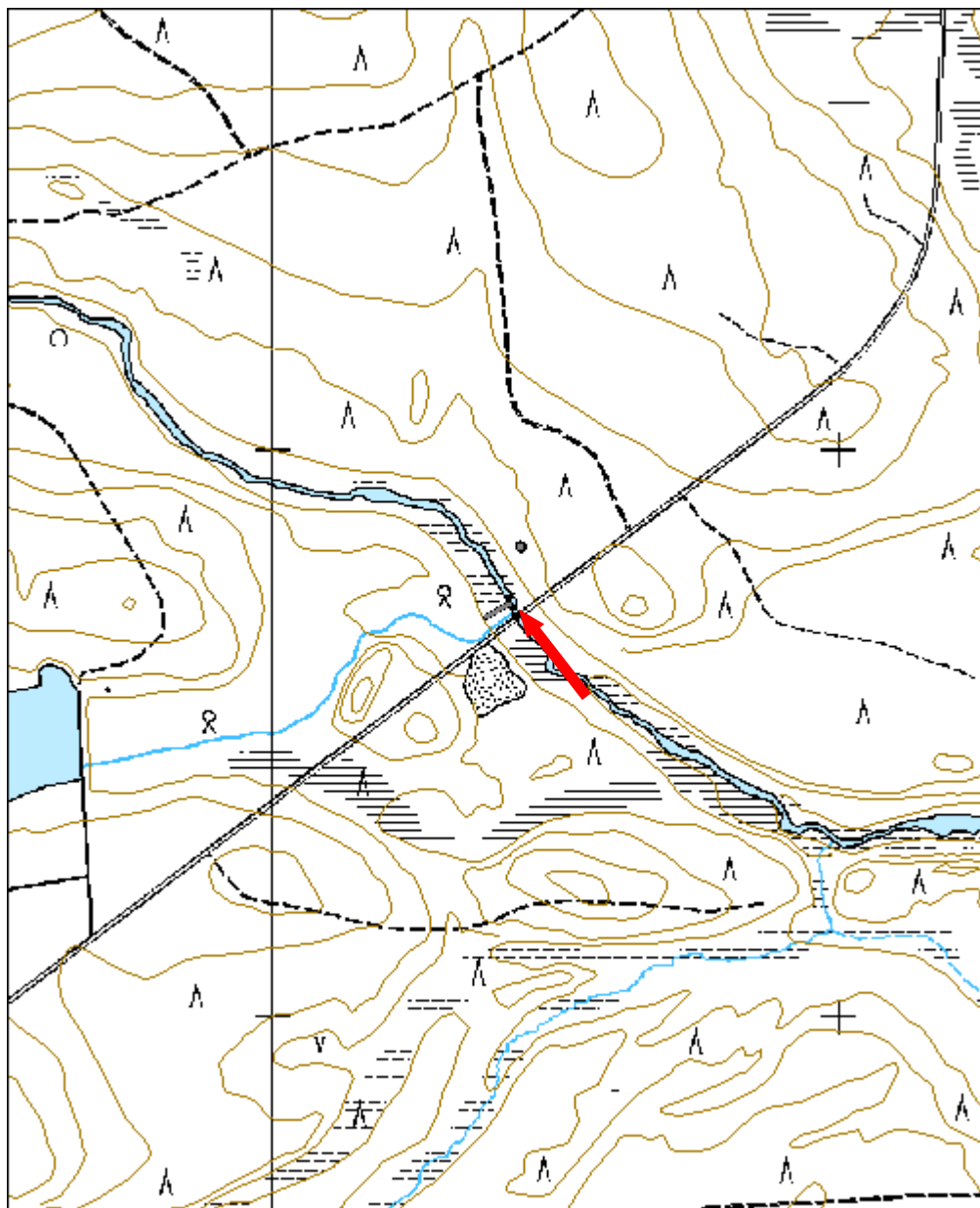
Kohteessa on uittotammi.

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
Tarkastuspvm: 29.5.2012 Tarkastaja: P.Häkälä
Kuvaus: KMO-inventointi 2012/ Itä-Lappi, Savukoski

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	3 Huono
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspai- kat/työpaikat	Copy- right:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7512715, Y 3555395, Z 225	Mitta- kaava:	1:10000

Kuopslauttainvaara 3 kämppä jäännös		MH-tunnus: 148942	
Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	2		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7516727, Y 3566630, Z 235	Löydöt:	
<i>Taustatiedot</i>			
Kohde löytyi ilman ennakkotietoja.			
<i>Ympäristön kuvaus</i>			
Kohde sijaitsee Kuopslauttainvaaran itäpuolella, Alimmaisessa Kivijoen pohjoisrannalla. Kohde on rehevää, luonnontilaista jokivarsiluontoa, jossa kasvaa mäntyä, kuusta ja koivua. Alue on osin suomaista.			
<i>Kohteen kuvaus</i>			
Paikalla on kahden kämpän jäänteet. Kämpä 1: (x= 7516737 y= 3566616) on kaksiosaisen kämpän pohja, joka muodoltaan on L-kirjainta muistuttava. Huoneiden koot ovat 8x6,5 ja 6,5x5,5 metriä. Piisi on näistä pienemmässä. Se on ollut iso, mutta nyt jo romahtanut. Ikkuna on sijainnut huoneen luoteisseinällä ja ovi mahdollisesti piisin vieressä lounaisseinällä. Kämpä on huonokuntoinen ja siitä on jäljellä vain muutamia hirsistä. Mahdollisesti kämpässä on käytetty ”ryssänkaulasalvosta”. Säilyneissä hirsissä on käsin taottuja nautoja. Kämpän sisällä kasvaa kuusia ja koivuja. Kämpä 2: (x= 7516723 y= 3566647) on kaksiosaisen kämpän jäännös, jonka koko on 8x14,5 metriä. Kämpä erottuu vain matalana vallimaisena rakenteena maastossa eikä siinä ole näkyvää lämmityslaitetta. Ovi on mahdollisesti sijainnut pohjoisseinällä. Säilyneissä puuosissa havaittiin käsin taottuja nautoja. Rakenteen sisällä kasvaa pieniä kuusia.			
<i>Kohteen rajaus</i>			
Kohde on rajattu näkyvien rakenteiden perusteella.			
<i>Tulkinta</i>			
Kyseessä on savottakämppien tai kämpän ja siihen liittyvän tallin jäännökset. Kämpät voivat liittyä viereiseen tammeen (Kuopslauttainvaara 2) tai olla sitä vanhempia.			

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
 Tarkastuspm: 6.8.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
 Kuvaus: KMO-inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 2 Kesinkertainen

Olotila: 2 Ei käytössä

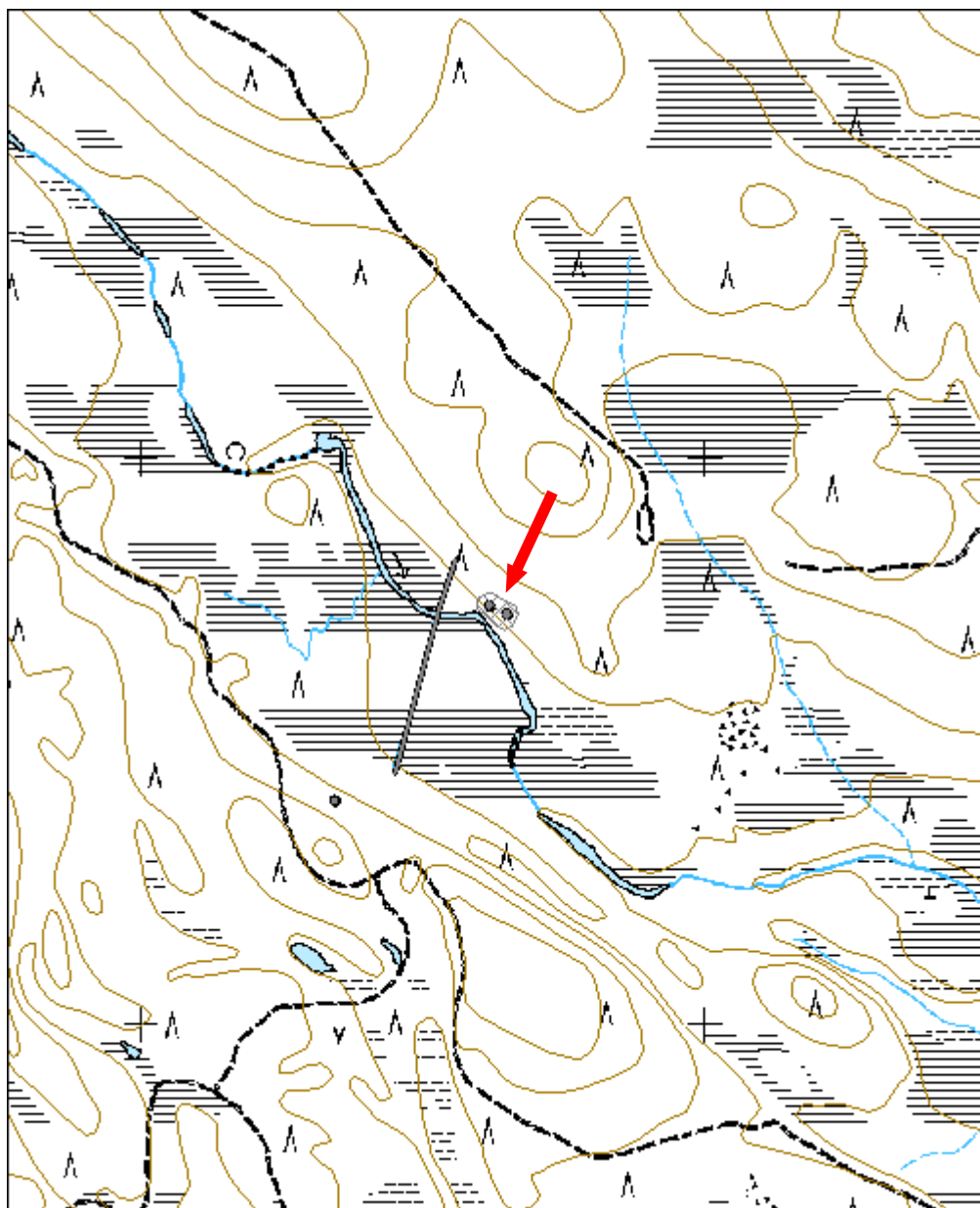
Arvotus: 8 Muu suoje-
lunarvo

**Kohteen suo-
jelu:** 9 Muu suoje-
lunarvo

Kuva 128. Rakennuksen 1 jäänteet, piisikiveys näkyy selvästi.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copy- right:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7516727, Y 3566630, Z 235	Mitta- kaava:	1:10000

Samperin savotta Lattuna-Sotajoki veturitie jäännös	MH-tunnus: 150638
--	------------------------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7516874, Y 3580120	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde tuli esille haastatteluissa, kartoissa ja kirjallisuudessa.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Lattunan ja Sotajoen välisellä alueella, Tulppion tien molemmin puolin. Paikoin tie kulkee suolla ja paikoin kovalla maalla.

Kohteen kuvaus

Tässä veturitie esitellään sen loppupäästä alkuun, sillä veturitien päätepiste on ollut Lattunassa, jossa puutavara on purettu lanssiin ja edelleen uitettu Kemijokea pitkin. Veturitien alkupäästä ovat olleet Kyörtesselän ja Maskaselän suunnalla.

Veturie Lattunasta Varintamasalmelle on pusikoitunut, eikä reittiä ole enää erotettavissa maastossa. Varintamasalmen ylittäessään veturitie erottuu suolla, jossa puurakenteita on edelleen näkyvissä. Varintamasalmen itäpuolella veturitie erottuu aukkona metsässä noin sadan metrin matkalla, jonka jälkeen reitti ei ole enää erotettavissa maastossa. Seuraavan kerran veturitie erottuu kankaalla kohdassa $x=3576844$ $y=7515382$, jonka jälkeen reitti näkyy maastossa kilometrin verran, joko rakenteina suolla tai aukkona metsässä.

Vouhtunaavalla tie erottuu jälleen suolla alkaen Tulppion tien laidasta. Vouhtujoen ylittävä veturitien silta on edelleen näkyvissä (kohde Vouhtujoki 145559). Tästä veturitie jatkaa koilliseen ja ylittää Vouhtuaavan, erottuen koko matkan suolla. Vouhtunaavan koillisreunalla veturitien linjaus siirtyy kuivalle maalle, jossa se erottuu erittäin hyvin. Tässä kohdin veturitietä varten on maastoa osin pengerrytetty, minkä ansiota reitti näkyy selvästi. Parhaimmillaan reitti näkyy kohteen Vouhtunaapa 3 145118 kohdalla. Täältä veturitie jatkaa kulkuaan yksityisellä maalla Sotataipaleen reunamille asti. Täällä reitti kulkee osin suolla ja osin kuivalla maalla. Kohteen Sotataival 3 146698 kohdalla veturitie ei erotu maastossa lainkaan, mutta tien kulkureittiin viittaa maastossa havaittu halkopino.

Sotajoen kohdalla, Tulppion tien länsipuolella, veturitie erottuu jälleen maastossa erinomaisesti. Tällä kohden maastoa on jouduttu jälleen pengertämään, minkä vuoksi reitti näkyy selvästi.

Parhaimmillaan veturitien puiset rakenteet ovat säilyneet soilla.

Kohteen rajaus

Kohde on viivamainen ja seuraa sekä peruskarttaan merkittyä veturitien linjasta että maastohavaintoja.

Tulkinta

Kohde on Nuortin konesavottaan kuuluva veturitie, jota pitkin puut kuljetettiin hakkuualueilta Lattunassa olleeseen lanssiin. Veturitie on ollut käytössä vuosien 1913-1916 aikana. Tulppion konesavotan ruukinpiirtti sekä Tulppiassa oleva veturi kuuluvat valtakunnallisesti arvokkaisiin rakennettuihin kulttuuriympäristökohteisiin. Veturitie ja siihen läheisesti liittyvät rakenteet ovat kulttuurihistoriallisesti merkittäviä kohteita, jotka kertovat Savukoskella harjoitetusta savottatoiminnasta ja reitin selvästi näkyvät osat olisi syytä suojella.

Lisätietoja

Elo, Tiina & Seppälä, Sirkka-Liisa 2012. Entistä Keminkylää. Suomen ympäristö 31/2012, rakennettu ympäristö.

<http://www.ymparisto.fi/default.asp?contentid=419254&lan=fi>

Pelkonen, Juhani 1989. Nuortin konesavotta 1913-1916. Suomen historian pro gradu -tutkielma, Tampereen yliopisto 1976. Lapin Metsämuseoyhdistys ry:n julkaisuraja n:o 5.

Sandström, Olli 2009. Tukkeja tunturin takaa. Luton peruuntunut autosavotta 1939 ja muita hankkeita. Lapin Metsämuseo.

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
Tarkastuspvm: 11.6.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
Kuvaus: KMO-inventointi 2012/ Itä-Lappi, Savukoski

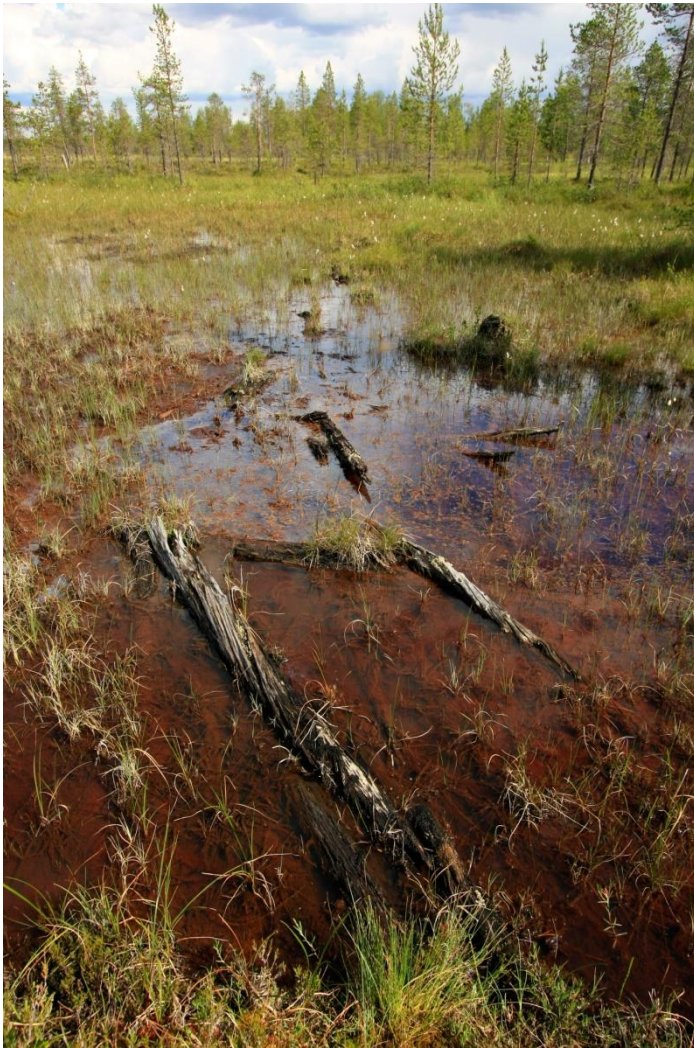
**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 3 Huono

Olotila: 2 Ei käytössä

Arvotus: 8 Muu suojelu-
arvo

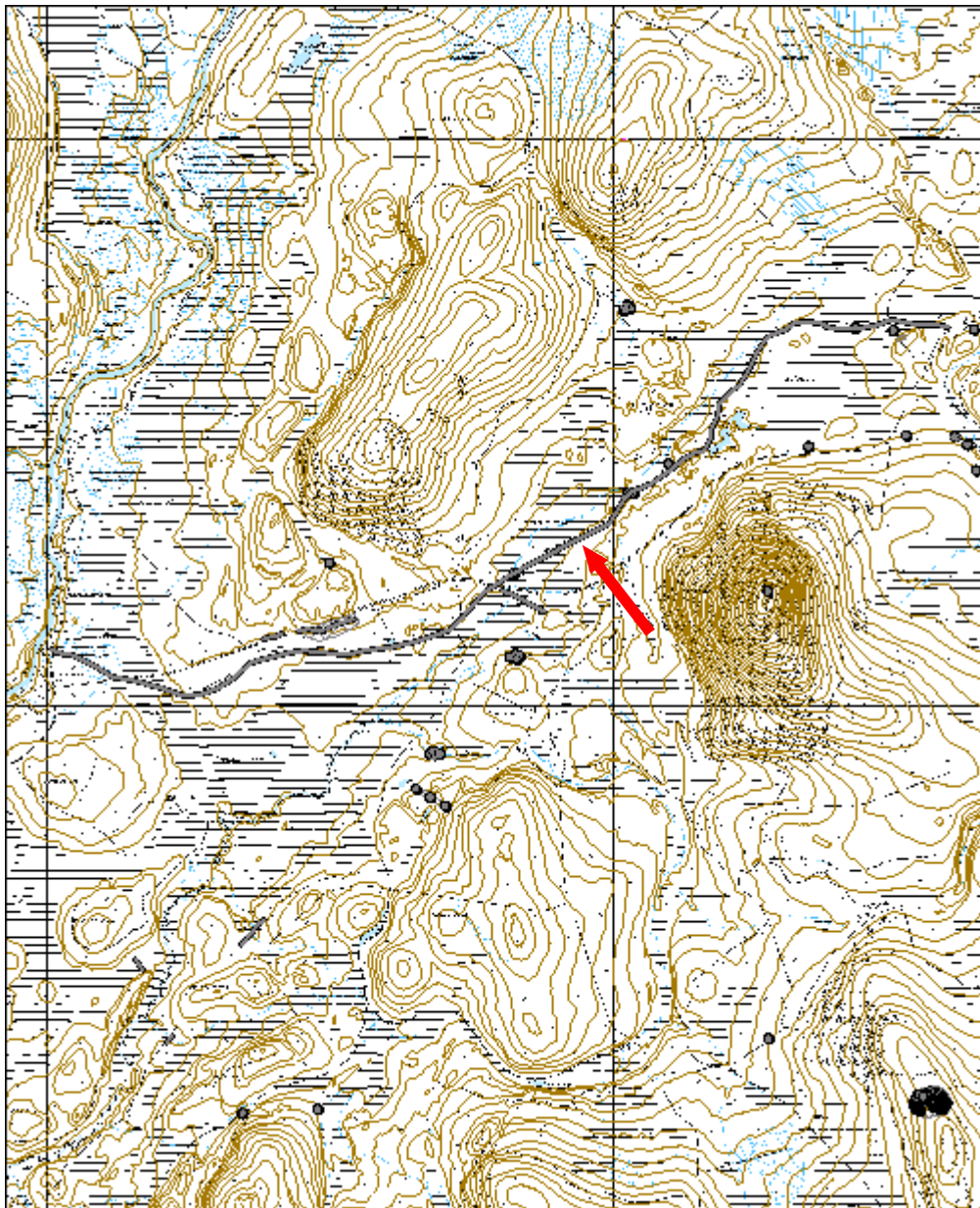
**Kohteen suo-
jelu:** 9 Muu suojelu-
arvo

Kuva 129. Veturitien rakenteita on edelleen nähtävissä varsinkin soilla. Tässä puisia tukirakenteita Jänesaavalla

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copy-right:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7516874, Y 3580120	Mittakaava:	1:50000

Samperin savotta Sotajoki-Tulppio veturitie jäännös	MH-tunnus: 150639
--	------------------------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7521600, Y 3589156	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde tuli esille haastatteluissa, kartoissa ja kirjallisuudessa.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Sotajoen ja Tulppion välisellä alueella, Tulppion tien molemmin puolin. Paikoin tie kulkee suolla ja paikoin kovalla maalla.

Kohteen kuvaus

Tässä veturitie esitellään sen loppupäästä alkuun, sillä veturitien päätepiste on ollut Lattunassa, jossa puutavara on purettu lanssiin ja edelleen uitettu Kemijokea pitkin. Veturitien alkupäästä ovat olleet Kyörtesselän ja Maskaselän suunnalla.

Väittömästi Sotajoen molemmin puoli veturitien kulkulinjaa ei maastossa havaittu eikä sitä tältä osin ole merkitty myöskään peruskarttaan. Ensimmäinen havainto maastossa reitistä tehtiin pisteen $x=3584006$ $y=7519002$ kohdalla. Tästä näkyvä reitti jatkuu koilliseen, jossa veturitie ylittää myös Jänesaavan. Väliittömästi Tulppiontien itäpuolella olevassa metsikössä veturitien linjaus näkyy paikoin aukkona metsässä, mutta suurelta osin reitti on kasvanut umpeen eikä se ole erotettavissa maastossa. Veturitien linjaus ylittää Tulppiontien Kalsunenän kohdalla, jossa linjaus jatkuu Jänesojalle, jossa se taas erottuu suon laidassa.

Jänesojan pumppuasemalta veturitienlinjaukselle on tehty kulttuuripolku, joka seuraa veturitien kulkua aina Tulppioon asti. Jänesojan pumppuaseman kohdalla inventoinnissa havaittiin uusia rakenteita samoin kuin reitin loppupäässä tultaessa Tulppionkaristeelle. Jänesojalta Tulppioon veturitien linjaukselle on tehty myös pitkospuita helpottamaan kulkua. Paikoin reitti on kuitenkin huonossa kunnossa, eikä sitä ole juurikaan ylläpidetty. Tulppionkaristeessa kohteen Tulppionkariste 146743 kohdalla alueella suoritettuna hakkuun hakutähti oli jätetty juuri veturitien linjaukselle.

Saadun tiedon mukaan Tulppion päässä olevan veturitien puutavaraa on käytetty Tulppion vanhimpien lomamökkien rakennusaineena. Parhaimmillaan veturitien puiset rakenteet ovat säilyneet soilla.

Kohteen raja

Kohde on viivamainen ja seuraa sekä peruskarttaan merkittyä veturitien linjasta että maastohavaintoja.

Tulkinta

Kohde on Nuortin konesavottaan kuuluva veturitie, jota pitkin puut kuljetettiin hakkuualueilta Lattunassa olleeseen lanssiin. Veturitie on ollut käytössä vuosien 1913-1916 aikana. Tulppion konesavotan ruukinpirtti sekä Tulppiassa oleva veturi kuuluvat valtakunnallisesti arvokkaisiin rakennettuihin kulttuuriympäristökohteisiin. Veturitie ja siihen läheisesti liittyvät rakenteet ovat kulttuurihistoriallisesti merkittäviä kohteita, jotka kertovat Savukoskella harjoitusta savottatoiminnasta ja reitin selvästi näkyvät osat olisi syytä suojella.

Lisätietoja

Elo, Tiina & Seppälä, Sirkka-Liisa 2012. Entistä Keminkylää. Suomen ympäristö 31/2012, rakennettu ympäristö.

<http://www.ymparisto.fi/default.asp?contentid=419254&lan=fi>

Pelkonen, Juhani 1989. Nuortin konesavotta 1913-1916. Suomen historian pro gradu -tutkielma, Tampereen yliopisto 1976. Lapin Metsämuseoyhdistys ry:n julkaisuraja n:o 5.

Sandström, Olli 2009. Tukkeja tunturin takaa. Luton peruuntunut autosavotta 1939 ja muita hankkeita. Lapin Metsämuseo.

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
Tarkastuspvm: 11.10.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
Kuvaus: KMO-inventointi 2012/ Itä-Lappi, Savukoski

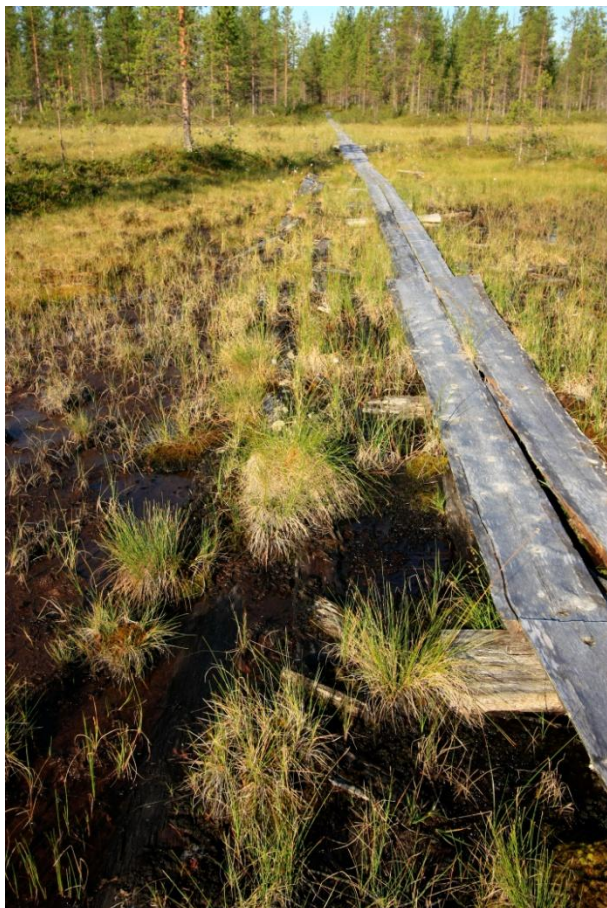
**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 3 Huono

Olotila: 2 Ei käytössä

Arvotus: 8 Muu suoje-
lunarvo

**Kohteen suo-
jelu:** 9 Muu suoje-
lunarvo

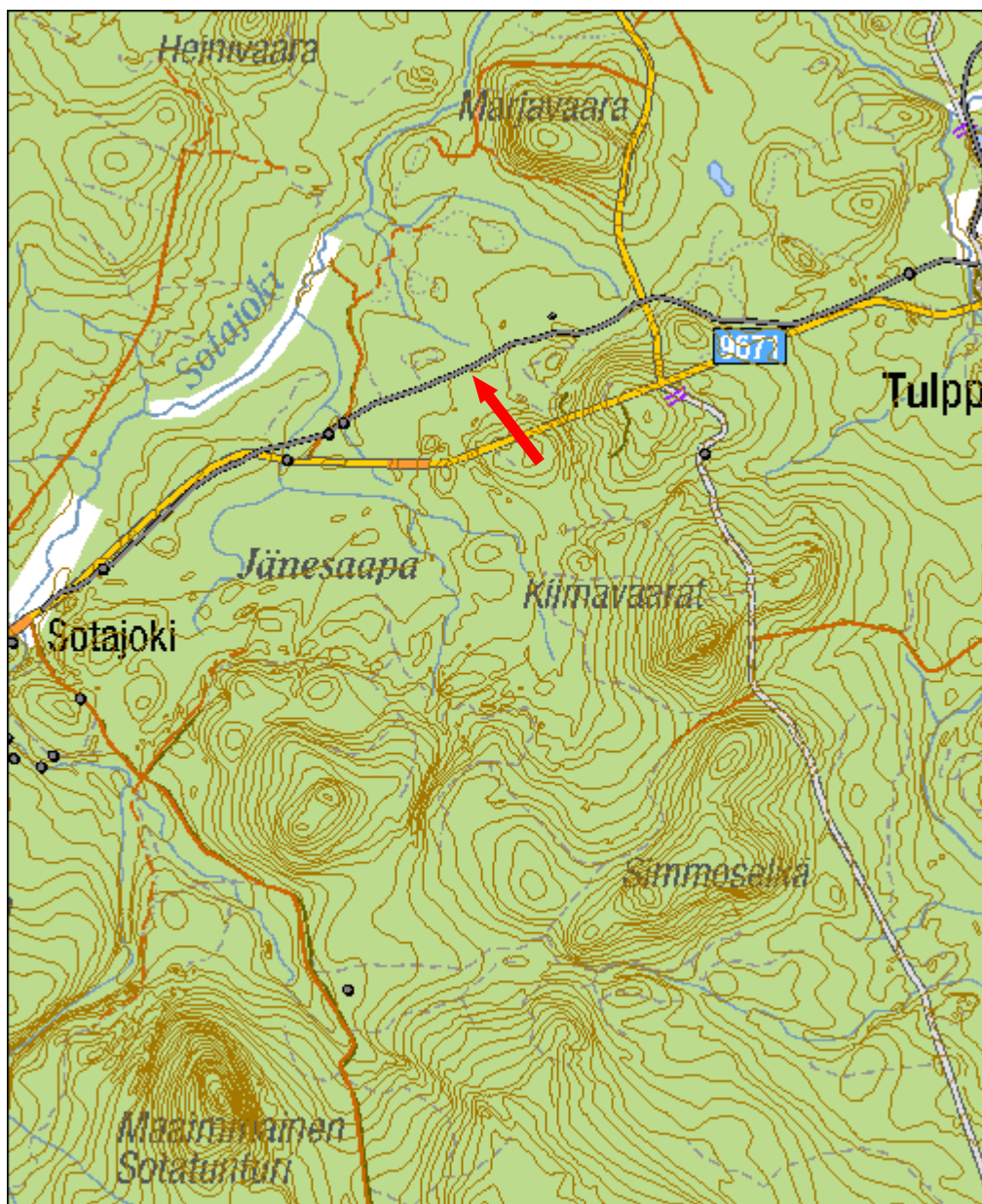

← Kuva 130. Jänesojan pumppuaseman ja Tulppion välissä veturitien linjauksella kulkee myös yleinen retkeilyreitti. Tässä veturitien tukirakenteet näkyvät reitin pitköspuiden vieressä.

Kuva 131. Veturitien vieressä ollu tolppa, jonka merkitys on tuntematon.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copy-right:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7521600, Y 3589156	Mitta-kaava:	1:60000

Samperin savotta Tulppio-Saunavuotso veturitie jäännös	MH-tunnus: 150640
---	------------------------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamivuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7525129, Y 3593902	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde tuli esille haastatteluissa, kartoissa ja kirjallisuudessa.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Tulppion ja Saunavuotson välisellä alueella. Paikoin tie kulkee suolla ja paikoin kovalla maalla.

Kohteen kuvaus

Veturitien päätepiste on ollut Lattunassa, jossa puutavara on purettu lanssiin ja edelleen uitettu Kemijokea pitkin. Veturitien alkupääät ovat olleet Kyörtesse-län ja Maskaselän suunnalla.

Tulppiosta veturitien linjaus menee nykyisen Tulppio-Maskaselkä tien alla. Ylä-Nuortin ylittämiseen tarkoitettua veturitien siltää tai sen rakenteita ei havaittu, mutta Ylä-Nuortin pohjoisrannalla linjaus näkyy selvästi. Peruskarttoihin veturitien linjaus on piirretty Maskaselän etelärinteellä, mutta maastokäynnin perusteella täällä sitä ei ole enää konkreettisesti havaittavissa. Paikoin veturitien päällä kulkee ilmeisesti nykyäänkin jonkinlainen kulkureitti, joko mönkijäura tai metsäautotie.

Kohteen rajaus

Kohde on viivamainen ja seuraa sekä peruskarttaan merkittyä veturitien linjasta että maastohavaintoja.

Tulkinta

Kohde on Nuortin konesavottaan kuuluva veturitie, jota pitkin puut kuljetettiin hakkuualueilta Lattunassa olleeseen lanssiin. Veturitie on ollut käytössä vuosien 1913-1916 aikana. Tulppion konesavotan ruukinpirtti sekä Tulppiassa oleva veturi kuuluvat valtakunnallisesti arvokkaisiin rakennettuihin kulttuuriympäristökohteisiin. Veturitie ja siihen läheisesti liittyvät rakenteet ovat kulttuurihistoriallisesti merkittäviä kohteita, jotka kertovat Savukoskella harjoitusta savottatoiminnasta ja reitin selvästi näkyvät osat olisi syytä suojella.

Lisätietoja

Elo, Tiina & Seppälä, Sirkka-Liisa 2012. Entistä Keminkylää. Suomen ympäristö 31/2012, rakennettu ympäristö.

<http://www.ymparisto.fi/default.asp?contentid=419254&lan=fi>

Pelkonen, Juhani 1989. Nuortin konesavotta 1913-1916. Suomen historian pro gradu -tutkielma, Tampereen yliopisto 1976. Lapin Metsämuseoyhdistys ry:n julkaisuraja n:o 5.

Sandström, Olli 2009. Tukkeja tunturin takaa. Luton peruuntunut autosavotta 1939 ja muita hankkeita. Lapin Metsämuseo.

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012

Tarkastuspvm: 11.6.2012 Tarkastaja: P. Häkälä

Kuvaus: KMO-inventointi 2012/ Itä-Lappi, Savukoski

**Viranomais-
rekisterinro:**

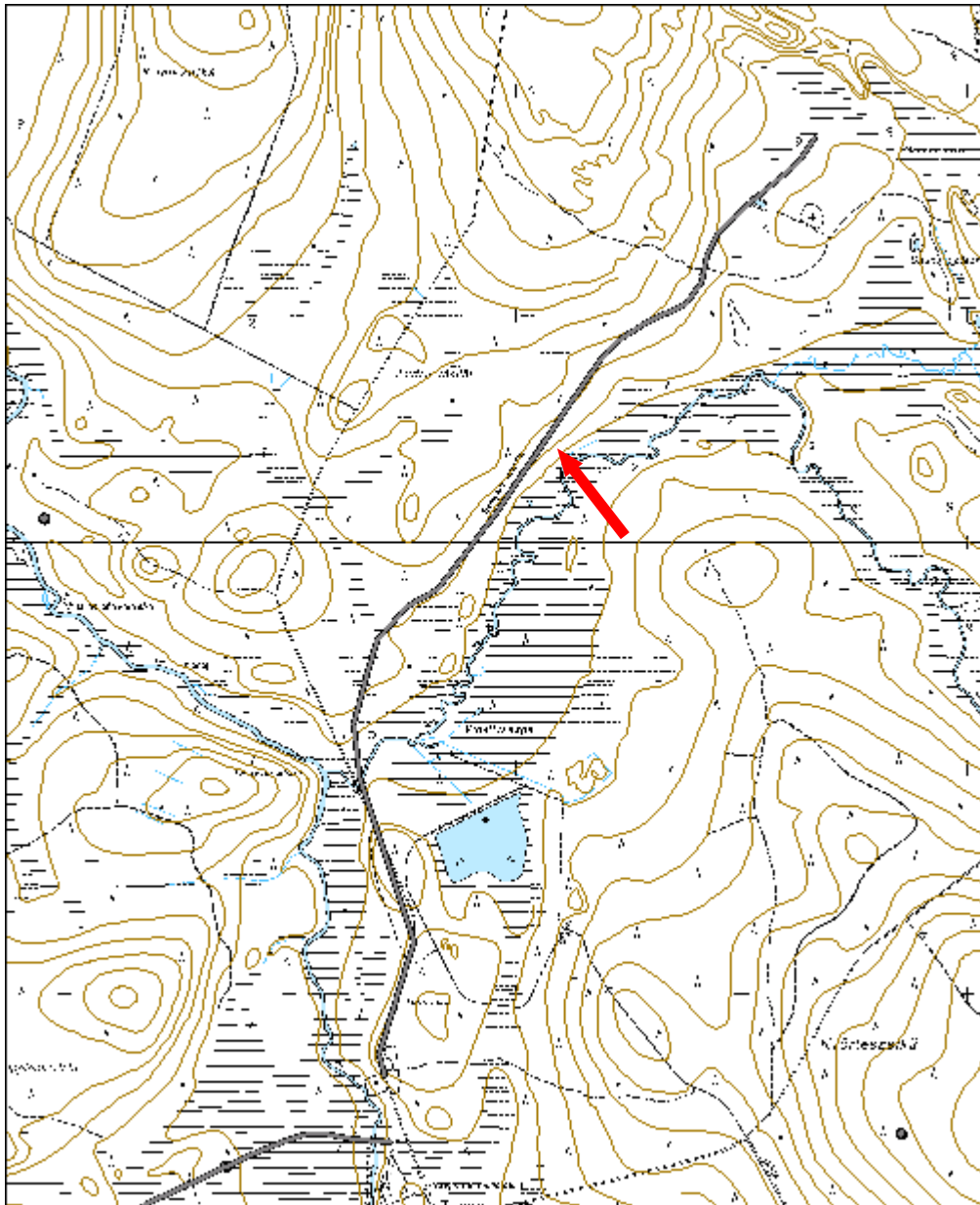
Kunto: 3 Huono

Olotila: 2 Ei käytössä

Arvotus: 8 Muu suoje-
lunarvo

**Kohteen suo-
jelu:** 9 Muu suoje-
lunarvo

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copy-right:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7525129, Y 3593902	Mitta-kaava:	1:25000

Samperin savotta Viheltämäaapa veturitie jäännös	MH-tunnus: 150641
---	------------------------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspai- kat/työpaikat	Haltija:	191 Metsätalo- us Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalo- us Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		

Koordinaatti- selitys:		Geometria tuo- tettu:	4 Gps-mittaus, kor- jaamaton
Koordinaatit:	X 7520653, Y 3595167	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde tuli esille haastatteluissa, kartoissa ja kirjallisuudessa.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Tulppion kaakkoispuolella, Viheltämäaavan reunalla. Alue on kangasmetsää.

Kohteen kuvaus

Veturitien Kyörtesselän puoleista linjausta ei ole merkitty peruskarttoihin, mutta reitistä havaittiin maastossa pätkä Tulppion kaakkoispuolella olevan Viheltämäaavan luoteisosassa. Tässä kohdin veturitien linjauksella kulkee UKK-reitti, joten veturitiessä olevat pengerrykset näkyvät selvästi ja reitti pysyy myös avonaisena. Havaittu linjaus loppuu Viheltämäaavalla olevan lammen pohjoisreunalle.

Kohteen rajaus

kohde on viivamainen ja perustuu maastohavaintoihin.

Tulkinta

Kohde on Nuortin konesavottaan kuuluva veturitie, jota pitkin puut kuljetettiin hakkuualueilta Lattunassa olleeseen lanssiin. Veturitie on ollut käytössä vuosien 1913-1916 aikana. Tulppion konesavotan ruukinpirtti sekä Tulppiassa oleva veturi kuuluvat valtakunnallisesti arvokkaisiin rakennettuihin kulttuuriympäristökohteisiin. Veturitie ja siihen läheisesti liittyvät rakenteet ovat kulttuurihistoriallisesti merkittäviä kohteita, jotka kertovat Savukoskella harjoitusta savottatoiminnasta ja reitin selvästi näkyvät osat olisi syytä suojella.

Lisätietoja

Elo, Tiina & Seppälä, Sirkka-Liisa 2012. Entistä Keminkylää. Suomen ympäristö 31/2012, rakennettu ympäristö.

<http://www.ymparisto.fi/default.asp?contentid=419254&lan=fi>

Pelkonen, Juhani 1989. Nuortin konesavotta 1913-1916. Suomen historian

pro gradu -tutkielma, Tampereen yliopisto 1976. Lapin Metsämuseoyhdistys ry:n julkaisuraja n:o 5.

Sandström, Olli 2009. Tukkeja tunturin takaa. Luton peruuntunut autosavotta 1939 ja muita hankkeita. Lapin Metsämuseo.

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
Tarkastuspvm: 11.6.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
Kuvaus: KMO-inventointi 2012/ Itä-Lappi, Savukoski

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 3 Huono

Olotila: 2 Ei käytössä

Arvotus:

8 Muu suoje-
lunarvo

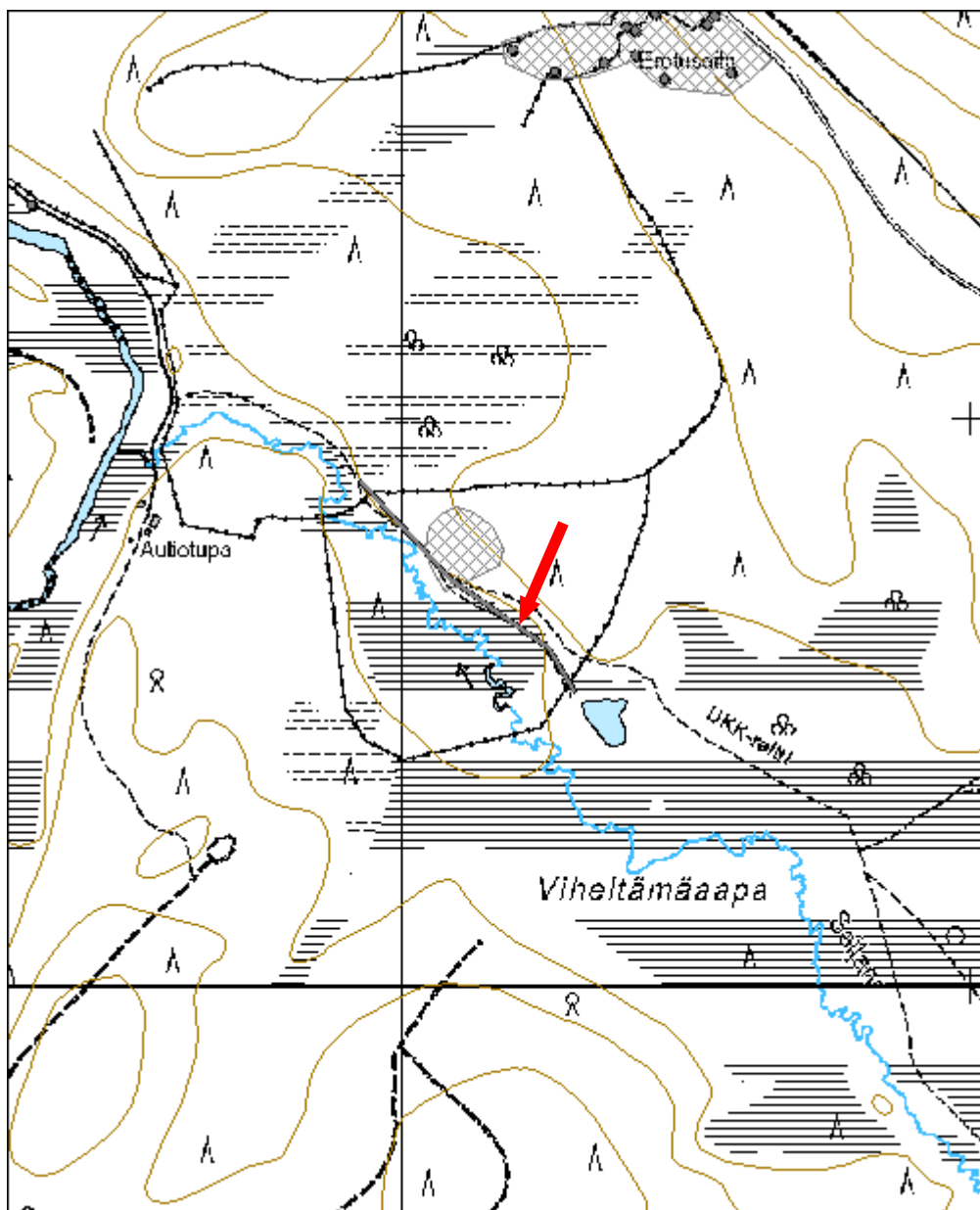
**Kohteen suo-
jelu:**

9 Muu suoje-
lunarvo

Kuva 132. Viheltämaaavalla UKK-reitti kulkee osan matkaa veturitien linjauksella.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copy-right:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7520653, Y 3595167	Mittakaava:	1:10000

7.2.2 Porotalouteen liittyvät kohteet

Vintilän erotusaita		MH-tunnus: 133324	
Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7513810, Y 3549060, Z 270	Löydöt:	
<i>Taustatiedot</i>			
Kohde tuli esille haastatteluissa, minkä lisäksi se oli jo merkitty Reiskatietokantaan pistemäisenä kohteena. Kohde on merkitty myös peruskarttaan. Kohde on inventoitu Lapin ympäristökeskuksen Lapin kulttuuriympäristöt tutuksi -hankkeessa v. 2005.			
<i>Ympäristön kuvaus</i>			
Kohde sijaitsee Vintilän kuolpunassa, kuivalla mäntykankaalla.			
<i>Kohteen kuvaus</i>			
Vintilän aita on rakennettu 1920-luvulla ja se oli 1930-luvulla Kemin - Sompi-on paliskunnan tärkein porojen erotusaita. Pykällykseen tuotiin jopa 10 000 poroa. Vielä nykyäänkin paliskunta on Suomen laajin ja runsasporoisin. Vintilässä oli viimeinen erotus 1940-luvulla (kuoskulaisen poromiehen Matti Merivirran eli Meri-Matin mukaan vuonna 1949), kun Kotivaaran aita valmistui Martin kylän lähelle. 1930-luvun alussa Vesiojan törmään rakennettiin toistakymmentä porokämpää.			
Itse aitaus aitoineen on lahonnut lähes pois. Paikalla on kuitenkin vielä näkyvissä vanhan aidaksista tehdyn erotusaidan jäänteet, sekä tasmaidasta tehtyjen karsinoiden jäänteet. Rajatulla alueella aitaus näkyy kaikkein selvimmin, jonka lisäksi erotuksen länsipuolisella suolla sekä kankaalla havaittiin merkkejä aidoista. Täällä aidat ovat jo niin huonossa kunnossa, ettei niitä otettu rajaukseen mukaan.			
<i>Kohteen rajaus</i>			
Kohde on rajattu näkyvien rakenteiden perusteella.			

Tulkinta

Paikalla on poroerotuspaikan jäänteet ja sen ympäristössä erotukseen kuuluvia porokämppejä kaikkiaan 16 kappaletta.

Lisätietoja

Yrjö Teeriaho ja Jorma Mattsson 2010. Kesän 2010 kulttuurihistoriallisia löydöksiä Vintilänkairassa, Kopsusjärvellä ja Sompion luonnonpuistossa.

Elo, Tiina & Seppälä, Sirkka-Liisa 2012. Entistä Keminkylää. Suomen ympäristö 31/2012, rakennettu ympäristö.

<http://www.ymparisto.fi/default.asp?contentid=419254&lan=fi>

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
Tarkastuspvm: 28.5.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
Kuvaus: KMO-inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

Tila: 1 Ehdotettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2011
Tarkastuspvm: 13.5.2011 Tarkastaja:
Kuvaus:

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto:

3 Huono

Olotila:

2 Ei käytössä

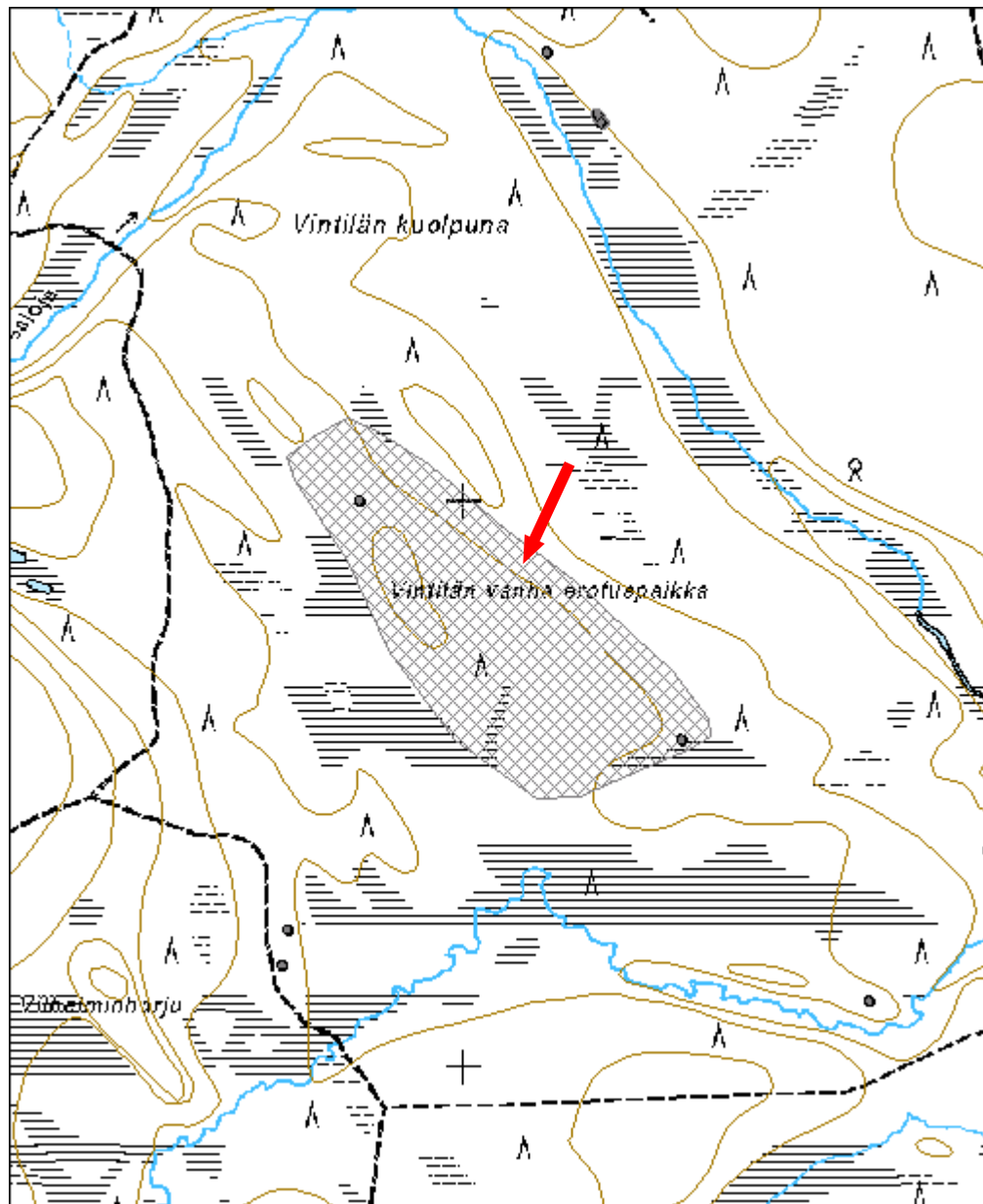
Arvotus:

8 Muu suoje-
lunarvo

**Kohteen suo-
jelu:**

9 Muu suoje-
lunarvo

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copy-right:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7513810, Y 3549060, Z 270	Mittakaava:	1:10000

Ettisselkä vasotuskota jäännös	MH-tunnus: 144667
---------------------------------------	------------------------------

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7516363, Y 3546907, Z 320	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on mainittu vuoden 2011 KMO-inventoinnin haastatteluissa.

Ympäristön kuvaus

Vasotuskota sijaitsee Vintilänkairan pohjoispuolella sijaitsevan Ettisseljän koillisrinteellä. Alue on helppokulkuista kuivaa mäntykangasmetsää, joka on puustoltaan osin hyvinkin vanhaa.

Kohteen kuvaus

Paikalla havaittiin kooltaan 3,8x3,8 metrin kokoinen rakennelma, josta vain muutamia hirsikertoja on säilyneenä. Rakenteen osina on käytetty myös puita, joiden kylkiin osa seinärakenteista on kiinnitetty. Rakenteen sisältä tai sen välittömästä läheisyydestä ei havaittu tulisijaa. Rakenne on pahoin hajonnut, mutta sen havaitsee avoimessa maastossa hyvin.

Kohteen rajaus

Kohde on pistemäinen.

Tulkinta

Kohteen ilmoittaneen mukaan paikalla on vasotuskota, mitä tulkintaa myös paikalla havaitut rakenteen osat tukevat.

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
Tarkastuspvm: 28.5.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
Kuvaus: KMO-kulttuuriperintöinventointi/Itä-Lappi

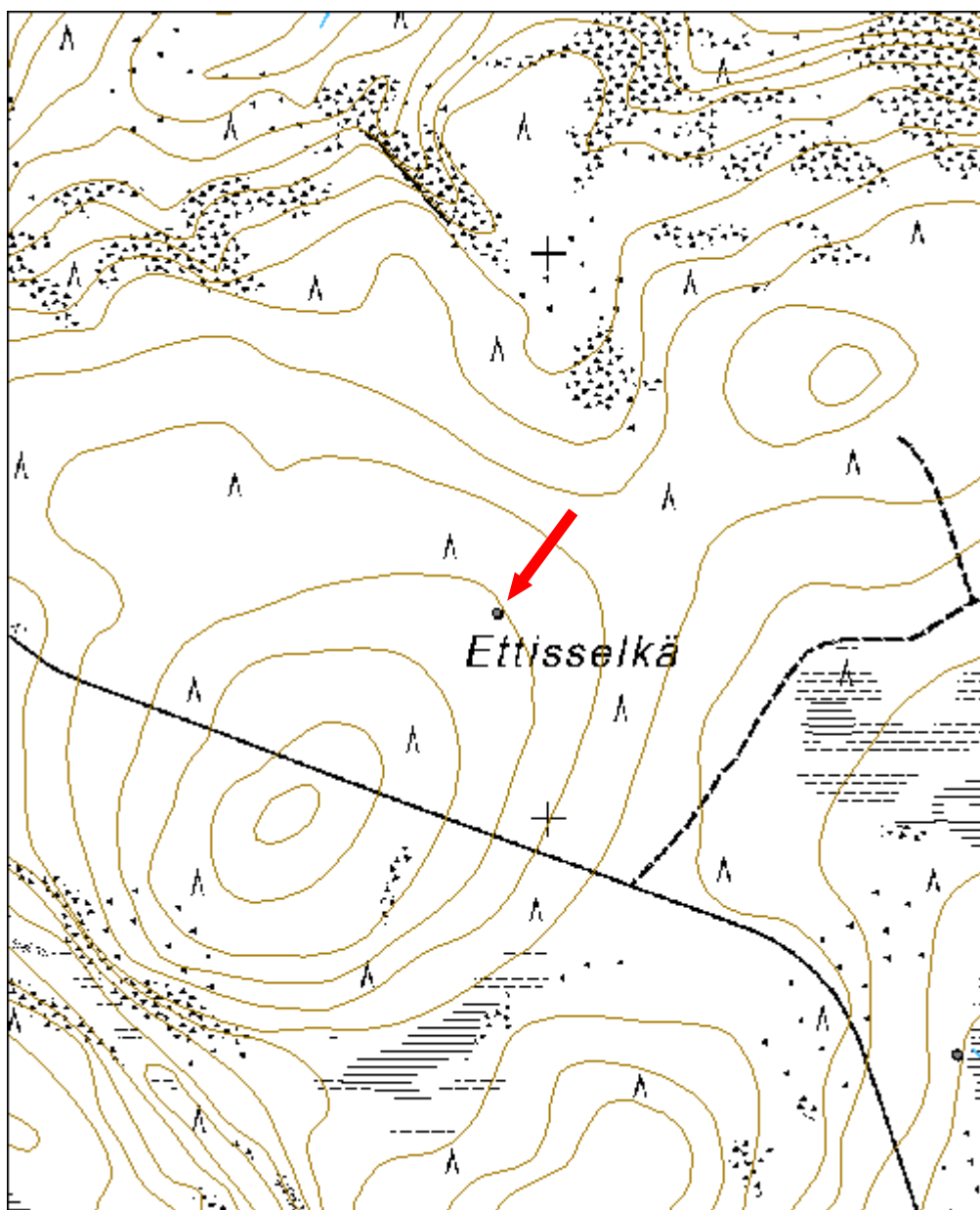
Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	3 Huono
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suoje- lunarvo	Kohteen suo- jelu:	9 Muu suoje- lunarvo

Kuva 133. Ettisseljän vasotuskota, kuvattu lounaasta.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7516363, Y 3546907, Z 320	Mittakaava:	1:10000

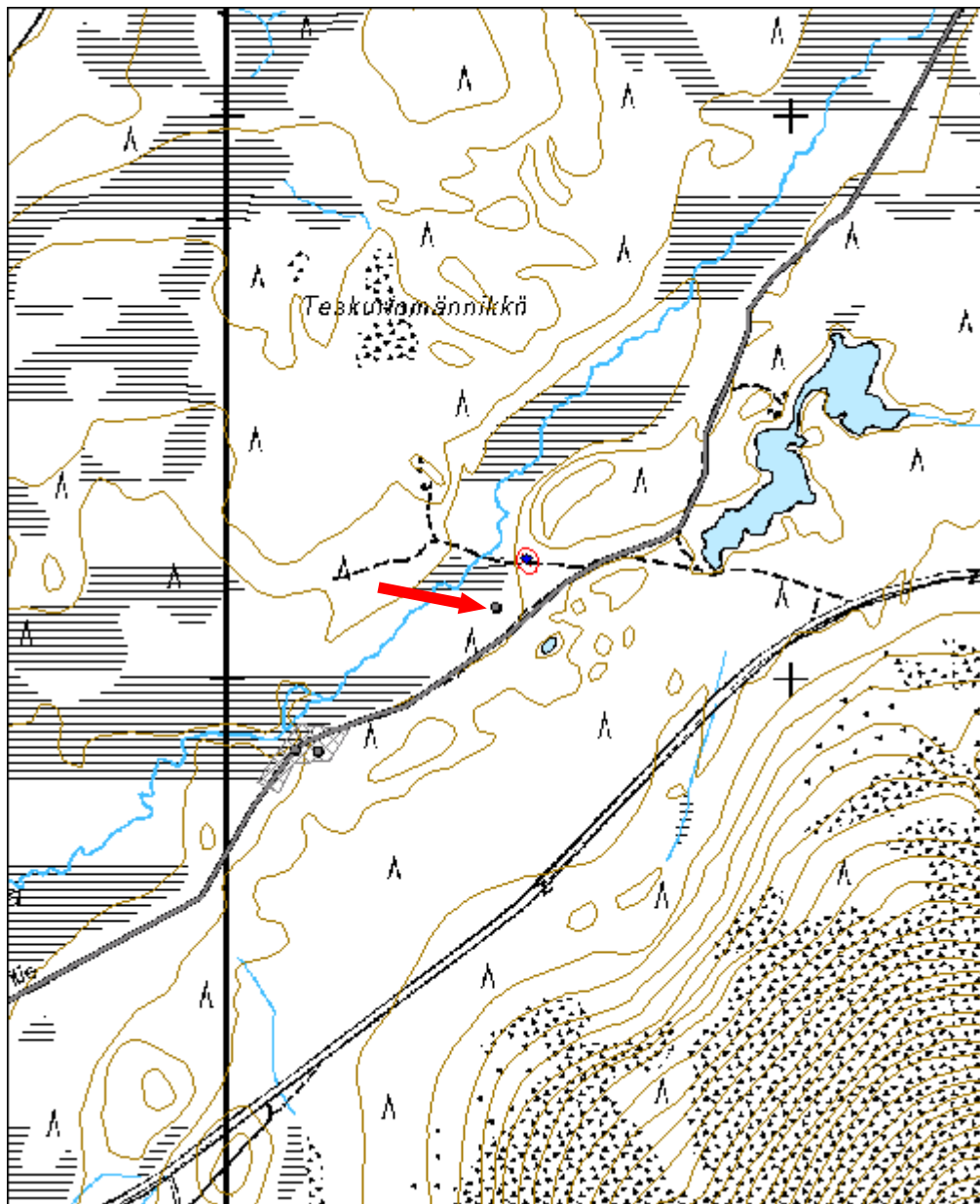

Vouhtunaapa 2 poroaita jäännös		MH-tunnus: 145112	
Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7517127, Y 3580475, Z 215	Löydöt:	
Taustatiedot			
Kohde löytyi ilman ennakkotietoja.			
Ympäristön kuvaus			
Kohde sijaitsee Tulppion tien luoteispuolella, Teskurinmännikön ja Rannimaisen Sotatunturin välissä virtaavan Vouhtujoen soistuneella rannalla.			
Kohteen kuvaus			
Paikalla havaittiin pätkä aitamaisesta rakenteesta, jonka koostuu yksittäisestä pystypuusta ja kahdesta tähän nauloin kiinnitetystä poikkipuusta.			
Kohteen rajaus			
Kohde on pistemäinen.			
Tulkinta			
Todennäköisesti kyseessä on pätkä poroaitaa.			
Tarkastukset			
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012 Tarkastuspvm: 11.6.2012 Tarkastaja: P. Häkälä Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski			
Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	3 Huono
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo

Kuva 134. Poroaidan jäännös, kuvattu kaakosta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspai- kat/työpaikat	Copy- right:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7517127, Y 3580475, Z 215	Mitta- kaava:	1:10000

Lipakkaselkä 1 kämpä jäännös		MH-tunnus: 145364	
Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7516257, Y 3577481, Z 225	Löydöt:	
<i>Taustatiedot</i>			
Kohde on merkitty Ylikemin hoitoalueen metsätalouskarttaan vuodelta 1915, 3/9 Orottamaniemi ja Maskaniemi.			
<i>Ympäristön kuvaus</i>			
Kohde sijaitsee Tulppion tien pohjoispuolella, Lattunasta 2,5 km itään, Lipakkaselän lounaispuolella. Paikalla on pieni metsälampi, jonka läheisyyteen kämpä on rakennettu. Paikka on nuorta helppokulkuista, kuivaa mäntymetsää.			
<i>Kohteen kuvaus</i>			
Paikalla havaittiin kooltaan 6,2x6 metriä olevan porokämpän jäänteet. Kämpä on tehty pelkkahirsistä ja siinä on käytetty tasasalvosta. Piisi on sijoitettu kämpän luoteisnurkkaan ja ovi sijaitsee länsiseinällä. Kämpästä on säilyneenä 3-4 hirsikertaa. Kämpässä havaittiin myös käsin taottuja nauvoja. Kämpä on melko hyväkuntoinen, mutta sen sisällä kasvaa koivua. Edelleen Tulppion tien varressa, pisteissä $x=7515912$ $y=3577765$; $x=7515889$ $y=3577713$ ja $x=7515874$ $y=3577697$ havaittiin pätkiä vanhasta poroaidasta, joka liittyy tähän porokämppään. Aita on huonokuntoinen ja siitä on jäljellä vain yksittäisiä puita. Osa puista on ilmeisesti hakattu polttopuiksi.			
<i>Kohteen rajaus</i>			
Kohde on pistemäinen.			
<i>Tulkinta</i>			
Karttamateriaalin perusteella kyseessä on porokämpä, joka ajoittuu ainakin vuoteen 1915.			
<i>Tarkastukset</i>			
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012			

Tarkastuspvm: 20.6.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
 Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	2 Keskinertai- nen
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suoje- lunarvo	Kohteen suo- jelu:	9 Muu suoje- luarvo

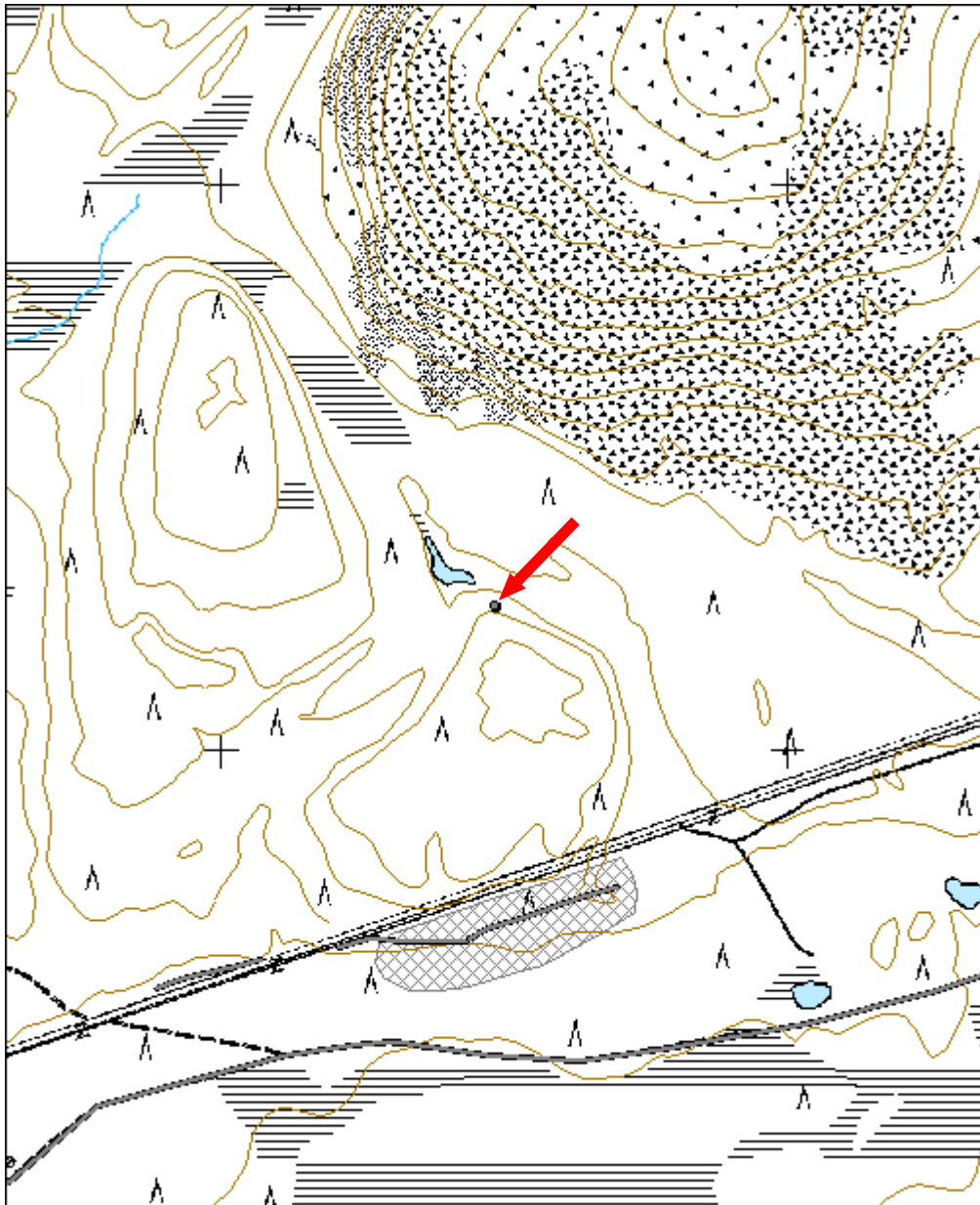

Kuva 135. Yleiskuva, kuvattu koillisesta.

Kuva 136. Yksityiskohta piisistä ja sen rakenteista. Kuvattu pohjoisesta.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7516257, Y 3577481, Z 225	Mittakaava:	1:10000

Saarikahleenmaa erotusaita jäännös		MH-tunnus: 145391	
Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7543288, Y 3561736, Z 260	Löydöt:	
<i>Taustatiedot</i>			
Kohde löytyi ilman ennakkotietoja.			
<i>Ympäristön kuvaus</i>			
Kohde sijaitsee Savukosken pohjoisosassa, Kemihaaran erämaa-alueen länsipuolella. Alueella virtaa itä-länsisuunnassa Pihtijoki, jonka pohjoispuolella sijaitsee Saarikahleenmaa niminen harjujakso. Kohde sijaitsee tämän harjujakson itäpäässä. Alue on kuivaa mäntykangasta, jossa kasvaa vanhaa mäntyä sekä runsaasti nuorta koivua.			
<i>Kohteen kuvaus</i>			
Paikalla havaittiin vanhaa poroaitaa, joka alueen eteläreunalla on rakennettu halkaistuista puista kun pohjoislaidalla on jo käytetty sahatavaraa. Molemissa tapauksissa aidan poikkipuut on kiinnitetty nauloin tukipuihin. Osa aidasta on edelleen pystyssä, mutta osa on jo kaatunut maahan. Alueen länsipuolella on myös nykyisin käytössä olevaa verkkoaitaa. Alueella havaittiin myös vanerista tms. materiaalista tehty siirrettävä ulkoahuussi.			
<i>Kohteen rajaus</i>			
Kohde on rajattu näkyvien rakenteiden perusteella.			
<i>Tulkinta</i>			
Kyseessä on poroerotusaidan jäänteet, jotka mitä ilmeisimmin ajoittuvat 1960-luvun jälkeiseen aikaan.			
<i>Tarkastukset</i>			
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012 Tarkastuspvm: 25.6.2012 Tarkastaja: P. Häkälä Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski			

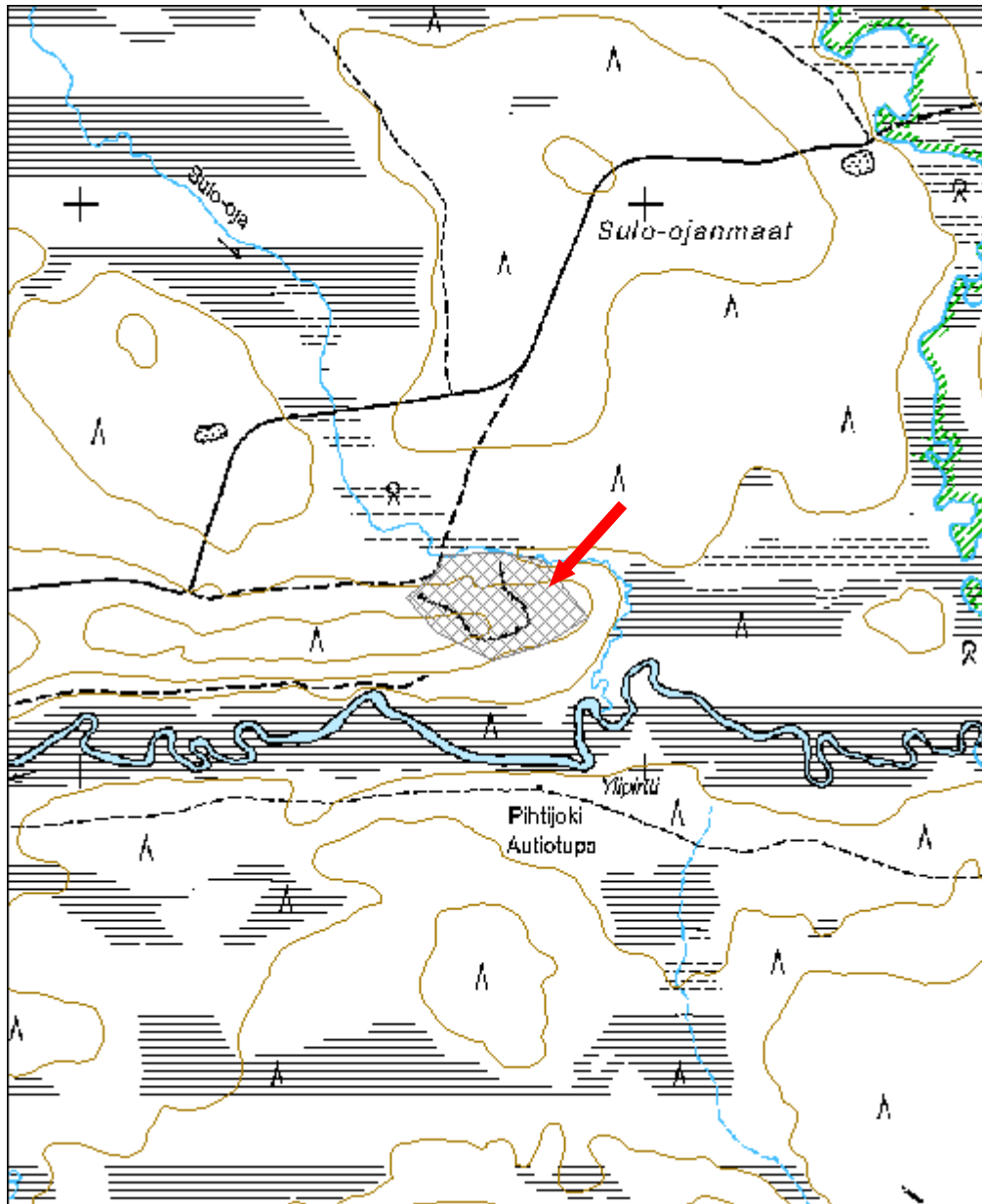

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	3 Huono
Arvotus:	8 Muu suoje-	Olotila:	2 Ei käytössä
	ljarvo	Kohteen suo- jelu:	9 Muu suoje-
			ljarvo

Kuva 137. Saarikahleenmaan käytöstä poisjäänyttä poroaitaa. Kuvattu idästä.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspai- kat/työpaikat	Copy- right:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7543288, Y 3561736, Z 260	Mitta- kaava:	1:10000

Vintilä 11 porokämppä jäännös		MH-tunnus: 145533	
Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7514940, Y 3547944, Z 280	Löydöt:	
Taustatiedot			
Kohde on inventoitu Lapin ympäristökeskuksen Lapin kulttuuriympäristöt tutuksi -hankkeessa v. 2005.			
Ympäristön kuvaus			
Kohde sijaitsee lähellä Sodankylän rajaa, Vuoltisentien eteläpuolella olevan Ettisseljän kaakoispuolella olevan Lakijänkä nimisen suon lounaisreunalla. Alue on kuivaa mäntykangasta, jossa kasvaa nuorta mäntyä. Kohteen lähiympäristössä on myös koivua.			
Kohteen kuvaus			
Paikalla on kooltaan 3,9x3,9 metriä oleva porokämppä, jossa on ikkuna eteläseinällä ja ovi pohjoisseinällä. Piisi on kämpän luoteiskulmassa. Kämpästä on jäljellä 5-9 hirsikertaa. Eteläseinän ikkunalasi on rikkoutunut, mutta ikkunanpielet ovat edelleen paikoillaan. Kämppä on tehty pyöröhirrestä, jossa sisäseinät on pelkattu ja siinä on käytetty tasasalvosta. Salvoksen päät on jätetty eripituisiksi. Kurkihirsi on vielä eteläseinällä paikoillaan, pohjoisseinällä se on romahtanut alas.			
Kohteen rajaus			
Kohde on pistemäinen			
Tulkinta			
Kohteessa on porokämppä, joka ajoittuu 1920-40 -luville. Kämppä kuuluu läheisen Vintilänkairan poroerotukseen, joka on ollut yksi Savukosken suurimmista erotuksista ja joka on ollut käytössä vielä 1940-luvun puolivälissä. Saatujen tietojen mukaan kämppä on ollut lusmalaisten käytössä.			
Lisätietoja			
Elo, Tiina & Seppälä, Sirkka-Liisa 2012. Entistä Keminkylää. Savukosken kulttuuriympäristöohjelma. Suomen ympäristö 31/2012, rakennettu ympäristö. http://www.ymparisto.fi/default.asp?contentid=419254&lan=fi			

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
 Tarkastuspvm: 28.5.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
 Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 3 Huono

Olotila: 2 Ei käytössä

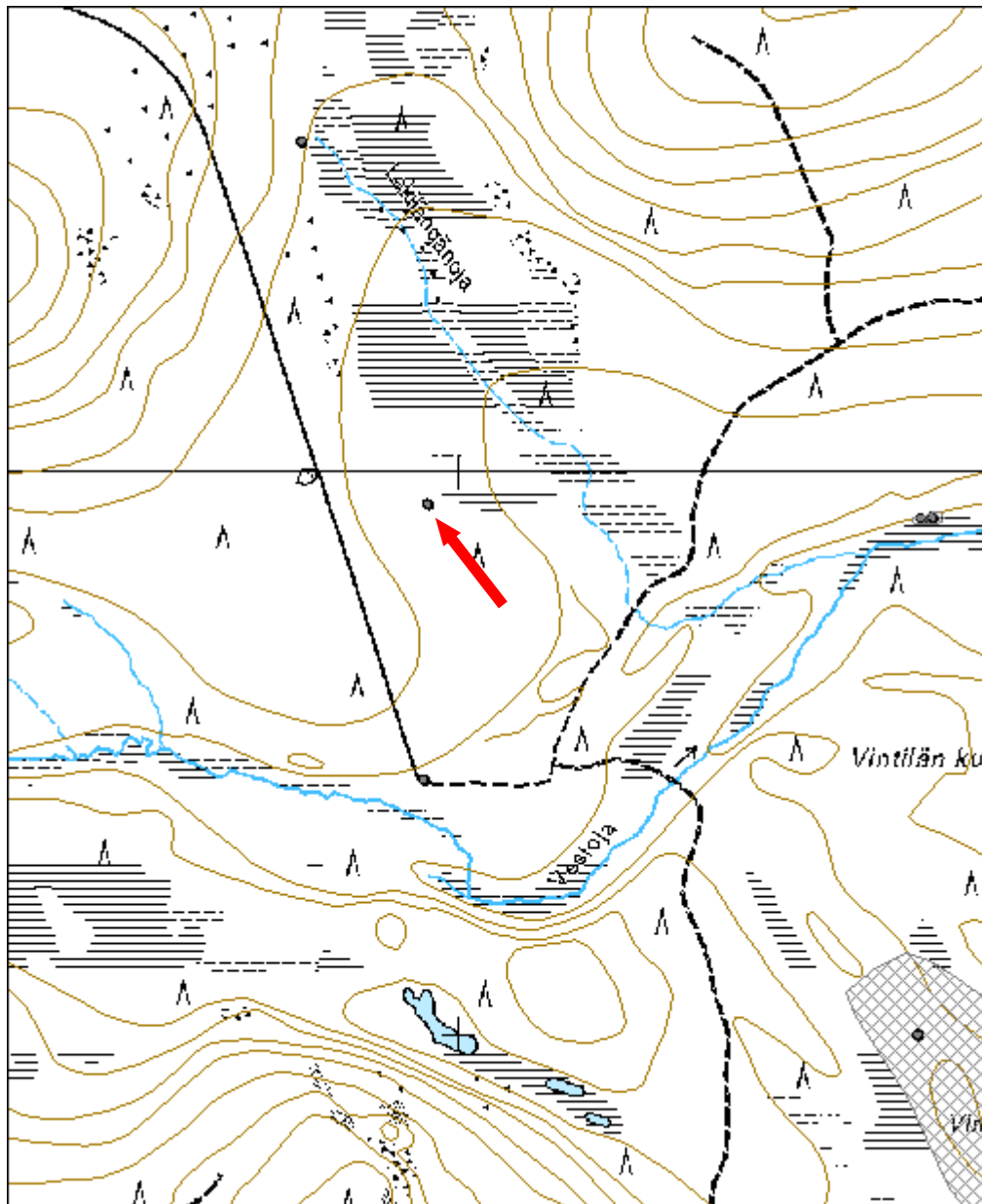
Arvotus: 8 Muu suoje-
lunarvo

**Kohteen suo-
jelu:** 9 Muu suoje-
lunarvo

Kuva 138. Yleiskuva lusmalaisten kämpästä, kuvattu lounaasta.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7514940, Y 3547944, Z 280	Mittakaava:	1:10000

Saparosokat 2 poroaita jäännös	MH-tunnus: 145560
---------------------------------------	------------------------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspai- kat/työpaikat	Haltija:	191 Metsätalo- us Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalo- us Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		

Koordinaatti- selitys:		Geometria tuo- tettu:	4 Gps-mittaus, kor- jaamaton
Koordinaatit:	X 7502855, Y 3587591, Z 275	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty Metsähallituksen Sutigis-järjestelmään.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Palo-Nurusvaaran ja Saparosokkien itäpuolella. Kohteen län-
sipuolella kulkee Värriöntie. Alue on kangasmetsää, jossa kasvaa isokokoisia
mäntyjä sekä jonkun verran kuusta.

Kohteen kuvaus

Paikalla havaittiin yksittäinen kasa poroaitaan kuuluvia, kirveellä veistettyjä,
lautoja.

Kohteen rajaus

Kohde on pistemäinen.

Tulkinta

Paikalla on ilmeisesti joskus ollut poroaita. On mahdollista että kohteen poro-
aita on ollut osa suurta selkäaitaa, jonka lähin havaittu linja on kulkenut Petä-
jä-Nurusvaarassa.

Tarkastukset

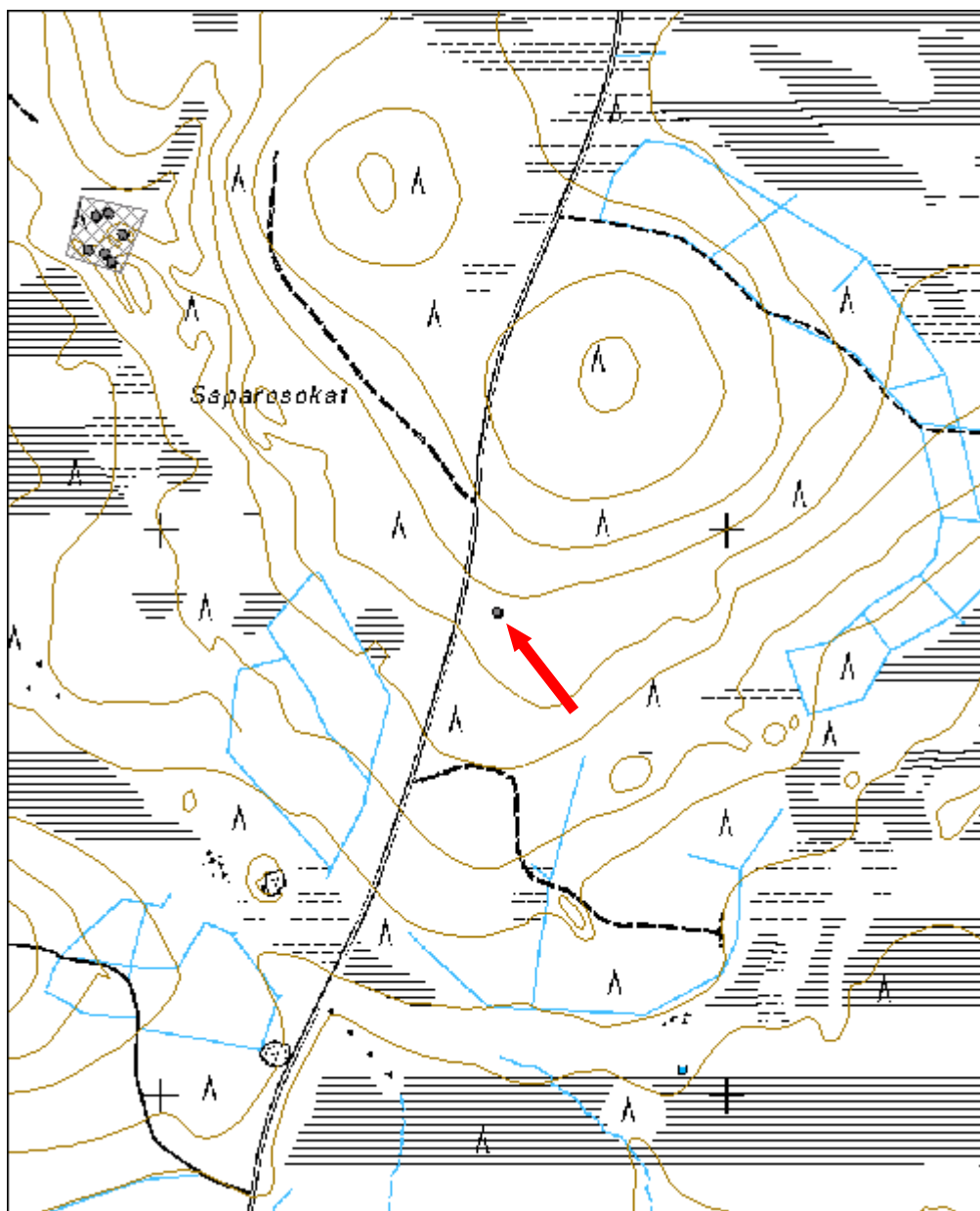
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
Tarkastuspvm: 22.5.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	3 Huono
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suoje- lunarvo	Kohteen suo- jelu:	9 Muu suoje- lunarvo

Kuva 139. Havaittu pätkä poroaitaa, joka saattaa olla osa ns. suurta selkäaitaa.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspai- kat/työpaikat	Copy- right:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7502855, Y 3587591, Z 275	Mitta- kaava:	1:10000

Jaaravaara 1 kämpä jäännös	MH-tunnus: 146692
-----------------------------------	------------------------------

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7501151, Y 3570896, Z 220	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty Metsähallituksen Sutigis-järjestelmään.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Jaaravaaran kaakkoisrinteellä, kohteen koillispuolella virtaa Pihtioja. Aivan kohteen viereen pääsee metsäautotietä pitkin, joka kääntyy Pottuvaaran ja Värriöjoentien välissä kulkevalta tieltä Jaaravaaran kohdalta koilliseen. Kohteesta 200 metriä luoteeseen on kohde Jaaravaara 2.

Kohteen kuvaus

Paikalla on kooltaan 5x5,5 metrin kokoisen rakennuksen jäänteet. Rakennuksen pohjoiskulma on hyväkuntoinen ja siinä on säilyneenä 8 hirsikertaa, muuten rakennus on romahtanut. Rakennus on tehty pelkkahirsistä ja siinä on käytetty tasasalvosta. Hirsien väliin on jätetty kaarna. Piisi sijaitsee rakennuksen luoteisnurkassa. Ovi on mahdollisesti ollut eteläseinällä, ikkunat ovat koillis- ja luoteisseinillä. Rakennuksen katto on romahtanut sisään.

Rakennuksessa havaittiin useita kaiverruksia seinien sisäpuolella. Luoteisseinän hirressä on kaiverro HKA ja koillisseinän ikkunan päällä puolestaan on luku 1905 ja numero 9/? Lisäksi täältä löytyvät kaiverrukset AIMO ja KM. Kaiverro AIMO vaikuttaa muita nuoremalta.

Kohteen raja

Kohde on pistemäinen.

Tulkinta

Ottaen huomioon, että alueen melkein kaikki savottakämpiksi tulkitut rakennukset on tehty pyöröhirsistä ja ne vaikuttavat suurimmaksi osaksi huolimattomasti ja nopeasti rakennetuilta, tämä poikkeaa niistä selvästi. Rakennus on huolellisesti tehty, mm. salvokset ovat tiiviit ja siinä on käytetty pelkkahirsää.

Rakennus muistuttaa Vintilässä ja Lipakkaselässä olevia porokämppejä. Lisäksi kohteesta puoli kilometriä lounaaseen on sijainnut vanha poroerotuspaikka. Näiden seikkojen perusteella kohdetta voi pitää Jaaravaaran poroerotukseen kuuluvana porokämpänä. Myös kämpän seinässä oleva vuosiluku 1905 tukee tulkintaa.

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
Tarkastuspvm: 11.7.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 2 Keskihertainen

Olotila: 2 Ei käytössä

Arvotus: 8 Muu suojeluarvo

Kohteen suojelu: 9 Muu suojeluarvo

Kuva 140. Yleiskuva kohteesta, kuvattu etelästä.

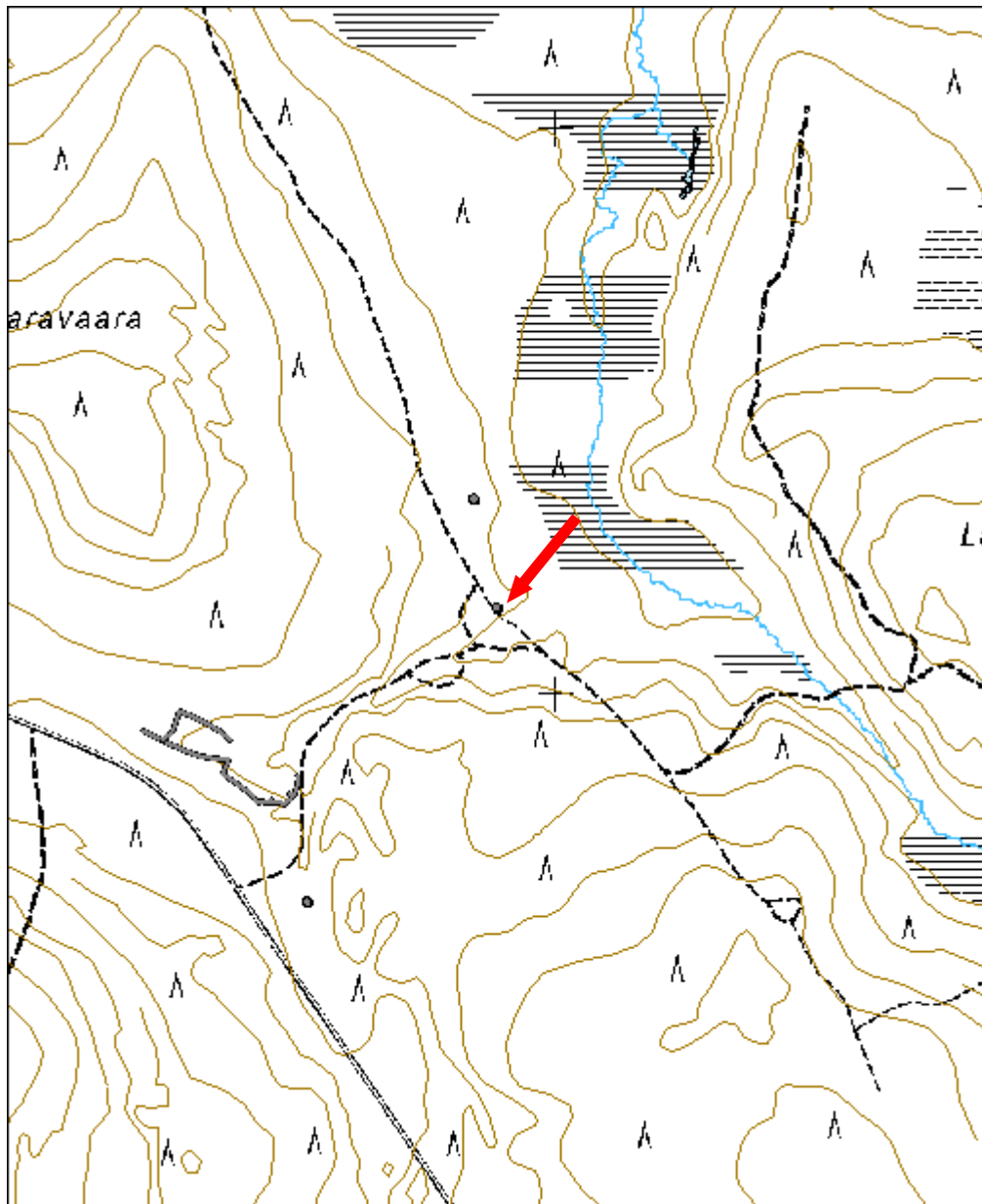

Kuva 141. Hirren kaiverrus 1905 ja luvun keskellä numero 9/?

Kuva 142. Hirren kaiverrus "AIMO"

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7501151, Y 3570896, Z 220	Mittakaava:	1:10000

Jaaravaara 2 kämppä jäännös	MH-tunnus: 146693
------------------------------------	------------------------------

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7501343, Y 3570855, Z 220	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty Metsähallituksen Sutigis-järjestelmään.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Jaaravaaran kaakkoisrinteellä, kohteen koillispuolella virtaa Pihtioja. Aivan kohteen viereen pääsee metsäautotietä pitkin, joka kääntyy Pottuvaaran ja Värriöjoentien välissä kulkevalta tieltä Jaaravaaran kohdalta koilliseen. Kohteesta 200 metriä kaakkoon on kohde Jaaravaara 1.

Kohteen kuvaus

Paikalla on melko hyvin säilyneenrakennuksen jäännös. Sen koko on 5,3x5,1 metriä ja siinä on säilyneenä 7-8 hirsikertaa. Rakennus on tehty pelkkahirsistä ja siinä on käytetty tasasalvosta, hirret on tiivistetty kuntalla. Kämpän ovi sijaitsee eteläseinällä ja ikkuna länsiseinällä. Piisi on oven vasemmalla puolella, kämpän etelänurkassa. Rakennuksen keskellä on ilmeisesti kellari. Katto on romahtanut.

Rakennuksen seinähirsissä on runsaasti erilaisia kaiverruksia, joista osa on hyvin epäselviä. Pohjoisseinällä on kaiverrukset MAO sekä K. Hieta. Kaiverruksen MAO vasemmalla puolella on epäselvä raapustus, joka näyttää luvulta 1899. Tällä seinällä on lisäksi epäselvä vuosiluku, joka voi olla 1926 tai 1897. Vuosiluku on tehty sinisellä väriliidulla tms.

Kohteen rajaus

Kohde on pistemäinen.

Tulkinta

Ottaen huomioon, että alueen melkein kaikki savottakämpiksi tulkitut rakennukset on tehty pyöröhirsistä ja ne vaikuttavat suurimmaksi osaksi huolimattomasti ja nopeasti rakennetuilta, tämä poikkeaa niistä selvästi. Rakennus on huolellisesti tehty, mm. salvokset ovat tiiviit ja siinä on käytetty pelkkahirsiä. Rakennus muistuttaa Vintilässä ja Lipakkaselässä olevia prokämppejä. Li-

säksi kohteesta puoli kilometriä lounaaseen on sijainnut vanha poroerotuspaikka. Näiden seikkojen perusteella kohdetta voi pitää Jaaravaaran poroerotukseen kuuluvana porokämpänä.

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
Tarkastuspvm: 11.7.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	2 Keskinertainen
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo

Kuva 143. Kämpän eteläseinä ja mahdollinen oviaukko, kuvattu etelästä.

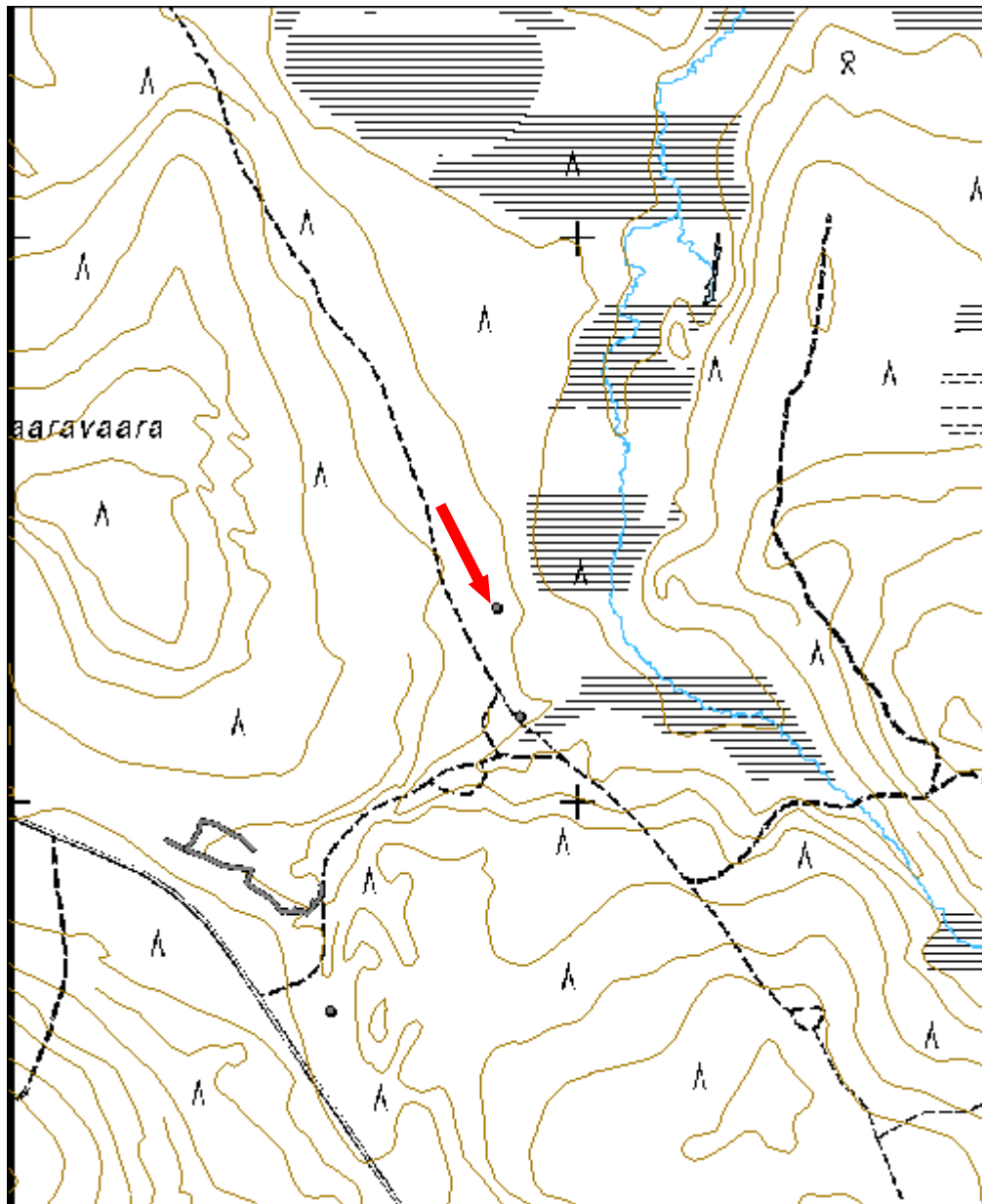

Kuva 144. Yksityiskohta seinähirren kirjoituksista. "K HIETA" sekä sinisellä vuosiluku 1897 joka on mahdollista tulkita myös 1926.

Kuva 145. Hirren alalaidassa kaiverrus "MAO", joka näkyy kuvassa vain osittain sekä heikko kaiverrus 1899

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7501343, Y 3570855, Z 220	Mittakaava:	1:10000

Vintilä 14 porokämppä jäännös		MH-tunnus: 146700	
Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7513113, Y 3548101, Z 295	Löydöt:	
Taustatiedot			
Kohde on inventoitu Lapin ympäristökeskuksen Lapin kulttuuriympäristöt tuuksi -hankkeessa v. 2005.			
Ympäristön kuvaus			
Kohde sijaitsee Vintilän Kuolpunan lounaispuolella olevan Pirttivaaran kaakkoisreunalla. Kämppä sijaitsee suon reunamilla ja maasto on siksi osin melko kosteaa. Ympäröivä alue on kangasmetsää, jossa kasvaa mäntyä. Kohde on merkitty myös peruskarttaan.			
Kohteen kuvaus			
Paikalla sijaitsee Vintilän poroerotukseen kuuluva porokämppä. Kämppä on hyvässä kunnossa, vain välikatto on osin tippunut. Kämpän koko on 3,9x3,9 metriä. Ovi sijaitsee kaakkoisseinällä ja sen vasemmalla puolella on pieni piisi ja vastapäisellä seinällä leveä laveri. Piisistä on johdettu savu ulos metalliputken kautta. Ikkuna on itäseinällä.			
Kämppä on tehty pelkkahirsistä niin, että ulkoseinä on jätetty pyöreäksi. Kulmissa on käytetty tasasalvosta ja hirret on tilkitty sammaleella. Välikaton päällä on tuohikerros, joita pitää paikallaan limittäin, lappeiden suuntaisesti asetetut laudat. Kyseessä on malkakattorakenne. Osa kattolautoista on tehty moottorisahalla, mikä osoittaa että kämppää on ylläpidetty melko pitkään. Samaa osoittaa se, että kämpän sisällä on 1950 ja 60 -luvulle ajoittuva kahvikuppi. Seinähirret on tehty pokasahalla.			
Kohteen rajaus			
Kohde on pistemäinen.			
Tulkinta			
Kyseessä on Vintilän poroerotukseen kuuluva porokämppä.			

Lisätietoja

Lapin kulttuuriympäristöt tutuksi inventoinnin tietojen mukaan kyseessä on Pottukämpä eli seitajärveläisten kämppä.

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
Tarkastuspvm: 12.7.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto:

1 Hyvä

Olotila:

2 Ei käytössä

Arvotus:

8 Muu suoje-
lunarvo

**Kohteen suo-
jelu:**

9 Muu suoje-
lunarvo

Kuva 146 Seitajärveläisten kämppä eli pottukämpä, kuvattu koillisesta.

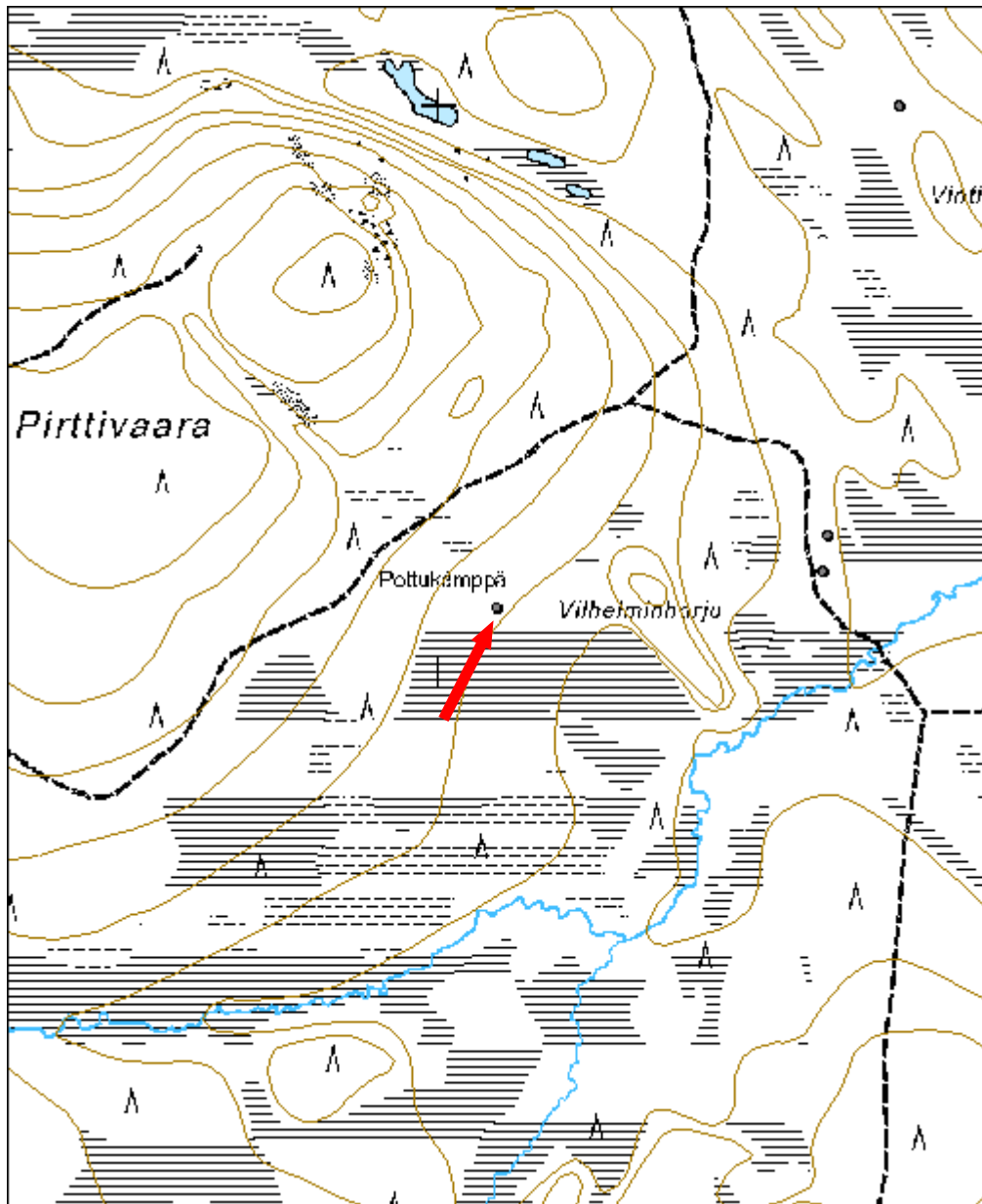

Kuva 147. Pottukämpän ikkunallinen itäseinä, kuvattu idästä.

Kuva 148. Välikatto on romahtanut sisälle kämppään.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7513113, Y 3548101, Z 295	Mittakaava:	1:10000

Vintilä 15 porokämpä jäännös		MH-tunnus: 146701	
Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7513177, Y 3548677, Z 280	Löydöt:	
Taustatiedot			
Kohde on inventoitu Lapin ympäristökeskuksen Lapin kulttuuriympäristöt tutuksi -hankkeessa v. 2005.			
Ympäristön kuvaus			
Kohde sijaitsee Vintilän Kuolpunan lounaispuolella olevan Vilhelminharjun itäpuolella olevalla niemikkeellä. Kohteen itäpuolella on suo ja sen eteläpuolella virtaa puro, joka laskee Vesiojaan. Alue on kosteaa kangasmetsää, jossa kasvaa kuusta, koivua ja mäntyä.			
Kohteen kuvaus			
Paikalla on Vintilän vanhaan poroerotukseen liittyvä porokämpä, jonka koko on 5,2x5,2 metriä. Kämpästä on jäljellä seinät, katto on romahtanut alas. Seinissä on käytetty pelkkahirsiä, jotka on salvottu tasasalvoksella. Hirret on tilkitty sammaleella. Katto on ollut ns. malkakatto, jossa vesieristeenä on käytetty tuhta. Ovi sijaitsee eteläseinällä ja ikkuna itäseinällä. Kämpässä on ollut piisi, joka myöhemmin on korvattu kaminalla. Piisikivet on heitetty kämpän ulkopuolelle.			
Kohteen rajaus			
Kohde on pistemäinen.			
Tulkinta			
Kyseessä on Vintilän vanhaan poroerotukseen kuuluva porokämpä. Tämän kämpän pohjoispuolella sijaitsee samaan kokonaisuuteen kuuluva kämpä Vintilä 16.			
Lisätietoja			
Lapin kulttuuriympäristöt tutuksi inventoinnin tietojen mukaan kyseessä on Petteri Värriön, Hihna-Matin ja Albert Laukkasen porokämpä.			

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
 Tarkastuspvm: 12.7.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
 Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 2 Kesinkertainen

Olotila: 2 Ei käytössä

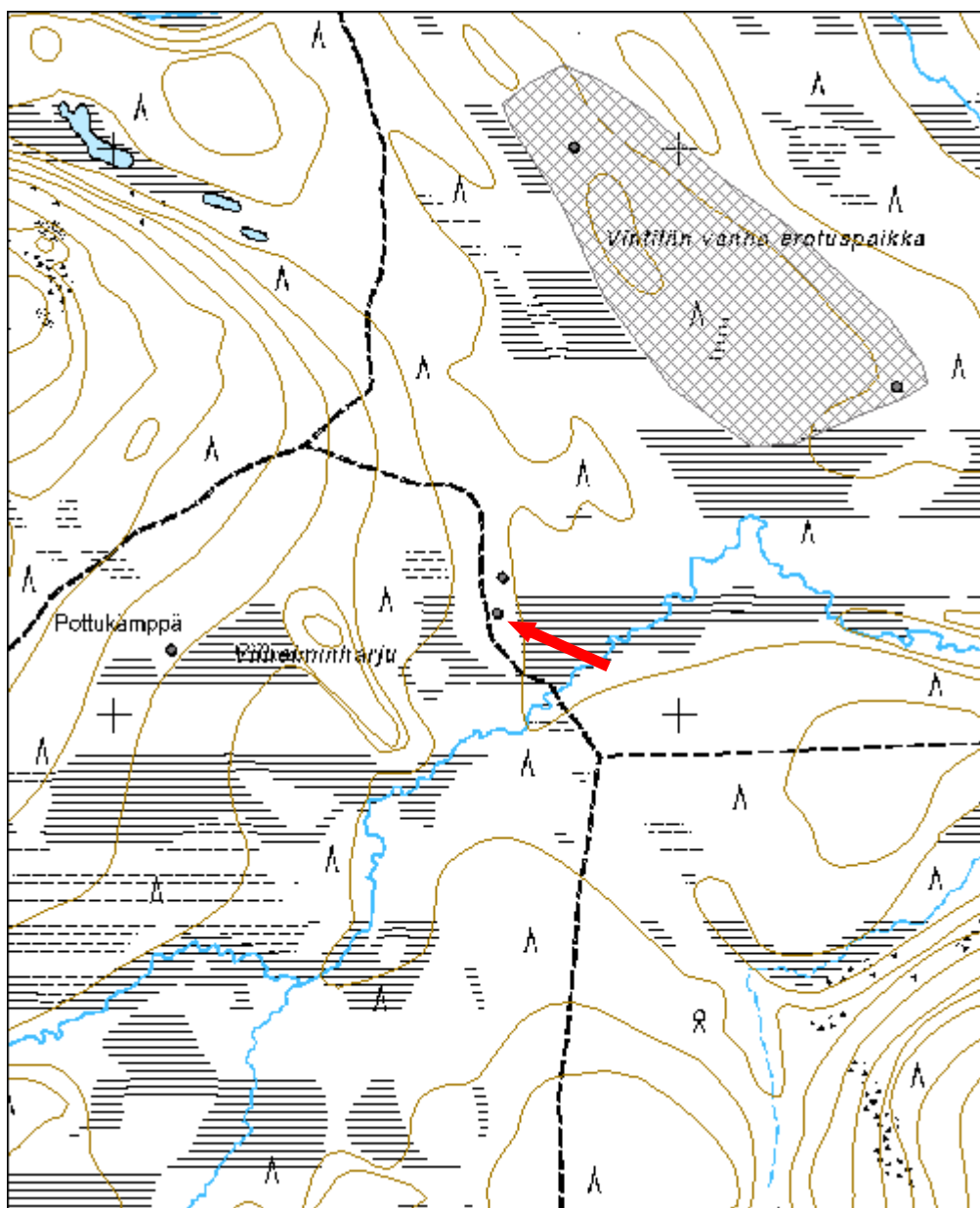
Arvotus: 8 Muu suojeluarvo

Kohteen suojelu: 9 Muu suojeluarvo

Kuva 149. Petteri Värriön, Hihna-Matin ja Albert Laukkasen porokämpä, yleiskuva. Kuvattu kaakosta.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7513177, Y 3548677, Z 280	Mittakaava:	1:10000

Vintilä 16 porokämpä jäännös		MH-tunnus: 146702	
Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7513241, Y 3548686, Z 280	Löydöt:	
<i>Taustatiedot</i>			
Kohde on inventoitu Lapin ympäristökeskuksen Lapin kulttuuriympäristöt tutuksi -hankkeessa v. 2005.			
<i>Ympäristön kuvaus</i>			
Kohde sijaitsee Vintilän Kuolpunan lounaispuolella olevan Vilhelminharjun itäpuolella olevalla niemekkeellä. Kohteen itäpuolella on suo ja sen eteläpuolella virtaa puro, joka laskee Vesiojaan. Alue on kosteaa kangasmetsää, jossa kasvaa kuusta, koivua ja mäntyä.			
<i>Kohteen kuvaus</i>			
Paikalla on kooltaan 5,5x4,4 metrin kokoisen porokämpän jäänteet. Kämpästä on jäljellä viisi alinta hirsikertaa. Kämpän ovi on ollut itäseinällä ja ikkuna eteläseinällä. Oven oikea-osa puolella, kämpän koilliskulmassa on romahtanut piisi. Kämpä on tehty pyöröhirsistä ja siinä on käytetty tasasalvosta. Hirsien päät on jätetty eripituisiksi ja hirsien välit on tilkitty sammaleella. Kattoa on aikoinaan korjattu, sillä kattorakenteissa havaittiin tervapahvin kappaleita.			
<i>Kohteen rajaus</i>			
Kohde on pistemäinen.			
<i>Tulkinta</i>			
Kyseessä on Vintilän vanhaan poroerotukseen kuuluva porokämpä. Tämän kämpän eteläpuolella sijaitsee samaan kokonaisuuteen kuuluva kämpä Vintilä 15			
<i>Lisätietoja</i>			
Lapin kulttuuriympäristöt tutuksi inventoinnin tietojen mukaan kyseessä on Osvald Pekkalan, Matti Oinosen ja Anselmi Saukosken porokämpästä.			

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
 Tarkastuspvm: 12.7.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
 Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto:

2 Keskinertainen

Olotila:

2 Ei käytössä

Arvotus:

8 Muu suojeluarvo

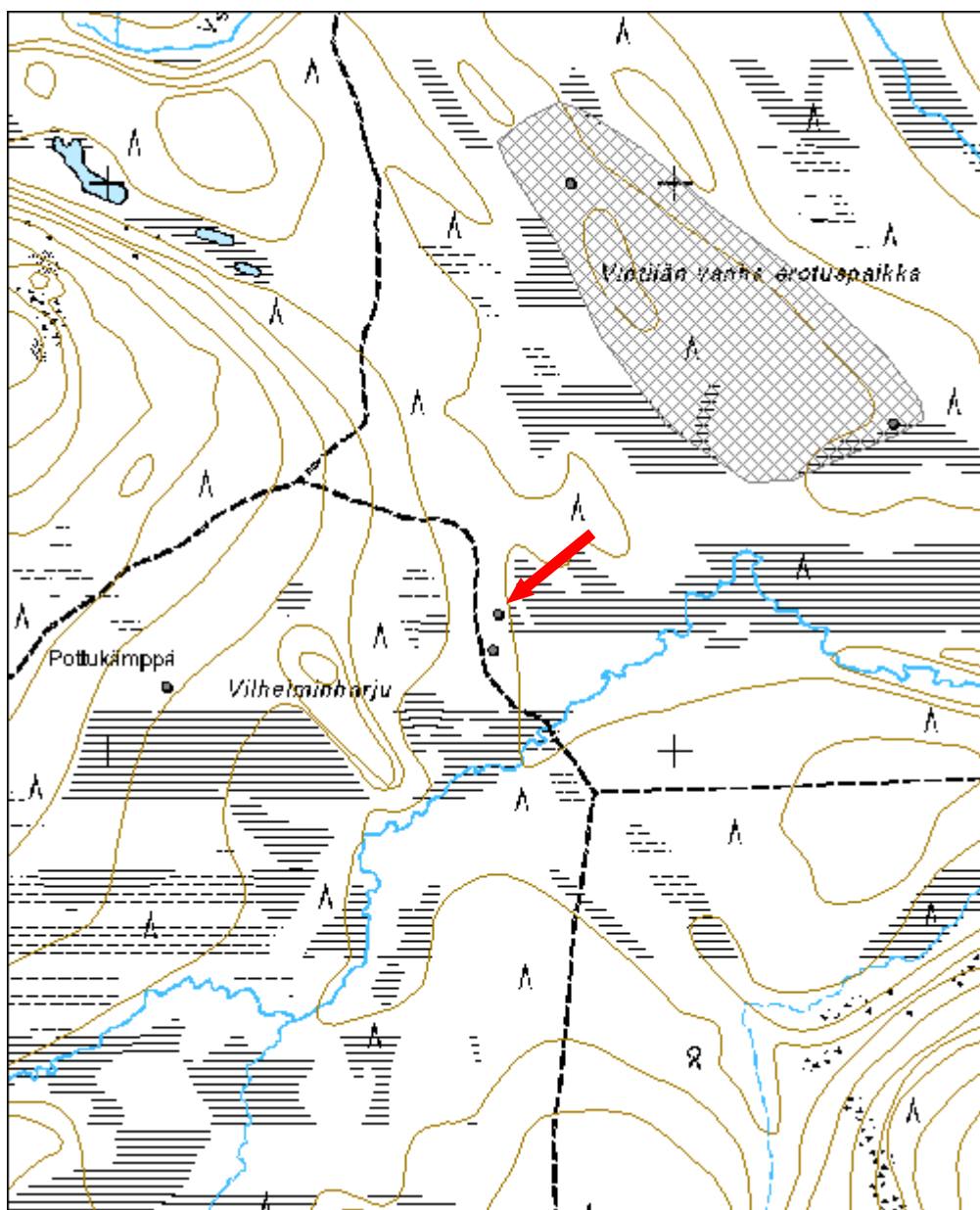
Kohteen suojelu:

9 Muu suojeluarvo

Kuva 150. Osvald Pekkalan, Matti Oinosen ja Anselmi Saukosken porokämpä, kuvattu lounaasta.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7513241, Y 3548686, Z 280	Mittakaava:	1:10000

Kyörtesselkä 2 vasotuskota jäännös	MH-tunnus: 146744
---	------------------------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7522382, Y 3595701, Z 265	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde tuli esille haastattelussa.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Tulppion itäpuolella olevan Kyörtesselän länsirinteellä. Alue on kuivaa kangasmetsää, jossa kasvaa mäntytaimikkoa.

Kohteen kuvaus

Paikalla on vasotuskodan jäännös. Vasotuskota on rakennettu kahden tukipuuna toimineen kelon väliin. Rakenne muistuttaa laavaa ja sen koko on 3x2 metriä. Rakennusmateriaalina on käytetty halkaistuja hirsistä ja nauloja. Toisessa tukipuussa on kruununleima ja toiseen on kaiverrettu päivämäärä 22/4 1935.

Kohteen rajaus

Kohde on pistemäinen.

Tulkinta

Sijainnin ja rakenteen perusteella kohde tulkittiin vasotuskodan jäännökseksi.

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
Tarkastuspvm: 1.8.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	3 Huono
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo

Kuva 151. Yleiskuva kohteesta, kuvattu pohjoisesta.

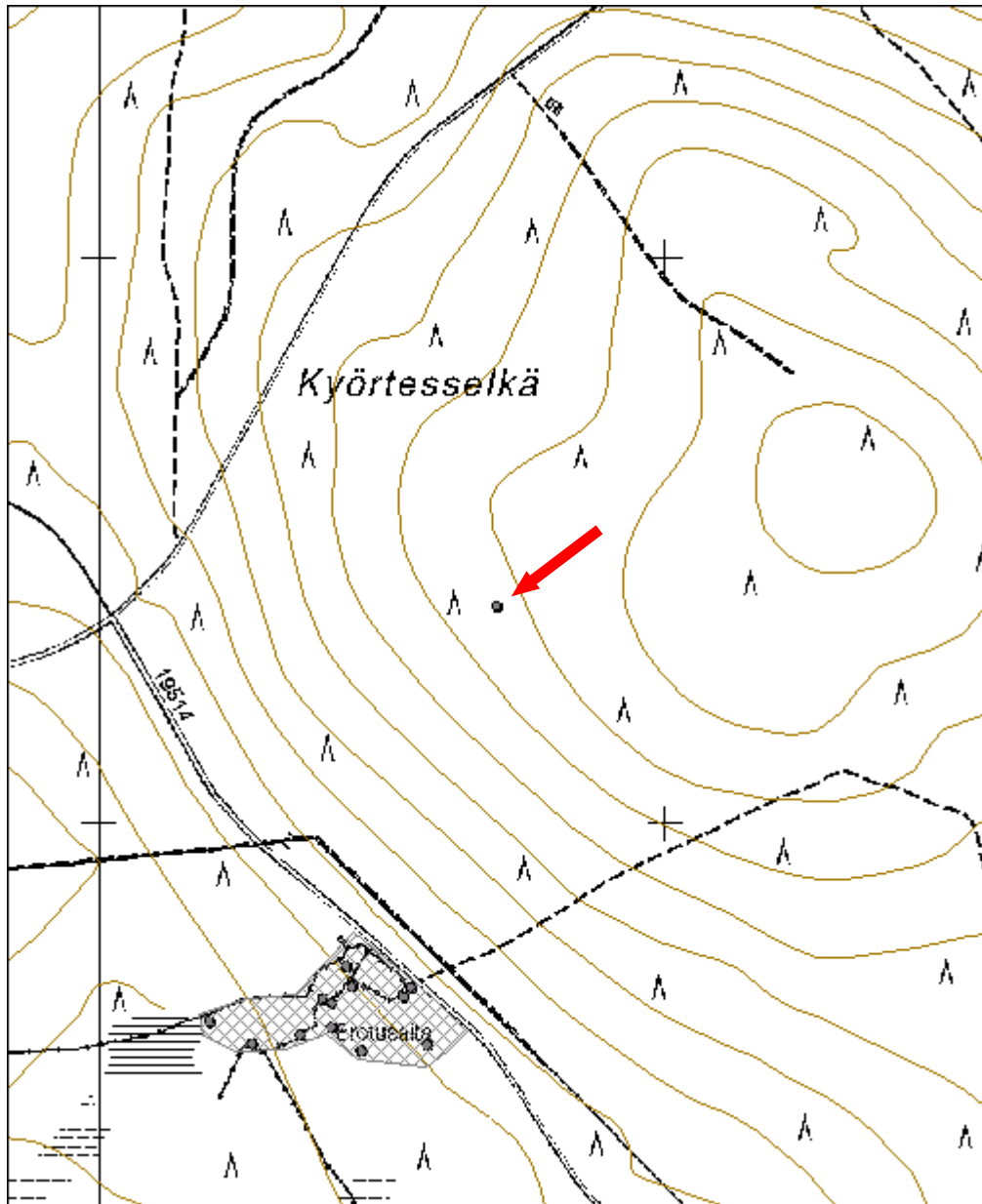

Kuva 152. Vasotuskota kuvattuna lounaasta.

Kuva 153. Merkipuu, jossa päiväys 22/4 1935

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspai- kat/työpaikat	Copy- right:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7522382, Y 3595701, Z 265	Mitta- kaava:	1:10000

Kontionluuharju poroaita jäännös		MH-tunnus: 146770	
Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7508592, Y 3586726, Z 280	Löydöt:	
<i>Taustatiedot</i>			
Kohde on merkitty Metsähallituksen Sutigis-järjestelmään.			
<i>Ympäristön kuvaus</i>			
Kohde sijaitsee Piippuselkien koillispuolella olevalla Kontionluuharju – nimisellä harjulla. Kohteen itäpuolella on Hirvikaltionaapa. Alue on kuivaa mäntykangasta. Kohde sijaitsee harjun länsirinteellä sekä sen eteläpuolella ja osaksi suolla. Harjun päälle on tehty metsäautotie.			
<i>Kohteen kuvaus</i>			
Paikalla on ilmeisesti 1940-50 –luvulla käytössä olleen poroerotuspaikka. Erotusaidan pohjoispäässä on kirnu aivan harjun alarinteessä. Poroaita on tehty kirvellä halkaistuista puista, jotka on nauloin kiinnitetty eläviin puihin tai pyöreisiin tukipuihin.			
<i>Kohteen rajaus</i>			
Kohde on rajattu näkyvien rakenteiden perusteella.			
<i>Tulkinta</i>			
Kohteella on 1900-luvun puoliväliin ajoittuneva poroerotuspaikka.			
<i>Tarkastukset</i>			
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012			
Tarkastuspv: 4.6.2012 Tarkastaja: P. Häkälä			
Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski			

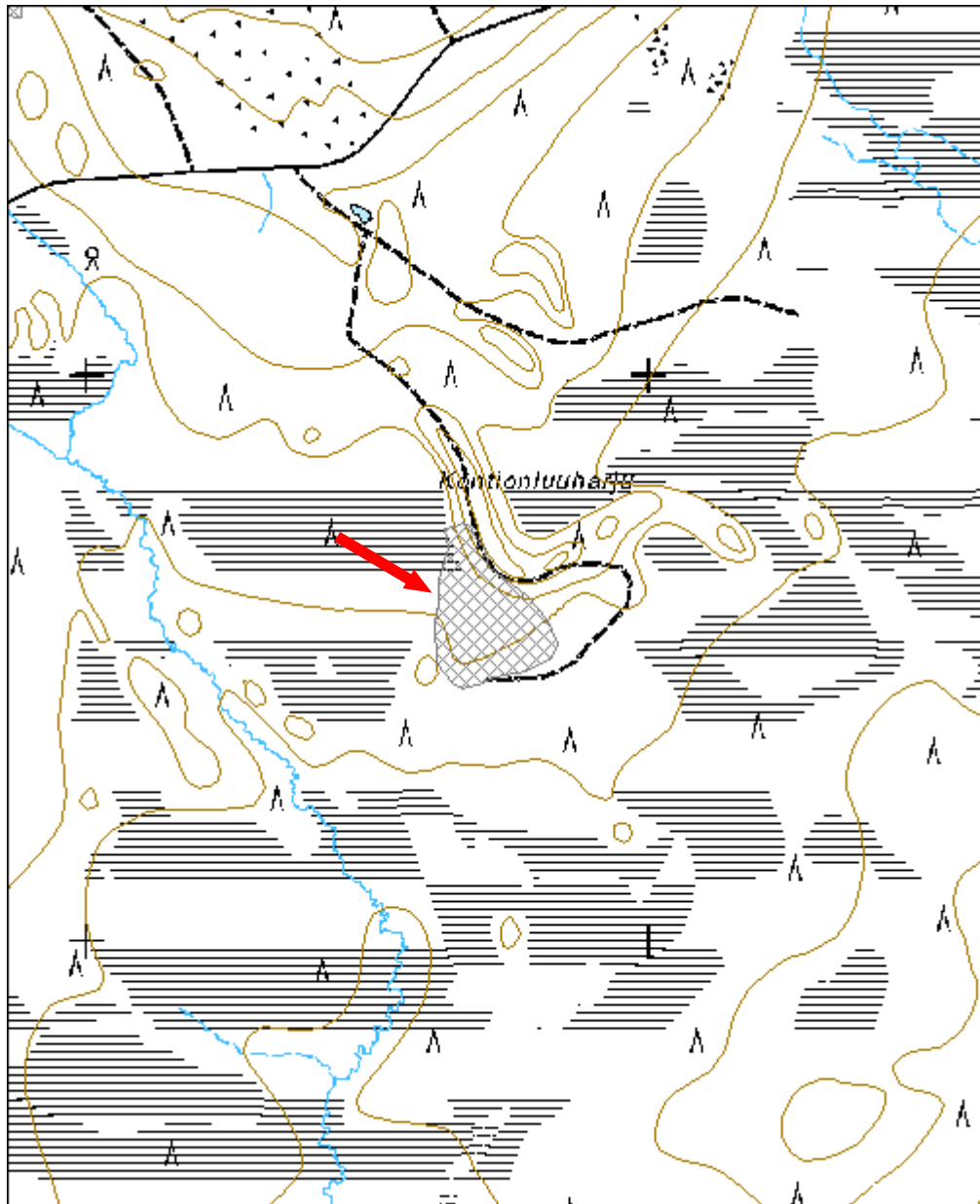
Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	3 Huono
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suoje- lunarvo	Kohteen suo- jelu:	9 Muu suoje- lunarvo

Kuva 154. Poroaidan pohjoipään karsinaa, kuvattu pohjoisesta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspai- kat/työpaikat	Copy- right:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7508592, Y 3586726, Z 280	Mitta- kaava:	1:10000

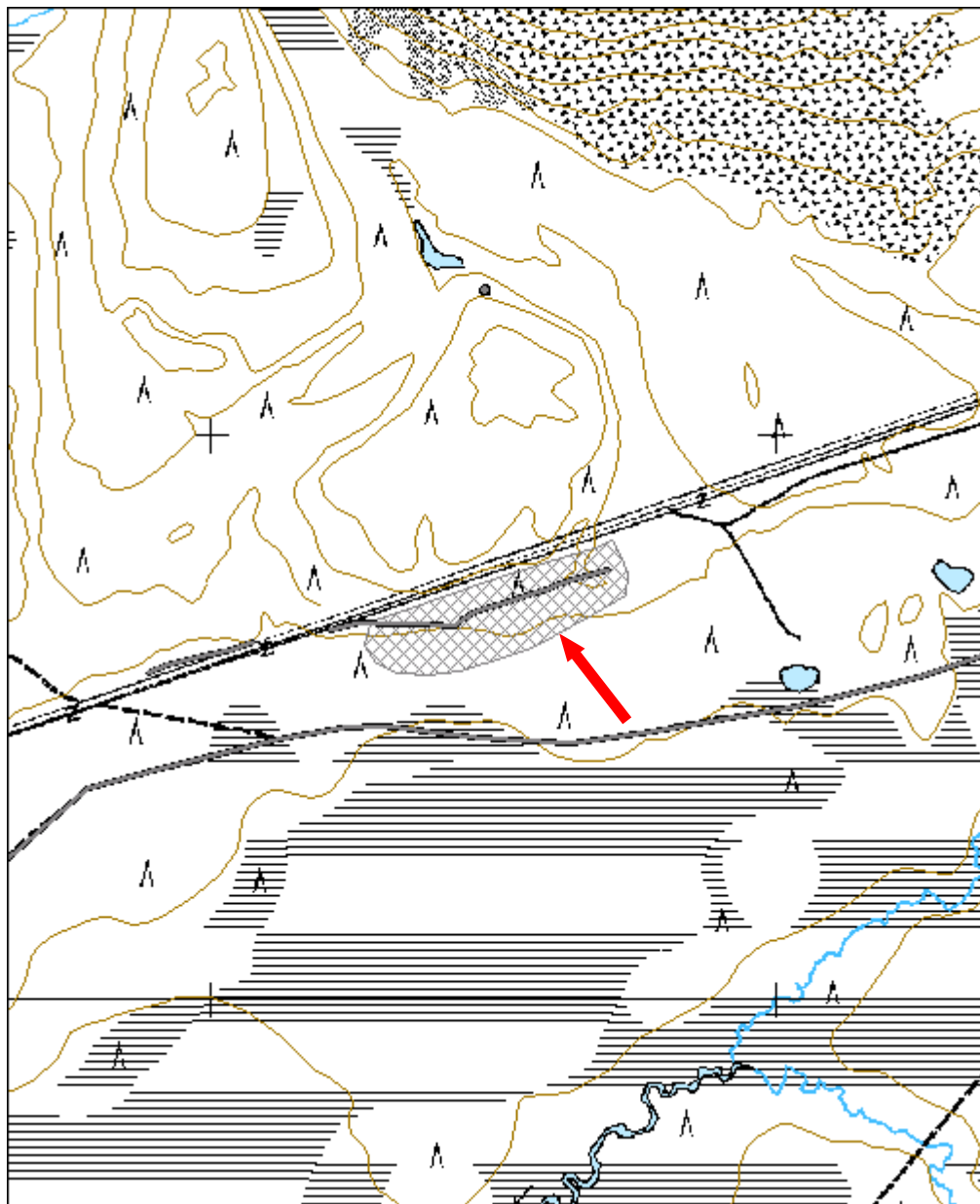
Lipakkaselkä 3 poroaita jäännös		MH-tunnus: 146972	
Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7118 Historiallinen aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7515695, Y 3577500, Z 215	Löydöt:	
<i>Taustatiedot</i>			
Kohde tuli esille haastattelussa ja sen lisäksi kohde on inventoitu Lapin ympäristökeskuksen Lapin kulttuuriympäristöt tutuksi -hankkeessa v. 2005.			
<i>Ympäristön kuvaus</i>			
Kohde sijaitsee Lipakkaselän etelälaidalla ja Käsipuoliaavan pohjoispuolella. Aivan kohteen pohjoispuolitse kulkee Tulppiontie. Alue on mäntykangasta.			
<i>Kohteen kuvaus</i>			
Paikalla on usean eri-ikäisen poroaidan jäänteet. Vanhimmat aitarakenteet ovat selvästi erottuvat sorkka- ja tasmiaidat. Alueen halki kulkee myös suuri selkäaita lähes itä-länsisuunnassa.			
<i>Kohteen rajaus</i>			
Kohde on rajattu näkyvien rakenteiden perusteella.			
<i>Tulkinta</i>			
Kohteessa on 1900-luvun alkuun ajoittuva poroerotuspaikka sekä 1800-1900-lukujen taitteeseen erottuvaa selkäaitaa.			
<i>Lisätietoja</i>			
Elo, Tiina & Seppälä, Sirkka-Liisa 2012. Entistä Keminkylää. Suomen ympäristö 31/2012, rakennettu ympäristö. http://www.ymparisto.fi/default.asp?contentid=419254&lan=fi			
<i>Tarkastukset</i>			
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012 Tarkastuspvm: 20.6.2012 Tarkastaja: P. Häkälä Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski			

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	3 Huono
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suoje- lunarvo	Kohteen suo- jelu:	9 Muu suoje- lunarvo

Kuva 155. Yksityiskohta alueen vanhasta perkka-aidasta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspai- kat/työpaikat	Copy- right:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7515695, Y 3577500, Z 215	Mitta- kaava:	1:10000

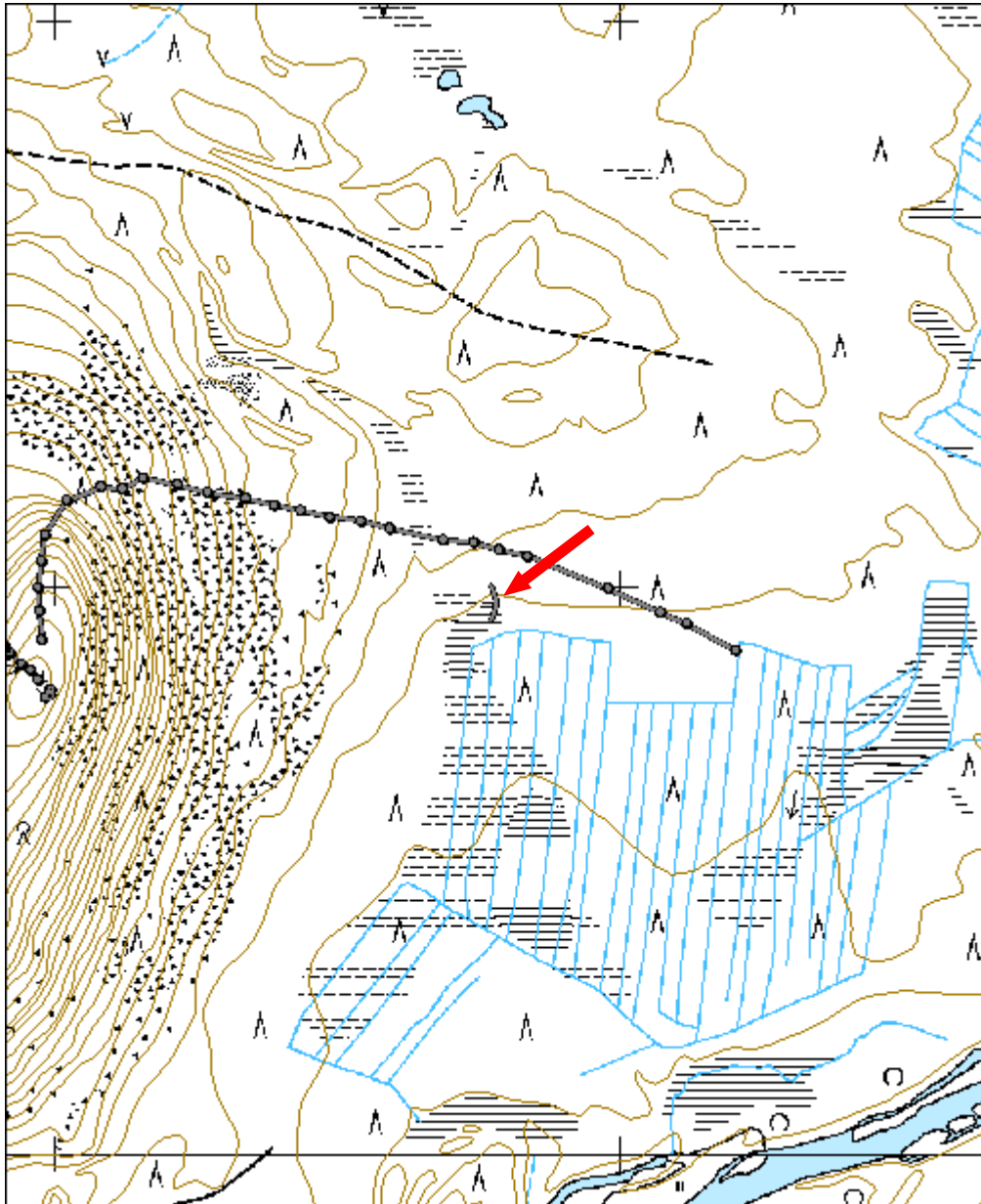

Lattunavaara 3 poroaita jäännös		MH-tunnus: 147326	
Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7515968, Y 3573777, Z 220	Löydöt:	
<i>Taustatiedot</i>			
Kohde löytyi ilman ennakkotietoja.			
<i>Ympäristön kuvaus</i>			
Kohde sijaitsee Lattunavaaran itärinteellä, ojitetun suon pohjoislaidalla.			
<i>Kohteen kuvaus</i>			
Paikalta havaittiin hajanaisia pätkiä poroaitaa, joka on tehty osin halkaistuista puista ja osin riuuista. Rakenteessa on käytetty tehdastekoisia nauvoja.			
<i>Kohteen rajaus</i>			
Kohde on viivamainen.			
<i>Tulkinta</i>			
Kyseessä on poroaidan jäännös.			
<i>Lisätietoja</i>			
Vaikka kohde on rajattu yhtenäisellä viivalla, ei poroaita ole säilynyt maastossa yhtenäisenä rakenteena.			
<i>Tarkastukset</i>			
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012 Tarkastuspvm: 1.6.2012 Tarkastaja: P. Häkälä Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski			
Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	3 Huono
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo

Kuva 156. Säilynyttä poroaitaa, kuvattu pohjoisesta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspai- kat/työpaikat	Copy- right:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7515968, Y 3573777, Z 220	Mitta- kaava:	1:10000

Vintilä 2 porokämpä jäännös		MH-tunnus: 147329	
Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7514794, Y 3549146, Z 270	Löydöt:	
<i>Taustatiedot</i>			
Kohde on inventoitu Lapin ympäristökeskuksen Lapin kulttuuriympäristöt tuuksi -hankkeessa v. 2005.			
<i>Ympäristön kuvaus</i>			
Kohde sijaitsee Vintilän Kuolpunassa, Vintilän vanhan poroerotuspaikan pohjoispuolella. Kohteen eteläpuolella virtaa Vesioja. Alue on tuoretta kangas-metsää, jossa kasvaa kuusta, mäntyä ja koivua.			
<i>Kohteen kuvaus</i>			
Paikalla on rinteeseen rakennetun porokämpän jäänteet. Kämpä on palanut eikä siitä ole jäljellä kuin mustuneita seinähirsiä sekä ehyt piisi piippuineen. Vuonna 1990 Museovirasto kunnosti rakennuksen, sillä se oli Vintilän porokämpistä ainut kunnostuskelpoinen. Kunnostuksen jälkeen kämpä toimi autiotupana aina sen tuhoutumiseen tulipalossa. Kämpän läheisyydessä on kasa hirsii ilmeisesti vanhasta Moskun porokämpästä.			
<i>Kohteen rajaus</i>			
Kohde on pistemäinen.			
<i>Tulkinta</i>			
Kohde on Vintilän poroerotukseen liittyvä porokämpä, joka on kuulunut Moskulle eli Aleksii Hihnavaaralle.			
<i>Lisätietoja</i>			
Elo, Tiina & Seppälä, Sirkka-Liisa 2012. Entistä Keminkylää. Savukosken kulttuuriympäristöohjelma. Suomen ympäristö 20/2012. Julkaisu on luettavissa internetissä osoitteessa http://www.ymparisto.fi/default.asp?contentid=418459&lan=fi			

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
 Tarkastuspvm: 19.7.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
 Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 3 Huono

Olotila: 2 Ei käytössä

Arvotus:

8 Muu suoje-
lunarvo

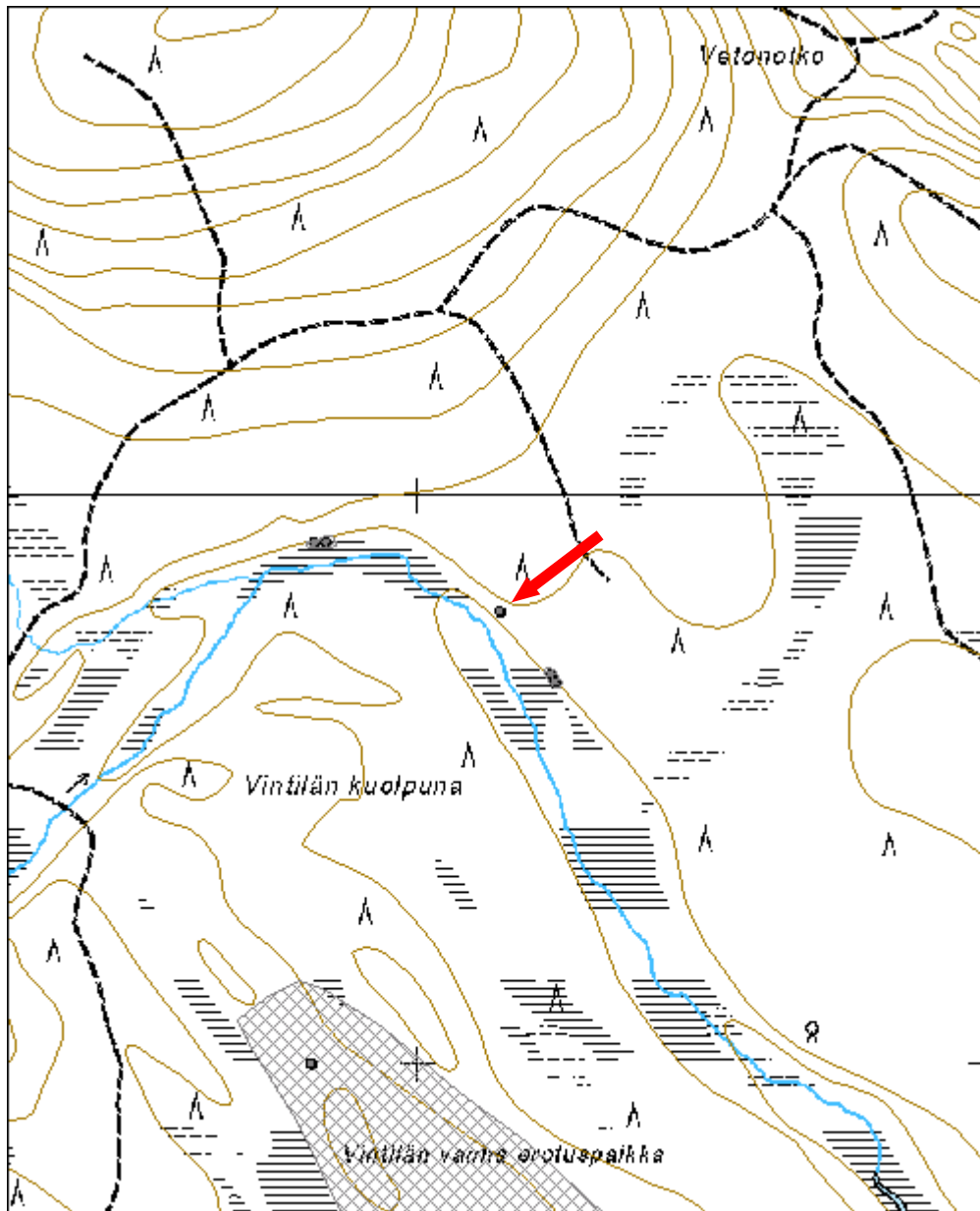
**Kohteen suo-
jelu:**

9 Muu suoje-
lunarvo

Kuva 157. Poltettu Moskun kämppä. Kuvattu pohjoisesta.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7514794, Y 3549146, Z 270	Mittakaava:	1:10000

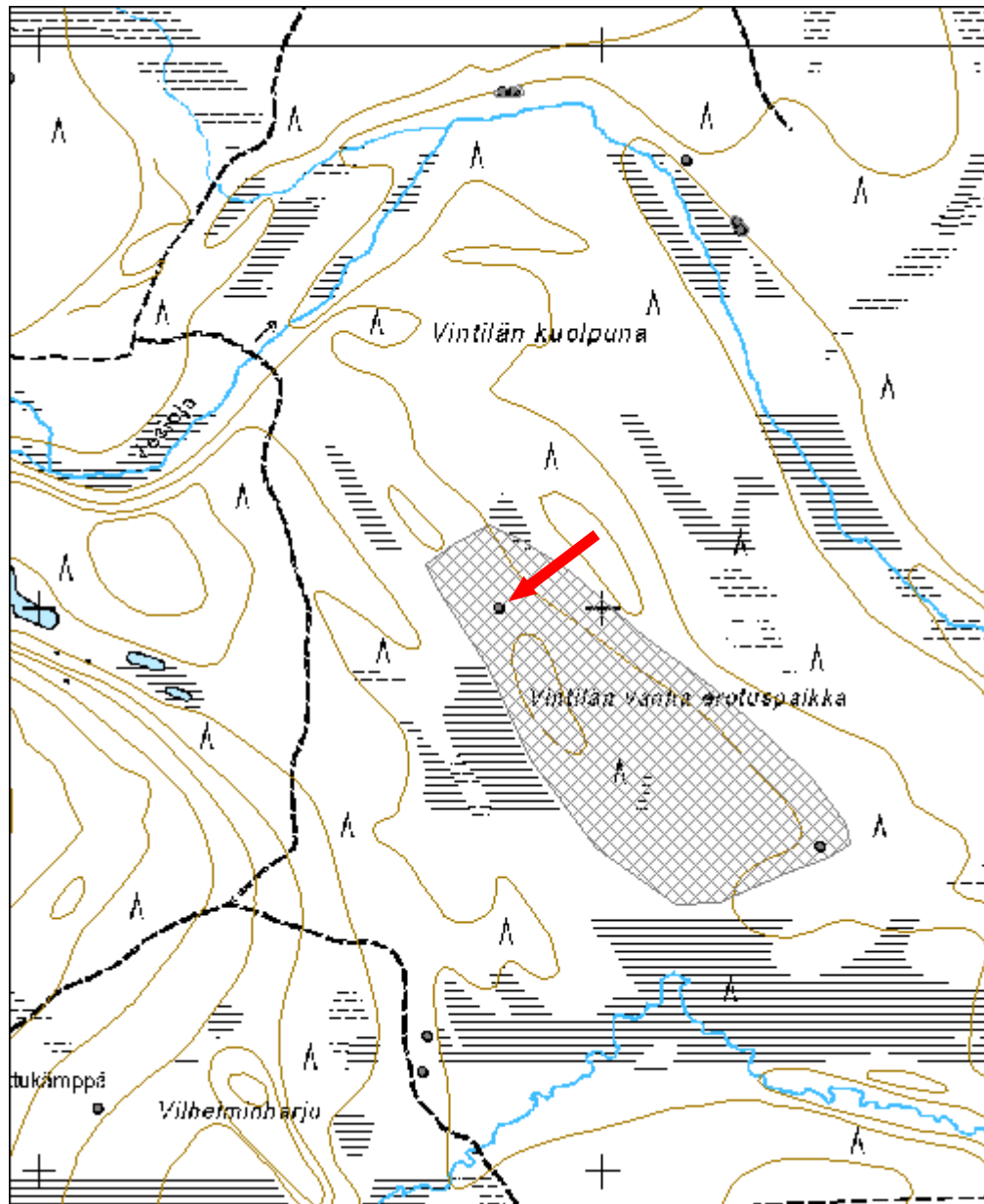
Vintilä 4 porokämpä jäännös		MH-tunnus: 147338	
Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7514000, Y 3548813, Z 275	Löydöt:	
<i>Taustatiedot</i>			
Kohde on inventoitu Lapin ympäristökeskuksen Lapin kulttuuriympäristöt tutuksi -hankkeessa v. 2005.			
<i>Ympäristön kuvaus</i>			
Kohde sijaitsee Vintilän Kuolpunassa, keskellä vanhaa Vintilän erotuspaikkaa. Alue on kangasmetsää, jossa vanhalla erotuspaikalla kasvaa koivua, mäntyä ja kuusta.			
<i>Kohteen kuvaus</i>			
Paikalla on kooltaan 5x5,7 metrin kokoisen kämpän jäännös. Kämpä on tehty pyöröhirsistä ja siinä on käytetty koirankaulasalvosta. Vain muutama alin hirsikerta on säilynyt, katto on romahtanut kämpän sisään ja osa kattorakenteista on edelleen näkyvillä. Kämpän ovi on sijainnut länsiseinällä ja oven vasemmalla puolella, luoteisnurkassa, on ilmeisesti ollut kamina. Myös kämpän oven eteen on jätetty yksi puolikkaasta tynnyristä tehty kamina, joka mahdollisesti on kuulunut kämppään.			
<i>Kohteen rajaus</i>			
Kohde on pistemäinen.			
<i>Tulkinta</i>			
Kohde kuuluu Vintilä poroerotuksen vanhoihin porokämppiin. Kyseessä voisi olla Lapin kulttuuriympäristöt tutuksi -inventoinnissa mainittu Alakorvan Jennin kioskikauppa. Inventoinnin piste tosin sijaitsee tästä kohteesta 60 metriä kaakkoon. Tällä alueella ei kuitenkaan tässä inventoinnissa havaittu kämppää.			
<i>Tarkastukset</i>			
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012 Tarkastuspvm: 28.5.2012 Tarkastaja: P. Häkälä Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski			

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	3 Huono
Arvotus:	8 Muu suoje- lunarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suo- jelu:	9 Muu suoje- lunarvo

Kuva 158. Alakorvan Jennin kioskikauppa, kuvattu lounaasta.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7514000, Y 3548813, Z 275	Mittakaava:	1:10000

Vintilä 5 porokämpä jäännös	MH-tunnus: 147340
------------------------------------	------------------------------

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7513577, Y 3549384, Z 270	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on inventoitu Lapin ympäristökeskuksen Lapin kulttuuriympäristöt tutuksi -hankkeessa v. 2005.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Vintilän Kuolpunassa, Vintilän vanhan erotuspaikan koillisosassa. Ympäristö on tällä kohtaa kuivaa kangasmetsää, jossa kasvaa mäntyä ja muutamia kuusi. Kohde sijoittuu lähelle suon reunaa.

Kohteen kuvaus

Paikalla on kooltaan 4,2x4,2 metrin kokoisen kämpän jäänteet. Kämpä on tehty pelkkahirsistä, joiden ulkoseinän puoli on jätetty pyöreäksi. Kämpässä on käytetty tasasalvosta. Ovi sijaitsee eteläseinällä ja siinä on ovenkarmit edelleen paikallaan. Ikkuna on itäseinällä ja siinä on ikkunapuitteet edelleen paikallaan. Kämpän sisällä kamina, laverit ja pöytä. Kämpän katosta on vielä muutamat vesikatteena toimineet halkaistut puut paikallaan.

Kohteen rajaus

Kohde on pistemäinen.

Tulkinta

Kyseessä on Vintilän erotuspaikkaan liittyvästä porokämpästä. Muihin porokämppiin verrattuna tämä on hyvin säilynyt.

Lisätietoja

Lapin kulttuuriympäristöt tutuksi –inventoinnin tietojen mukaan kyseessä on lennulaisten porokämpästä.

Tarkastukset

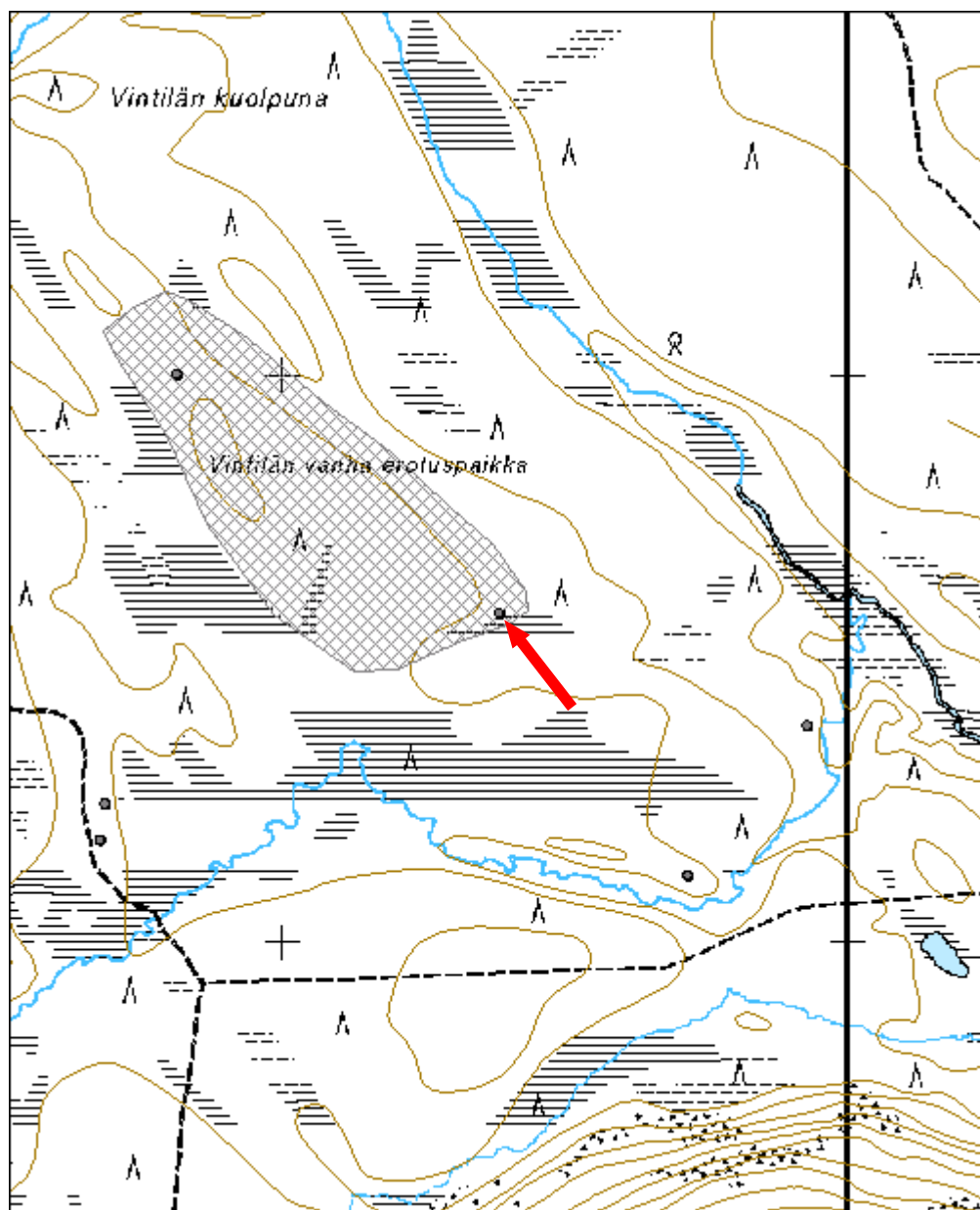
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
Tarkastuspvm: 28.5.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	8 Muu suoje- lunarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suo- jelu:	9 Muu suoje- lunarvo

Kuva 159. Lennulaisten kämppä, kuvattu idästä.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7513577, Y 3549384, Z 270	Mittakaava:	1:10000

Vintilä 6 porokämpä jäännös	MH-tunnus: 147341
------------------------------------	------------------------------

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7513114, Y 3549717, Z 275	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on inventoitu Lapin ympäristökeskuksen Lapin kulttuuriympäristöt tutuksi -hankkeessa v. 2005.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Vintilän Kuolpunan kaakkoispuolella, Vesiojaan laskevan puron pohjoispuolella. Alue on kulotettu vuonna 2007, ja nyt alue on taimettumassa.

Kohteen kuvaus

Paikalla sijaitsee kooltaan 4,8x4,7 metrin kokoisen kämpän jäänteet. Kämpä on tuhoutunut kokonaan vuoden 2007 kulotuksen yhteydessä ja erottuu maastossa matalana kumpuna. Kämpän ovi on todennäköisesti ollut eteläseinällä ja siinä on ollut kaminalämmitys. Kohteen ympärillä on paljon erilaista romua ja lasinsirua. Savukosken kaikista metsänhoidollisten toimenpiteiden vaurioittamista kulttuuriperintökohteista tämä kohde on kokenut pahimmat vauriot, se on tuhoutunut kokonaan.

Kohteen rajaus

Kohde on pistemäinen.

Tulkinta

Paikalla on ollut Vintilän vanhaan poroerotukseen kuulunut porokämpä.

Lisätietoja

Lapin kulttuuriympäristöt tutuksi –inventoinnin tietojen mukaan paikalla on ollut kuuskulaisten porokämpä.

Tarkastukset

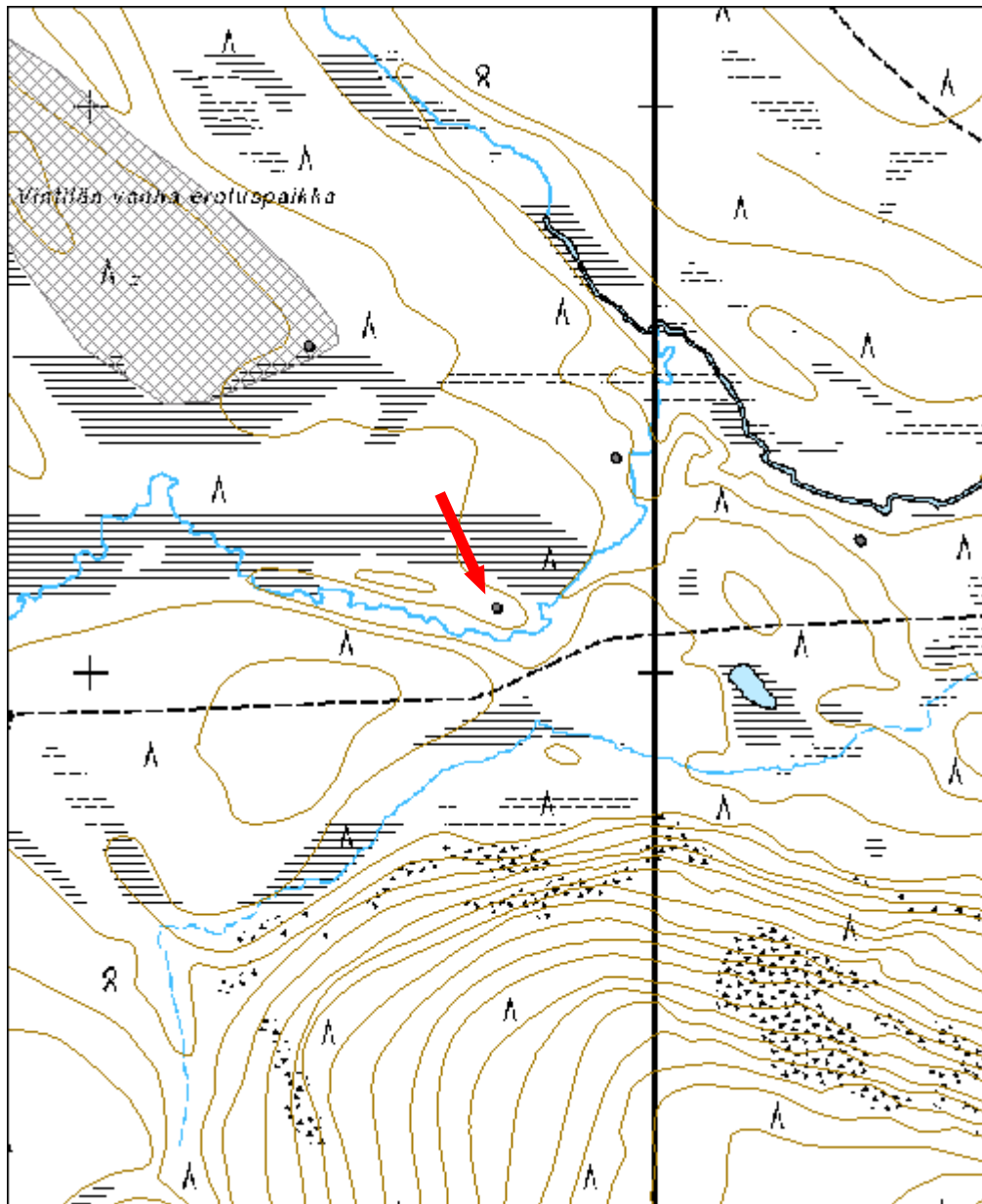
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
Tarkastuspvm: 28.5.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	3 Huono
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suoje- lunarvo	Kohteen suo- jelu:	9 Muu suoje- lunarvo

Kuva 160. Kuuskulaisten porokämpä, joka on palanut kulotuksessa, kuvattu lännestä.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7513114, Y 3549717, Z 275	Mittakaava:	1:10000

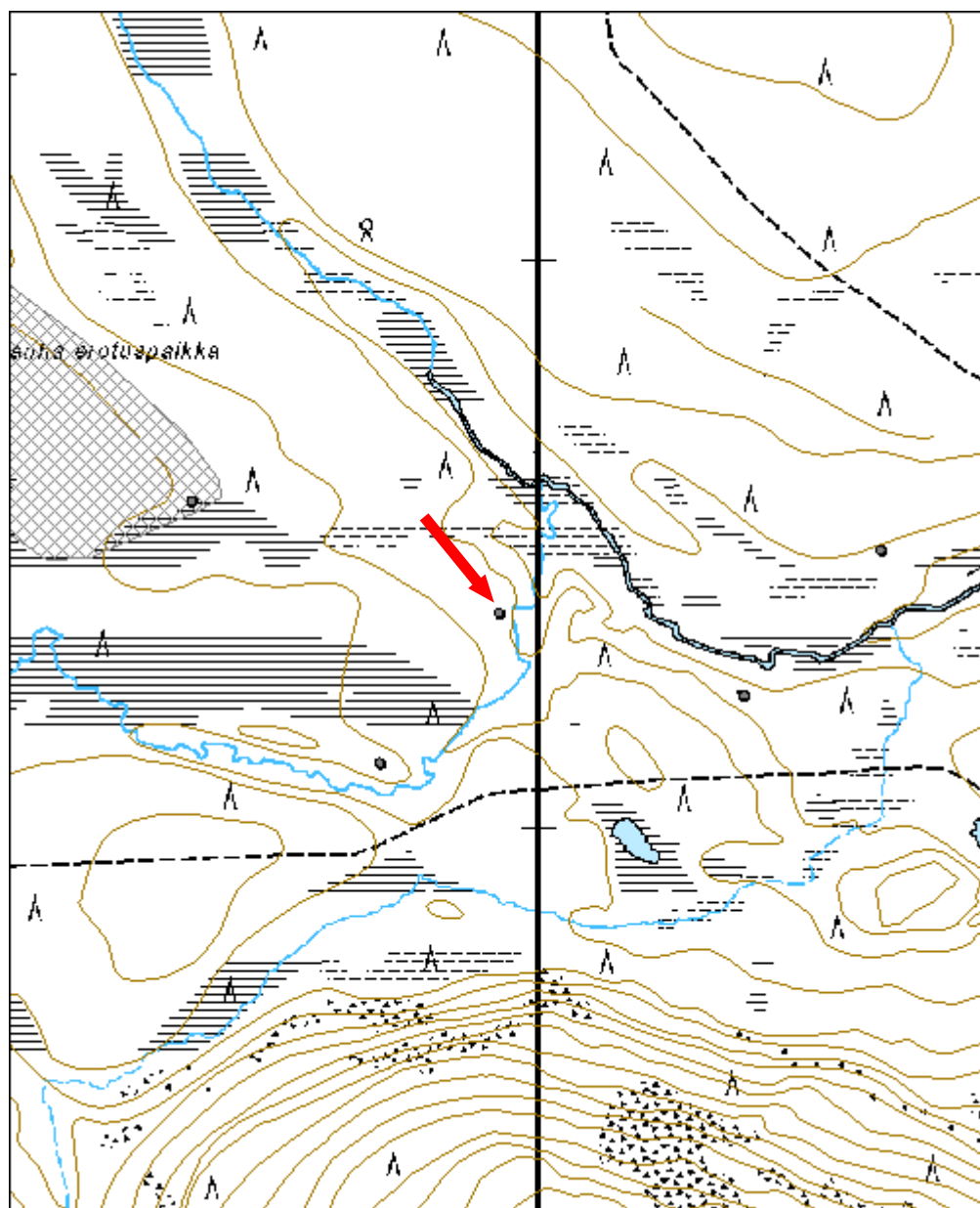
Vintilä 7 kämppä jäännös		MH-tunnus: 147342	
Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7513379, Y 3549928, Z 265	Löydöt:	
Taustatiedot			
Kohde on inventoitu Lapin ympäristökeskuksen Lapin kulttuuriympäristöt tutuksi -hankkeessa v. 2005.			
Ympäristön kuvaus			
Kohde sijaitsee Vintilän Kuolpunassa, Vintilän vanhan erotuspaikan kaakkoisosassa. Kohteen länsipuolella virtaa pieni puro, joka laskee kohteen koillispuolella virtaavaan Vesiojaan. Alue on mäntykangasta.			
Kohteen kuvaus			
Paikalla on 5x5 metrin kokoisen porokämpän rauniot. Kämpä on tehty pelkähirsistä, jossa ulkoseinän hirret on jätetty pyöreiksi, hirsien välit on tilkitty sammaleella. Kämpässä on tasasalvos. Isokokoinen, osin romahtanut piisi, sijaitsee pohjoisnurkassa. Ovi sijaitsee luoteis- ja ikkuna kaakkoisseinällä. Kämpän koillisseinä on romahtanut, muuten kämpästä on säilynyt 7-9 hirsikertaa.			
Kohteen rajaus			
Kohde on pistemäinen.			
Tulkinta			
Kohteessa on Vintilän poroerotukseen kuuluva porokämpä.			
Lisätietoja			
Lapin kulttuuriympäristöt tutuksi –inventoinnin tietojen mukaan kyseessä junttilaisten kämppä.			
Tarkastukset			
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012 Tarkastuspvm: 28.5.2012 Tarkastaja: P. Häkälä Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski			

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	3 Huono
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suoje- lunarvo	Kohteen suo- jelu:	9 Muu suoje- lunarvo

Kuva 161. Junttilaisten kämpä, kuvattu pohjoisesta.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7513379, Y 3549928, Z 265	Mittakaava:	1:10000

Vintilä 8 porokämpä jäännös		MH-tunnus: 147343	
Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7513233, Y 3550361, Z 260	Löydöt:	
<i>Taustatiedot</i>			
Kohde on inventoitu Lapin ympäristökeskuksen Lapin kulttuuriympäristöt tutuksi -hankkeessa v. 2005.			
<i>Ympäristön kuvaus</i>			
Kohde sijaitsee Vintilätunturin pohjoispuolella, kohteen pohjoispuolella virtaa Vesioja. Alue on kangasmetsää, jossa kasvaa mäntyä, kuusta ja vähän koivua.			
<i>Kohteen kuvaus</i>			
Paikalla on porokämpän raunio. Kämpän koko on 5,5x4,5 metriä ja se on tehty pelkkahirsistä, niin että ulkoseinän hirret on jätetty pyöreiksi. Rakentamisessa on käytetty tasasalvosta ja hirret on tilkitty sammaleella. Kämpän katto on edelleen osin paikallaan, se on tehty halkaistuista hirsistä ja päällystetty kattohuovalla. Kämpässä on ollut kaminalämmitys ja sisällä on laverit, hylly ja pöytä ikkunan edessä ja pöydällä lampun jäänteet. Ovi sijaitsee pohjoisseinällä, ovi on edelleen paikoillaan, ja ikkuna eteläseinällä. Ikkuna-aukossa on edelleen ikkunanpuitteet. Sisäpuolella, oven luona, havaittiin lyijykynällä kirjoitetut tekstit 1938 sekä 6.10.43			
<i>Kohteen rajaus</i>			
Kohde on pistemäinen.			
<i>Tulkinta</i>			
Paikalla on Vintilän vanhaan erotuspaikkaan kuuluva porokämpä.			
<i>Lisätietoja</i>			
Lapin kulttuuriympäristöt tutuksi –inventoinnin tietojen mukaan kyseessä on jokelalaisten kämpä.			

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
 Tarkastuspvm: 19.7.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
 Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

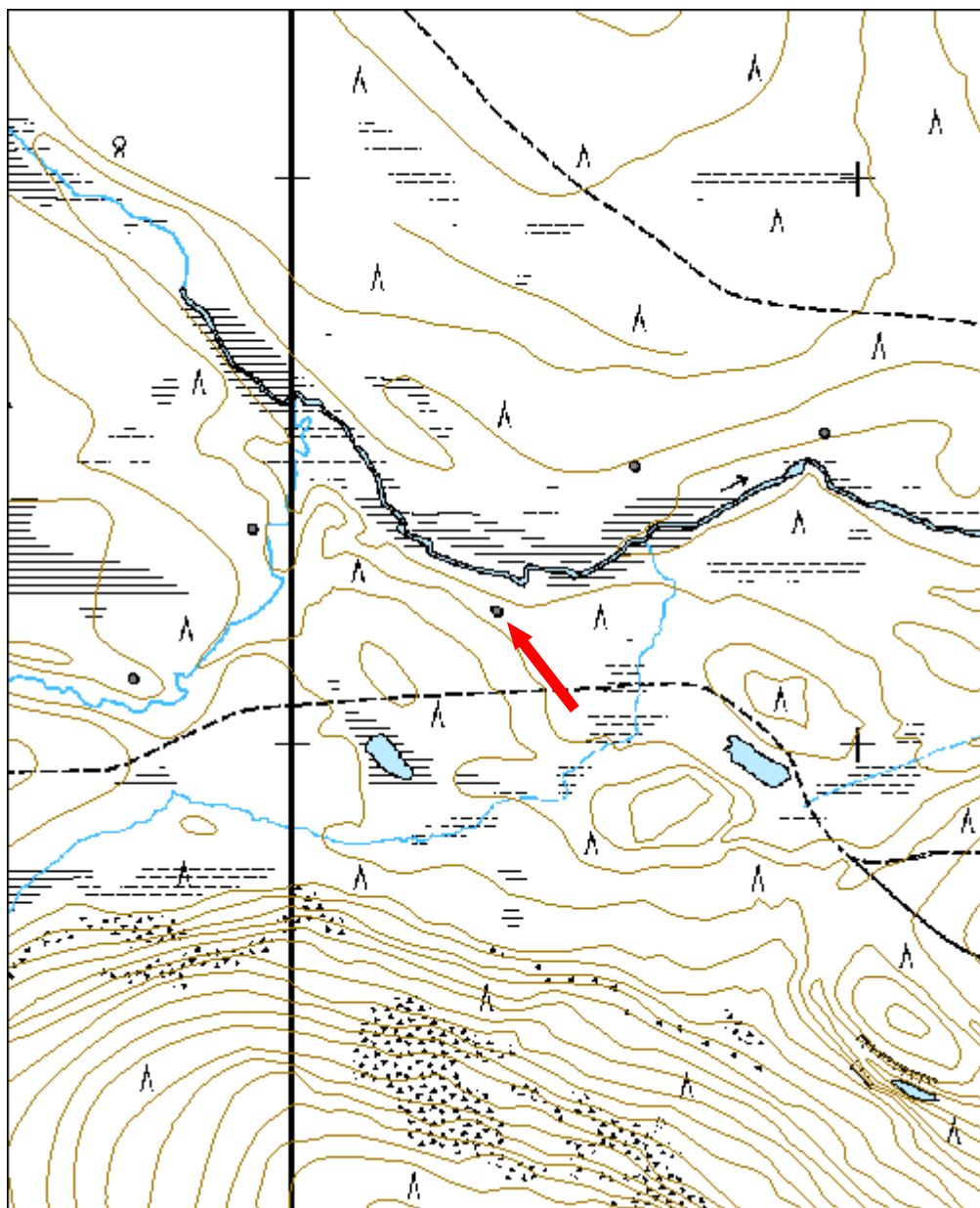
Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suoje- lunarvo	Kohteen suo- jelu:	9 Muu suoje- lunarvo

Kuva 162. Junttilaisten kämppä, kuvattu kaakosta.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7513233, Y 3550361, Z 260	Mittakaava:	1:10000

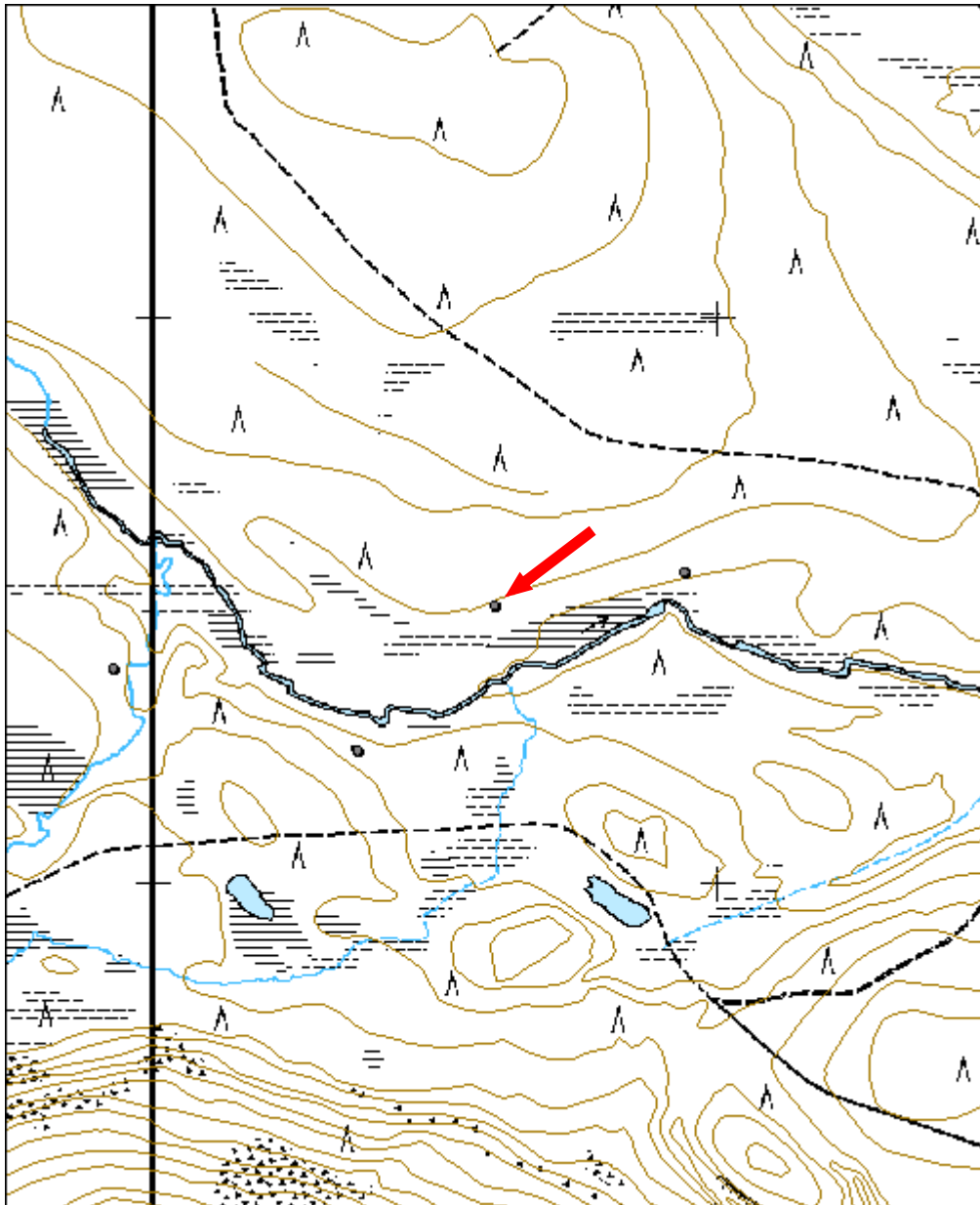
Vintilä 9 porokämpä jäännös		MH-tunnus: 147345	
Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7513490, Y 3550603, Z 255	Löydöt:	
<i>Taustatiedot</i>			
Kohde on inventoitu Lapin ympäristökeskuksen Lapin kulttuuriympäristöt tutuksi -hankkeessa v. 2005.			
<i>Ympäristön kuvaus</i>			
Kohde sijaitsee Vintilätunturin pohjoispuolella, Vesiojan pohjoisrannalla. Vintilä erotuspaikka sijaitsee kohteesta 1,5 kilometriä luoteeseen. Alue on mäntykangasta.			
<i>Kohteen kuvaus</i>			
Paikalla on 5,2x6 metrin kokoisen kämpän jäänteet. Kämpä on tehty pyörö-hirsistä ja siinä on käytetty ”ryssänkaulasalvosta”. Kattorakenteissa on käytetty huopaa. Piisi sijaitsee luoteisnurkassa, jonka lisäksi kämpän ulkopuolella kaakkoiskulmassa, on romahtanut piisiä muistuttava kivikasa. Ovi on sijainnut kämpän länsiseinällä. Kämpän ympärille on kaivettu ojat, niin että kämpä näyttää rakennetun korkealle töppäreelle.			
<i>Kohteen rajaus</i>			
Kohde on pistemäinen.			
<i>Tulkinta</i>			
Kohteessa on Vintilän poroerotukseen kuuluva porokämpä.			
<i>Lisätietoja</i>			
Lapin kulttuuriympäristöt tutuksi –inventoinnin tietojen mukaan kyseessä on poikkelalaisten kämpä.			
<i>Tarkastukset</i>			
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012 Tarkastuspvm: 19.7.2012 Tarkastaja: P. Häkälä Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski			

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	3 Huono
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suoje- lunarvo	Kohteen suo- jelu:	9 Muu suoje- lunarvo

Kuva 163. Poikkelalaisten kämppä, kuvattu lounaasta.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7513490, Y 3550603, Z 255	Mittakaava:	1:10000

Vintilä 10 porokämpä jäännös	MH-tunnus: 147347
-------------------------------------	------------------------------

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7513549, Y 3550940, Z 255	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on inventoitu Lapin ympäristökeskuksen Lapin kulttuuriympäristöt tutuksi -hankkeessa v. 2005.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Vintilätunturin pohjoispuolella, Vesiojan pohjoisrannalla. Vintilä erotuspaikka sijaitsee kohteesta 1,5 kilometriä luoteeseen. Alue on mäntykangasta.

Kohteen kuvaus

Kohde on hakkuuaukon laidassa sijaitseva porokämpän raunio, jonka koko on 3,7x4 metriä. Kämpä on osin palanut ja siitä on jäljellä 2-3 hirsikertaa. Kämpä on rakennettu pelkkahirsistä, niin että ulkoseinän hirret on jätetty pyöreiksi. Kämpässä on käytetty tasasalvosta. Romahtaneissa kattorakenteissa näkyy huopaa ja tuohta. Ovi on sijainnut kämpän luoteisseinällä ja ikkuna kaakkoisseinällä. Kämpässä on ollut kaminalämmitys.

Kohteen rajaus

Kohde on pistemäinen.

Tulkinta

Paikalla on Vintilän vanhaan poroerotukseen kuulunut porokämpä.

Lisätietoja

Lapin kulttuuriympäristöt tutuksi –inventoinnin tietojen mukaan kyseessä on Marjalan Jussin porokämpä.

Tarkastukset

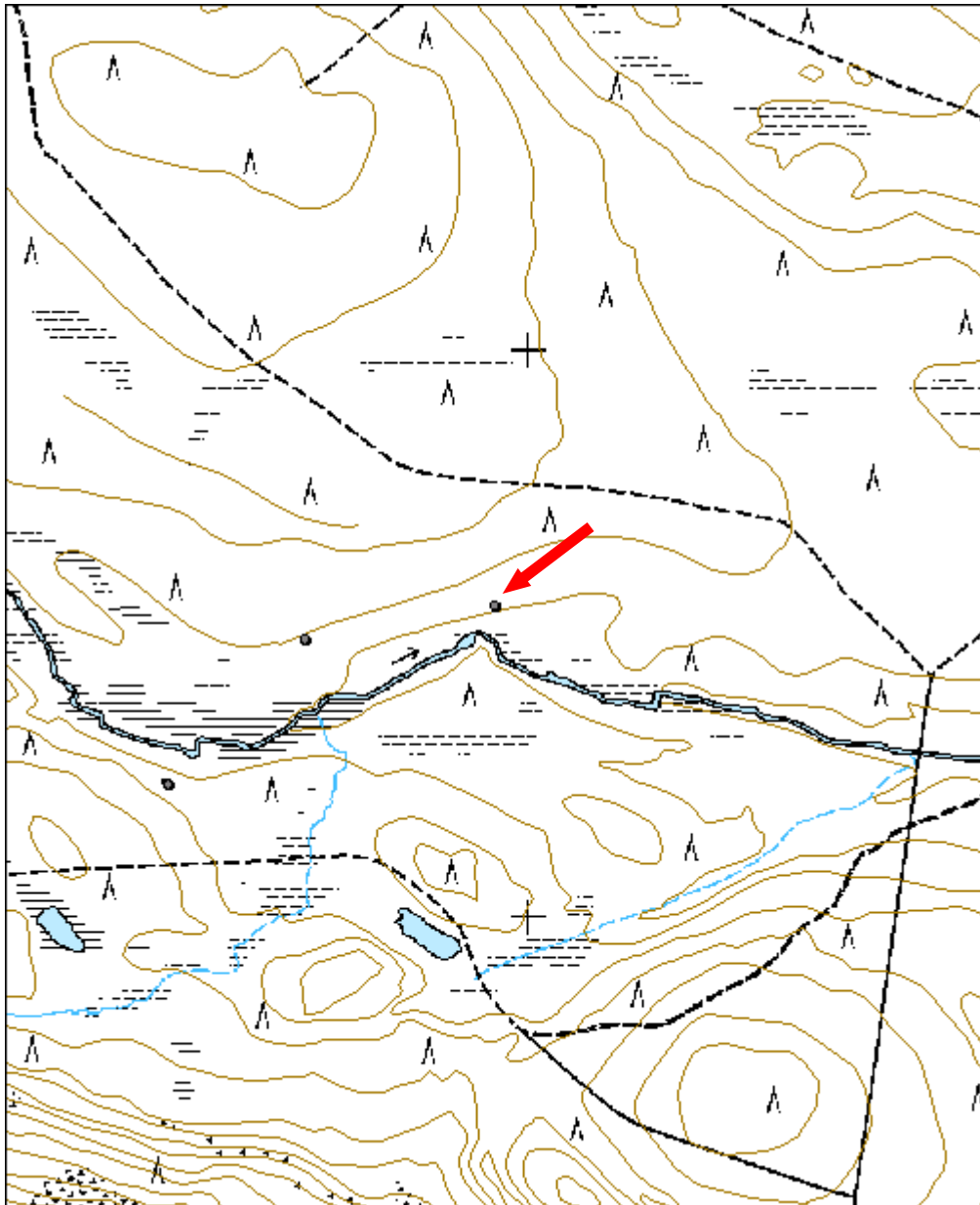
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
Tarkastusvm: 19.7.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	3 Huono
Arvotus:	8 Muu suoje- lunarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suo- jelu:	9 Muu suoje- lunarvo

Kuva 164. Marja-Jussin kämppä, kuvattu luoteesta.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7513549, Y 3550940, Z 255	Mittakaava:	1:10000

Vintilä 12 porokämpä jäännös		MH-tunnus: 147428	
Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7514452, Y 3547937, Z 275	Löydöt:	
Taustatiedot			
Kohde tuli esille haastattelussa ja lisäksi se on inventoitu Lapin ympäristökeskuksen Lapin kulttuuriympäristöt tutuksi -hankkeessa v. 2005.			
Ympäristön kuvaus			
Kohde sijaitsee Ettisseljän etelälaidalla, Vesiojan pohjoisrannalla. Kohteelle pääsee Vuoltisentieltä kääntyvää metsäautotietä pitkin. Alue on pääosin nuorta männikköä, joskin kohteen välitön ympäristö on avointa kenttää. Paikalla käy ilmeisesti retkeilijöitä ja kalastajia, sillä rannassa on nuotioita. Paikalla olevan porokämpän hirsistä on käytetty myös polttopuuna.			
Kohteen kuvaus			
Paikalla on Vintilän erotuspaikkaan kuuluva porokämpä. Kämpä on pahoin hajonnut, vain päätyseinä on melkein täysin pystyssä. Kämpän koko on 5,5x5,5 metriä ja siinä on ovi eteläseinällä. Oven vasemmalla puolella, kaakkoisnurkassa on piisi, mutta kämpässä on ilmeisesti ollut myös kaminalämmitys. Kämpä on tehty pelkkahirsistä ja siinä on käytetty tasasalvosta. Hirsien ulkoseinän puoleinen osa on jätetty pyöreäksi.			
Kohteen rajaus			
Kohde on pistemäinen.			
Tulkinta			
Kyseessä on porokämpän raunio. Porokämpä liittyy viereiseen Vintilän erotukseen.			
Lisätietoja			
Lapin kulttuuriympäristöt tutuksi –inventoinnin tietojen mukaan kyseessä on savukoskelaisten porokämpä.			

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
 Tarkastuspvm: 19.7.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
 Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 2 Kesinkertainen

Olotila: 2 Ei käytössä

Arvotus: 8 Muu suoje-
lunarvo

**Kohteen suo-
jelu:** 9 Muu suoje-
lunarvo

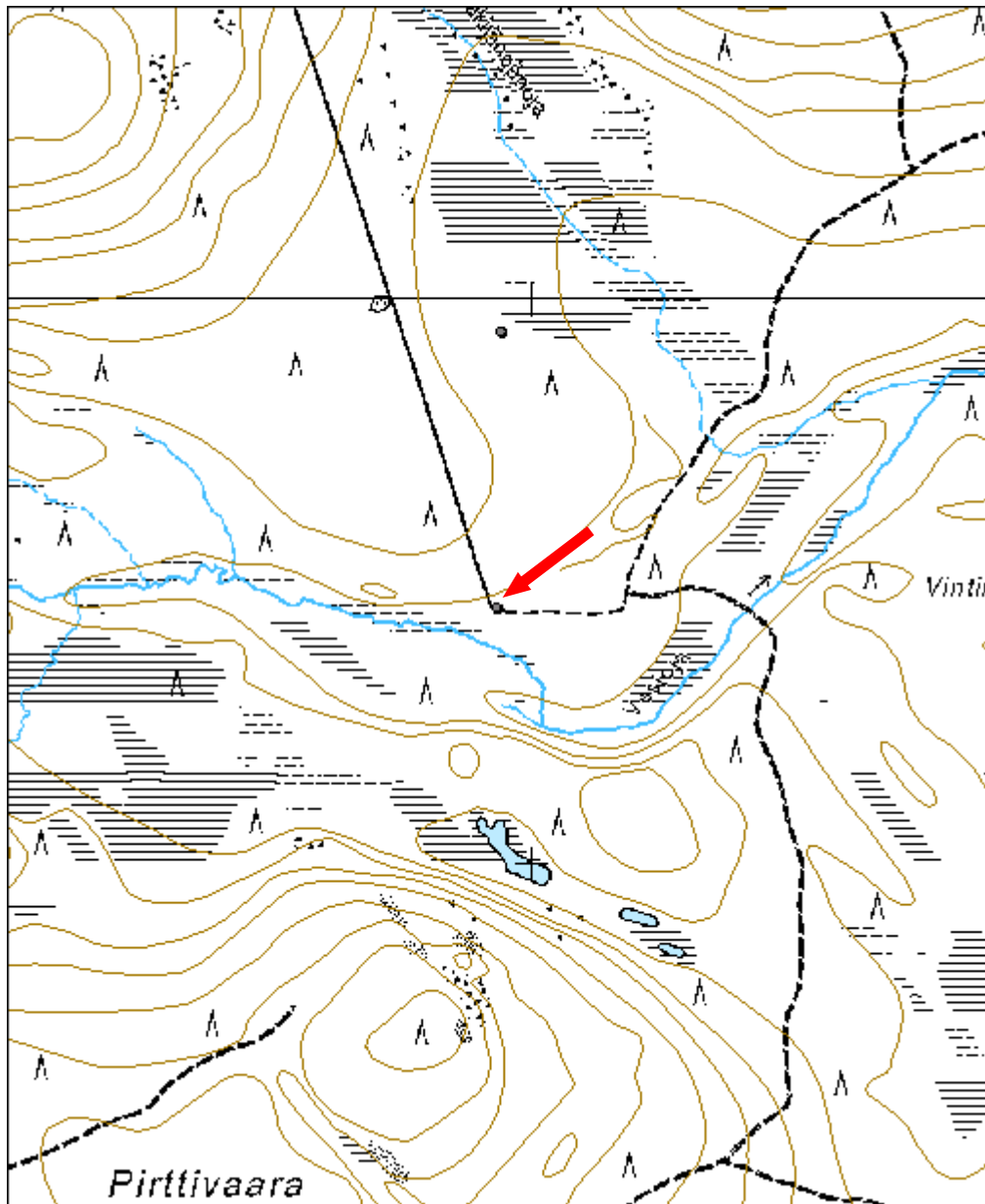

Kuva 165. Yleiskuva savukoskelaisten kämpästä, kuvattu idästä.

Kuva 166. Savukoskelaisten kämpä, kuvattu koillisesta.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7514452, Y 3547937, Z 275	Mittakaava:	1:10000

Vintilä 13 porokämpä jäännös		MH-tunnus: 147429	
Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7515583, Y 3547721, Z 290	Löydöt:	
<i>Taustatiedot</i>			
Kohde on inventoitu Lapin ympäristökeskuksen Lapin kulttuuriympäristöt tutuksi -hankkeessa v. 2005. Kohde on merkitty myös Metsähallituksen Sutigisjärjestelmään.			
<i>Ympäristön kuvaus</i>			
Kohde sijaitsee Ettisselän kaakkoispuolella, Lakijängänojan länsipuolella. Kohteen länsipuolitse kulkee Vuoltisentieltä Ettisselkään erkaneva metsäautotie. Kohde sijaitsee tontilla, jonka hallintaoikeus on Kemi-Sompion palikunnalla. Alue on kangasmetsää, jossa kasvaa kuusta ja mäntyä. Puron rannat ovat soistuneet.			
<i>Kohteen kuvaus</i>			
Paikalla on ollut porokämpä, mutta se on joko siirretty pois tai se on palanut. Paikka on avoin ja siellä on porokämpän peruina ulkokuusi, kaivon kolmiokansi sekä kaminan kappaleita. Paikalla kasvaa iso mänty, jossa on paljon pilkkoja. 50 metriä kämpän jäänteistä lounaaseen, koordinaateissa x= 7515565 y= 3547671 havaittiin kaksi matalaa kivilatomusta. Toisessa latomuksessa on vain muutamia kiviä, mutta toinen on paljon selkeämpi. Latomukset vaikuttavat melko tuoreilta, mahdollisesti ne liittyvät porokämpään tai ovat tontin rajamerkkejä.			
<i>Kohteen rajaus</i>			
Kohde on pistemäinen.			
<i>Tulkinta</i>			
Paikalla on ollut porokämpä, joka on viety pois, purettu tai se on palanut.			
<i>Lisätietoja</i>			
Lapin kulttuuriympäristöt tutuksi –inventoinnin tietojen mukaan paikalla on ollut lokkalaisten porokämpä.			

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
 Tarkastuspvm: 19.7.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
 Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto:

3 Huono

Olotila:

2 Ei käytössä

Arvotus:

8 Muu suoje-
lunarvo

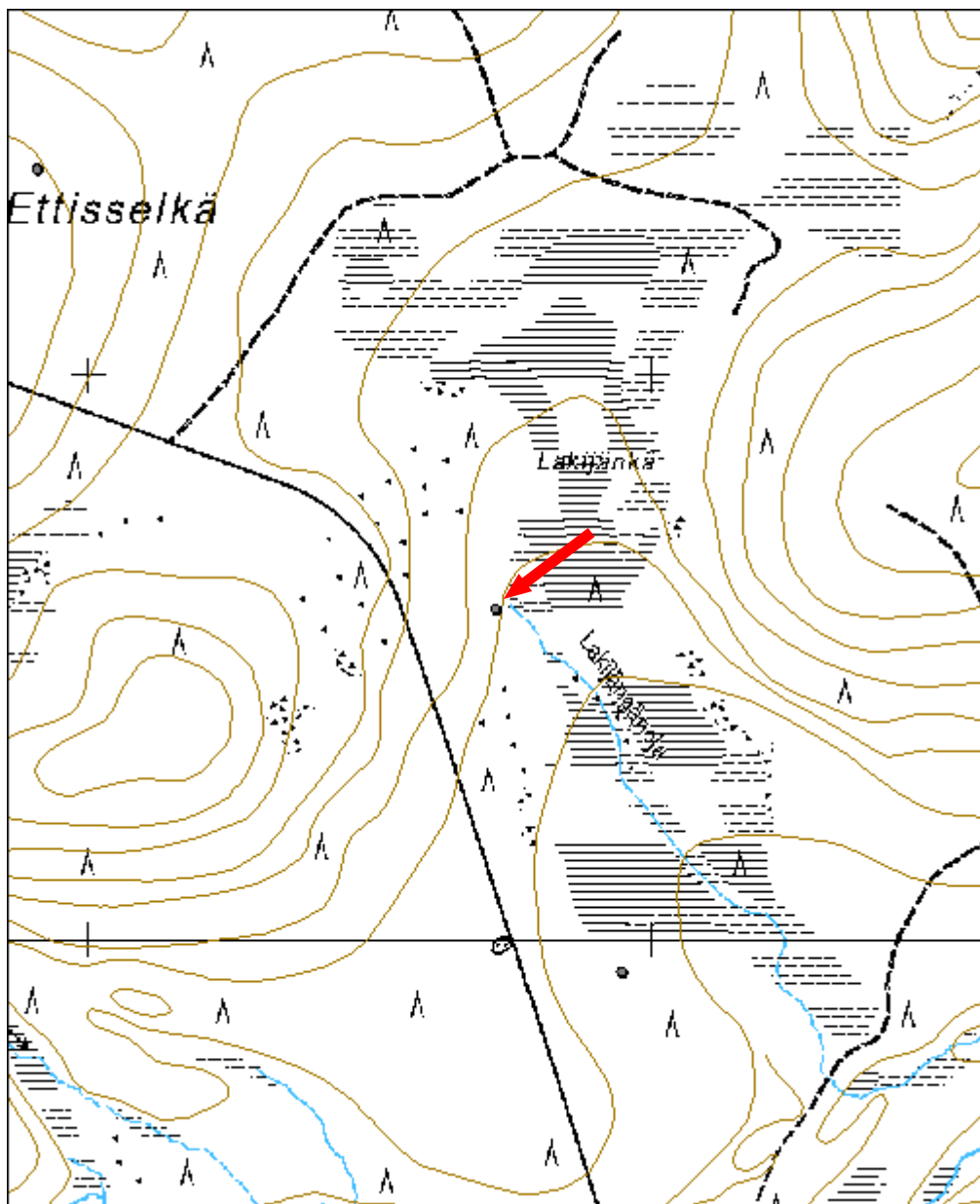
**Kohteen suo-
jelu:**

9 Muu suoje-
lunarvo

Kuva 167. Lokkalaisten porokämpän paikka. Paikalla vain kaivon kansi ja ulkokuussi.
 Kuvattu lounaasta

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7515583, Y 3547721, Z 290	Mittakaava:	1:10000

Jaaravaara 3 erotusaita jäännös		MH-tunnus: 147432	
Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7500869, Y 3570415, Z 225	Löydöt:	
<i>Taustatiedot</i>			
Kohde on merkitty Metsähallituksen Sutigis-järjestelmään.			
<i>Ympäristön kuvaus</i>			
Kohde sijaitsee Jaaravaaran etelälaidalla, kohteen eteläpuolitse kulkee metsäautotie, joka erkanelee Tulppion tiestä ja jatkuu Värriölle. Alue on kangasmetsää, jossa kasvaa nuorta mäntyä.			
<i>Kohteen kuvaus</i>			
Paikalla on 1900-luvun alkuun ajoittuva erotusaita, jossa siulat ovat mahdollisesti pohjoisessa. Erotusaita on parhaiten säilynyt kohteen kaakkoisosassa, jossa länsiseinällä on kuuden karsinan paikat. Itäpuolinen aita on pahoin hajonnut, eikä sen kulkua voi määrittellä tarkkaan. Tässä osassa erotusta maasto on avoin ja erotuksen paikka näkyy hyvin. Tämä osa poroaitaa on rakennettu ohuista pyöreistä puista, jotka on liitetty yhteen salvoksin. Vanhan aidan jatkeena on pohjoisempana uudempi aita, jonka tekemiseen on käytetty nauvoja ja halkaistuja puita. Tämäkin osa aitaa on huonossa kunnossa, osin se on rikkoutunut harvennushakkuun yhteydessä kun koneella on ajettu sen päältä. Tässä osassa erotusta metsä on tiheämpää.			
<i>Kohteen rajaus</i>			
Kohde on viivamainen.			
<i>Tulkinta</i>			
Kohteessa on vanhimmillaan 1900-luvun alkuun ajoittuvan erotusaidan jäänteet.			
<i>Lisätietoja</i>			
Saadun tiedon mukaan erotusaita olisi aikoinaan poltettu tahallaan.			

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
 Tarkastuspvm: 20.7.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
 Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto:

3 Huono

Olotila:

2 Ei käytössä

Arvotus:

8 Muu suoje-
lunarvo

**Kohteen suo-
jelu:**

9 Muu suoje-
lunarvo

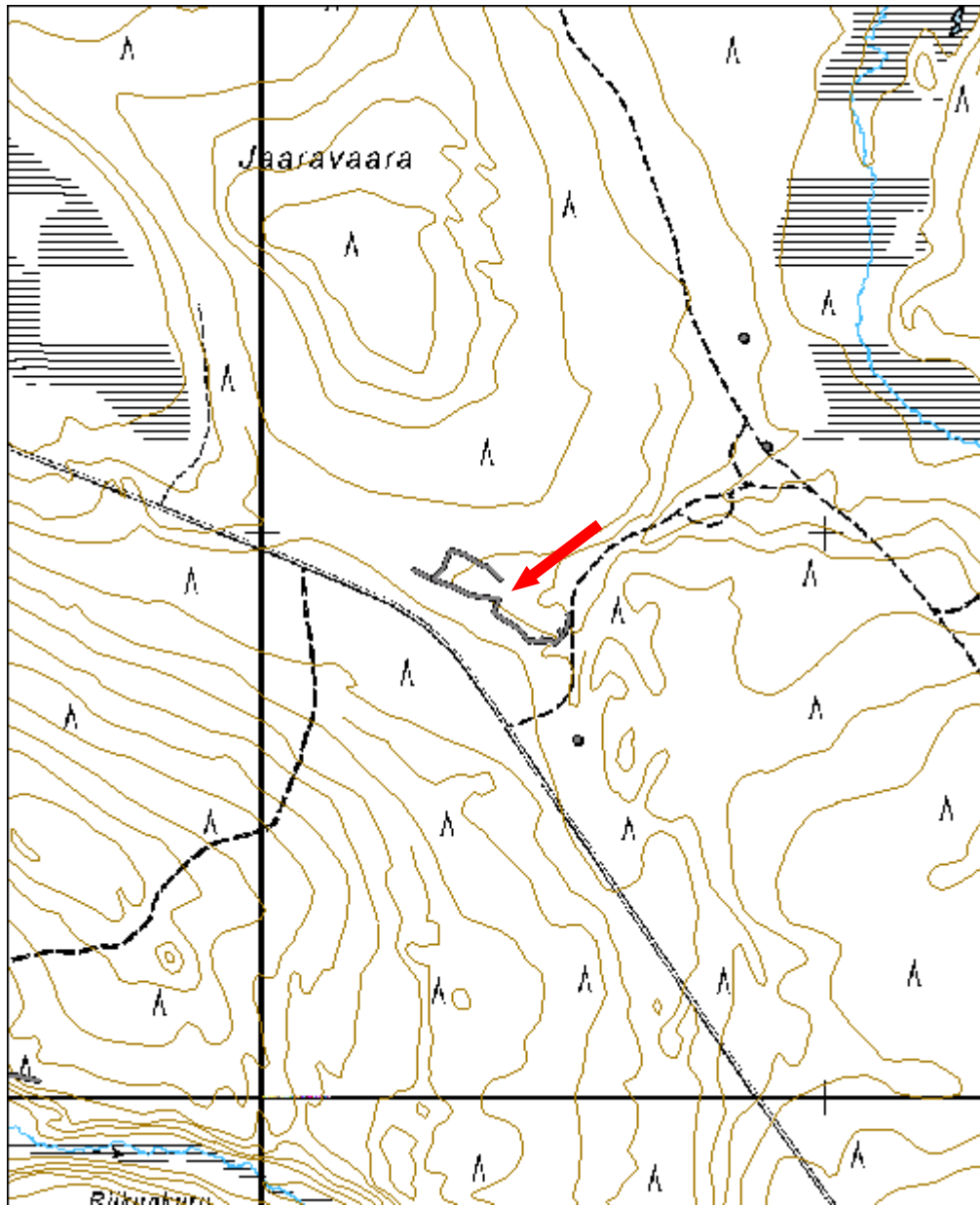

Kuva 168. Yleiskuva Jaaravaaran aidan vanhimmasta ja parhaiten säilyneestä osasta. Erotusaitaa kuvan oikeassa laidassa. Kuvattu idästä.

Kuva 169. Yksityiskohta säilyneestä aidasta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspai- kat/työpaikat	Copy- right:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7500869, Y 3570415, Z 225	Mitta- kaava:	1:10000

Vintilä 1 porokämpä jäännös	MH-tunnus: 149063
------------------------------------	------------------------------

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	2		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7514917, Y 3548831, Z 270	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on inventoitu Lapin ympäristökeskuksen Lapin kulttuuriympäristöt tutuksi -hankkeessa v. 2005.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Vintilän Kuolpunassa, Vintilän vanhan poroerotuspaikan pohjoispuolella. Kohteen eteläpuolella virtaa Vesioja. Kämpän pohjat sijaitsevat Vesiojaan laskevan melko jyrkän rinteiden alalaidassa, suon reunassa. Alue on tuoretta kangasmetsää ja siinä kasvaa mäntyä, kuusta ja koivua.

Kohteen kuvaus

Paikalla on kahden kämpän rauniot. Molemmat ovat huonokuntoisia eikä niistä ole jäljellä kuin muutamia alimpia hirsistä.

Kämpä 1: (x= 7514914 y= 3548819) on kooltaan 4x4,5 metriä. Se on rakennettu pyöröhirsistä ja siinä on käytetty tasasalvosta. Kämpän pohjoispuolella on osin kaivettu rinteeseen. Ovi on kämpän eteläpuolella ja itäpuolella on mahdollisesti ollut ikkuna. Kämpän lounaisnurkassa on piisi mutta kämpässä on ollut myös kamina.

Kämpä 2: (x= 7514916 y= 3548840) on edellistä huonokuntoisempi, tästä on jäljellä vain muutamia hirsistä. Kämpän koko on 8,3x8,5 metriä eikä siinä ole näkyvää lämmityslaitetta. Ovi on sijainnut eteläpuolella.

Kohteen rajaus

Kohde on rajattu näkyvien rakenteiden perusteella.

Tulkinta

Kyseessä on Vintilän poroerotukseen liittyvä porokämpä (kämpä 1). Kämpän 2 funktio on epäselvä, se voi liittyä viereiseen porokämpään tai olla tätä vanhempi savottakämpä. On myös mahdollista, että kämpä 2 on rakennettu ensin ja sen mentyä huonoon kuntoon viereen on rakennettu uusi kämpä (kämpä 1)

Lisätietoja

Lapin kulttuuriympäristöt tutuksi –inventoinnin tietojen mukaan nyt tarkastettu kämpppä on ollut Pyhä-Selmin porokämppä.

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
 Tarkastuspvm: 19.9.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
 Kuvaus: KMO-inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 3 Huono

Olotila: 2 Ei käytössä

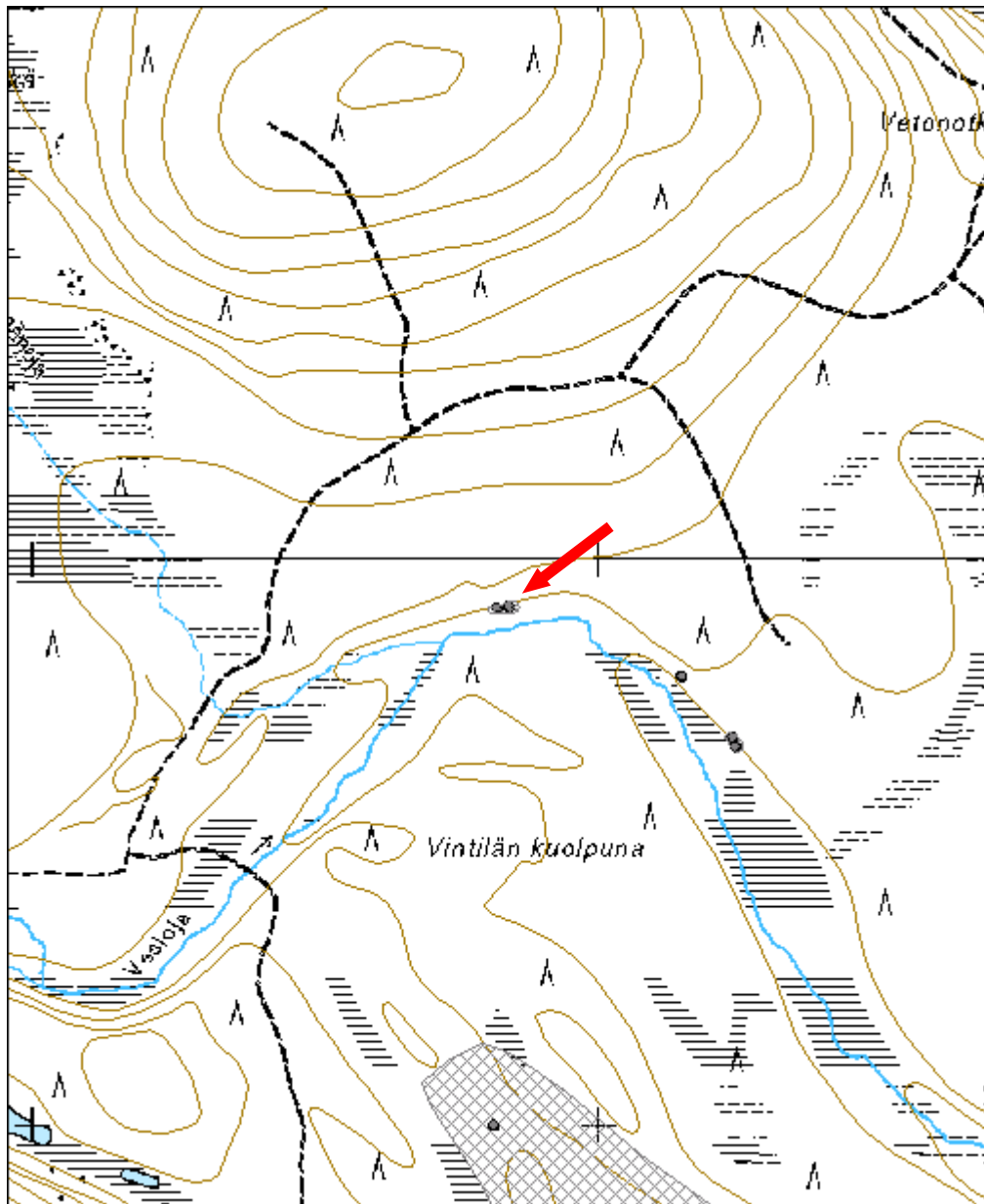
Arvotus: 8 Muu suoje-
lunarvo

**Kohteen suo-
jelu:** 9 Muu suoje-
lunarvo

Kuva 170. Pyhäselmin kämpppä, rakennus 1. Kuvattu etelästä.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7514917, Y 3548831, Z 270	Mittakaava:	1:10000

Vintilä 3 porokämpä jäännös	MH-tunnus: 149068
------------------------------------	------------------------------

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	2		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7514678, Y 3549238, Z 270	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on inventoitu Lapin ympäristökeskuksen Lapin kulttuuriympäristöt tutuksi -hankkeessa v. 2005.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Vintilän Kuolpunassa, Vintilän vanhan poroerotuspaikan pohjoispuolella. Kohteen eteläpuolella virtaa Vesioja. Alue on tuoretta kangas-metsää, jossa kasvaa kuusta, mäntyä ja koivua.

Kohteen kuvaus

Paikalla on kahden rakennuksen jäänteet.

Rakennus 1: (x= 7514684 y= 3549236) on pyöröhirsistä rakennetun, kooltaan 5x5,5 metrin kokoisen kämpän raunio, josta on jäljellä 3-4 alinta hirsikertaa. Rakennuksessa on käytetty tasasalvosta ja hirsien välit on tilkitty sammaleella. Katto on romahtanut, mutta siinä on ollut huopapäällyste. Kämpän länsinurkassa on piisi, mutta kämpässä on myös kamina. Ovi sijaitsee lounaisseinällä ja ikkuna koilliseinällä.

Rakennus 2: (x= 7514669 y= 3549242) on kooltaan 7,9x8,1 metrin kokoisen rakennuksen pohja. Rakennuksesta on näkyvillä vain alin hirsikerta, joka sekin on jo painunut maahan. Tässä rakennuksessa ei havaittu lämmityslaitetta ja sen sisällä kasvaa nuoria koivuja.

Kohteen rajaus

Kohde on rajattu näkyvien rakenteiden perusteella.

Tulkinta

Kyseessä on Vintilän poroerotukseen liittyvä porokämpä (rakennus 1). Toisen rakennuksen funktio on epäselvä, se voi liittyä viereiseen porokämpään tai olla tätä vanhempi savottakämpä. On myös mahdollista, että rakennus 2 on rakennettu ensin ja sen mentyä huonoon kuntoon viereen on rakennettu uusi kämpä (rakennus 1)

Lisätietoja

Lapin kulttuuriympäristöt tutuksi –inventoinnin tietojen mukaan nyt tarkastettu kämpppä on ollut marttilaisten porokämpppä.

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
Tarkastuspvm: 19.9.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
Kuvaus: KMO-inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 3 Huono

Olotila: 2 Ei käytössä

Arvotus:

8 Muu suoje-
lunarvo

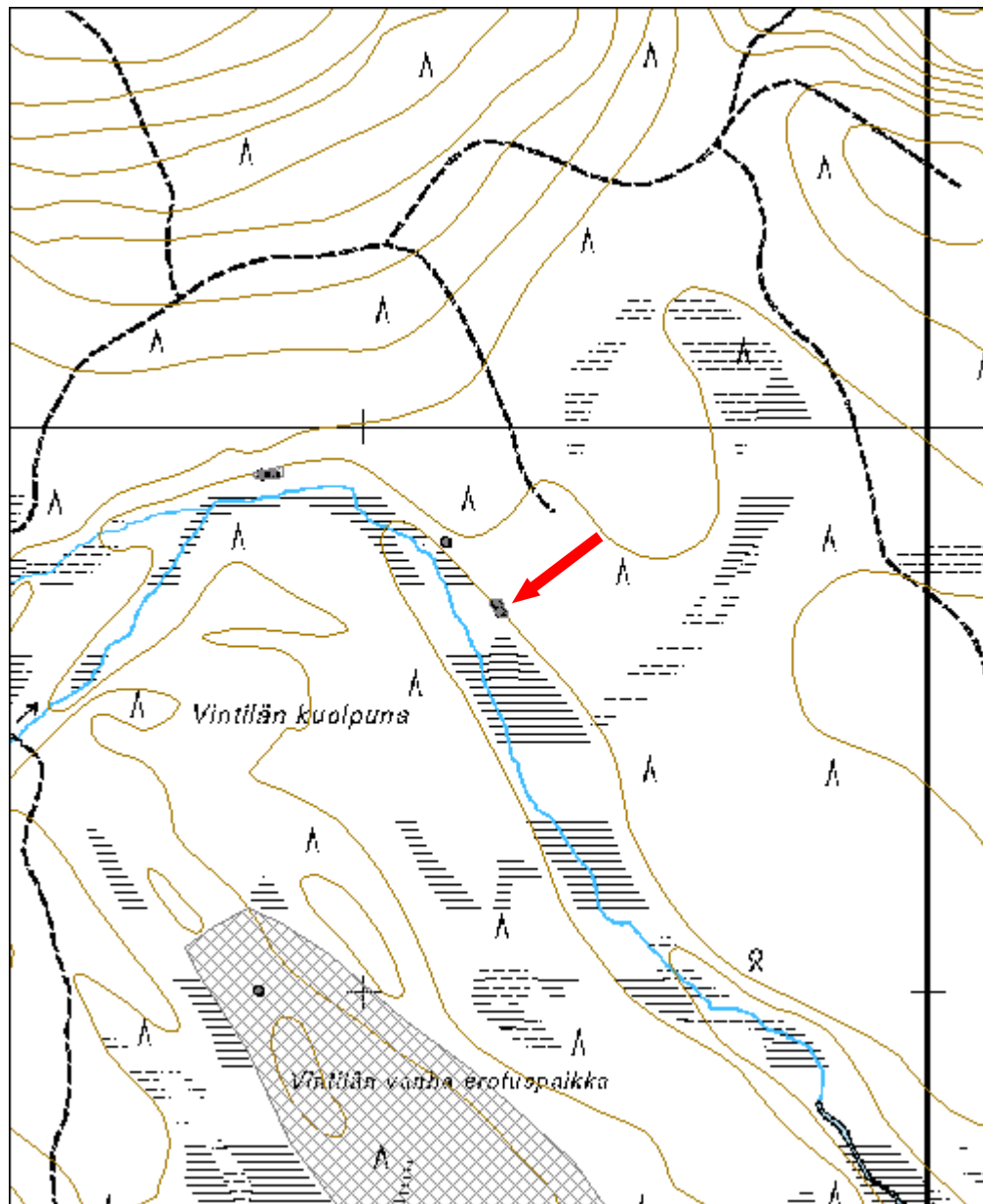
**Kohteen suo-
jelu:**

9 Muu suoje-
lunarvo

Kuva 171. Marttilaisten kämpppä, rakennus 1. Kuvattu etelästä.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7514678, Y 3549238, Z 270	Mittakaava:	1:10000

Selkäaita Jänesvaaranselkä, poroaita jäännös	MH-tunnus: 151523
---	------------------------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7118 Historiallinen aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7532145, Y 3547897, Z 345	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohdetta on inventoitu aiemmin Lapin kulttuuriympäristöt tutuksi -hankkeen puitteissa vuonna 2005.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Savukosken ja Sodankylän kunnanrajan tuntumassa, Jänesvaaranselän pohjoispuolella. Osittain kohde on Sodankylän puolella. Alue on pääosin kuivaa mäntymetsää, mutta kunnanrajan tuntumassa aita kulkee kuusikossa.

Kohteen kuvaus

Alueelta havaittiin selkäaidan jäänteitä lähes 1,5 kilometrin matkalla. Selkäaita on pääosin jo hyvin huonossa kunnossa, muutamain paikoin se erottuu selkeämmin. Aidan rakenteet ovat sortuneet maahan, joten aita näkyy vain pitkänä ja kapeana puukasana. Osin aidasta on jäljellä vain yksittäisiä puita. Aita on tehty kapeista, kirveellä halkaistuista puista.

Havaitun selkäaidan länsipäässä havaittiin myös pilkkoja läheisissä kuusissa. Pilkat noudattelevat selkäaidan linjausta.

Muut selkäaidan osat ovat seuraavilla Reiska-tunnuksilla: 151528, 151529, 151530, 151531, 151533, 151534, 151547, 151548, 151549, 151550, 151551 ja 151552

Kohteen rajaus

Kohde on rajattu näkyvien rakenteiden perusteella. Vaikka aita on merkitty yhtenäisenä linjana, ei se ole sitä todellisuudessa. Viiva kuvaa aluetta, jolta havaittiin merkkejä selkäaidasta.

Tulkinta

Kyseessä on 1800 ja 1900 -lukujen taitteeseen ajoittuvan paliskuntien välisen poroaidan, ns "suuren selkäaidan" jäännös. Aita on alkanut Kuolajärveltä ja

päättynyt Ounasjokeen.

Lisätietoja

Elo, Tiina & Seppälä, Sirkka-Liisa 2012. Entistä Keminkylää. Savukosken kulttuuriympäristöohjelma. Suomen ympäristö 31/2012, rakennettu ympäristö. <http://www.ymparisto.fi/default.asp?contentid=419254&lan=fi>

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
Tarkastuspvm: 23.7.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
Kuvaus: KMO-inventointi 2012/ Itä-Lappi, Savukoski

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 3 Huono

Olotila: 2 Ei käytössä

Arvotus:

8 Muu suoje-
lunarvo

**Kohteen suo-
jelu:**

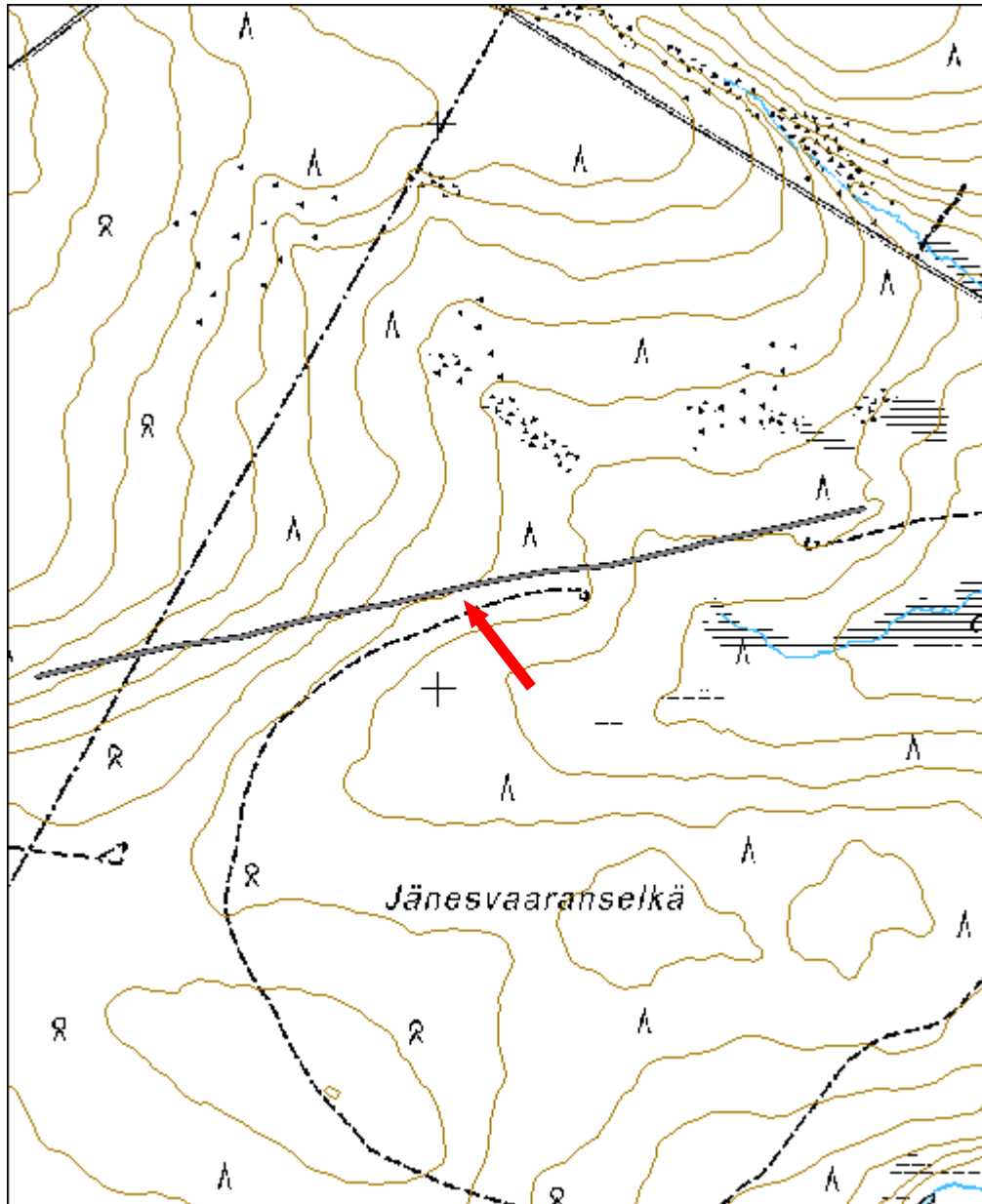
9 Muu suoje-
lunarvo

Kuva 172. Selkäaidan kulkulinja. Aita on jo pahoin hajonnut. Kuvattu lounaasta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copy-right:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7532145, Y 3547897, Z 345	Mitta-kaava:	1:10000

Selkääita Paskalomavaara 1, poroaita jäännös		MH-tunnus: 151528	
Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7118 Historiallinen aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7532754, Y 3550005, Z 300	Löydöt:	
<i>Taustatiedot</i>			
Kohdetta on inventoitu aiemmin Lapin kulttuuriympäristöt tutuksi -hankkeen puitteissa vuonna 2005.			
<i>Ympäristön kuvaus</i>			
Kohde sijaitsee Savukosken ja Sodankylän kunnanrajan tuntumassa, Paskalomavaaran kaakkoispuolella. Alue on pääosin kuivaa mäntymetsää, jossa on suoritettu hakkuita usealla kuviolla ja nämä alat ovat nyt taimettumassa.			
<i>Kohteen kuvaus</i>			
Selkääitaa ei ole tällä pätkällä lainkaan pystyssä, mutta sen kulkulinja on edelleen selvästi erotettavissa maastossa. Aita on tehty kirvellä halkaistuista kapeista puista.			
Muut selkääidan osat ovat seuraavilla Reiska-tunnuksilla: 151523, 151529, 151530, 151531, 151533, 151534, 151547, 151548, 151549, 151550, 151551 ja 151552			
<i>Kohteen rajaus</i>			
Kohde on rajattu näkyvien rakenteiden perusteella. Vaikka aita on merkitty yhtenäisenä linjana, ei se ole sitä todellisuudessa. Viiva kuvaa aluetta, jolta havaittiin merkkejä selkääidasta.			
<i>Tulkinta</i>			
Kyseessä on 1800 ja 1900 -lukujen taitteeseen ajoittuvan paliskuntien välisen poroaidan, ns "suuren selkääidan" jäännös. Aita on alkanut Kuolajärveltä ja päättynyt Ounasjokeen.			
<i>Lisätietoja</i>			
Elo, Tiina & Seppälä, Sirkka-Liisa 2012. Entistä Keminkylää. Savukosken kulttuuriympäristöohjelma. Suomen ympäristö 31/2012, rakennettu ympäristö. http://www.ymparisto.fi/default.asp?contentid=419254&lan=fi			

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
 Tarkastuspvm: 23.7.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
 Kuvaus: KMO-inventointi 2012/ Itä-Lappi, Savukoski

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto:

3 Huono

Olotila:

2 Ei käytössä

Arvotus:

8 Muu suoje-
lunarvo

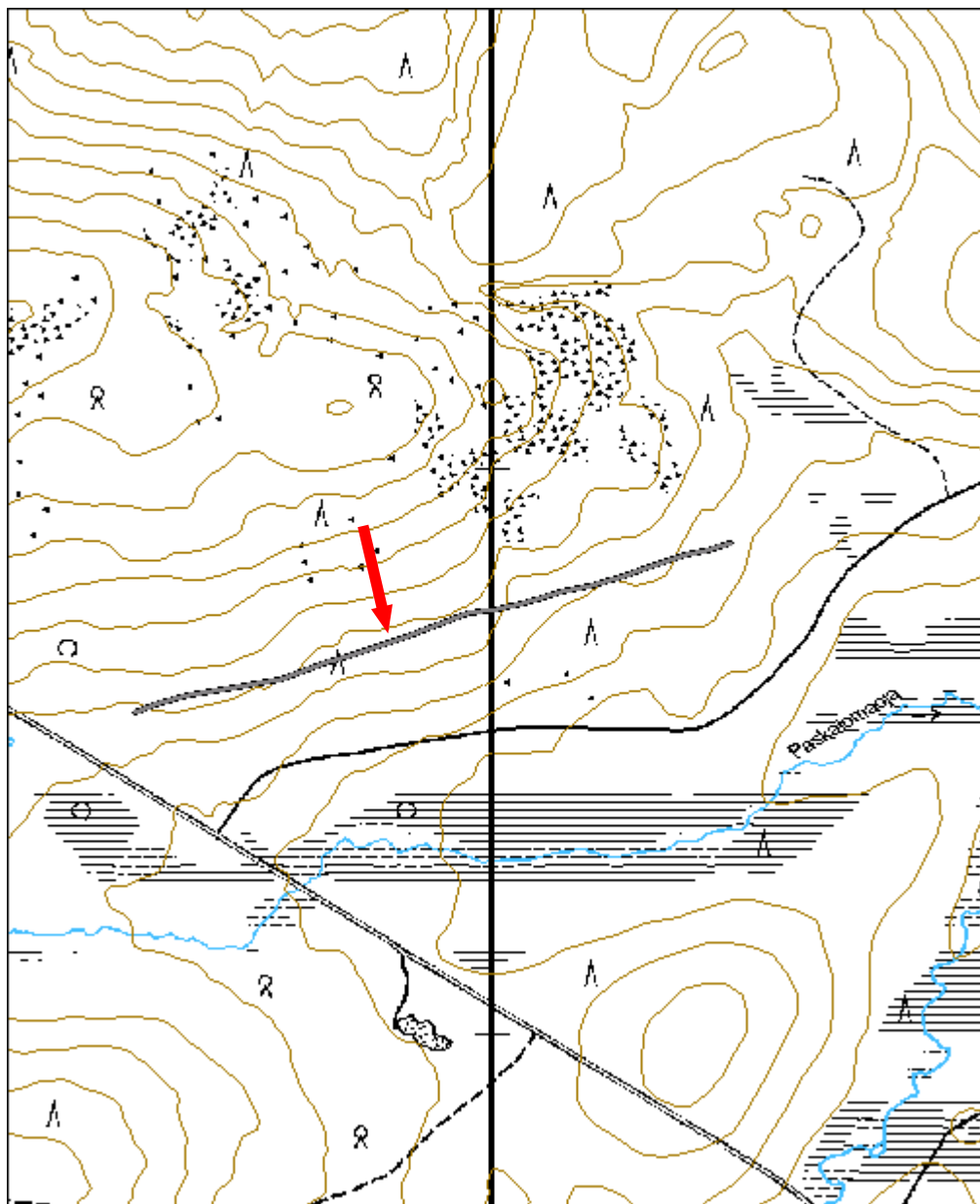
**Kohteen suo-
jelu:**

9 Muu suoje-
lunarvo

Kuva 173. Viimeisiä havaintoja selkäaidasta Paskalomavaarasta, kuvattu koillisesta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copy-right:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7532754, Y 3550005, Z 300	Mitta-kaava:	1:10000

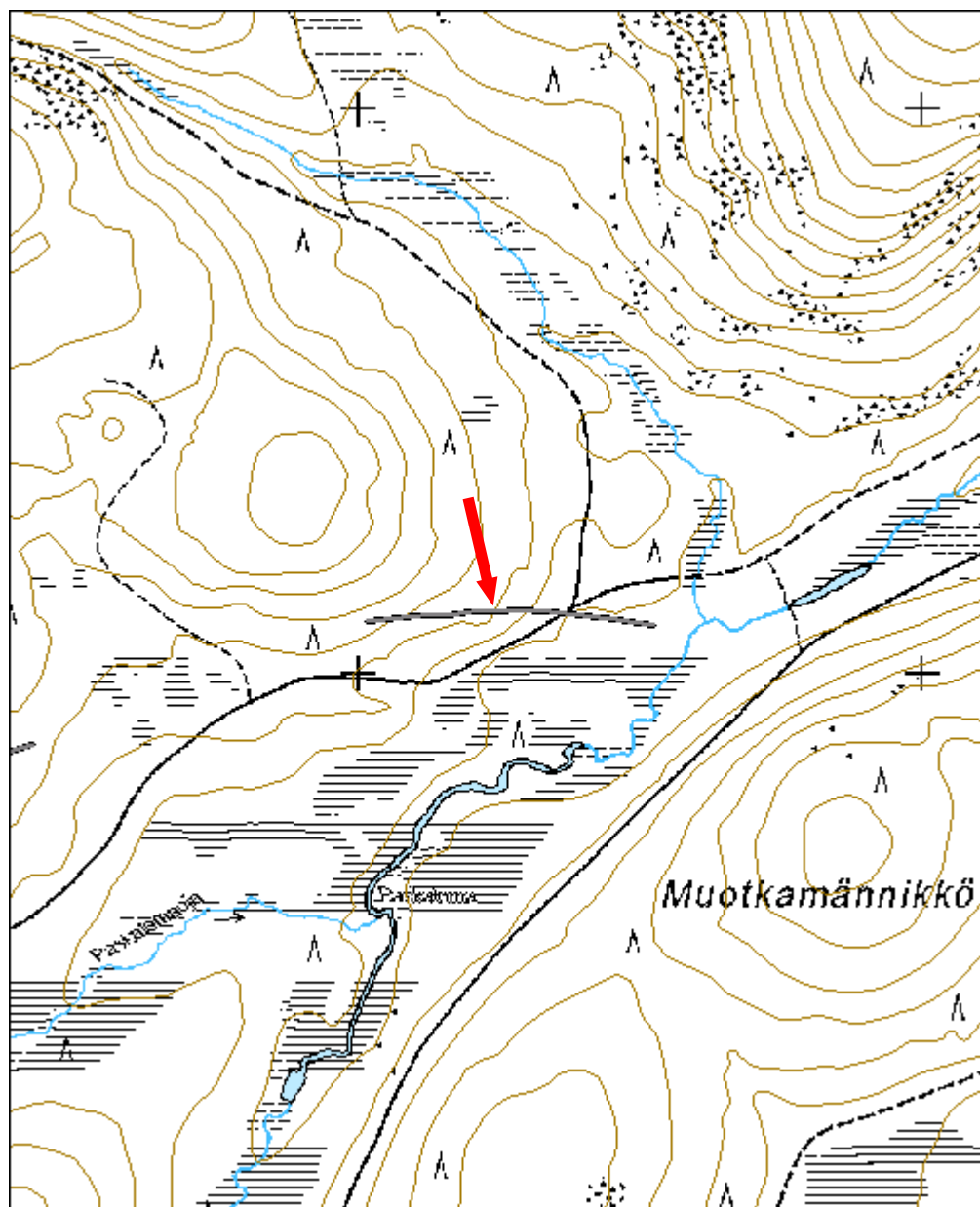
Selkäaita Paskalomavaara 2, poroaita jäännös		MH-tunnus: 151529	
Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7118 Historiallinen aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7533109, Y 3551246, Z 290	Löydöt:	
<i>Taustatiedot</i>			
Kohdetta on inventoitu aiemmin Lapin kulttuuriympäristöt tutuksi -hankkeen puitteissa vuonna 2005.			
<i>Ympäristön kuvaus</i>			
Kohde sijaitsee Savukosken ja Sodankylän kunnanrajan tuntumassa, Paskalomavaaran itäreunalla. Kohteen itäpuolella virtaa Paskaloma ja sen itäpuolella kohoaa Muotkamännikkö. Alue on osin kuivaa mäntymetsää mutta puron varsi on märempää ja rehevämpikasvuista.			
<i>Kohteen kuvaus</i>			
Selkäaitaa ei ole tällä pätkällä lainkaan pystyssä, mutta sen kulkulinja on edelleen selvästi erotettavissa maastossa. Aita on tehty kirvellä halkaistuista kapeista puista.			
Muut selkäaidan osat ovat seuraavilla Reiska-tunnuksilla: 151523, 151528, 151530, 151531, 151533, 151534, 151547, 151548, 151549, 151550, 151551 ja 151552.			
<i>Kohteen rajaus</i>			
Kohde on rajattu näkyvien rakenteiden perusteella. Vaikka aita on merkitty yhtenäisenä linjana, ei se ole sitä todellisuudessa. Viiva kuvaa aluetta, jolta havaittiin merkkejä selkäaidasta.			
<i>Tulkinta</i>			
Kyseessä on 1800 ja 1900 -lukujen taitteeseen ajoittuvan paliskuntien välisen poroaidan, ns "suuren selkäaidan" jäännös. Aita on alkanut Kuolajärveltä ja päättynyt Ounasjokeen.			
<i>Lisätietoja</i>			
Elo, Tiina & Seppälä, Sirkka-Liisa 2012. Entistä Keminkylää. Savukosken kulttuuriympäristöohjelma. Suomen ympäristö 31/2012, rakennettu ympäristö. http://www.ymparisto.fi/default.asp?contentid=419254&lan=fi			

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
Tarkastuspvm: 23.7.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
Kuvaus: KMO-inventointi 2012/ Itä-Lappi, Savukoski

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	3 Huono
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suoje- lunarvo	Kohteen suo- jelu:	9 Muu suoje- lunarvo

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copy-right:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7533109, Y 3551246, Z 290	Mittakaava:	1:10000

Selkäaita Muotkamännikkö 1, poroaita jäännös		MH-tunnus: 151530	
Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7118 Historiallinen aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7532835, Y 3552486, Z 295	Löydöt:	
<i>Taustatiedot</i>			
Kohdetta on inventoitu aiemmin Lapin kulttuuriympäristöt tutuksi -hankkeen puitteissa vuonna 2005.			
<i>Ympäristön kuvaus</i>			
Kohde sijaitsee Savukosken ja Sodankylän kunnanrajan tuntumassa olevan Muotkamännikön koillisosassa. Muotkamännikön ympäri kulkee metsäautotie, joka myös katkaisee selkäaidan tässä osin. Alue on kuivahkoa kangas- metsää, jossa kasvaa nuorta mäntyä.			
<i>Kohteen kuvaus</i>			
Selkäaitaa ei ole tällä pätkällä lainkaan pystyssä, mutta sen kulkulinja on edelleen selvästi erotettavissa maastossa. Alarinteellä aidan kulkulinja erottuu paremmin kuin ylempänä, jossa sitä on välillä hyvin vaikea erottaa. Aita on tehty kirvellä halkaistuista kapeista puista.			
Muut selkäaidan osat ovat seuraavilla Reiska-tunnuksilla: 151523, 151528, 151529, 151531, 151533, 151534, 151547, 151548, 151549, 151550, 151551 ja 151552.			
<i>Kohteen rajaus</i>			
Kohde on rajattu näkyvien rakenteiden perusteella. Vaikka aita on merkitty yhtenäisenä linjana, ei se ole sitä todellisuudessa. Viiva kuvaa aluetta, jolta havaittiin merkkejä selkäaidasta.			
<i>Tulkinta</i>			
Kyseessä on 1800 ja 1900 -lukujen taitteeseen ajoittuvan paliskuntien välisen poroaidan, ns "suuren selkäaidan" jäännös. Aita on alkanut Kuolajärveltä ja päättynyt Ounasjokeen.			
<i>Lisätietoja</i>			
Elo, Tiina & Seppälä, Sirkka-Liisa 2012. Entistä Keminkylää. Savukosken			

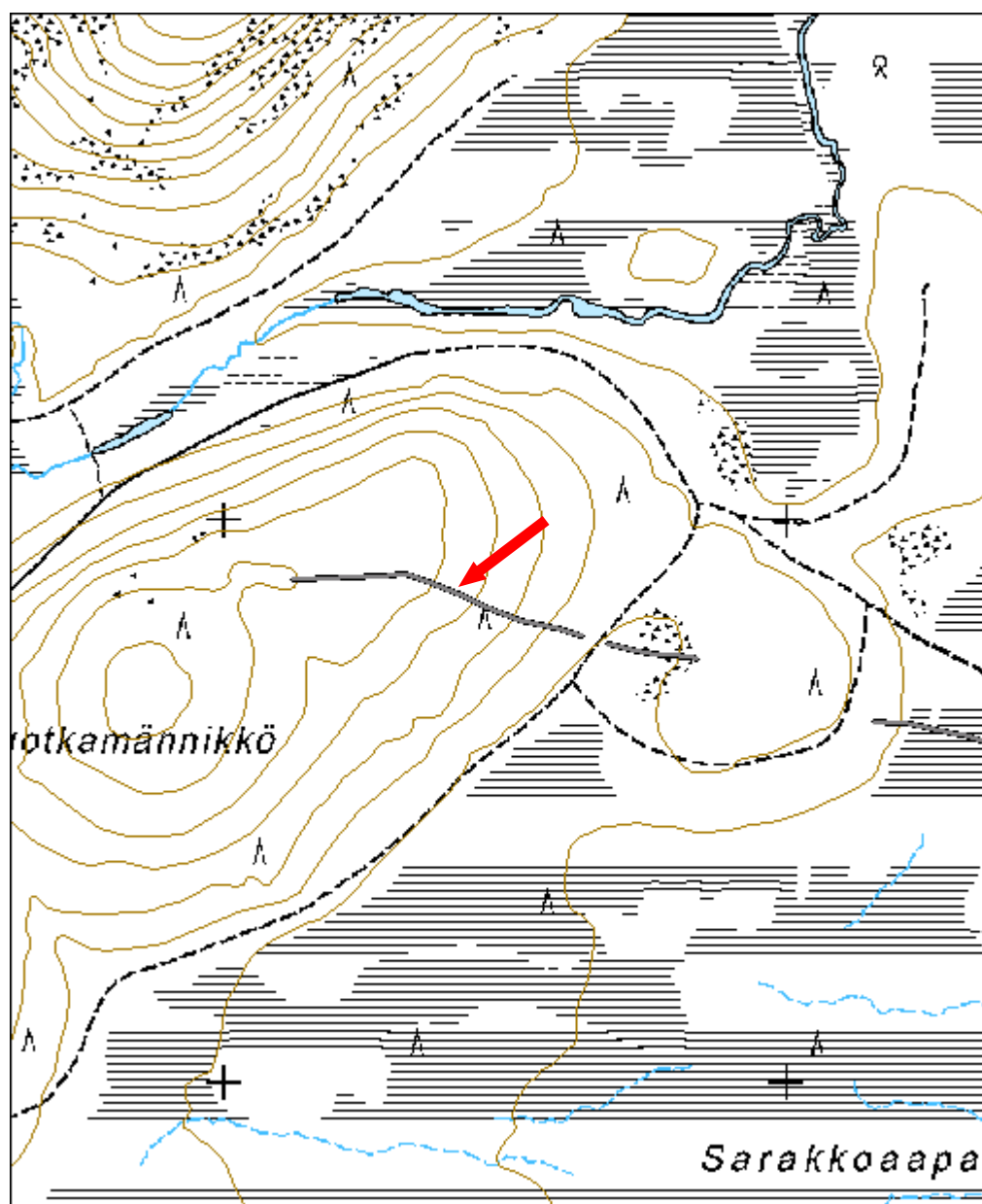
kulttuuriympäristöohjelma. Suomen ympäristö 31/2012, rakennettu ympäristö.
<http://www.ymparisto.fi/default.asp?contentid=419254&lan=fi>

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
Tarkastuspvm: 23.7.2012 Tarkastaja: P. Häkälä

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	3 Huono
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suoje- lunarvo	Kohteen suo- jelu:	9 Muu suoje- lunarvo

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copy-right:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7532835, Y 3552486, Z 295	Mitta-kaava:	1:10000

Selkäaita Muotkamännikkö 2, poroaita jäännös		MH-tunnus: 151531	
Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7118 Historiallinen aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7532757, Y 3552799, Z 295	Löydöt:	
<i>Taustatiedot</i>			
Kohdetta on inventoitu aiemmin Lapin kulttuuriympäristöt tutuksi -hankkeen puitteissa vuonna 2005.			
<i>Ympäristön kuvaus</i>			
Kohde sijaitsee Savukosken ja Sodankylän kunnanrajan tuntumassa olevan Muotkamännikön koillisosassa. Muotkamännikön ympäri kulkee metsäautotie, joka myös katkaisee selkäaidan tässä osin. Kyseessä oleva aidanpätkä sijaitsee metsäautotien itäpuolella, osin kivikkoisessa maastossa. Alue on kuivahkoa kangasmetsää, jossa kasvaa nuorta mäntyä.			
<i>Kohteen kuvaus</i>			
Johtuen kivikkoisesta maastosta, on selkäaita tällä kohdin säilynyt suhteellisen hyvin. Sitä on jopa pystyssä pieni pätkä. Aidan itäpäässä, kiviön reunalla, havaittiin myös mänty, jossa oli kruununleima.			
Muut selkäaidan osat ovat seuraavilla Reiska-tunnuksilla: 151523, 151528, 151529, 151530, 151533, 151534, 151547, 151548, 151549, 151550, 151551 ja 151552.			
<i>Kohteen rajaus</i>			
Kohde on rajattu näkyvien rakenteiden perusteella. Vaikka aita on merkitty yhtenäisenä linjana, ei se ole sitä todellisuudessa. Viiva kuvaa aluetta, jolta havaittiin merkkejä selkäaidasta.			
<i>Tulkinta</i>			
Kyseessä on 1800 ja 1900 -lukujen taitteeseen ajoittuvan paliskuntien välisen poroaidan, ns "suuren selkäaidan" jäännös. Aita on alkanut Kuolajärveltä ja päättynyt Ounasjokeen.			
<i>Lisätietoja</i>			
Elo, Tiina & Seppälä, Sirkka-Liisa 2012. Entistä Keminkylää. Savukosken kulttuuriympäristöohjelma. Suomen ympäristö 31/2012, rakennettu ympäristö.			

<http://www.ymparisto.fi/default.asp?contentid=419254&lan=fi>

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
Tarkastuspvm: 23.7.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
Kuvaus: KMO-inventointi 2012/ Itä-Lappi, Savukoski

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto:

2 Kesinkertainen

Olotila:

2 Ei käytössä

Arvotus:

8 Muu suojeluarvo

Kohteen suojelu:

9 Muu suojeluarvo

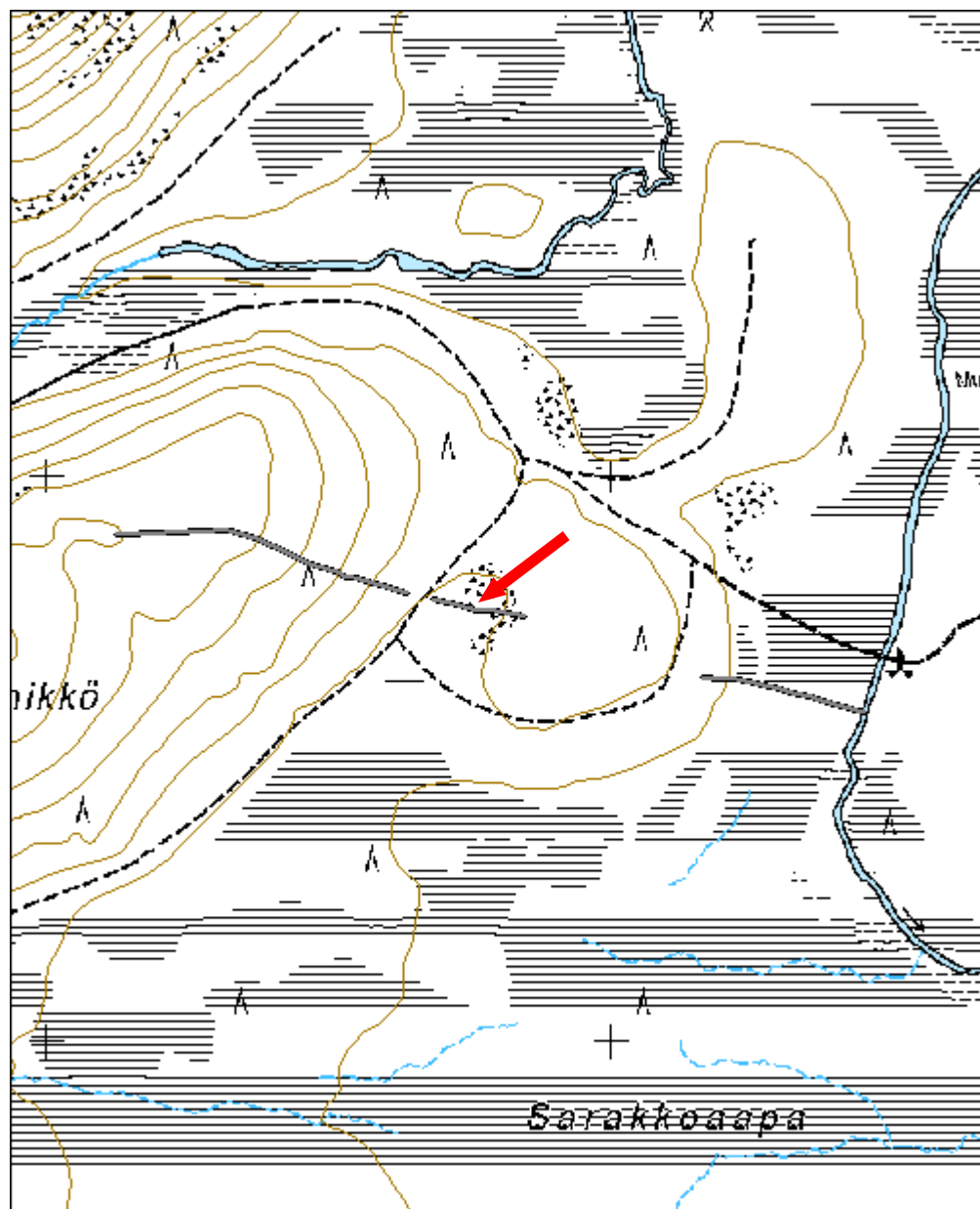

Kuva 174. Selkäaitaa rakkakivikossa. Aidan vasemmalla puolella olevassa männyssä näkyy kruununleima.

Kuva 175. Linjauksen länsipäässä selkäaitaa on vielä pystyssä muutaman metrin pätkä.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copy-right:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7532757, Y 3552799, Z 295	Mittakaava:	1:10000

Selkäaita Sarakkoaapa, poroaita jäännös		MH-tunnus: 151533	
Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7118 Historiallinen aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7532617, Y 3553305, Z 265	Löydöt:	
<i>Taustatiedot</i>			
Kohdetta on inventoitu aiemmin Lapin kulttuuriympäristöt tutuksi -hankkeen puitteissa vuonna 2005.			
<i>Ympäristön kuvaus</i>			
Kohde sijaitsee Sarakkoaavan pohjoisosassa, Kairioen länsirannalla.			
<i>Kohteen kuvaus</i>			
Sarakkoaavalla selkäaita näkyy suhteellisen selvästi niiltä osin kuin se on säilynyt. Osa romahtaneesta aidasta on jo painunut turpeen sekaan. Aita on tässä kohden tehty ohuista, kirveellä halkaistuista puista.			
Muut selkäaidan osat ovat seuraavilla Reiska-tunnuksilla: 151523, 151528, 151529, 151530, 151531, 151534, 151547, 151548, 151549, 151550, 151551 ja 151552.			
<i>Kohteen rajaus</i>			
Kohde on rajattu näkyvien rakenteiden perusteella. Vaikka aita on merkitty yhtenäisenä linjana, ei se ole sitä todellisuudessa. Viiva kuvaa aluetta, jolta havaittiin merkkejä selkäaidasta.			
<i>Tulkinta</i>			
Kyseessä on 1800 ja 1900 -lukujen taitteeseen ajoittuvan paliskuntien välisen poroaidan, ns "suuren selkäaidan" jäännös. Aita on alkanut Kuolajärveltä ja päättynyt Ounasjokeen.			
<i>Lisätietoja</i>			
Elo, Tiina & Seppälä, Sirkka-Liisa 2012. Entistä Keminkylää. Savukosken kulttuuriympäristöohjelma. Suomen ympäristö 31/2012, rakennettu ympäristö. http://www.ymparisto.fi/default.asp?contentid=419254&lan=fi			

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
 Tarkastuspvm: 23.7.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
 Kuvaus: KMO-inventointi 2012/ Itä-Lappi, Savukoski

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto:

2 Keskinertai-
nen

Olotila:

2 Ei käytössä

Arvotus:

8 Muu suoje-
lunarvo

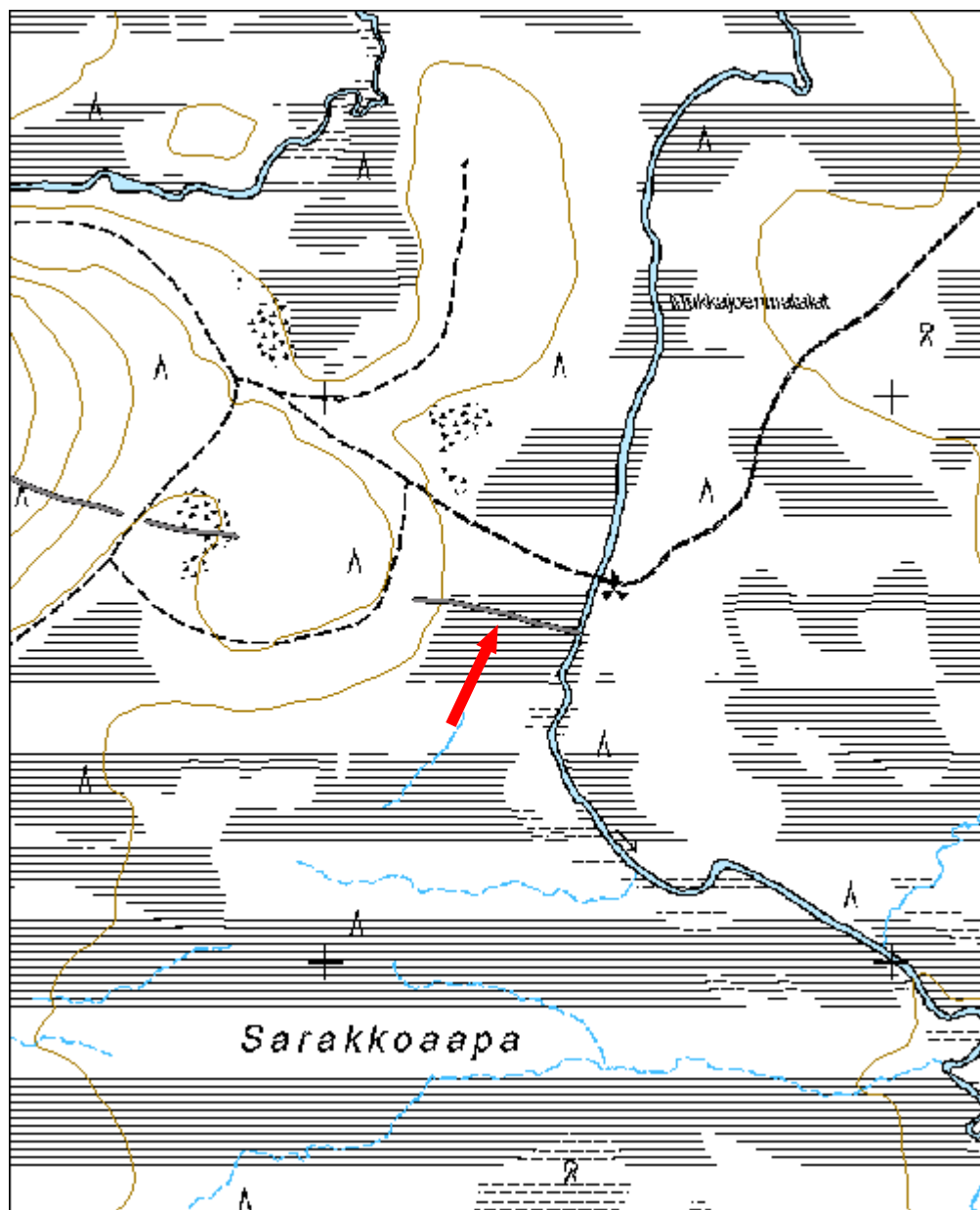
**Kohteen suo-
jelu:**

9 Muu suoje-
lunarvo

Kuva 176. Säilynyttä selkääitaa Sarakkoavalla, kuvattu länteen.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copy-right:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7532617, Y 3553305, Z 265	Mittakaava:	1:10000

Selkäaita Kuhaäjän Lauttasmaa, poroaita jäännös	MH-tunnus: 151534
--	------------------------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7118 Historiallinen aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamivuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7525835, Y 3561221, Z 305	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohdetta on inventoitu aiemmin Lapin kulttuuriympäristöt tutuksi -hankkeen puitteissa vuonna 2005.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Iso-Suksen eli Suksennulkin luoteispuolella olevan Kuhaäjän Lauttasmaa nimisen maan kaakkoispuolella. Kohteen vierestä kulkee metsäautotie. Alue on kuivaa kangasmetsää, jossa kasvaa nuorta mäntyä.

Kohteen kuvaus

Paikalla havaittiin vain muutamia yksittäisiä merkkejä selkäaidan kulkulinjasta. Havaitun linja luoteispäässä, tien vieressä, poroaidan puita on ilmeisesti käytetty polttopuuna. Tällä pätkällä selkäaidan säilyneisyysaste on todella huono.

Muut selkäaidan osat ovat seuraavilla Reiska-tunnuksilla: 151523, 151528, 151529, 151530, 151531, 151533, 151547, 151548, 151549, 151550, 151551 ja 151552.

Kohteen rajaus

Kohde on rajattu näkyvien rakenteiden perusteella. Vaikka aita on merkitty yhtenäisenä linjana, ei se ole sitä todellisuudessa. Viiva kuvaa aluetta, jolta havaittiin merkkejä selkäaidasta.

Tulkinta

Kyseessä on 1800 ja 1900 -lukujen taitteeseen ajoittuvan paliskuntien välisen poroaidan, ns "suuren selkäaidan" jäännös. Aita on alkanut Kuolajärveltä ja päättynyt Ounasjokeen.

Lisätietoja

Elo, Tiina & Seppälä, Sirkka-Liisa 2012. Entistä Keminkylää. Savukosken kulttuuriympäristöohjelma. Suomen ympäristö 31/2012, rakennettu ympäristö.

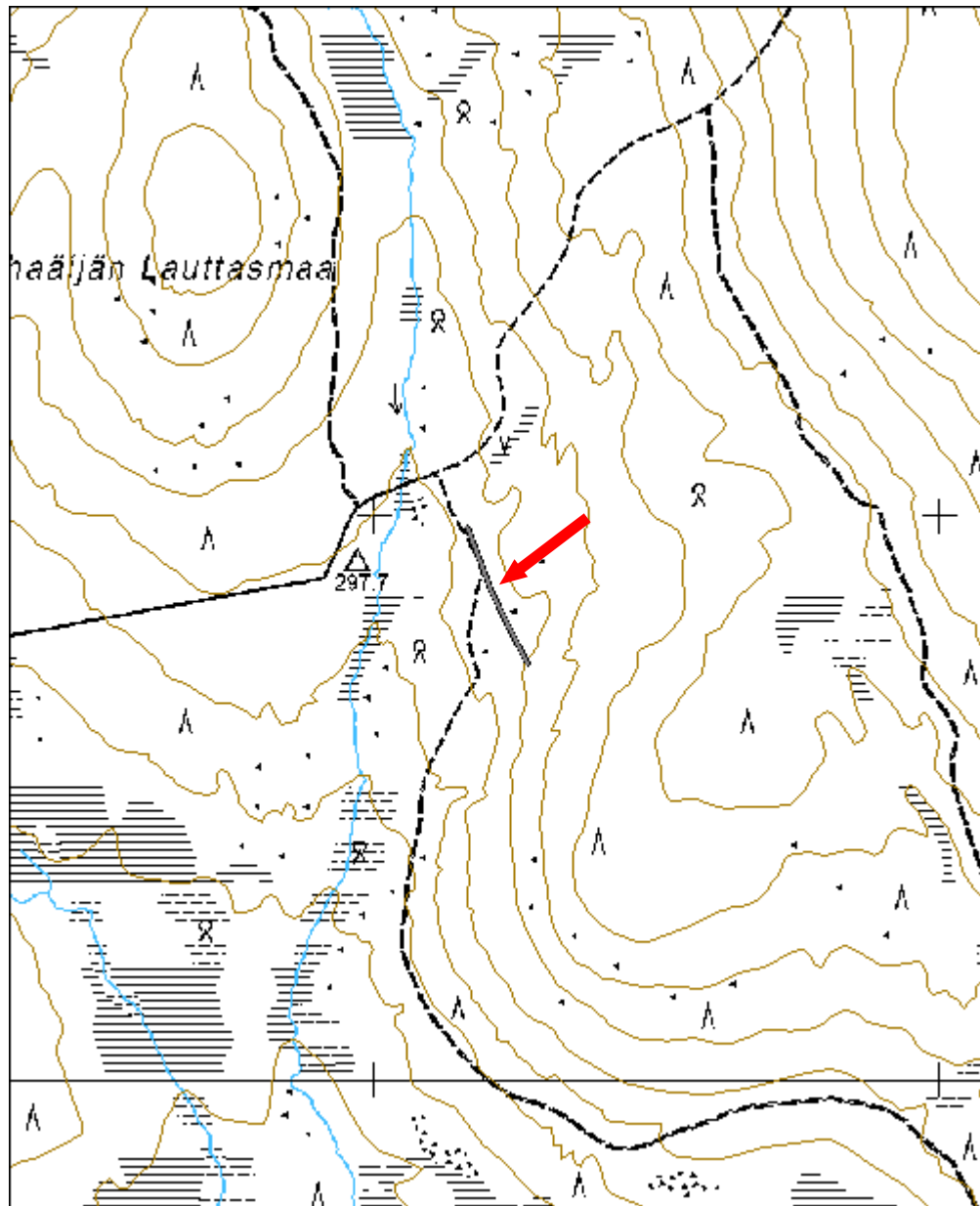
<http://www.ymparisto.fi/default.asp?contentid=419254&lan=fi>

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
 Tarkastuspvm: 24.7.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
 Kuvaus: KMO-inventointi 2012/ Itä-Lappi, Savukoski

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	3 Huono
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suoje- lunarvo	Kohteen suo- jelu:	9 Muu suoje- lunarvo

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copy-right:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7525835, Y 3561221, Z 305	Mittakaava:	1:10000

Selkäaita Harijängänlehto, poroaita jäännös		MH-tunnus: 151547	
Kohdetyyppi:	9 Valmistuspai- kat/työpaikat	Haltija:	191 Metsätalo- us Itä-Lappi
Ajoitus:	7118 Historiallinen aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalo- us Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		
Koordinaatti- selitys:		Geometria tuo- tettu:	4 Gps-mittaus, kor- jaamaton
Koordinaatit:	X 7515392, Y 3570211, Z 230	Löydöt:	
<i>Taustatiedot</i>			
Kohdetta on inventoitu aiemmin Lapin kulttuuriympäristöt tutuksi -hankkeen puitteissa vuonna 2005.			
<i>Ympäristön kuvaus</i>			
Kohde sijaitsee Lattunavaaran länsipuolella olevan Harijängänlehdon pohjois-reunalla. Alue on osin suota ja osin soistunutta mäntykankaan reunaa.			
<i>Kohteen kuvaus</i>			
Paikalla havaittiin yksittäisiä merkkejä selkäaidan kulkulinjasta. Aitaa on säilyneenä aivan suon laidassa sekä suolla, jonne ei kuitenkaan menty. Kuivalla kankaalla aita on jo tuhoutunut. Aita on tehty kapeista puista, jotka on halkaistu kirveellä. Muut selkäaidan osat ovat seuraavilla Reiska-tunnuksilla: 151523, 151528, 151529, 151530, 151531, 151533, 151534, 151548, 151549, 151550, 151551 ja 151552.			
<i>Kohteen rajaus</i>			
Kohde on rajattu näkyvien rakenteiden perusteella. Vaikka aita on merkitty yhtenäisenä linjana, ei se ole sitä todellisuudessa. Viiva kuvaa aluetta, jolta havaittiin merkkejä selkäaidasta.			
<i>Tulkinta</i>			
Kyseessä on 1800 ja 1900 -lukujen taitteeseen ajoittuvan paliskuntien välisen poroaidan, ns "suuren selkäaidan" jäännös. Aita on alkanut Kuolajärveltä ja päättynyt Ounasjokeen.			
<i>Lisätietoja</i>			
Elo, Tiina & Seppälä, Sirkka-Liisa 2012. Entistä Keminkylää. Savukosken kulttuuriympäristöohjelma. Suomen ympäristö 31/2012, rakennettu ympäristö. < http://www.ymparisto.fi/default.asp?contentid=419254&lan=fi >			

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
 Tarkastuspvm: 19.6.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
 Kuvaus: KMO-inventointi 2012/ Itä-Lappi, Savukoski

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto:

3 Huono

Olotila:

2 Ei käytössä

Arvotus:

8 Muu suoje-
lunarvo

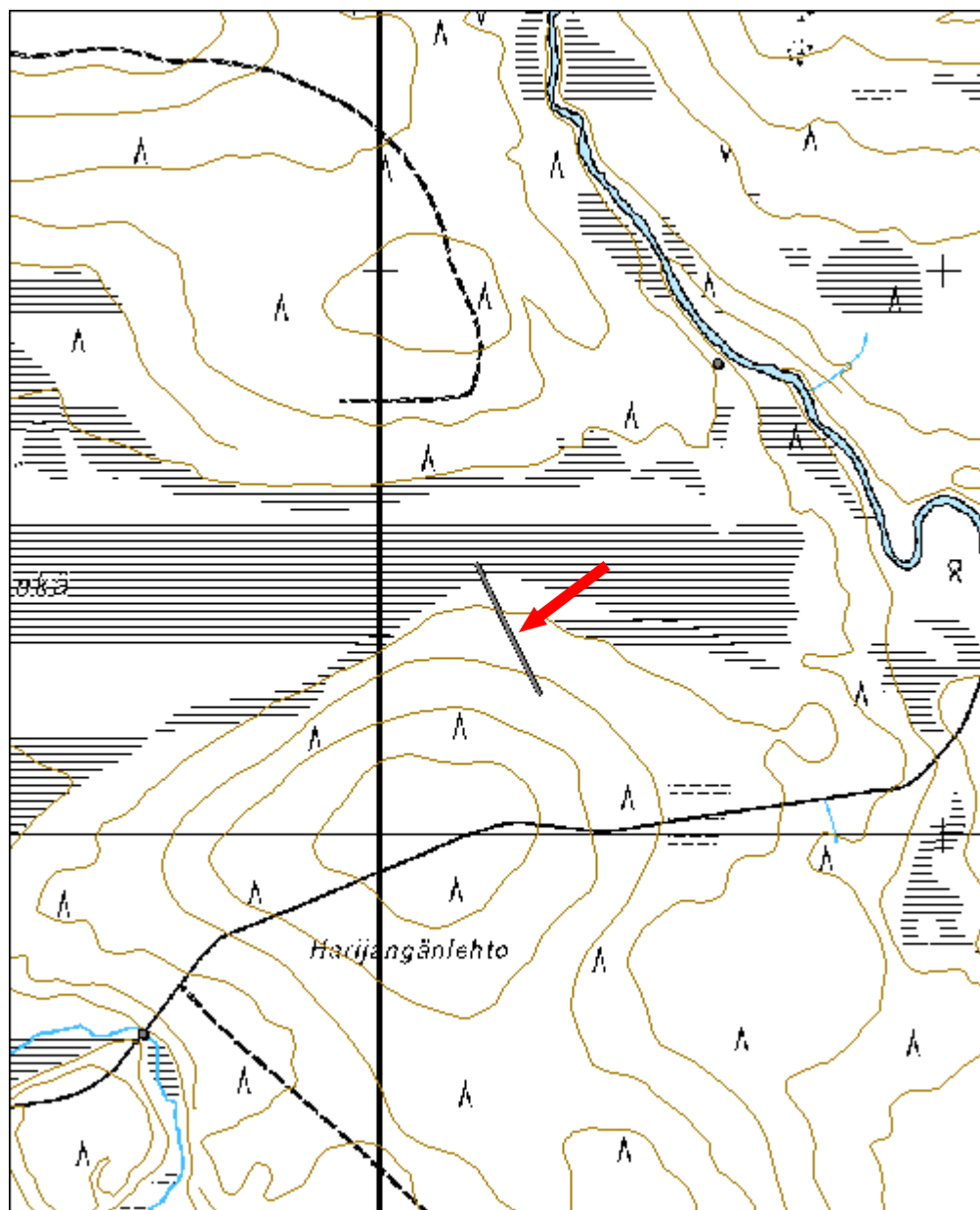
**Kohteen suo-
jelu:**

9 Muu suoje-
lunarvo

Kuva 177. Havaittua selkäaitaa Harijängän laidalla.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copy-right:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7515392, Y 3570211, Z 230	Mittakaava:	1:10000

Selkääita Huuhkajavaara, poroaita jäännös	MH-tunnus: 151548
--	------------------------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspai- kat/työpaikat	Haltija:	191 Metsätalo- us Itä-Lappi
Ajoitus:	7118 Historiallinen aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalo- us Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		

Koordinaatti- selitys:		Geometria tuo- tettu:	4 Gps-mittaus, kor- jaamaton
Koordinaatit:	X 7514177, Y 3573181, Z 240	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohdetta on inventoitu aiemmin Lapin kulttuuriympäristöt tutuksi -hankkeen puitteissa vuonna 2005.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Lattunavaaran sijaitsevan Huuhkajavaaran keskivaiheilla. Kohteen pohjoispuolella sijaitsee kohde Huuhkajavaara, joka on ilmeisesti saksalaisten tukikohta jatkosodan lopusta. Alue on kuivaa tai kuivahkoa kangasmetsää, jossa kasvaa mäntyä.

Kohteen kuvaus

Huuhkajavaaran länsiosassa selkääitaa havaittiin pieni pätkä lähellä metsä-autotietä. Tästä itään aidan linjaus häviää hetkeksi alueella tehtyjen hakkuiden takia. Noustaessa ylemmäksi rinteeseen ja maaston muuttuessa kivisemmäksi, selkääidan linjaus näkyy selvästi. Paikoin aitaa on jopa pystyssä. Laskeuduttaessa lähemmäksi Kemijokea maasto muuttuu avoimemmaksi, mutta paikoin selkääidan linjaus on edelleen näkyvissä. Aivan Kemijoen rantaan asti aidan linjausta ei saatu selvitettyä, täällä kasvillisuus myös muuttuu kosteammaksi, mikä on edesauttanut aidan maatumista.

Huuhkajavaaran osalta aita näyttäisi olevan ainakin osin perkkaitaa, joka on valmistettu tukevasta puusta.

Muut selkääidan osat ovat seuraavilla Reiska-tunnuksilla: 151523, 151528, 151529, 151530, 151531, 151533, 151534, 151547, 151549, 151550, 151551 ja 151552.

Kohteen rajaus

Kohde on rajattu näkyvien rakenteiden perusteella. Vaikka aita on merkitty yhtenäisenä linjana, ei se ole sitä todellisuudessa. Viiva kuvaa aluetta, jolta havaittiin merkkejä selkääidasta.

Tulkinta

Kyseessä on 1800 ja 1900 -lukujen taitteeseen ajoittuvan paliskuntien välisen poroaidan, ns ”suuren selkäaidan” jäännös. Aita on alkanut Kuolajärveltä ja päättynyt Ounasjokeen.

Lisätietoja

Elo, Tiina & Seppälä, Sirkka-Liisa 2012. Entistä Keminkylää. Savukosken kulttuuriympäristöohjelma. Suomen ympäristö 31/2012, rakennettu ympäristö. <http://www.ymparisto.fi/default.asp?contentid=419254&lan=fi>

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
Tarkastuspvm: 26.6.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
Kuvaus: KMO-inventointi 2012/ Itä-Lappi, Savukoski

**Viranomais-
rekisterinro:****Kunto:** 2 Keskipertainen**Olotila:** 2 Ei käytössä**Arvotus:** 8 Muu suojeluarvo**Kohteen suojelu:** 9 Muu suojeluarvo

Kuva 178. Perkka-aidan jäänteitä Huuhkajavaaralla, linjan länsiosassa. Kuvattu itään.

Kuva 179. Romahtanutta mutta edelleen selvästi maastossa erottuvaa selkäaitaa.

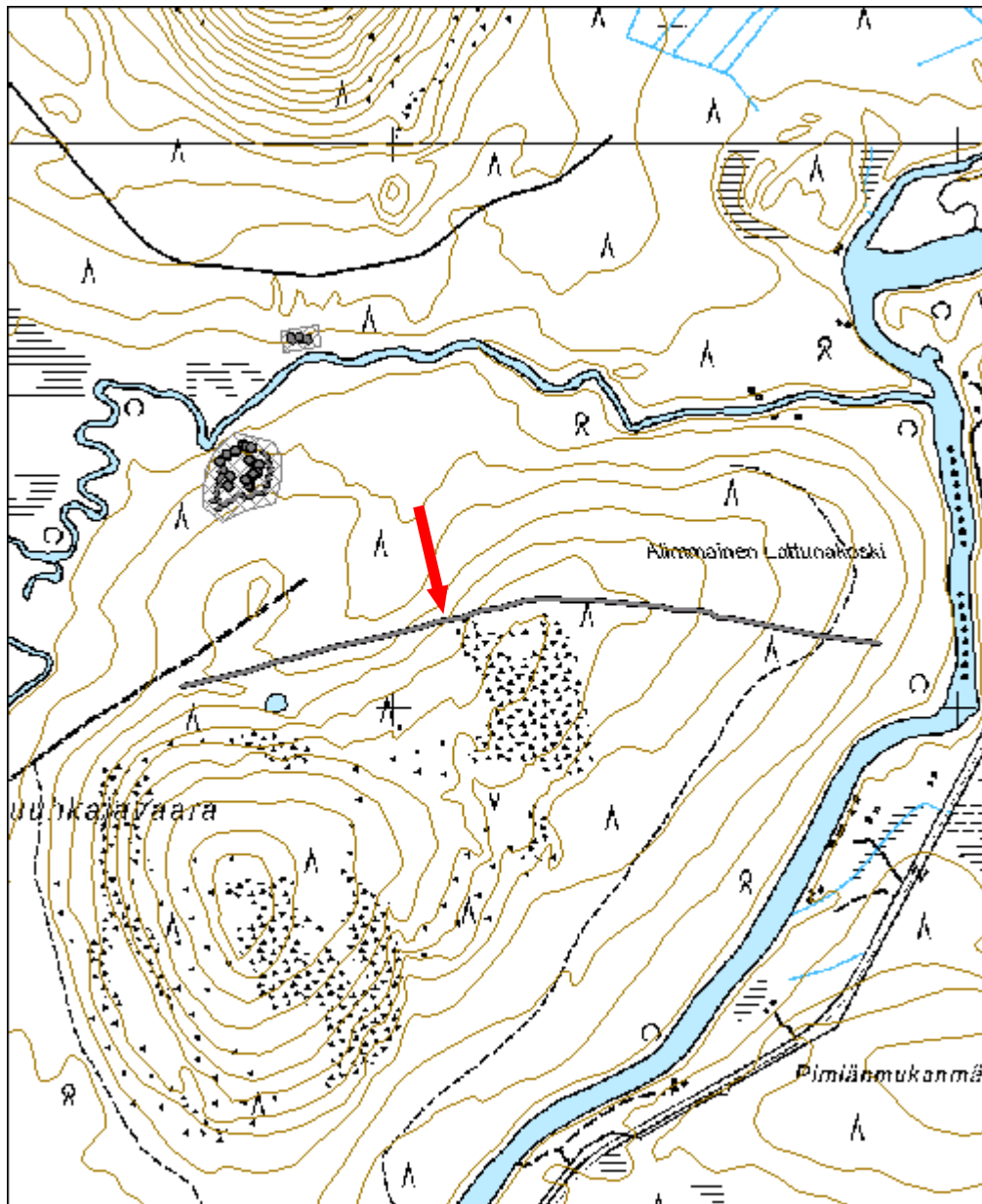

Kuva 180. Huuhkajavaaran kivikossa selkäaitaa oli myös hieman pystyssä.

Kuva 181. Linjan itäpäässä maasto muuttuu tasaisemmaksi ja avoimemmaksi, selkäaidan linjaus on kuitenkin edelleen nähtävissä.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspai- kat/työpaikat	Copy- right:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7514177, Y 3573181, Z 240	Mitta- kaava:	1:10000

Selkäaita Lipakkaselkä 4, poroaita jäännös		MH-tunnus: 151549	
Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7118 Historiallinen aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	0
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7515611, Y 3576984, Z 220	Löydöt:	
<i>Taustatiedot</i>			
Kohdetta on inventoitu aiemmin Lapin kulttuuriympäristöt tutuksi -hankkeen puitteissa vuonna 2005.			
<i>Ympäristön kuvaus</i>			
Kohde sijaitsee Lipakkaselän etelälaidassa, aivan Tulppion tien vieressä. Alue on kuivaa mäntykangasta.			
<i>Kohteen kuvaus</i>			
Selkäaita näkyy tässä kohdin aivan tien laidassa, tie myös katkaisee linjan. Havaitun aidan itäosa on paremmin säilynyttä. Aita näyttäisi tällä kohden olevan perkkä-aitaa, jonka materiaalina on käytetty kokonaisia puun runkoja.			
Muut selkäaidan osat ovat seuraavilla Reiska-tunnuksilla: 151523, 151528, 151529, 151530, 151531, 151533, 151534, 151547, 151548, 151550, 151551 ja 151552.			
<i>Kohteen rajaus</i>			
Kohde on rajattu näkyvien rakenteiden perusteella. Vaikka aita on merkitty yhtenäisenä linjana, ei se ole sitä todellisuudessa. Viiva kuvaa aluetta, jolta havaittiin merkkejä selkäaidasta.			
<i>Tulkinta</i>			
Kyseessä on 1800 ja 1900 -lukujen taitteeseen ajoittuvan paliskuntien välisen poroaidan, ns "suuren selkäaidan" jäännös. Aita on alkanut Kuolajärveltä ja päättynyt Ounasjokeen.			
<i>Lisätietoja</i>			
Elo, Tiina & Seppälä, Sirkka-Liisa 2012. Entistä Keminkylää. Savukosken kulttuuriympäristöohjelma. Suomen ympäristö 31/2012, rakennettu ympäristö. http://www.ymparisto.fi/default.asp?contentid=419254&lan=fi			

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
 Tarkastuspvm: 20.6.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
 Kuvaus: KMO-inventointi 2012/ Itä-Lappi, Savukoski

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 2 Kesinkertainen

Olotila: 2 Ei käytössä

Arvotus: 8 Muu suoje-
lvarvo

**Kohteen suo-
jelu:** 9 Muu suoje-
lvarvo

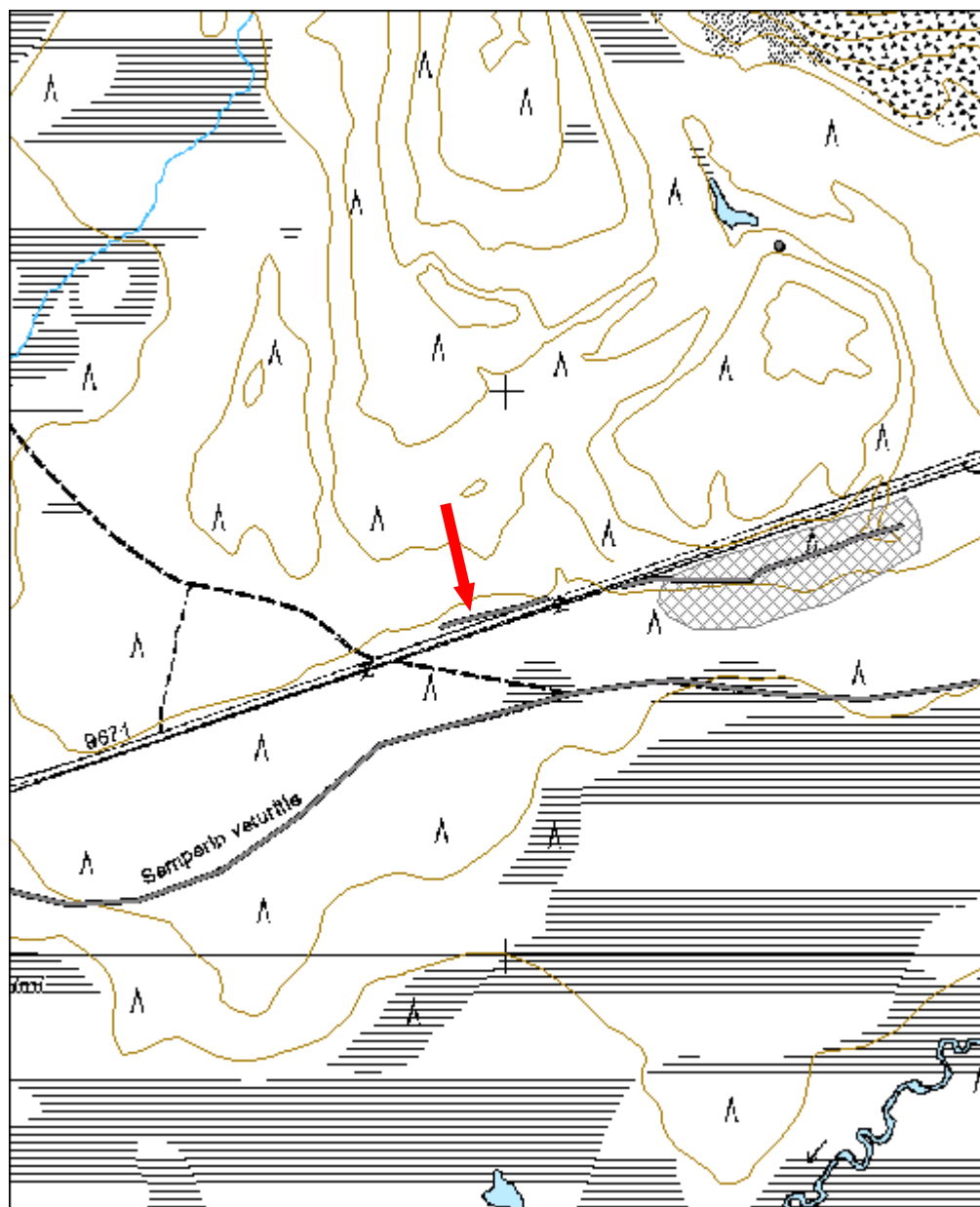

Kuva 182. Säilynyttä selkäaitaa Tulppion tien vieressä.

Kuva 183. Selkäaitaa.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspai- kat/työpaikat	Copy- right:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7515611, Y 3576984, Z 220	Mitta- kaava:	1:10000

Selkäaita Lipakkaselkä 5, poroaita jäännös		MH-tunnus: 151550	
Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7118 Historiallinen aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7515724, Y 3577580, Z 220	Löydöt:	
<i>Taustatiedot</i>			
Kohdetta on inventoitu aiemmin Lapin kulttuuriympäristöt tutuksi -hankkeen puitteissa vuonna 2005.			
<i>Ympäristön kuvaus</i>			
Kohde sijaitsee Lipakkaselän etelälaidassa, aivan Tulppion tien eteläpuolella. Alue on kuivaa mäntykangasta.			
<i>Kohteen kuvaus</i>			
Tällä kohdin selkäaita on osin sekoittunut paikalla olevaan Lipakkaselän poroerotukseen. Vanhaa selkäaitaa on käytetty osana nuorempaa rakennetta, joten sen tarkan kulkulinjan määrittäminen oli välillä hankalaa. Aita on tällä kohdin perkkaitaa, joka on rakennettu osin kokonaisista puun rungoista. Tien puoleisessa osassa aitaa tien rakentaminen on todennäköisesti vaikuttanut aidan linjaukseen, niin etteivät tällä kohdin havaitut puujäänteet ole autenttisella paikalla. Tämäkin osa aitaa kuitenkin dokumentoitiin.			
Muut selkäaidan osat ovat seuraavilla Reiska-tunnuksilla: 151523, 151528, 151529, 151530, 151531, 151533, 151534, 151547, 151548, 151549, 151551 ja 151552.			
<i>Kohteen rajaus</i>			
Kohde on rajattu näkyvien rakenteiden perusteella. Vaikka aita on merkitty yhtenäisenä linjana, ei se ole sitä todellisuudessa. Viiva kuvaa aluetta, jolta havaittiin merkkejä selkäaidasta.			
<i>Tulkinta</i>			
Kyseessä on 1800 ja 1900 -lukujen taitteeseen ajoittuvan paliskuntien välisen poroaidan, ns "suuren selkäaidan" jäännös. Aita on alkanut Kuolajärveltä ja päättynyt Ounasjokeen.			
<i>Lisätietoja</i>			
Elo, Tiina & Seppälä, Sirkka-Liisa 2012. Entistä Keminkylää. Savukosken			

kulttuuriympäristöohjelma. Suomen ympäristö 31/2012, rakennettu ympäristö.
<http://www.ymparisto.fi/default.asp?contentid=419254&lan=fi>

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
 Tarkastuspvm: 20.6.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
 Kuvaus: KMO-inventointi 2012/ Itä-Lappi, Savukoski

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	2 Kesinkertainen
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo

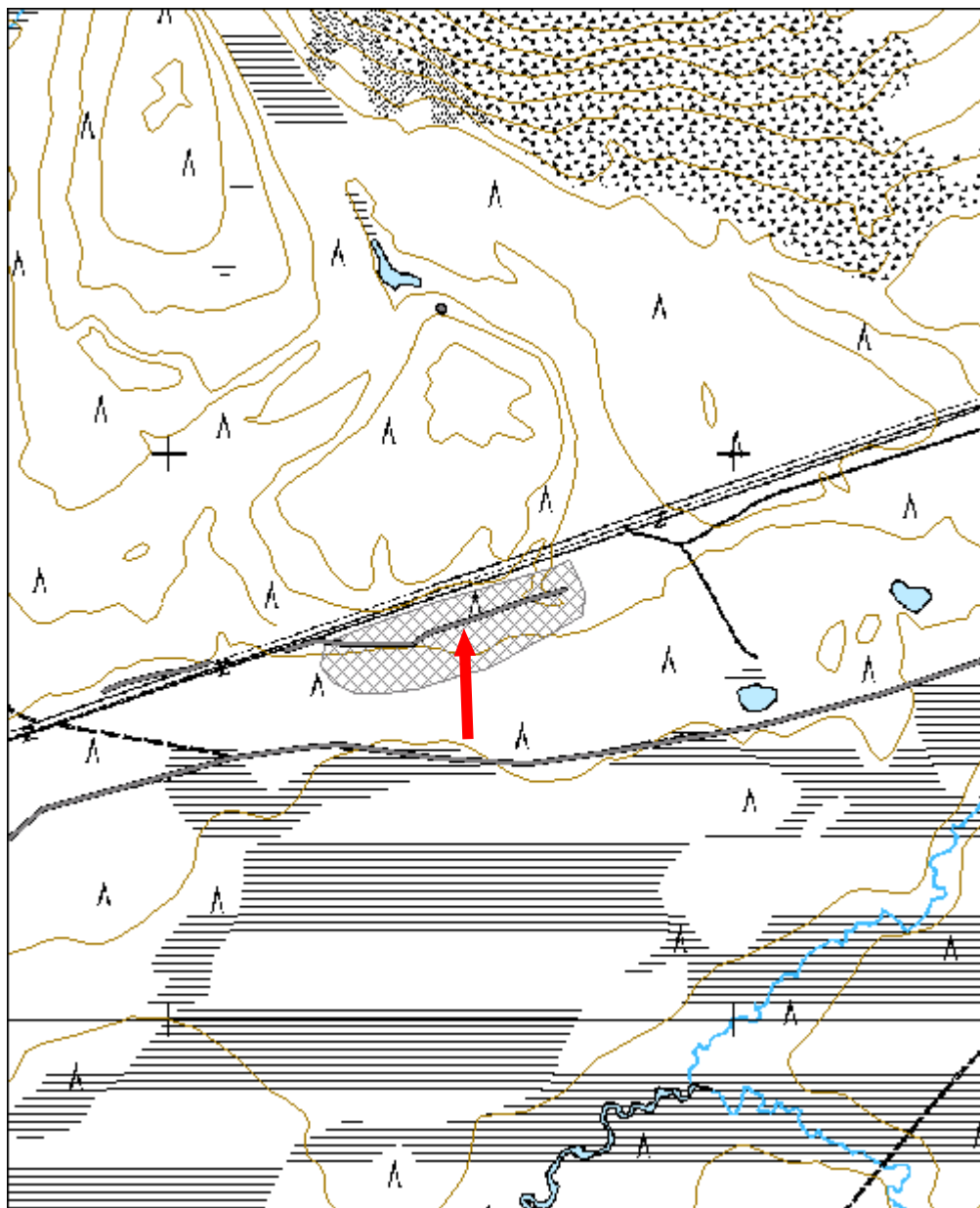
Kuva 184. Selkäaitaa Tulppion tien eteläpuolella, Lipakkaselän poroerotuksen alueella.

Kuva 185. Joko selkäaidan tai siihen myöhemmin kiinni rakennetun Lipakkaselän poroerotuksen aitaa, yksityiskohta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copy-right:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7515724, Y 3577580, Z 220	Mitta-kaava:	1:10000

Selkäaita Piippuseljät, poroaita jäännös		MH-tunnus: 151551	
Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7118 Historiallinen aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7506183, Y 3585554, Z 290	Löydöt:	
<i>Taustatiedot</i>			
Kohdetta on inventoitu aiemmin Lapin kulttuuriympäristöt tutuksi -hankkeen puitteissa vuonna 2005.			
<i>Ympäristön kuvaus</i>			
Kohde sijaitsee Piippuseljän länsireunalla, etelässä se loppuu Siurujokeen. Alue on kuivaa kangasta, jossa kasvaa mäntyä.			
<i>Kohteen kuvaus</i>			
Suurimmaksi osaksi selkäaita kulkee hakatulla kankaalla, minkä takia se on pääosin tuhoutunut. Aidan linjaus näkyy paikoin palasiksi menneenä kapeana puutavarana, paikoin sen näkyy paremmin. Linjan pohjoispää kulkee suolla, jossa aita on jopa pystyssä. Kaakkoispäässä aita näkyi suolla vain muutamia puita, muuten se on hautautunut turpeeseen.			
Muut selkäaidan osat ovat seuraavilla Reiska-tunnuksilla: 151523, 151528, 151529, 151530, 151531, 151533, 151534, 151547, 151548, 151549, 151550 ja 151552.			
<i>Kohteen rajaus</i>			
Kohde on rajattu näkyvien rakenteiden perusteella. Vaikka aita on merkitty yhtenäisenä linjana, ei se ole sitä todellisuudessa. Viiva kuvaa aluetta, jolta havaittiin merkkejä selkäaidasta.			
<i>Tulkinta</i>			
Kyseessä on 1800 ja 1900 -lukujen taitteeseen ajoittuvan paliskuntien välisen poroaidan, ns "suuren selkäaidan" jäännös. Aita on alkanut Kuolajärveltä ja päättynyt Ounasjokeen.			
<i>Lisätietoja</i>			
Elo, Tiina & Seppälä, Sirkka-Liisa 2012. Entistä Keminkylää. Savukosken kulttuuriympäristöohjelma. Suomen ympäristö 31/2012, rakennettu ympäristö. http://www.ymparisto.fi/default.asp?contentid=419254&lan=fi			

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
 Tarkastuspvm: 4.6.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
 Kuvaus: KMO-inventointi 2012/ Itä-Lappi, Savukoski

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto:

3 Huono

Olotila:

2 Ei käytössä

Arvotus:

8 Muu suoje-
lunarvo

**Kohteen suo-
jelu:**

9 Muu suoje-
lunarvo

Kuva 186. Yleiskuva suolla pystyssä olevasta selkäaidasta.

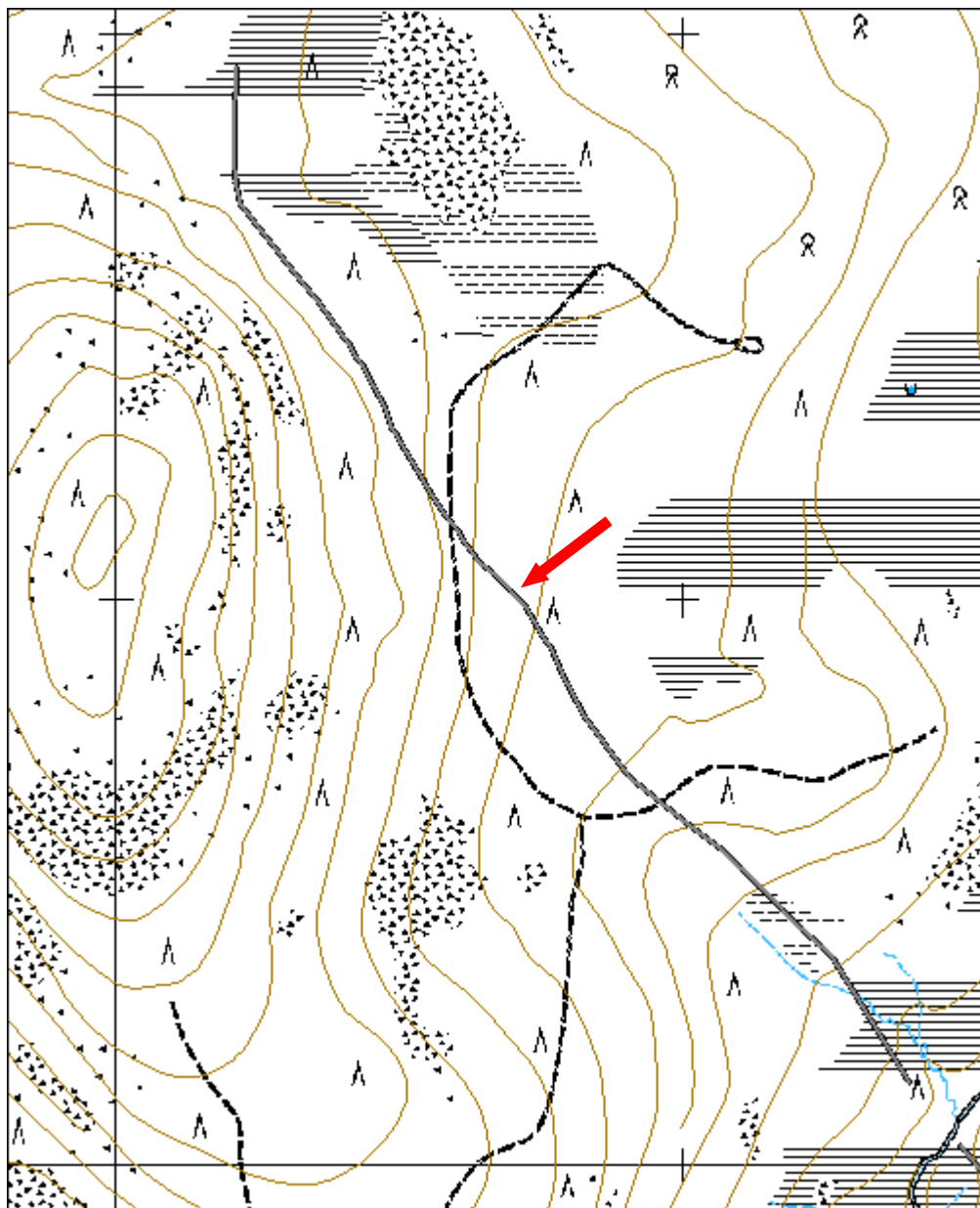

Kuva 187. Säilynyttä selkäaitaa.

Kuva 188. Hakkuualueella selkäaidan jäänteet ovat kärsineet pahoin mm. metsäkoneen ajettua sen päältä.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspai- kat/työpaikat	Copy- right:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7506183, Y 3585554, Z 290	Mitta- kaava:	1:10000

Selkäaita Petäjä-Nurusvaara 3, poroaita jäännös			MH-tunnus: 151552
Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7118 Historiallinen aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7504413, Y 3586755, Z 290	Löydöt:	
<i>Taustatiedot</i>			
Kohdetta on inventoitu aiemmin Lapin kulttuuriympäristöt tutuksi -hankkeen puitteissa vuonna 2005.			
<i>Ympäristön kuvaus</i>			
Kohde sijaitsee Petäjä-Nurusvaarassa kulkien sen poikki pohjois-eteläsuunnassa. Alue on pääosin kuivahkoa kangasmetsää, jossa kasvaa mäntyä ja kuusta. Linjan pohjoispää on suota.			
<i>Kohteen kuvaus</i>			
Selkäaidan eteläosa Petäjä-Nurusvaarassa on melko huonosti säilynyttä ja se on osin tuhoutunut aivan viimeaikoina metsäkoneen ajettua sen päältä. Linjaus Petäjä-Nurusvaaran keskivaiheilla, metsäautoteiden väliin jäävällä alueella, on paikoin melko hyvin säilynyttä. Selkäaita näyttäisi tällä kohden olevan lujatekoista perkkaitaa. Muutamissa kohdin näyttäisi siltä että se on palanut.			
Muut selkäaidan osat ovat seuraavilla Reiska-tunnuksilla: 151523, 151528, 151529, 151530, 151531, 151533, 151534, 151547, 151548, 151549, 151550 ja 151551.			
<i>Kohteen rajaus</i>			
Kohde on rajattu näkyvien rakenteiden perusteella. Vaikka aita on merkitty yhtenäisenä linjana, ei se ole sitä todellisuudessa. Viiva kuvaa aluetta, jolta havaittiin merkkejä selkäaidasta.			
<i>Tulkinta</i>			
Kyseessä on 1800 ja 1900 -lukujen taitteeseen ajoittuvan paliskuntien välisen poroaidan, ns "suuren selkäaidan" jäännös. Aita on alkanut Kuolajärveltä ja päättynyt Ounasjokeen.			
<i>Lisätietoja</i>			
Elo, Tiina & Seppälä, Sirkka-Liisa 2012. Entistä Keminkylää. Savukosken			

kulttuuriympäristöohjelma. Suomen ympäristö 31/2012, rakennettu ympäristö.
<http://www.ymparisto.fi/default.asp?contentid=419254&lan=fi>

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
 Tarkastuspvm: 16.8.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
 Kuvaus: KMO-inventointi 2012/ Itä-Lappi, Savukoski

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 2 Keskinertainen

Olotila: 2 Ei käytössä

Arvotus: 8 Muu suojeluarvo

Kohteen suojelu: 9 Muu suojeluarvo

Kuva 189. Selkäaidan linjaus Petäjä-Nurusvaaran eteläpuolella, vain rippeet ovat jäljellä aidasta. Kuvattu pohjoiseen.

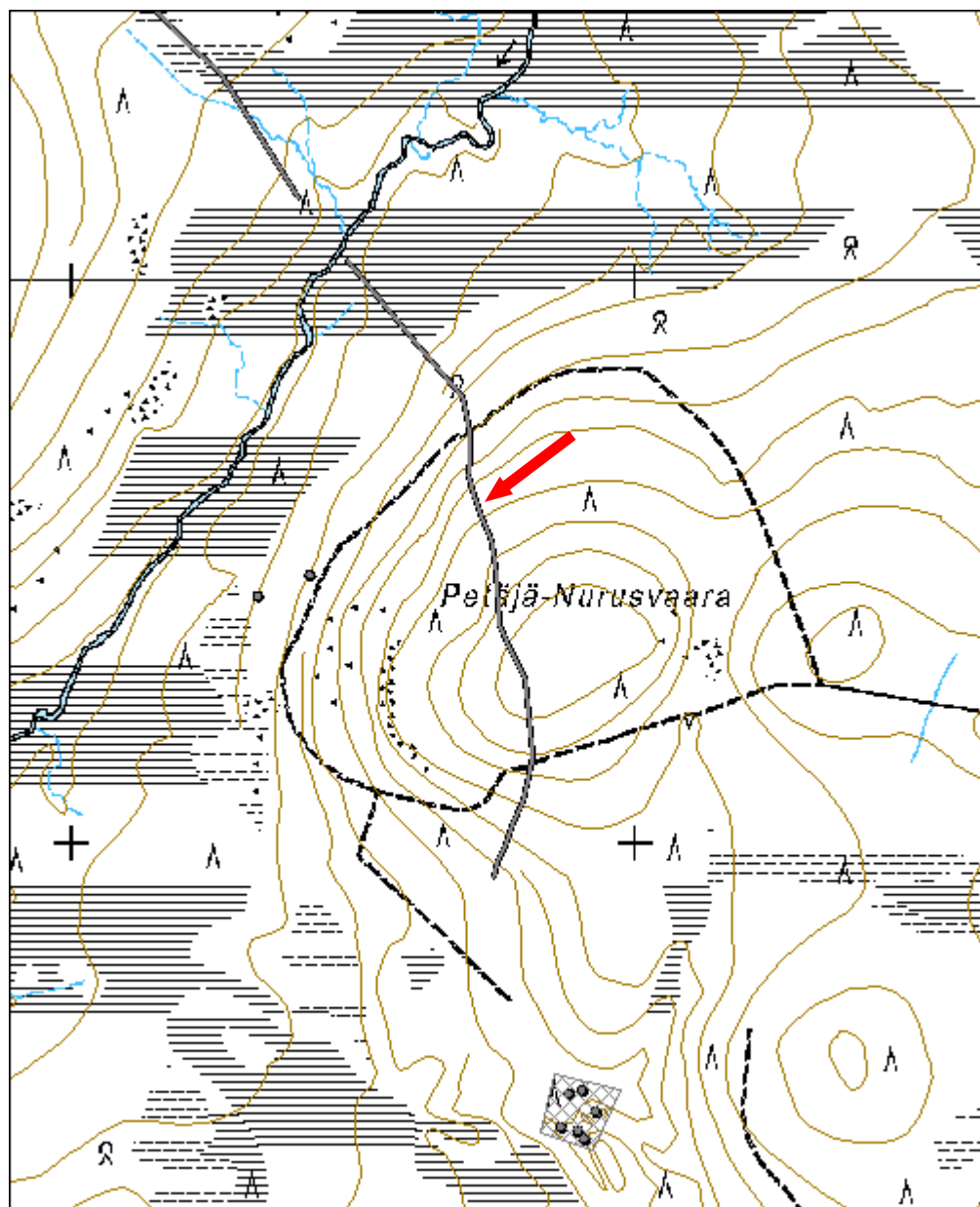
Kuva 190. Paikoin aita näkyy Petäjä-Nurusvaaran keskivaiheilla hyvinkin selvästi.

Kuva 191. Yksityiskohta aidasta, jossa oli paikoin palon merkkejä.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copy-right:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7504413, Y 3586755, Z 290	Mitta-kaava:	1:10000

7.2.3 Erätalouteen liittyvät kohteet

Isoselkä saiho jäännös		MH-tunnus: 145120	
Kohdetyyppi:	99 Muu/määrittelemätön	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7524599, Y 3602753, Z 275	Löydöt:	
Taustatiedot			
Kohde tuli esille haastattelussa.			
Ympäristön kuvaus			
Kohde sijaitsee Isoselän lounaisosassa, lähellä Pierkulinrovat nimistä maa- aluetta. Kohteen luoteispuolella kulkee Tulppiosta lähtevä ja Pierkulinmurus- talle päättyvä metsäautotie. Alue on kuivaa kangasmetsää, jossa päätehak- kuu on ilmeisesti muutama vuosi sitten.			
Kohteen kuvaus			
Kohteessa on saihoon jäännös. Kyseessä on maan pinnalle puusta rakennettu saiho. Rakenne koostuu kahde pystypuun väliin kootuista paksuista seinä- puista. Tukipuina on käytetty paikalla kasvaneita mäntyjä, jotka nyt ovat ke- loontuneet. Rakenteen kokoamiseen on käytetty rautanauloja. Saiho on osin hajonnut, mutta sen rakenteet erottuvat edelleen.			
Kohteen rajaus			
Kohde on pistemäinen.			
Tulkinta			
Kyseessä on lihan tms. väliaikaiseen säilytykseen tarkoitettu rakennelma, eli saiho.			
Lisätietoja			
Kuvauksia saihoista löytyy kirjallisuudesta, mm. Paulaharju, Samuli 1939. Sompio.			

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
 Tarkastuspvm: 12.6.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
 Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto:

2 Keskinertai-
nen

Olotila:

2 Ei käytössä

Arvotus:

8 Muu suoje-
lunarvo

**Kohteen suo-
jelu:**

9 Muu suoje-
lunarvo

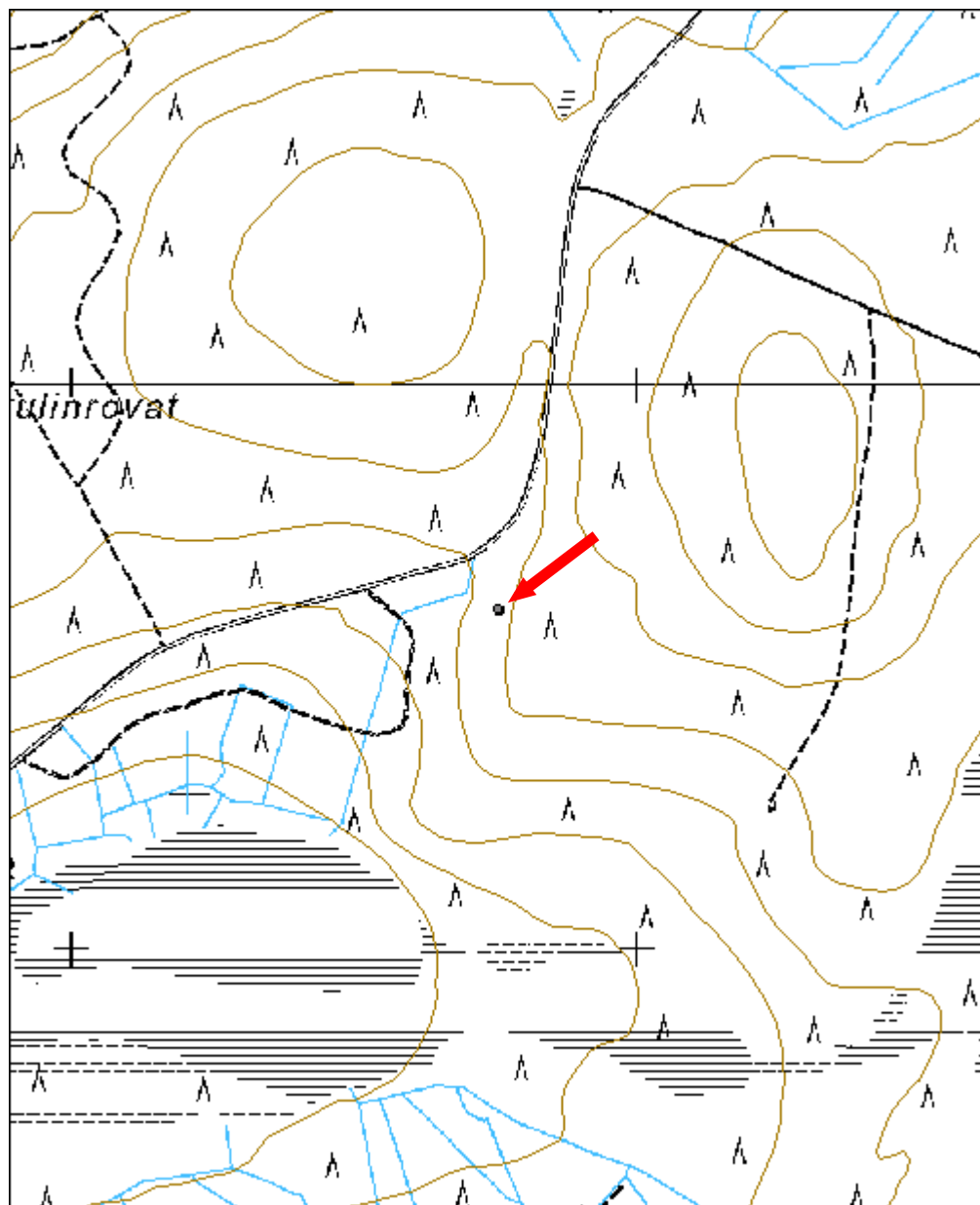

Kuva 192. Saiho, kuvattu kaakosta.

Kuva 193. Saiho, kuvattu koillisesta.

Kohdetyyppi:	99 Muu/määrittelemätön	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7524599, Y 3602753, Z 275	Mittakaava:	1:10000

Rouvoivanselkä loukku jäännös		MH-tunnus: 146745	
Kohdetyyppi:	9 Valmistuspai- kat/työpaikat	Haltija:	191 Metsätalo- us Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalo- us Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		
Koordinaatti- selitys:		Geometria tuo- tettu:	4 Gps-mittaus, kor- jaamaton
Koordinaatit:	X 7529147, Y 3600683, Z 250	Löydöt:	
<i>Taustatiedot</i>			
Kohde tuli esille haastattelussa.			
<i>Ympäristön kuvaus</i>			
Kohde sijaitsee Tulppion koillispuolella olevan Maskaselän itäpuolella olevan Rouvoivanselän länsiosassa. Kohteen pohjoispuolella virtaa Soklioja. Alue on kuivaa mäntykangasta.			
<i>Kohteen kuvaus</i>			
Paikalla havaittiin kahden petäjän väliin rakennettu kolmiomallinen loukku. Loukku on rakennettu hirsistä ja sen syvyys on 3,6 metriä, suuaukon leveys 1,7 metriä ja korkeus 0,8 metriä. Loukussa ei ole säilynyttä kattorakennetta.			
<i>Kohteen rajaus</i>			
Kohde on pistemäinen.			
<i>Tulkinta</i>			
Kyseessä on informantin mukaan karhuansa, jossa kolmiomallisen loukun perälle asetettiin syötti ja loukun avoimeen etuosaan karhunraudat, joihin karhu jäi kiinni tavoitellessaan syöttiä.			
<i>Tarkastukset</i>			
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012 Tarkastuspvm: 26.7.2012 Tarkastaja: P. Häkälä Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski			

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	2 Keskinertai- nen
Arvotus:	8 Muu suoje- luarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suo- jelu:	9 Muu suoje- luarvo

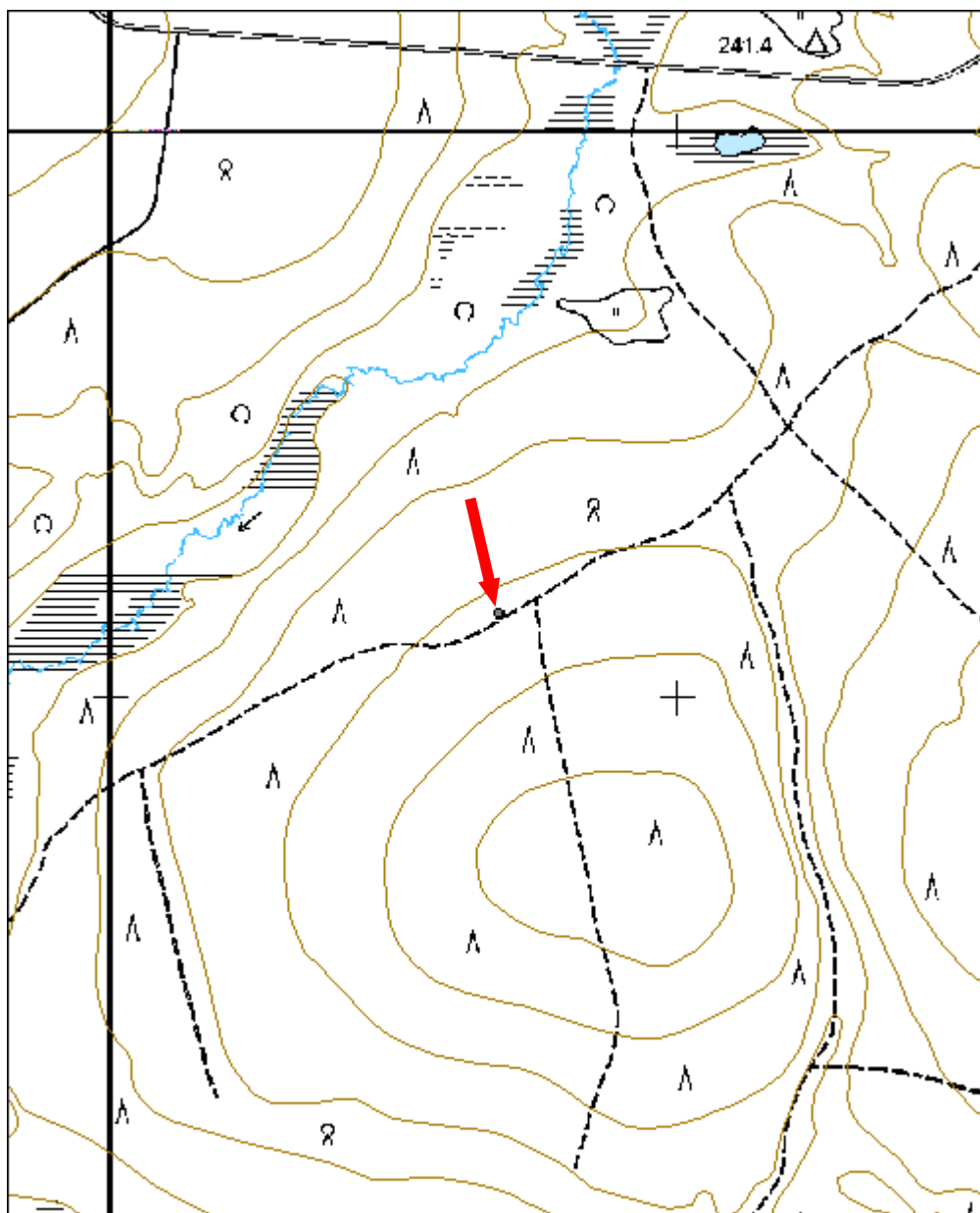

Kuva 194.. Loukku kuvattuna idästä.

Kuva 195. Loukun suuaukko, kuvattu lounaasta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copy-right:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7529147, Y 3600683, Z 250	Mitta-kaava:	1:10000

Orposenkumpu loukku jäännös		MH-tunnus: 146984	
Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7508118, Y 3567892, Z 215	Löydöt:	
Taustatiedot			
Kohde tuli esille haastattelussa.			
Ympäristön kuvaus			
Kohde sijaitsee Kairijoen pohjoisrannalla, Orposenkummun lounaispuolella. Kohteen ja Kairijoen eteläpuolella sijaitsee Pyrstökivenmaa. Kohteen lounaispuolella, Kairijoen rannassa, ovat Aartonivan lanssit, joille johtaa metsäautotie. Alueella on tehty vuonna 2003 avohakkuu ja nyt se on taimella.			
Kohteen kuvaus			
Paikalla havaittiin karhun ansa. Loukku on pahoin hajonnut, mutta se on muodoltaan samanlainen mikä havaittiin Rouvoivanselässä. Loukusta on jäljellä vain epämääräinen kasa puita sekä syöttinä käytettyjen hevosten päitä.			
Kohteen rajaus			
Kohde on pistemäinen.			
Tulkinta			
Kohteessa on ollut karhun loukku, joka on ollut muodoltaan kolmiomainen. Loukun kiinteään takaosaan on asetettu syötti ja avoimeen etuosaan on asetettu karhun raudat, johon karhu on jäänyt kiinni tavoitellessaan takana olevaa syöttiä.			
Tarkastukset			
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012			
Tarkastuspvm: 7.8.2012 Tarkastaja: P. Häkälä			
Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski			

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	3 Huono
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suoje- lunarvo	Kohteen suo- jelu:	9 Muu suoje- lunarvo

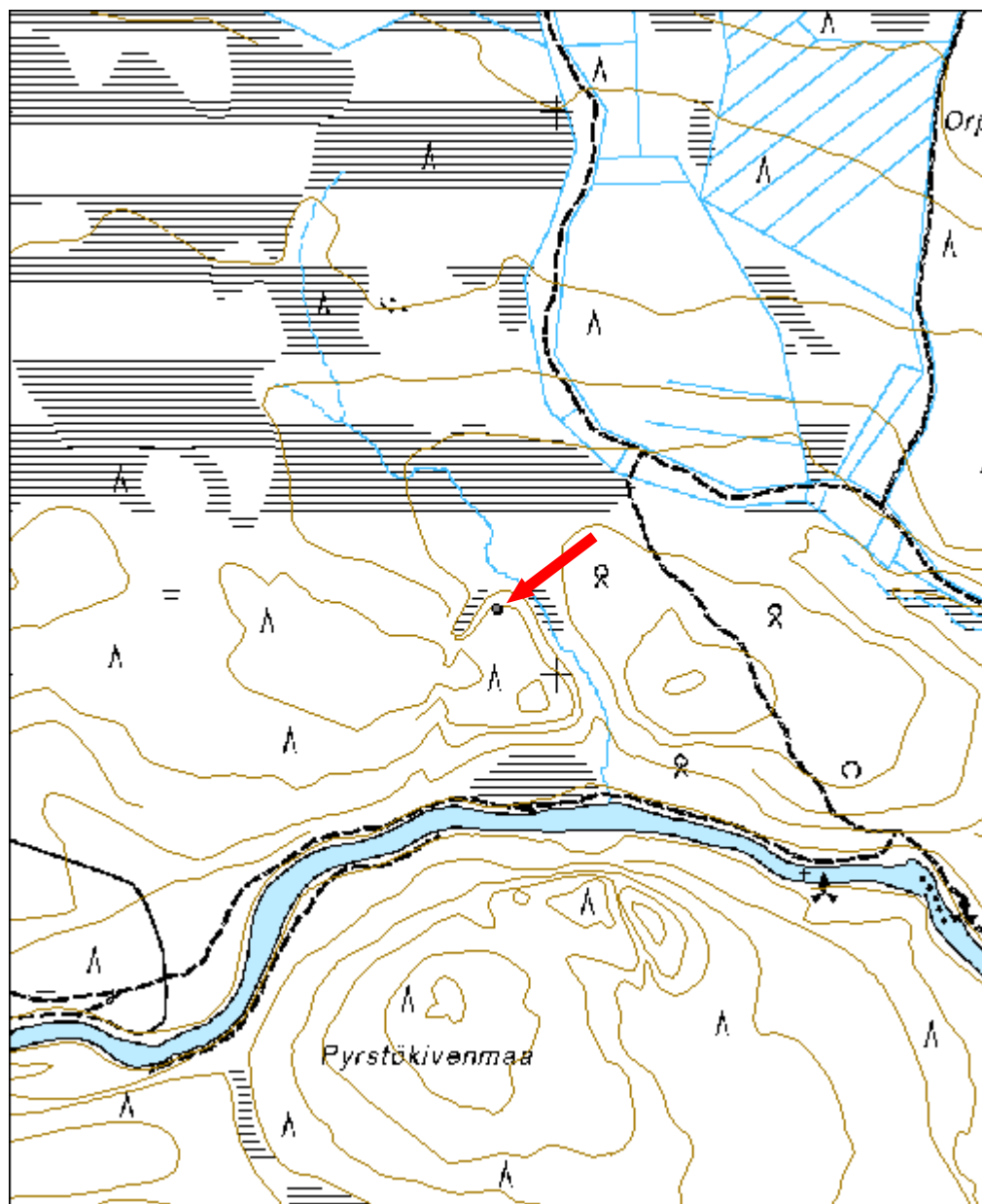

Kuva 196. Yleiskuva kohteesta, kuvattu koillisesta.

Kuva 197. Lähikuva jo hajonneesta karhuansasta. Syöttinä käytettyjen hevosten luita on edelleen ympäristössä näkyvillä. Kuvattu koillisesta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copy-right:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7508118, Y 3567892, Z 215	Mitta-kaava:	1:10000

7.2.4 Sotahistorialliset kohteet

Tahkomännikkö taistelupaikka jäännös		MH-tunnus: 145090	
Kohdetyyppi:	5 Puolustusvarustukset	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7119 Toinen maailmansota	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7517713, Y 3583887, Z 235	Löydöt:	
<i>Taustatiedot</i>			
Kohde on SutiGisistä ja haastattelun perusteella löydetty.			
<i>Ympäristön kuvaus</i>			
Kohde sijaitsee Tahkomännikkö nimisen mäen itälaidalla Jänesselkään menevän metsäautotien varressa. Kohteen puusto on nuorta mäntymetsää ja maaperä on karkea ja kivinen.			
<i>Kohteen kuvaus</i>			
Saadun tiedon perusteella kohteella on käyty taisteluja suomalaisten sotilaiden ja venäläisten partisaanien välillä. Alueella havaittiin mm. huopatossun jäänteitä sekä peltipurkkeja ja kiväärin patruunoiden hylsyjä. Kohteella on myös kivirakenne, joka on mahdollisesti partisaanien ruokasäilytykseen liittyvä. Vielä 10 vuotta sitten kohteelta on ilmeisesti löytynyt ihmisen luurangon jäänteitä.			
<i>Kohteen rajaus</i>			
Kohde on pistemäinen.			
<i>Tulkinta</i>			
Paikalla on jatkosodan aikainen taistelupaikka, jossa on taisteltu suomalaisten ja venäläisten sotilaiden välillä. Saadun tiedon mukaan suomalaiset sotilaat ovat motittaneet venäläiset sotilaat alueelle, jonka jälkeen venäläiset ovat saaneet paikalla vahvistuksia, jotka puolestaan motittivat suomalaiset.			
<i>Lisätietoja</i>			
Kotala, Kauko; Rautiainen, Pirjo; Itkonen Pertti & Kemppainen, Timo 2000. <i>Väriön alue-ekologinen suunnitelma</i> . Metsähallitus, metsätalous.			

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
 Tarkastuspvm: 11.6.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
 Kuvaus: KMO-inventointi 2012/Itä-Lappi,Savukoski

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 2 Kesinkertainen

Olotila: 2 Ei käytössä

Arvotus: 8 Muu suoje-
lvarvo

**Kohteen suo-
jelu:** 9 Muu suoje-
lvarvo

Kuva 198. Kallioseinä, jonka kivien välistä kuulemma joskus löytynyt partisaanien pääkalloja. Varsinainen taistelupaikka sekä partisaanien varastot (?) ylhäällä tasanteella ja metsässä. Kuvattu koillisesta.

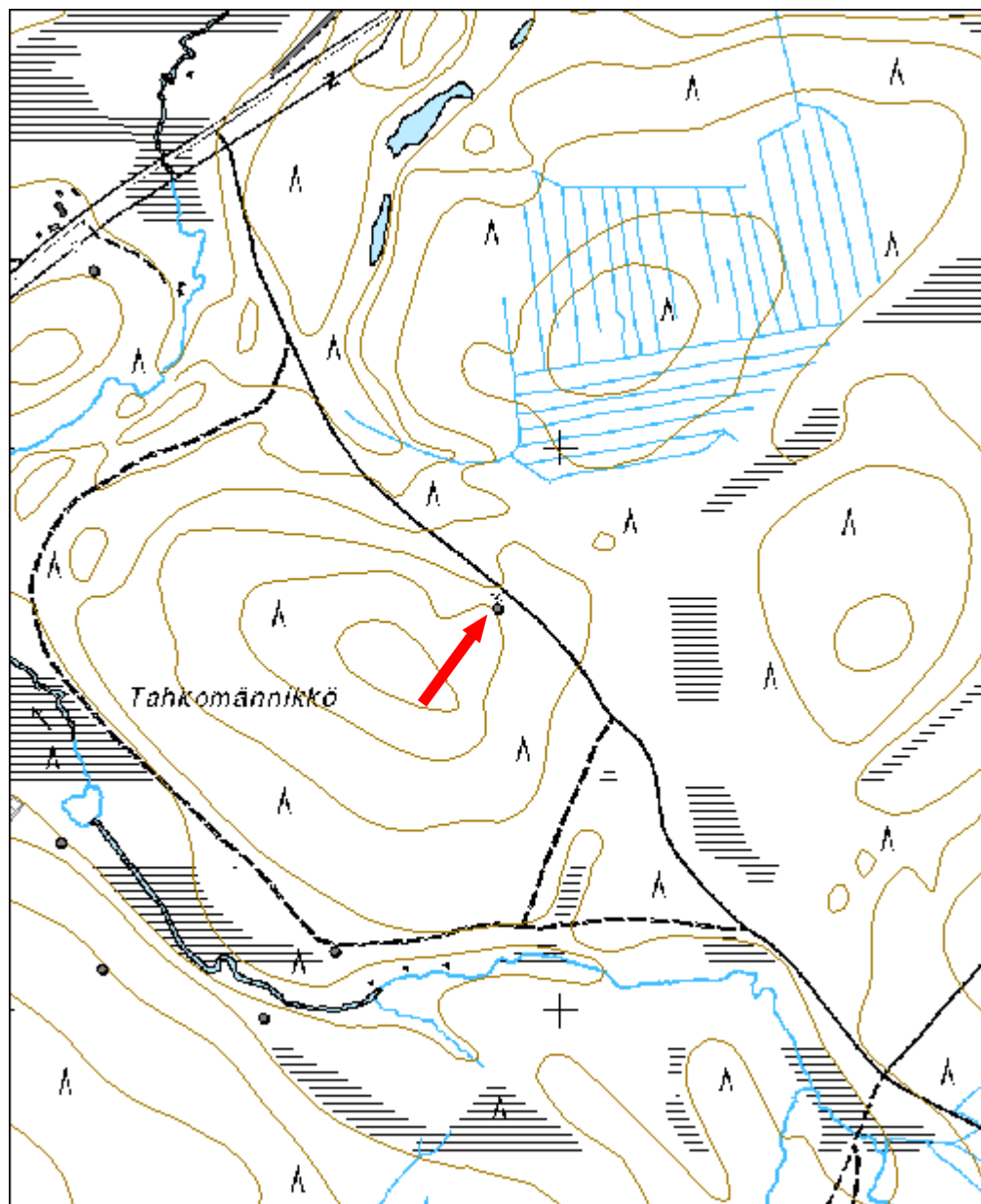

Kuva 199.. Jäänteitä huopatosuista sekä säilykepurkeista, alueelta löytyi myös hylsyjä. Kuvattu pohjoisesta.

Kuva 200. Alueelta löydetty kivirakenne, joka voi olla jonkinlainen säilytyskuoppa. Kuvattu pohjoisesta.

Kohdetyyppi:	5 Puolustusvarustukset	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7517713, Y 3583887, Z 235	Mittakaava:	1:10000

Reutuvaara 2 kämppä jäännös	MH-tunnus: 145483
------------------------------------	------------------------------

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	5		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7514575, Y 3578412, Z 210	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty Metsähallituksen Sutigis-järjestelmään, jonka lisäksi se tuli esille haastatteluissa.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Reutuvaaran pohjoisosassa, Sotahaaran etelärannalla. Alue on kuivaa kangasmetsää, jossa kasvaa nuorta mäntyä. Kohteen alueella kasvaa myös kuusta ja koivua. Alue on myös nurmella, joten se erottuu ympäröivästä maastosta selvästi.

Kohteen kuvaus

Alueella havaittiin kolmen rakennuksen pohjat sekä kellarin ja tunkion jäännökset. Paikalle on myös pystytetty muistomerkki Lapin Rajamiesten kiltä r.y:n toimesta.

Rakennus 1: (x= 7514571 y= 3578369) on 7,7x8,7 metrin kokoisen rakennuksen perustus. Perustus on tehty kivistä ja sisälle on valettu betonialusta tulisijaa varten. Perustuksen sisällä on edelleen kasa tiiliä.

Rakennus 2: (x= 7514593 y= 3578381) sijaitsee joen törmällä ja on kooltaan 3,5x5,5 metriä. Myös tässä rakennuksessa on kiviperusta sekä luoteiskulmassa kasa tiiliä. Rakennuksesta laskee ränni viereiseen Sotahaaraan. Mahdollisesti tämä rakennus on sauna, jossa savupiipun tiilet ovat romahtaneet kiukaan päälle.

Rakennus 3: (x= 7514565 y= 3578411) on kooltaan 3,1x3,8 metriä. Rakenne erottuu matalana kumpareena, jonka reunoilla on havaittavissa puurakenne. Rakenteeseen liittyy porras.

Rakennus 4: (x= 7514596 y= 3578398) on maahan kaivettu rakenne, jonka koko on 4x7m. Kyseessä on kellarin jäännös.

Rakenne 5: (x= 7514572 y= 3578461) sijaitsee muista rakennuksista hieman etäämpänä. Se on kooltaan 3x1 metriä. Kyseessä on tunkio, johon on upotettu erilaista maatumatonta jätettä mm. sulakkeita yms.

Kohteen rajaus

Kohde on rajattu näkyvien rakenteiden perusteella.

Tulkinta

Kyseessä on Lapin rajavartion Sotataipaleen (Reutuvaaran) rajavartioasemasta, joka on toiminut paikalla vuosina 1940-1941 ja 1949-1958. Rakennus 1 on ollut vartion päärakennus, joka on myöhemmin siirretty Lattunaan, jossa se on toiminut Metsähallituksen vuokrakämpänä nimellä Hugon kämpppä.

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
Tarkastuspvm: 14.6.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto:

3 Huono

Olotila:

2 Ei käytössä

Arvotus:

8 Muu suojelu-
arvo

**Kohteen suo-
jelu:**

9 Muu suojelu-
arvo

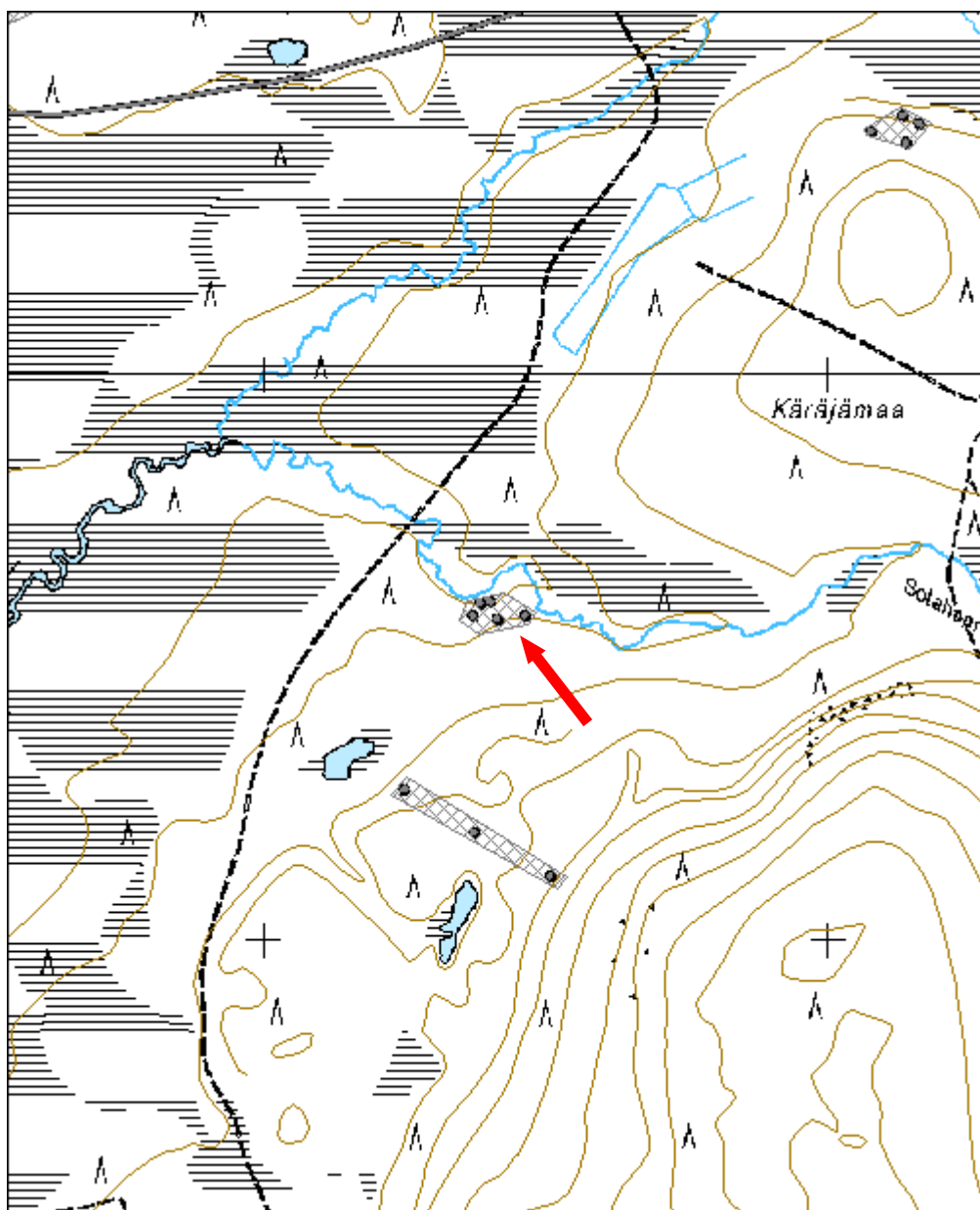
Kuva 201. Etualalla sauna ja taustalla kellarin jäänteet. Vasemmalla virtaa Sotahaara. Kuvattu lounaasta

Kuva 202. Reutuvaaran vartion purettu päärakennus, kuvattu lounaasta.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7514575, Y 3578412, Z 210	Mittakaava:	1:10000

Reutuvaara 1 ampumarata jäännös	MH-tunnus: 146706
--	------------------------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7514188, Y 3578379, Z 220	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde tuli esille haastattelussa.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Reutuvaaran pohjoisosassa. Kohteen etelä- ja länsipuolille jäävät pienet lammet. Alue on kuivaa kangasmetsää, jossa kasvaa nuorta mäntyä. Maaperä on hiekkaa.

Kohteen kuvaus

Ampumapenkka 1: (x= 7514111 y= 3578504) Paikalla havaittiin latomainen rakenne, joka koostuu kahdesta erillisestä osasta. Toisen osan koko on 2,2x4,7 metriä ja toisen 2,2x4,4, ensimmäisessä on myös väliseinä. Rakenteissa on säilyneenä 7-8 hirsikertaa. Rakenteissa ei ole kattoa ja niiden sisällä on puuta. Rakenne on harva ja sen tekemiseen on käytetty sahaa ja kirvestä, rakenteessa on käytetty tasasalvosta.

Ampumapenkka 2: (x= 7514188 y= 3578370) 150 metriä luoteeseen ampumapenkasta 1 on maahan rakennettu puukehikko, joka on täytetty hiekalla. Rakenteessa on ketunpesiä. Rakenne erottuu avoimessa maastossa hyvin.

Ampumapenkka 3: (x= 7514263 y= 3578247) 300 metriä luoteeseen ampumapenkasta 1 on toinen maahan rakennettu puukehikko, joka on täytetty hiekalla. Myös tässä rakenteessa on ketunpesiä. Rakenne erottuu avoimessa maastossa hyvin.

Kohteen rajaus

Kohde on rajattu näkyvien rakenteiden perusteella.

Tulkinta

Myöhempien haastattelujen perusteella kävi ilmi, että rakenteet muodostavat lähellä toimineen Lapin rajavartioston Sotataipaleen (Reutuvaaran) rajavartioston ampumaradan (kohde Reutuvaara 2, Reiskatunnus 145483). Ampumapenkat 2 ja 3 ovat ampuma-asemia ja ampumapenkka 1 on toiminut maalitauluna.

Lisätietoja

Reutuvaaran vartio on ollut toiminassa 1940-1941 ja 1949-1958. Rajavartioston kämppä siirrettiin myöhemmin Lattunaan, missä se toimi Metsähallituksen vuokrakämpänä nimeltä Hugon kämppä.

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
Tarkastuspvm: 12.7.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto:

2 Kesinkertainen

Olotila:

2 Ei käytössä

Arvotus:

8 Muu suojeluarvo

Kohteen suojelu:

9 Muu suojeluarvo

Kuva 203. Reutuvaaran maalitauluna toiminut rakenne, kuvattu etelästä.

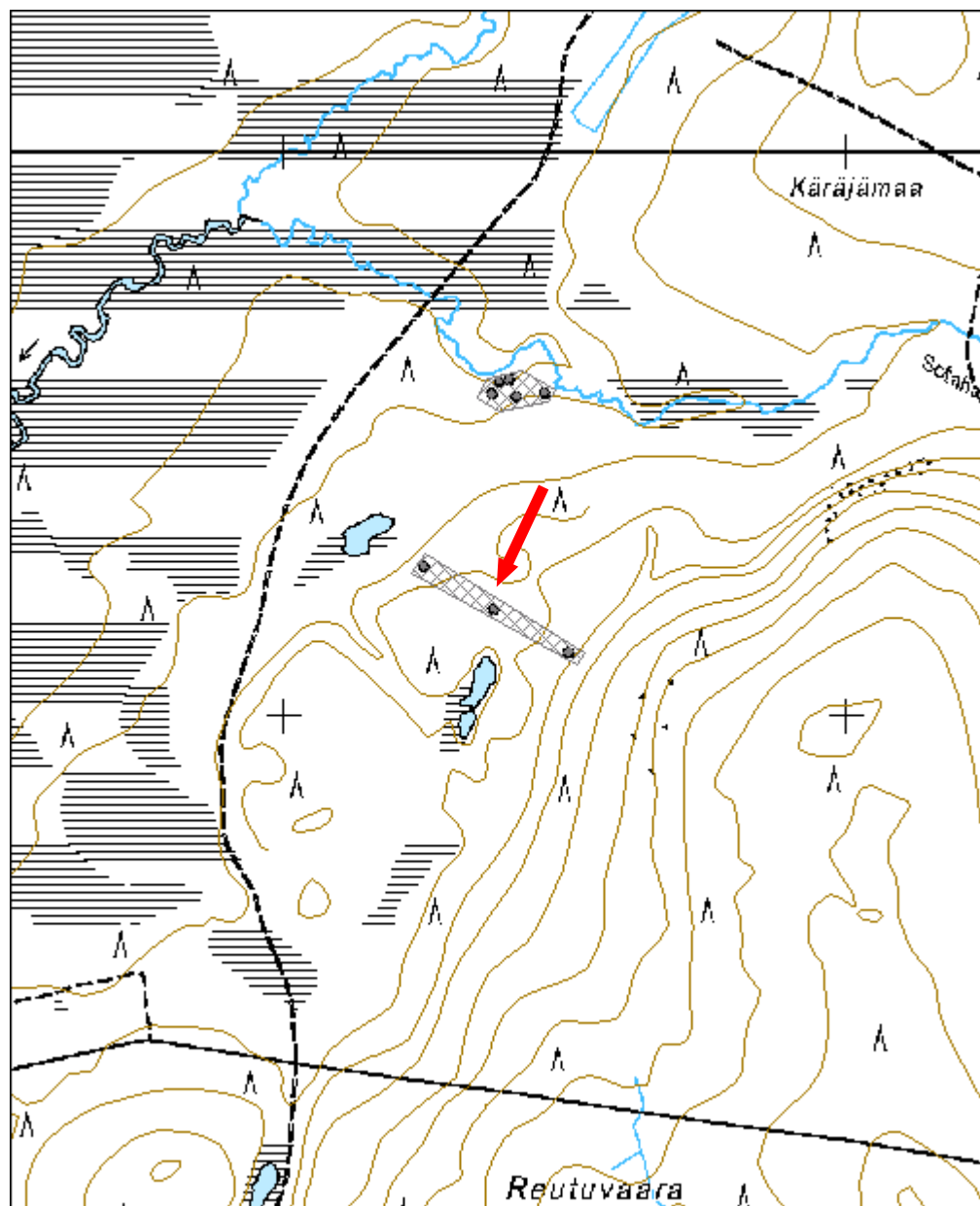

Kuva 204. Maalitalun etuosa, kohdat joihin tähdättiin, kuvattu pohjoisesta.

Kuva 205. Ampumapaikkana toiminut lavetti, joka on korotettu maasta hirsikehikon avulla.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copy-right:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7514188, Y 3578379, Z 220	Mitta-kaava:	1:10000

Järvijängänjärvi taistelupaikka jäännös	MH-tunnus: 146968
--	------------------------------

Kohdetyyppi:	5 Puolustusvarustukset	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7119 Toinen maailmansota	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7515726, Y 3561174, Z 280	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde tuli esille haastattelussa.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Järvijängänjärven eteläpuolella. Aivan kohteen pohjoispuolitse kulkee Ruuvaojalta Kairille menevä tie. Alue on kangasmetsää, jossa kasvaa mäntyä. Aluskasvillisuutena on runsaasti kanervaa.

Kohteen kuvaus

Saadun tiedon mukaan paikalla on käyty taisteluja suomalaisten sotilaiden ja venäläisten partisaanien välillä. Taistelut liittyivät vuonna 1944 Seitajärvelle tehtyyn partisaani-iskuun. Vuonna 2011 sotahistorian harrastajat ovat käyneet metallinilmaisimen kanssa, jolloin on löytynyt ainakin luoteja. Vuoden 2012 inventoinnissa kahdessa männyssä havaittiin mahdollisia luodin aiheuttamia vahinkoja, muuten merkkejä taistelutoiminnasta ei havaittu.

Kohteen rajaus

Kohde on pistemäinen koska alueen, jolla taisteluja on käyty, laajuutta ei pysty määrittämään.

Tulkinta

Kohde liittyy jatkosodan lopun tapahtumiin, jolloin venäläisten partisaanien toiminta Savukosken alueella oli aktiivisinta.

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
Tarkastuspvm: 31.5.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

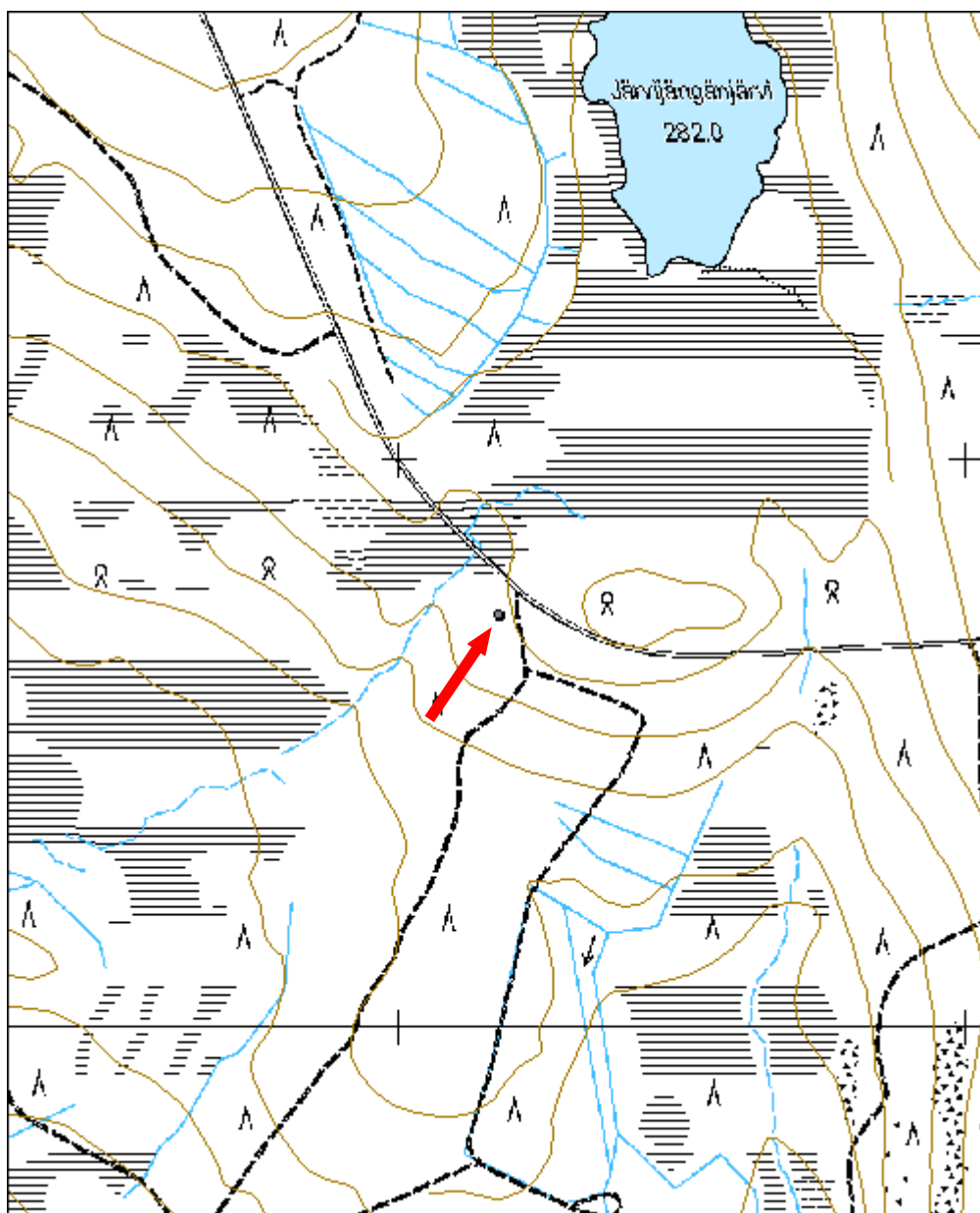
Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	3 Huono
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suoje- lunarvo	Kohteen suo- jelu:	9 Muu suoje- lunarvo

Kuva 206. Taistelupaikkaa. Maastossa taisteluista ei enää ole merkkiäkään. Kuvattu idästä.

Kohdetyyppi:	5 Puolustusvarustukset	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7515726, Y 3561174, Z 280	Mittakaava:	1:10000

Huuhkajavaara puolustusvarustus jäännös	MH-tunnus: 147324
--	------------------------------

Kohdetyyppi:	5 Puolustusvarustukset	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7119 Toinen maailmansota	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	16		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7514408, Y 3572729, Z 215	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde on merkitty Metsähallituksen Sutigis-järjestelmään.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Huuhkajavaaran pohjoisrinteellä, Ylimmäisen Kivijoen etelärannalla. Kohteen pohjoispuolella kohoaa Lattunavaara. Alue on kangasmet-sää, jossa kasvaa uudistuskypsää mäntyä. Välittömästi kohteen eteläpuoli-nen kuvio on hakattu ja se on uudistusvaiheessa.

Kohteen kuvaus

Paikalla on etuvartioasema, joka koostuu taisteluhaudasta, ampumapesä-keistä ja korsuista. Taisteluhauta on 250 metriä pitkä ja se on rakennettu U:n muotoon siten, että se suojaa aluetta eteläpuolelta. Taisteluhautaan kuuluu 12 erillistä haaraa, joissa osassa havaittiin selkeä ampumapesäke. Alueen pohjoispuoli jokivarressa on turvattu kuudella erillisellä ampumapesäkkeellä. Taisteluhaudan ja jokivarren ampumapesäkkeiden sisään jäävällä alueella on kuuden eri korsun jäänteet. Korsujen lisäksi alueella havaittiin yksi merkityk-seltään tuntematon rakenne sekä kaksi muuta rakennetta, jotka tulkittiin am-pumapesäkkeiksi.

Korsu 1: (x= 3572742 y= 7514437) koko 5,5x8,5 metriä. Korsu on kaivettu maahan ja sen syvyys on ainakin 1,5 metriä. Seinissä on säilynyt 2-3 hirsiker-taa. Korsun sisällä kasvaa riukumäntyjä.

Korsu 2: (x= 3572760 y= 7514429) koko 5x8,5 metriä, sisäänkäynti mahdolli-sesti luoteispäässä. Korsu on kaivettu maahan ja sen syvyys on ainakin 1,5 metriä. Korsussa ei ole näkyvillä puurakenteita.

Korsu 3: (x= 3572756 y= 7514417) koko 5x8,5 metriä. Korsu on kaivettu maahan ja sen syvyys on ainakin 1,5 metriä. Seinissä on säilynyt 1-3 hirsiker-taa. Korsun sisällä kasvaa riukumäntyä.

Korsu 4: (x= 3572741 y= 7514393) koko 5,8x6 metriä. Korsu on kaivettu maahan ja sen syvyys on ainakin 0,8 metriä. Korsussa ei ole näkyvillä puura-kenteita.

Korsu 5: (x= 3572705 y= 7514391) koko 5x7,8 metriä. Korsu on kaivettu

maahan ja sen syvyys on kaksi metriä. Seinissä on säilynyt 8-9 hirsikertaa, mikä lisäksi näkyvillä on puisia kattorakenteita. Korsun sisäänkäynti on itäpäässä, oviaukon vieressä havaittiin myös kaminan piippu.

Korsu 6: (x= 3572708 y= 7514408) koko 4,5x8 metriä. Korsu on kaivettu maahan ja sen syvyys on kaksi metriä. Seinissä on näkyvillä 4-5 hirsikertaa.

ampumapesäke 1: (x=3572741 y= 7514405) koko 4x3x1 metriä

ampumapesäke 2: (x= 3572736 y= 7514402) U-kirjaimen muotoinen, sivujen pituus 6x6x6 metriä.

rakenne 1: (x= 3572749 y= 7514414) halkaisija 2,5 metriä, funktio epäselvä.

Jokivarren kuuden ampumapesäkkeen koordinaatit ovat:

	x	y
ampumapesäke 3	3572691	7514435
ampumapesäke 4	3572702	7514447
ampumapesäke 5	3572718	7514453
ampumapesäke 6	3572731	7514463
ampumapesäke 7	3572736	3572736
ampumapesäke 8	3572746	7514459

Kohteen rajaus

Kohde on rajattu näkyvien rakenteiden perusteella.

Tulkinta

Paikallisen tiedon mukaan kohde on suomalaisten etuvartioasema, joka on ollut käytössä vuoteen 1945 asti (sodan loppuun). Kohteesta on myös esitetty, että se olisi saksalaisten, mikä tieto johtuisi siitä, että Kemijoessa on paikalla Saksalaismukka niminen kohta. Kirjallisuudesta kohteesta ei ole löydetty minkäänlaisia mainintoja. Kyseessä on erityisen hyvin säilyneestä kokonaisuudesta, joka olisi syytä suojella.

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012

Tarkastuspvm: 26.6.2012 Tarkastaja: P. Häkälä

Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto:

2 Keskinertainen

Olotila:

2 Ei käytössä

Arvotus:

8 Muu suojeluarvo

Kohteen suojelu:

9 Muu suojeluarvo

Kuva 207. Yleiskuva alueesta. Kuvassa taisteluhautaa sekä korsu.

Kuva 208. Jokivarressa oleva ampumapesäke.

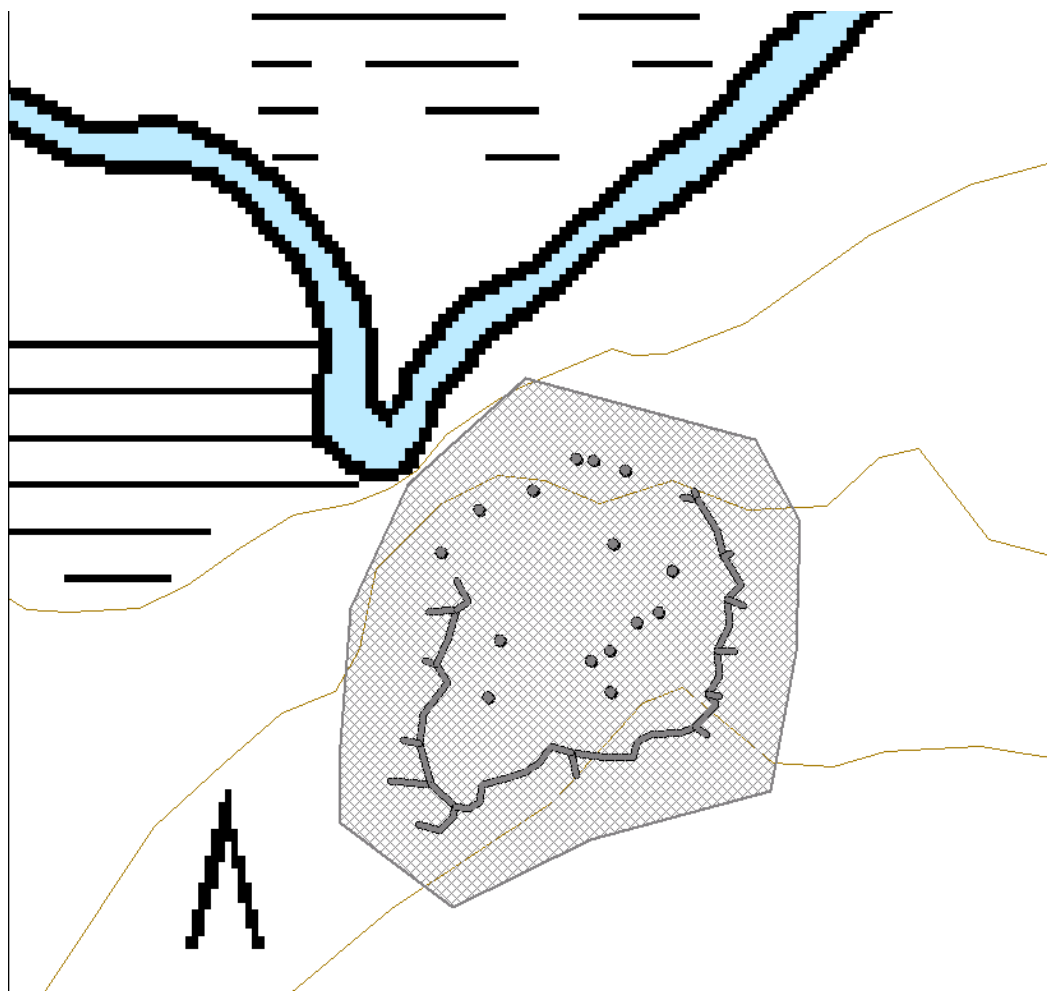
Kuva 209. Neliömäinen ampumapesäke 1 alueen keskellä, kuvattu luoteesta.

Kuva 210. Isokokoinen ampumapesäke 2 alueen keskellä, taustalla näkyvissä korsu 4. Kuvattu pohjoisesta.

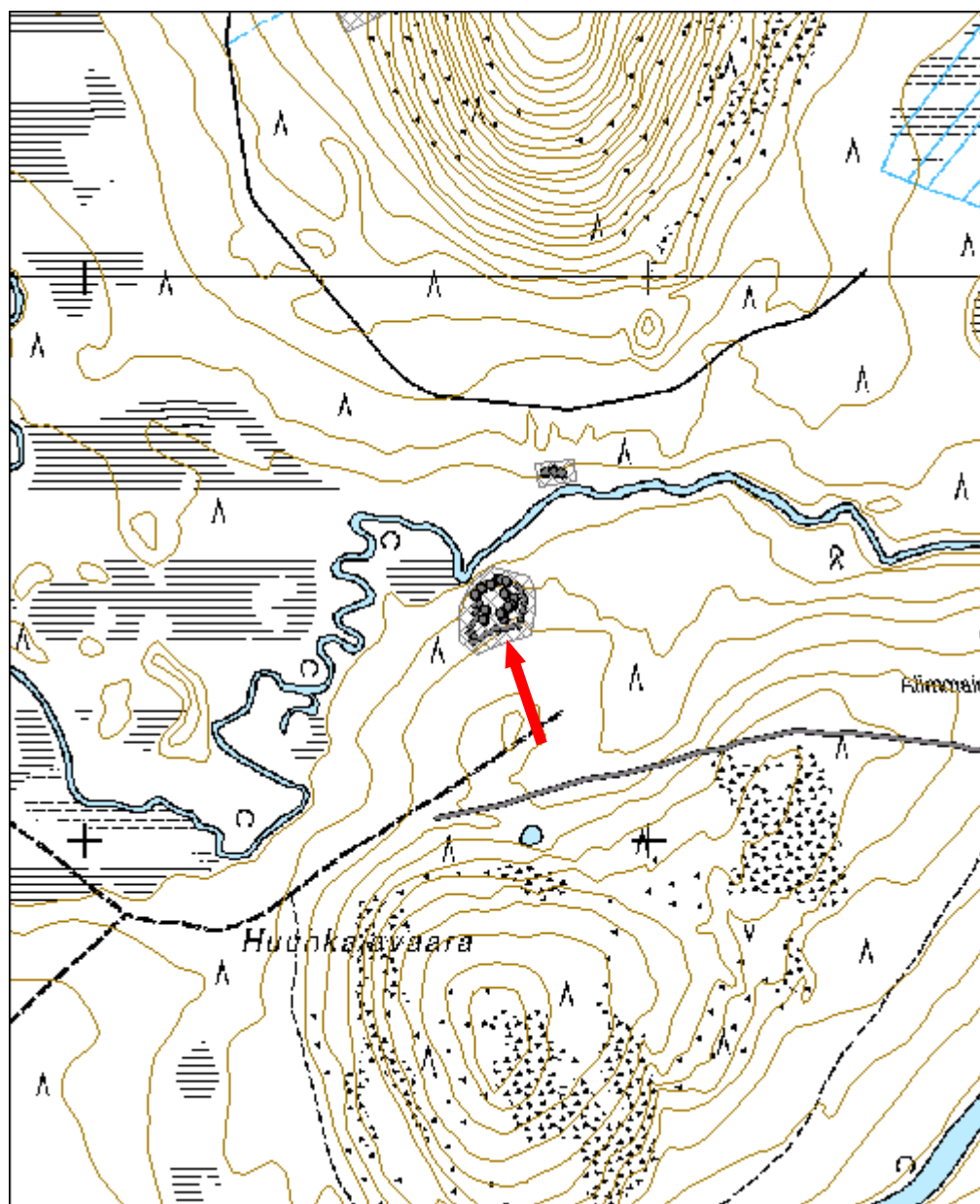

Kuva 211.. Korsu 5 kuvattuna koillisesta. Seinän puurakenteet ovat tässä hyvin säilyneet.

Kartta 5. Osasuurennos peruskarttaotteesta Huuhkajavaaran kenttälinnoitteiden kohdalta. Ei mittakaavassa.

Kohdetyyppi:	5 Puolustusvarustukset	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7514408, Y 3572729, Z 215	Mittakaava:	1:10000

Petäjä-Raatelmaselkä 1 partisaanitukikohta jäännös	MH-tunnus: 147325
---	------------------------------

Kohdetyyppi:	5 Puolustusvarustukset	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7119 Toinen maailmansota	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	102		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7511513, Y 3582785, Z 320	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde tuli esille haastattelussa.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Petäjä-Raatelmaselän korkeimman kohdan pohjoispuolella. Alue on paikoin hyvin kivikkoista ja alueella on runsaasti pirunpeltoja.

Kohteen kuvaus

Saadun tiedon mukaan paikalla on venäläisten partisaanien tukikohta. Inventoinnissa alueelta havaittiin 103 kivistä tehtyä pesäkettä.

Pesäkkeet on sijoitettu maastoon niin, että ne muodostavat melko yhtenäisen puolikaaren Petäjä-Raatelmaselän laen pohjoispuolella. Tiheimmillään pesäkkeitä näyttäisi olevan koillis- ja länsirinteillä. Puolikaareen keskellä on erillinen pesäkkeiden rypäs. Täällä pesäkkeet olivat myös isoimpia. Erityisesti on syytä mainita pesäke 92 alueen keskellä. Sen koko on 4,5x4,5 metriä ja se on neliseinäinen.

Pesäkkeet ovat kivistä ladottuja kehiä, jotka ovat muodoltaan joko suorakaitteen tai puoliympyrän muotoisia. Pesäkkeiden avoin osa osoittaa aina koko tukikohdan sisäpuolelle. Suurin osa pesäkkeistä on rakennettu siten, että kivirakenteen päähän, sen keskelle, on sijoitettu iso petäjä. Petäjä on toiminut siten osana suojaavaa rakennetta. Valitettavasti nämä petäjät on systemaattisesti kaadettu ylispuiden poiston yhteydessä. Alueella suoritettu hakkuu ei kuitenkaan ole suuremmin vaurioittanut itse kivirakenteita. Pesäkkeet näkyvät maastossa hyvin.

Havaittujen pesäkkeiden koordinaatit:

	X	Y
pesäke 1	3582698	7511430
pesäke 2	3582674	7511435
pesäke 3	3582659	7511442
pesäke 4	3582660	7511451
pesäke 5	3582665	7511451

pesäke 6	3582669	7511454	
pesäke 7	3582657	7511456	
pesäke 8	3582654	7511460	
pesäke 9	3582658	7511467	
pesäke 10	3582644	7511462	
pesäke 11	3582644	7511462	
pesäke 12	3582645	7511471	
pesäke 13	3582644	7511473	
pesäke 14	3582643	7511475	
pesäke 15	3582642	7511481	
pesäke 16	3582644	7511481	
pesäke 17	3582644	7511488	
pesäke 18	3582639	7511492	
pesäke 19	3582646	7511497	
pesäke 20	3582641	7511500	
pesäke 21	3582652	7511501	
pesäke 22	3582652	7511501	
pesäke 23	3582652	7511509	
pesäke 24	3582657	7511515	
pesäke 25	3582664	7511528	
pesäke 26	3582666	7511530	kaksi pesäkettä vierekkäin
pesäke 27	3582664	7511536	
pesäke 28	3582672	7511554	
pesäke 29	3582686	7511571	
pesäke 30	3582721	7511545	
pesäke 31	3582749	7511528	
pesäke 32	3582758	7511546	
pesäke 33	3582752	7511558	
pesäke 34	3582756	7511569	
pesäke 35	3582764	7511589	
pesäke 36	3582778	7511575	
pesäke 37	3582781	7511594	
pesäke 38	3582791	7511589	
pesäke 39	3582796	7511580	
pesäke 40	3582799	7511586	
pesäke 41	3582800	7511587	
pesäke 42	3582803	7511588	
pesäke 43	3582810	7511587	
pesäke 44	3582814	7511593	
pesäke 45	3582819	7511587	
pesäke 46	3582821	7511575	
pesäke 47	3582818	7511566	
pesäke 48	3582819	7511601	
pesäke 49	3582821	7511596	
pesäke 50	3582824	7511594	
pesäke 51	3582832	7511592	
pesäke 52	3582834	7511588	
pesäke 53	3582835	7511585	
pesäke 54	3582846	7511574	
pesäke 55	3582860	7511581	kolme pesäkettä vierekkäin

pesäke 56	3582867	7511573	
pesäke 57	3582881	7511571	
pesäke 58	3582880	7511567	
pesäke 59	3582884	7511563	
pesäke 60	3582883	7511562	
pesäke 61	3582881	7511562	
pesäke 62	3582883	7511553	kaksi pesäkettä vierekkäin
pesäke 63	3582885	7511548	
pesäke 64	3582895	7511539	
pesäke 65	3582900	7511535	
pesäke 66	3582904	7511531	
pesäke 67	3582905	7511525	
pesäke 68	3582914	7511519	
pesäke 69	3582909	7511502	
pesäke 70	3582921	7511507	
pesäke 71	3582922	7511498	
pesäke 72	3582926	7511498	
pesäke 73	3582920	7511486	
pesäke 74	3582899	7511470	
pesäke 75	3582899	7511459	
pesäke 76	3582889	7511443	
pesäke 77	3582889	7511438	
pesäke 78	3582867	7511438	
pesäke 79	3582857	7511438	
pesäke 80	3582855	7511445	
pesäke 81	3582847	7511451	
pesäke 82	3582830	7511467	
pesäke 83	3582822	7511458	
pesäke 84	3582809	7511463	
pesäke 85	3582862	7511519	
pesäke 86	3582828	7511500	
pesäke 87	3582828	7511520	
pesäke 88	3582823	7511508	
pesäke 89	3582818	7511503	
pesäke 90	3582813	7511503	
pesäke 91	3582813	7511516	
pesäke 92	3582803	7511526	isokoinen 4,5x4,5 metriä, neliseinäinen. Mahdollisesti partisaaniryhmien. johtajien
pesäke 93	3582805	7511517	
pesäke 94	3582803	7511509	
pesäke 95	3582797	7511507	
pesäke 96	3582789	7511507	
pesäke 97	3582785	7511505	
pesäke 98	3582783	7511513	

Kohteen rajaus

Kohde on rajattu näkyvien rakenteiden perusteella.

Tulkinta

Kyseessä on venäläisten partisaanien tukikohdasta. Saadun tiedon mukaan puolikaareen rakennettujen pesäkemuodostelman keskellä olevat pesäkkeet kuuluivat partisaaniryhmien komentajille. Leiriytymisestä paikalla todistavat myös pesäkkeiden kivien väliin piilotetut käytetyt ruokasäilyketölkit. Alueella suoritetuista hakkuista huolimatta kohde on säilynyt hyvin ja se olisi syytä suojella.

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
Tarkastuspvm: 20.8.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto:

2 Keskinertainen

Olotila:

2 Ei käytössä

Arvotus:

8 Muu suojeluarvo

Kohteen suojelu:

9 Muu suojeluarvo

Kuva 212. pesäke 19.

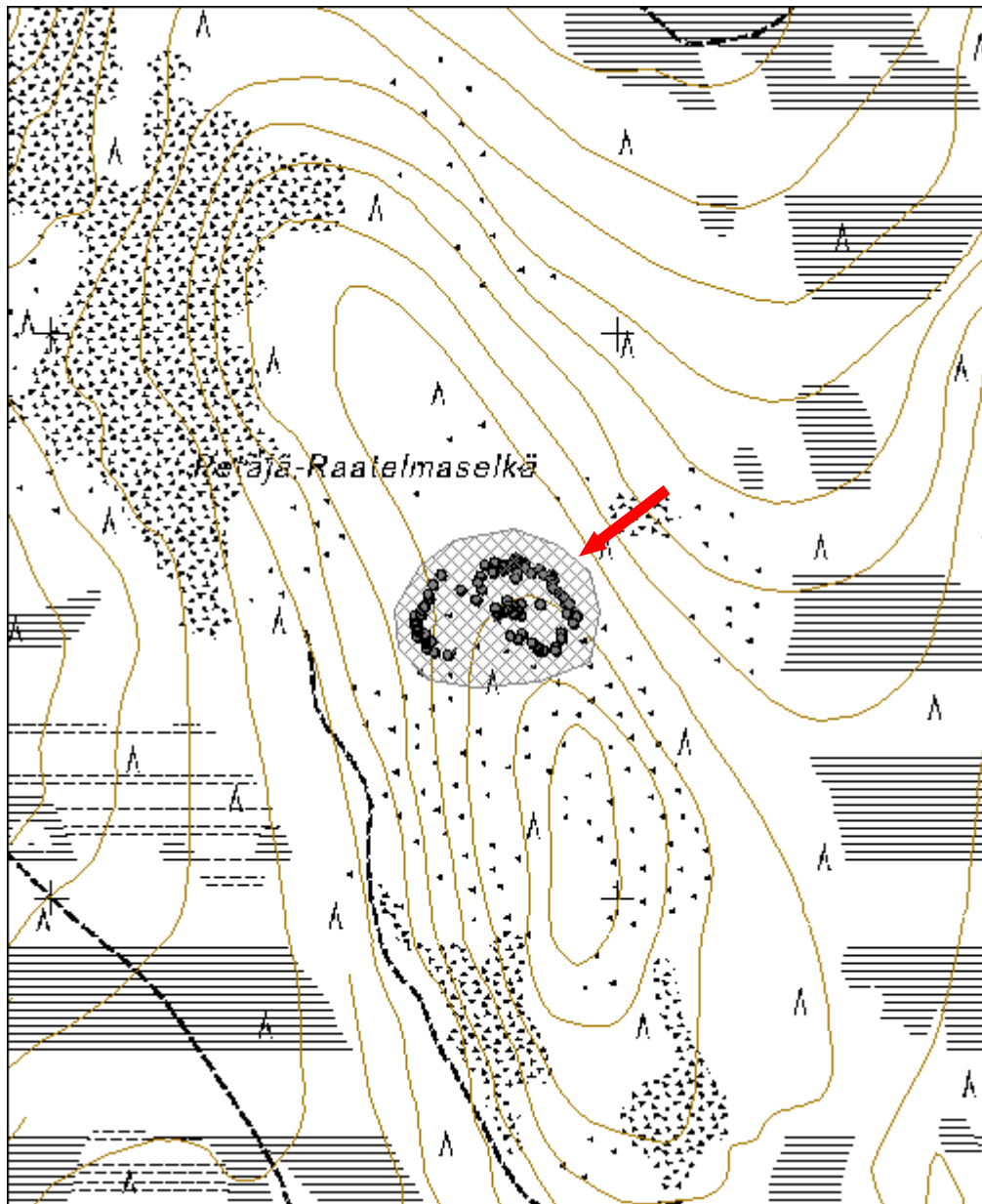

Kuva 213. pesäke 14.

Kuva 214. Pesäke 92, joka on isoin kohteen pesäkkeistä.

Kohdetyyppi:	5 Puolustusvarustukset	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7511513, Y 3582785, Z 320	Mittakaava:	1:10000

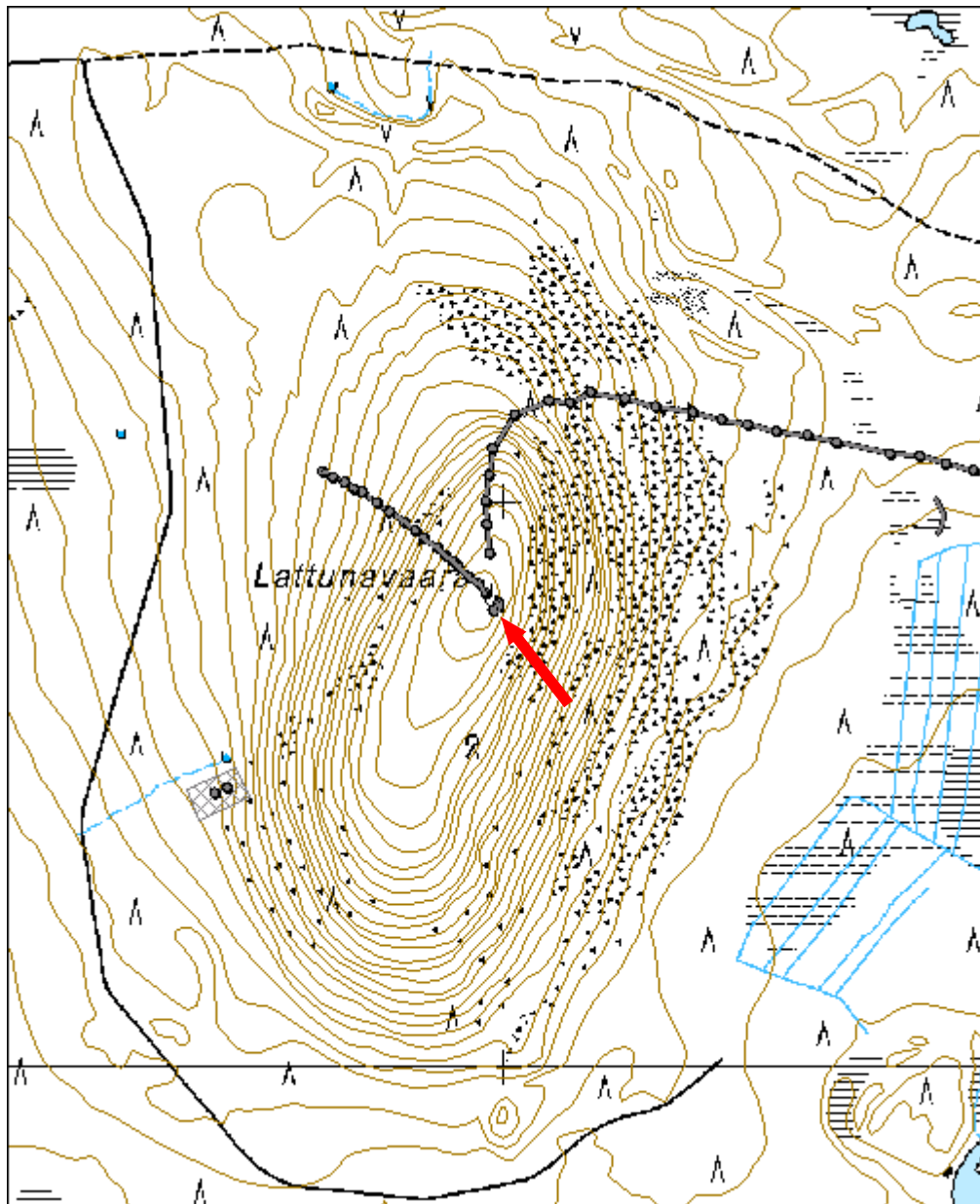
Lattunavaara 6 ampumapesäke jäännös		MH-tunnus: 149642	
Kohdetyyppi:	5 Puolustusvarustukset	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7119 Toinen maailmansota	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	4		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7515814, Y 3572986, Z 350	Löydöt:	
<i>Taustatiedot</i>			
Kohde löytyi ilman ennakkotietoja.			
<i>Ympäristön kuvaus</i>			
Kohde sijaitsee Lattunavaaran laella, palovartijan mökin itäpuolella.			
<i>Kohteen kuvaus</i>			
Lattunavaaran palovartijan mökin itäpuolella havaittiin puolikaaren muotoisia, matalia kehiä, jotka tulkittiin ampumapesäkkeiksi. Tällaisia ampumapesäkkeitä havaittiin kaksi kappaletta, joiden lisäksi havaittiin kaksi kivikasaa, mahdollisesti nämäkin ovat olleet jonkinlaisia pesäkkeitä.			
<i>Kohteen rajaus</i>			
Kohde on rajattu näkyvien rakenteiden mukaan.			
<i>Tulkinta</i>			
Kiveykset ja ampumapesäkkeet liittyvät Lattunavaaran palovartijan mökin toimimiseen ilmalavonnan tukikohtana jatkosodan aikana.			
<i>Lisätietoja</i>			
Elo, Tiina & Seppälä, Sirkka-Liisa 2012. Entistä Keminkylää. Suomen ympäristö 31/2012, rakennettu ympäristö. http://www.ymparisto.fi/default.asp?contentid=419254&lan=fi			
<i>Tarkastukset</i>			
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012 Tarkastuspvm: 1.6.2012 Tarkastaja: P. Häkälä Kuvaus: KMO-inventointi 2012/ Itä-Lappi, Savukoski			

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	2 Kesinkertainen
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suoje- luarvo	Kohteen suo- jelu:	9 Muu suoje- luarvo

Kuva 215. Lattunavaaran laella oleva ampumapesäke.

Kohdetyyppi:	5 Puolustusvarustukset	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7515814, Y 3572986, Z 350	Mittakaava:	1:10000

7.2.5 Liikennekohteet

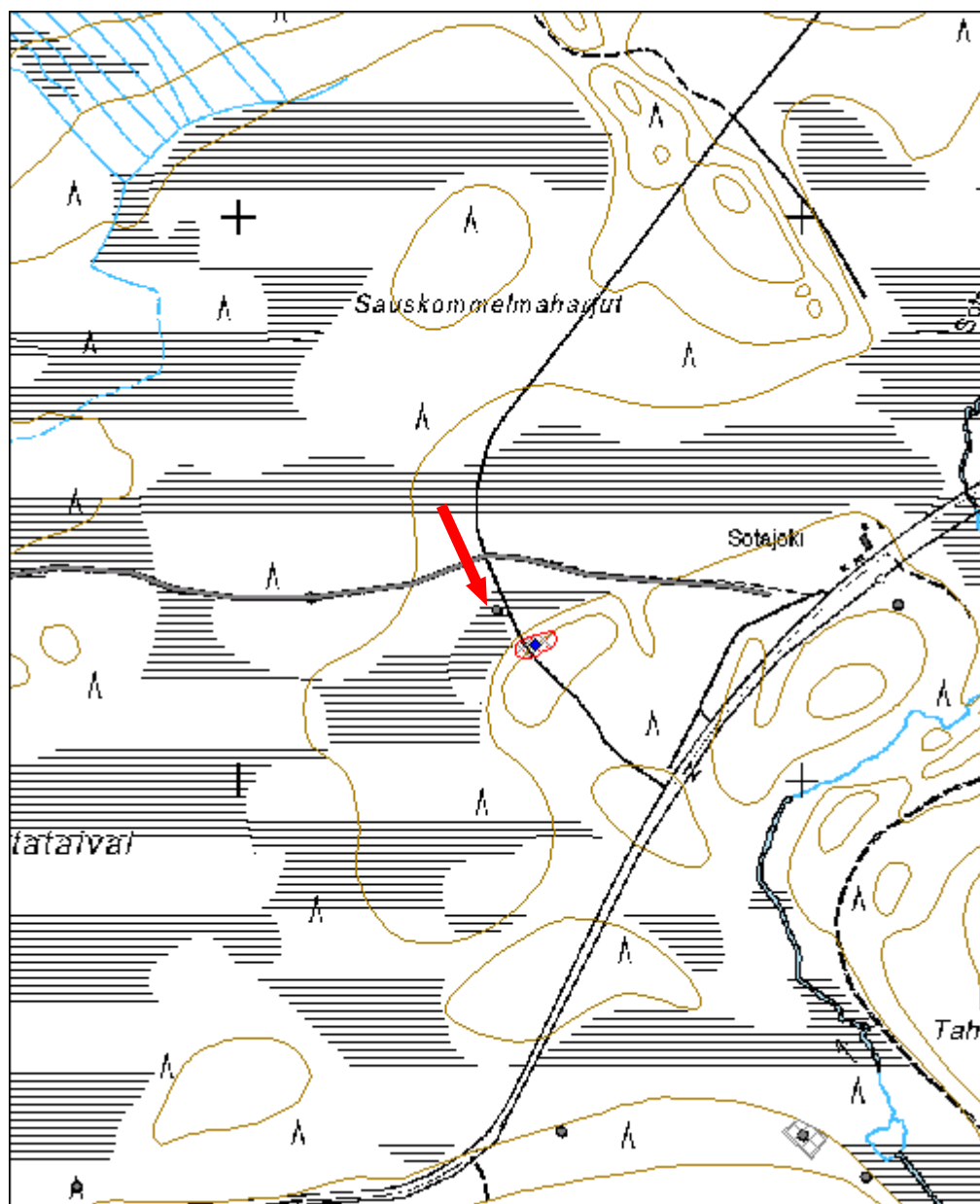
Sotataival 2 pitkospuu jäännös		MH-tunnus: 145349
Kohdetyyppi:	13 Liikennekohteet	Haltija: 191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä: 191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta: 742 Savukoski
Lukumäärä:	1	
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu: 4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7518303, Y 3582458, Z 220	Löydöt:
Taustatiedot		
Kohde löytyi ilman ennakkotietoja.		
Ympäristön kuvaus		
Kohde sijaitsee Sotataipaleen koillisosassa, aivan Heiniselkään menevän metsäautotien länsipuolella. Alue on märkää, rahkasammalta kasvavaa suota.		
Kohteen kuvaus		
Paikalta tavattiin pitkospuun jäännökset, jotka ovat jo suurelta osin painuneet suohon. Pitkospuut koostuvat kahdesta erillisestä puusta, jotka on asetettu vierekkäin ja sidottu toisiinsa rautalangalla. Pitkokset kulkevat suon yli noin sadan metrin matkan.		
Kohteen rajaus		
Kohde on merkitty karttaan pistemäisenä.		
Tulkinta		
Kyseessä on pitkospuut, joiden ikä on käytetyn rautalangan perusteella melko nuori.		
Tarkastukset		
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012 Tarkastuspvm: 11.6.2012 Tarkastaja: P. Häkälä Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski		

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	3 Huono
Arvotus:	8 Muu suoje- lunarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suo- jelu:	9 Muu suoje- lunarvo

Kuva 216. Yleiskuva pitkospuista, oikealla Heiniselkään menevä varsitie. Kuvattu kaakosta.

Kohdetyyppi:	13 Liikennekohteet	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7518303, Y 3582458, Z 220	Mittakaava:	1:10000

Ylimmäinen Kivijoki 1 silta jäännös	MH-tunnus: 145355
--	------------------------------

Kohdetyyppi:	13 Liikennekohteet	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7524269, Y 3568874, Z 260	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi ilman ennakkotietoja.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Niekän länsipuolella, kohdassa jossa Ylimmäinen Kivijoki kulkee Kirakkavaaran ja Niekän välitse. Kohteelle kulkee melko hyväkuntoinen metsäautotie, joka erkanee länteen Kairijoelta Marjavaaraan menevästä tiestä. Paikka on Savukoskelle tyypillistä jokivarsimaisemaa, missä kasvillisuus on koivua ja varvikkoa.

Kohteen kuvaus

Paikalla havaittiin isoista tukeista tehdyn sillan jäänteet. Rakentamisessa on käytetty rautalankaa sekä isoja rautatappeja. Puut on sahattu moottorisahalla. Yhdessä siltatukissa havaittiin moottorisahalla tehty kirjoitus, HSMOH. Silta on ilmeisesti rikkoutunut tulvien takia.

Kohteen rajaus

Kohde on pistemäinen.

Tulkinta

Kyseessä on puunkorjuuta varten tehdyn sillan jäänteet. Vuoden 1971 topografisessa kartassa alueelle ei ole merkitty tietä eikä siltaa. Metsäautotiet ja niihin liittyvä silta on todennäköisesti tehty joskus 1970-luvun jälkeen.

Lisätietoja

Topografinen kartta 4721 07 Niekka vuodelta 1971. Mittakaava 1:20 000 Karttoitus karttaan tehty vuonna 1966.

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
Tarkastuspvm: 19.6.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	2 Kesinkertainen
		Olutila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suoje- luarvo	Kohteen suo- jelu:	9 Muu suoje- luarvo

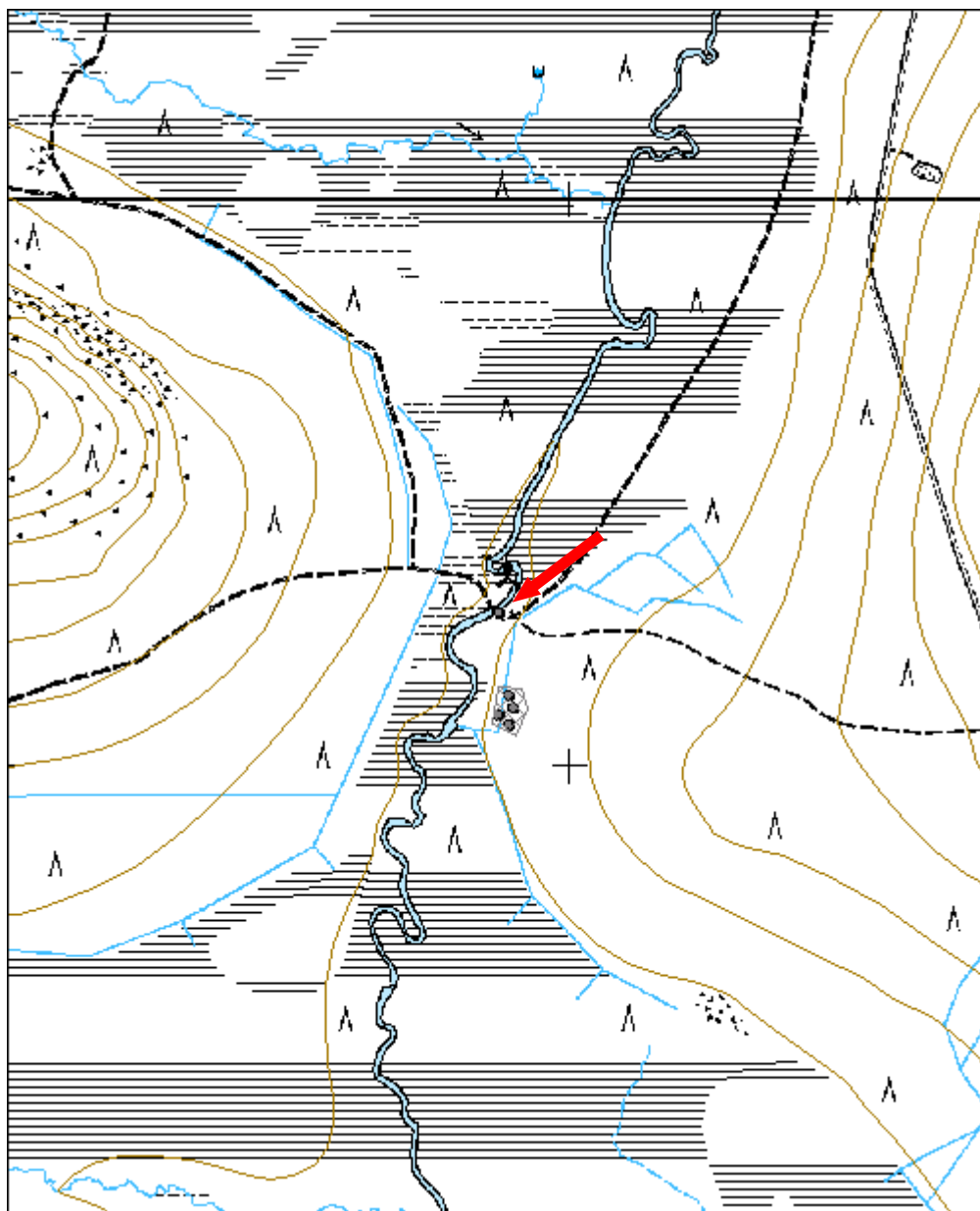

Kuva 217. V. Tervaharju dokumentoimassa sillan jäännöstä. Kuvattu idästä.

Kuva 218. Yksityiskohta siltaan tehdystä kaiverruksesta.

Kohdetyyppi:	13 Liikennekohteet	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7524269, Y 3568874, Z 260	Mittakaava:	1:10000

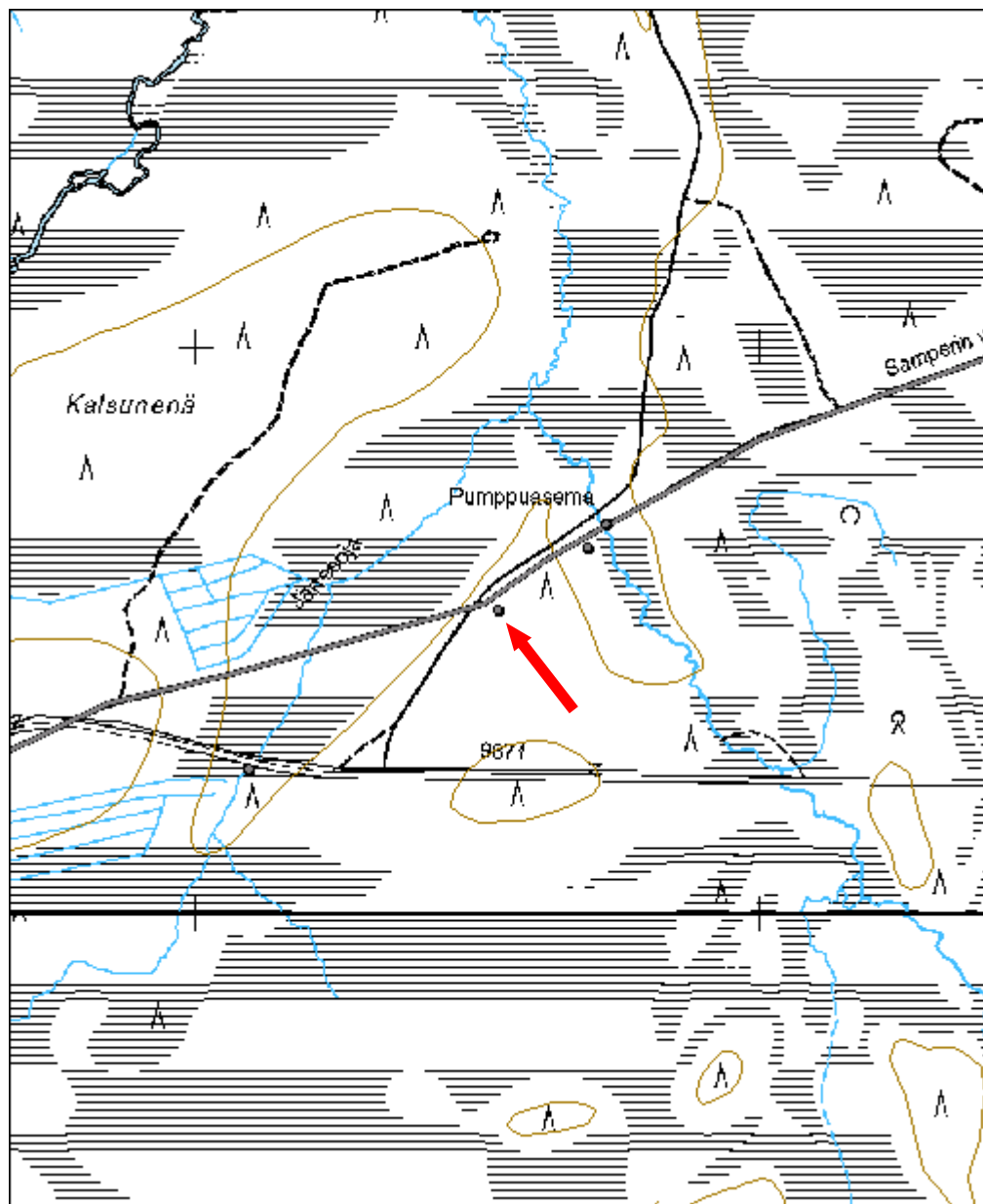
Jänesoja 3 silta jäännös		MH-tunnus: 145375	
Kohdetyyppi:	13 Liikennekohteet	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7520534, Y 3586534, Z 220	Löydöt:	
Taustatiedot			
Kohde löytyi ilman ennakkotietoja.			
Ympäristön kuvaus			
Kohde sijaitsee Samperin veturitiehen kuuluvan Jänesojan pumppuaseman lounaispuolella. Kohteen pohjoispuolitse kulkee Samperin veturitie. Alue on kuivaa kangasmetsää, jossa kasvaa nuorta mäntyä.			
Kohteen kuvaus			
Paikalla havaittiin iso, vanhoista ja käytetyistä hirsistä koostuva keko. Hirsiiä on veistetty ja niissä havaittiin myös erilaisia metalliosia.			
Kohteen rajaus			
Kohde on pistemäinen.			
Tulkinta			
Kyseessä on todennäköisesti Samperin veturitiehen liittyvän puretun sillan jäänteet, jotka on tuotu läheiseltä Jänesojan pumppuasemalta.			
Tarkastukset			
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012 Tarkastuspvm: 16.7.2012 Tarkastaja: P. Häkälä Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski			
Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	3 Huono
Arvotus:	8 Muu suoje- lunarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suo- jelu:	9 Muu suoje- lunarvo

Kuva 219. Todennäköisesti Samperin veturitiehen kuuluneen sillan purettuja rakenteita.

Kohdetyyppi:	13 Liikennekohteet	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7520534, Y 3586534, Z 220	Mittakaava:	1:10000

Vouhtujoki silta jäännös		MH-tunnus: 145559	
Kohdetyyppi:	13 Liikennekohteet	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7516161, Y 3579110, Z 210	Löydöt:	
<i>Taustatiedot</i>			
Kohde mainittiin Olli Sandströmin kirjassa Tukkeja tunturin takaa.			
<i>Ympäristön kuvaus</i>			
Kohde sijaitsee Vouhtunaavalla virtaavassa Vouhtujoessa. Kohteen luoteispuolella kohoaa Lipakkaselkä ja kaakkoispuolella Rannimmainen Sotatunturi. Kohde sijaitsee suolla 150 metriä Tulppiontien pohjoispuolella.			
<i>Kohteen kuvaus</i>			
Paikalla havaittiin Samperin veturitiehen liittyvä silltarakenne. Vouhtujoen itärannalla on pystyssä sillan hirsisiä tukirakenteita. Molemmille rannoille on laitettu pystypuut estämään moottorikelkalla ajamista ja jokeen joutumista. Itärannalla veturitie erottuu Jänesselän suuntaan selvänä suorana linjana ja länsirannalla ura erottuu Tulppion tien suuntaan.			
<i>Kohteen rajaus</i>			
Kohde on pistemäinen.			
<i>Tulkinta</i>			
Kyseessä on Samperin veturitiehen kuuluva silltarakenne, jonka avulla veturi on päässut Vouhtujoen yli.			
<i>Lisätietoja</i>			
Sandström, Olli 2009. Tukkeja tunturin takaa. Luton peruuntunut autosavotta 1939 ja muita hankkeita. Lapin Metsämuseo.			
<i>Tarkastukset</i>			
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012 Tarkastuspvm: 17.6.2012 Tarkastaja: P. Häkälä Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski			

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	2 Kesinkertainen
Arvotus:	8 Muu suoje-luarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suo-jelu:	9 Muu suoje-luarvo

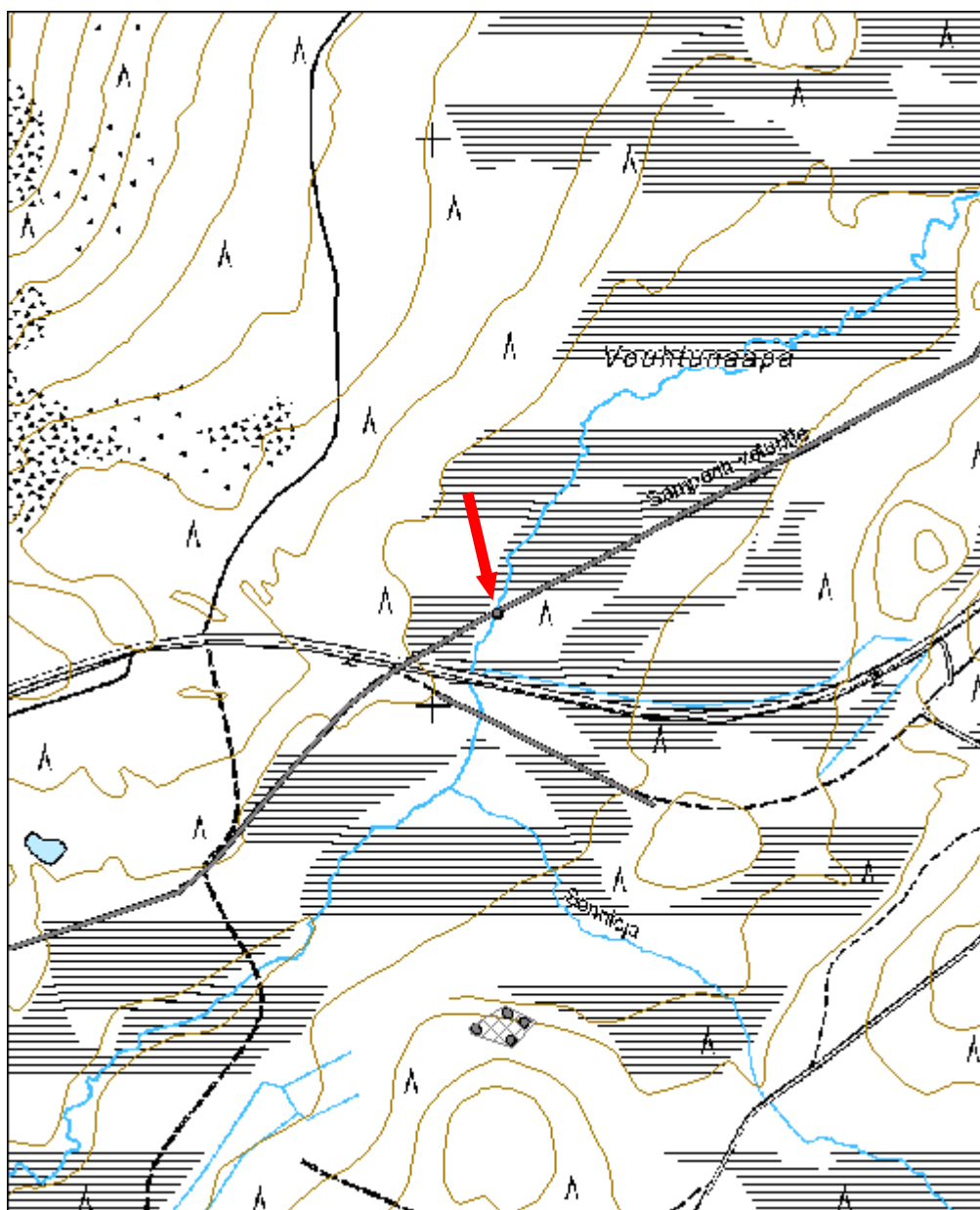

Kuva 220. Samperin veturitien Vouhtujoen ylittävä silta, kuvattu lännestä.

Kuva 221. Yksityiskohta Vouhtujoen sillan rakenteesta.

Kohdetyyppi:	13 Liikennekohteet	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7516161, Y 3579110, Z 210	Mittakaava:	1:10000

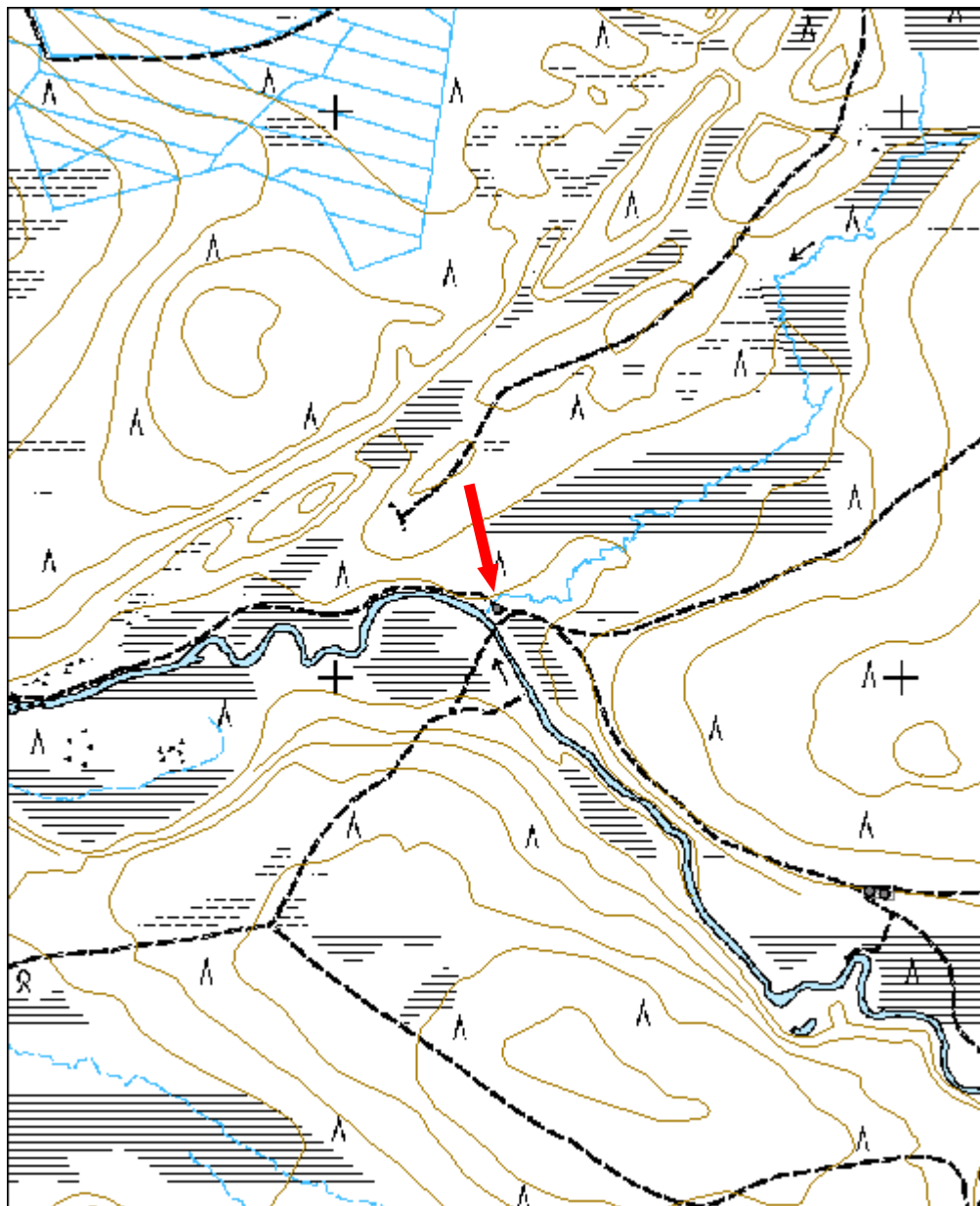
Lainaselkä 4 silta jäännös		MH-tunnus: 146713	
Kohdetyyppi:	13 Liikennekohteet	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7492123, Y 3576283, Z 205	Löydöt:	
Taustatiedot			
Kohde tuli esille haastattelussa.			
Ympäristön kuvaus			
Kohde sijaitsee Lainaselän länsipuolella, Kosterjoen ja siihen virtaavan Kerkkosokanojan haarassa. Alue on luokiteltu kitumaaksi. Paikalla kasvaa erilaisia varpuksveja sekä kuusta, koivua ja mäntyä.			
Kohteen kuvaus			
Paikalla on sillan jäänteet. Rakenne koostuu kahdesta pitkittäisestä puusta ja näiden väliin asetetuista poikkipuista. Rakenne on kiinnitetty yhteen rautalangalla. Rautalangalla yhteenkiinnitettyjä puita on myös Kerkkosokanojan toisella rannalla. Rakenne muistuttaa Sotajoella olevaa vesirekeä, mutta tässä ei ole viistottuja päitä eikä yhtä huolellista kiinnitystä. Nykyisissä peruskartoissa Kerkkosokanojan yli on merkitty kulkevaksi ajoura. Vastaavaa ajouraa ei näy kuitenkaan vuoden 1974 topografisessa kartassa.			
Kohteen rajaus			
Kohde on pistemäinen.			
Tulkinta			
Kyseessä on todennäköisesti sillan jäänteet.			
Tarkastukset			
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012 Tarkastuspvm: 16.7.2012 Tarkastaja: P. Häkälä Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski			

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	3 Huono
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suoje- lunarvo	Kohteen suo- jelu:	9 Muu suoje- lunarvo

Kuva 222. Yleiskuva kohteesta, kuvattu idästä.

Kohdetyyppi:	13 Liikennekohteet	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7492123, Y 3576283, Z 205	Mittakaava:	1:10000

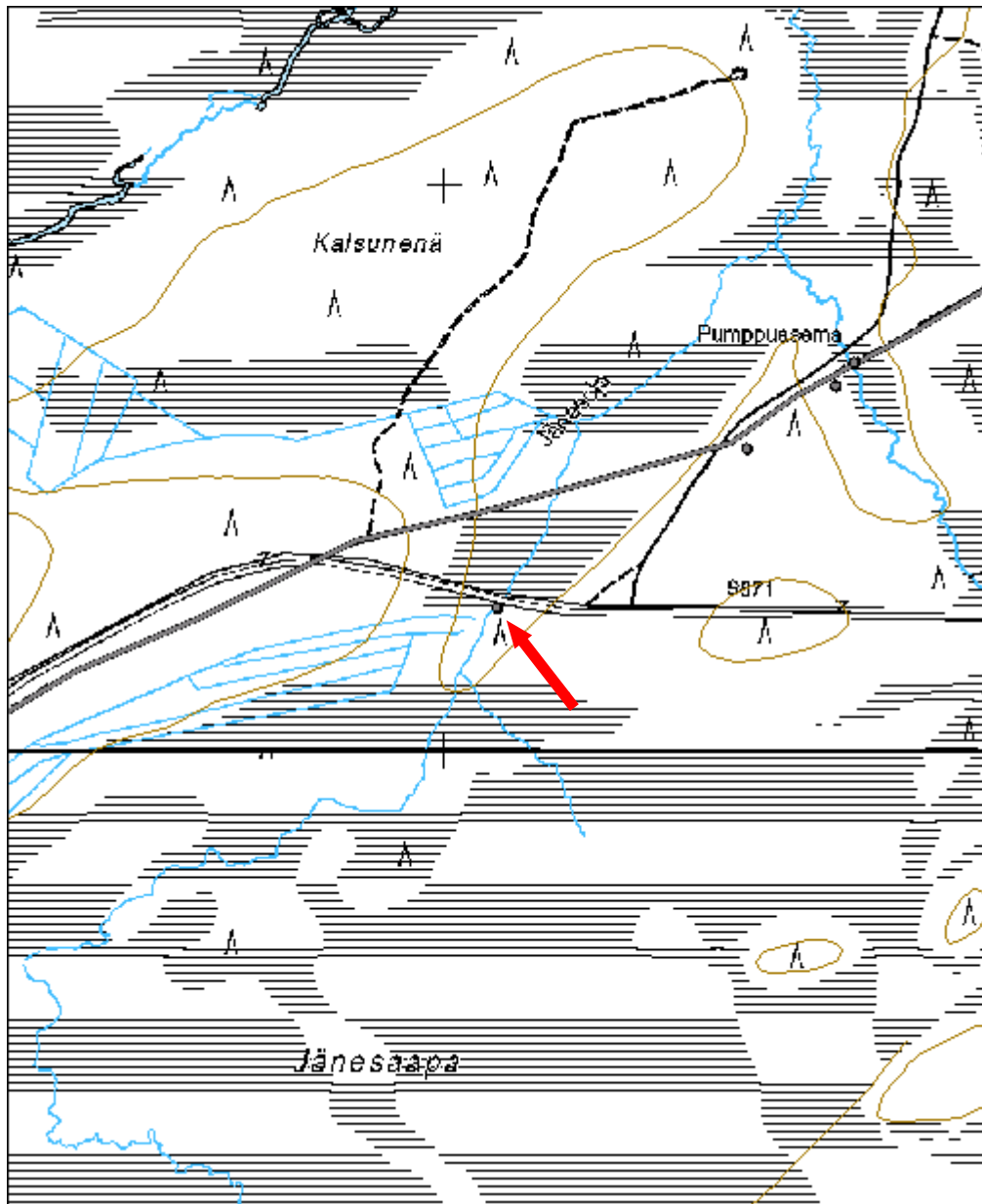
Jänesoja 1 silta jäännös		MH-tunnus: 146714	
Kohdetyyppi:	13 Liikennekohteet	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7520252, Y 3586092, Z 220	Löydöt:	
Taustatiedot			
Kohde löytyi ilman ennakkotietoja.			
Ympäristön kuvaus			
Kohde sijaitsee Jänesojalla, Jänesaavan laidalla. Tulppiontie kulkee aivan kohteen pohjoispuolelta. Paikka on soistunutta puronvartta, jossa kasvaa pajua, matalaa koivua ja heinää.			
Kohteen kuvaus			
Paikalla on Jänesojan ylittävän sillan jäänteet. Sillasta on jäljellä runkotukkeja ja pienempiä päällyspuita eikä siinä ole näkyvissä rautalankaa tai -nauloja. Sillan leveys on nelisen metriä.			
Kohteen rajaus			
Kohde on pistemäinen.			
Tulkinta			
Paikalla on sillan jäännökset.			
Tarkastukset			
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012 Tarkastuspvm: 16.7.2012 Tarkastaja: P. Häkälä Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski			
Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	2 Keskinertainen
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suojelu:	9 Muu suojeluarvo

Kuva 223 Yleiskuva kohteesta, vasemmalla kulkee Tulppion tie. Kuvattu lännestä.

Kohdetyyppi:	13 Liikennekohteet	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7520252, Y 3586092, Z 220	Mittakaava:	1:10000

Pullikankuusikko kapulatie jäännös		MH-tunnus: 146767	
Kohdetyyppi:	13 Liikennekohteet	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7512657, Y 3575825, Z 210	Löydöt:	
Taustatiedot			
Kohde tuli esille haastattelussa.			
Ympäristön kuvaus			
Kohde sijaitsee Kemijoen ja Vouhtujoen väliin jäävän Pullikankuusikon ja Pullikan harjun välissä olevalla suolla.			
Kohteen kuvaus			
Paikalla havaittiin kapulatie jäännökset, jotka kulkevat Pullikankuusikon ja Pullikanharjun välisellä suolla. Kapulatie leveys on reilu kaksi metriä ja se on peittynyt lähes kokonaan turpeen alle. Tästä huolimatta kapulatie on edelleen tukeva kävellä. Kapulatie pohjoispäässä on pilkkapuu, jossa pilkat ovat kapulatie suuntaisesti.			
Kohteen rajaus			
Kohde on viivamainen.			
Tulkinta			
Kyseessä on kapulatie, joka on rakennettu helpottamaan suon ylitystä.			
Tarkastukset			
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012 Tarkastuspvm: 12.7.2012 Tarkastaja: P. Häkälä Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski			
Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	3 Huono
Arvotus:	8 Muu suoje-luarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suoje-lu:	9 Muu suoje-luarvo

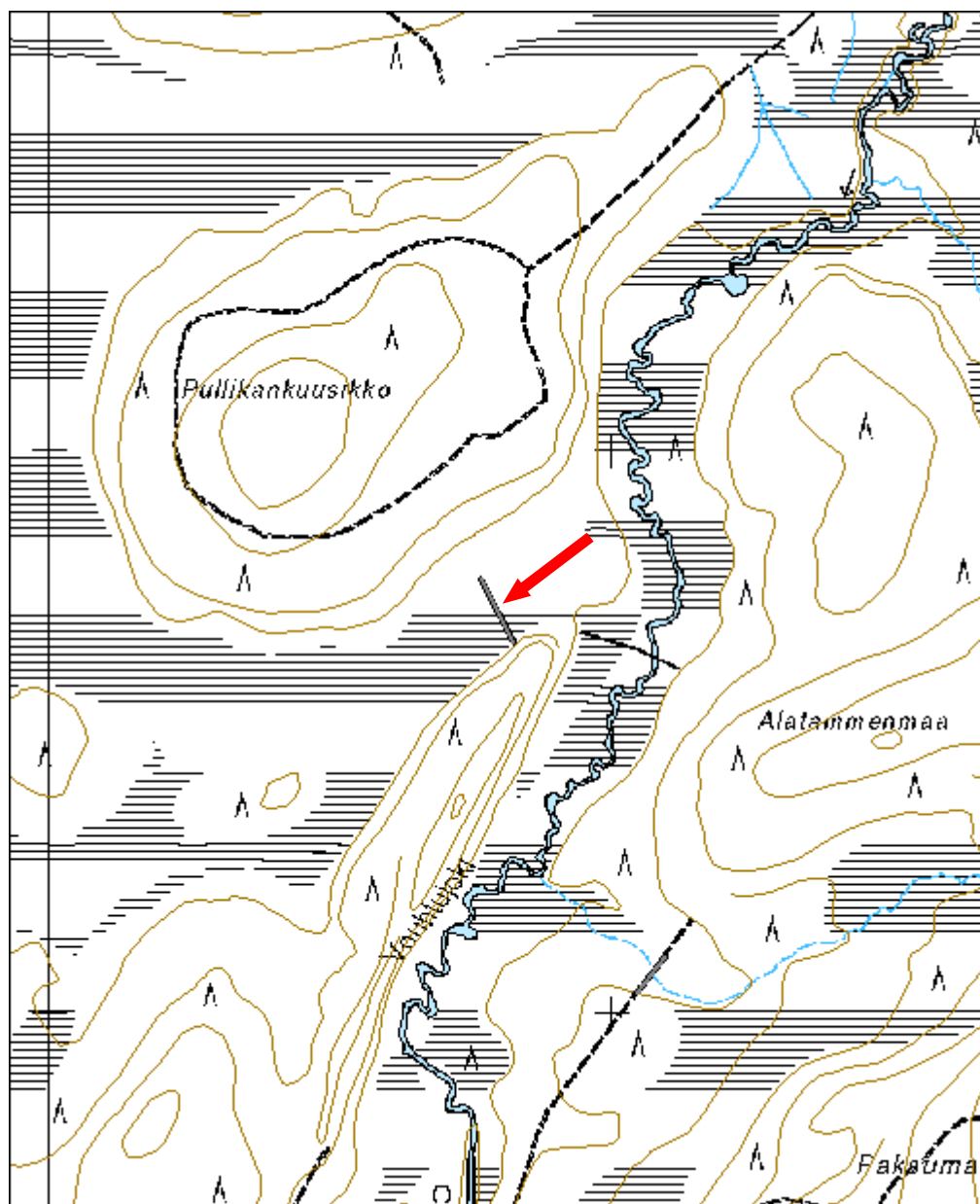

Kuva 224. Kapulatien pohjoispäässä oleva pilkkapuu, jossa pilkat molemmin puolin puuta.

Kuva 225. Kapulatien reunoilla oli paalut, joiden tyvet on teroitettu. Kuvassa suunnittelumetsuri Erkki Heikkinen.

Kohdetyyppi:	13 Liikennekohteet	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7512657, Y 3575825, Z 210	Mittakaava:	1:10000

Alatammenmaa pitkospuu jäännös	MH-tunnus: 146768
---------------------------------------	------------------------------

Kohdetyyppi:	13 Liikennekohteet	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7513085, Y 3576869, Z 215	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi ilman ennakkotietoja.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Reutuvaaran länsipuolella olevan Alatammenmaan koillisosassa ja sen viereisellä suolla.

Kohteen kuvaus

Paikalla havaittiin pitkospuut, jotka kulkevat Alatammenmaan koillisosasta suon poikki seuraavan kuivan maan laitaan. Alatammenmaalla pitkokset lähtevät metsässä näkyvältä suoralta ja puuttomalta linjalta. Pitkokset kulkevat keskellä suota sata metriä yksityisomistuksessa olevan palstan halki ja pohjoispäässä ne muuttuvat kapulatieksi suon kaikkein märimmällä kohdalla. Pitkokkien pohjoispään läheisyydessä havaittiin myös katkaistujen tolppien alaosia, mahdollisesti kysessä puhelinlinjan tolpat. Paikoin pitkospuut näkyvät hyvin suolla ja paikoin ne ovat hautautuneet turpeeseen, kävellessä ne kuitenkin tuntuvat jalan alla.

Kohteen rajaus

Kohde on viivamainen.

Tulkinta

Kohteella on pitkospuun jäännökset. Pitkospuut ja mahdollinen puhelinlinja voivat liittyä läheiseen Reutuvaaran rajavartioasemaan.

Tarkastukset

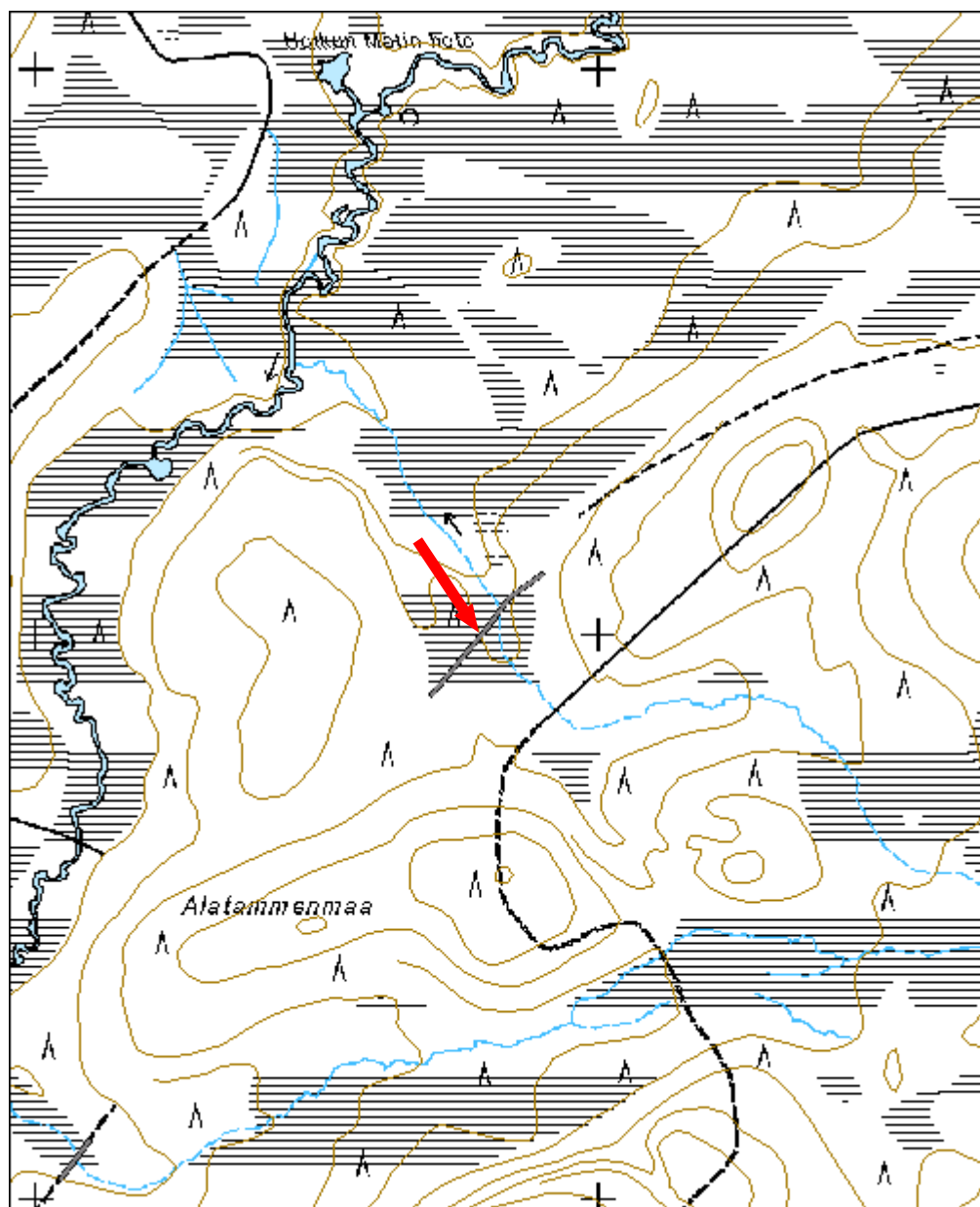
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
Tarkastuspvm: 12.7.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	3 Huono
Arvotus:	8 Muu suoje- lunarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suo- jelu:	9 Muu suoje- lunarvo

Kuva 226. Pitkospuut muuttuvat kapulatieksi suon pohjois-
päässä. Linjaus näkyy paikoin leveänä avoimena kaista-
leena suolla, kuvattu pohjoisesta.

Kohdetyyppi:	13 Liikennekohteet	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7513085, Y 3576869, Z 215	Mittakaava:	1:10000

Lattunavaara 4 puhelinlinja jäännös	MH-tunnus: 146969
--	------------------------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspai- kat/työpaikat	Haltija:	191 Metsätalo- us Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalo- us Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	17		

Koordinaatti- selitys:		Geometria tuo- tettu:	4 Gps-mittaus, kor- jaamaton
Koordinaatit:	X 7515949, Y 3572842, Z 235	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi ilman ennakkotietoja.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Lattunavaaran luoteisrinteellä. Alue on mäntymetsää, joka on osin hyvin kivistä.

Kohteen kuvaus

Paikalla havaittiin puhelinlinjan jäännökset, joka koostuu yhteensä 17 puhelintolpasta. Puhelinlinja lähtee Lattunavaaran laelta, palovartijan mökiltä ja jatkuu aina Lattunavaaran alarinteelle, jossa se katoaa näkyvistä. Puhelintolpat on tuettu kiveyksillä, jotka ovat joko kekomaisia tai rombimaisia. Osa alarinteen kiveyksistä on hajonnut metsäkoneen ajettua niiden päältä. Puhelintolppa numero 1 on edelleen pystyssä.

Lattunavaaralta lähtee myös toinen puhelinlinja, joka on erillisenä kohteena Lattunavaara 5 146993. Näistä kahdesta linjasta nyt puheena oleva linja vaikuttaisi vanhemmalta.

Havaittujen puhelintolppien koordinaatit ovat:

	Y	X
tolppa 1	3572968	7515837
tolppa 2	3572955	7515855
tolppa 3	3572938	7515866
tolppa 4	3572918	7515885
tolppa 5	3572909	7515895
tolppa 6	3572895	7515905
tolppa 7	3572882	7515919
tolppa 8	3572859	7515934
tolppa 9	3572842	7515949
tolppa 10	3572823	7515963
tolppa 11	3572797	7515982
tolppa 12	3572774	7515998

tolppa 13	3572749	7516017
tolppa 14	3572735	7516022
tolppa 15	3572717	7516034
tolppa 16	3572697	7516043
tolppa 17	3572678	7516053

Kohteen rajaus

Kohde on viivamainen ja noudattaa puhelinlinjaa.

Tulkinta

Kyseessä on vuonna 1934 rakennetun Lattunavaaran palovartijan majaan liittyvä puhelinlinja. Palovartijan maja on toiminut tarkoituksessaan aina vuoteen 1985 asti.

Lisätietoja

Elo, Tiina & Seppälä, Sirkka-Liisa 2012. Entistä Keminkylää. Suomen ympäristö 31/2012, rakennettu ympäristö.

<http://www.ymparisto.fi/default.asp?contentid=419254&lan=fi>

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
Tarkastuspvm: 1.6.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 3 Huono

Olotila: 2 Ei käytössä

Arvotus: 8 Muu suoje-
lunarvo

**Kohteen suo-
jelu:** 9 Muu suoje-
lunarvo

Kuva 227. puhelintolppa.

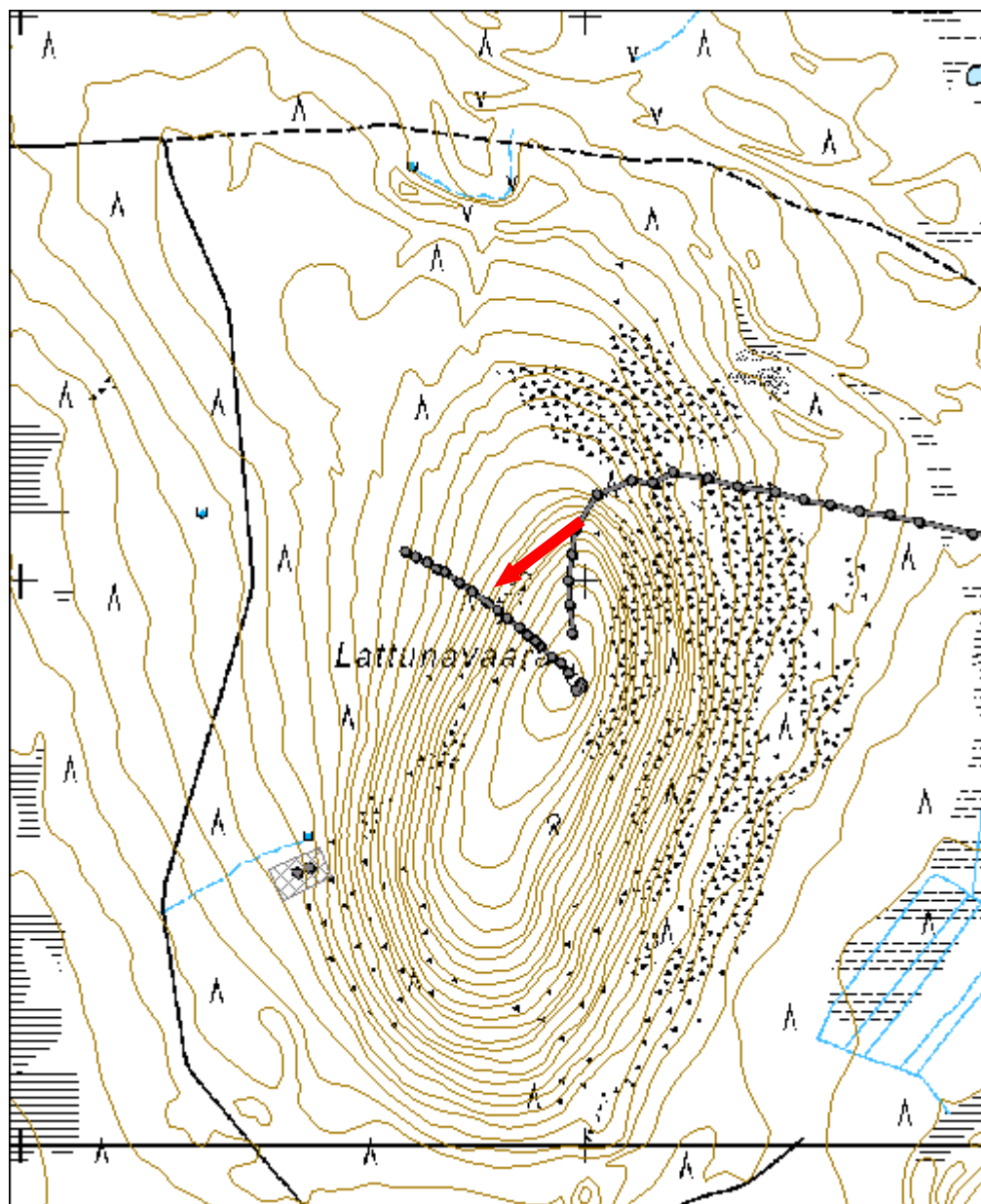

Kuva 228. Lattunavaaran laella olevan puhelinlinjan pystyssä oleva tolppa.

Kuva 229. Kaakko-luoteissuuntaisen puhelinlinjan linjausta Lattunavaaran rinteellä. Täällä on vielä yksi pystyssä oleva

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copy-right:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7515949, Y 3572842, Z 235	Mittakaava:	1:10000

Lattunavaara 5 puhelinlinja jäännös	MH-tunnus: 146993
--	------------------------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspai- kat/työpaikat	Haltija:	191 Metsätalo- us Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalo- us Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	25		

Koordinaatti- selitys:		Geometria tuo- tettu:	4 Gps-mittaus, kor- jaamaton
Koordinaatit:	X 7516146, Y 3573385, Z 225	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi ilman ennakkotietoja.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Lattunavaaran pohjois- ja koillisrinteellä. Alue on osin rakkaviikkoo ja osin mäntykangasta.

Kohteen kuvaus

Paikalla havaittiin puhelinlinjan jäänteet, joka koostuu 25 puhelintolpasta. Lattunavaaran laella ja rinteessä puhelintolpat on tuettu kivillä, jotka näkyvät kekomaisina kivikasoina maastossa. Katkaistut puhelintolpat näkyvät edelleen kiveyksen keskellä. Joissain kohdin on ollut kaksi puhelintolppaa vierekkäin. Alempana rinteessä ja tasaisella maalla ei ole enää käytetty kiveyksiä tukirakenteena vaan tolpat on juntattu maahan. Täällä linja näkyy maastossa myös suorana aukkona metsässä. Linja jatkuu ilmeisesti aina Kemijoen rantaan. Lattunavaaran laella oleva tolppa numero 1 on edelleen pystyssä.

Lattunavaaralta lähtee myös toinen puhelinlinja, joka on erillisenä kohteena Lattunavaara 4 146994. Näistä kahdesta linjasta nyt puheena oleva linja vaikuttaisi nuoremmalta.

Havaittujen puhelintolppien koordinaatit ovat:

	Y	X
tolppa 1	3572974	7515908
tolppa 2	3572970	7515959
tolppa 3	3572968	7516001
tolppa 4	3572974	7516047
tolppa 5	3572980	7516094
tolppa 6	3573019	7516154
tolppa 7	3573080	7516179
tolppa 8	3573117	7516175
tolppa 9	3573153	7516194
tolppa 10	3573214	7516183
tolppa 11	3573268	7516168

tolppa 12	3573335	7516158
tolppa 13	3573385	7516146
tolppa 14	3573432	7516136
tolppa 15	3573484	7516124
tolppa 16	3573539	7516118
tolppa 17	7516105	7516105
tolppa 18	3573684	7516084
tolppa 19	3573738	7516080
tolppa 20	3573783	7516067
tolppa 21	3573833	7516056
tolppa 22	3573976	7515999
tolppa 23	3574069	7515956
tolppa 24	3574115	7515937
tolppa 25	3574201	7515889

Kohteen rajaus

Kohde on viivamainen ja noudattaa puhelinlinjaa.

Tulkinta

Kyseessä on vuonna 1934 rakennetun Lattunavaaran palovartijan majaan liittyvä puhelinlinja. Palovartijan maja on toiminut tarkoituksessaan aina vuoteen 1985 asti. Jatkosodan aikana maja on toiminut myös ilmavalvonnan tukikohtana, joten puhelinlinja voi myös liittyä tämän aikaiseen toimintaan.

Lisätietoja

Elo, Tiina & Seppälä, Sirkka-Liisa 2012. Entistä Keminkylää. Suomen ympäristö 31/2012, rakennettu ympäristö.

<http://www.ymparisto.fi/default.asp?contentid=419254&lan=fi>

Tarkastukset

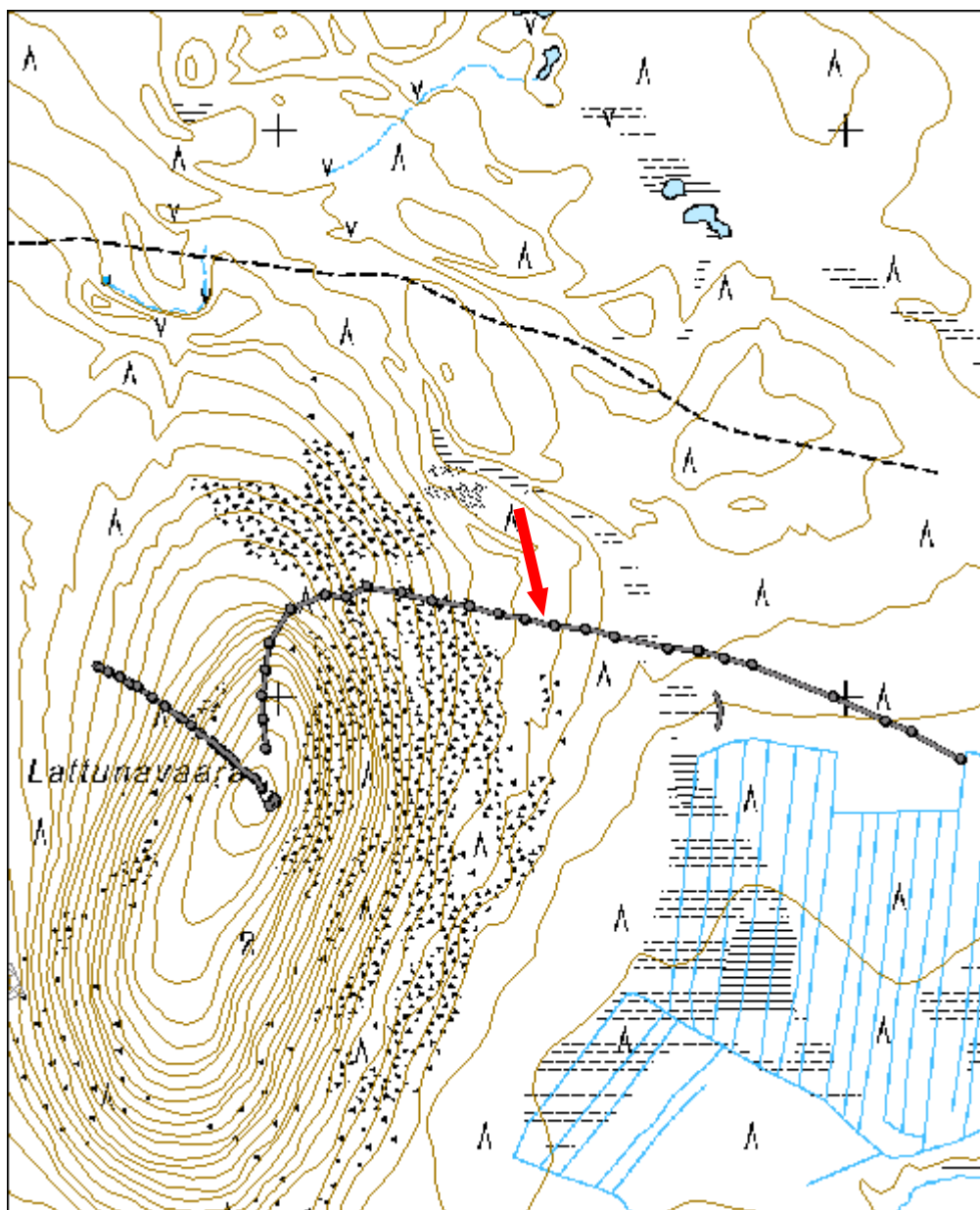
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
Tarkastuspvm: 8.8.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	3 Huono
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suoje- lunarvo	Kohteen suo- jelu:	9 Muu suoje- lunarvo

Kuva 230. Pohjois-eteläsuuntaisen puhelinlinjan pystyssä säilynyt tolppa Lattunavaaran laella.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspai- kat/työpaikat	Copy- right:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7516146, Y 3573385, Z 225	Mitta- kaava:	1:10000

Alatammenmaa 2 kapulatie jäännös	MH-tunnus: 147427
---	-----------------------------

Kohdetyyppi:	13 Liikennekohteet	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7512066, Y 3576068, Z 215	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde tuli esille haastattelussa.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Vouhtujoen itäpuolella, Alatammenmaan lounaislaidalla. Paikalla menee metsäkoneura, joka ylittää kapean suokaistaleen ja jatkuu edelleen lounaaseen kovalle maalle. Hde sijaitsee tällä suokaistaleella.

Kohteen kuvaus

Paikalla havaittiin kapulatie, joka on edelleen osin käytössä metsäkoneuran pohjana. Kapulatiessa on kaksi kerrosta, joista päällimmäinen on nuori ja on tehty koivusta, joka ei ole vielä täysin lahonnut. Pohjalla on vanhemman kapulatiien jäänteet, jotka ovat painuneet suohon ja osin tuhoutuneet. Kapulatie on ollut käytössä vielä lähiaikoina ja sen päältä on ajettu motolla.

Kohteen rajaus

Kohde on viivamainen.

Tulkinta

Kohteessa on kapulatie, joka on ilmeisesti osin edelleen käytössä metsäkoneuran pohjana.

Tarkastukset

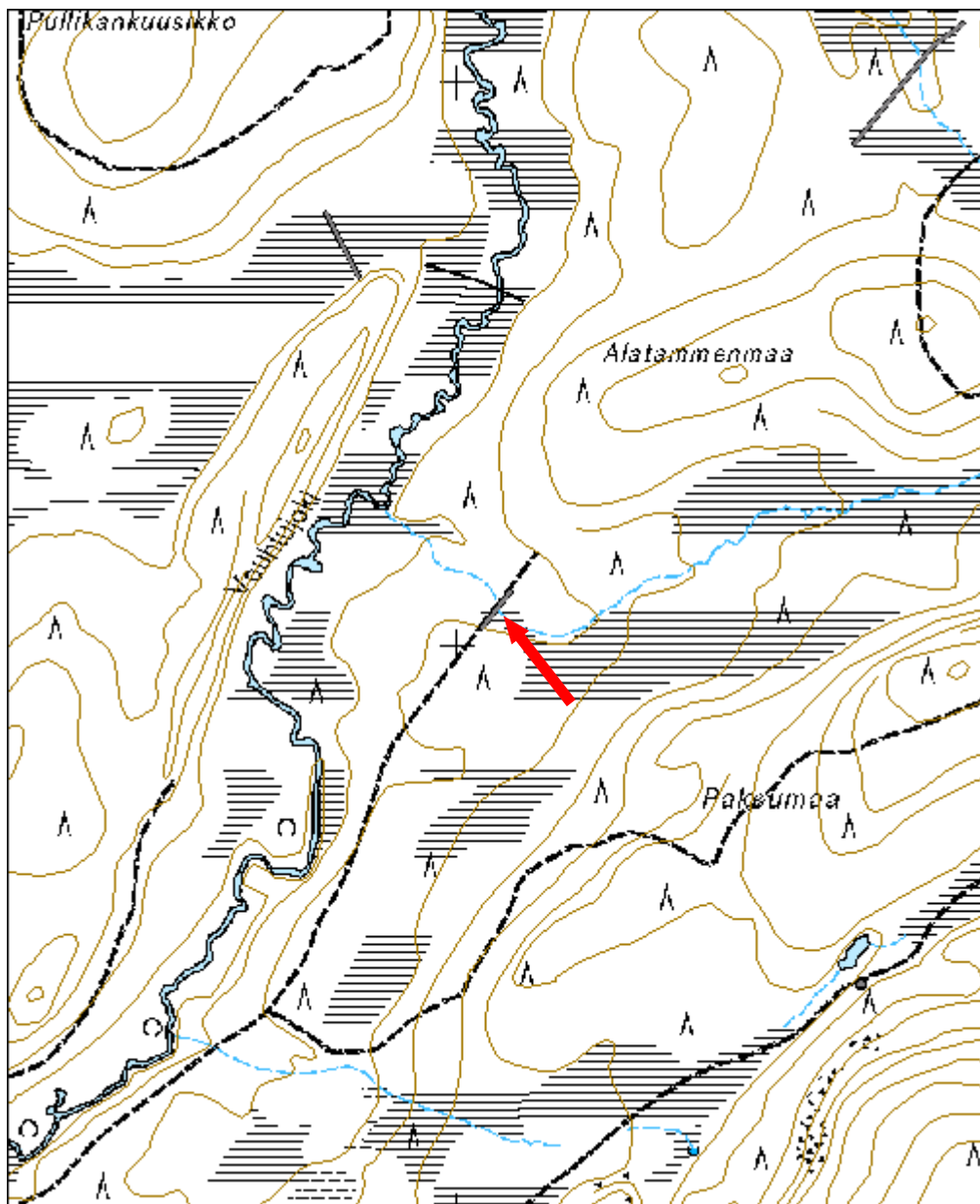
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
Tarkastuspv: 12.7.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	3 Huono
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suoje- lunarvo	Kohteen suo- jelu:	9 Muu suoje- lunarvo

Kuva 231. Kapulatie, jossa useampia kerroksia. Tie edelleen ainakin osin käytössä.

Kohdetyyppi:	13 Liikennekohteet	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7512066, Y 3576068, Z 215	Mittakaava:	1:10000

7.2.6 Taide- ja muistomerkit

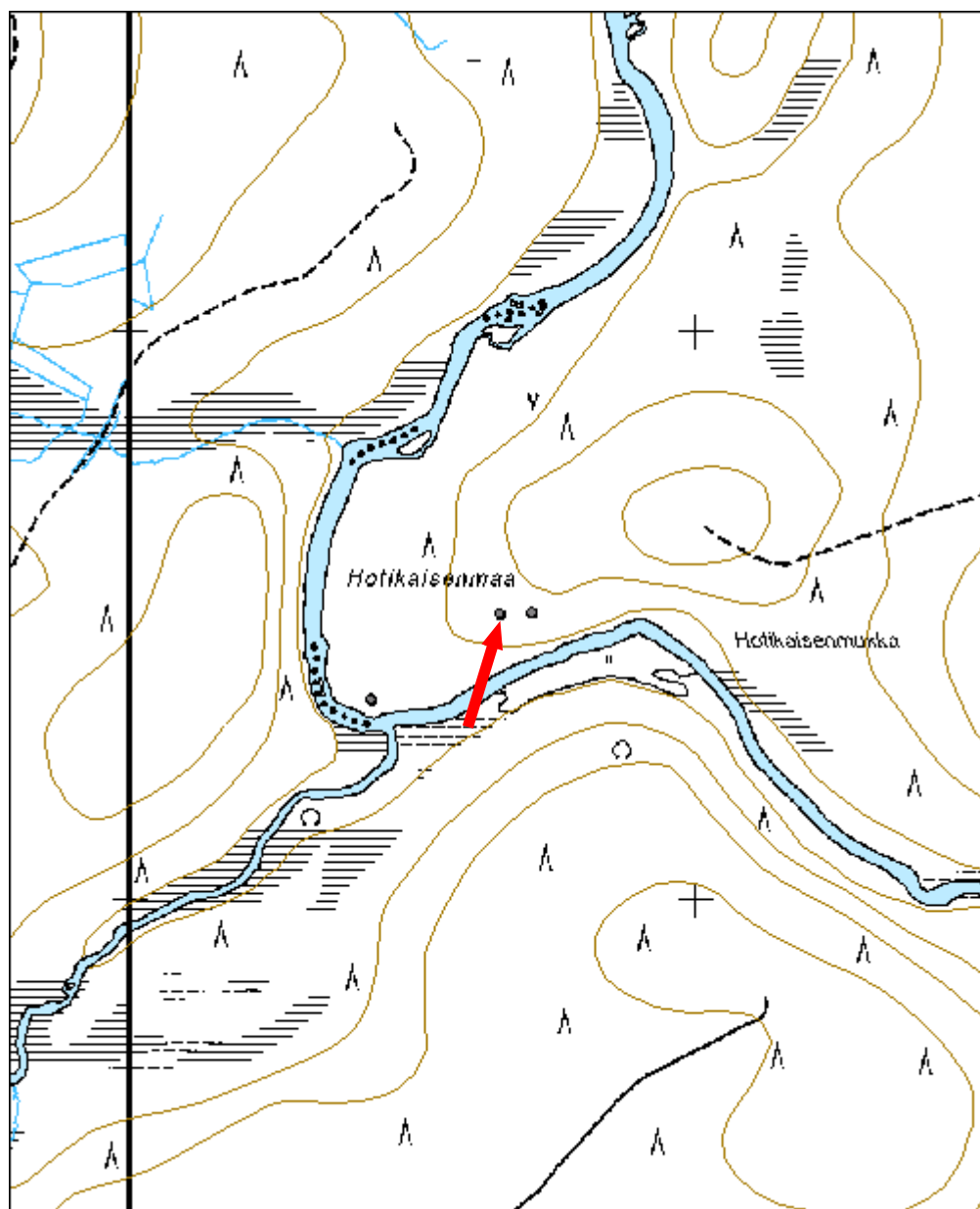
Hotikaisenmaa 1 patsas		MH-tunnus: 145413	
Kohdetyyppi:	11 Tai- de/muistomerkit	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7526502, Y 3590652, Z 210	Löydöt:	
Taustatiedot			
Kohde löytyi ilman ennakkotietoja.			
Ympäristön kuvaus			
Kohde sijaitsee Tulppion pohjoispuolella olevalla Hotikaisenmaalla. Kohteen koillispuolella kohoa Kiimaselkä. Kohde sijaitsee kankaalla, jossa kasvaa nuorta mäntyä ja koivua.			
Kohteen kuvaus			
Paikalla havaittiin katkaistuun mäntyyn tehty ihmistä muistuttava patsas, jolla on korkeutta 160 cm. Hahmolla on kasvot sekä kädet ristissä rinnalla. Patsaan tekemiseen on käytetty niin moottorisahaa, kirvestä kuin puukkoakin. Patsaan selkäpuolelle on kaiverrettu teksti MH 24 7 75, mikä viittaisi nimikirjaimiin ja päivämäärään 24. heinäkuuta 1975.			
Kohteen rajaus			
Kohde on pistemäinen.			
Tulkinta			
Kyseessä on joko metsurin tai alueella liikkuneen turistin luomisvoiman näyttös, joka on saanut ilmeisiä vaikutteita Pääsiäissaarten moai-patsaista sekä Pohjois-Amerikan intiaanien toteemipaaluista. Loistava esimerkki itätaiteesta.			
Tarkastukset			
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012 Tarkastuspvm: 28.6.2012 Tarkastaja: P. Häkälä Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski			

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	8 Muu suoje- lunarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suo- jelu:	9 Muu suoje- lunarvo

Kuva 232. Kooltaan 160 cm patsas, joka tehty pääasiassa moottorisahalla.
Kuvattu idästä.

Kohdetyyppi:	11 Taide/muistomerkit	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7526502, Y 3590652, Z 210	Mittakaava:	1:10000

Kyörtesselkä 1 merkkipuu jäännös	MH-tunnus: 145426
---	------------------------------

Kohdetyyppi:	11 Tai- de/muistomerkit	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7521745, Y 3595435, Z 235	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi ilman ennakkotietoja.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Tulppion itäpuolella olevan Kyörtesselän etelärinteellä. Kohteen koillispuolitse kulkee Ainijärven tie. Kohde on kangasmetsää, jossa kasvaa eri-ikäistä mäntyä.

Kohteen kuvaus

Paikalla on Kyörtesselän poroerotus, jonka uudemman aidan sisäpuolelta havaittiin merkkipuu, johon on kaiverrettu päivämäärä 8.9.61.

Kohteen rajaus

Kohde on pistemäinen, mutta sisältyy kohteen Kyörtesselkä aluerajaukseen.

Tulkinta

Päivämäärä liittyy mitä ilmeisimmin poroaitaan ja sen käyttöajankohtaan.

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
Tarkastuspvm: 12.6.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

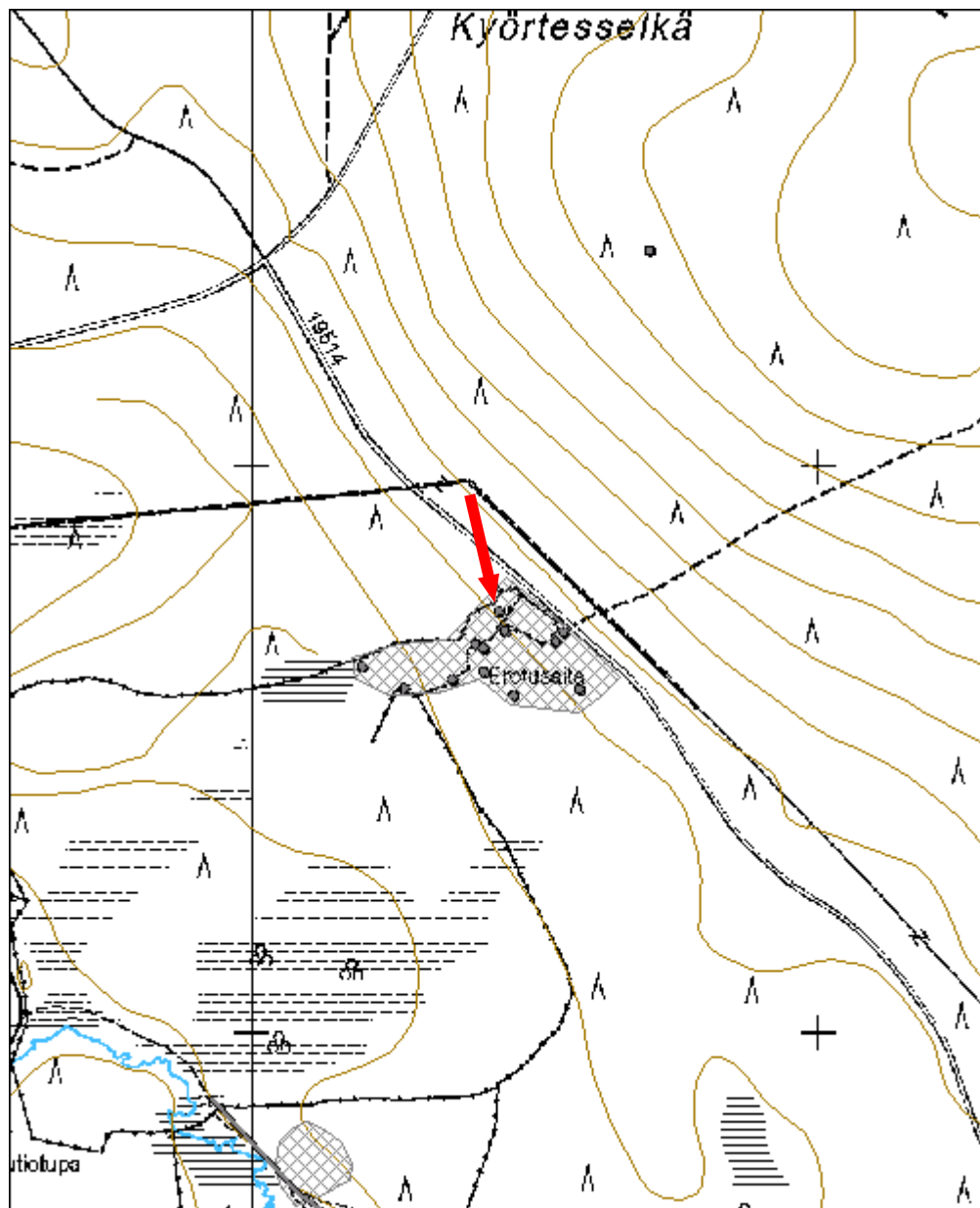
Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	2 Keskinertainen
		Olutila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suojeluarvo	Kohteen suo- jelu:	9 Muu suojeluarvo

Kuva 233. Poroaidan sisäpuolella oleva mänty, johon kaiverrettu vuosiluku 1968.

Kohdetyyppi:	11 Taide/muistomerkit	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7521745, Y 3595435, Z 235	Mittakaava:	1:10000

Rouvoiva patsas	MH-tunnus: 147311
------------------------	------------------------------

Kohdetyyppi:	11 Tai- de/muistomerkit	Haltija:	191 Metsätalous Itä- Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä- Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, kor- jaamaton
Koordinaatit:	X 7531961, Y 3602521, Z 285	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi ilman ennakkotietoja.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Rouvoivan kaakkoispuolella ja Rouvoivanlaen lounaispuolella, Tulppiosta Maskaselän kautta Rajavaaralle menevän metsäautotien länsipuolella, aivan tien tuntumassa. Alue on mäntykangasta.

Kohteen kuvaus

Paikalla on metrin korkuinen, moottorisahalla tehty ihmispäinen patsas. Patsaan ympärille on tehty pieni kivikehä. Ihmistä muistuttavalle patsaalle on tehty hartiat ja suorakaiteenmuotoinen pää, jossa on silmät, suu ja nenä. Myös hiukset on muotoiltu. Patsas katsoo koilliseen. Patsaassa ei havaittu nimikirjaimia tai vuosilukua.

Kohteen rajaus

Kohde on pistemäinen.

Tulkinta

Kyseessä on turistin tai metsurin luomisvoiman ilmaus. Patsaassa on selviä vaikutteita Pääsiäissaarten moai-patsaista sekä Pohjois-Amerikan intiaanien toteemipaaluista. Loistava esimerkki ite-taiteesta. Toinen vastaavanlainen patsas löytyy Hotikaisenmaalta.

Tarkastukset

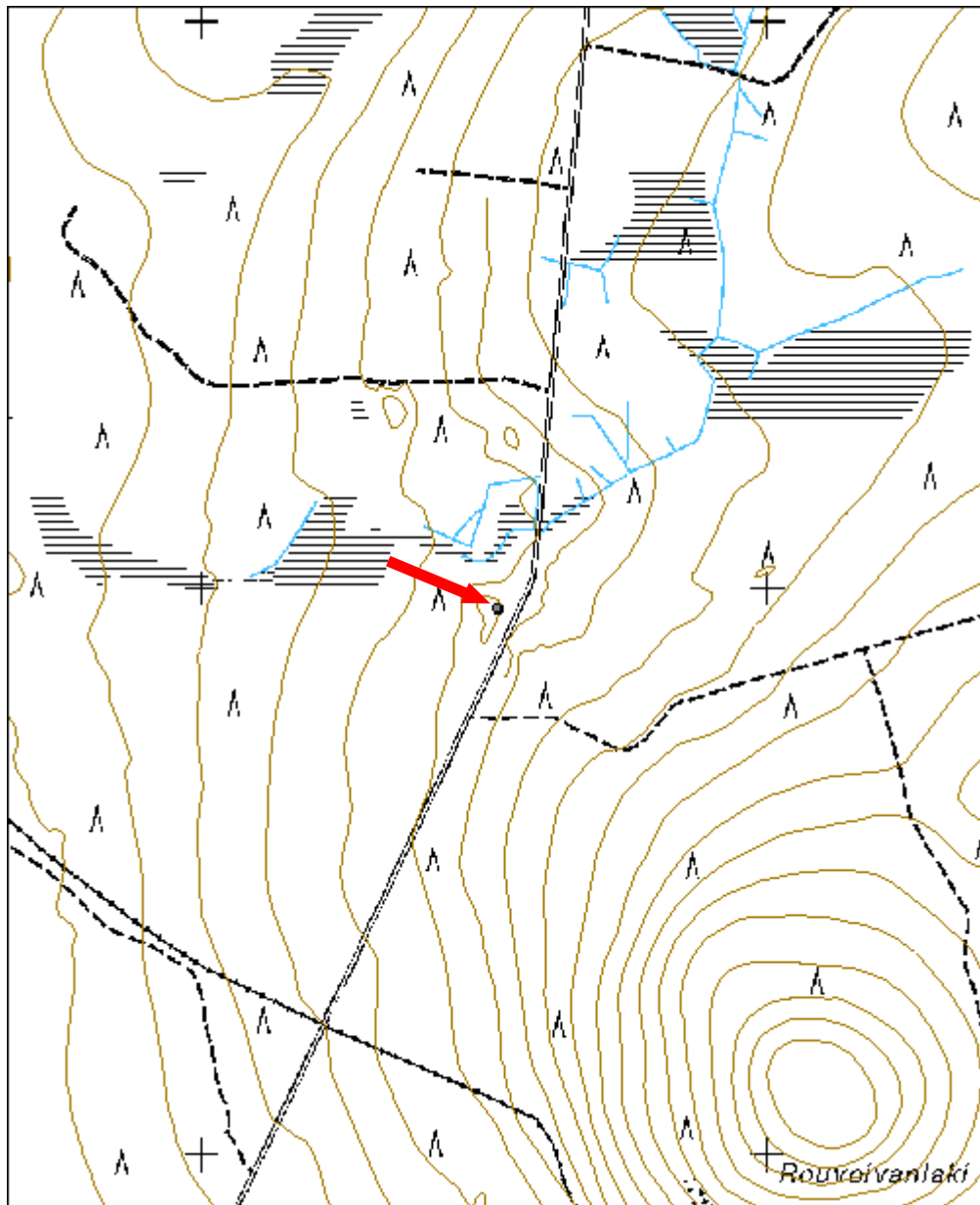
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
Tarkastuspvm: 15.8.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	8 Muu suoje- lunarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suo- jelu:	9 Muu suoje- lunarvo

Kuva 234. Rouvoivan patsas, kuvattu idästä.

Kohdetyyppi:	11 Taide/muistomerkit	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7531961, Y 3602521, Z 285	Mittakaava:	1:10000

Seitainseljät merkkipuu jäännös		MH-tunnus: 150588	
Kohdetyyppi:	11 Tai- de/muistomerkit	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7540875, Y 3583703, Z 250	Löydöt:	
<i>Taustatiedot</i>			
Kohde tuli esille haastattelussa.			
<i>Ympäristön kuvaus</i>			
Kohde sijaitsee Kemihaaran kaakkoispuolella, Seitanaavan soidensuojelualueen itäpuolella olevan Seitainseljän länsirinteellä. Kohteen itäpuolella, 200 metrin päässä, on Kemihaaraan menevä tie, ja länsipuolella metsäautotie. Alue on kuivaa mäntymetsää.			
<i>Kohteen kuvaus</i>			
Paikalla on vanha kelo, johon on kaiverrettu kirjaimet VEK sekä luvut 32 ja 1932. Luvun 1932 yläpuolella on merkki, joka muodostuu kirjaimista YL. Toisella puolella puuta on kirjain A sekä luku 32.			
<i>Kohteen rajaus</i>			
Kohde on pistemäinen.			
<i>Tulkinta</i>			
Paikalla on merkkipuu.			
<i>Tarkastukset</i>			
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012 Tarkastuspvm: 7.6.2012 Tarkastaja: P. Häkälä Kuvaus: KMO-inventointi 2012/ Itä-Lappi, Savukoski			
Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	1 Hyvä
Arvotus:	8 Muu suoje- lunarvo	Olutila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suo- jelu:	9 Muu suoje- lunarvo

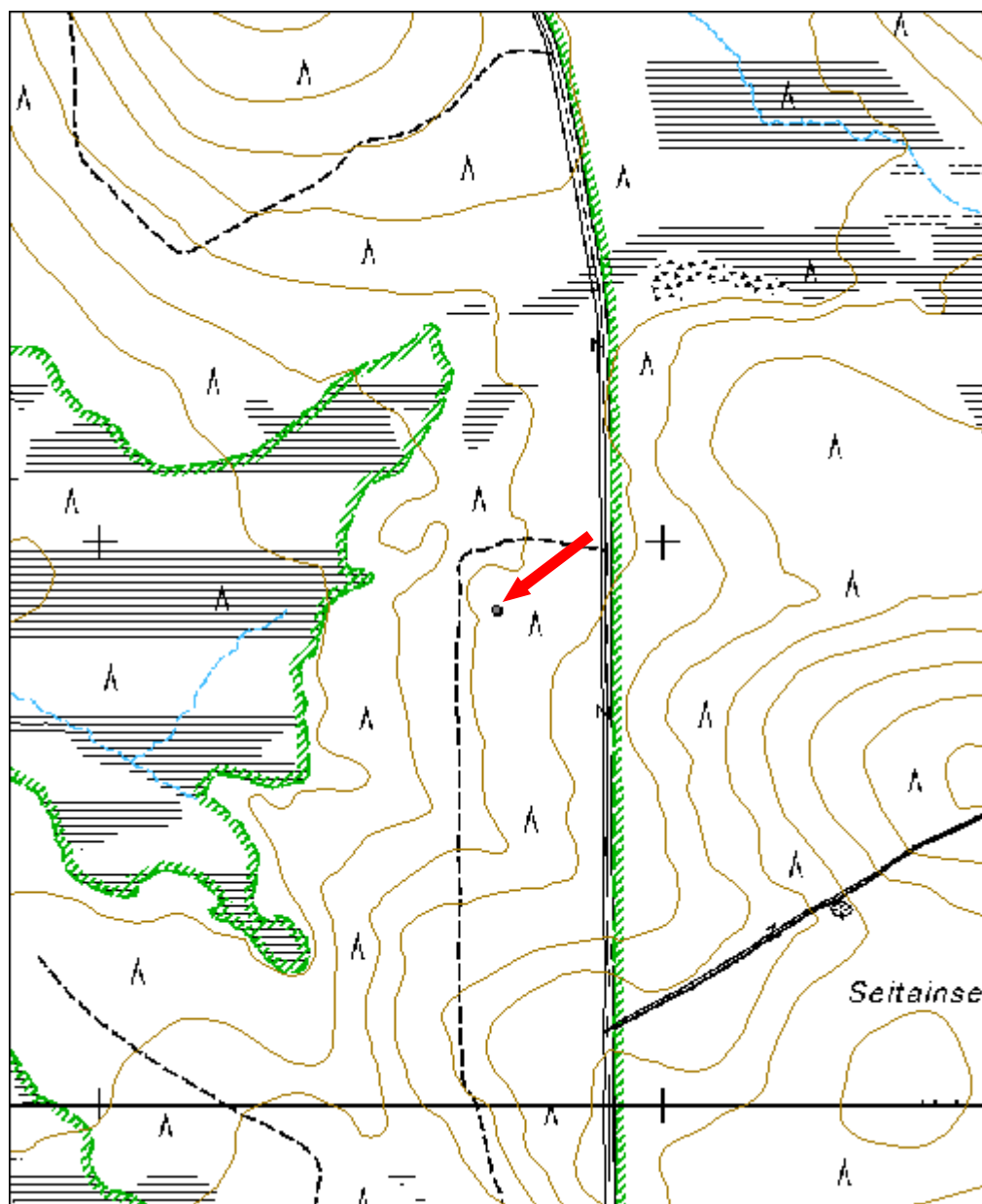

Kuva 235. Kelo, jossa vuosiluvut ovat.

Kuva 236. Kirjoitus YL 1932

Kohdetyyppi:	11 Taide/muistomerkit	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7540875, Y 3583703, Z 250	Mittakaava:	1:10000

7.2.7 Muut kohteet

Luuhaara 1 pöytä jäännös		MH-tunnus: 145571	
Kohdetyyppi:	99 Muu/määrittelemätön	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7500568, Y 3584250, Z 230	Löydöt:	
<i>Taustatiedot</i>			
Kohde löytyi ilman ennakkotietoja.			
<i>Ympäristön kuvaus</i>			
Kohde sijaitsee Luuhaaran ja Siurujoen yhtymäkohdan pohjoispuolelle jääväällä maalla. Alue on kuivahkoa kangasmetsää, jossa kasvaa kuusta, mäntyä ja koivua.			
<i>Kohteen kuvaus</i>			
Alueella käytiin koska haastattelussa oli käynyt ilmi, että maan laidassa pitäisi olla kämpän jäänteet. Lisäksi vuoden 1915 metsätalouuskartan perusteella alueelta etsittiin tammea. Kartan perusteella tammen olisi pitänyt olla Siurujoessa, hieman Siurujoen ja Luuhaaran yhtymäkohdasta pohjoiseen. Kämpää tai tammea ei onnistuttu paikallistamaan, mutta sen sijaan alueelta havaittiin kannettoman pöydän jäänteet, joka mahdollisesti kuuluu alueella oletettavasti olevaan kämppään.			
<i>Kohteen rajaus</i>			
Kohde on pistemäinen.			
<i>Tulkinta</i>			
Alueelta havaittu pöytä on irrallinen eikä sillä ole suojeluarvoa.			
<i>Lisätietoja</i>			
Metsätalouuskartta Ylikemin alueelta 1915 4/9			

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
 Tarkastuspvm: 24.5.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
 Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 2 Keskinertai-
nen

Olotila: 2 Ei käytössä

Arvotus:

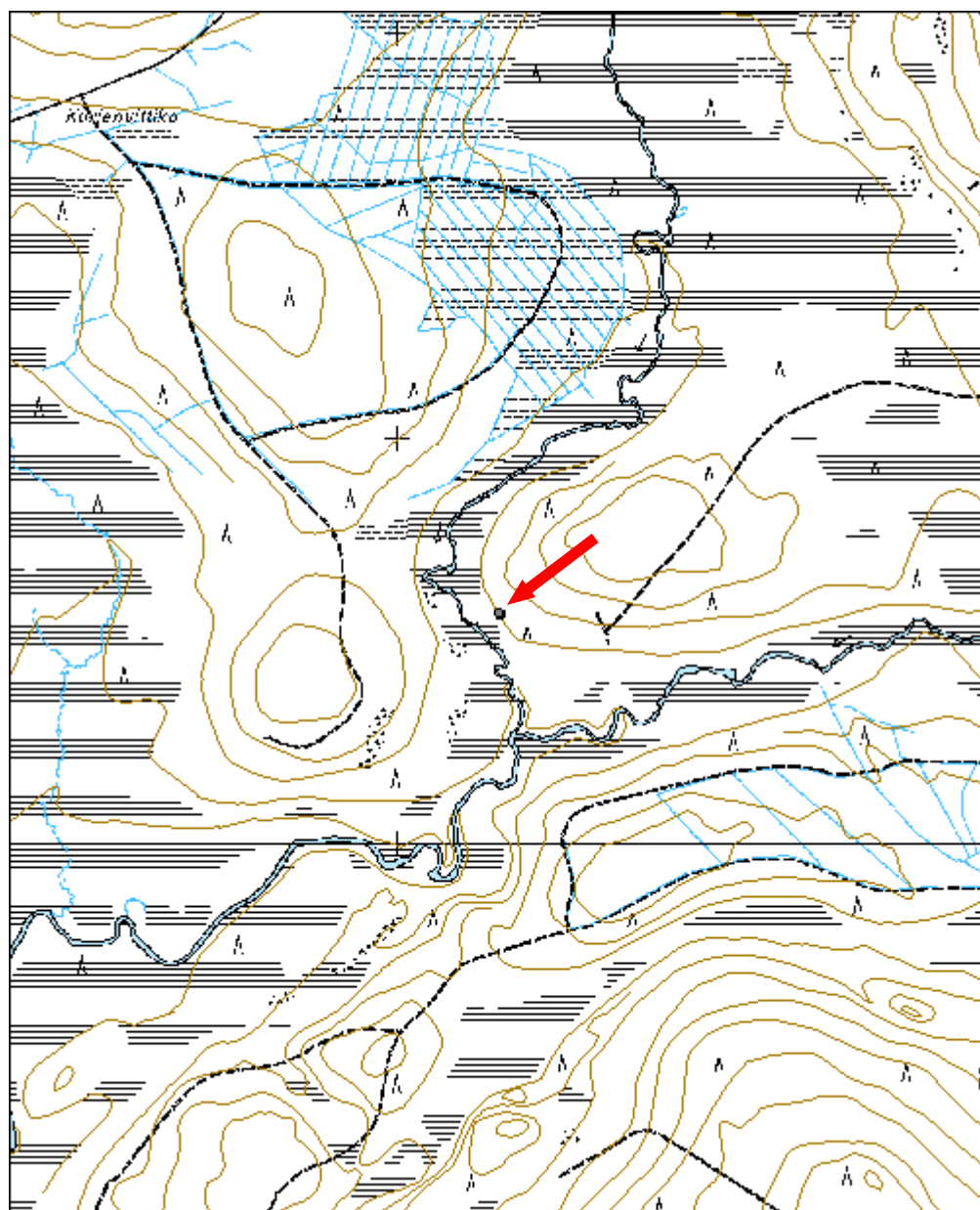
99 Ei suojeluar-
voa

**Kohteen suo-
jelu:** 99 Ei suojeluar-
voa

Kuva 237. Yksinäinen pöytä metsässä, mutta missä on kämppä?

Kohdetyyppi:	99 Muu/määrittelemätön	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7500568, Y 3584250, Z 230	Mittakaava:	1:13940

Marjavuotso kivirakenne jäännös	MH-tunnus: 145573
--	------------------------------

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7118 Historiallinen aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	2		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7521793, Y 3588904, Z 225	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi ilman ennakkotietoja.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Marjavaaran eteläpuolella olevalla niemekkeellä, joka rajautuu suohon. Kohteen eteläpuolella menee Samperin veturitie ja Suttikämpä sijaitsee kilometrin länteen. Alue on kangasmetsää, jossa kasvaa mäntyä.

Kohteen kuvaus

Paikalla on kaksi kivirakennetta, jotka muistuttavat kiviaitaa. Rakenteet ovat itä-länsisuuntaisia ja niiden pituus on 25 metriä. Pohjoisempi kivirakenne on epäselvempi ja erottuu heikommin maastossa. Eteläisemmän rakenteen länsipää erottuu puolestaan heikommin.

Kohteen rajaus

Kohde on rajattu näkyvien rakenteiden perusteella.

Tulkinta

Rakenteet muistuttavat osin raivausröykkiöitä, mutta niiden sijainti ja ympäröivä alue ei tue tulkintaa raivausröykkiöstä. Todennäköisempi selitys on, että ne liittyvät kohteen eteläpuolella kulkevaan Samperin veturitiehen. Mahdollisesti veturitien linjaus on aluksi suunniteltu kulkevan tästä.

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
Tarkastuspvm: 25.7.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

Viranomaisrekisterinro:		Kunto:	2 Keskihertainen
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suoje-luarvo	Kohteen suo-jelu:	9 Muu suoje-luarvo

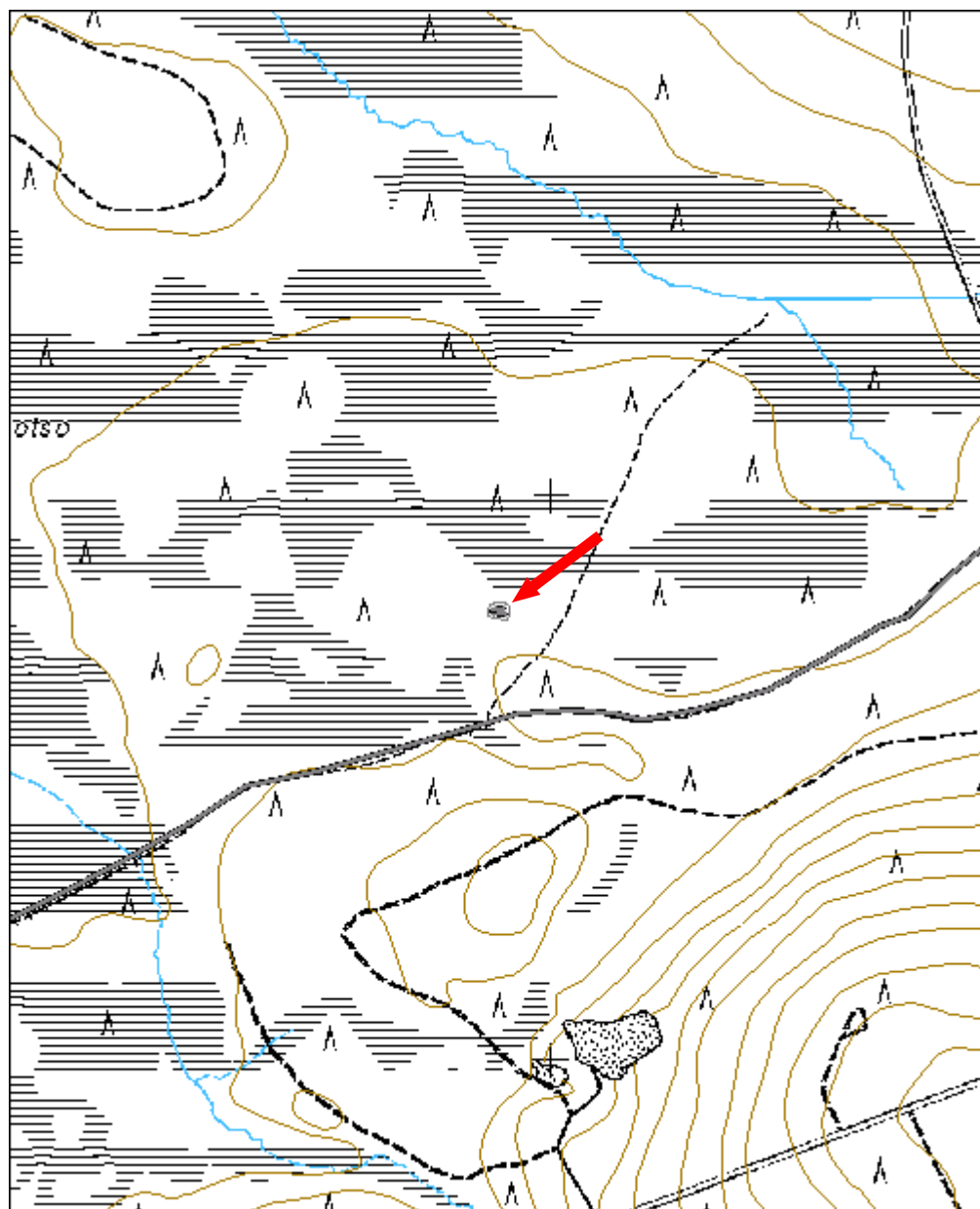

Kuva 238. Yleiskuva kohteesta, kuvattu luoteesta.

Kuva 239. Eteläisempi kivirakenne, kuvattu lounaasta.

Kohdetyyppi:	17 Kivi- ja maarakenteet	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7521793, Y 3588904, Z 225	Mittakaava:	1:10000

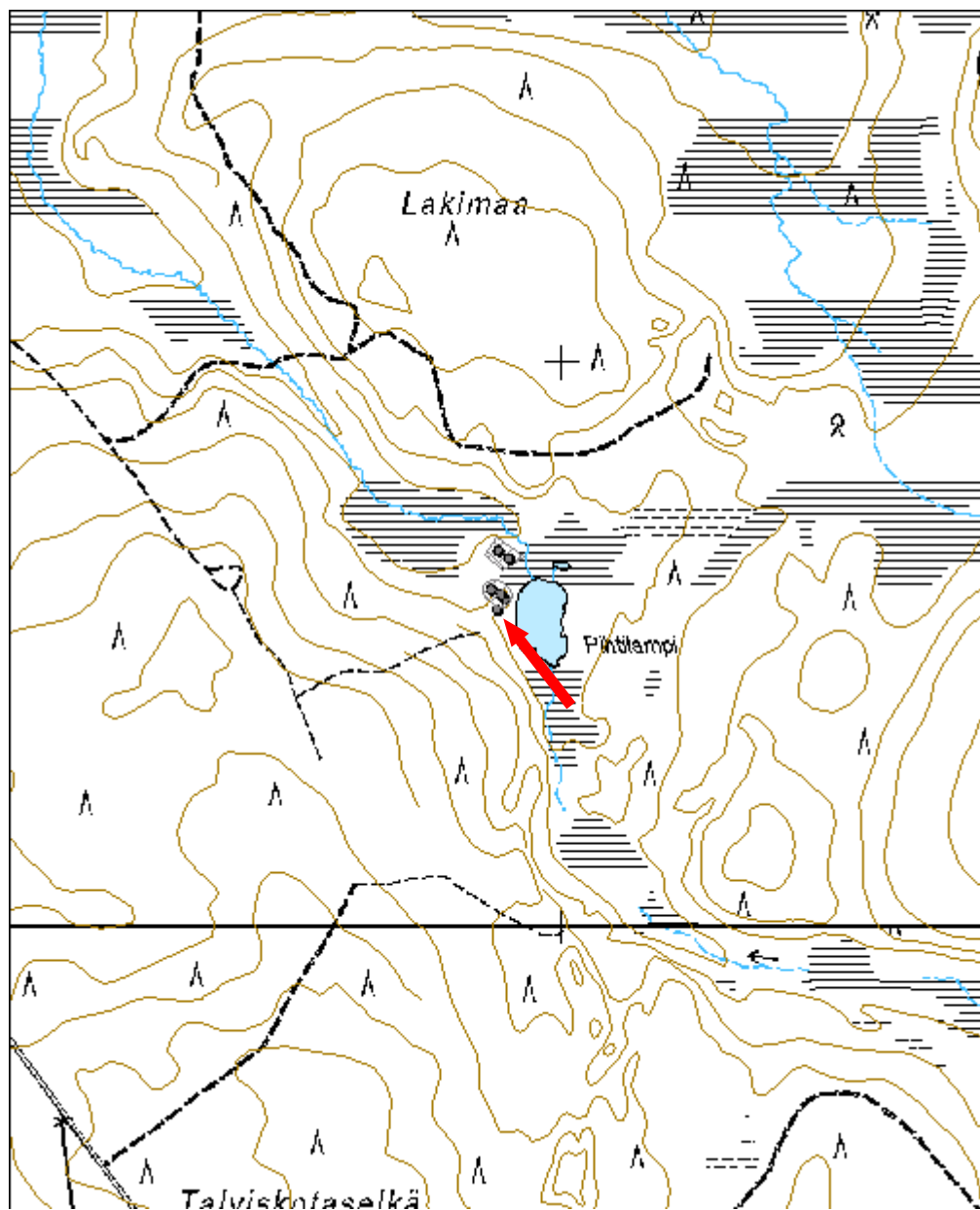

Pihtilampi 1 lautakehikko jäännös		MH-tunnus: 146688	
Kohdetyyppi:	9 Valmistuspai- kat/työpaikat	Haltija:	191 Metsätalo- us Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalo- us Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		
Koordinaatti- selitys:		Geometria tuo- tettu:	4 Gps-mittaus, kor- jaamaton
Koordinaatit:	X 7500560, Y 3571885, Z 225	Löydöt:	
<i>Taustatiedot</i>			
Kohde löytyi ilman ennakkotietoja.			
<i>Ympäristön kuvaus</i>			
Kohde sijaitsee Jaaravaaran kaakkoispuolella sijaitsevan Pihtilammen länsi- rannalla. Alue on kuivaa kangasmetsää, jossa kasvaa nuorta mäntyä. Koh- teen välittömässä läheisyydessä kasvaa lisäksi koivua.			
<i>Kohteen kuvaus</i>			
Paikalla on puurakennelma, jonka funktio on epäselvä. Rakenne on pari met- riä korkea ja se on rakennettu halkaistuista puista niin, että tukipuina on osin käytetty eläviä koivuja. Rakenteen kokoamisessa on käytetty tehdastekoisia nauloja.			
<i>Kohteen rajaus</i>			
Kohde on pistemäinen.			
<i>Tulkinta</i>			
Kohteen funktio on epäselvä. Pihtilammella käy ilmeisesti kalastajia, joten ra- kenne voisi olla esimerkiksi verkkosuoja.			
<i>Tarkastukset</i>			
Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012 Tarkastuspvm: 11.7.2012 Tarkastaja: P. Häkälä Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski			
Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	2 Keskinertai- nen
Arvotus:	8 Muu suoje- lunarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suo- jelu:	9 Muu suoje- lunarvo

Kuva 240 Paikalla havaittu, funktioltaan tuntematon, lautakehikko. Kuvattu koillisesta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspai- kat/työpaikat	Copy- right:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7500560, Y 3571885, Z 225	Mitta- kaava:	1:10000

Vesioja 1 laavu jäännös		MH-tunnus: 147308	
Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		
Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7534549, Y 3607803, Z 205	Löydöt:	
<i>Taustatiedot</i>			
Kohde löytyi ilman ennakkotietoja.			
<i>Ympäristön kuvaus</i>			
Kohde sijaitsee rajavyöhykkeellä, Törmäojan pohjoispuolella. Kohteen eteläpuolella virtaa Vesioja, joka laskee Törmäojaan. Alue on kangasmetsää, jossa kasvaa eri-ikäistä kuusta, koivua ja mäntyä.			
<i>Kohteen kuvaus</i>			
Paikalla havaittiin rakennelma, joka muodostuu kahdesta, toisiaan vastapäätä olevasta laavusta. Rakenteiden jäännöksistä ei käy selville onko laavujen sivustat olleet umpinaiset vai avonaiset. Laavujen koko on 2x5,5 ja näiden välissä on noin metri tilaa tulipaikalle. Laavujen rakenteissa on tehdastekoisia nauvoja sekä rautalankaa. Läntisemmän laavun kurkilaudassa havaittiin kai-verrus E. Halonen. Kohteen ympäristö on kumpuilevaa ja laavut on rakennettu niin, että Vesiojan ja laavun väliin jää harjanne. Laavut ovat muutoinkin hyvin suojaisessa kohdassa.			
<i>Kohteen rajaus</i>			
Kohde on pistemäinen.			
<i>Tulkinta</i>			
Kyseessä on tilapäiseen leiriytymiseen tarkoitettu asumuksesta. Rakenteet voivat liittyä joko rajavartioiden toimintaan tai sitten pronhoitoon.			
<i>Lisätietoja</i>			
Alueella on sadan metrin säteellä kaikkiaan kolme tällaista laavurakennelmaa. Tämä on niistä kaikkein parhaimmassa kunnossa oleva.			

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
 Tarkastuspvm: 15.8.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
 Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 2 Kesinkertainen

Olotila: 2 Ei käytössä

Arvotus: 8 Muu suojeluarvo

Kohteen suojelu: 9 Muu suojeluarvo

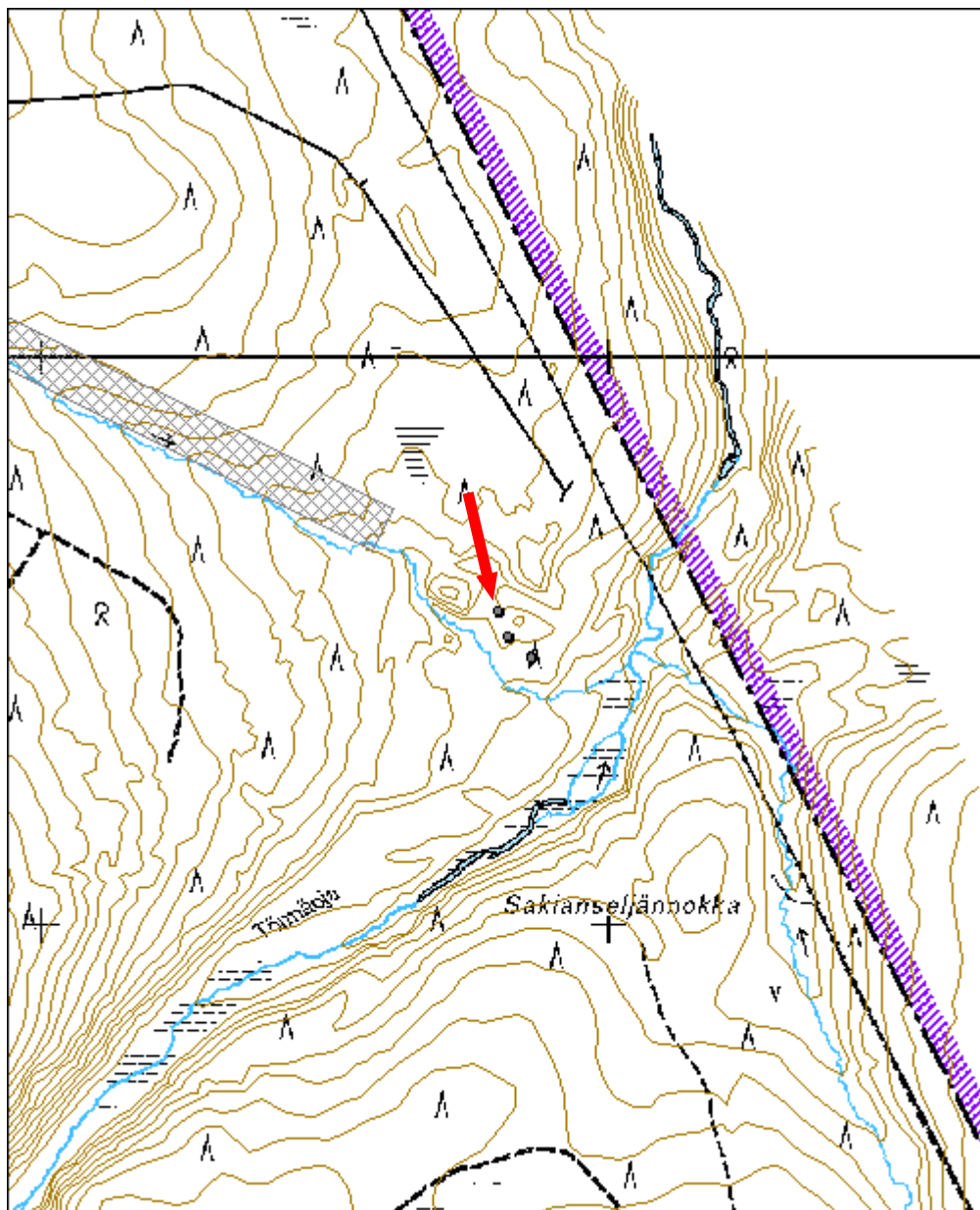

Kuva 241. Yleiskuva kohteesta, kuvattu koillisesta.

Kuva 242. Yksityiskohtakuva kaiverruksesta E. Halonen.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7534549, Y 3607803, Z 205	Mittakaava:	1:10000

Vesioja 2 laavu jäännös	MH-tunnus: 147309
--------------------------------	------------------------------

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7534505, Y 3607820, Z 205	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi ilman ennakkotietoja.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee rajavyöhykkeellä, Törmäojan pohjoispuolella. Kohteen eteläpuolella virtaa Vesioja, joka laskee Törmäojaan. Alue on kangasmetsää, jossa kasvaa eri-ikäistä kuusta, koivua ja mäntyä.

Kohteen kuvaus

Paikalla havaittiin rakennelma, joka muodostuu kahdesta, toisiaan vastapäätä olevasta laavusta. Rakenteiden jäännöksistä ei käy selville onko laavujen sivustat olleet umpinaiset vai avonaiset. Laavut ovat melko huonossa kunnossa, mutta laavuissa on käytetty halkaistuja hirsii sekä seinä- että kattorakenteena. Seinissä hirret on salvottu koirankaulalle. Laavujen koko on 2,2x4,3 metriä ja niiden väliin jää metri tulisijaa varten.

Kohteen ympäristö on kumpuilevaa ja laavut on rakennettu niin, että ne ovat suojaisessa notkelmassa.

Kohteen rajaus

Kohde on pistemäinen.

Tulkinta

Kyseessä on tilapäiseen leiriytymiseen tarkoitettu asumuksesta. Rakenteet voivat liittyä joko rajavartioiden toimintaan tai sitten poronhoitoon. Kohteen ympärillä on kaksi muuta samanlaista rakennetta.

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
Tarkastuspvm: 15.8.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	3 Huono
Arvotus:	8 Muu suoje- lunarvo	Olotila:	2 Ei käytössä
		Kohteen suo- jelu:	9 Muu suoje- lunarvo

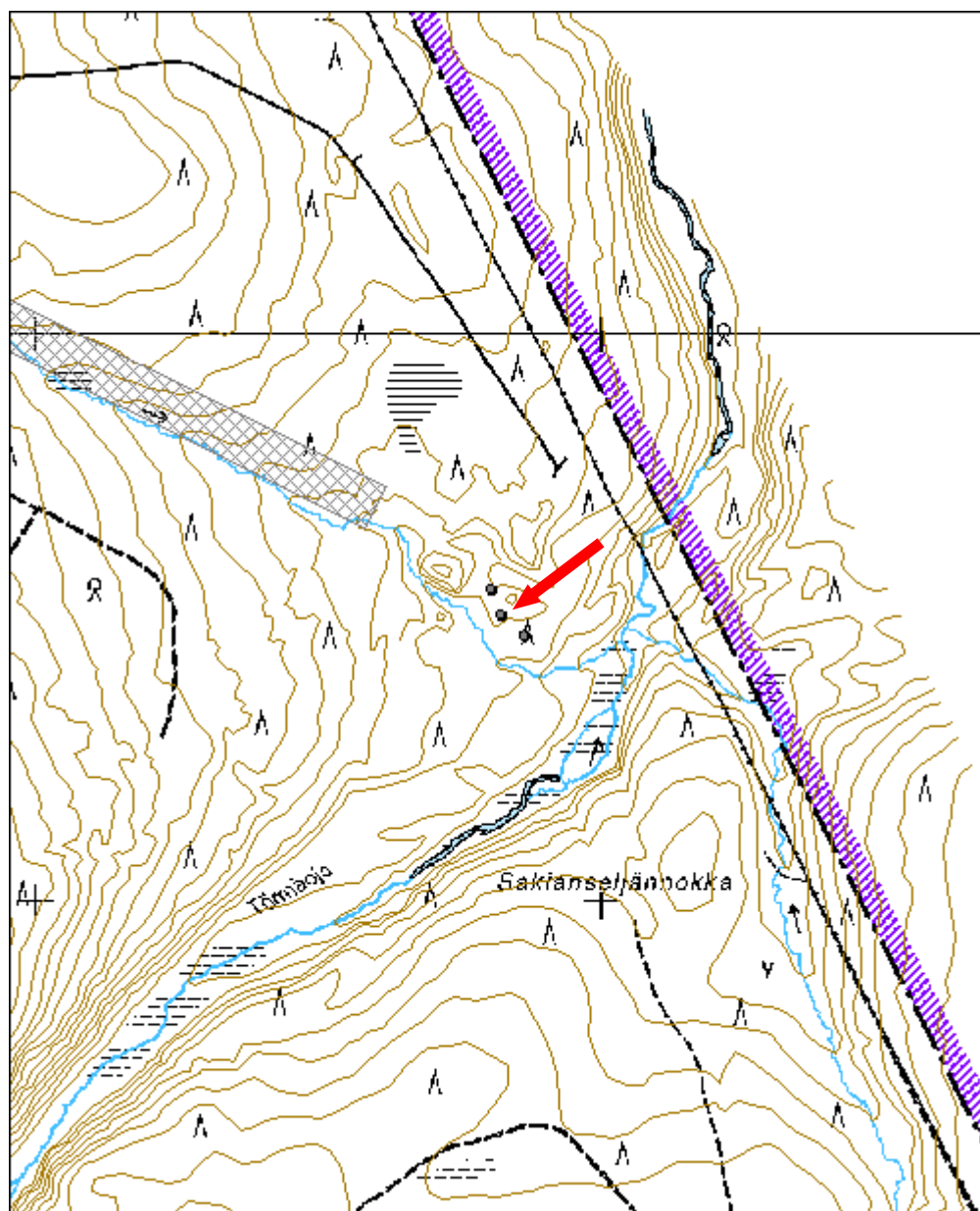

Kuva 243. Ylesikuva kohteesta, kuvattu luoteesta.

Kuva 244. Yksityiskohta laavun rakenteesta, kuvattu kaakosta.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7534505, Y 3607820, Z 205	Mittakaava:	1:10000

Vesioja 3 laavu jäännös	MH-tunnus: 147310
--------------------------------	------------------------------

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7534468, Y 3607861, Z 205	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde löytyi ilman ennakkotietoja.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee rajavyöhykkeellä, Törmäojan pohjoispuolella. Kohteen eteläpuolella virtaa Vesioja, joka laskee Törmäojaan. Alue on kangasmetsää, jossa kasvaa eri-ikäistä kuusta, koivua ja mäntyä.

Kohteen kuvaus

Paikalla havaittiin rakennelma, joka muodostuu kahdesta, toisiaan vastapäätä olevasta laavusta. Rakenteiden jäännöksistä ei käy selville ovatko laavujen sivustat olleet umpinaiset vai avonaiset. Laavut ovat melko huonossa kunnossa eikä niistä erotu maastossa kuin kasa lahoamassa olevia puita. Laavut on rakennettu halkaistuista hirsistä ja ilmeisesti seinissä on käytetty ”ryssänkaulasalvosta”. Laavujen koko on 2x3,3 metriä ja niiden väliin jää metri tulisijaa varten.

Kohteen rajaus

Kohde on pistemäinen.

Tulkinta

Kyseessä on tilapäiseen leirytykseen tarkoitettu asumuksesta. Rakenteet voivat liittyä joko rajavartioiden toimintaan tai sitten poronhoitoon.

Lisätietoja

Alueella on sadan metrin säteellä kaikkiaan kolme tällaista laavurakennelmaa. Tämä on niistä kaikkein huonoimmassa kunnossa oleva.

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
Tarkastuspvm: 15.8.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

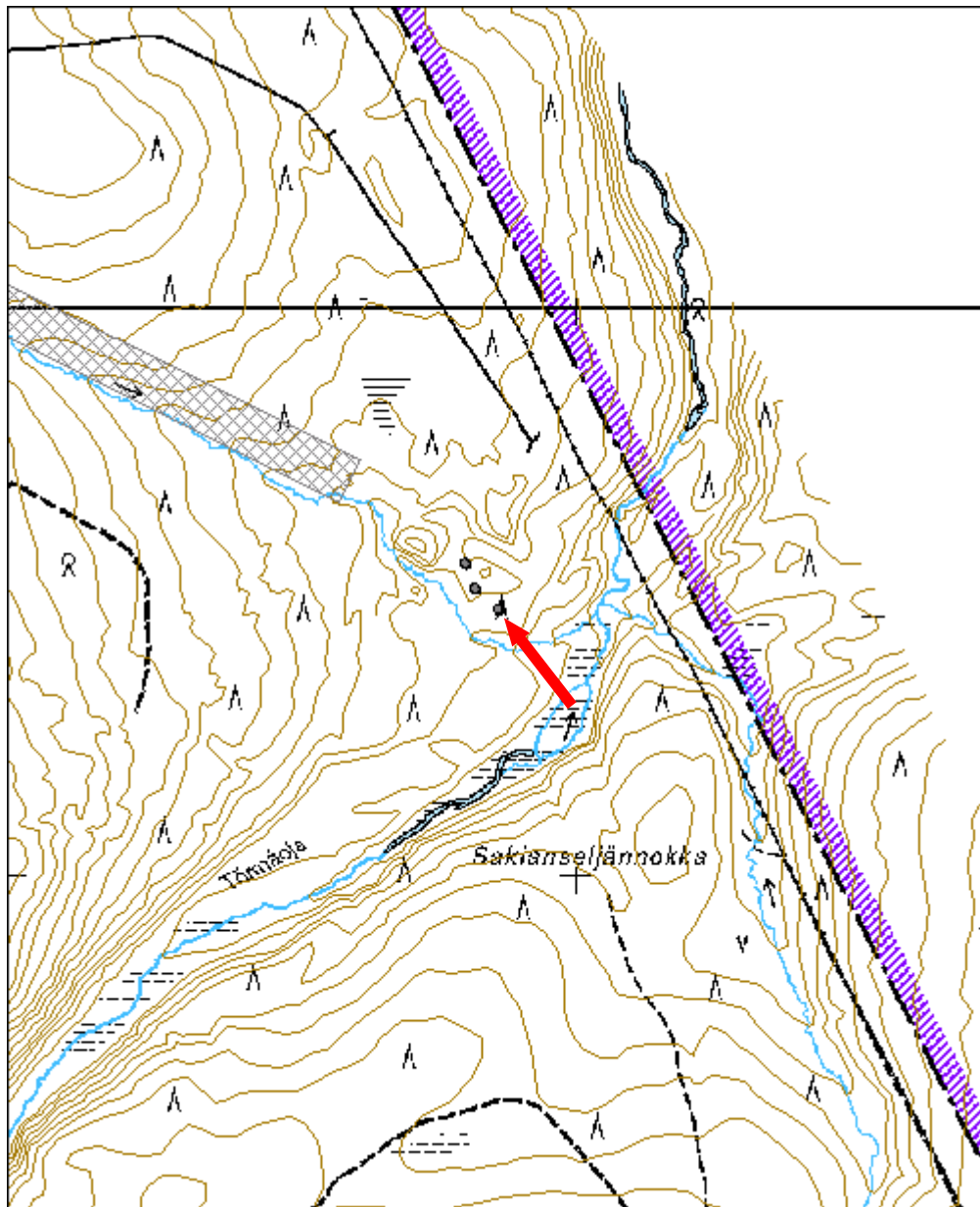
Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	3 Huono
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suoje-	Kohteen suo-	9 Muu suoje-
	arvo	jelu:	arvo

Kuva 245. Yleiskuva kohteesta, kuvattu luoteesta.

Kohdetyyppi:	1 Asuinpaikat	Copyright:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7534468, Y 3607861, Z 205	Mittakaava:	1:10000

Rannimmainen Sotatunturi kolmiomittaustorni jäännös	MH-tunnus: 147314
--	------------------------------

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Haltija:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Ajoitus:	7116 Uusi aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalous Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		

Koordinaattiselitys:		Geometria tuotettu:	4 Gps-mittaus, korjaamaton
Koordinaatit:	X 7516005, Y 3581349, Z 390	Löydöt:	

Taustatiedot

Kohde tuli esille haastattelussa.

Ympäristön kuvaus

Kohde sijaitsee Rannimmaisen Sotatunturin päällä.

Kohteen kuvaus

Paikalla on kolmiomittaustornin jäänteet. Nyt paikalla olevaa metallista rakennelmaa edelsi puusta tehty kolmiomittaustorni, joka sittemmin on purettu pois. Kolmiomittaustorni sijaitsee tunturin korkeimmalla kohdalla. Sen vieressä tasaisella kivilaa'alla on hakkaus T. H. - 1915 sekä numero 9 tai 2 ja kirjain V ilmaisemassa päivämäärää ja M. K. Eli: T.H. – 19 9/2 15 M.H

V

Rannimmaisen Sotatunturin laella on myös paljon erilaisia kivilatomuksia.

Kohteen rajaus

Kohde on pistemäinen.

Tulkinta

Kohteella on ollut kolmiomittaustorni ja hakkauksia kalliassa.

Lisätietoja

Saadun tiedon mukaan päivämäärä 1915 viittaa ajankohtaan, jolloin ensimmäinen kolmiomittaustorni pystytettiin paikalle.

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
Tarkastuspvm: 21.8.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
Kuvaus: KMO-Inventointi 2012/Itä-Lappi, Savukoski

Viranomais- rekisterinro:		Kunto:	2 Keskinertainen
		Olotila:	2 Ei käytössä
Arvotus:	8 Muu suoje- luarvo	Kohteen suo- jelu:	9 Muu suoje- luarvo

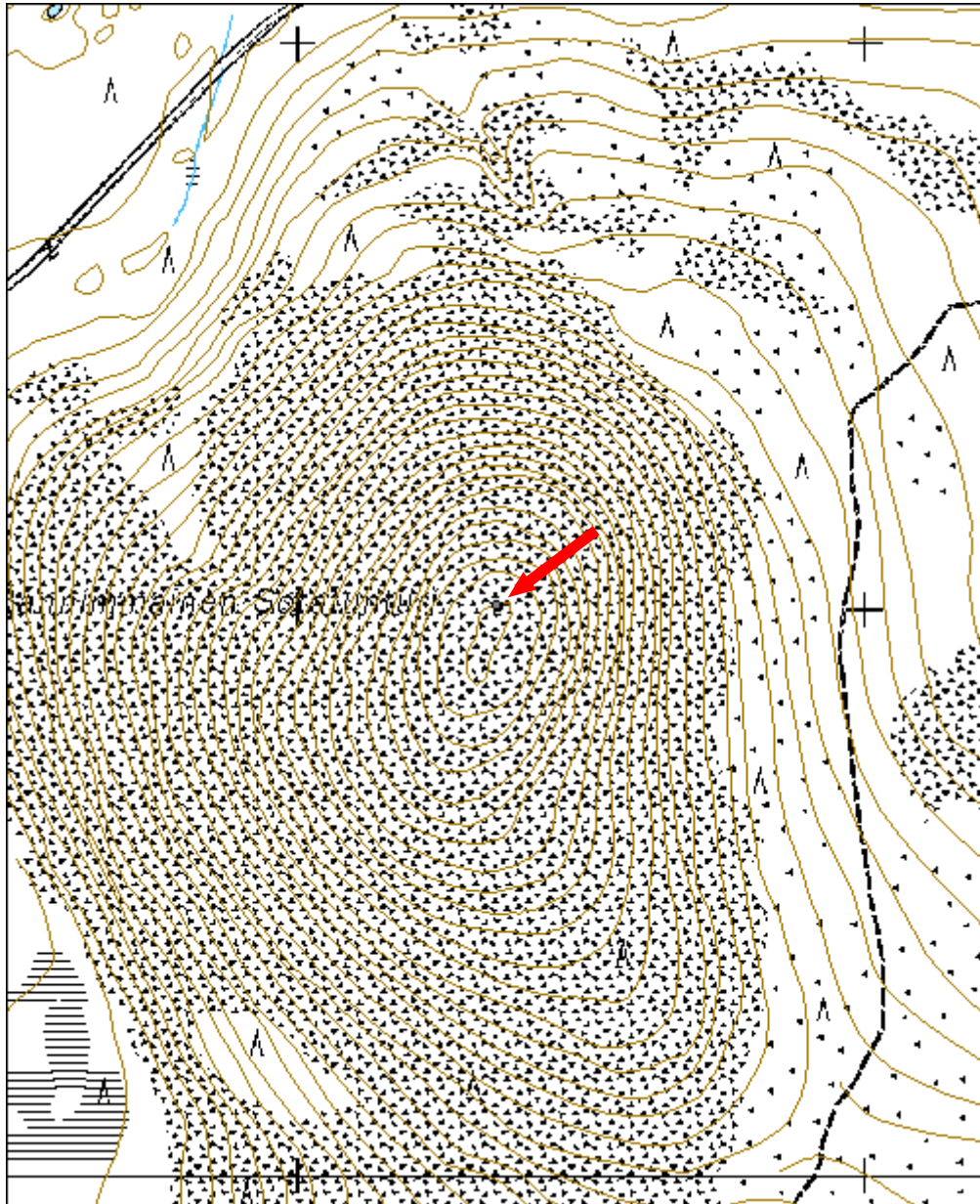

Kuva 246. Rannimmaisen Sotatunturin päältä avautuva maisema. Tunturin laella oli runsaasti kuvassa näkyviä kivistä ladottuja torneja.

Kuva 247. Kolmiomittaustornin paikka. Isolla laakealla kivellä, jossa V. Tervaharju istuu, on hakkauksia.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copy-right:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7516005, Y 3581349, Z 390	Mittakaava:	1:10000

7.3 Rakennusperintökohteet

Jänesojan pumppuasema		MH-tunnus: 151814	
Kohdetyyppi:	9 Valmistuspai- kat/työpaikat	Haltija:	191 Metsätalo- us Itä-Lappi
Ajoitus:	7118 Historiallinen aika	Ylläpitäjä:	191 Metsätalo- us Itä-Lappi
Rakentamisvuosi:		Kunta:	742 Savukoski
Lukumäärä:	1		
Koordinaatti- selitys:		Geometria tuotettu:	6 Digitointi, mittakaa- va >=1:10000
Koordinaatit:	X 7520686, Y 3586725, Z 220	Löydöt:	
<i>Taustatiedot</i>			
<p>Kohde on inventoitu 2005 Lapin kulttuuriympäristöt tutuksi hankkeen puitteis- sa vuonna 2005. Lisäksi kohteesta on tehty rakennepiirustukset, jotka myös esitellään Junttilan et all. Teoksessa Tukkikämpätutkimus. Tässä esitetty kuvaus kohteesta perustuu täysin Elon & Seppälän 2005 kirjoittamaan kuva- ukseen. Kohde on merkitty peruskarttaan.</p>			
<i>Ympäristön kuvaus</i>			
<p>Kohde sijaitsee Tulppion tien pohjoispuolella, Jänesojan varressa. Jä- nesojan pumppuasema on Samperin veturitietä seuraavan retkeilyreitit yksi lähtöpisteistä, reitin toinen pää on Tulppiossa.</p>			
<i>Kohteen kuvaus</i>			
<p>Jänesojan pumppuasema on yksi kolmesta Samperin veturitiehen liittyneestä pumppuasemasta ja ainoa edelleen pystyssä oleva. Kohteeseen liittyy itse pumppuaseman lisäksi sen itäpuolella oleva halkokasa sekä länsipuolella oleva kämpän jäännös, joka on laitettu Reiskaan erillisenä kohteena (Jä- nesoja 2, 146715).</p> <p>Pumppuaseman vesisäiliöstä on saatu vettä sekä veturille että veturitien yllä- pitoa varten. Vesi on johdettu pumppuasemalla viereisestä purosta ja se on pidetty sulana pumppuasemassa olevan uunin avulla. Säiliössä on ollut vettä 9500 litraa, mikä on sama kuin veturin säiliön tilavuus.</p> <p>Jänesojan pumppuasema on kunnostettu vuonna 1990 Lapin ympäristökes- kuksen, Savukosken kunnan ja Savukosken työvoimatoimiston yhteistyönä. Paikalla pääsee tutustumaan ja kohteelle on opasteviitta Tulppion tieltä.</p>			
<i>Kohteen rajaus</i>			
<p>Kohde on pistemäinen.</p>			

Tulkinta

Kohde on yksi Samperin veturitien pumppuasemista. Kohde on kulttuurihistoriallisesti erittäin merkittävä, vaikka sillä ei virallista suojelustatusta olekaan.

Lisätietoja

Junttila, Juhani; Pasanen, Juha & Teppo, Jorma 1972. *Tukkikämpätutkimus. Tukkikämppiä ja ruukinpirtejä Lapin savotoilta ajalta 1880-1930*. Oulun yliopiston arkkitehtiosaston rakennustaiteen historian osastolla vv. 1970-1972 Lapin Metsämuseoyhdistys ry:lle suoritettu erikoistyö.

Elo, Tiina & Seppälä, Sirkka-Liisa 2012. Entistä Keminkylää. Savukosken kulttuuriympäristöohjelma. *Suomen ympäristö* 31/2012, rakennettu ympäristö. <http://www.ymparisto.fi/default.asp?contentid=419254&lan=fi>.

Tarkastukset

Tila: 3 Toteutettu Laji: 6 Suojeluarvojen tarkastus Tarkastusvuosi: 2012
Tarkastuspvm: 16.7.2012 Tarkastaja: P. Häkälä
Kuvaus: KMO-inventointi 2012/ Itä-Lappi, Savukoski

**Viranomais-
rekisterinro:**

Kunto: 1 Hyvä

Olotila: 2 Ei käytössä

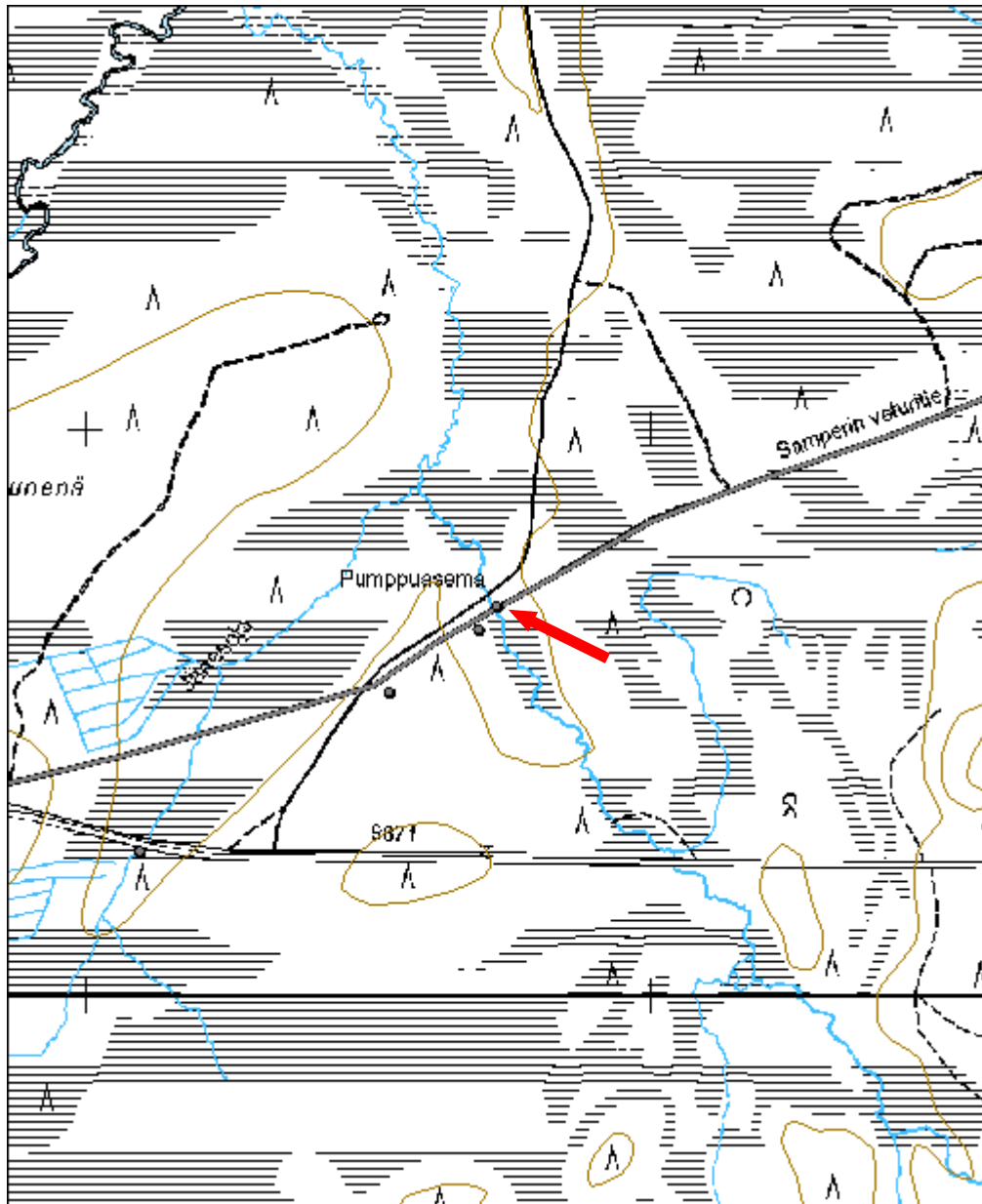
Arvotus: 8 Muu suojeluarvo

**Kohteen suoje-
lu:** 7 Kaava

Kuva 248. Jänesojan pumppuasema keskikesällä. Kuvattu pohjoisesta.

Kohdetyyppi:	9 Valmistuspaikat/työpaikat	Copy-right:	© Metsähallitus 2008 © Maanmittauslaitos 1/MML/08
Koordinaatit:	X 7520686, Y 3586725, Z 220	Mittakaava:	1:10000

SutiGis-tietokantaan merkityt kohteet, joita ei löydetty

Kuvio	Tyyppi	Kuvaus
193 34 175 72	Pyynti-kuoppia	Kuviolle on merkitty pyyntikuoppia, joita ei kuitenkaan havaittu maastotarkastuksessa.
193 34 162 90	Pyynti-kuoppia	Kuviolle on merkitty pyyntikuoppia, joita ei kuitenkaan havaittu maastotarkastuksessa.
193 34 163 1	Kämpä	Laajan kuvion luoteisosaan on merkitty kämpän pohja, jota ei kuitenkaan löydetty maastosta. Saman kuvion kaakkoisosasta havaittiin yksi kämpän jäännös.
193 35 22 60,1	Kämpä	Kuviolle on merkitty kämpä, jota ei kuitenkaan löydetty. Todennäköisesti merkintä on mennyt väärälle kuviolle ja oikeasti on tarkoitettu kohdetta Rantakankaat.
193 35 23 139	Kämpä	Kuviolle on merkitty kämpä, jota ei kuitenkaan löydetty.